ಅಮೃತಧಾರಾ

ಕೊಂಕಣೆಚೊ ಇತಿಹಾಸ

ISBN No. : 81-900382-4-9

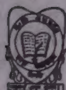
ಸ್ನೇಹಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ನಾಡಿಗ್‌ಗಲ್ಲಿ, ಶಿರಸಿ

ಅಮೃತಧಾರಾ

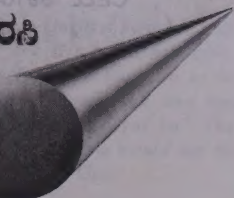
ಕೊಂಕಣಿಚೊ ಇತಿಹಾಸ

EDITOR :
KUDLA ANANDU SHANBHAG
P.G. DIPLOMA (KONKANI)

ಸ್ನೇಹಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ನಾಡಿಗ್‌ಗಲ್ಲಿ, ಶಿರಸಿ

International Standard Book
Registered No. : 81-900382-4-9

SNEHA PUBLICATION
ISBN No.: 81-900382-4-9
Publications No. 5

Original "Konkanicho Ithihas" written by Shri Nagesh Sonde in devnagari script and translatated in Kannada with additional information by : Kudla Anandu Shanbhag.

First Edition November - 2007

Pages 120 + Adition pages

Price Rs. 60-00

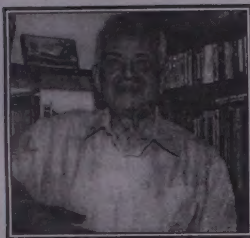
Copies 1000

Pubilishers :
Smt. Sneha Shanbhag
Nadiggalli, **SIRSI** - 581401
Phone : 08384 - 225377
Cell : 9448525782

Inside Page Emblishments :
Shri Venkatesh R. Shanbhag
Shri Ganapati Naik

DTP & Printed At :
Sadguru Graphics
Natraj Road, **SIRSI - 581401 (U.K.)**
CELL : 9916408038

Introduction

This book was originally written by Sl Nagesh Sonde and published in Devanag script in 1981 and has now been offered Shri Kudla Anandu Shanbhag in Kanna script with update additional information October 2007. Konkani, unfortunately toa is written in at least four scripts - Malayal (in Kerala), Kannada (in Karnatak Ddevanagari (in Goa and around) a is the Roman script by Chrishtains, in Goa. Indeed, there is quite controversy in this regard.

Reading Nagesh D. Sonde's Book Konkani Bhashecho Itihas, o is amazed at the sheer research that has gone into it and amount scholarship involved in the exercise. He aims to go deep into linguis history to discover the origins of Konkani. The one man who has scholarship and talent to comment on this would have be Dr. Sunitikumar A. Chatterjee who, also is no more. Whence did Konk come? We have Prakrit, Sankrit, Sauraseni and learn that prakrit w affected by as a result of invasions from outside by people who spo different languages. Prakrit would have been affected - Sonde spec about the formation of apabhramsha - and how in the centuries to co languages like marathi, Gujarati, Konkani, Bengali and Hindi came i existences.

Worse Konkani accent differs from district to district; even in G which has the largest Konkani speaking population, Konkani spoken the north has noticeable differences with Konkani spoken in the sou Which would be the ideal script for Konkani? One quick answer wo be Devanagari, considering Konkani's geographical origin. So scholars, however, hold that there are certain accents that Devanag cannot deal as well as Kannada, for example desc. But that is matter opinion.

If Konkani is to survive, we will need to have a single a script so t all Konkani speaking people, whether they are Hindus, Christai Muslims can communicate with each other freely. There has also to amalgamation of accents. Even within the same community, one c g-hear of different accents like tuka dai ve? and tuka zai ve? T differences often are so deep that a man say from Kanara would not able to follow the Konkani spoken either in Kerala or Goa.

What is the future of Konkani? Will like Konkani like Prakrit before it get affected by alien languages? We know that in Kanara for example, Konkani has been affected by Kannada and has assimilated many Kannada words. That is understandable. But a more questionable assimilation of English as now becoming the fashion. We speak of a 'tea Party' or a 'football match' or a 'timetable' quite freely. In fact Shri J. B. Squerira has complied three volumes of the transfiguration of Konkani into Konglish - a mixture of Konkani and English. Is it inevitable. Should effort be made to correct it? One can understand the gradual transformation of Sankrit to Sauraseni to Konkani attention to which Shri Sonde has drawn. Thus :

SANSKRIT	*SAURASENI*	*KONKANI*
Kriatam	*Kidam*	*Kele*
Mritam	*Midam*	*Mele*
Putra	*Putam*	*Pootu*
Gatah	*Gadah*	*Gelle*
Bharaya	*Bhariya*	*Bayala*

or take the instance of changeover from Sanskrit to Konkani via Apabramsha.

SANSKRIT	*APABHRAMSHA*	*KONKANI*
Angara	*Inagala*	*Ingalo*
Darbhai	*Dakhava*	*Dakkai*
Vriksha	*Rukkha*	*Rookhu*

and so on.

There is much to learn from Shri Kudla Anandu Shanbhag's work. But how I wish, not that the original book in Devanagari script has been brought in Kannada script, he would bring out an English version or transaltion of the original! It would have an even wider circulation not only within India but outside as well.

I wish the edition though all success.

M V Kamath
9 July 2007

ಸೂರ್ವಿಂಲಿಂ ಉತ್ರಂ

ಜನನಿ ಜನ್ಮಭೂಮಿಷ್ಯ ಸ್ವರ್ಗಾದಪಿ ಗರಿಯಸೀ ಮ್ಹಣು ರಾಮಾಯಣಾಂತು ಅಂಮ್ಕಾ ಭೋದನಾ ಮೇಳ್ತಾ. ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಹಾಪವಿತ್ರ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಏಕ ಶ್ರೀಮಂತ ಭಾಷಾ., ಪುರಾತನ ಭಾಷಾಮ್ಹಣು ಆಮಿ ಸಾಂಗತ ಆಯ್ಲ್ಯಾಚಿ. ಅಶಿ ಸಾಂಗತ ಬಸಲ್ಯಾರಿ ಭಾಷಾ ಶ್ರೀಮಂತ ಜಾಯ್ನಾ, ಇತಿಹಾಸ ಪುರಾತನ ಜಾಯ್ನಾ. ತ್ಯಾ ಭಾಷೆಚಿ ಶ್ರೀಮಂತಕಾಯ, ಪುರಾತನತ್ವ ಸಾಬೀತ ಕರಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾಗಿ ಊರ್ಕಾ ಪಡತಾ. ಜೋಪರ್ಯಂತ ಆಂಮ್ಗೆಲ್ಲ್ಯಾಗಿ ಆಧಾರ ನಾ, ಸಾಮಗ್ರಿ ನಾ, ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆಂಮ್ಗೆಲ್ಲ್ಯಾಗಿ ಉತ್ರಾಂಚಿ ಮೋಲ್ ದೆಂವತಾ. ಉತ್ರಾಂ ವಾರ್‍ಯಾಂಕ ಊಡ್ನು ವತಾತ. ಉತ್ರಾಂ ಜೆನ್ನಾ ವಾರ್‍ಯಾರ ಉಬೂಂಕ ಲಾಗತಾತ ತೆನ್ನಾ ಮನಶಾಲಿ ಕಿಮ್ಮತ ದೆಂವತಾ. ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ತ್ಯಾ ಸಮಾಜಾಕ, ಉತ್ರಾಂಕ ಕಾಡ್ಡಿಚೆ ಮೋಲ ಊರ್‍ನಾ.

ಆಂಮ್ಗೆಲ್ಯೆಚ ಕಾಯ ಲೊಕಾಂಕ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸ್ಸ, ವ್ಯಾಕರಣ ಆಸ್ಸ, ಇತಿಹಾಸ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹಣು ಗೊತ್ತು ನಾ. ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಫುಡಾರಿ ಮ್ಹಣೂನ ಘೆತಿಲ್ಲೇಚ ಮನುಷ್ಯ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ ಲಿಪಿ ನಾ, ವ್ಯಾಕರಣ ನಾ ಮ್ಹಣು ಬೊಬ ಮಾರಚೆ ಹಾಂವೆ ಆಯ್ಕಲ್ಯಾ. ತಾಂಕಾ ಸಮಜನಾಶಿಲ್ಲೆ ತಾನ್ನಿ ಉಲೋವಚೆ ನ್ಹಯಿ. ಪಣ ತೇ ಭಾಷೆಚೆ ಫುಢಾರಿ. ಮಹಾನುಭಾವಾನೊ ಕೊಂಕಣೇಕ ಲಿಪಿ ಆಸ್ಸ ವ್ಯಾಕರಣ ಆಸ್ಸ, ಇತಿಹಾಸ ಆಸ್ಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹಣಿ ಸಾಂಗಚಿ ವೇಳ ಆಯ್ಲ್ಯಾ.

ಆಂಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಪೂರ್ವಜಾನಿ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಕಾರ್ಯ ಕೆಲಾ ತಾನ್ನಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಬರಯಲಾಂ, ಇತಿಹಾಸ ಬರಯಲಾಂ ಶಬ್ದಕೋಶ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಾಂ, ಲೋಕಗೀತಾ, ಲೋಕ ಕಾಣಯೊ ಕೆಲ್ಯಾತ, ಸಗಲ್ಯಾತ ಮುಖ್ಯಮ್ಹಳ್ಯಾರ ತಾನ್ನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಘಡಯಲಾ ಆಮ್ಕಾ ಹೆಂ ಸರ್ವ ಗೊತ್ತು ನಾ ದೆಕೂನ ಆಮಿ ಕೊಂಕಣೇತ ತೇ ನಾ ಹೇಂ ನಾ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗೂನ ಆಮ್ಗೇಲೀಚ ಮರ್ಯಾದ ವಾರ್‍ಯಾರ ಸುಕತ ಘಾಲತಾತ.

ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೈತಾಲೆ ಲೋಕ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೇರಳ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಆನಿ ಗೊಂಯಾತ ಆಶಿಲ್ಲ್ಯಾನ ತೇ ತೇ ಲೋಕ ಥಂಚಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಲಿಪಿಂತ ಬರಯತ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ. ತಶ್ಶಿ ಜಾವ್ನು ಗೊಂಯಕಾರಾಂಕ ದೇವನಾಗರಿ ಆನಿ ರೋಮನ್ ಲಿಪಿ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರಿ ದುಸರಿ ಲಿಪಿ ಸಮ್‌ಜಿನಾ. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಸೊಡ್‌ಲ್ಯಾರ್ ಏಂಗಡ್ ಲಿಪಿ ಭಾಲ್ನಾ. ಕೇರಳಾಚ್ಯಾಂಕ್ ಮಲಯಾಳಂ ಸೊಡ್‌ಲ್ಯಾರ್ ಇತರ ಲಿಪಿ ಕಳ್ನಾ, ಮ್ಹಳಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಸ್ಸ. ಹೇಂ ಖೋಡಿ ಸೊಡ್ಲ್ಯೆ ಶಿವಾಯ ಆಮಿ ಏಕಮೇಕಾಂ ಲಾಗಿ ಪಾವಚೆ ನಾಚಿ. ಅನೇಕ ಕೊಂಕಣಿ ಏಕ ಕರಚಿ ಗರಚ ಆಸ್ಸ. ದೆಕೂನ ಗೊಂಯಕಾರ ಕನ್ನಡ ಮಲಿಯಾಳಂ ಲಿಪಿಂತಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲಿಪ್ಯಂತರ ಕರೂನ ವಾಚತಾತ. ತರ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲೆ ಲೋಕ ದೇವನಾಗರಿ,

ರೋಮನ್ ಲಿಪಿಂತಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಯರ ಕರೂನ ವಾಚತಾತ. ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಂತ ಗೋವಾ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಗುಸ್‌ಲ್ಯಾಂತ.

ಆಮ್ಗೆಲೆ ಶಿರಸಿಚೆ ಏಕ ಮೊನೆಸ್ತ ಜಾಣಕಾರ ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ ಸೋಂದೆ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷದಿಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜಾವ್ನ ಆಶಿಲ್ಲೆ ತಾನ್ನಿ ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೊಂಕಣೀತ ಹಾಡಚೆ ಮಹಾಸಾಹಸ ಕೆಲ್ಲಾ. ತಶೀಂಚ ತೇ ಕೌಂಡಿಣ್ಯ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಮ್ಹೊನಾಳೆ ಚಲ್ಲೈತಾಲೆ. ತಾನ್ನಿ ಮುಂಬಯಿ ರಾಬುನ ಕೆಲ್ಲೆ ಕೊಂಕಣಿಚೆ ವಾವರ ಮೊಲಾದಿಕ. ತಾನ್ನೀಂಚ ಕೊಂಕಣಿಚ ಸುಂದರ ಇತಿಹಾಸ ಬರ್ರೈಲಾ. ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆ ಘಾಢ ಅಭ್ಯಾಸಿ ನಾಗೇಶ ಬಾಬ ಸೋಂದೆ ಹಾಂಗೆಲ್ಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ಇತಿಹಾಸ ವಾಚಲ್ಯಾರ ಆಮ್ಗೆಲ್ಲೆ ಖರೀ ಶ್ರೀಮಂತಕಾಯ ಗೊತ್ತುಜಾತಾ. ಆಂಮ್ಗೆಲ್ಯೆಚ ಮನೀಸ ಆಂಮ್ಗೆಲ್ಯಾಚ ಭಾಷೆಂತ ಬರಯಲ್ಯಾರಯ. ಆಂಮ್ಕಾ ವಾಚಚೆ ಯೇನಾ ಕಾರಣ ಆಮ್ಕಾ ದೇವನಾಗರಿ ಸಮ್‌ಜಿನಾ.

ಮ್ಹಣೂನಚ ಆಂಮ್ಕಾ ಆಂಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಕನ್ನಡ ಲಿಪೀಂತ ನಾಗೇಶಬಾಬ ಸೋಂದೆ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕೊಂಕಣಿಚ ಇತಿಹಾಸ ದಿವ್‌ಚೊ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಮಿ ಕೆಲ್ಲಾ. ತಶ್ಶಿಂಚಿ *ನಂತರಲೊರ್ ಪಾವ್ಲಾಂ ಕಶ್ಶಿಂ ಘಾಲ್ಲೆ ಮ್ಹಳಿಲೆ ಪಣ ಘೊಡಭಿತ್ತರ್ ಜಾವ್ನ ತುಂವ್ಕಾ ಜಾಣೂಕ ಕರ್ಚೆ ಪಣ ಹಾಂವ್ಹೆಕೆಲ್ಲ್ಯಾಂ. ಹೆ ವಾಚಲ್ಯಾರ ತುಮ್ಕಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಕಳ್ತಲೆ.*

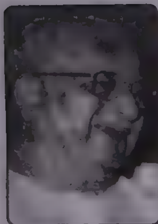
ಖ್ಯಾತ ಅಂಕಣಕಾರ ಆನಿ ಪ್ರಸಾರಭಾರತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಎಮ್.ವಿ. ಕಾಮತ್, ಮಾಮಾನ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೋನು ಆನಿ ತಶ್ಶಿಂಚಿ ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಸೋಂದೆ ಮಾಮಾನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ದೀವ್ನ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೆಲ್ಲಾ. ವಿಶೇಷ ರೀತಿನ ಸಹಕಾರ ದಿಲಿಲ್ಲೆ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಆರ್. ಶಾನಭಾಗ, ದಾಸನಕೊಪ್ಪ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ನಾಯ್ಕ ತಶೀಂಚಿ ಸುಂದರರೂಪಾನ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಹಾಡ್ಚೆಕ ವೇಳಾರಿ ಕಾಮ ಪೂರ್ತಿ ಕೊರ್ನು ದಿಲ್ಲೆ ಸದ್ಗುರು ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್ ಆನಿ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಚೆ ಶ್ರೀ ಕೇಶವ ಅ. ಪಾಲೇಕರ, ಶಿರಸಿ ಹಾಂಕಾ ಆನಿ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಾನ, ತಸ್ಸಿಂಚಿ ಜಾಹಿರಾತ ದಿವ್ನ ಹೇ ಕಾಮಾಕ ಹಾತ ಮೆಳ್ಳೈಲ್ಯೆ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಹಾಂವ್ ಆಭಾರಿ.

ದೇವ ಬರೆಂ - ಕರೂ

- ಕೂಡ್ಲ ಆನಂದು ಶಾನಭಾಗ

ದೋಣ ಉತ್ರಂ

✍ ನಾಗೇಶ ಸೋಂದೆ

ಜೆನ್ನಾಂ ಹಾಂವೆ "ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ಇತಿಹಾಸ" 'ಸೊದಚೋ ಆನಿ ತಾಜ್ಜೆ ವಿಷಯ ನಿಬಂಧ ಬರೋವ್ವೆ ವಿಚಾರ ಕೆಲೊ ತೆನ್ನಾ ಮಗೆಲೆ ಹಿತಚಿಂತಕಾನಿ ಮಾಕ್ಕಾ ಸಾಂಗ್ಲೆ ತುಕ್ಕಾ ಭಾಷೇಚೆ ಆನಿ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾಚೆ ಜ್ಞಾನ ಅಸ್ಸಾ ? ತುಕಾ ಹೇ ಕಾಮ ಶಕ್ಯ ಜಾತಾಲೆ ಮೂ ? ಪುಸ್ತಕಾಂತು ಜರ್ ಒಳ್ಶೈ ಪಣಾಚೆ ಚೂಕ್ಯೋ ಆಯ್ಲೋತ್ತರ ಲೋಕ ತುಕಾ ಹಾಸ್ತಾಲೆ ! ಸಂಬಾಳ ಬಾಬಾ !

ತಾಂಗೇಲಿ ಹೀ ಉತ್ರಾಂ ಮಾಕ್ಕಾ ಮನವಲಿ. ಮಾಕ್ಕಾ ಆಯ್ಯುಚಾಂತೂ ಆಯ್ಲ್ಲಿ ಕೀ ಕೋಣೆತರಿ ಹೋ ವಿಷಯ್ ಹಾತಾಂತು ಘೆತ್ತಿಲೋ ಆನಿ ಪುಸ್ತಕ ಥೋಡೇಚಿ ಕಾಳಾ ಉಪರಾಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾತ್ತಾಲೆ. ಪಣ ಪ್ರಯತ್ನ ಜಾಲಿಲೋ ದಿಸ್ಸೂನ್ ಆಯ್ಲೋನಾ. ಪುಸ್ತಕ ಬಾಯರ್ ಪಡ್ಲೆನಾ.

ತಾಜ್ಜೆ ಉಲ್ಲಟ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ವಿಷಯ್ ಆನಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಇತಿಹಾಸಾ ವಿಷಯ ಅಜ್ಞಾನ ವಾಡತ್ ಗೆಲೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಂವೆ ನಿಶ್ಚಯ್ ಕೆಲೆಂ . ಭೋಂಗು ಮಗೆಲೆ ಅಜ್ಞಾನ್. ಹಾಂವು ತೋಡಿ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚತಾಲೋ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೋ ಇತಿಹಾಸ ಸಾಂಗತಾಲೋ. ತಾಂತೂತ ಚುಕಿ ಆಸ್ಸೋ ವಿಧಾನ ಚುಕಿಚಿ ಆಸ್ಸು . ಒಳ್ಶೈ ಪಣಾಂಚೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸ್ಸು ಪುಣ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಇತಿಹಾಸ ವಿಷಯ ಏಕ ಪುಸ್ತಕ ಮಾತ್ರ ಬಾಯರ್ ಯೆಂವು. ಚುಕೋ ಆಸ್ಲೇರ್ ಜಾಣತೆ ಸುದಾರ್ತಲೆ. ವಿಧಾನ ಚುಕಿಚಿ ಅಸ್ಲೇರ್ ಜಾಣತೆ ಸಮಜಾಯತಾಲೆ. ಒಳ್ಶೈ ಪಣಾಚೆ ಉತ್ರಾಂ ಅಸ್ಲೇರ್ ಜಾಣತೆ ಆವಯ್ ಭಾಷೇನ್ ಮಾಫ್ ಕರ್ತ್ತಾಲೆ.

ಹಾಂವು ಪಂಡಿತ್ ನಯ್ಯಿಂ . ಹಾಂವು ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ನಯ್ಯಿಂ . ಹಾಂವು ಜಾಣತೋ ನಯ್ಯಿಂ. ಮ್ಹಣಟಕೂಚ ಜೆ ಚುಕ್ಕೊ ಆಸಾತ್ ತೇಂ ದಾಕೋವ್ವೆ . ಜೀ ಉಣೇವ್ ಆಸ್ಸಾ ತೀ ಸುದಾರಚಿ. ಜ್ಞಾನ ಹೇ ಅಗಾಧ ಅಸ್ಸಾ. ತೇ ಮಗೆಲೆ ವ ಎಂಗಡ ಏಕ್ಲಾಯ್ಲೆಂ ವಾರಸ ನಯ್ಯಿ. ಮ್ಹಣಟಕೂಚ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಂಖಾತೀರ್ ತೇ ಜರ ಆಮಿ ಏಕಟ್ಯಾಂ ಕರಚಿ ನಾಂಚಿ , ತರ ಆಮ್ಮೆ ಪರಸ ಜಾಸ್ತ ನತದೃಷ್ಟ ಹೇ ಜಗಾಂತು ದುಸರೆ ಉರಚಿ ನಾಂಚಿ. ಮಗೆಲಿ ಉಣೇವ್ ಹಾಂವೆ ದಾಖಯ್ಲ್ಯಾ, ತುಮಗೆಲೆ ಔದಾರ್ಯ ತುಮ್ಮಿಂ ದಾಖೋವ್ವೆ. ಮಾಕಾ ದಿಸ್ತಾ, ಹಾಂತೂಚಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಆನಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಮಾಜಾಂಚೆ, ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾಚೆಂ, ಭವಿತವ್ಯ ಆನಿ ವಿಕಾಸ ಅಸ್ಸಾ. ಹೆ ಕಾಮಾಂತು ಆಮ್ಕಾಂ ದೇವ ಬರೇ ವಿಚಾರ ಆನಿ

ಪ್ರವೃತ್ತಿ ದಿವುಂ. ಹೇಂ ಕಾಮ ಪವಿತ್ರ ಆನಿ ಪುಣ್ಯಾಚೆ ಆಸ್ಸಾ. ಮ್ಹಣ್ಣೋ ಹೇ ಕಾಮಾಚೆ ಯಶಕಾತೀರ ಆಮ್ಮಿಂ ಪುರಾತನಕಾಲಾಪಾಸೂನ ತಂಡಾಯ ಕರಣಿ, ವೇದಕಾಲಾಪಾಸೂನ ಆಯಜಮೆರೆನ ಗಾಜಿಲ್ಲಿ ದೇವಿ ಸಾಂತೇರಿಕ ಪ್ರಸಾದ-ಪಾಕ್ಳಿ ಲಾವ್ಯಾಂ. ತೀಚೆ ಬರೋಬರ ಸ್ವಾಮಿ ಜೇಜೂ ಕ್ರಿಸ್ತಾಚಿ ಪವಿತ್ರ ಆವಯ, ಭಾಗ್ಯವಂತ ಆನಿ ಪುಣ್ಯವಂತ ಆಂಕವಾರ ಮೇರಿ ಹಿಗೆಲೊಬಿ ಪ್ರಸಾದ ಘೇವ್ಯಾಂ. ಹೇ ದೋನ ದೇವಿಂಚೆ ಆಶೀರ್ವಾದಾನ ಆಮ್ಗೆಲೊ ಪವಿತ್ರ ಆನಿ ಪುಣ್ಯತಮ ಪುರಾತನ ಇತಿಹಾಸ ಆಮ್ಕಾಂ ಜಾಣ ಜಾತಾಲೋ ಆನಿ ಮಾಗಿರ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆಂ ಪುಣ್ಯತಮ, ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಗಾಂಟತಾಲೆಂ. ಓಂ ಸಾಂತೇರಿ ಪಾವ. ಓಂ ಆಂಕವಾರ ಮೊರಯೆ ಪಾವ !

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ಇತಿಹಾಸ - ಕನ್ನಡ ಲಿಪೀಂತ್ಲೆ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ :

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ಇತಿಹಾಸ ಹೇ ಪುಸ್ತಕಾಚೆ ಪ್ರಕಾಶನ ಸನ್ 1981 ವರ್ಷಾ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತು ಜಾಲಿಲೆ. ತೇ ಪುಸ್ತಕ ಅತಾ ಶ್ರೀ ಕೂಡ್ಲ ಆನಂದು ಶಾನಭಾಗ ಹಾನಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತು ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಕೆಲಿಲೆ ಅಸಾ. ಹೇ ಕಾಮ ಮಾಕಾ ಸ್ವತ: ಕರ್ಚಿ ಇಚ್ಛಾ ಕಿತ್ಲೇ ವರ್ಷಾ ಪಾಸೂನ ಸತೈತಾಲಿ. ಪಣ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚೋ ಸುಲಭ ಸಹವಾಸ ಮಾಕಾ ಅನೇಕ ಕಾಲಾ ಪಾಸೂನ ದೂರ ಜಾಲಿಲ್ಯಾನ, ತೇ ಕಾಮ ಶಕ್ಯ ಜಾಲೆನಾ. ಶ್ರೀ ಶಾನಭಾಗಾನಿ ತೇ ಕಾಮ ಕೆಲಿಲ್ಯಾನ ತಾಂಗೆಲೋ ಉಪಕಾರ ಮೆಗೆಲೆ ವೈರ್ ಜಾಲಿಲೆ ಆಸಾ. ದೆಖೂನ ಹಾಂವ ತಾಂಗೆಲೋ ಋಣಿ ಅಸಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಹೀ ಸರ್ವತೋಪರಿ ವಿಕಸಿತ ಜಾಯತ ಅಸಾ. ತೆನ್ನಾ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಸ್ವತ:ಚೆ ಸಮಾಜಾಚೆ ಆನಿ ಭಾಷೇಚೆ ಭೂತಕಾಲಾಚೆ ಸಮಜ ಆನಿ ದಾಖಲ್ ಘೇವ್ಚೆ ಅತ್ಯಂತ ಆವಶ್ಯಕ ಅಸ್ತಾ. ತೇ ದೃಷ್ಟೀನ ಹೇ ಪುಸ್ತಕ ಬರೋವ್ಚಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ಆನಿ ತೇ ಪುಸ್ತಕಾಚೆ ಲಿಪ್ಯಾಂತರ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತು ಜಾಲಿಲ್ಯಾನ ತೇ ಜಾಸ್ತ ಜನಾಲೆ ಸಮಾಧಾನೇಕ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಯತ ಹಾಂತೂತ ಸಂಶಯ ನಾ.

ಹೀ ಜಾಗಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಲಿಪಿ ವಿಷಯ ಮತ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕರ್ಚಾಕ ಯೋಗ್ಯ ನಾ. ತರೀ ವಾಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿ ಲಕ್ಷಾಂತು ಘೆತ್ಲೆ ಶಿವ್ಯಾ ಹಾತ್ಯಂತರ ಆಸನಾ. ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಆನಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮಾಧ್ಯಮ ಅಸಾ, ಮಣ್ಣು ಮಾನಚಾಂತು ಯೆತಾ. ಪಣ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತ್ಲೆ ತೋಡೆ ಶಬ್ದೋಚಾರಾಂಕ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತು ಸಮಾಧಾನಕಾರಕ ಅಕ್ಷರ ಕಿಂವಾ ಖುಣೋ ನಾಂಚಿ ಹೇ ಮಾನಚೆ ಅವಶ್ಯಕ ಅಸಾ, ಜೇ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತು ಮೆಳ್ತಾಚಿ. ಭಾಷಾ ನದಿ ತರೇನ ಪ್ರವಾಹಾನ ವಾವತ ಅಸ್ತಾ. ತಾಕಾ ಲಿಪೀಚೆ ಬಂಧನ ಘಾಲ್ಚೆ ಅನುಚಿತ ಜಾವ್ನು ಅಸಾ. ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತು ಜಾಯ ತೀ

ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾತಾಚಿ, ಜೇ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಂಕ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಉಪಯೋಗ ಜಾಯ್ನಾಚಿ. ಮೆಗೆಲೆ ದೃಷ್ಟೀನ ಭಾಷೇಚೆ ಉದರಗತೀಕ ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಏಕ ದೃಢ ಸ್ವರೂಪ ಜರೂರ ದಿತಾ. ಪಣ ಆಯಚೆ ಸಮಾಜಾಂತು ಖಂಯ ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾಚ್ಚಾಂತು ಯೆತಾ ತೆನ್ನಾಚಿ ಲಿಪೀಚೆ ಮಹತ್ವ ಜಾಣವೊತ. ಪಣ ಭಾಷೇಚೆ ಸ್ವರೂಪ ಕೇವಲ ಲಿಖಿತ ಸ್ವರೂಪಾಂತು ಅಸ ನಾಸ್ತಾನ ಅನೇಕ ಮಾಧ್ಯಮಾಂತ್ಲ್ಯಾನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ ಜಾತಾ. ಜಾಸ್ತಾನ ಜಾಸ್ತ ಲೋಕಾನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾಜೂನ ಘೇವ್ಚೆ ಖಾತೀರ ಏಕಚಿ ಲಿಪಿ ಕಿಂವಾ ಏಕಚಿ ಸಾಧನೇಚೆ ಮಹತ್ವ ಸ್ವೀಕಾರಚೆ ಅಗತ್ಯ ನಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಉಲೈತಲ್ಯಾಂಕ ಏಕಮೇಕಾಲಾಗಿ ಹಾಡ್ಚೆ ಕಾಮಾಂತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಆನಿ ತೇ ಬಿ ಏಕಚಿ ಲಿಪಿಂತು ಬರೈಲ್ಯಾನ ಸಾಧ್ಯ ಜಾತಾ ಮಣ್ಣು ಹಾಂವ ಮಾನನಾ. ಆಜ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಏಕ ಕೌತುಕಾಚೋ, ಸನ್ಮಾನಾಚೋ ಆನಿ ಆತ್ಮ ಜಾಣಿವೇಚೋ ವಿಷಯ ಜಾವ್ನು ಕ್ಲಾಸ ಐಡಂಟಿಟಿ ಮಣ್ಣು ಪಳೋವ್ಚಾಂತು ಯೆತಾ. ಭಾಷೇಚಿ ಕೇವಲ ಭಾವನೇಚೋ ವಿಷಯ ನಾಸ್ತಾನ ಆರ್ಥಿಕ ಜರೂರಿಯಾತ ಆಸಾ ಹೇ ದೃಷ್ಟೀನ ಪಳೋವ್ಚೆ ಅಗತ್ಯ ಅಸಾ. ಆಮ್ಹಿ ಜಾಣತಾಚಿ ಆಜ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಭಾಷೇಚೆ ಜ್ಞಾನ ಆನಿ ಉಪಯೋಗ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಜಾಸ್ತ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೇನ ಜಾಲಿಲ್ಯಾನ ಇತರ ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೇಂಕ ಏಕ ಅವಕಳಾ ಆಯ್ಲಿ ಅಸಾ. ಪುಸ್ತಕ ಬರೈಲ್ಯಾರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕರ್ಚಾಕ ಪ್ರಕಾಶಕ ಆಸನಾಚಿ , ಪ್ರಕಾಶಕ ಅಸ್ಲೇರ್ ವಾಚತಾಲೋ ಅಸನಾಚಿ. ಅಸಲೆ ಸಂದರ್ಭಾರಿ ಜೇ ಮಾಧ್ಯಮ ಆಮಿ ವಾಪರ್ನು ಭಾಷೇಚೋ ಆನಿ ವಾಚಕ ವರ್ಗಾಚೋ ವಿಸ್ತಾರ ಕರಚೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಸ್ತಾ, ತೇ ಸರ್ವ ವಾಪರಚಾಂತು ಅಡಕಳೋ ಆಸ್ಚೆ ನಯ್. ಪುಣ ಆಸೋ ಕರಚೆ ಭಾವನೇಕ ಲಾಗ್ನೂನ ಆನಿ ಪರಂಪರಾಗತ ಮಣ್ಣು ಮಾನಚೆ ಮಾಧ್ಯಮಾಂತು ಬದಲ್ ಹಾಡ್ಚೆ ಆವಶ್ಯಕ ಆಸ್ತಾ.

ಭಾಷೇಚೋ ವಿಕಾಸ ವಿಸ್ತಾರ ಆನಿ ಉದರಗತ ಜರ್ ಸಮಾಜಾನಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ವಿಚಾರಾಂಕ ಲಾಗ್ನೂನ ನಿರ್ಧಾರ ಕೆಲೋ ತರ್ ತೋ ಸಮಾಜ ವಿಕಸಿತ ಜಾವ್ಚೋ ನಾ. ದೇಖೂನ ಕಾಲಾಚೋ ಓಘ ಜಾಣೂನ ಮನುಷ್ಯಾನ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಪಾವ್ಲಾಂತು ಬದಲ್ ಕರ್ಚೆ ಆವಶ್ಯಕ ಅಸಾ. ಅಸೆ ಜರ್‌ಕೆಲೆ ನಾ ತರ ಕಾಲಾಚೆ ಪ್ರವಾಹಾಂತು ಆಮಗೆಲೆ ಜೀವನ ವಾವ್ನು ವತಾಲೆ. ತೇ ದೃಷ್ಟೀನ ಶ್ರೀ ಆನಂದು ಶಾನಭಾಗಾಲೆ ಮನೀಶಾ ಆನಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಸ್ತುತ್ಯ ಅಸಾಚಿ. ತೀ ಜಾಣತ್ಯಾಂಕ ಮನತಾಲಿ ಅಸೆ ಹಾಂವು ಮಾನತಾ.

ಶುಭೇಚ್ಛಾ

ಖ್ಯಾತ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ ಸೋಂದೆ ಹಾನ್ನಿ ಬರೌನು 1981 ಇಸ್ವಿಂತು ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲೆಂ **ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಇತಿಹಾಸು** ಪುಸ್ತಕಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ಚೊ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಾಚಿ ಮಾಹಿತಿ ದಾಖಲ ಕೆಲ್ಲಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಹೆಂ ಸಮಗ್ರ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಗ್ರಂಥ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಂಕ ತಾಂಗೆಲೆ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ ಚೊ ಭಗವತ್ಗೀತಾ ಯಾ ಬಾಯಬಲ ಮ್ಹಣೆತ. ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತು ಲಿಖಿತ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚೆ ಪುನಃ ಮುದ್ರಣ ಜಾಯ್ನಾಸ್ತನಾ ಆಯಚಾ ಜನಾಂಕ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರತಿ ಲಭ್ಯನಾಚಿ. ಪ್ರತಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ ಚೊ ಉಗಮ ಧೊರ್ನು ಆಜ ಪರ್ಯಂತ ಚಲ್ಲು ಆಯ್ಯಿಲಿ ವಾಟೆಚೊ ಮಾಹಿತಿ ಜರೂರ ಒಳಕೂನ ಉರ್ಕಾ. ತ್ಯಾ ಮೂಲಕ ಅಭಿಮಾನ ಪಾವ್ನು ಭಾಷೆಚಿ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕ ಕಿಂಚಿತ್ ಹಾತ ಘಾಲ್ಚೆಕ ಜರೂರ ಅವಕಾಶ ಘೆವ್ಕಾ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾಂತ 25 ಲಾಖ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಅಸ್ಸುನ ತಾಂಕಾ ತಾಂಗೆಲೆ ಮಾತೃ ಭಾಷಾ ಇತಿಹಾಸ ಮಾಹಿತಿ ಘೆವ್ಚಾಕ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತು ಹೆಂ **ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೊ ಇತಿಹಾಸು** ಪುಸ್ತಕ ಲಭ್ಯ ಕೆಲ್ಯಾರಿ, ಸಮಸ್ತ ಸಮಜಾಕ ಹೆಂ ಅಮೂಲ್ಯ ಗ್ರಂಥ ವಾಚನಾಕ ಮೆಳ್ತಾಲೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾ ಸದುದ್ದೇಶಾನ ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷದೇನ ಲೇಖಕ ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ ಸೊಂದೆಲೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಘೆವ್ನು ಪುಸ್ತಕಾಚೊ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತು ಮುದ್ರಣ ಹಾಡಚೊ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೆಲಾ. ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತು ಅರ್ವಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಪಣ ಶ್ರೀ ಕೂಡ್ಲ ಆನಂದು ಶಾನಭಾಗಾನ ಆಜ ಪರ್ಯಂತಾಚೊ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಕಲನ ಹಿ ಕೆಲ್ಯಾಂ.

ಶಿರಸಿಚೆ ಸ್ನೇಹ ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪ್ರಕಟಣ ಕರ್ಚೆ ಸಂಸ್ಥೆನ ಚಾರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಕಟಣಾ ಕರೀತ, ಆಶಜಿ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಮಾಗಣೆಚೇರಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಪಾಂಚವೇ ಪ್ರಕಟಣ ಮ್ಹೊಣು ಹೇಂ ವಿಶೇಷ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣ ಕರ್ಚಾಕ ತ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ ವತೀನ ಶ್ರೀ ಕೂಡ್ಲ ಆನಂದು ಶಾನಭಾಗ ಹಾನ್ನಿ ಮುಡಾಕಾರ ಘೆತ್ಲಾ. ಆಂಮ್ಕಾ ಖುಷಿಚೊ ವಿಷಯ. ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಘೆತ್ತಿಲೆ ಪ್ರಕಟಣ ಜಾವ್ನು ಉಕ್ತಾವಣ ಪಾವ್ತಾ.

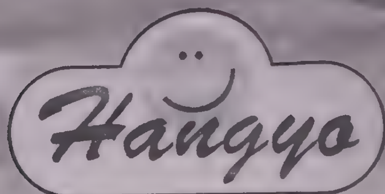
ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾನಿ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ ಜರೂರ ಅಭ್ಯಾಸ ರೂಪಾನ ಮನನ ಕೊರ್ನು, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ಚೊ ಚಲ್ಲು ಆಯ್ಯಿಲಿ ವಾಟ ಒಳಕತ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಮತು ದಾಖಲ ಜಾವ್ಚೊ ಚುಕ್ಕುನ ಆಶಿಲೆ ವಿಚಾರ ಮುಕಾವಯ್ಲ್ಲಾ ದಿಸಾಂತು ತಸಲೇಂಚ ಮಾಯ ಬೋಲಿ ಇತಿಹಾಸ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪಾಂತ ಸಮಗ್ರ ದಾಖಲಿತ ಜಾವುಂ ಮ್ಹೊಣು ಹಾಂವು ಆಶೆತಾ.

26 ನವಂಬರ್ 2007

ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್. ಸೋಂದೆ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷತ್, ಶಿರಸಿ

ಮಾಂಡಾವಳ್

Delightfully Delicious

We remember.........

Late Shri Madhav Manjunath Shanbhag
of Kumta

WHO ESTABLISHED ALL INDIA KONKANI
PARISHAD AT KARWAR ON 8TH JULY 1939

ಕೊಂಕಣ ಪ್ರದೇಶ ಆನಿ ಆರ್ಯೀಕರಣ

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೊ ಇತಿಹಾಸ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತೆ ಭಾಷೇಚೆ ಜಲ್ಮಾಪಾಸೂನ ಆಜವರಿ ತಿಗೆಲ್ಯಾಂತು ಜಾಲಿಲೊ ಬದಲ್, ಮ್ಹಳ್ಯಾರ ತಿಗೆಲಿ ವಿಕಾಸಾಚಿ ಕಾಣಿಂ. ಹ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸಾಚೊ ಅಭ್ಯಾಸ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ ತೆ ಭಾಷೇಚೆ ಮೂಲ, ತಿಗಿಲೊ ಜಲ್ಮಕಾಲ, ತಿಗೆಲಿ ಅವಸ್ತ್ಯಾಂತರಾಂ, ರೂಪಾಂತರಾಂ ಅಸ್ಲೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಾಂಚೊ ಅಭ್ಯಾಸ. ಹ್ಯಾ ಸಗ್ಲ್ಯಾಂಚೊ ಅಭ್ಯಾಸ ಸಾಮಾನ್ಯತಾಯೆನ ತೆ ಭಾಷೇಂತು ಮೆಳಚಿ ಬರಪಾಂ, ದಾನಪತ್ರಾಂ ವಾ ಗ್ರಂಥಾತುಲೆ ಆಧಾರ ಹಾಂಚೇರ್ ಆಧಾರೂನ್ ಉರ್‍ತಾ. ತೇ ಸಗ್ಲೇ ಆಧಾರ ಜರ್ ಜಾಯತೆ ಪ್ರಮಾಣಾಂತು ಮೆಳ್ಯೆನಾಂಚಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಕಾ ಲಾಗೂನ್ ಭಾಷೇಚೆ ಇತಿಹಾಸಕಾರಾಲೆ ಕಾಮ ಕಠೀಣ ಜಾತಾ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷೇಚೆ ಆಯಚೆ ರೂಪ ಹೇ ಏಕ ಏಕ ಜನಾಂಗಾಚೆ ಅನೇಕ ಶೆಕಡ್ಯಾಂತಲೆ ಏಕ ಬರೀವ್ ಅಸೆ ಆನಿ ಸಾಕಾರ ಜಾಲಿಲೇ ರೂಪ ಆಸ್ತಾ. ಭಾಷೇಚೆ ತೊಂಡಿ ರೂಪ ಹೇ ಕ್ಷಣಾಂಚೆ ಆಸ್ಸೂನ ತೇ ಅಕ್ಷರಾಂತುಲ್ಯಾನ್ ಜನ್ನಾ ಖಾಯಂ ರೂಪ ದರ್‍ತಾ. ತೆನ್ನಾಚಿ ಭಾಷೇಂತುಲೆ ಉತ್ರಾಂಕ ಶಾಶ್ವತಕಾಯೇಚೆ ಆನಿ ಸಾದೃಶ್ಯ ಅಸ್ಲೆ ರೂಪ ಮೆಳೂಂಕ ಪಾವ್ತಾ .

ಭಾಷಾ ಹೇ ಏಕ ಮನಷ್ಯಾನ ಅಪಣಾಯ್ಲೆ, ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಿಲೆ ಕರ್ತೃತ್ವ ಆಸಾ. ಮನೀಷ್ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ರಾತ್ ದಿವಸಾಚೆ ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಜೀನೇಚೆ ಸರ್ವಾಂಗೀಕ ಉದರ ಗತೀಂತು ಜಾಯ್ತಾ ತರೇಚೆ ಸಂಕೇತ, ಚಿನ್ಹ ವಾ ರೂಪಕ ವಾಪರ್‍ತಾ. ಹಾಂಚೆ ಸಂಭಂದಾನ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ವೈಟ್ ಹೆಡ್ ಮಣತಾ "ಮಾನವತಾ ಏಕ ಖಾಸ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಅವಿಷ್ಕಾರಾಂಕಾತೀರ್ ಕಸಲೇತರಿ ಚಿನ್ಹ ವ ಸಂಕೇತಾಚೋ ಉಪಯೋಗ ಕರಚೆ ಪಡ್ತಾ ಅಸ್ಸಿ ದಿಸ್ತಾ". ಖರೇ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ವಿಚಾರ ಪ್ರಕಟ ಕರಚೆ ಹೇಚಿ ಏಕ ತರೇಚೆ ಸಂಕೇತಿಕರಣ ಅಸ್ತಾ. ಸಂಕೇತಿಕರಣ ಮಳ್ಯಾರ್ ಬೇಕಾರ ಪಣಾಂತ್ಲೆ ಕಲ್ಪನಾ ತರಂಗ ನಯಿ, ವ ತೇ ಜಿತ್ಯಾ ಭಾವಾಂಚೆ ಜೀರ್ಣ ಆನಿ ವಿಕೃತ ಸ್ವರೂಪ ನಯಿ. ತೇ ಮನುಷ್ಯಾಲೆ ಜೀವನ ರೂಪಿ ವಸ್ತ್ರಾಂತೂಚಿ ವಿಂಡ್ಲೆಲಿ, ಅನುಸ್ಯೂತ್ ಅಸಿಲಿ ಅಸ್ಸಿ ಏಕ ಜಿನಿ ವಸ್ತ್ರ ಆಸ್ಸಾ. ಭಾಷಾ ಹೇ ಏಕ ಸಂಕೇತಿಕರಣೋಚಿ ಆಸ್ಸಾ.

ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹೇ ಸಂಕೇತ, ಚಿನ್ಹ ವ ರೂಪಕ ಹೀ ದೇಶ ,ವೇಳ ಆನಿ ಭೌತನ್ ಹಾಂಕಾ ಅನುಸರೂನ ಜಲ್ಮಾಕ ಯೆತಾಚಿ. ರೂಪಾಂ ದರ್‍ತಾಚಿ ಆನಿ ಬದಲತಾ ತಬಿ. ಕರೋತಿ ಕಾಲ:! ಸಕಲಂ ಸಂಹರೇತ ಕಾಲ ಯೇವಹಿ! ಕಾಲ: ಸ್ಥಾಪಯತೆ ವಿಶ್ವಂ ಕಾಲಾಧೀನಮಿದಂ ಜಗತ್!! ಅಶ್ಶಿಂ ಪುರಾಣ ವಚನ ಅಸ್ಸಾ. ಖರೇ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಪರಿವರ್ತನ ವ ಬದಲ ಹೆಂಚಿ ಕಾಲಾಚೆ ಸ್ವರೂಪ. ದರಏಕ ಜನಾಂಗಾಚೆ ಮೂಳ

ಮುಲ್ಯಾಂಕ ಆನಿ ತಾಂಚೆ ಅವಿಷ್ಕಾರಾಂಕ ಸಂಘರ್ಷ ಆನಿ ಸಂಘಟನೇಚೆ ವಣಾಳ ದಿವ್ನು ಕಾಳ ಮನುಷ್ಯಾಲೆ ಅಸ್ಮಿತಾಯೇಕ ಜಾಗಿ ಕರತಾ.

ದರ್ತರೇಚೋ ಆವಾಟ ಹೋಡ ಅಸ್ಸಾ. ಮನೀಷ ದರ್ತರೇಚೆ ವೆಗ್ಗೆ ವೆಗ್ಗೆ ಭಾಗಾಂತು ಸಾನ ಹೋಡ ಸಂಘ ಕರನು ವಸತಿ ಕರತಾ. ಕಾಳ ವತಾ ತಶೆಂ ಹ್ಯಾ ಸಂಘಾಂತು ಅನೇಕ ಪೋಟ ವಿಭಾಗ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾತಾಚಿ. ಮನಿಷ ಹೋ ಸಂಘಟನೇನ ಆನಿ ಏಕಟಾಯ್ ರಾವುನು ವಿಕಾಸ ಪಾವ್ತಾ. ಮನುಷ್ಯಾಲೆ ಭಾಷೇಚೆ ದೃಶ್ಯ ಸ್ವರೂಪ ಹೇ ತ್ಯಾ ವಿಕಾಸಾಚೆ ಏಕ ಪ್ರತೀಕ ಮಳ್ಯಾರ್ ಚಿನ್ನ ಜಾವ್ನು ಉರ್ತಾ.

ಭಾಷೇಚಿ ಉದರಗತ್ ಹೀ ಮನುಷ್ಯಾಲೆ ಉದರಗತಿಕೇನ ಏಕ ವೆಗ್ಗೆ ಕರಚಾಕ ಯೇನಾ. ತಸ್ಸಲೆ ಅಂಗ ಜಾವ್ನು ಅಸಿಲ್ಯಾನ ವಿಕಾಸಾಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಳ್ಯಾರ್ ಮನುಷ್ಯಾಲೆ ಜಿನೆ ಉದರಗತೀಚೋಚಿ. ಏಕ ಅಭ್ಯಾಸ ಅಶ್ಶಿ ಮಣ್ಹೊ ಯೆತಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷ್ಯಾ ಹೀ ಆರ್ಯ ಕುಲಾಂತಲಿ ಭಾಷಾ ಅಸಿಲ್ಯಾನ್ ತೇ ಭಾಷಿಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜಾಚೋ ಆನಿ ಆರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಾಯೇಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲ್ಯಾನಚಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜಾವು ಶಕ್ತಾ. ಭಾರತಾಚೋ ಆನಿ ಆರ್ಯಾಲೋ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾಂತು ಲಾಗೀಚೋ ಸಂಬಂಧ ಅಸ್ಸಾ. ಹೇ ಜರೀ ಸತ್ಯ ಅಸ್ಸಾ, ತರೀಚ ಭರತ ಭೂಯೇಚೋ ಇತಿಹಾಸ ಆರ್ಯ ಯೇವ್ಚೆ ಪಯ್ಲಿ ಪಸ್ಸೂನಾಚಿ ಸಮೃದ್ದ ಅಸ್ಸಾ. ಹೇ ಬಿ ತಿತ್ಲೇಚಿ ಖರೆ.

ಆರ್ಯಾನಿ ಭಾರತಾಂತು ಯೇವ್ನು ರಾವಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಹೋ ಭೂಯಿಭಾಗ ನಿರ್ಜನ ಆಸ್ಸಿಲೋ. ಅಶಿ ಮಣಚೆ ಸತ್ಯಾಕ ಧರ್ನು ನಾ. ಖರೇ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಆರ್ಯ ಜನಾ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ತಾಂಕಾ ತಯ್ಥಿ ಏಕ ಹೋಡ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಯಣ ಸಮೃದ್ಧ ಆಸ್ಸಿಲೋ ಏಕ ಪಂಗಡ ದೃಷ್ಟಿ ಪಡ್ಲೊ. ಆರ್ಯಾಂಕ ತೇ ವೆಳ್ಯಾಚೇರ್ ಲೋಕಾ ಬರೋಬರ್ ಸಂಘರ್ಷ ಮಳ್ಯಾರ್ ಜಗಡಿ ಕರೂನ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಘಟ್‌ಕರಚೆ ಪಡ್ತಾಲೆ. ಹೇ ಸಂಘರ್ಷಾಚಿ ವಿಸ್ತಾರಾನ ಖಬರ್ ಅಮ್ಕಾ ವೇಧಾಂಬಿತರ್ ಮೆಳತಾ. ಮೊಹೆಂಜೋದಾಡೋ ಹೇ ಸುರವಾತೇಚ ಕಣಪಾಂತು ಆರ್ಯ ಭಾರತಾಂತು ಯೇವ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಹಾಂಗಾ ಜೇ ಏಕ ಊಂಚ ಸಂಸ್ಕೃತಾಯ ದಿಸ್ತಾಲಿ ತಿಗೆಲೆ ರೂಪ ದೃಷ್ಟೀ ಪಡ್ತಾ. ಹೇ ಸಂಸ್ಕೃತಾಯ ವಿಷಯ ಜರೀ ಅಮ್ಕಾ ಆಜೂನ ಘಣ ಜ್ಞಾನ ನಾ. ತರೀಯ ತ್ಯಾ ಜನಾಂಗಾಚೆ ಆರ್ಯಾಂಚೇರ್ ಜಾಲಿಲೋ ವ ಪಡಿಲೋ ಪ್ರಭಾವ ನಿರ್ವಿವಾದ ಆಸ್ಸಾ. ತಾಜೆ ಸಂಬಂಧಾನ್ ಶ್ರೀ ಸುನಿತಿಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿ ಮಣತಾಚಿ 'ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಾಯಚಿ ವಸ್ತ್ರಾಂತು ಆರ್ಯೇತರ ಸಂಸ್ಕೃತಾಯಚಿ ಧಾಗೆ ಚಡ ಪ್ರಮಾಣಾಂತು ವಿನಿಲೆ ಅಸ್ಸಾಚಿ. ಹೀ ಗಜಾಲ ಅತ್ತಾ ಜಾಸ್ತನ್ ಜಾಸ್ತ ಸ್ಪಷ್ಟತಾಯೇನ ನದರೇಕ ಯೆತಾ. ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕಾರಿ ಪರಂಪರಾಚೋ ಚಡ ವಾಂಟೋ ತೇಚ ಭಾಷೇನ ಪೂರ್ವಿಲೆ ದಂತಕಥಾ ಆನಿ ಇತಿಹಾಸ ಹ್ಯಾ ಗಜಾಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ವಾಟ್ಯಾನ ಆರ್ಯೇತರ ಅಸ್ಸಾಚಿ. ಇತ್ಲೇಚ ಕಿ ತಾಂಗೆಲೋ ಅಣಕಾರ ಜಾಲೋ ತೋ ಆರ್ಯಾಲೆ ಭಾಷೇಂತು. ಆರ್ಯಾಲೆ ಹೋಡಪಣ ಅಸ್ಸಿಲೆ ತೇ ತಾಂಗೆಲೆ ಭಾಷೆಂತು. ತರೀಪಣ ತಾಂಗೆಲಿ ಭಾಷಾಭೀ

ಜಾಯ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣಾಂತು ಹರ್ ಭಾಷಾಂಚೆ ಸಂಪರ್ಕಾನ ಬಂಗೂನ ಅಶುದ್ಧ ಜಾಲಿ. ತೋಡ್ಯಾಂತು ಸಾರ ದಿವಚೆ ಮಳ್ಯಾರ್ ಅಸ್ಸೆ. ಕರ್ಮಾ ವಿಷಿಂಚೆ ಕಲ್ಪನಾ, ಮನುಷ್ಯಾಲೋ ಆತ್ಮೋ ನವೇ ಶರೀರ ದರ್ತಾ ತಜೇ ಸಂಬಂಧಾಚೋ ಕಲ್ಪನಾ, ಯೋಗಾಚಿ ಸಾಧನಾ, ಶಿವ, ದೇವಿ, ವಿಷ್ಣು ಹ್ಯಾ ದೇವತೆ ಸಂಬಂಧಾಚೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆನಿ ತಾತ್ವಿಕ ವಿಚಾರ ಆನಿ ಕಲ್ಪನಾ, ಹಿಂದೂಲೆ ವೈದಿಕ ಹೋಮ, ಹವನಾಪೇಕ್ಷಾಂ ಭಿನ್ನ ಅಸ್ಸಿಲೆ ಪೂಜಾ ವಿಧಿ – ಹ್ಯಾ ಸಗಳ್ಯೋ ಆನಿ ಅನೀಕಚಿ ಜಾಯ್ತೊ ಹಿಂದು ಧರ್ಮಾಂತಲೋ ಆನಿ ವಿಚಾರಾಂತಲೋ ಗಜಲಿ ಪಳೋಚಾಕ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಮೂಲಾಂತು ಆರ್ಯೇತರ ಅಶ್ಶಿಲೆ ಅಶ್ಶಿ ದಿಸೂನ್ ಯೆತಾಲೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಲೆ ಮತಾನ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಾಂತು ಆರ್ಯ ಪ್ರಮಾಣೆ ಭಾರತಾಂತು ನಿವಾಸ ಕರಚ್ಯಾಕ ಭಾರತಾ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಅನೇಕ ಮಾನವ ವಂಶ ಆಯ್ಲೆ. ಆನಿ ತಾನ್ನಿ ಆಪ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಕರ್ತುತ್ವ ಪ್ರಮಾಣೆ ಜೀನ್ನೆಚೆ ಉದರಗತೀಕ ಹಾತ್ ಭಾರ ಲಾಯ್ಲೊ. ಅಸ್ಸಲೆ ಅನೇಕ ವಸಣೋಕಿಂತ್ಲ್ಯೊ ಏಕ ವಂಶ ಮಳ್ಯಾರ್ ನಿಘ್ರಿಟೋ ವಂಶ . ಹೋ ಪಂಗಡ ಕದಾಚಿತ್ ಅರಬಸ್ಥಾನ ಆನಿ ಇರಾನ ಮಾರ್ಗಾನ್ ಭೋವತ್ ಭೋವತ್ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೋ ಉರತ್. ಹೋ ವಂಶ ಸಂಸ್ಕೃತಾಯೆಚೆ ಸುರ್ವೇಚೆ ಅವಸ್ಥೆಂತ್ಲೊ ಅಸ್ಸೂನ್ ತೋ ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಿಂವಾ ಪಾಷಾಣ ಯುಗಾಂತಲೋ ಅಶ್ಶಿಲೋ. ತಾಕ್ಕಾ ಶೇತಕಾಮ್ ಕರಚೆ ವ ಗೊರವಾಂಕ ರಾಕ್ಚೆ ಜನ ನಾಅಸ್ಸಿಲೆ. ಸಧ್ಯ ಹೇ ಪಂಗಡಾಚೆ ಅವಶೇಷ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಾಂತುಲೆ ಖಾಯ್ ತೋಡ್ಯಾ ಜಮಾಂತೀತು ಆಸಾಂಮಾಂತುಲೆ ನಾಗಲೋಕಾಂತು ಆನಿ ಅಂದಮಾನ ಬೆಟಾಂತುಲೆ ಮೂಳ ಲೋಕಾಭಿತರ್ ದೃಷ್ಟಿ ಪಡ್ತಾಚಿ . ಹೇ ಪಂಗಡಾಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೇರ ವ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾಂಚೇರ ಕಾಯ ಜಾಲೋನಾ. ಶ್ರೀ ಸುನಿತಿ ಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿಲೆ ಮತಾನ ನಿಗ್ರಿಟೋಲೆ ಉಪರಾಂತ ಜೇ ಭಾಷಾ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೋ ತಾಂಗೆಲೆ ವೈರ್ ನಿಗ್ರಿಟೊಂಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಪಡ್ಲೋನಾ. ನಿಗ್ರಿಟೊಂಚೆ ಭಾಷೇಚೇರ ತಾಂಗೆಲೆ ಪಯ್ಲಿ ಭಾರತಾಂತು ಚಾಲೂ ಅಸ್ಸಿಲೆ ಉಣ್ಯಾಂತ ಉಣೆ ದೋನ ಭಾಷಾಂಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಪಡಿಲೋ. ಹೇ ಭಾಷ್ಯಾ ಮಳ್ಯಾರ್ ಏಕ ಆಷ್ಟ್ರೀಕ ಆನಿ ದುಸ್ರಿ ದ್ರಾವಿಡ್. ಹೋ ಪ್ರಭಾವ ತಿಗೆಲೆ ವೈರ್ ಆರ್ಯ ಲೋಕ ಯೇವ್ಚೆ ಪಯ್ಲೇಂಚಿ ಪಡಿಲೋ. ಮಂಟಕೂಚ ನಿಗ್ರಿಟೋಲೆ ಭಾಷೇಚೋ ಆರ್ಯ ಭಾಷೇಚೇರ ಪ್ರಭಾವ ಪಡ್ಚಾಕ ಸಂದೀಚ ನಾ ಅಶ್ಶಿಲಿ.

ನಿಗ್ರಿಟೋ ವಂಶಾಚೆ ಲೋಕಾ ಉಪರಾಂತ ಭಾರತಾಂತು ಪ್ರೊಟೋ ಆಸ್ಟ್ರೇಲ್ಯಾಡ್ ವಂಶಾಚೆ ಆನಿ ಆಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಭಾಷಾ ಉಲೋಚೆ ಲೋಕ ಆಯ್ಲೆ. ಕಾಳೆ ರಂಗಾಚೆ ಆನಿ ಬಸ್ಕೆ ನಾಕಾಚೆ ಲೋಕ ಹೇ. ನಿಷದ್ ಮಣು ತಾಂಗೆಲೋ ಉಲ್ಲೇಖ ವೇದಾಂತು ಆಯ್ಲೋ ಅಸ್ಸಾ. ಹೋ ವಂಶ ಈಶಾನ ದಿಶೇಚಾನ ಆಯ್ಲೋ. ಇಂಡೋ ಚೈನಾ, ಕಾಂಬೋಡಿಯಾ, ಮಲೆಯಾ, ಇಂಡೋನೇಷಿಯಾ ದೇಶಾಂತು ಹ್ಯಾ ವಂಶಾಚೆ ಪಾತಳಪ ಜಾಲಿಲೆ ಅಸ್ಸಾ. ಹೇ ವಂಶಾಚೆ ಅವಶೇಷ ಭಾರತಾಂತು ಆಜೂನ ಜಾಚ್ಯಾ ಜಾಚ್ಯಾಂತು ತಗ್ಗೂನ ಉರಲ್ಯಾತ್ ಅಸ್ಸೆ ಮಾನವ ವಂಶ ವ

ಜಾತಿ ಮಳ್ಯಾರ್ ಆಸಾಂಚೆ ಕಾಶಿ, ಕೋಲ, ಕಿಂವಾ ಮುಂಡಾ ಹೇ ವರ್ಗಾಂತಲೆ ಸಂತಾಳ ಕೊರವ ಭೂಮಿಜ ಕುಕ್ರು ವಗೈರೆ. ಆಸ್ಟ್ರೇಲ್ಯಾಡ್ ಲೋಕ ಪಾಷಾಣ ಯುಗಾಚೆ ಉತ್ತರ ಕಾಲೀನ ಅವಸ್ಥೇಂತು ಅಸಿಲೆ ಮಣು ತಜ್ಞ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಿತಾಚಿ. ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ಉಪರಾಂತ ತಾಂಕಾ ತಾಂಬೆ ಆನಿ ತೂಕಚಾಳಿಚೋ ಉಪಯೋಗ ಕಸಲೋ ಹೇ ಸಮಜಲೆ. ಲಾಕಡಾಚೆ ಸಹಾಯಾನ್ ಜಮೀನ ಖಣೂನ್ ಶೇತ್ಕಾಂ ಕರಚೆ ಪದ್ದತ್ ತಾನಿ ಸುರು ಕೆಲಿ. ತಾಂದೂಳ ತೇ ಪಿಕಾಯತಲೆ. ತಾಂಗೆಲೆ ಭಾಷೇಚೆ ಅಭ್ಯಾಸ ವಯ್ಲಾನ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ ಕಿ ನಾರಿಕೇಲ, ಕದಲ, ತಾಂಬೂಲ, ಹರಿದ್ರಾ, ಶೃಂಗವೇರ, ವಾತಿಂಗಣ ಅಸಲೆ ಉತ್ರಂ ಹ್ಯಾ ವಂಶಾನ ಭಾರತಾಂತು ಹಾಡ್ಲಿ.

ಆಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಲೋಗ ಭಾರತಾಂತು ಉತ್ತರೇಕ ಪಂಚಾಬಚೇ ಪ್ರದೇಶಾ ಪಾಸೂನ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮೆರೇನ ಪಾತಲೇಲೆ. ನಯ್ಖಿ ಆನಿ ದರೀಚ್ಯಾ ಆಸ ಪಾಸ ಹೇ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ವಸಣೂಕ್ಯೋ ಕರ್ತಾಲೆ. ಗಂಗಾ ನಯೇಚೆ ನಾಂವ ಗಂಗಾ ಹೇ ಆಸ್ಟ್ರೀಕ್ ಭಾಷೇಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ನಯ್ಖಿ, ಹ್ಯಾ ಅರ್ಥಾಚೆ ಉತ್ರಾ ಪಾಸೂನ ಆಯ್ಲ್ಯಾ ಅಶ್ಶಿ ಡಾ॥ ಚಟರ್ಜಿ ಮಾನತಾಚಿ. ಹೇ ಲೋಕ ಪ್ರೇತ ಜಾಲಿಲೆ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಉಬೋ ಪಾತರ ದವರ್ನು ತೀ ಸುವಾತ್ ದಾಖೈತಾಲೆ. ಮರಣ ಉಪರಾಂತ ಮನುಷ್ಯಾಕ ಜೀವನ ಅಸ್ಲಾ. ಹೇ ತೇ ಮಾನತಾಲೆ, ಆನಿ ಮನುಷ್ಯಾಚೋ ಆತ್ಮೋ ರುಕಾಂತು ವ ಜನಾವರಾಂತು ವಾಸ್ ಕರ್‍ನು ಅಸ್ತಾ ಅಶ್ಶಿ ತಾಂಗೆಲ್ಯೋ ವಿಶ್ವಾಸ ಅಸ್ತಾಲೋ. ಆಸ್ಟ್ರೀಕ್ ಲೋಕ ಭಾರತಾಂತು ಕೆನ್ನಾ ಆಯ್ಲೆ ಹೇ ಸಾಂಗ್ಚೆ ಕಠಿಣ ಆಸ್ಸಾ, ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೇ ಆರ್ಯಾಪೇಕ್ಷಾ ಆನೇಕ ಶೆಕಡೆ ಪಯ್ಲೆ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ಆಸೂಕ್ ಜಾಯ್. ಕದಾಚಿತ್ ತೇ ಆನಿ ದ್ರಾವಿಡ್ ಲೋಕ ಏಕಚಿ ಕಾಳಾರ್ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ಆಸ್ತಾಲೆ. ಹಾಂತುಲೋ ಏಕ ವಂಶ ಪಶ್ಚಿಮೆಸಾನ ಆಯ್ಲೋತರ್ ದುಸ್ರೋ ಈಶಾನ್ಯೆ ಕಡಚಾನ ಆಯ್ಲೋ ಅಶ್ಶಿ ದಿಸ್ತಾ.

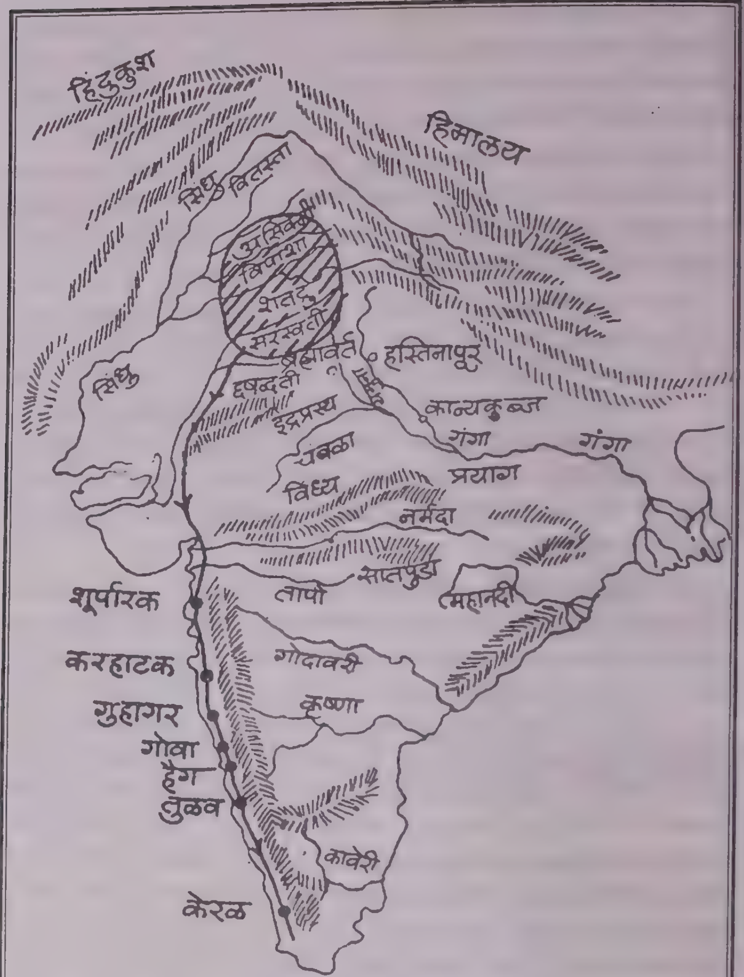
ಆಸ್ಟ್ರೀಕ್ ಭಾಷಿಕಾ ಉಪರಾಂತ ಭಾರತಾಂತು ದ್ರಾವಿಡಿ ಭಾಷಾ ಗಂಗಾತಲೆ ಲೋಕ ಆಯ್ಲೆ. ಹೇ ಭೂಮಧ್ಯಾ ಸಮುದ್ರಾಚೆ ಪೂರ್ವೆ ಕಡಚಾನ ಆಯ್ಲೆ. ಹೇ ದ್ರಾವಿಡಾಲೆ ಸುರ್ವಾತೀಚೆ ನಾಂವ ದ್ರಮಿಲ್ ಕಿಂವಾ ದ್ರಾಮಿಲಾ ಆಸ್ಸಿಲೆ. ತಾಜೆ ಆರ್ಯೀಕರಣ ಜಾವ್ನು ದ್ರಮಿಡ, ದ್ರವಿಡ, ದಾಮೀಲ, ತಾಮೀಳ ವಾ ತಾಮಿಲ್ ಜಾಲೆ. ತಾಮೀಳ, ತೆಲಗು, ಕನ್ನಡ, ಮಲಯಾಲಂ, ತುಳು ಆದಿ ಭಾಷೋ ಹೇ ಘಟಾಂತ್ಲೋ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾಚಿ. ದ್ರವಿಡ ಭಾಷೇಚೆ ಲೋಕ ಭಾರತಾಂತು ಸಗ್ಳೆ ಕಡೇನ ಪಸರಿಲೆ. ಸಿಂಧೂ ಸಂಸ್ಕೃತೀಂತು ಖಣಪಾಂತು ದಿಸೂನ್ ಆಯ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಹೀ ದ್ರಾವಿಡಾಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮ್ಹಣು ಆತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಜಾಲಾ. ಆರ್ಯ ಲೋಕ ಹಾಂಕಾಚ ದಸ್ಯು ಕಿಂವಾ ದಾಸ್ ಮ್ಹಣತಾಲೆ. ತಾಂಕಾ ಹಾಂಗೆಲೆ ಬರೋಬರ ಸಂಘರ್ಷ ಕರ್ಚೆ ಪಡ್ತಾಲೆ. ಹಾಂಗೇಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಊಂಚ ಪ್ರತೀಚಿ ಅಸಿಲ್ಯಾನ ಆರ್ಯ ಆನಿ ದ್ರಾವಿಡಾಂಚೆ ಸಂಸರ್ಗಾನು ಭಾರತೀಯ ಸಾರ್ಕಿ ಪ್ರತಿಭಾವಾನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲಿ .

ಆಸ್ಟ್ರಿಕ ಭಾಷೀಕ ನಿಷಾದ ಆನಿ ದ್ರಾವೀಡ ಭಾಷೀಕ ದಾಸ್ , ದರ್ಸ್ಯು ಉಪರಾಂತ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೋ ಮಾನವ ವಂಶ ಮಳ್ಯಾರ್ ಮಂಗೋಲಿ–ಚೀನಿ–ಟಿಬೇಟಿ ಭಾಷಾ ಘಟಾಚೋ ವಂಶ. ಹಾಂಕಾ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜಾನ್ ಕಿರಾತ. ಮಣ್ಣುನ್ ಸಂಭೋದಲಾ. ಹಾಂಗೇಲೆ ರಾವಪ್ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಹಿಮಾಲಯಾಚೆ ಭೌತನಾಂತ ಆಸ್ತಾಲೆ.

ಸಿಂಧೂ ನಯ್ಧೇಚಾ ತೀರಾ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಮಯೆಂಜೋದಾಡೋ ಹರಪ್ಪಾ ಆನಿ ಚನ್ಹುದಾಡೋ ಹ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಖಣಪ ಉಪರಾಂತ ಭಾರತಾಚೆ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಬಂಧಾನ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನಾ ಉಪಸ್ಥಿತ ಜಾಲೆ. ಆನಿ ಭಾರತಾಂತು ಆರ್ಯ ಯೇವಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಹೇ ದೇಶಾಂತು ಜಾಲಿಲೆ ವಸಣೋಕಿ ವಿಷಯಿ ಆಮ್ಕಾ ಮಾಹಿತಿ ಮೆಳ್ಳಿ .

ಆರ್ಯ ಭಾರತಾಂತು ಯೇವ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಹಾಂಗಾ ದ್ರಾವಿಡಾಲಿ ಊಂಚ ಪ್ರತೀಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಾಂದತಾಲಿ, ಅಶ್ಶಿಂ ಆಜ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಣಾನ ಆಮಿ ಮಾನತಾಚಿ. ಋಗ್ವೇದಾಂತುಲೆ ಋಷಿ ದ್ರಾವಿಡಾಲೆ ವೈಭವಾಚೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಅಸ್ಸಿಲೆ. ತೇ ಆಮ್ಕಾ ತಾಂಗೆಲೆ ಮಾಯ ವಿಷಯಿ ಕಬರ್ ಸಾಂಗ್ತಾಚಿ. ಶಂಬರಾಲೆ ಹಾಲ್ಯಾ ವಿಷಯ್ ಉಲ್ಯೆತಾಚಿ. ಭಾಯಲ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸ ಕಾರಾಲೆ ಪ್ರಭಾವಾಕ ಲಾಗೂನ ಆತ್ತವರ್ಕಿ ಹೇ ದ್ರಾವೀಡ ಮಳ್ಯಾರ್ ಏಕ ಅಸಂಸ್ಕೃತ ಆನಿ ರಾನವಟ ಜಾತ ಮ್ಹಣು ಆಮಿ ಮಾನತಾಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆತಾ ಇತಿಹಾಸಿಕ್ ಪುರಾವ್ಯಾ ವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಹೇ ಮಣಚೆ ಚೂಕಿಚೆ ಅಶ್ಶಿ ದೆಖೋನು ದ್ರಾವಿಡಾಲೆ ಊಂಚ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೇರ್ ಪ್ರಭಂದ ಬರೋವೆತಿತ್ .

ಹೇ ಭಾಷೇನ ಆರ್ಯಾನಿ ಭಾರತಾಂತು ಪ್ರವೇಶ ಕರಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಹ್ಯಾ ದೇಶಾಂತು ಅನೇಕ ದ್ರಾವಿಡ ವಸನೂಕಾ ಚಾರೀದಿಕಾನ ಪಾತಳಲೇಲ್ಯೊ. ಹಾಂತುತಲೆ ಕಿತ್ಲೇಶೆ ವಂಶ ವಸನೂಕು ರಾಜಾ ಸುದಾಸ್ ಆನಿ ತಾಂಗೇಲೆ ಪಯ್ಲೆ ರಾಜಾ ದಿವೋದಾಸ ಬರೋಬರ್ ಸಂಘರ್ಷ ಚಲ್ಯೆತಾಲೆ. ದೇಖಿಕ ಅಲೀನ, ಶಿವ, ಅಜ, ಯಕ್ಷ, ಕಿಕಾಟ, ಅಂಗ, ಮಗದ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಬಾಲೀಕ ಹೇ ಸಗ್ಗೆ ವಂಶ ತೇ ಕಾಲಾಂತಲೆ ಸಮೃದ್ಧ ದ್ರಾವಿಡ ವಸನೂಕೋ ಅಸ್ಸಿಲ್ಯೋ. ಡಾ. ರಾಕಾಲದಾಸ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ ಮಣತಾಚೆ 'ಹಿಂದಿ ಆರ್ಯಾನಿ ಸಿಂಧೂ ನಂಯಿ ಆನಿ ತಿಗೆಲೆ ಉಪನಯೋ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕೋರಿ ತ್ಯಾಚೆ ತರೇನ ಗಂಗಾ ನಯೇಚೆ ವಾರಣಾಸಿ ಮೆರೆನೆಚೆ ಕೋರೆ ಹೀ ಜನ್ನಾ ಜಿಕೂನ್ ಘೆತ್ಲೆ ಆನಿ ತಂಯ್ ಅಪಣ್ಯಾಲೋ ವಸನುಕ್ಯೋ ಕೆಲ್ಯೋತ್ಯಾ ವೇಳ್ಯಾರ್ ತಾಂಗೆಲೆ ಚಾರೂಯಿ ದಿಕಾಂಕ ಅಸುರ ಲೋಕ ಪಸರಿಲೆ. ಪಾಂಡವ ಆನಿ ಕೌರವ ಹಾಂಚೆ ಭಿತರ್ ದಾಯಜಕಿಂಚೇ ಹೋಡ ಯುದ್ಧ ಜನ್ನಾ ಜಾಲೆ ತ್ಯಾ ವೇಳ್ಯಾರ್ ಮಗಧ, ದಕ್ಷಿಣ, ಬಿಹಾರ ಆನಿ ಅತ್ತಾಂಚೋ ರಾಜಪುತಾನಾ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಂಚೇರ್ ಅಸುರಾಲಿ ಮಾಲಕಿ ಅಶ್ಶಿಲಿ. ಹೇ ಅಸುರ ಲೋಕ ಹೋಡ ಶಿಲ್ಪಿ ಆನಿ ಘರ ಬಾಂದಪಿ ಅಶಿಲೆ. ತಾಂಗೆಲಿ ಬಾಂದಕಾಮಾ ಆರ್ಯಾಂಕ ಮೋಟಿ ಕೌತುಕಾಸ್ಪದ ಆನಿ ತೋಂಡಾಂತು ಬೊಟಾಂ ಗಾಲೂಂಕ ಲಾವ್ಚೆ ತಸ್ಸಲಿ ಭವ್ಯ ದಿಸ್ತಾಲೆ. ತಾಂಕಾ ತೇ ಕ್ರಮಾಂಕ ಲಾಗೂನ್ ಅಸುರಾಂ ವಿಷಯ ಆದರ ದಿಸ್ತಾಲೋ. ವೈದಿಕ ವಾಙ್ಮಯಾಂತು ದಾಸಾನಿ ಬಾಂದಿಲೆ ಪಾತರಾಂಚೆ ಖೋಟಾಂಚೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಮೇಳ್ತಾ. ಅಸುರಾಲೆ ಶಹರಗಳಿಚೆ ನಾಂವಾ ಪಾತಾಲ, ಸಂಭಾ, ಪ್ರಾಗ್ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ಹಿರಣ್ಯಪುರ, ತಕ್ಷಿಲಾ ಅಶ್ಶಿ ಆಶಿಲಿಂ. ಪೂರ್ವೇ ಕಡಚೆ ಶಹರಾಚೆ ಗಿರಿವ್ರಜ ಹೀ ಅಸುರ ರಾಜಾ ಜರಾಸಂಧಾಲಿ ರಾಜಧಾನಿ ಅಶ್ಶಿಲಿ. ಆನಿ ಪಾಂಡವ ರಾಜಪುತ್ರ ಭೀಮ ಜನ್ನಾ ತಂಯ್ ಗೆಲೋ ತೆನ್ನಾ ತಾಕಾ ತ್ಯಾ ಶಹರಾಚೆ ತಟಬಂದಿ ಪಳೋವ್ನು ಮೋಟೆ ಕೌತುಕ್ ದಿಸ್ಲೆಕೈ.

परशुराम कालीन भारत

—— ब्रह्मावर्तांतल्यान सप्तकोंकणांतु आर्यकुळांलो वसणूकीचो मार्ग

ब्रह्मावर्त प्रदेश

ಪಾಂಡವಾಂಚೋ ಹೊಡ್ಲೋ ಭಾವ ಯುದಿಷ್ಠಿರ ಹಾಣೆ ಜನ್ನಾ ರಾಜಸೂಯ ಯಜ್ಞ ಕೆಲೋ ತೆನ್ನಾ ಅಸುರ ಶಿಲ್ಪಿ ಮಯ ಹಾಂಕಾ ತ್ಯಾ ಯಜ್ಞಾಕ ಲಾಗ್ಚೆ ಇಮಾರತ್ಯೋ ಆನಿ ತಾಂಗೆಲಿ ಯೋಜನಾ ಕರೂನ ಬಾಂದೂನ ಕಾಡ್ಚಾಕ ಅಪೋವ್ನು ಹಾಡಿಲೆ.

ದ್ರಾವಿಡಾಲ್ಯೋ ಸಗ್ಗೆ ಕಡೇನ ಉಲ್ಲೆಖ ಕೆಲ್ಲಲ್ಲೊ ಹ್ಯೋ ವಸನೂಕೋ ಪಳೋವ್ನು ಏಕ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ಸಿಂಧೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೀ ಪಖಿತ್ ಮಹೆಂಜೊದಾಡೋ ಆನಿ ಹರಪ್ಪಾ ಹಾಂಗ್ಚೆ ಭಿತರ್ ಕೇವಲ್ ಮರ್ಯಾದಿತ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಭಾರತಾಂತು ಪಸಳಿಲೆ. ಡಾ. ಹ್ಯೂವೇಟ್ ಹಾಂಕಾ ಸಂಶೋಧನ ಕರ್ತಾನಾ ದಿಸ್ಸೂನ ಆಯ್ಲೆ ಕೀ ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೀ ಆರ್ಯಾನಿ ಭಾರತಾಂತು ಯೇವ್ಚೆ ಪಯ್ಲಿ ಅಪ್ರತೀಮ ತರೇಚಿ ಅಸ್ಸೂನ ಪರದೇಶಾಂತು ತಾನಿ ಆಪ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಸರಾಯ್ಲೋ. ಮೆಸಪೆಟೋಮಿಯಾಂತು ತಾನಿ ಮೋರ ಆನಿ ಕಾವ್ಳ್ಯಾಂಚಿ ನಿರ್ಯಾತ ಕರ್ನು ಥೆಂಚ್ಯೆ ಲೋಕಾಂಕ ಅಜಪ್ ಕರೂಂಕ ಲಾಯ್ಲೆ. ಡಾ. ಹ್ಯೂವೇಟ ಮಣತಾಚಿ – “ಆರ್ಯಾಲೆ ಉದರಗತಿ ಹಾಡೋವಚಾಂತ ದ್ರಾವಿಡ ಲೋಕ ಮುಖೇಲ ಅಶ್ಶಿಲೆ. ಹ್ಯಾ ಲೋಕಾಲೆ ಜಮಾತೀನಿ ದೇಶಭರ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನಾಂತು ಘಟ್ ಅಸ್ಲೇಲಿ ಅಶಿ ರಾಜಾಂಚೆ ಏಕ ಜಾಳೇಚ್ ವಿಣ್ಲೇಳೆ” ಹೋ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಮುಕಾರ ಸರ್ನು ಮಣತಾ – ನಿರ್ಯಾತ ಕರ್ಚೆ ಮೋಟ್ಯಾ ದೇಶಾಚೋ ಭೌಮಾನ್ ಭಾರತಾಕ ಹಾಡ್ಲೋ. ತೋ ತಂಯ್ ಯೇವ್ನು ಅಸ್ಲೇಲ್ಯಾ ಆರ್ಯಾನಿ ನಂಯ್. ಆರ್ಯ ಲೋಕ ಯೇವ್ಚೆ ಪಯ್ಲಿ ಬರೋಚ ಕಾಳ ಕೋಲ ಆನಿ ದ್ರಾವಿಡ ವಸನುಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೋಕಾನಿ ಹ್ಯಾ ಭಾರತಾಂತು ಅಂತರ್‌ದೇಶಿಯ ಆನಿ ಭಾಯಲೋ ವ್ಯಾಪಾರ ಸುರು ಕರೂನ ತೋ ಭರ್ಬರೀಕ ಹಾಡಿಲ್ಲೋ. ಅಸಾತರೇಚೋ ವೆಪಾರ ಸುರು ಕರ್ಚೆ ಆನಿ ತಗೌನ ದರ್ಚೆ ಹೇ ಹ್ಯಾ ಲೋಕಾಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬರೀಚ ಊಂಚ ಪಾವಡ್ಯಾಚಿ ಅಸ್ಸಿಲಿ ಹೇ ಸಿದ್ಧಕರ್ತಾ’.

ಭಾರತಾಂತು ಆಯಜಮೇರೆನ ದಿಸೂನ ಯೇವ್ಚೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಚೇ ಮೂಳ ದ್ರಾವಿಡಾಲ್ಯಾ ಸಂಪ್ರದಾಯೇಂತು ದೃಷ್ಟೀಕ ಪಡ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ವಿಚಾರಾಂಚೆ ಸಾರ ಮಣ್ಹೂನ್ ಡಾ. ಸರ್ವಪಳ್ಳಿ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಹಾನಿ ಮಾಂಡಿಲ್ಯೆ ವಿಚಾರ ದಿವೇತ್. ‘ವೈದಿಕ ಧರ್ಮಾನ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸಂಪ್ರದಾಯಾ ಪಾಸೂನ ವಿಚಾರ ಆಚಾರಾದಿ ಗಜಲಿ ಶೋಷುನ್ ಘೆತ್ಲ್ಯೋ, ತೇ ಆತ್ಮಸಾತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯೋ ಆನಿ ದುಸ್ರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಂತುಲೆ ವಿಧಿ ಆನಿ ಪ್ರಕಾರ ತಾನಿ ತಗೌನ ಧರ್ಲೆ. ತಾನಿ ತಾಜ್ಯೋ ನಾಶ ಕೆಲೋನಾ. ಉಲಟ್ ಅಪಾಣ್ಯಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾ ಪಡ್ತಿತ್. ಆಸ್ಸೆತರೇನ ತಾಂಕಾ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ವಿಧಿ ಆನಿ ಪ್ರಕಾರಾಂ ಭಿತರ್ ಜೊಳೋನ್ ಘೆತ್ಲೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಆನಿ ಹೇರ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿ ಲೋಕಾಂಕ ಕಡಚೆನ ತಾನಿ ಇತ್ಲೆ ಕಾಂಯ ಘೆತ್ಲೆ ಕೀ ತಾಂಚೆ ಜಿನೇ ತಲ್ಯಾನ್ ಮೂಲ ಆರ್ಯಾಲೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕಾರ ಪಾಸೂನ ವೆಗ್ಗೆ ಕಾಡ್ಚೆ ಹೇ ಅತಿಶಯ ಕಠಿಣ ಕಾಮ ಜಾವ್ನು ಬಸ್ಲಾ.

ಹೇ ಭಾಷೇನ ಮನ್ತೆಲ್ಲೆ ಪುರಾವ್ಯಾ ವಯ್ಲ್ಯಾನ ಸಿದ್ಧ ಜಾತಾಕೀ ಭಾರತಾಂತು ಆರ್ಯ ಲೋಕ ಯೇವ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಹಾಂಗಾ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಪಾವಡ್ಯಾಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದಿಸ್ತಾಲಿ ಆನಿ ಆರ್ಯಾನಿ ತೇ ಸಂಸ್ಕೃತೀಚೆ ವಾಂಗಡಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಾಂಚೆ ಪಾತಳಿ ವೈರ್ ಸಂಘರ್ಷ ಕರನಾಸ್ತಾನಾ ತ್ಯಾ ಸಗಳ್ಯಾಂತ್ಲೆ ವಿಚಾರಾಂತು ಆರ್ಯ ಲೋಕ ಮೆಳೂನ ಮಿಸಳೂನ ಗೆಲೆ.

ಆರ್ಯ ಲೋಕ ಜಾಸ್ತ ಕರೂನ ಭಾರತಾಂತು ದೋನ ಪಂಗಡಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ಮ್ಹಣು ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣ ಜಾಣತ್ಯಾನಿ ಮಾನಿಲೆ ಆಸ್ಸಾ. ಮಾನವ ವಂಶ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಆನಿ ಪುರಾಣ ಇತಿಹಾಸಾಚೇರ ಹೇ ಅನುಮಾನ ಬಾಂದಿಲೆ ಆಸ್ಸಾಚಿ. ಹೊನ್ಲೆ ಗ್ರಿಯೆಸ್ಸನ್ ರಿಸ್ಲೆ ರಾಮ ಪ್ರಸಾದ ಚಂದಾ, ವೈದ್ಯ ಆನಿ ಸುನಿತಿಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿ ಆದಿ ಜಾಣತ್ಯಾನಿ ಹೇ ವಿಷಯ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮುಕಾರ ದವರ್ಲ್ಲ್ಯಾಚಿ. ಹೊನ್ಲೆ ಲೋ 'ಅಂತರ ಬಾಹೀರ ವರ್ತುಲ' ಸಿದ್ಧಾಂತ ಲೋಕಾಂಕ ಜಾಸ್ತ ಮಾನತ ಅಶಿಲ್ಯಾಂತ ತೋ ಚಿ ಅತ್ತಾ ಇತಿಹಾಸಕಾರಾನಿ ಅಪಣಾಯಿಲೋ ಅಸ್ಸಾ.

ಹ್ಯಾ ಅಂತರ್‌ಬಾಹೀರ ವರ್ತುಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಾನುಸಾರ ಆರ್ಯ ಲೋಕ ಭಾರತಾಂತು ದೋನ ಪಂಗಡಾಂತು ಆಯ್ಲೆ. ಏಕ ಪಂಗಡ ಕಾಬೂಲಚೇ ದಿಕಾನ ವಾಯುವ್ಯ ಪ್ರದೇಶಾಂತ ಪಂಜಾಬಚೇ ಸಿಂಧೂ ನಯೇಚೆ ಆಸ್‌ಪಾಸ್ ವಸನೂಕ ಬಸ್ಸೂನ್ ನಂತರ ಕಾಲಾಂತರಾನ ಗಂಗಾ ನಯೇಚೆ ಪ್ರದೇಶಾ ಪರ್ಯಂತ ಪಸರಲ್ಲೋ. ಹ್ಯಾ ಪಂಗಡಾನ ಯೆತಾನಾ ಆಪಲೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರ ಆನಿ ಮಂತ್ರ ಅಪಣ್ಯಾವಾಂಗಡಾ ಘೇವ್ನು ಆಯ್ಲಿ ಶಕ್ಯತಾ ಅಸ್ಸಾ. ವೈದಿಕ ಮಂತ್ರಾಂಚೆ ಬಿತರ್ಲೆ ಸಂದರ್ಭ ವಯ್ಲಾನ್ ದಿಸೂನ್ ಯೆತಾಕಿ ಥೋಡೆತರಿ ಮಂತ್ರ ಆರ್ಯಾನಿ ಭಾರತಾಂತು ಯೇವ್ನೆ ಪಯ್ಲೆ ರಚಯ್ಲೆ ಉರತ್. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹೀ ಮಂತ್ರ ತೋಂಡಿ ಆಶಿಲ್ಯಾನ್ ಭಾಷಾ ದೃಷ್ಟೀನ್ ತಾಜೇ ಮಹತ್ವ ಜಾಸ್ತ ಆಸ್ಸಾ. ಹೋ ಪಂಗಡ ಆಪಣ್ಯಾಕ ಸ್ವತ: ವೈವಸ್ವತ ಮನು ಪಾಸೂನ್ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲೋ ವಂಶ ಮಣ್ಹು ಮಾಂತಾಲೋ. ಹೇ ವಿಷಯ್ ಭಾಗವತಾಚೆ ಇಕ್ರಾಂವ್ಯ ಸ್ಕಂದಾಂತಲೋ ಉತಾರೋ ದಿವೇತ್.

ಪ್ರಿಯವ್ರತೋ ನಾಮ : ಸುತೋ ಮನೋ ಸ್ವಯಂಭೂವಷ್ಯ ಯ: ।
ತಶ್ಯಾಗ್ನಿ ದೃಸ್ತುತೋ ನಾಭಿ ಋಷಭಷ್ಯ ಸುತ: ಸ್ಮೃತ: ॥
ತಮಾಹುವಸುದೇವಾಂಶ ಮೋಕ್ಷ ಧರ್ಮ ವಿವಕ್ಷಯಾ ।
ಅವತೀರ್ಣ ಸುತಶತ: ತಶ್ಯಾಸೀದ್ ಬ್ರಹ್ಮಪಾರಗಂ ॥
ತೇಶಾಂ ವೈ ಭರತೋ ಜೇಷ್ಠೋ ನಾರಾಯಣ ಪರಾಯಣ: ।
ವಿಖ್ಯಾತಂ ವರ್ಷಮೇತದ್ ಯೋನಾಮನಾ ಭರತಮೋತ್ತಮಂ. ॥

ಮನೋವೈವಸ್ವತಾಪಾಸೂನ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲೆ ಹ್ಯಾ ಭರತ ಕುಲ ಲಾಗೂನ್ ಹೇ ಭುಯೇಕ ಭಾರತ ಭೂಯ್ ಮಣ್ಹು ನಾಂವ ಪಡ್ಲೆ . ಭಾರತ ವರ್ಷ ಹೇ ನಾಂವಾ ವಿಷಯ ವಾಯು ಪುರಾಣ ಮಣತಾ.

ವರ್ಷಯೇದ್ಭಾರತಂನಾಮ ಯೆತ್ರೇಯಂ ಭಾರತೀ ಪ್ರಜಾ ।
ಭರಣಾಚ್ಚ ಪ್ರಜಾನಾಂ ವೈ ಮನೂರ್‌ಭರತ ಉಚ್ಚತೆ ॥
ನಿರುಕ್ತ ವಚನಾಚ್ಚೈವ ವರ್ಷ ತದ್ ಭಾರತಂ ಸ್ಮೃತಂ ॥

ವಾಯು ಪುರಾಣಾಂತ ಉಲ್ಲೇಖ ಜಾಲಿಲೆ ನಿರುಕ್ತಾಂತು ಭರತ ಆನಿ ಆದಿತ್ಯ ಹೇ ದೋಗಯಿಂ ಏಕಚಿ ಅರ್ಥಿ ಮಣ್ಯಾ . ಭರತ ಆದಿತ್ಯಸ್ತಸ್ಯ ಭಾರತಿ. ಹೇ ಆನಿ ಹೇರ್ ಉಲ್ಲೆಖಾಚೆ ಆಧಾರ ವೈರ್ ಶ್ರೀ ಚಿ.ವಿ.ವೈದ್ಯಾನಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡ್ಲಾ ಕೀ ಹೇ ಆರ್ಯ ಸೂರ್ಯ ವಂಶೀನಾವಾಂನ ಭಾರತಾಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾಲ್ಲೆ. ವೈದಿಕ ಕಾಲಾಚೆ ಭರತ,

ದಿವೋದಾಸ, ಸುಧಾಸ, ದೇವಶ್ರವ, ದೇವ ವೃತ, ಪುರುಕುತ್ಸ, ತೃಶದ್ಯಶೋ ಆನಿ ಇಕ್ಷ್ವಾಕು ಹೇ ಸೂರ್ಯವಂಶೀ ಕ್ಷತ್ರೀಯ ರಾಜೇ ರಾಜ್ಯ ಕರ್ತಾಲೆ. ತಾಂಗೇಲೆ ಪೌರೋಹಿತ್ಯ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ವಶಿಷ್ಠ ಆನಿ ಭಾರದ್ವಾಜ ಋಷಿನಿ ಕೆಲಿಲೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸ್ಸಾಚಿ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತ ಸರಸ್ವತಿ ನಯೇಚೆ ಆಸ್ ಪಾಸ ವಸುನು ಕರೂನ್ ಅಸ್ಸಿಲೆ ಮೋಹಿಂಜೋದಾರೋಚೆ ದ್ರಾವಿಡಾದಿ ಆರ್ಯೇತರಾ ಬರೋಬರ್ ಹ್ಯಾ ಆರ್ಯಾಲೋ ಸಂಘರ್ಷ ಜಾತ್ತಾಲೋ.

ಕಾಲ ಸಮಯ ಉಪರಾಂತ ಆರ್ಯಾಲೋ ದುಸ್ರೋ ಪಂಗಡ ಉತ್ತರೇಚಾನ್ ಕದಾಚಿತ್ತ ಹಿಮಾಲಯಾಚೆ ಕಠಿಣ ಮಾರ್ಗಾನ ಆಯ್ಲೋ. ಪಂಜಾಬ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಯೇವ್ನು ಸರಸ್ವತಿ ನಯೇಚೆ ತೀರಾರಿ ತಾಂಚೆಪಕ್ಷಾ ಪಯ್ಲೆ ಯೇವ್ನು ವಸುನೂಕ ಕೆಲಿಲೆ ಆರ್ಯಾಂಕ ತಾನಿ ಶತ್ರುವೃತ್ತಿನ ಹಾಕ್‌ಲಾಯ್ಲೆ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಸ್ವತ: ವಸುನೂಕ ಬಸ್ಯೆತಾಲೆ ಜಾಲೆ. ಶ್ರೀ ಚಿ. ವಿ. ವೈದ್ಯಾಲೆ ಮತಾನ್ ಹೇ ಚಂದ್ರವಂಶೀಯ ಆರ್ಯ ಆಸ್ಸಿಲೆ. ತಾಗೆಲೆ ಹೇ ಸಂಘರ್ಷಾಚೋ ಪರಿಣಾಮ ಮಳ್ಯಾರ್ ಪಯ್ಲೆ ಆಯ್ಲೆ ಸೂರ್ಯವಂಶೀ ಆರ್ಯಾನಿ ನಂತರ ಯೇವ್ನು ಸರಸ್ವತಿ ನಯೇಚೆ ಆನಿ ಗಂಗಾ ಯಮುನೇಚೆ ದೋ ಭಾಗಾಂತ ಸ್ಥಿರ ಜಾಲಿಲೆ. ಚಂದ್ರವಂಶೀ ಆರ್ಯಾಲೇ ಸಂಭೋವತಿ ಕಂಕಣಾಭಾಷೇನ್ ಏಕ ವರ್ತುಲ ಕೆಲೆ. ಹೊನ್ನೆಲೆ 'ಭಾಯಿರ್ ವರ್ತುಲ' ತೇ ಹೇಚಿ ಆನಿ ಅಂತರ ವರ್ತುಲ ಮಳ್ಯಾರ್ ತೋ ಪ್ರದೇಶ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾ. ತಾಚೆ ನಂತರ ಆಯ್ಲೆ ಚಂದ್ರವಂಶೀ ಆರ್ಯಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ವಸನೂಕ ಬಸ್ಯೆಲಿ.

ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಖಂಡಾಂತು ಚಂದ್ರವಂಶಾ ವಿಷಯ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಉಲ್ಲೇಖ ಕೆಲಾ.

ಮನೋ ವಿರಚೇಶ್ಚಂದ್ರೊ ಹ್ಯಾತ್ರಿಗೋತ್ರ ಸಮುದ್ರ :. ಚಂದ್ರಾದ್‌ಬುಧೋ ಭವತ್ಪುತ್ರತಸ್ಯ ಪುತ್ರ: ಪರುರವಾ: . ಚಂದ್ರವಂಶಾಚೋ ಪೂರ್ವಜ ಮಣ್ಣು ಮಾಂಚಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ಹ್ಯಾ ಪುರುರವಾಲೆ ಮೂಲ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಾನ ಹಿಮಾಲಯಾಚೆ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಆಸ್ಸೂನ ತಾಗೆಲೋ ವಿವಾಹ ಊರ್ವಶಿ ಹ್ಯಾ ಅಪ್ಸರೆ ಬರೋಬರ್ ಜಾಲಿಲೋ ಮಣ್ಣು ವೇದಾಂತು ಉಲ್ಲೇಖ ಅಸ್ಸಾ. ತಾಗಿಲೋ ಪಣತು ಯಯಾತೀನ ಭಾರ್ಗವ ಕುಲಾಚೆ ಕವಿ ಉಷ್ಣಶ್ ವ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯಾಲಿ ದೂವ ದೇವಯಾನಿ ಬರೋಬರ ಆನಿ ಅಸುರ ರಾಜಾ ವೃಷಪರ್ವನಾಲಿ ದೂವ ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆ ಬರೋಬರ್ ವಿವಾಹ ಕೆಲಿಲೆ. ಭೃಗುಕುಲಾಚೆ ಆರ್ಯಾನಿ ಅಸುರಾಲೆ ಪೌರೋಹಿತ್ಯ ಕೆಲಿಲೆ ಆಸ್ಸೂನ ತಾಂಗೆಲೆ ಆನಿ ಚಂದ್ರವಂಶೀಯ ಆರ್ಯಾಲೆ ಮಧ್ಯೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ವಾಡೋವ್ಚಾಕ ಕಾರಣೀಭೂತ ಆಶಿಲೆ. ಯಯಾತೀಕ ದೇವಯಾನಿ ಕಡೆಚಾನ ಯದೂ ಆನಿ ತುರ್ವಶ, ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆ ಕಡೇಚಾನ ದೃಯು, ಅಣು ಆನಿ ಪುರು ಜಲ್ಮಾಕ ಯತಾಚಿ. ಯಯಾತೀಲೆ ಸಂತತಿ ಪಾಸೂನ ನಂತರ ಆಯ್ಲೆ ವಂಶಜ ಭಾರತಾಚೆ ಇತಿಹಾಸಾಂತು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಜಾಲೆ.

ಹೊನ್ನೆಲೆ ಮತಾನ್ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಾಂತ ಜನ್ನ ಆರ್ಯಾಲಿ ವಸನೂಕ ಭರತಾಂತು ಪಯ್ಲಾ ವಯ್ಲಿ ಆಯ್ಲಿ. ತೆನ್ನಾ ತಾಂಗೆಲಿ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಶ್ಶಿಲಿ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕಾಲವಶ ತೀ ಕೇವಲ ಸೂಕ್ತಾಂತಲಿ ಭಾಷಾಂಚಿ ಜಾವ್ನು ಉರ್‍ಲಿ. ಆನಿ ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ವೆಗ್ಳೇಚಿ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ವಾವುರ್ತಾಲಿ. ಭಾಹ್ಯ ವರ್ತುಲಾಂತುಲೆ ಆರ್ಯಾಲಿ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ, ಹೊನ್ನೆಲೆ ಮತಾನ ಮಾಗಧಿ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಅಂತರ್‌ವರ್ತುಲಾಂತುಲೆ

ಆರ್ಯಾಲಿ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಮಳ್ಯಾರ್ ಸೌರಸೇನಿ. ಆಮ್ಚಿ ಲಕ್ಷಾಂತು ದವರಕಾ ಕೀ ಹೊರ್ನ್ಲೆಲೋ ಅಂತರ ಬಾಹೀರ್ ವರ್ತುಲ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮುಖ್ಯತ: ಭಾಷಿಕ ವಿಚಾರ ವೈರ್ ಆಧಾರ ಘೆತಾ. ಹೊರ್ನ್ಲೆಲೆ ಮತಾನ್ ಪ್ರಾಗ್ ಇತಿಹಾಸ ಕಾಲಾಂತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಾನ್ ಉತ್ತರ ಭಾರತ ದೋನ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂತು ವಿಭಾಜನ್ ಪಾವಿಲ್ಲೆ. ಏಕ ವಿಭಾಗ ಮಳ್ಯಾರ್ ಪಶ್ಚಿಮೆಂತ್ಲೊ ಸೌರಸೇನಿ ಭಾಷೇಚೋ ಆನಿ ದುಸ್ರೋ ಪೂರ್ವೆ ಕಡಚೋ ಮಾಗಧೀ ಭಾಷೇಚೋ, ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪ್ರಾಗ ಇತಿಹಾಸ ಕಾಲಾಪೇಕ್ಷಾ ಪಯ್ಲೆ ಮಳ್ಯಾರ್ ಚಂದ್ರವಂಶೀ ಸೌರಸೇನಿ ಭಾಷೀಕ್ ಆರ್ಯಾನಿ ಭಾರತಾಂತು ಯೇವ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಕೇವಲ ಮಾಗಧೀ ಹ್ಯಾ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇನ್ ಸರ್ವ ಉತ್ತರ ಭಾರತ ಅಪ್ಣಾಯಿಲೆ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಅತೀ ಪಶ್ಚಿಮೇಂತು ಮಾಗಧೀಚೆ ಅವಶೇಷ ದಿಸ್ತಾಚಿ. ಆನಿ ಹೇ ಅವಶೇಷ ಪೂರ್ವ ದಿಶೇನ್ ವಾಡತ್ ವಾಡತ್ ಅಖೇರೀಕ ಮಾಗಧೀಂತು ಏಕಟ್ಯಾಯಿತಾಚಿ. ಜನ್ನಾ ಸೌರಸೇನಿಚೋ ಉದಯ ಉತ್ತರ ಭಾರತಾಂತು ಜಾಲೋ ತೆನ್ನಾ ಮಾಗಧೀಕ ಪೂರ್ವ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣೇಕ ಸೌರಸೇನಿ ಭಾಷೇಚೆ ಸಂಭವತಿ ಕೊಂಕಣ ದೇಶ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಪಸರ್ಚೆ ಪಡ್ಲೆ .

ಹ್ಯಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಾಕ ಲಾಗೂನ್ ಹೊರ್ನ್ಲೇನ್ ಆರ್ಯ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾಂಚೆ ನಾಂವ "ಗೌಡಿ" ಮಣ್ಹು ದಿಲ್ಯಾ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಭಾಷಾಂಚೋ ಪಂಗಡ ತಾಣೆ ಹಿಂದೀಚೆ ವ್ಯಾಕರಣಾಚೆ ಸಂದರ್ಭಾಂತು ಕೆಲಿಲೋ ಆಸ್ಸಾ. ಉದಾರಣ – ಪೂರ್ವ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾಹೀ ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಂದಿ ಪಾಸೂನ ಸಾರಕೀಚ ವೆಗ್ಳಿ ಆಸ್ಸಾ ಮ್ಹಣು ತಾಂಗೆಲೆ ಮತ ಆಸ್ಸಾ. ಹೇ ದೋನ ಭಾಷಾಂಚೋ ಆನಿ ಇತರ ಗೌಡಿ ಭಾಷಾಂಚೋ ಮಳ್ಯಾರ್ ಪಂಜಾಬಿ, ಸಿಂಧಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಬಂಗಾಲಿ, ಓರಿಯಾ, ನೇಪಾಳಿ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಹಾಂಚೋ ವಿಚಾರ ಕೆಲಾ . ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ಭಾಷೇಂತು ಸಾಧರ್ಮ್ಯ ವೈಧರ್ಮ್ಯಾಚೋ ವಿಚಾರ ಕರ್ನು ಸಾನ ಸಾನ ಘಟ ಕರ್ಚೆ ಶಕ್ಯ ಜಾತ್ತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಪೂರ್ವ ಹಿಂದಿ, ಬಂಗಾಲಿ ಆನಿ ಓರಿಯಾ ಹಾಂಚೋ ಏಕ ಘಟ, ಜ್ಯೋ ಪೂರ್ವಿ ಗೌಡಿ ಭಾಷಾಂಚೋ ಘಟ ಮಣ್ಹು ಸಂಭೋದನ ಕರೇತ. ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಂದಿ, ಸಿಂಧಿ, ಪಂಜಾಬಿ ಆನಿ ಗುಜರಾತಿ ಹಾಂಚೋ ಪಂಗಡ ಹೋ ಪಶ್ಚಿಮ ಗೌಡಿ ಭಾಷಾ ಘಟ . ನೇಪಾಳಿ ಹೋ ಉತ್ತರ ಗೌಡಿ ಘಟ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಹೋ ದಕ್ಷಿಣ ಗೌಡಿ ಭಾಷಾ ಪಂಗಡ ಭಾಷೀಕ ದೃಷ್ಟೀನ ತಾನಿ ಪರ್ತೂನ ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರ ಗೌಡಿಚೋ ಏಕ ಪಂಗಡ ಆನಿ ಪೂರ್ವ ದಕ್ಷಿಣ ಗೌಡಿ ಅಸ್ಸಿ ಸಾಧರ್ಮ್ಯಾಕ್ ಲಾಗೂನ ದೋನ ಪಂಗಡ ಕೆಲೆ. ಹ್ಯಾ ದೋನ ಪಂಗಡಾಂತ್ಲೆ ಪೂರ್ವ ಅವಸ್ಥೇಂತ್ಲೆ ಆನಿ ತಾಂಕಾ ಜಲ್ಮ ದಿವ್ಚೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆ ವೈಲ್ಯಾನ್ ಹೊರ್ನ್ಲೇನ್ ತಾಂಕಾ ಅನುಕ್ರಮಾನ ಸೌರಸೇನಿ ಪ್ರಾಕೃತೋತ್ಪನ್ನ ಭಾಷಾ ಕಿಂವಾ ಮಾಗಧಿ ಪ್ರಾಕೃತೋತ್ಪನ್ನ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಹು ನಾಂವ ದಿಲ್ಲೆ. ಮುಕಾರ ಸರ್ನು ತಾಣೆ ಸಾಂಗ್ಲೇ ಕೀ ಸೌರಸೇನಿ ಪಂಗಡಾಂತ್ಲೆ ಭಾಷಾ ಅಂತರ್ ಕುಳಾಂತ್ಲೆ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಮಾಗಧಿ ಪಂಗಡಾಂತ್ಲೆ ಭಾಷಾ ಹೇ ಬಹೀರ ಕುಳಾಂತ್ಲೆ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಹು ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡ್ಲೋ.

ಹೊರ್ನ್ಲೇನ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾ ವೈರ್ ಕೆಲಿಲೆ ಹ್ಯಾ ವಿಭಾಜನೇಕ ಗ್ರಿಯರ್‌ಸನಾನ್ ಸಹಮತ ದಾಖೈಲೆ. ರಾಮಪ್ರಸಾದ ಚಂದಾ ಆನಿ ರಿಸ್ಲೇನ ಮಾನವ ವಂಶಾಚೆ ಆಧಾರ ವೈರ್ ಹ್ಯಾ ವಿಭಾಜನೇಕ ಸಂಪುಷ್ಟಿ ದಿಲಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ಮತಾನ ಅಂತರವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ಆರ್ಯ ಹೇ ಲಾಂಭ ಮಾತ್ಯಾಚೆ ಲೋಕ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಬಹೀರ್ ವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ಆರ್ಯ

ಲಾನ್ ಮಾತ್ಯಾಚೆ ಲೋಕ ಅಶ್ಶಿಲೆ. ಹಾಜೇ ವೈಲ್ಯಾನ್ ದಿಸ್ಸೂನ್ ಯೆತಾಕಿ ದ್ರಾವಿಡ, ಆಸ್ಟ್ರೇಕ್, ನಿಗ್ರಿಟೋ ಲೋಕಾಲೆ ದೃಷ್ಟೀನ ಜರಿ ಆರ್ಯ ಏಕ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ತೇ ಆಪ್ ಆಪಸಾಂತು ಏಕ ಜೇನಸಿ ನಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ .

ವೇದಿಕ ಕಾಲಾಂತು ಆರ್ಯ ವಸನೂಕೋ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಾಂತು ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ನಾ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಋಗ್ವೇದ ಸೂರ್ಯ ವಂಶೀ ಆರ್ಯಾಲೋ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥ ಜಾವ್ನು ಅಸ್ಸಾ. ಹಾಂತು ಅಂತರ್‌ವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ಚಂದ್ರವಂಶೀಯ ಆರ್ಯಾಂ ವಿಷಯ ಜೇ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸ್ಸಾತ್ ತೇ ಅಪುಲ್‌ಕೀಚೆನಾತ್. ತೇ ತಿರಸ್ಕಾರಾಚೆ ಕಿಂವಾ ವೈರತ್ವಾಚೆ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾಚಿ. ಜಸ್ಸೇ ಸೂರ್ಯವಂಶಿಯಾಲೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಭೌಮಾನಾನ ಆನಿ ಗರ್ವಾನ ಜಾತ್ತಾ . ತಶ್ಶಿ ತೋ ಇತರ ಆರ್ಯವಂಶೀಯಾ ವಿಷಯ ನಾ. ಉದಾರಣಾರ್ಥ ಬೃಗುವಂಶೀಯ ಆರ್ಯಾಲೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಸವಿಸ್ತಾರ ನಾ. ಬೃಗುವಂಶ ಹೋ ಏಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಆನಿ ವಿಖ್ಯಾತ ವಂಶ ಆಸ್ಸೂನ ಹ್ಯಾ ವಂಶಾಚೆ ಪುರಾಣತ್ವ ಮಾನಿಲೆ ಆಸ್ಸಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಋಗ್ವೇದಾಂತು ಜಮದಗ್ನಿಲೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ತಾಗೆಲೋ ಬಾಪೂಯ್ ರುಚೀಕ ಕಿಂವಾ ತಾಗೆಲೋ ಪುತ್ರ ಮಹಾಪ್ರತಾಪಿ ಪರಶುರಾಮಾಲೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಕಂಯಿಚಿ ನಾ. ಪುರಾಣಕ ಕಾಲಾಂತು ಪುರುಕುಲ ಮಹಾಬಲಾಢ್ಯ ಮನ್ನು ನಾಮಾಂಕಿತ ಜಾಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಋಗ್ವೇದಾಂತು ಮಾತ್ರ ತಾಂಚೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಕೇವಲ ದಾಸರಾಜ್ಞ ಯುದ್ಧಾಚ್ಚೆ ಸಂಬಂಧಾನ ಜಾಲೋ. ಶ್ರೀ ಚಿ.ವಿ. ವೈದ್ಯ ಮಣತಾಚಿ 'ಋಗ್ವೇದಾಂತಲೆ ಮಂತ್ರ ಹ್ಯಾಂ ಲೋಕಾ ವಿಷಯ (ಮಳ್ಯಾರ್ ಚಂದ್ರವಂಶಿ ಆರ್ಯ ವಿಷಯ) ತಿರಸ್ಕಾರಾಚೆ, ದಡಪಣ ಹಾಡ್ನು ನಾಚ ಕರ್‍ಚಾಕ ಯೋಗ್ಯ ಮನೀಷ ಹ್ಯಾ ಭಾಷೀನ ಉಲ್ಲೇಖ ಕರ್ತಾಚಿ ತರ್ ಥೋಡೆ ಮಂತ್ರಾಂತು ಹಾಂಚೋ ವಿಷಯ ಆದರ ಆನಿ ಪ್ರೇಮಾಚೆ ಆಶಯ ದಾಖೈಲೋ ಆಸ್ಸಾ. ಥೋಡೆ ಸಂದರ್ಭಾಂತು ವೈದಿಕ ಋಷಿನಿ ದೇವಾಲೆ ಆಶೀಷ್ ತಾಂಚೆ ವೈರ್ ಮಾಗ್ಲ್ಯಾರ್ ದುಸ್ರೆ ಸಂದರ್ಭಾರ ತಾಂಗೇಲೆ ವೈರ ವಿನಾಶಾಚಿ ಯಾಚನಾ ಕೆಲ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ಉಲ್ಲೇಖಾಂಚೆ ನಿಕಷ್ ಮಳ್ಯಾರ್ ಹೇ ಜನ ಭಾರತಾಂತು ನಂತರ ಆಯ್ಲೆ ಆನಿ ಮಣ್ಣು ಥೋಡೆ ಕಾಲ ತೇ ಅನಾಹುತ ಆಯ್ಲೆ. ವಂಶ ಅಶಿಲ್ಯಾನ ಪಯ್ಲೆ ಆಯ್ಲೆ ಜನಾಲೆ ದ್ವೇಷಾಕ ಪಾತ್ರ ಆಸೂನ ವೈರಿ ಮಣ್ಣು ಮಾನಚಾಂತು ಯೆತಾಲೆ. ಹೇ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ವಸನೂಕ ತಾನಿ ಕೆಲ್ಲೆ ಉಪರಾಂತ ಮೂಲತ: ತೇ ಆರ್ಯ ಕುಲಾಚೆ ಅಶಿಲ್ಯಾನ ವೈದಿಕ ಮಂತ್ರಾಂತು ತೇ ಕಾಲಾಂತರಾನ ಆಶೀರ್ವಚನಾಂಕ ಪಾತ್ರ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಉದಾರಣಾರ್ಥ ಋಗ್ವೇದಾಂತ್ಲೆ ಥೋಡೆ ಮಂತ್ರಾಂಚೋ ಉಲ್ಲೇಖ ದಿವೇತ. ಅಭಿವಿಶ್ವಾ ಅಭಿವಿಜೋ ವಿಷೂಚಿರಾಯ ರಿಯಾಯ ವಿಷೋ ವತಾರಿರ್ದಾಷಿಹಿ. ಇಂದ್ರ ಜಾಮಯಾ ಉತ ಹೇ ಅಜಾಮಯೋ ಆರ್ವಾಚೀನಾಮೋ ವನಶೋ ಯುಯುಜೆ ತ್ವಮಿಷಾಮ ವಿತುರಾಸಾವಾಶಿ ಜಹಿ ವೃಷ್ಣಾನೀ ಕೃಣೋಹಿ ಪರಾಚಹಾ: ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ವ ಪ್ರತಿಕೂಲ ದಾಸಾಂಕ ವಶಕರ. ಜೇ ದಾಯಾದಿ ವಾ ಅಪರಿಚಿತ ಜೇ ಕೋಣ ಆಂಮ್ಕಾ ಅನ್ಯಾಯಾನ ಹಾನಿಕಾರಕ ಠರತಾಚಿ ತಾಂಗೇಲಿ ಶಕ್ತಿ ನಾಶಕರ್‍ನು ತಾಂಕಾ ದಾಂವ್‌ಚಾವ್ನು ಘಾಲ್. ತಾಂ ಇಂದ್ರ ಉಭಯಾಂ ಆಮಿತ್ರಾನ ದಾಸಾ: ವೃತಾನಿ ಆರ್ಯಾಚೆ ಶೂರ ವದಿರಿತ್ಯಾದಿ. ಹೇ ಇಂದ್ರಾ ಆರ್ಯ ಆನಿ ದಾಸ ಜೇ ಅಮ್ಗೆಲೆ ಅಮಿತ್ರ ಆಸ್ಸಾಚಿ ತ್ಯಾ ದೋಗ್ಗಾಲೋ ನಾಶ ಕರ. ದಾಸಾಚ ವೃತಾ ಹತಮಾರ್‍ಯಾನಿ ಚ

ಸುದಾಶಮಿಂದ್ರಾವರಣ ವಸಾವತಂ. ದಾಸ ಆನಿ ಆರ್ಯ ವೈರ್‍ಯಾಲೆ ತು ನಾಶ ಕರ ಹೇ ಇಂದ್ರ ವರುಣಾನೋ ತುಮಿ ಸುದಾಸಾಲೆ ರಕ್ಷಣ ಕರಾ .

ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಋಗ್ವೇದ ಹೋ ಕಾಯ ವಿಸ್ತೃತ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಗ್ರಂಥ ನಯ್. ಮಣ್ಹು ಮಂತ್ರಾಚೆ ಸಂದರ್ಭಾ ವೈರ್ ಇತಿಹಾಸಾಚೆ ಕಥಾನಕ ಬಸೋವ್ಚೆ ಚುಕಿಚೆ ಠರತಾಲೆ. ಶಿವ್ಯಾ ಭಾರತಾಂತು ಆರ್ಯ ವಸಾತಿ ಜೇ ಆಯ್ಲೆ ತೇ ಕೇವಲ ಉತ್ತರೇಚಾನ ಆಯ್ಲೆ ಸೂರ್ಯವಂಶೀ – ಚಂದ್ರವಂಶೀ ಮಾತ್ರ ಮಣ್ಹು ಮಾನಚಾಂತು ಅಪಾಯ ಅಸ್ಸಾ. ಕಾರಣ ಜಸ್ಸೇ ವೈದಿಕ ಉಲ್ಲೇಖಾ ವೈಲ್ಯಾನ ಸಿಂಧೂ ನಯೇಚೆ ಆಸ ಪಾಸ ಅಸ್ಸಿಲೆ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ಲೆ ಆರ್ಯಾಲೋ ಇತಿಹಾಸ ತಯಾರ ಜಾತ್ತಾ. ತಶ್ಶಿ ವೇದಾಂತು ಥೋಡೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಜಾವ್ನು ಉಪರಾಂತ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತೀಚೆ ಅಸ್ಮಿತಾಯೇಂತ ಪ್ರಭಾವಿತ ಜಾಲಿಲೇ ದುಸ್ರೆ ಮಹಾನುಭಾವಾಂಚೋ ಇತಿಹಾಸ ಆಂಮ್ಮಾಕ ಸೊದಚೋ ಪಡ್ತಾಲೋ. ಅಸ್ಸಲೋ ಏಕ ಪ್ರಭಾವಿ ಆನಿ ತೇಜಸ್ವಿ ಕುಲ ಮಳ್ಯಾರ್ ಭೃಗುವಂಶ, ಜ್ಯಾ ವಂಶಾ ವಿಷಯ ಋಗ್ವೇದಾಂತು ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಆನಿ ವಿರಳ, ಅಸ್ಸಲೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಮೆಳ್ತಾಚಿ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಮನುವಂಶೀಯ ಆನಿ ಜಸ್ಸೆ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಅಸ್ಮಿತಾಯ್ ಋಗ್ವೇದಾಂತು ಪ್ರಗಟಾಯ್ಲಿ ತಶ್ಶಿ ಭೃಗುವಂಶೀಯಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಆಸ್ಮಿತಾಯ ಅಥರ್ವ ವೇದಾಂತು ಆನಿ ಮುಖಾರ ಸರ್‍ನು ಶತಪತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂತು ಜಲಕಾಯ್ಲಿ. ಅಂಗೀರಸ ಕುಲಾಚೆ ಆರ್ಯಾನಿ ಅಗ್ನಿಚೋ ಶೋಧ ಕಾಡ್ಲೊ ಮ್ಹಣು ಋಗ್ವೇದಾಂತು ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸ್ಸಾ. ತ್ವಾಮಗ್ನೆ ಅಂಗೀರಸೋ ಗೃಹಾಹಿತಂ ಅನ್ವವಿಂದಯೀ ಶಿಶ್ರಿಯಾಣಂ ವನೆ ವನೆ. ಸ ಜಾಯಸೆ ಮಧ್ಯಮಾನಾಹ ಸಹೋ ಮಹತ್ವಾಮಾಹೂ ಸಹಸ್ಪುತ್ರಮಂಗೀರಸ : ಇಮಮುತ್ಯಮ್ ಅತರ್ವವದಗ್ನಿ: ಮಂತನೀವೇದಶ: ಯಮಕುರ್ಯಂತಮ್ ನಯನಮೂರಹ ಶಾವಾಭ್ಯಹ ಹ್ಯಾ ದೋನ ಮಂತ್ರಾ ವಯ್ಲಾನ್ ಸಮಜಾತಾಕಿ ಅಂಗೀರ ನಾವಾಚೆ ಋಷೀನಿ ರಾನಾಂತು ಗುಪ್ತ ರೀತೀನ ನಿವಾಸ ಕರಚೆ ಅಗ್ನಿಲೋ ಶೋಧ ಕೆಲೋ. ಆನಿ ಅಥರ್ವ ಋಷಿನಿ ಲಾಕಡ್ ಏಕತ್ರೀತಕರ್‍ನು ತಾಜೇ ಪಾಸ್ಸೂನ ಅಗ್ನಿ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚಿ ವಿದ್ಯಾ ಜನಾಂಕ ಶಿಕಯ್ಲಿ. ಭೃಗುವಂಶಾಚೆ ಆರ್ಯಾನಿ ಹ್ಯಾ ಅಗ್ನಿ ಪೂಜಕ ಅಥರ್ವಾಂಗೀರಸ ಕುಲಾಚೆ ವಿಚಾರಾಂತು ಸಹಕಾರಿ ಆಸ್ಚೆ ಸಹಜೀಕ ಆಸ್ಸ. ಕಿತ್ಯಾಖಾತರ್ ತೇ ಸುದಾ ಅಗ್ನಿಪೂಜಕ ಆರ್ಯ ಅಸ್ಸೂನ ತಾನಿಬಿ ಮಾತರಿಶ್ವಾಪಸೂನ ಅಗ್ನೀಕ ಹಾಡಿಲೆ ಮಣ್ಹು ಋಗ್ವೇದಾಂತು ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸ್ಸಾಚಿ . ವನ್ಹಿ ಯಶಸಂ ವಿದತಸ್ಯ ಕೇತು ಸುಪ್ರಾವ್ಯಂ ದೂತಂ ಸದ್ಯೋ ಅರ್ಥಂ ದ್ವಿಜನ್ಮಾನ ರಹೀಮಿವ ಪ್ರಶಸ್ತಂ ರಾತಿ ಭರದಗ್ವೇ ಮಾತರಿಶ್ವಾ . ಯಜ್ಞಾಂತು ಅಗ್ನೀಚಿ ಸ್ಥಾಪನಾ ಕರಚೆ ಕಾರ್ಯ ಭೃಗುವಂಶಾಚೆ ಋಷಿಲೇ ಕಾರ್ಯ ಆಸ್ಸಿಲೆ. ಅಗ್ನೆ ಪ್ರೇಹಿ ಪ್ರತ ದೇವಯತೋ ಚಕ್ಷುದೇವಾನಾ ಮೃತ ಮರ್ತ್ಯಾನಾಮ್. ಈಯಕ್ಷಮಾಣಾ ಭೃಗುಭಿ: ಸಜೋಶಾ: ಸರ್ವಯಂತು ಯಜಮಾನಾ: ಸ್ವಸ್ತಿ. ತೈತಿರೀಯ ಸಂಹಿತಾ.

ವೈವಸ್ವತ ಮನುಪಾಸೂನ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಪ್ರಾಚೀನತ್ವ ಸಾಂಗಚೆ ಸಿಂಧೂ ಪ್ರದೇಶಾಚೆ ಆರ್ಯಕುಲಾಂಪ್ರಮಾಣೆ ಭೃಗುವಂಶಾಚೆ ಸುದಾ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಕುಲ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಭೃಗು ಋಷಿ ಪಾಸೂನ ಮಾನತಾಲೆ. ಭೃಗುಲೋ ಜಲ್ಮ ವರುಣದೇವಾ ಪಾಸೂನ ಜಾಲಿಲೋ. ಭೃಗು : ವೈ ವರುಣಿ:. ತ್ಯಾ ಕಾರಣಾನ್ ಭೃಗುವಂಶಾಚೆ ವರುಣದೇವತೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಪ್ರಖರ ಕ್ಷಾತ್ರವೃತ್ತೀಚೆ ಸಾದಕ ಅಸ್ಸಿಲೆ. ಋಗ್ವೈದಿಕ ಕಾಲಾಚೆ ವೈವಸ್ವತ ಮನ್ನು ವಂಶಿಯಾಲೋ

ಆನಿ ಭೃಗುವಂಶಿಯಾಲೋ ಸಂಬಂಧಾಚೋ ವಿಚಾರ ಕರಚೆ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಂತ ವರುಣ ದೇವತೆಲಿ ಜಾಗ ನಿಶ್ಚಿತ ಕರಚೆ ಜರೂರ ಆಸ್ಸಾ. ಇಂದ್ರ ಹೋ ಋಗ್ವೈದಿಕ ಆರ್ಯಾಲೋ ಪ್ರಧಾನ ದೇವ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾ. ವೇದಾಂಚೋ ಸಗ್ಳೊ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ವರುಣ ದೈವತ ಬಿ ಆರ್ಯಾಲೆ ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಚಾರಾಂತು ಏಕ ಪ್ರಮುಖ ದೈವತ ಮಣ್ಣು ಮಣ್ಣಬ್ಯಾಕು ಯೆತಾಲೆ. ಏಕ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡಿಲೋ ಆಸ್ಸಾ ಕಿ ಆರ್ಯ ಲೋಕ ಉತ್ತರೇಚನ ಜನ್ನ ಸಕಲ ಆಯ್ಲೆ. ತೆನ್ನಾ ತೇ ದೋನ ಸಂಗಡಾಂತು ವಿಭಾಗ ಜಾವ್ನು ಏಕ ಪಶ್ಚಿಮೆಂತು ಈರಾಣಾಚೆ ವಾಟೇನ ಆನಿ ದುಸ್ರೋ ಸಂಗಡ ದಕ್ಷಿಣೇಕ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೋ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ರಿತೀನ ಯೆವ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಆರ್ಯಾಲಿ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವತಾ ವರುಣ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಸಂಘರ್ಷಾಕ ತೋಂಡ ದಿವ್ಚಾಕ ಪಡಿಲೇ ಸಿಂಧೂ ಪ್ರದೇಶಾಚೆ ಆರ್ಯಾನಿ ಕ್ಷಾತ್ರ ತೇಜಾಚೋ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವತ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಿಲೆ ಇಂದ್ರಾಕ ಉಪರಾಂತ ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ದೇವ ಮಣ್ಣು ಮಾನಲೋ.

ಭಾರತಾಂತ್ಲೆ ಋಗ್ವೈದಿಕ ಆರ್ಯ ಕೆನ್ನಾ ಭೃಗುವಂಶಾಚೆ ಋಷಿಕಿಂವಾ ಅಥರ್ವಾಂಗೀರಸಾಲೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಕರತಾಚಿ ತೆನ್ನಾ ತೇ ತಾಂಕಾ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಾಂಚೆ ಋಷಿ ಮಣ್ಣು ಕರತಾಚಿ. ಋಗ್ವೇದಾಂತು ವರುಣ ದೇವ ಹೋ ಸಮುದ ಆನಿ ಆಕಾಶಾಚೋ ರಾಜಾ. ಸಮುದ್ರ ಪರ್ಯಟನ ಹಾಕ್ಕಾ ಸಮಜತಾಲೆ. ಹೊ ದೇವ ಆನಿ ಅಸುರಾಲೋ ಸುದಾ ರಾಜಾ ಅಸ್ಸಿಲೋ. ದೇಖಿಕ ಅವಸಿಂಧೂ ವರಣೌ ದ್ಯೋರಿವಾ ಸ್ಥಾದೃಶೋ ನಶ್ವೇತೋ ಮೃಗಸ್ಥು ವಿಶ್ಮಾನ್. ಗಂಭೀರಸಂಶೋ ರಜಸೋ ವಿಮಾನ ವಿಮಾನ: ಸುಪಾರ ಕ್ಷತ: ಸತೋ ಅಸ್ಥ ರಾಜಾ ವೇದಾ ಯೋ ವಿನಾ ಪದಮಂತರಿಕ್ಷೇಣ ಪತತಾಂ. ವೇದ ನಾ ವ: ಸಮುದ್ರೀಯಾ.

ಜ್ಯೋತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಆನಿ ಥೋಡೆ ಉಷಾಸುಕ್ತಾಂಚೆ ಆಧಾರಾವರ್ ಟಿಳಕಾನಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡಿಲೋ ಆಸ್ಸಾಕಿ ವೇದಾಂತ್ಲೆ ಥೋಡೆ ಸೂಕ್ತಾಂಚಿ ರಚನಾ ಆರ್ಯ ಕೆನ್ನಾ ಉತ್ತರ ಧ್ರುವ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಅಸ್ಸಿಲೆ ತೆನ್ನಾ ಜಾಲಿಲೆ. ಸ್ವತ: ವೇದಾಂತು ಪೂರ್ವ ಆನಿ ನೂತನ ಋಷಿ ವಿಷಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಕೆಲಿಲೋ ಆಸ್ಸಾ. ಮಹಾಭಾರತಾಂತು ಮಳ್ಯಾ-ಮೂಲ ಗೋತ್ರಾನಿ ಚತ್ವಾರಿ ಸಮುತ್ಪನ್ನಾನಿ ಭಾರತ. ನಾಮದೇಯಾನಿ ತಪಸ್ಸಾ ತಾನಿ ಚ ಗೃಹಣಂ ಸತಾಂ. ಪುರಾತನ ಪರಂಪರೇಚಿ ಆನಿ ಏಕ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಳ್ಯಾರ್ ಅಗ್ನಿ ಪೂರ್ವೇಬಿ ಋಷಿಭಿರಿಷ್ಯೊ ನೂತನ್ಯೈಋತ ಸಹದೇವಾ ಯೇಹ ವಕ್ಷತಿ. ಜೇ ಅಗ್ನೀಕ ಪುರಾಣ ಕಾಲಾಚೆ ಋಷಿ ಆನಿ ಆತ್ತಾಚೆ ಋಷಿ ಪೂಜತಾಚಿ ತೋ ಅಗ್ನಿ ಸಮಸ್ತ ದೇವಾಂಕ ಘೇವ್ನು ಯೇವು. ಹೇ ಶ್ಲೋಕಾಚೋ ಅರ್ಥ ಸಾಂಗ್ತಾನಾ ಸಾಯನಾಚಾರ್ಯ ಮಣತಾಚಿ – ಅಯಂಅಗ್ನಿ: ಪೂರ್ವೇಬಿ ಪುರಾತನ್ಯೈ ಭೃಗಾಂಗ್ವೀರಸ: ಪ್ರಭುತಿಭಿರಿಯಾ: ಸ್ತುತ್ಯೋ ನೂತನ್ಯೈರುತ್ಯೆದಾನಿಂತನ್ಯೈರಸ್ಮಾಬಿರಪಿ ಸ್ತುತ್ಯ :. ಹೋ ಅಗ್ನಿ ಜಕಾ ಪುರಾತನ ಕಾಲಾಚೆ ಋಷಿ ಮಳ್ಯಾರ್ ಮೃಗು, ಅಂಗೀರಸ ಇತ್ಯಾದಿ ಪೂಜನ ಕರತಾಚಿ.

ಹಾಜೇ ವೈಲ್ಯಾನ್ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೇತಾಕಿ ಕೆನ್ನಾ ಆರ್ಯ ವಸನೂಕಿ ವಿಷಯ ಋಗ್ವೇದ ಉಲೈತಾ ತೇ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಿಂಧೂ ಪ್ರದೇಶ ನಿವಾಸಿ ಆರ್ಯಾ ವಿಷಯ ಅಸ್ಸೂನ ದುಸ್ರೆ ಆರ್ಯಾ ವಸನೂಕಿ ವಿಷಯ ತೇ ಕೇವಲ ಉಲ್ಲೇಖ ಕರತಾಲೆ. ತೆನ್ನಾ ಇತಿಹಾಸಕಾರಾನಿ ಜರ್ ಅನುಮಾನ ಕಾಡ್ಲೋಕಿ ಜಸ್ಸೆ ಇಂದ್ರಪೂಜಕ ಆರ್ಯಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ವಸನೂಕ ಸಿಂಧೂ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಬಸೈಲಿ ತಸ್ಸೆ ಅಗ್ನಿಪೂಜಕ ಆರ್ಯಾನಿ ದಕ್ಷಿಣ ಇರಾಣಾಚಾನ್

ಸಮುದ್ರಾವಾಟೇನ ಯೇವ್ನು ಭಾರತಾಂತು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ವಸನೂಕ ಬಸ್ಸೈಲಿತರ್ ತಾಂತು ಆಶ್ಚರ್ಯ ನಾ. ಕಾರಣ ಮತ್ಸ್ಯ ಪುರಾಣಾಂತು ನರ್ಮದಾ ತೀರಾ ವೈರ್ ಆಶ್ಶಿಲೋ ಭೃಗುತೀರ್ಥಾಚೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಮೆಳ್ತಾ. ನರ್ಮದಾಯಾಂ ಸ್ಥಿತಂ ದಿವ್ಯಂ ಭೃಗುತೀರ್ಥ ನರಾಧಿಪ. ದಶಾಶ್ವಮೆದೋತ್ಪಶ್ಚಿಮತೋ ಭೃಗುಬ್ರಾಹ್ಮಣಸತಂ.

ಅಗ್ನಿದೇವತೇಚೆ ಉಪಾಸಕ ಜಾವ್ನು ಆಳ್ಳಿಲೆ ಅಥರ್ವಾಂಗೀರಸ ವಂಶಾಚೆ ಆರ್ಯಾ ವಸಾಹತ್ಯೋ ಕೆನ್ನಾ ದಕ್ಷಿಣ ಇರಾಣಾಂತು ನಿವಾಸ ಕರ್ತಾಲೆ ತೆನ್ನಾ ಭಾರತಾಚೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ ವೈರ್ ಭೃಗುವಂಶಾಚಿ ವಸನೂಕ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಹೇ ದೋನ ವಂಶಾಂತು ಸಲಗ ಸಂಬಂಧ ಆಳ್ಳಿಲೊ. ಅಥರ್ವವೇದ ಹೋ ಹ್ಯಾ ಅಥರ್ವಾಂಗೀರಸ ವಂಶಜಾಲೋ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗೃಂಥ ಆಸ್ಸೂನ ತಾಂತುತಲೆ ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ಇರಾಣಚೆ ಅವಸ್ಥಾಂತುಲೆ ವಿಚಾರಾಂಕ ಲಾಗೀಚೆ ಆಸ್ಸಾಚಿ.

ಭೃಗು ಆನಿ ಅಂಗೀರಸ ವಂಶಾಚೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚಾರಾಂತು ಆನಿ ವಿಚಾರಾಂತು ಸಿಂಧೂ ನಯೇಚೆ ಆರ್ಯಾಪೇಕ್ಷಾ ಥೋಡೆ ಜಾಸ್ತ ಭೇದ ಆಸ್ಲೇರೀಚಿ ತಾಂಗೆಲೋ ಹಾತಭಾರ ವೈದಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾವಚಾಂತು ಲಾಕ್ಷಣಿಕ ಆಶ್ಶಿಲೋ ಹಾಂತು ಸಂಶಯನಾ. ಭೃಗುಕುಲಾಚೆ ಜಮದಗ್ನೀನ ವೇದಿಕರುಚಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಕರಚಾಂತು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾಕ ಮದತ್ ಕೆಲಿಲೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಅಸ್ಸಾ. ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಧೀರ್ಘ ತಮಸ್ ಆನಿ ಭಾರದ್ವಾಜ ಹೇ ಅಂಗೀರಸಕುಲಾಚೆ ಆಸ್ಸೂನ ತಾಂಗೆಲೆ ಕಾರ್ಯ ವೇದಾಂತು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೇನ್ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾ.

ಭೃಗುವಂಶಾಚೆ ಲೋಕಾಲೋ ಆನಿ ವೈದಿಕ ಆರ್ಯಾಲೋ ಹ್ಯಾತರೀಚೋ ವೈಚಾರಿಕ ಸಂಬಂಧ ತಾಂಗೆಲೆ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಾಂತಬಿ ದಿಸ್ಸೂನ ಆಯ್ಲೋ. ಭೃಗುಕುಲಾಚೋ ಏಕ ಪುರಾತನ ವಂಶಜ ಚೆವ್ವನ್ ಆನಿ ಮನ್ನುವಂಶಾಚೋ ಶಾರ್ಯತಿ ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾಂತು ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ಆಶ್ಶಿಲೋ. ಶಾರ್ಯತಿಲಿ ಧೂವ ಸುಕನ್ಯಾ ಹೀ ಚ್ಯವನಾಲಿ ಪತ್ನಿ ಆಸ್ಸೂನ ಹ್ಯಾ ವಿವಾಹಾನಂತರ್ ಚ್ಯವನಾಕ ಅಪಣ್ಯಾಲ ಹರವಲೇಲೆ ತಾರುಣ್ಯ ಪರತ್ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲೆ ಮಣು ಉಲ್ಲೇಖ ಋಗ್ವೇದಾಂತ ಮೆಳ್ತಾ. ಯುವಂ ಚ್ಯವಾನ ಮಸ್ವಿನಾ ಜರಂತಂ ಪುನರ್‌ಯುವಾನ್ ಚಕ್ರ್ರ್ಯುಶಚಿಭ್ಯಾ :. ಯುವೋ ರಥಂ ದುಹಿತಾ ಸೂರ್ಯಸ್ಸ ಸಹ ಶ್ರೀಯಾ ನಾಸತ್ಯಾವೃಣೀತ.

ಭೃಗುವಂಶಾಬರೋಬರ ಹ್ಯಾ ತರೇಚೋ ಸಂಬಂಧ ಆಯ್ಲೆ ಉಪರಾಂತ ಶಾರ್ಯತೀನ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ವಸನೂಕ ನರ್ಮದೇಚೆ ಆಸ್ಪಾಸ್ ಬಸ್ಸೈಲಿ ಅಸ್ಸೆ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೇತಾ. ಸುಕನ್ಯ ಹೇ ಧೂವೆಂ ಬರೋಬರ್ ಶಾರ್ಯತೀಕ ಅನರ್ಥ ನಾವಾಂಚೋ ಏಕ ಪೂತಬೀ ಆಶ್ಶಿಲೋ. ಶಾರ್ಯತೀನ ಆತ್ತಾಚೆ ಗುಜರಾತ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ವಸನೂಕ ಬಸ್ಸೈಲಿ ಆಸ್ಸೂನ ತ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಕ ತಾಣೆ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಪುತಾಲೆ ನಾಂವ ಅನರ್ತ ದೇಶ ದಿಲೆ. ಹ್ಯಾ ಅನರ್ತಾಲೊ ಪೂತ ರೇವಾ ಅಸ್ಸೂನ ಹೇನಾಂವ ಉಪರಾಂತ ನರ್ಮದಾನಯೇಕ ದಿಲಿಲೆ. ರೇವಾಲೋ ಪೂತ ರೈವತ್ –ಕುಕುದಿನ್ಯಾನ್ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ನಾಂವ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರಾಂತುಲೆ ಏಕ ಡೊಂಗ್ರಾಕ ದಿಲಿಲೆ ಆಸ್ಸಾ.

ಪುರುರವಾ ಯಯಾತಿ ಹ್ಯಾ ಚಂದ್ರವಂಶಿ ಕುಲಾಚೆ ಆರ್ಯಾ ಬರೋಬರಿ ಭೃಗುವಂಶಾಚೋ ಸಂಬಂಧ ನಿಕಟ ಆಸ್ಸಿಲೊ. ವಾಸ್ತವಿಕ ಯಯಾತೀನ ಭೃಗುವಂಶಾಚೆ ಕವಿ ಉಷ್ಣಸ್ ವಾ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯಾಲಿ ಧೂವ ದೇವಯಾನಿ ಬರೋಬರ್ ವಿವಾಹ

ಕೆಲಿಲ್ಯೋ ಆಸ್ಸೂನ ತಿಜೇಪಾಸೂನ ಯಯಾತೀಕ ಯದು ಆನಿ ತುರುವಶ ಹೇ ಪೂತ ಜಾಲಿಲೆ ಆಸ್ಸಾಚಿ. ದೇವಯಾನಿ ಯದುಪುತ್ರಂ ತುರುವಶಂ ಚಾಪ್ಯಜೇಜನತ್. ಕವಿ ಉಷ್ಣಸ್ ಹೋ ಅಸುರಾಲೋ ಪುರೋಹಿತ ಆಸ್ಸೂನ ತಾಗೇಲಿ ರುಯಾತೀ ಪೌರಾಣಿಕ ಗ್ರಂಥಾಂತ ಪಸಿರಿಲಿ ದಿಸ್ಸೂನಯೆತಾ. ಅಸುರ ರಾಜಾ ವೃಶಪರ್ವನಾಲಿ ಧೂವ ಹೀ ಯಯಾತೀಲಿ ದುಸ್ರಿ ಬಾಯ್ಲ ಆಸ್ಸೂನ ತಿಜೇಪಾಸೂನ ತಾಕ್ಕಾ ಧ್ರಹ್ಯು ಅಣು ಆನಿ ಪುರು ಹೇ ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾತಾ. ತತಾ ಧ್ರಹ್ಯು ಮಣ್ಹು ಪುರು ಶರ್ಮಿಷ್ಠಾ ಜನಯಸ್ತುತಾನ್.

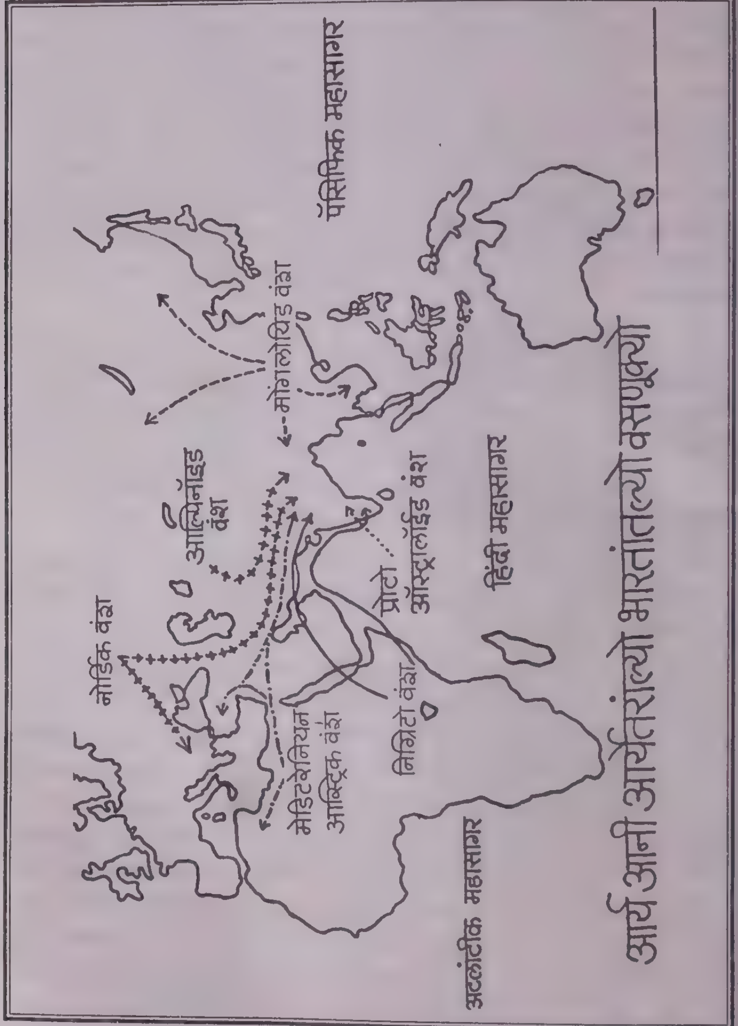
ಆರ್ಯ ಮಣ್ಹು ಸಂಭೋದಚಾಂತು ಯೇವ್ಚೆ ಲೋಕ ಸಾಮಾನ್ಯತ: ಇತರ ನಿಗ್ರಿಟೋ ದ್ರಾವಿಡ ಲೋಕಾಂಚೆ ತುಲನೇನ ಏಕ ಅಸ್ಸೆ ದಿಸ್ಸೂನ ಆಯ್ಲ್ಯಾರಿ ತೇ ಮೂಲತ: ಏಕಜೇನಸಿ ನಾಅಶ್ಶಿಲೆ. ತಾಂಗಿಲೆ ಆಪಆಪಸಾಂತ್ಲೆ ಶಾರೀರಿಕ ಲಕ್ಷಣಾಂತ್ಬಿ ಪರಕ ಅಶ್ಶಿಲೋ. ದೇಖಿಕ ವಶಿಷ್ಠ ಹೋ ಗೌರವರ್ಣೀಯ (ಸ್ವಿತC) ಅಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಣ್ವ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಹೇ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣೀಯ (ಸ್ವಾವ) ಆಶ್ಶಿಲೆ. ತ್ಯಾಚಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಕ್ಷತ್ರೀಯ ಕುಲಾಂತ್ಲೆ ಯದು, ಪುರು, ಧ್ರಹ್ಯು, ಅಣು, ತುರುವಶಬೀ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣೀಯ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಹಾಜೇ ಕಾರಣ ಏಕಚೀ ಆಸ್ಸು ಶಕ್ತಾ, ಆನಿ ತೇ ಮಳ್ಯಾರ್ ಅಸೂರಾದಿ ವರ್ಣ ಭಿನ್ನ ಜಮಾತೀಚೋ ಶಾರೀರಿಕ ಸಂಬಂಧ. ಯದು ತುರುವಶಾಂಕ ದಾಸ ಮಣ್ಹು ಋಗ್ವೇದಾಂತು ಸಂಭೋದನ ಕೆಲಿಲೆ ಅಸ್ಸಾ. ಶ್ರೀ ಚಂದಾಲೆ ಮತಾನ ಯದು ತುರುವಶ ವಂಶ ನೈರುತ್ಯ ಏಷಿಯಾಚೆ ಬಾಜೂನ ಆಯ್ಲೆ ಆಸುಯೇತ.

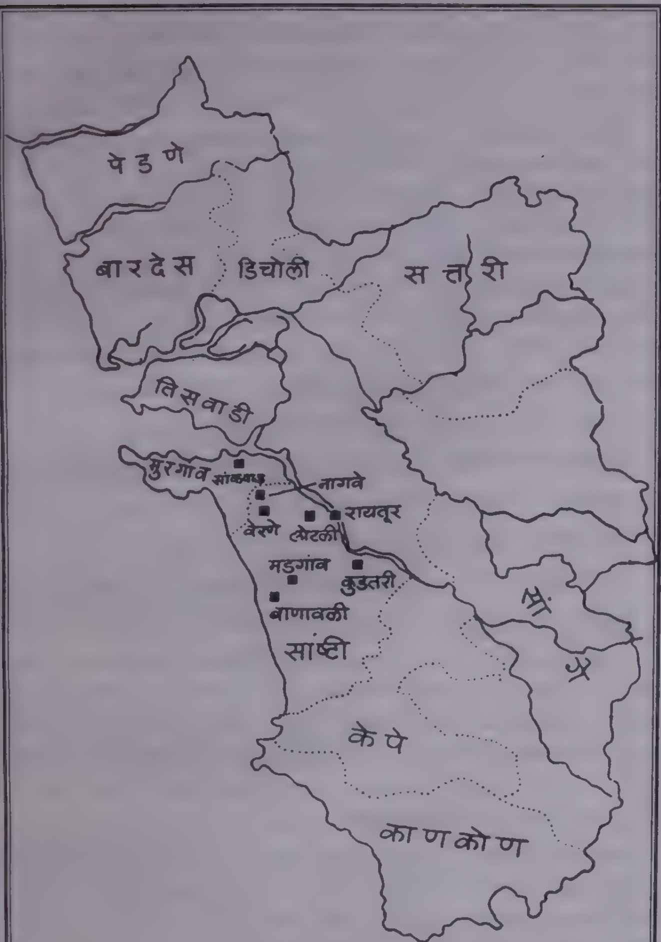
ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ಉಲ್ಲೇಖಾವ್ಯೆಲ್ಯಾನ್ ಏಕಚಿ ಸಿದ್ದ ಜಾತಾ ಆನಿ ತೇ ಮಳ್ಯಾರ್ ಭೃಗುವಂಶಿಯಾಚೋ ಸಂಬಂಧ ಸಾಧಾರಣತ: ಅಂತರವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ಚಂದ್ರವಂಶಿ ಆರ್ಯಾಬರೋಬರಂ ನಿಕಟ ಆಸ್ಸೂನ ಬಹೀರ್‌ವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ಸೂರ್ಯವಂಶೀ ಆರ್ಯಾ ಬರೋಬರ್ ಜೋ ವೈಮನಸ್ಕ ವ ಸಂಘರ್ಷ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾ ತೋ ಹ್ಯಾ ತರೇಚೋ ವಂಶಿಕ ಭೇದಾಂಕ ಲಾಗೂನ ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಆಂಮ್ಮಾ ಪುರಾಣಾಂತು ದಿಸ್ಸೂನ ಯೇವ್ಚೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಆರ್ಯಕುಲಾಂತ್ಲೆ ಆಪ ಆಪಸಾಂತ್ಲೆ ಸಂಘರ್ಷ ಆಸ್ಸಾಚಿ.

ಕೆನ್ನಾ ಚಂದ್ರವಂಶಿ ಆರ್ಯಾನಿ ಸೂರ್ಯವಂಶಿ ಆರ್ಯಾಂಕ ಶತ್ರುವೃತ್ತೀನ ಸರಸ್ವತಿ ಆನಿ ಬೃಹ್ಮಾವರ್ತಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಸ್ಥಳಾಂತರಕೆಲ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ಸೂರ್ಯವಂಶಿ ಆರ್ಯ ಚಾರಿಬಾಜೂನ ಪಸರ್ಲೆ. ಅಸ್ಲೋ ಏಕ ಸೂರ್ಯವಂಶಜ ಮಳ್ಯಾರ್ ಹೇ ಕುಲ. ಹ್ಯಾ ಹೇ ಕುಲಾಚೆ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯರಾಜಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪೂರ್ವೇಕ ವಾರಣಾಸಿ ಪಾಸೂನ ಪಶ್ಚಿಮೇಕ ನರ್ಮದಾತೀರ ಪರ್ಯಂತ ಪಸರ್ರೈಯ್ಲೆ. ಹೇ ಹಯಾಲೆ ಕುಲ ಹೇ ವೈದಿಕ ಕಾಲಾಂತು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಆಸ್ಸೂನ ದಾಶರಾಜ್ಞಯುದ್ಧಾಂತು ಹ್ಯಾ ವಂಶಾಚೊ ಸಮಾವೇಶ ಸೂರ್ಯವಂಶಿ ಆರ್ಯಾಬರೋಬರ ವೀತಹವ್ಯ ಹ್ಯಾ ನಾವಾಂತ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾ. ಪುರಾಣ ಕಾಲಾಂತು ಹ್ಯಾ ಹಯಾಂತು ಆನಿ ಚಂದ್ರವಂಶಾಚೆ ಆರ್ಯಕುಲಾಂತೆ ಯದು ಪುರು ಕುಲಾಂತು ವೈಮನಸ್ಕ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾ. ಭೃಗುಕುಲಾನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರಿತೀನ ಹೇ ಹಯ್ಯಾಚೋ ಪ್ರತಿಕಾರ ಕೆಲೋ. ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಹೈಹಯರಾಜಾ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯ ಅರ್ಜುನಾನ ಜಮದಗ್ನೀಲೆ ಆಶ್ರಮಾ ವೈರ್ ಧೂರಿ ಘಾಲ್ನು ತಾಜ್ಜೋ ನಾಶಕೆಲೋ. ಹ್ಯಾ ಸಂಘರ್ಷಾಂತು ಜಮದಗ್ನಿ ಮರಣ ಪಾವ್ತಾ. ಪಿತೃವಧಜಾಲಿಲ್ಯಾನ ಸಂತುಪ್ತ ಜಾಲಿಲೋ ಜಮದಗ್ನಿಲೋ ಪೂತ ಪರಶುರಾಮ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ನೇತೃತ್ವಾಸಕಲ್ ಅಂತರ್‌ವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ಆರ್ಯಕುಲ ಆನಿ ಇತರ ಕ್ಷತ್ರೀಯ ಕುಲ ಏಕ್ವಾಯೆತಾ. ಆನಿ ಮದಾಂಧ ಜಾಲಿಲೆ ಹೈಹಯಾತ ಕುಲ

ನಾಶಕರ್‍ಚೊ ಸಂಕಲ್ಪ ಕರ್ತಾ. ಆಖೇರಿಕ ಏಕ್ವೀಸ್ ವೇಳ ಘೋರ ಯುದ್ಧ ಕರ್‍ನು ಹೈಹಯಾತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಧೂಳಿಂತು ಮೆಳೊವ್ನು ನಾಶ ಕರ್ತಾ.

ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಹೈಹಯಾಲೆ ರಾಜ ನಾಶ ಪಾವ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ಬಹೀರ್‌ವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ಆರ್ಯಾ ಪಾಸೂನ ಭೃಗುವಂಶೀಯಾಂಕ ಸತತ ವೈರತ್ವ ಭೋಗ್ಚೆ ಪಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಶ್ಚರ್ಯನಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಪರಶುರಾಮಾನ ವಿಚಾರಕೆಲೋಕಿ ನರ್ಮದಾತೀರ ಆನಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತಾಚೊ ತ್ಯಾಗ ಕರ್‍ನು ನವೀ ವಸನೂಕ ಬಸ್ಲೊಂಚ್ಯಾಂತು.

■ परशुरामान गोमंतकांतु बसयल्यो वसणूक्यो.

ಜಾಸ್ತ ಶ್ರೇಯ ಆಸ್ಸಾ. ಪುರಾಣ ಕಾರಾಲೆ ಕವಿ ಕಲ್ಪನೇಕ ಯೋಗ್ಯ ತೋ ಮಾನ ದಿವ್ನ ಆಮಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡೇತ ಕಿ ಪರಶುರಾಮಾನ ಆರ್ಯಾವರ್ತಾಚೋ ತ್ಯಾಗ ಕರ್‍ನು ಉಪರಾಂತ ಏಕ ನವೀನ ವಸನೂಕ ಬಸೋವ್ಚೆ ನಿಶ್ಚಯ ಕೆಲೆ. ಆನಿ ತಾಜೇ ಫಲ ಮಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಾಂತು ಪರಶುರಾಮಾನ ಕೆಲಿಲಿ ವಸನೂಕ.

ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣಾಂತ್ಲೆ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಖಂಡಾಂತು ಪರಶುರಾಮಾಲೆ ಹ್ಯಾ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಆನಿ ತಾಜೇ ಉಪರಾಂತ ಜಾಲಿಲೆ ವಸನೂಕಿ ವಿಷಯ ವಿಸ್ತ್ರತ ವೃತಾಂತ ಆಸ್ಸಾ. ಭಾರತಾಚೆ ಇತಿಹಾಸಾಂತು ಪರಶುರಾಮಾಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇತ್ಲೆ ಮಹಾನ ಆನಿ ಪ್ರತಿಭಾವಾನ್ ಆಸಾಕಿ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನುಷ್ಯಾನ ತ್ಯಾ ವಿಷಯ ಅಭಿಮಾನ ದರ್ಕಾ. ಕಾರಣ ತಾಗಿಲೆ ಕರ್ತುತ್ವಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸರ್ವ ಜೀನ ಆನಿ ಅಸ್ಮಿತಾಯ ಸಾಕಾರ ಜಾಲ್ಯಾ. ಅಗ್ನಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಪ್ರಖರ ಬೃಹ್ಮತೇಜಾನ ದೈದೀಪ್ತ ಹೋ ಋಷಿ ದೇವಾಂಶ ಮಣ್ಹು ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಾಂತು ಮಾನಚಾಂತು ಆಯ್ಲೋ. ಆನಿ ಹೇ ತಾಗೆಲೆ ಕರ್ತುತ್ವಾಕ ಲಾಗೂನ ಸಹಜೀಕ ಅಸ್ಸೆ ಆಸಾ. ಪರಶುರಾಮಾಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಾಚೆ ವರ್ಣನ ಕರ್ತಾನಾ ರಾಮಾಯಣಾಂತು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಣತಾ.

ದದರ್ಶ ಭೀಮಸಂಕಾಶಂ ಜಟಾಮಂಡಳ ದಾರಿಣಂ ।

ಭಾರ್ಗವಂ ಜಾಮದಗ್ನೇಯಂ ರಾಜಾ ರಾಜವಿಮರ್ದನಮ್ ।

ಕೈಲಾಸಮಿವ ದುರ್ದಸಂ ಕಾಲಾಗ್ನಿಮಿವ ದು:ಸಹಮ ॥

ಜ್ವಲಂತಮಿವ ತೇಜೋಭಿರ್ದುನಿರೀಕ್ಷಾಂ ಪ್ರತಗ್ನೆ : ।

ಸ್ಕಂದೆ ಚಾಸ್ಜ್ಯ ಪರಶುಂ ಧನುರ್ವಿದ್ಯಾದ್‌ಗಣಪೋಪಮಂ ।

ಪ್ರಗೃಹ್ಯಾ ಶರಮುಗ್ರಮಂಚ ತ್ರಿಪುರಗ್ನಂ ಯತಾ ಶಿವಂ ॥

–ಜಟಾಮಂಡಲಾನಭವ್ಯ ದಿಶ್ಚೆ ಪರಶುರಾಮಾಕ ಪಳೋವ್ನು ದಶರಥರಾಜಾಕ ಬಾಸ್ ಜಾಲೋಕಿ ಪಂಚಮಹಾಭೂತಾಪೈಕಿ ತೇಜತತ್ವಚಿ ಮೂರ್ತಿಮಂತ ಜಸ್ಸೆ ಜಾವ್ನು ಮುಕಾರ ಆಯ್ಲ್ಯಾಕೀ ಆಶ್ಕಿ. ರಾಜಾಕ ತಾಜೆ ದರ್ಶನ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತ ಪ್ರಮಾಣೆ ದುರ್ದಶ ಆನಿ ಕಾಲಗ್ನಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ದುಸ್ಸಹ ಜಾಲೆ. ತಾಜೆ ಖಾಂದ್ಯಾರಿ ಪರಶು ಆನಿ ವಿಜೇಚೆ ಜೇಬೇ ಪ್ರಮಾಣೆ ಧನುಶ ಆಶ್ಕಿಲೆ. ಹಾತಾಂತು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಬಾಣ ಅಸ್ಸೂನ ತೋ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕ ಶಿವ ಜಸ್ಸೊ ಶೋಭತಾಲೋ.

ಪೌರಾಣಿಕ ಕತೆಂಚೋ ಇತ್ಯರ್ಥ ಹೋಚಿ ಅಸಕಾ ಕಿ ಪರಶುರಾಮಾನ ಅಪರಾಂತಾಚೆ ಆನಿ ಗೋಮಾಂತಕಾಚೆ ಆರ್ಯಿಕರಣ ಕೆಲೆ. ಹೋ ಪ್ರದೇಶ ತಾಣೆ ಸಮುದ್ರಾ ಪಾಸೂನ ಘೆತ್ಲೊ ಮಣ್ಹು ಮಾನ್ಲ್ಯಾ. ತಾಜೋ ಅರ್ಥ ಮಳ್ಯಾರ್ ಕದಾಚಿತ್ ಪರಶುರಾಮಾನ ಸಮುದ್ರ ವಾಟೇನ ಹೋ ಪ್ರದೇಶ ವಸಾಹತ ಕೆಲಿಲೋ ಉರತ್. ಬರೂಕಚ್ಛಾ ಆನಿ ಸೋಪಾರ ಹೇ ಸಮುದ್ರ ಕಿನಾರಿ ಆಸ್ಸಿಲೆ ಬಂದರ ಆಸ್ಸಾಚಿ. ಭೃಗುವಂಶಿಯಾಂಚೋ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಾ ಪಾಸೂನ ಇರಾಣಚೆ ಆರ್ಯಾ ಬರೋಬರ ಸಂಬಂಧ ಅಸಿಲ್ಯಾನ ಸಮುದ್ರ ಪರ್ಯಟನ ಕರಚೆ ತಾಂಕಾ ಸಹಜೀಕ ಆಶ್ಕಿಲೆ. ಆನಿ ಸಮುದ್ರ ಕಿನಾರ್‍ಯಾ ವೈರ್ ನಿವಾಸ ಕರಚೆ ವಾಸ್ತವಿಕತೇಕ ಲಾಗೂನ ಆಶ್ಕಿಲೆ. ಮಹಾಭಾರತಾಂತ್ಲೆ ಶಾಂತಿ ಪರ್ವಾಂತು ಮಳ್ಯಾ

ಗಚ್ಚತೀರಂ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯ ಮಹಾಮುನೇ

ನತೇ ಮದ್ವಿಷಯೇ ರಾಮ ವಾಸ್ತವ್ಯಮಿಹ ಕಹಿಚಿತ್

ತತ: ಸೂರ್ಪಾರಕ ದೇಶಂ ಸಾಗರಸ್ಥಸ್ಯ ನಿರ್ಮಮೆ

ಸಹಸಾ ಜಮದಗ್ನಸ್ಯ ಸೋಪಾರಾಂತ ಮಹಿತಲಿಂ ॥

ಕೋಂಕಣ ಪ್ರದೇಶ ಆನಿ ಪರಶುರಾಮ ಹಾಂಗೇಲೆ ಮಧ್ಯೆ ಇತ್ಲೋ ಲಾಗೀಚೋ ಸಂಬಂಧ ಆಸ್ಸಾ ಕಿ ಏಕಾಕ ಸೋಡ್ನು ದುಸ್ರ್ಯಾಲೋ ವಿಚಾರ ಜಾಯ್ನಾ. ಆತಾ ಪರ್ಯಂತ ಆರ್ಯಾಂಲಿ ಜೇ ವಸನೂಕ್ಯೋ ಭಾರತಾಂತು ಪಸರಲ್ಲ್ಯೋ ತೇ ಸರ್ವ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಕ್ಷತ್ರೀಯ ಕುಲಾನಿ ಪ್ರೇರಿತ ಕೆಲಿಲಿ ಆಸ್ಸಿಲಿ. ಪರಶುರಾಮಾನ ವಸನೂಕ ಬಸ್ಯೆಲಿ ತೀ ಆರ್ಯಾಂ ವರ್ತಾಂಚೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲಾಂಚಿ. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಖಂಡಾಂತು ಮಳ್ಯಾ :

ಪಶ್ಚಾತ ಪರಶುರಾಮೇಣ ಹಾನಿತಾ ಮುನ್ಯೋ ದಶಾ ।

ತ್ರಿಹೋತ್ರವಾಸಿನಸ್ಚೈವ ಪಂಚ ಗೌಂಡಾಂತರೇಸ್ಥಿತಾ : ॥

ಗೋಮಾಂಚಲೆ ಸ್ಥಾಪಿತಸ್ತೇ ಪಂಚಕೋಶ್ಯಾ ಕುಶಸ್ಥಲೆ ।

ಭಾರದ್ವಾಜ: ಕೌಶಿಕಶ್ಚ ವತ್ಸ ಕೌಂಡಿನ್ಯ ಕಶ್ಯಪ: ॥

ವಶೀಷ್ಠೋ ಜಮದಗ್ನಿಶ್ಚ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಶ್ಚ ಗೌತಮ: ।

ಅತ್ರಿ ದಶರ್ಷಚ್ಯೇತೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಾಸ್ತಸ್ಯ ತ್ರಸ್ಚೈವ ಹೀ ॥

ಶ್ರಧ್ದಾರ್ಥ ಯಜ್ಞಾರ್ಥ ಬೋಜನಾರ್ಥಂಚ ಕಾರಣಾತ ॥

ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರಚೆ ಆರ್ಯಿಕರಣಾಚೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೇಂತು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಋಷಿಕುಲೀನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಬರೋಬರ ಕ್ಷತ್ರೀಯ ಕುಲಾಂಚೋ ಸುದಾ ವಾಂಟೋ ಆಸ್ತಾಲೋ, ತರೀ ಕೊಂಕಣ ಪ್ರದೇಶಾಚೆ ವಸುನೂಕಿಂತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲಾಂಚೋ ಭಾಗ ಜಾಸ್ತ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೇನ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾ. ತಾಕಾ ಲಾಗೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಭಾಷಾ ದೃಷ್ಟೀನ ಅಂತರ್‌ಕುಲಾಂತ್ಲೆ ಸೌರಸೇನಿ ಪಾಸೂನ ಸಹಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನ ಜಾವ್ನೆ ತಸ್ಸೆ ಆಸ್ಸಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲೋ ಸಂಬಂಧ ಸುದಾ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತಾಚೆ ಆರ್ಯಾಂ ಬರೋಬರ ಕಾಡಚಾಂತು ಆನಿ ಏಕ ಪುರಾವೋ ಮೆಳ್ತಾ. ಕೊಂಕಣಾಂತುಲೆ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತ್ರಿಹೋತ್ರ ನಿವಾಸಿ ಮಳ್ಯಾರ್ ತಿರಹೂತ ಪ್ರದೇಶಾಂಚೆ ಮಣ್ಣು ಮಾನಚಾಂತು ಯೆತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ ಹೀ ಸಮಜೂತ ಚುಕೀಚಿ. ಹೇ ವಿಚಾರ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾ. ಕಾರಣ ತಿರಹೂತಾಚೆ ಮೂಲ ನಾಂವ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ತ್ರಿಹೋತ್ರ ನಾಸ್ತಾನ ತಿರಬುಕ್ತಿ ವಾ ತ್ಯೆರಬುಕ್ತಿ ಮಣ್ಣು ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಬೃಹತ್ ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣಾಂತಾರ್ಗತ ಮಣ್ಣು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾಲಿಲೆ ಮಿತಿಲಾ ಖಂಡಾಂತು ತ್ಯೆರಬುಕ್ತಿ ಹೇ ಮಿತಿಲಾ ದೇಶಾಚೆ ಬಾರಾ ನಾಂವಾ ಪೈಕಿ ಏಕ ನಾಂವ ಆಳ್ಳಿಲೆ ಮಣ್ಣು ಪ್ರಿಯೋಳಕರ ಮಣ್ಣಾತಾಚಿ. ಮುಖಾರಸರ್ನು ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಆನಿ ತ್ಯಾಂಚೆ ಸಾರಸ್ವತ ಹ್ಯಾ ಲೇಕಾಂತ ಮಣತಾಚಿ, ಶ್ಯಾಮನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ ಯಾ ತಿರಹೂತಚ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸಾಚ್ಯಾ ಸಂಶೋದಕಾನಾ ತಿರಹೂತ ಬದಲ್ ತ್ರಿಹೋತ್ರ ಆಶ್ಶಿ ನಿರ್ದೇಶ ಕೋಟೆಹಿ ಸಂಪಡ್ಲಾನಹಿ.

ಹೇ ಲಕ್ಷಾಂತ ಠೇವಣ್ಯಾ ಸಾರಕೆ ಆಹೇ. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಖಂಡಾ ಮಧ್ಯೆ ತ್ರಿಹೋತ್ರ, ತ್ರಿಹೋತ್ರಕ, ತ್ರಿಹೋತ್ರಪುರ ಆಶ್ಶಿ ನಿರ್ದೇಶ ಆಡಳತಾತ. ತ್ರಿಹೋತ್ರ ಹಾ ತೀರಭುಕ್ತಿ ಬದಲ್ ಅಪಪಟ ಅಸೇಲ. ಅಸ್ಸೇಹಿ ವಾಟತ್ ನಹೀ. ಕಾರಣ ಜರಸನ ದ. ಕನ್ಹ ಯಾನೆ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಖಂಡಾಚಿ ಜೇ ಪ್ರತ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೇಲಿ, ತೀ ಗೋಮಾಂತಕ, ಕೋಚಿನ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಕಾಶಿ, ಅಸ್ಸಾ ಟೀಕಟಿಕಾಣೀಚ ಜಮವಿಲೇಲ್ಯಾ ಚೌದಾ ಹಸ್ತಲ್ಖಿತಾ ವರೂನ ಹೋಯ್. ತ್ಯಾ ಪೈಕಿ ಕೋಣತ್ಯಾಹಿ ಹಸ್ತಲಿಖಿತಾಂತ ತಿರಹೂತ ಬದಲ್ ತಿರಬುಕ್ತಿ ಅಸ್ಸಾ ಪಾಠ ನಹೀ.-ಶ್ರೀ ಶಾಂತಾ ದುರ್ಗಾ : ಚತುಶತಾಬ್ದಿ ಮಹೋತ್ಸವ ಗ್ರಂಥ.

ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ತ್ರಿಹೋತ್ರ ಹೇ ತಿರಹೂತ ಆಶ್ಶಿ ಪಾರಂಪರೇನ ಜೇ ಮಾನಚಾಂತು ಯೆತಾ, ತೇ ಚುಕೀಚೆ ಅಸ್ಸೆ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾ. ತಾಜೆ ಉಲಟ ಋಗ್ವೇದ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಗ್ರಂಥ, ಶ್ರೋತ ಸೂತ್ರಾಂಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲ್ಯಾರ ಏಕಚಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡಚೋ ತಶ್ಶಿ ಆಸ್ಸಾ, ಆನಿ ತೋ ಮಳ್ಳ್ಯಾರ್ ತ್ರಿಹೋತ್ರ ಹೋ ಮೂಲಾಂತ ದುಸ್ರೋ ಕಂಚೋಹಿ ಪ್ರದೇಶ ನಾಅಸ್ತಾನಾ ಸರಸ್ವತಿ ನಯೇಚೆ ಕಿನಾರ್ಯಾವೈರ್ ಆಸ್ಸಿಲೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವರ್ತ ಪ್ರದೇಶ. ಹ್ಯಾ ನಿಷ್ಕರ್ಷಾಕ ಅನುಕೂಲ ಅಸಲೆ ವಿಧಾನ ಕಂಚೆ ಹೇ ಅತಾ ಪಳೋವ್ಯಾ. ತ್ರಿಹೋತ್ರ ಹೋ ಶಬ್ದ ತ್ರಿಸ್ರೋತ್ರಸ್ ಹಾಜೆ ವೈಲ್ಯಾನ ಆಯ್ಲ್ಯಾ. ತ್ರೀ ಮಳ್ಳ್ಯಾರ್ ತೀನ, ಆನಿ ಸ್ರೋತ್ರಸ್ ಮಳ್ಳ್ಯಾರ್ ಪ್ರವಾಹ. ಆತಾ ಹೇ ತೀನ ಪ್ರವಾಹ ಖಂಚೇ ಆಸು ಸಕ್ತಾಚೇ ಹಾಜೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರ್ಯಾ.

ಸರಸ್ವತಿ ನಯಿ ಹೀ ಆರ್ಯ ಲೋಕಾಂತು ಏಕ ಪುಣ್ಯತಮ ನಯಿ ಮಣ್ಣು ಮಾನಿಲೇ ಅಸ್ಸಾ. ತೀ ಕೇವಲ ನಯ ಮಾತ್ರ ನಾಸ್ತಾನಾ ಪುಣ್ಯದಾಯಿ ದೇವಿ ಮಣ್ಣು ಮಾನಚಾಂತು ಯೆತಾಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಸರಸ್ವತಿ ಹೀ ಕಾಯ ಏಕ ವಿಶಿಷ್ಠ ನಯಿ ಮಾತ್ರ ನಾಸ್ತಾನಾ ಜಯ ಜಯ ದೇವಿ ಸರಸ್ವತೀಚೋ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಆರ್ಯಾಂಕ ಜಾಲೋ ತಯ. ತಯ್ ತಾಂಕಾ ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿಲೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ ದಿಸ್ಲೆ. ಕೆನ್ನಾ ವೈದಿಕ ವಿಚಾರ ಏಕತ್ರಿತ ಜಾವ್ನು ಗ್ರಂಥೀತ ಜಾತಾಲೆ ತೆನ್ನಾ ಪಂಚಾಬಚೇ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಅಶ್ಶಿಲೆ ಸರಸ್ವತಿ ಆನಿ ದೃಶದ್ವತಿ ನಯೀಚೆ ಮಧ್ಯಬಾಗೀ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಪ್ರದೇಶಾಂಕ ದೇವ ನಿರ್ಮಿತ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತ ಪ್ರದೇಶ ಮೊಣ್ಣು ಮಾನಚಾಂತು ಯೆತಾಲೋ. ಹೇ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತಾ ನಂತರಚೆ ಮುಖೇಲ ಪ್ರದೇಶ ಮಳ್ಳ್ಯಾರ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಪಾಂಚಾಲ, ಆನಿ ಶೂರಸೇನ ಜೇ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ ಪ್ರದೇಶ ಮ್ಹೊಣು ವಳುಕೂಚಾಂತು ಯೆತಾಲೆ. ಪರಂಪರೇನ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತ ಆನಿ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ ಪ್ರದೇಶ ಹೋ ಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜಾಚೋ ಮೂಲ ಪ್ರದೇಶ ಮ್ಹೊಣು ಮಾನಿಲೆ ಆಸ್ಸಾ. ಶೂರಸೇನ ಪ್ರದೇಶಾಚಿ ಭಾಷಾ ಶೌರಸೇನಿ ಆನಿ ಆತ್ತಾಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಹಾಂತು ಭಾಷಿಕ ಸಾಮ್ಯ ಭಾಷಾ ತಜ್ಞಾಂಕ ದಿಸ್ಸೂನ ಆಯ್ಲ್ಯಾ. ಜ್ಯಾ ವಿಷಯ ಆಮ್ಹಿ ಸವಿಸ್ತಾರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮುಕಾರಚೆ ಪ್ರಕರಣಾಂತು ಕರಚೆ ಆಸ್ಸಾ.

ವಾಸ್ತವಿಕ ಸರಸ್ವತಿ ನಯೆ ವಿಷಯ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಕ್ಯಾ ಆಸಾಚಿ. ಋಗ್ವೇದಾಂತು ಸರಸ್ವತೀಕ ಸಪ್ತ ಸ್ವಸಾ ಮಳ್ಳ್ಯಾರ್ ಸಾತ ಪ್ರವಾಹಾನ ವಾಂವಚಿ ನಯಿ ಮ್ಹೊಣು ಉಲ್ಲೇಖ ಕೆಲಾ. ಇತರ ಪ್ರವಾಹಾಂಚಿ ನಾಂವ ಮಳ್ಳ್ಯಾರ ಸುಪ್ರಭಾ, ಕಾಂಚನಾಕ್ಷಿ, ವಿಶಾಸ, ಮನೋರಮಾ, ಓಗವತಿ, ಸುರೇಣು ಆನಿ ವಿಮಲಾವತಿ. ಸುಪ್ರಭಾ ಕಾಂಚನಾಕ್ಷಿ ಚ ವಿಶಾಲ ಚ ಮನೋರಮಾ. ಸರಸ್ವತಿ, ಚೋಗವತಿ, ಸುರೇಣು ವಿಮಲೋದಕಾ-ಮಹಾಭಾರತ. ಹ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಸಪ್ತ ಪ್ರವಾಹಾನಿ ವಾಂವ್ಚೆ ಪ್ರದೇಶಾಕ ಸಪ್ತ ಸಾರಸ್ವತ ಮಳ್ಯಾ. ಜಶ್ಶಿ ನಂತರಚೆ ಪುರಾಣ ಕಾಲಾಂತು ಗಂಗಾ ಹೋ ಶಬ್ದ ನದಿ ವಾಚಕ ಮ್ಹೊಣು ವೇಗ್‌ವೇಗ್ಯೆ ನಯೀಕ ಉದ್ದೇಶೂನ

ವಾಪರತಾಲೆ ತಶ್ಶಿಚಿ ವೈದಿಕ ಕಾಲಾಂತು ಸರಸ್ವತಿ ಹೋ ಶಬ್ದ ಪುಣ್ಯತಮ ನಯಿ ಮಣು ಆಶ್ಶಿಲೊ.

ಪೌರಾಣಿಕ ಭೂಗೋಲಾನುಸಾರ ಸರಸ್ವತಿ ನಯಿ ವಿನಸನ ಗಾಂವಾಲಾಗಿ ಅದ್ರಶ್ಯ ಜಾವ್ನೆ ಪಯ್ಲೆ ತೀ ಅಪಾಯು ನಾವಾಚೆ ಆನಿ ಏಕ ನದಿ ಬರೋಬರ ಮೆಳಿಲಿ ಉರ್‍ತಾ. ತ್ಯಾ ದೃಷ್ಟೀನ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಏಕ ಬಾಜೂನ ಸರಸ್ವತಿ ದುಸ್ರೆ ಬಾಜೂನ ದೃಶದ್ವತಿ ಆನಿ ಹೇ ದೋಗಾಂಚೆ ಮಧ್ಯೆ ಅಪಾಯು ನಯೇಚೆ ಪ್ರವಾಹ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ತೆನ್ನಾ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ತೀನ ನಯೇಚೆ ಸರಸ್ವತೀಚೆ ಪ್ರವಾಹ ವಾಂವತ ಆಸಾತ ಮಣ್ಹೇತ. ಹೇ ತೀನ ಪ್ರವಾಹ ಕಿಂವಾ ತ್ರೀಸ್ರೋತಸ್ ಮಳ್ಯಾರ ಸರಸ್ವತಿ, ಅಪಾಯು ಆನಿ ದೃಶದ್ವತಿ ಮಣಚಾಕ ಜಾಯ. ಆನಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತ ನಿವಾಸಿ ಹೇಚಿ ತ್ರಿಸ್ರೋತ ಕಿಂವಾ ತ್ರಿಹೋತ್ರ ನಿವಾಸಿ ಜಾವ್ನು ಆಸಾಚಿ.

ಹಾಜೇ ವೈಲ್ಯಾನ ನಿಸ್ಸಂದೇಹ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡೇತ ಕಿ ಪರಶುರಾಮಾನ ಜೇ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಆಪ್ತ ಧಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಋಷಿ ದಕ್ಷಿಣೇಂತು ಗೋಮಾಂತಕಾಂತು ಹಾಡ್ಲೆ. ತೇ ಹೇ ತ್ರಿಹೋತ್ರ ಮಳ್ಯಾರ್ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತ ಪ್ರದೇಶಾಂತುಲ್ಯಾನ ಹಾಡ್ಲೆ. ಆನಿ ತಾಂಚೆ ಪಾಸೂನ ಕೊಂಕಣಾಚೆ ಆರ್ಯೀಕರಣಾಕ ಸುರುವಾತ ಜಾಲಿ.

ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಪರಶುರಾಮಾನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲ ಹಾಡಿಲೆ ನಂತರ ಸಹಜಿಕ, ತಾಂಚೆ ಬರೋಬರ ಕಾಲಾಂತರಾನ ಥೋಡಿ ಕ್ಷತ್ರೀಯ ಕುಲ, ಜೇ ಭೃಗುವಂಶಾ ಬರೋಬರ ಸಹನಿವಾಸಿ ಆಶಿಲೆ, ಆಯ್ಲ್ಯಾರ ಆಶ್ಚರ್ಯ ನಾ. ಆಮ್ಹಿ ಪಯ್ಲೆ ಆಸ್ಸಾ ಕಿ ಭೃಗುವಂಶಾಚೆ ಪರಶುರಾಮಾಲೆ ಆನಿ ಯಯಾತಿಲೆ ಕುಲಾಚೆ ಯದುತುರವಶ, ಪುರು, ಅಣು ಆನಿ ದ್ರೈಹ್ಯು ಬರೋಬರ ಲಾಗೀಚೋ ಸಂಬಂಧ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಪುರಾಣಾಂತು ಸಾಂಗಿಲೆ ಆಸಾಕಿ ಯಯಾತೀನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಪೂತಾಂತು ವಾಂಟೂನ ದಿಲಿಲೆ. ಪುರೂಕ ಸ್ವತ: ಮಧ್ಯದೇಶ ಮಳ್ಯಾರ್ ಗಂಗಾ ಯಮುನೇಚೋ ಪ್ರದೇಶ ದೀವ್ನು ಬಾಕೀಚೆ ಪುತಾಂಕ ದೂರಚೆ ಪ್ರದೇಶ ದಿಲೆ. ಯದುಕ ದಕ್ಷಿಣ ಪತಾಂತಲೋ ಪ್ರದೇಶ ಮೆಳಿಲೋ ಆಸ್ಕಾ. ಕಾರಣ ಯದುವಂಶ ಆಂಮ್ಕ್ಯಾ ನಂತರ ಭಾರತಾಚೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಕಿನಾರ್‍ಯಾ ವೈರ ದಿಸ್ತಾಚಿ. ಯದುವಂಶಿಯಾನಿ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರಾಂತು ಕುಶಸ್ಥಳೀಂತು ಮಳ್ಯಾರ್ ಆತ್ತಾಚೆ ದ್ವಾರಕೇಂತು, ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲಿಲೆ. ತಾಂಗೆಲೆ ವಂಶಜ ದಕ್ಷಿಣೇಂತು ದೂರ ಗೋಮಾಂತಕಾಂತು ಆನಿ ಆಜು ಬಾಜೂಚೆ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಪಸರಿಲೆ ಆಸೂನ ಥಂಚೆ ಲೋಕಾ ಬರೋಬರ ಸಂಬಂಧ ದವರ್ತಾಲೆ.

ಹರಿವಂಶಾಚೆ ವಿಷ್ಣು ಪರ್ವಾಂತು ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾಕಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಾಂತು ಮಳ್ಯಾರ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಲೋ ಜನ್ಮ ಜಾವಚೆ ಪಯ್ಲೆ – ಪದ್ಮವರ್ಣ, ಸಾರಸ ಆನಿ ಹರಿತ ಹ್ಯಾ ಯದುಲೆ ತೀನ ಪುತಾನಿ ದಕ್ಷಿಣ ಪತಾಂತು ತೀನ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಳೆ ರಾಜ್ಯ ಬಸೈಲಿ. ತ್ಯಾ ರಾಜ್ಯಾಂಚೋ ವಿಸ್ತಾರ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ತೇ ಸರ್ವ ಗೋಮಾಂತಕ ಆನಿ ಕೊಂಕಣ ಪ್ರದೇಶಾಚೆ ಆಸ ಪಾಸ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಉದಾರಣ ಪದ್ಮವರ್ಣಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸಹ್ಯ ಪರ್ವತಾಚೆ ವೇಣಾ ನದಿ ತೀರಾ ವೈರ್ ಬಸೈಲೆ ಅಸ್ಸೂನ ತಾಜೋ ವಿಸ್ತಾರ ಸಾನ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ನಾಂವ ಪದ್ಮಾವತ ಆಸ್ಸೂನ ತಾಚಿ ರಾಜಧಾನಿ ಕರವೀರ ಆತ್ತಾಚೆ ಕೊಲ್ಹಾಪುರ. ಸಾರಸಾನ ವನವಾಸಿ ನಾವಾಂಚೆ ಹೋಡ ರಾಜ್ಯ ಬಸೈಲೆ. ರಾಜಧಾನೀಚೆ ನಾಂವ ಕ್ರೌಂಚಪುರ ಆಸ್ಸೂನ ಥೈ ಚಾಂಪೆ, ಅಶೋಕ ಆನಿ ಸರ್ವಋತುಂತಲಿ ಝಾಡ

ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಹರಿತಾನ ಸಮುದ್ರಾಚೆ ತೀರಾ ವೈರ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲೆ. ಥೈ ಅನೇಕ ರತ್ನ ಆನಿ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಥೈ ಮಾದ್ದುರ ನಾಂವಾಚೆ ಲೋಕ ಶಂಖ ಏಕಟೆ ಕರ್ತಾಲೆ.

ಹರಿವಂಶಾಂತು ಮುಖಾರಸೂನ ಮಳ್ಳ್ಯಾಕಿ ಯಜ್ಞಗಿರೀಚೆ ಲಾಗಿ ಖಾಟವಾಂಗಾ ನಾಂವಾಚಿ ಏಕ ನಯ ಆಸ್ಸಾ. ತಾಂತು ಹೋಡ ಘಾತರ್ ಆಸೂನ ಲಾಗೀಚಿ ಏಕ ಧಬ್‌ದಬೋ ಆಸ್ಸಾ. ತೋ ಪೋವ್ನ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಮುಖಾರ ಕ್ರೌಂಚಪುರ ನಾಂವಾಚೆ ಶಹರ ಯೆತಾ. ವನವಾಸಿ ದೇಶಾಚೋ ರಾಜಾ ಮಹಾಕಪಿಲಿ ತೀ ರಾಜಧಾನಿ ಜಾವ್ನು ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಯದುವಂಶಾಚೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾಲೋ ಆನಿ ಗೋಮಂತ ದೇಶಾಚೋ ಸಂಬಂಧ ಖಾಸ ಅಸಾ. ಮಥುರೇಚೋ ರಾಜ ಕಂಸಾಲೋ ವಧ ಕೃಷ್ಣಾನ ಕೆಲೆ ನಂತರ ಕಂಸಾಲೋ ಮಾವ ಮಗಧಾಚೋ ಬಲಿಷ್ಠ ರಾಜಾ ಜರಾಸಂದಾನ ಅನೇಕ ಪಟೀ ಮಥುರೇ ವೈರ ದುರಿ ಘಾಲಿ ಆನಿ ಮಥುರೇಚೆ ಲೋಕಾಂಕ ತ್ರಾಸ ದಿಲೋ. ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಖಾತೀರ ಲೋಕಾಂಕ ದು:ಖಿ ಜಾವ್ಚೆ ಪಡ್ತಾ ಹೇ ಪಳೋವ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ಭಾವ ಬಲರಾಮಾ ಸಹಿತ ದಕ್ಷಿಣೇಂತು ಯೆತಾ. ತೋ ಸಹ್ಯ ಪರ್ವತಾ ವೈರ ಪಾವ್ಲೇಕಿ ವೇಣಾ ನಯೀಚೆ ಲಾಗಿ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಪದ್ಮಾವತ ರಾಜಾಚೆ ಆವಾಟಾಂತು ಶೂರ್ಪರಿಕಾಂಚ ಆಯ್ಲೊ ಪರಶುರಾಮ ತಾಂಕಾ ಬೆಟ್ತಾ. ಖಬರ ಆಯ್ಕುನ ಸುಸಂಗೀತಾ ಯೇ ಖಾತೀರ ತಾಂಕಾ ಪರಶುರಾಮ ಸಹ್ಯಾಚೆ ಪಾಯಕಾಲಿ. ಆಶ್ಶಿಲೆ ಗೋಮಂತ ಪರ್ವತಾ ವೈರ ವರತಾ. ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾಚೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣಾಂತಬಿ ಯೆತಾ. ಗೋಮಾಂತಕ ಗಿರಿ ಪ್ರಾಪ್ತ ಸ್ತ್ರಸ್ಥಾಮುಕ್ತಿಹೇತವೆ. ತತ್ರ ವಿಷ್ಣು: ಸ್ವಯಂ ಸ್ಥಸ್ತೋ ಜರಾಸಂದ ಬಯಾರ್ದಿತ:. ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಖಂಡ, ಅಧ್ಯಾಯ –3.

ಹ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾವೈಲ್ಯಾನ ಏಕಚಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡೇತ. ಆನಿ ತೋ ಮಳ್ಳ್ಯಾರ ಕೊಂಕಣಾಂತು ವಸನೂಕ ಕರಚೆ ಆರ್ಯ ಮಳ್ಳ್ಯಾರ್ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತಾಚೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಆನಿ ಅಂತರ್‌ವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ಚಂದ್ರವಂಶೀಯ ಕ್ಷತ್ರೀಯ ಜಾವ್ನು ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಥಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ತಾಂಗೇಲಿ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಅಂತರವರ್ತುಲಾಂತ್ಲಿ ಆರ್ಯ ಭಾಷಾ ಮಳ್ಳ್ಯಾರ್ ಶೌರಸೇನಿ ಜಾವ್ನು ಆಶ್ಶಿಲಿ. ತಿತ್ಲೇಚಿ ನಯಿ ತರ ಶೌರಸೇನಿ ಭಾಷೇಚೋ ಪದ್ಯಮಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಾವ್ನು ಆಶ್ಶಿಲೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಆಶ್ಶಿಲೋ ಸಂಬಂಧ ಹ್ಯಾಚಿ ಕಾರಣಾನ ಇತ್ಲೋ ಘನಿಷ್ಠ ಆಸಾ ಹಾಂತು ದೋನ ಮತ್‌ನಾಚಿ .

ಪರಶುರಾಮಾನ ಕೊಂಕಣಾಂತು ವಸಾಹತ ಬಸೌಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಥಂಯಿ ಕೋಣಾಲಿ ವಸ್ತಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ ಹೇ ಆತ್ತಾ ಪಳೋವ್ಯಾ. ಆಮ್ಮಿ ಪಯ್ಲೇಂಚಿ ಪಳೈಲ್ಯಾಕಿ ಆರ್ಯಾನಿ ಭಾರತಾಂತು ನ ಕೇವಲ ಉತ್ತರೇಚಾನ ವಸಾಹತ ಬಸ್ಯೆಲೆ ತರ್ ಸಮುದ್ರಾ ವಾಟೇನಬಿ ತಾನಿ ಯೇವ್ನು ನರ್ಮದೇಚೆ ತೀರಾ ವೈರ್ ಆನಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ ವೈರ ವಸಾಹತ ಬಸ್ಯೆಲ್ಯಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ತಾಂಚೆ ಪೈಲೆ ಜೇ ದ್ರಾವಿಡ ಆನಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲ್ಯಾಡ್ ವಂಶಾಚೆ ಲೋಕ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ತಾನ್ನಿಭಿ ಹೋಚಿ ಮಾರ್ಗ ಧರ್ರು ಭಾರತಾಚೋ ಪ್ರವೇಶ ಕೆಲಿಲೆ ಆಮ್ಮಿ ಪಳೈಲ್ಯಾ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಭಾರತಾಚೋ ಆನಿ ಭೂಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶಾಚೆ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ಲೋ ಸಂಬಂಧ ಸಮುದ್ರ ವಾಟೇನ ಘನೀಷ್ಠ ಅಶ್ಶಿ ಅನೇಕ ಶತಕಾನ ಶತಕ ಆಶ್ಶಿಲೋ ಆಸ್ಸಿ ಇತಿಹಾಸಾಚೆ ಅಭ್ಯಾಸಾ ವೈಲ್ಯಾನ್ ಆಂಮ್ಮಾಕ ಆತ್ತಾ ದಿಸ್ಸೂನ ಆಯ್ಲ್ಯಾ.

ಥೋಡೆ ವರ್ಷ ಮಾಗಶಿ ಕೆನ್ನಾ ಆರ್ಕಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ಸರ್ವೇ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾನ್ ಗೋಂಯ್ಚೆ ಕೆಪೆ ಆನಪಾಸ ಜಾಂಬಾವಲೀಚೆ ವಠಾರಾಂತು ಉತ್ಕನನ ಕೆಲ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ತಾಂಕಾ

ಗೋಂಯಾಂತು ಪೂರ್ವ ಪಾಶಾಣ ಯುಗಾಚೆ ಮಾನವಾಲೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ ದಿಸ್ಸೂನ ಆಯ್ಲೆ. ತಾಜೆ ಉಪರಾಂತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲ್ಯಾಡ್, ಸುಮೇರಿಯನ್ ಆನಿ ಸಿಂಧೂ ನದ್ಯೇಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತೀಚೆ ಅನೇಕ ಅವಶೇಷ ಕೊಂಕಣಾಂತು ದಿಸ್ಚಾಕ ಮೆಳ್ತಾಚಿ. ಹಾಜ್ಯೋ ಏಕ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಮಳ್ಯಾರ್ ಆಸ್ಟ್ರಿಕ್, ಸುಮೇರಿಯನ್ ಆನಿ ನಾಗವಂಶಾಚೆ ಜಮಾತೀನಿ ಕೊಂಕಣಾಂತು ವಾಸ್ತವ್ಯ ಕೆಲಿಲೆ, ಅಸ್ಚಾಕ ಜಾಯ್. ಕಾರಣ ಹ್ಯಾ ಜಮಾತೀಚೆ ನ ಕೇವಲ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ ಪಣ ಭಾಷೇಂತ್ಲೆ ಶಬ್ದ ಬೀ ಆಯ್ಜಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾಚಿ. ಆಸ್ಟ್ರೇಲ್ಯಾಡ ವಂಶಾಚೆ ಮುಂಡಾ ಹಾಂಗೆಲೋ ಆನಿ ಸುಮೇರಿಯನ್ ಜನಾಲೆ ಭಾಷೇಂಚೋ ಅವಶೇಷ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾ. ಉದಾರಣ : – ದೊಳೋ, ಪರಬ, ಮುಸುಡು ಅಸಲೆ ಶಬ್ದ ಗೊಂಯೆಚೋ ಥಾಲೋ, ನಾಂಚ ಹೋ ಮುಳಾಂತ್ಲೋ ಮುಂಡಾ ಜಮಾತೀಚೋ ಅಸ್ಸೂನ ಥಾಲೋ ಹೇ ಶಬ್ದಾಚೋ ಅರ್ಥ ಮುಂಡಾರಿ ಭಾಷೇಂತು ವಾರ್‍ಯಾ ಭೋಸೇನ ಹಾಲ್ಚೆ ಮ್ಹಣು ಜಾತ್ತಾ.

ಆಮ್ಹಿ ಹಾಜ್ಯೆ ಪಯ್ಲೇಚಿ ಸಾಂಗಿಲೆ ಆಸ್ಸಾ ಕೀ ಆಸ್ಟ್ರೇಲ್ಯಾಡ್ ಜಮಾತೀನ ಭಾರತ ಭರ್ ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ವ್ಯಾಪ ಪಸರಾಯ್ಲೋ. ಕರ್ನಲ್ ವಿಲ್ ಪೋಡಾಲಿ ಮತಾನ ಆರ್ಯಾನಿ ಭಾರತಾಂತು ಯೇವ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಹೋ ಭೂಪ್ರದೇಶ ಕೋಲಾರ ಮ್ಹಣು ವಳ್ಖೂಚ್ಯಾಂತು ಯೆತಾಲೋ. ಗ್ರೀಕ ದೇಶಾಚೋ ಭೂಗೋಲ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಪ್ಲೂಟಾರ್ ಭಾರತಾಚೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಕರತಾನಾ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಕ ಕೊಲರಿಯಾ ಮ್ಹಣು ಉಲ್ಲೇಖ ಕರ್ತಾ. ಗುಸ್ತಾವ್ ಅಪರ್ಟ ಹ್ಯಾ ತಜ್ಞಾನ್ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಆನಿ ವಂಶಶಾಸ್ತ್ರಾಂಚೆ ಆಧಾರವೈರ್ ಭಾರತಾಂತ್ಲೆ ಆರ್ಯಪೂರ್ವಿಂಚೆ ಜಮಾತೀಚೆ ವಿಭಾಜನ ಗೌಡ ಆನಿ ದ್ರಾವಿಡ ಹ್ಯಾ ಗಟಾಂತು ಕೆಲಿಲೆ ಆಸ್ಸಾ. ಹ್ಯಾ ವಿಭಾಜನೇಕ ಭಾಷಿಕ ಆಧಾರ ಗೆತ್ಲೆ ಆಸೂನ ಕೋ ಕಿಂವಾ ಕು ಹೋ ಮೂಲ ಧಾತು ಜ್ಯಾ ಜಮಾತಿಲೆ ನಾವಾಂತು ಆಸ್ಸಾ ತೀ ಜಮಾತ ಗೌಡ ಆಸೂನ ಮಾಲಾ ಹೋ ಧಾತು ಜ್ಯಾ ಜಮಾತೀಲೆ ನಾವಾಂತು ಆಸಾಚಿ ಜಮಾತ ದ್ರಾವಿಡ ಮ್ಹಣು ಮಾನಿಲೇ ಆಸ್ಸಾ.

ಕೋ ಕಿವಾ ಮಾಲಾ ಹೇ ಧಾತು ದೋಂಗರಾಚೆ ವಾಚಕ ಆಸ್ಸೂನ ಹೇ ಆದಿವಾಸಿ ಜಮಾತಿ ವಾಸ್ತವಿಕ ದೊಂಗರಾಚೆ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ವಾಸ್ತವ್ಯ ಕರತಾಲೆ. ಕೋ ಶಬ್ದಾಚೋ ವರ್ಣವಿಪರ್ಯಯ ಜಾಲಿಲ್ಯಾನ ಕೋ ವಾ ಗೋ ಜಾತಾ ಆನಿ ತಾಕಾ ಲಾಗೂನ ಕೋ, ಖೋ ವಾ ಗೋ ಹೋ ಧಾತು ಜ್ಯಾ ಜಮಾತೀಂಚೆ ನಾವಾಂತು ಆಸ್ಸಾ. ಅಸ್ಸಲೆ ಕೋಲ, ಕೋಳಿ, ಕೊರಮ, ಕೊಂಡ, ಕೊಡಗ, ಗಾವಡ, ಗೊಂಡ, ಕೊಂಗ ಹ್ಯಾ ನಾವಾಚೆ ಜಮಾತಿ ಗೌಡ ವರ್ಗೀಯ ಜಮಾತಿಮಣೇತ. ಏಕ ಸಮಯಿ ಗೌಡ ಆನಿ ದ್ರಾವಿಡ ವಂಶಾಚೆ ಸರ್ವ ಉತ್ತರ ಭಾರತಾಂತು ಪಸರಿಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರ ಕಾಲಾನುಸಾರ ಗೌಡ ಲೋಕ ಉತ್ತರೇಂತು ಸಾಮಾನ್ಯತ: ಸ್ಥಾಯಿಕ ಜಾಲೆ ಆನಿ ದ್ರಾವಿಡ ದಕ್ಷಿಣೇಂತು ಉತರಲೆ. ತಾಕಾ ಲಾಗೂನ ಉತ್ತರ ಹೋ ಗೌಡ ದೇಶ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ ಹೋ ದ್ರಾವಿಡ ದೇಶ ಮ್ಹಣು ಸಂಭೋದನ ಜಾವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೊ. ಹೇ ಸಂದರ್ಭಾನ ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣಾಂತೊ ಏಕ ಉಲ್ಲೇಖ ದಿವೇತ ಕರ್ನಾಟಶ್ಚೈವ ದ್ರಾವಿಡಾ ಗುರ್ಜರಾ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಸಿನ: ಆಂಧ್ರಶ್ಚ ದ್ರಾವಿಡ: ಪಂಚ ವಿಂದ್ಯ ದಕ್ಷಿಣವಾಸಿನ:. ಸಾರಸ್ವತ: ಕಾನ್ಯಕುಬ್ಜ ಗೌಡ ಮೈಥಿಲಕೋತ್ಕಲ : ಪಂಚಗೌಡ ಇತಿಕ್ಯಾತಾ ವಿಂದ್ಯಸೋತ್ತರ ವಾಸಿನ :.

ಪಯ್ಲೆ ಹೇ ಕೋಲ ದೊಂಗರಾಚೆ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಆಸ್ತಾಲೆ ತರಿ ಕಾಲಾಂತರಾನ ಕೆನ್ನಾ

ತೇ ಸಮುದ್ರಾಚೆ ಕರಾವಳಿ ವೈರ ಆಯ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ತಾನ್ನಿ ನುಸ್ತೆ ದರ್ಚೆ ಕಾಮ ಹಾತಾಂತು ದರೀಲೆ ಆಸ್ಕಾ. ಹರಿವಂಶಾತು ಹ್ಯಾ ವಂಶಾಚೆ ಲೋಕಾ ವಿಷಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಕೆಲಿಲೋ ಆಸ್ಸೂನ ತಾಕ್ಕಾ ಮದ್ಗುರ್ ಮ್ಹಣು ಸಂಭೋದಿಲಾ. ತಸ್ಯ ಭಾಷಾ ಮದ್ಗುರಾ ನಾಮ ವಿಶ್ರತಾ :. ಯೇ ಹರಂತಿ ಸದಾ ಶಂಕಾನ ಸಮುದ್ರೋ ದರಚಾರಿಣ:. ಮೂಲಾಂತು ಹೇ ದೊಂಗ್ರಾವೈರ್ ನಿವಾಸ ಕರ್ತಾಲೆ ಆಸ್ಲ್ಯಾ ತರೀಹಿ ಉಪರಾಂತ ಸಮುದ್ರ ಕಿನಾರ್ಯಾ ವೈರ ತಾನಿ ನುಸ್ತೆ ದರ್ಚೊ ದಂದೋ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ತಾಂತು ಆಶ್ಚರ್ಯ ನಾ. ಹೇ ಕೋಳಿ ವಂಶಾಚೆ ಲೋಕ ಉತ್ತರೇಚಾನ ಗುಜರಾತ ಪ್ರದೇಶಾಚೆ ಕೊಳವಣ ಮ್ಹಣು ಅಪೋವ್ಚೆ ಪ್ರದೇಶಾಂತುಲ್ಯಾನ ಕೊಂಕಣ ಪಟ್ಟಿಚೇ ಸಮುದ್ರ ಕಿನಾರ್ಯಾ ವೈಲ್ಯಾನ ಆಯ್ಲೆ ಆಸ್ಕಾ. ಕಾರಣ ಹಾಂಗೆಲೋ ವಸನೂಕ್ಯೋ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾಚಿ. ಹೇ ಮತಾಕ ಸರ್ ಜಾರ್ಜ ಕ್ಯಾಂಪ ಬೆಲ್ ಪುರಸ್ಕಾರ ದಿತಾಚಿ. ಹ್ಯಾ ಕೋಳಿಂಕ ಮಹಾದೇವ ಕೋಳಿ ಮ್ಹಣು ಅಪೋವ್ಚಿ ಆಸ್ಸಾ. ಹಾಜಿ ಕಾರಣ ಕದಾಚಿತ್ ತೇ ಶಿವಪೂಜಕ ಆಸುಯೇತ. ಗೋಕರ್ಣ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರಾಚೆ ಮಂದಿರಾ ಬರೋಬರ ಕೋಳ್ಯಾಲೋ ಸಂಬಂಧ ಅಸ್ಸಾ. ಡಾ. ಜರ್ಸನ್ ದ ಕುನಾಲೆ ಮತಾನ ಮುಂಬೈಚೆ ವಾಳುಕೇಶ್ವರ ಲಿಂಗಾ ಬರೋಬರ ಕೋಳ್ಯಾಲೋ ಸಂಬಂಧ ಅಸ್ಸಾ. ಕದಾಚಿತ ಗೋಯಾಂತು ಜಿ ಲಿಂಗಪೂಜಾ ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಆಸ್ಸಾ ತೀ ಹ್ಯಾ ಕೋಳಿ ಜಮಾತೀಕ ಲಾಗೂನ ಆಸೂಯೇತಕಿ ಮ್ಹಣು ಶಂಕಾ ಯೆತಾ.

ಕೊಂಕಣಾಂತುಲೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನಾಂತು ನಾಗ ಜಮಾತೀಚೋಬಿ ಮುಖೇಲ ಭಾಗ ಆಸ್ಸಾ. ಮಾನಿಲೆ ಆಸಾಕಿ ನಾಗ ಲೋಕ ಹೇ ಪೂರ್ವಿಲೆ ಕಾಲಾಂತು ಕಾಸ್ಪಿಯನ್ ಸಮುದ್ರಾಚೆ ಆಸ ಪಾಸ ನಿವಾಸ ಕರತ ಆಸೂನ ತೇ ಬಿ ಭೂಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶಾಚಾನ ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗಾನ ಭಾರತಾಂತು ಪ್ರಾದಾನ್ಯತೇನ ನರ್ಮದೇಚೆ ಭೂಪ್ರದೇಶಾಂತು ನಿವಾಸ ಕರ್ತಾಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ನಾಗ ಹೇ ಆಸ್ಟ್ರಿಕ ಕಿ ದ್ರಾವಿಡ ವಂಶಾಚೆ ಮ್ಹೊಣು ಪ್ರಶ್ನೊ ಪಡ್ಲಾ. ಹೇ ನಾಗ ನರ್ಮದೇಚೆ ಸಕಲ ಉತರತ ಇತರ ಅನಾರ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ದಕ್ಷಿಣೇಂತು ಪಶ್ಚಿಮ ಕಿನಾರ್ಯಾನ ಕೊಂಕಣ, ಮಲಬಾರ, ಕೇರಳ ವಾಚೇನ ಪಸರಾಲೆ. ವೇದಾಂತು ಹಾಂಕಾ ಆರ್ಯಾಲೆ ಶತ್ರು ಮ್ಹಣು ಮಾನಿಲೇ ಆಸ್ಸಾ. ಪುರಾಣಾಂತುಲೆ ಆರ್ಯ–ಅನಾರ್ಯ ಸಂಘರ್ಷಾಂತು ಥೋಡೆ ಮಾಗಜಾತಿ ಅನಂತ, ವಾಸುಕಿ, ಶೇಷ ಆರ್ಯಾ ಬರೋಬರ ಸಾಲೋಕ್ಯ ದಾಖೈಲ್ಯಾರ್ ತಕ್ಷಕ, ಕಾರ್ಕೋಟಕ, ಕಾಲೀಯ, ಜಾತೀನಿ, ವೈಮನಸ್ಕ ದಾಖೈಲೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾನ ಕಾಲಿಯಾ ರಾಜಾಕ ಮಥುರೇಚಾನ ಪಾತಾಳಾಂತು ದಾಂವಡಾಯ್ಲೋ ವೃತ್ತಾಂತ ಆಮ್ಕಾ ಹರಿವಂಶಾಂತು ಮೆಳ್ತಾ.

ಬಲರಾಮ ಕೆನ್ನಾ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೇಕ ವತ್ತಾ ತೆನ್ನಾ ನಾಗವರ್ಮ ಹ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ದಿಲಿಲೇ ಭೇಟಿ ವಿಷಯ ವಿಸ್ತ್ರತ ವೃತ್ತಾಂತ ಆಮ್ಕಾ ಮಹಾಭಾರತಾಚೆ ಶಲ್ಯಪರ್ವಾಂತು ಮೆಳ್ತಾ. ನಾಗವರ್ಮಾ ಶಹರಾಂತು ನಾಗರಾಜ ವಾಸುಕಿಲೆ ದೇವಳ ಆಸ್ಸೂನ ಥಯಿಂ ದರ ದಿವಸ ಚೌದಾ ಹಜಾರ ಋಷಿ ಆನಿ ದೇವಗಣ ಯೇವ್ನು ಆರಾಧನಾ ಕರ್ತಾಲೆ ಮ್ಹಣು ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾ. ನರ್ಮದಾ ತೀರಾರಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ ಮಹೀಷ್ಮತಿ ಶಹರ ಪಯ್ಲೆ ನಾಗ ಲೋಕಾಲಿ ರಾಜಧಾನಿ ಆಸೂನ ಉಪರಾಂತ ತೀ ಹೈಹಯ ರಾಜಾನ ಜಿಂಕಲಿ .

ಮಹಾಭಾರತಾಚೋ ಗ್ರಂಥಾಂತು ಆನಿ ಹರಿವಂಶಾಂತು ನಾಗಾಂಚೆ ಮೂಲಸ್ಥಾನ ಉಪರಾಂತ ಮ್ಹಣು ದಿಲಿಲೆ ಆಸ್ಸಾ. ಹಾಜೇ ಕಾರಣ ನಾಗಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಪಯ್ಲಿ ವಸನೂಕ ಕದಾಚಿತ ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗಾನ ಯೇವ್ನು ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಕೆಲಿಲಿ ಉರತ. ನಾಗ

ಲೋಕಾಲೆ ತಲ, ಅತಲ, ಪಾತಾಲ, ರಸಾತಲ ಹೇ ಸರ್ವ ವಿಭಾಗ ಮಳ್ಯಾರ್ ಆತ್ತಾಚೆ ಕೊಂಕಣ ಪ್ರದೇಶ ಮ್ಹಣು ರಾಜವಾಡೇನಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡಿಲೋ ಆಸ್ಸಾ. ಗೊಂಯ್ಚೆ ದಕ್ಷಿಣೇಕ ಆಸ್ಸಿಲೆ ಆನಿ ಅತ್ತಾಚೆ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಕ ಪೂರ್ವಿ ಕಾಲಾಂತು ಹೈವ ವಾ ಹೈಗ ಮ್ಹೋಣು ಸಂಭೋದನ ಕರ್ತಾಲೆ. ಹೈಗ ಹೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದ ಅಹಿಕ್ಷೇತ್ರಾಚೆ ಕಾನಡಿ ರೂಪಾಂತರ ಆಸಾ.

ಹ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂಚೋ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಮಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಾಂತು ಆಜೂನ ನಾಗಸಂಪ್ರದಾಯಾಚಿ ಚಿನ್ನ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾಚಿ. ಹಸ್ತಿನಾಪುರಾಚೆ ಏಕ ನಾಂವ ನಾಗಾಹ್ವಯ ಮ್ಹಣು ಆಸ್ಸಿಲೆ. ಗೋಯಾಂತು ನಾಗವೇ ಹೋ ಗಾಂವ ಆಸ್ಸೂನ ತಾಕ್ಕಾ ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣಾಂತು ನಾಗಾಹ್ವಯ ಮ್ಹಣು ದಿಲ್ಯಾ. ಗೊಯಾಂತುಲೆ ಕಾಂಯಿ ನಯೇಕ ನಾಗಕ್ಷರಿ ಮ್ಹಣು ಆಪ್ಪೈತಾಚಿ. ಮಂಗೇಶ ಆದಿ ದೇವಾಚೆ ಮಾಗಶಿ ನಾಗಾಚಿ ಪ್ರತಿಮಾ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾ. ಥೋಡೆ ಲೋಕಾಲೆ ಮತಾನ ಮಂಗೇಶ ಹೋ ಮಹಾಶೇಷ ಆನಿ ಶಿವಾಲೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರತೀಕ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾ. ತ್ಯಾಚಿ ತರೇನ ಅಗ್ನಿದೇವತೇಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಿಲೆ ಅಶ್ವಥಾಚೆ ಸಕಲ ನಾಗಪ್ರತಿಮಾ ಸ್ಥಾಪನ ಕರಚಿ ವೃತಾ ಆಸಾ. ತ್ಯಾಚಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಅಶ್ವಥ ಆನಿ ನಾಗದೇವಾಚೆ ಪೂಜಾ ಸಮಯ ತಾಂಕಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮ್ಹೋಣು ಲೆಕ್ಕೂನ ತಾಂಕಾ ಜಾನವೇ ಘಾಲ್ಚೆ, ಸರ್ಪ ಮೆಲಿಲೋ ದಿಸ್ಲ್ಯಾರ ತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮ್ಹೋಣು ತಾಗೆಲೋ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕರಚೆ ಹೇ ಸರ್ವ ನಾಗಸಂಪ್ರದಾಯಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾಂತು ಜಾಲಿಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಮಣೇತ.

ಹ್ಯಾ ತರೇನ ಕೆನ್ನಾ ಪರಶುರಾಮಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಆರ್ಯ ವಸಾಹತ ಕೊಂಕಣಾಂತು ಬಸ್ಯೆಲಿ ತೆನ್ನಾ ಹಾಂಗಾ ಸಮೃದ್ಧ ಅಶಿಲಿ, ನಾಗ, ಕೋಳಿ, ಮುಂಡ ಜಮಾಂತೀಚಿ ವಸಾಹತ ಸಮಾಜಾಂತು ಸರ್ವತರೇನ ಭಾಗ ಘೇವ್ನು ವಾವುರ್ತಾಲಿ.

ಪ್ರಾಗಿಟಾರಾಲೆ ಕಾಲ ಗಣನೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಪರಶುರಾಮಾಲೋ ಕಾಲ ಕ್ರಿಪೂ.1700–1600 ಉರ್ಲ್ಯಾಕ ಜಾಯ. ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧಾಚೋ ಕಾಲ ತಾಣೆ ಸುಮಾರ ಕ್ರಿಪೂ.150 ನಿಶ್ಚಿತ ಕೆಲ್ಯಾರ ರಾಯಚೌಧರೀನ ತೋ ಕಾಲ ಸುಮಾರ ಕ್ರಿಪೂ.1412 ಆನಿ ಜಯಸ್ವಾಲಾನ ಸುಮಾರ ಕ್ರಿಪೂ. 1424 ಮಾನಿಲೋ ಆಸಾ. ತಾಜೆ ಉಲಟ್ ವಿಲ್ಮನ್, ಕೊಲ್‌ಬ್ರುಕಾಲೆ ಮತಾನ ತೇ ಯುದ್ಧ ಕ್ರಿಪೂ. 1400–1300 ಸುಮಾರಾಕ ಜಾಲಿಲೆ ಆಸ್ಸಾ. ಹ್ಯಾ ತರ್ಕಾಂಚೋ ಸಾರಾಸಾರ ವಿಚಾರ ಕರ್ರು ಆಮ್ಹಿ ಮಾನೇತ ಕಿ ಕ್ರಿಪೂ. 1500 ಪಾಸೂನ ವೈದಿಕ ಪರಂಪರಾ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜಾಂತು ಸಮಯಾನುಸಾರ ಕಮ್ಮಿ ಜಾತಾ ಗೆಲಿ. ಭಾಷೇಚೆ ಶುದ್ಧ ಸ್ವರೂಪಾಂತು ಬದಲ್ ದಿಸ್ಲೆ ಆನಿ ದೇಶ ಕಾಲ ಜನಾಂಗಾಚೆ ಸಂಪರ್ಕಾನ ಭಾಷಿಕ ಪರಿವರ್ತನ ಜಾವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೆ. ಪಶ್ಚಿಮೇಚೆ ಉದೀಚ್ಯ ಆನಿ ಪೂರ್ವೇಚೆ ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶಾಂತುಲೆ ಭಾಷೇಂತು ಆನಿ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಾಂತು ಫರಕ ದಿಸೂನ ಯೆವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೋ. ವೈದಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತೀಚಿ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಜಾವ್ಚಿ ಬೃಷ್ಟತ ಆನಿ ಪರಿವರ್ತನ ರಾಬೋವ್ಚಾಕ ಆನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ವೈದಿಕ ಭಾಷಾ ಶುದ್ಧ ಸ್ವರೂಪಾಂತ ಠಿಕೌಚಾಕ ಆರ್ಯಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಅತ್ತಾ ಪರ್ಯಂತ ಕೇವಲ ವಾಣಿ ರೂಪಾಂತು ಆಸ್ಸಿಲೆ ಮಂತ್ರ ಸರ್ವ ಪ್ರಥಮ ಸಂಗ್ರಹಿತ ಕರಚೆ ಕಾರ್ಯ ಹಾತಾಂತು ಘೆತ್ಲೆ. ಸುನಿತಿ ಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿಲೆ ಮತಾನ ಹೀ ಘಟನಾ ಕ್ರಿಪೂ. 12ವೇ ಶತಕಾಂತು ಸುರುವಾತ ಜಾಲಿ. ತ್ಯಾ ಕಾರಣಾನ ವೇದಾಂತುಲಿ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಛಂದಸಿ ಭಾಷಾ ಜರಿ ಹ್ಯಾ ರಿತೀನ ಶುದ್ಧ ದವರ್ಚ್ಯಾಂತು ಆಯ್ಲಿ ತರೀ ತೋಂಡಿ ಸ್ವರೂಪಾಂತಲಿ ಭಾಷಾ

ಮಾತ್ರ ನಿಯಂತ್ರಣಾಂತು ದವರಚೆ ಶಕ್ಯ ಜಾಲೆ ನಾ. ಆನಿ ಕೆನ್ನಾ ಉದಿಚ್ಯ ದೇಶಾಂತುಲೆ ಪಾಣಿನೀನ (ಸಾಧಾರಣ ಕ್ರಿಪೂ. ಪಾಂಚವೇ ಶತಕ) ಭಾಷಾ ಶುದ್ಧ ದವರ್ಚ್ಯಾಕ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚಯಲೆ ತೆನ್ನಾ ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶಾಂತು ಭಗವಾನ ಬುದ್ಧ ದೇವಾನ (ಕ್ರಿಪೂ.557–447) ಬಹುಜನ ಸಮಾಜಿ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ಆಸಿಲೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಧರ್ಮಪ್ರಸಾರಕ ಭಾಷಾವಾಹನ ಕೆಲೆ. ಕೆನ್ನಾ ಭಾಷೇಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ಚೌಕಟ ಬಸ್ಲಿ ತ್ಯಾಚಿ ಸಮಯಾಕ ಪ್ರಾಕೃತಾಕ ಧರ್ಮತತ್ವ ಪ್ರತಿಪಾದಿನೇಚಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಮೆಳ್ಳಿ. ನಿಸರ್ಗಾಚೆ ನಿಯಮಾಂಕ ಲಾಗೂನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಘಟಕಾಂಚೋ ವಿಕಾಸ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ, ವಿಕೃತಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹ್ಯಾ ಅವಸ್ತಾಂತರಾಂತುಲ್ಯಾನ ಜಾತಾ, ಹ್ಯಾ ನಿಯಮಾಕ ಭಾಷಾ ಅಪವಾದ ನಾ. ಭಾಷಾಬಿ ಪ್ರಾಕೃತ, ವಿಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೇ ತರೇನ ವಿಕಾಸ ಪಾವಿಲಿ ಶಕ್ಯತಾ ಆಸ್ಸಾ. ತೆನ್ನಾ ಸಂಸ್ಕೃತಾ ಪಾಸೂನ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾಂಚೋ ಜಲ್ಮ ಜಾಲೋ ಕೀ ಪ್ರಾಕೃತಾ ಪಾಸೂನ ಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲಿ, ಹೋ ಏಕ ವಿಚಾರ ಕರಚೋ ಪ್ರಶ್ನೋ ಆಸಾ. ಪಾಣಿನಿಲೆ ಕಾಲಾ ಪೈಲೆ ಭಾಷೇಚೆ ಏಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಆಸಿಲೆ ಮ್ಹ್ಣೋಣು ಮಾನಚೆ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತೀಕ ಲಾಗೂನ ನಾ. ತಾಗೆಲೆ ಕಾಲಾ ಪೈಲೆ ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಲಾಗೂನ ಬದಲತಾಲಿ ಆನಿ ಭಾಷಾ ಜ್ಯಾ ಸ್ವರೂಪಾಂತು ಆಂಮ್ಕಾ ನದ್ರೇಕ ಯೆತಾ. ತೀಚಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ಆಸ್ಸೂನ, ತ್ಯಾ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾಂಕ ಶಿಷ್ಟ ಕರಚಾಂತು ವ್ಯಾಕರಣಾಚೆ ನಿಯಮಾಂಕ ಸಂಬಂಧಿತ ಕರಚಾಂತು ಜೇ ಅವಸ್ಥಾ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲಿ ತೀಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಆಸೂಯೇತ.

ಕೊಂಕಣಾಂತುಲೋ ನಂತರಚೋ ಇತಿಹಾಸ ಆಂಮ್ಕಾ ಮೌರ್ಯ ಕಾಲಾಂತು ಮೆಳ್ತಾ. ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೌರ್ಯಾಲೋ ನಾತ್ತು ಅಶೋಕ ಮೌರ್ಯ ಹಾಂಗೆಲೆ ರಾಜ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇಂತು ಮೈಸೂರ ಪರ್ಯಂತ ಪಸರಿಲೆ. ತಾಗೆಲೆ ಪಾಂಚವ್ಯಾ ಪಾಷಾಣ ಬರಪಾಂತು ರಸ್ಟಿಕ, ಪೆತೆನಿಕ್, ವನವಾಸಿ, ಅಪರಾಂತ ಹ್ಯಾ ದೇಶಾಂತು ಧರ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ದಾಡ್ನು ದಿಲಿಲೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸಾಚಿ. ತ್ಯಾಚಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಾ ಖಾತೀರ ತಾಣೆ ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ಪೂತ ಮಹೇಂದ್ರಾಕ ಶಿಲೋನ ಧಾಡಿಲೆ. ದೀಪವಂಶ ಹ್ಯಾ ಬೌದ್ಧ ಗ್ರಂಥಾಂತು ತಾಣೆ ಸೋಪಾರ ಶಹರಾಂತು ರಾಬಿಲೆ ಆನಿ ಥಂಚೆ ಲೋಕಾನಿ ತಾಗೆಲೋ ಸತ್ಕಾರ ಕೆಲಿಲೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸ್ಸಾ. ಭಾಷಾ ತಜ್ಞಾಲೆ ಮತಾನ ಸಿಂಹಳಿ ಆನಿ ಮಾಗಧಿ ಭಾಷೇಂತು ಲಾಗಿಚೋ ಸಂಬಂಧ ಆಸ್ಸಾ. ಮಹಾವಂಶ ಹ್ಯಾ ಪಾಲಿ ಗ್ರಂಥಾಂತು ಕ್ರಿಪೂ. ತಿಸರೇ ಶತಕಾಂತು ಮಳ್ಯಾರ್ ಅಶೋಕಾಲೆ ಕಾಕೀರ್ದಿಂತು ಮೊಗಲಿ ಪುತ್ರ ತೀಸ್‌ಲ ಹಾಣೆ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಧರ್ಮೋಪದೇಶಕಾಂಕ ಜೇ ನಿರ್‌ನಿರಾಳೆ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಧಾಡಿಲೆ ತಾಂತು ಅಪರಾಂತ ಹೋ ಏಕ ಪ್ರದೇಶ ಆಶಿಲೋ.

ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಾ ಬರೋಬರ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಾಚಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಕೃತಾಚೋ ಸುದಾ ಪ್ರಚಾರ ಜಾವ್ಚೆ ಸಹಜಿಕ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾ. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಾಚೋ ವಾಡ್ಟೋ ಪ್ರಭಾವ ಕೊಂಕಣಾಂತು ದಿಸೂನ ಯೇವ್ಚಿ ಧರ್ನು ಬರ್ಪಾ, ಲೇಣಿ, ವಿಹಾರ ಹಾಂತುತ್ಲ್ಯಾನ ದಿಸ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೊ. ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಾಖಾತೀರ ಯೇವ್ಚಿ ಭಿಕ್ಷುಂಚಿ ಸಂಖ್ಯಾ ಜಸೆಜಸೆ ವಾಡ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲಿ ತಶಿ ತಶಿ ರಾಬ್ಚಾಕ ವಿಹಾರ ಆನಿ ಧರ್ಮೋಪದೇಶಾಖಾತೀರ ಚೈತ್ಯ ಘರ ಆನಿ ಪೂಜೆಖಾತೀರ ಸ್ತೂಪ ಕೊತ್ರಾವಚಾಂತು ಆಯ್ಲಿ. ಉತ್ತರೇಕ ಕಾರ್ಲಾ ಆನಿ ಕನೇರಿ ತೇ ದಕ್ಷಿಣೇಂತು ಗೋಮಾಂತಕ ಪರ್ಯಂತ ಹಾಂಚಿ ದೃಶ್ಯ ಚೆನ್ನ ಆಸಾಚಿ. ಗೊಯೆಂಚೆ ರಿವ್ಹೋಣಾ ಗಾಂವಾಂತುಲೆ ಪಾಂಡವಸಡೋ ನಾವಾಚೆ ಡೊಂಗರಾಂತು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಿಯಾಂಚಿ ವಿಹಾರ ಆಸಾಚಿ. ಋಷಿವನ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾವಾ ವೈಲ್ಯಾನ್

ರಿವಾಣ ನಾಂವ ಆಯ್ಲ್ಯಾ. ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಷು ಹೇಚಿ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚೆ ಋಷಿ ಆಸೂಯೇತ.

ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಸಾಧಾರಣತ: ಬಹುಜನ ಸಮಾಜಾಂತು ವಾವರತ್ ಆಸಿಲ್ಯಾನ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಾ ಬರೋಬರ ತಾಂಚಿ ಭಾಷಾಬಿ ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಯೆವ್ಕಾ ಹೇ ಸಹಜಿಕ ಆಸಾ. ನಂತರಚೆ ರಾಜೆ ಮಹಾರಾಜಾನಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಾ ಬರೋಬರ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮ ಆಪಣೈಲ್ಯಾರಿ ತೋ ಸುದಾ ಆರ್ಯ ಧರ್ಮೋಚಿ ಆಸಿಲೊ ಆನಿ ಭಾಷಾ ಆರ್ಯಾ ಭಾಷಾಚಿ ಆಶಿಲಿ. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ಕಾರಣಾಂಕ ಲಾಗೂನ ಕೊಂಕಣಾಂತು ಆರ್ಯೀಕರಣ ಆನಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಆರ್ಯ ಭಾಷೇಂಚೆ ಅವತರಣ ಜಾಲೆ.

ಭಾಷಾ ಭಾಷಾಂಚೋ ವಿಕಾಸ ಸರ್ವತ್ರ ಏಕಚಿತರೇನ ಜಾಯ ನಾ. ತ್ಯಾ ಕಾರಣಾನ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಾ ಬರೋಬರ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಾಚಿ ಪಾಲಿ ಭಾಷಾ ಜರಿ ವಾಚ್ಚಾಂತು ಯೆವ್ಚಾಕ ಆಯ್ಲಿ ತರಿ ತ್ಯಾ ಸಂಸರ್ಗಾಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಭಾಷೇವೈರ ಸ್ಥಾನಿಕ ಬೇದ ಲಕ್ಷಾಂತು ದರ್ರು ವೆಗ್‌ವೆಗಳೆ ರೀತಿನ ಜಾವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ಅವಸ್ಥಾಂತರಾಚೊ ವಿಸ್ತೃತ ವಿಚಾರ ಆಮ್ಹಿ ನಂತರಚೆ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತು ಕರಚೇಚಿ ಆಸಾಚಿ. ಆತಾ ಇತಲೇಚೆ ಸಾಂಗಚೆ ಜರೂರ ಆಸಾ ಆನಿ ತೇ ಮಳ್ಯಾರ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಂತುಲ್ಯಾನ ಪರಿವರ್ತನ ಜಾಲಿಲೆ ಮಾಗದಿಂತು ಆನಿ ಬೌದ್ಧ ಅಶೋಕಕಾಲೀನ ಭಾಷೇಂತು ಜೋ ಭಾಷಾ ಬೇದ ದಿಸಲೆ ತೇಚಿ ಕಿಂವಾ ತ್ಯಾ ನಿಯಮಾಂಕ ಅನುಸರೂನ ಬೇದ ಕೊಂಕಣೀಂತು ದಿಸೂನ ಯೆತಾಚಿ. ಕೊಂಕಣಿಂತಲೆ ಅನೇಕ ಶಬ್ದ ಪ್ರಯೋಗಾಂಚೆ ಮೂಲ ಪಾಲಿಂತ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ತೇ ಹೇಚಿ ಕಾರಣಾನ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಷಾ ಉಲೋವಚೆ ಲೋಕ ಕೆನ್ನಾ ನಿಕಟ ಯೆತಾಚಿ ತೆನ್ನಾ ಭಾಷಿಕ ಲಕ್ಷಣ ದಿವ್ಚೆ ಘೆವ್ಚೆ ಹೇ ಸಹಜಿಕ ಆಸ್ತಾ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ನಿಯಮಾಂಕ ಅನುಸರೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚಿ ಮಾತೃತುಲ್ಯಾ ಭಾಷಾ ಶೌರಸೇನಿ ಆನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಂತು ಫರಕ್ ಜಾವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೋ.

ಕೊಂಕಣಾಂತು ಅನೇಕ ರಾಜವಟಿ ರಾಜ್ಯ ಕರೂನ ಗೆಲೆ. ಆನಿ ತಾನಿ ಬೌದ್ಧ ಆನಿ ತ್ಯಾಚಿ ರೀತಿನ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮಾಕ ಬೀ ಆಶ್ರಯ ದಿಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಆನಿ ಭಾರತಾಂತು ಮೂಲ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಂಕ ಸಾರಕೇಚ ಹ್ಯಾತೋ ಮೆಳ್ಳೆ. ಬನವಾಸೀಚೆ ಕದಂಬ, ಬಾದಾಮಿಚೆ ಚಾಲೂಕ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ, ದೇವಗಿರಿಚೆ ಯಾದವ, ಗೋಂಯಾಚೆ ಶಿಲಾಹಾರ, ವಿಜಯ ನಗರಾಚೆ ರಾಜೆ, ಪೋರ್ತುಗೀಸ ಯಾ ಸರ್ವಾನಿ ಕೊಂಕಣಾಂತು ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಅವಶೇಷ ಆನಿ ಪ್ರಭಾವ ಪಸರಾಯ್ಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಕೊಂಕಣ ಸಮಾಜಾಂತು ಜ್ಯಾ ತರೇನ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಂಚೋ ಅನುಭವ ಮೆಳಿಲ್ಯಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಮನೀಷ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಆನಿ ಕೊಂಕಣ ಹೇ ವಿದ್ಯೇಚೆ, ಜ್ಞಾನಾಚೆ, ಅಪಲೆಪಣಾಕ, ಸ್ವಧರ್ಮಾಕ ಪೂರಕೆ ಜಾಲೆ ಮಣಕಾ. ವೈದಿಕ ಆನಿ ಭಾರತೀಯ ಅಸ್ಮಿತಾ ಏಕ ಸ್ವರೂಪ ದಿವ್ಚೊ ಹೋ ಸಮಾಜ ಸ್ವತ: ಚೋ ಆತ್ಮೋ ವಿಸರಲೋ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ಮಣತಾಲೇಕಿ–ಹಾಂವ ಮೆಗೆಲೆ ಘರಾಚಿ ಕಿಡಕಿ ದರವಾಜೆ ಸದಾ ಉಗುಡೂನ ದವರತಾ. ಕಾರಣ ಚಾರೀ ದಿಶಾಚೆ ವಾರೆ ಮೆಗೆಲೆ ಘರಾಂತು ಯೇವು ಆನಿ ಮಗೆಲೆ ಘರಾಂತು ಚೈತನ್ಯ ಹಾಡೂ. ಜಾಲ್ಯಾರ ತೇ ವಾರೆ ಅಸಲೆ ಅಸೂ ನಾ ಪಾವೋ ತಾಕಾ ಲಾಗೂನ ಮೆಗೆಲೆ ಫಾಯ ಮೆಗೆಲೆ ಘರಾಂತು ಅಸ್ಥಿರ ಜಾಯಾತ ಆನಿ ಮಗೆಲೆ ಘರ ನಾಶಪಾವತ್. ಕೊಂಕಣಿ ಮನುಷ್ಯಾನ ಚಾರಿ ದಿಶಾಚೆ ವಾಗೊ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಘರಾಂತು ಯೆವ್ಚಾಕ ದಿಲ, ಅನೇಕ ಸುಗಂದ, ಅನೇಕ ರಸಾಂಚೋ ಮಾಧುರ್ಯ ಆಸ್ವಾದನ ಕೆಲೆ. ಆನಿ ತ್ಯಾ

ದುಂದಿನ ಉನ್ಮತ್ತ ಜಾಲಿಲೋ ಕೊಂಕಣಿ ಮನೀಷ ಅಪಣ್ಯಾಲೋ ಆತ್ಮೋ ಮಾತ್ರ ವಿಸರಲೋ ಆನಿ ದೂರಚೆ ದೊಂಗರಾಚೋ ಗುಲಾಮ ಜಾಲೋ. ಕೆನ್ನಾ ಭಗವಾನ ಬುದ್ಧಾಲೋ ಏಕ ಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯ ಮ್ಹಾಣು ಪುನಾಲೆ ನಾಂವ ಘೆತಾ ನಾ, ಕ್ರಿಪೂ. 1000 ತುಲೆ ಶಿಲಾಹಾರ ರಾಜಾಲೋ ಮಂತ್ರಿ ಸೆಣವಹಿ ನಾಗಮಯಾಲೋ ಉಗಡಾಸ ಕಾಡತಾನಾ ಕ್ರಿ. ಪೂ. 1000 ತುಲೆ ಯಾದವ ಮಹಾಸಾಮಂತ ದುಸ್ರಿ ಬಿಲ್‌ಮಕಡಚಾನ ಜಮೀನ ಭಕ್ಷೀಸ್ ಘೇವ್ಚೆ ಮಹಲ ಅಪಯ್, ವಚ್ಚಪ್ಯೆ, ತಿಕ್ಕಪ್ಯೆ ಲಿ ತೊಕಣಾಯ ಕರತಾನಾ. ಕ್ರಿ.ಪೂ. 1126ತು ಗೋಮಾಂತಕಾಂತುಲೋ ದುಸ್ರೋ ಜಯಕೇಶಿಲೋ ಪ್ರಧಾನ ಗೋವಿ ಪೈಲೋ ಯಾದ ಕರ್ತಾನಾ, ಕ್ರಿಪೂ. 1036 ತು ಗೊಂಯಚೆ ಚಾಂದರಚೋ ಕದಂಬ ರಾಯೋ ಗೃಹಲ್‌ದೇವಾಲೋ ಮಂತ್ರಿ ದೇವಣೆ, ದಾಂಪ್ಯೆ, ಮಾವಪ್ಯೆ, ಮಲ್ಪೈ ಆನಿ ಸೊಳಾವೆ ಶತಕಾಂತಲೋ ಭಟ್ಟೋಜಿ ದೀಕ್ಷಿತಾಲೋ, ಮಹಾದೇವ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಸುಕಟಣ ಕರಾಲೋ ಆನಿ ಅಟ್ರಾವೇ ಶತಕಾಂತುಲೋ ಅಬೇಪಾರಿಯಾಲಿ ಯಾದ ಕಾಡತಾನಾ ಆಂಮ್ಕಾ ತ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂತ ಕೊಂಕಣಿ ಮನೀಷ ದಿಸ್ಲೋ ನಾ ತೇ ಹ್ಯಾ ಗುಲಾಮಿ ವೃತ್ತೀಕ ಲಾಗೂನ ಆಸ್ಲಾ. ಹೇ ಕೊಂಕಣ ದೇಶಾಚೆ ದುರ್ಭಾಗ್ಯ ಮಣಕಾ. ತರೀಸುದಾ ರಾಜಾಶ್ರಯಾಶಿವ್ಯಾ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ ಬಾಂಧವಾಲೆ ಹಾತಭಾರ ಮೆಳಿಲೆ ಶಿವ್ಯಾ, ಜರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಲೆ ಜೀಬೆ ವೈರ್ ಆಜೂನ ಗೊಳತಾ, ದೂದಾಚೆ ಉಂಡ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಮನಾಕ ಸಮಾಧಾನ ದೀತ ಆಸ್ಸಾ ತರ್ ತೇ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತು ಮೂಲತ: ಆಸಿಲೆ ಶಕ್ತೀಕ ಲಾಗೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಆಜ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಆಂತರಿಕ ಘಡನಿ ವೈರ್, ಚೈತನ್ಯಾ ವೈರ್ ಅವಲಂಬನ ಕೊಂಕಣ ಸಮಾಜಾಂತುಲಿ ಮೂಲ್ಯ ಏಕಟಾವ್ನು ಸರ್ಜನ್ ಪಾವಯತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಆಮ್ಹಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮನೀಷ ಅರ್ಹ ಆಸಾಚಿ ಕೀ ನಾಚಿ ಹೇ ಆಮ್ಹೀಂಚ ಠರೌಕಾ.

ಟೀಪ :–

1. Mankind ....Siva and
.... 23

Devi and as Vishnu, ...Instead od destroying them,
... 24

it adapted to its own requirements..Vol. XXIV.
... 25

14. ಸರಸ್ವತಿ ದೃಶದ್ವಯೋ ದೇವನದ್ಯೋರ್ಯದಂತರಮ್. ತಂ ದೇವ ನಿರ್ಮಿತಂ ದೇಶಂ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತ ಪ್ರಚಕ್ಷತೆ. ತಸ್ಮಿನ್ ದೇಶೆ ಯ ಆಚಾರ: ಪಾರಂಪರ್ಯ ಕ್ರಮಾಗತ:. ವರ್ಣಾನಾಂ ಸಂತರಾಲಾನಾ ಸ ಸದಾಚಾರ ಉಚ್ಚತೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಂ ಚ ಮತ್ಸ್ಯಾಚ ಪಂಚಾಲ: ಶೂರಸೇನಕ:. ಯೇಷ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ ದೇಶೋ ತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತದ ನಂತರ:. ಯೇತದೇಶ ಪ್ರಶೂತಸ್ಯ ಸಕಾಶಾದ್ ಅಗ್ರಜನ್ಮನ:. ಸ್ವಂ ಸ್ವಂ ಚರಿತ್ರಂ ಶಿಕ್ಷೇರನ್ ಪ್ರಥ್ವಿವ್ಯಾಂ ಸರ್ವ ಮಾನವ: ॥ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ॥

15. ಪದ್ಮವರ್ಣೋೀಪಿ ರಾಜರ್ಷಿ: ಸಹ್ಯಪೃಷ್ಠೇ ಪುರೋತ್ತಮಮ್. ಚಕಾರ ನದ್ಯಾ ವೇಣಾಯಾಸ್ತಿರೇ ತರುಲತಾಕುಲೆ. ವಿಷಯಸ್ಯಾಲ್ಪತಾಂ. ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಷ್ಟ್ರಮೇವಚ. ನಿವೇಶಯಾಮಾಸ ನೃಪ: ಸವಪ್ರಾಪ್ರಾಯ ಮುತ್ತಮಮ್. ಪದ್ಮಾವತಮ್ ಜನಪದಂ ಕರವೀರಂ ಚ ತತ್ಪುರಮ್. ನಿರ್ಮಿತಂ ಪದ್ಮವರ್ಣೇನ ಪ್ರಜಾಪತೇನ ಕರ್ಮಣಾ. ಸಾರಸೇನಾಪಿ ವಿಹಿತಂ ರಮ್ಯಂ. ಕ್ರೌಂಚಪುರಂ ಮಹತ. ಚಂಪಕಾಶೋಕಬಹುಲಂ ವಿಪುಲಂ ತಾಮ್ರಮೃತ್ತಿಕಂ. ವನವಾಸಿತಿ ವಿಖ್ಯಾತ: ಸ್ಥಿತೋ ಜನಪದೋ ಮಹಾನ್. ಪುರಷ್ಯ ತಸ್ಯ ತು ಶ್ರೀಮಾಂದ್ರುಮೈ: ಸಾವತ್ರುಕೈವೃತ್ತ:. ಹರಿತೋಪಿ ಸಮುದ್ರಶ್ಯ ದ್ವೀಪಂ ಸಮಾಭಿ ಪಾಲಯತ್. ರತ್ನ ಸಂಚಯ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ ನಾರಿ ಜನಾಮನೋಹರಮ್. ತಸ್ಯ ದಾಸಾ ಜಲೆ ಮಗ್ನಾ ಮದ್ಗುರಾನಾಮ ವಿಸೃತಾ:. ಯೇ ಹರಂತಿ ಸದಾ ಶಂಕಾನ ಸಮುದ್ರೋದರಚಾರಿನ:. ಹರಿವಂಶ ವಿಷ್ಣುಪರ್ವ, ಅಧ್ಯಾಯ 38.

16. ಪೊಸೆ ತತ್ರ ನಿಸಮೇಕಾ ಕಜ್ಞಟುವಾಂಗಾ ನಾಮ ನಿಮ್ನಗಾಮ. ಭದ್ರಂ ತೇ ಸಂತಾರಿಷ್ಯಾಮೊ ನಿಕಷೋಫಲ ಭೂಷಣಂ. ಗಂಗಾ ಪ್ರಪಾತ ಪ್ರತಿಮಾ ಭೃಷ್ಠಾಂಚ ಮಹತೋಗಿರಿ ತಸ್ಯಾ: ಪ್ರಪಾತಂ ದಕ್ಷಾಮತ್ಸಾಪ ಸಾರುಣ್ಯಭೂಷನಮ್. ತಾಂ ತೀರ್ಥ್ವಾ ನಿಮ್ನಗಂ ತತ್ರ ತಾಂಸ್ಚ ದೃಷ್ಟಾ ತಪೋದನಾನ. ರಮ್ಯಂ ಕ್ರೌಂಚಪುರಂ ನಾಮ ಗಮಿಷ್ಯಾಮ: ಪುರೋತಮಮ್. ವಂಶಜಸ್ತತ್ರ ತೇ ರಾಜಾ ಕೃಷ್ಣಧರ್ಮರಥ: ಸದಾ. ಮಹಾಕಪಿರೀತಿ ಖ್ಯಾತೋ ವನವಾಸ್ಯ ಜನಾದಿಪ: ಹರಿವಂಶ, ವಿಷ್ಣುಪರ್ವ ಅಧ್ಯಾಯ 39.

17.Indian Archaeology, 1964-65, A Review, P.8.

....

.... Both kinds of expressions are widely

... 26

used .... P. 121

20. "The Kolis, ... Vol. III, PP.247-248.

21. ತತ: ಪ್ರಾಯಾದ ಬಲೊ ರಾಜಾನ ದಕ್ಷಿಣೇನ ಸರಸ್ವತೀಮ. ಗತ್ವಾ ಚೈವಂ ಮಹಾಬಹುರ್ನಾತಿ ದೂರಯೇ ಮಹಾಯಶ:. ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ನಾಗವತ್ಮಾರ್ಮಮ್ ತೀರ್ಥ ಭಾಗ ಮದಚ್ಯುತ:. ಯತ್ರ ಪನ್ನಗರಾಜಸ್ಯ ವಾಸುಕೇತ್ಸಾನಿವೇಶನಮ್. ಮಹಾದ್ಯುತೇರ್ ಮಹಾರಾಜ ಬಹುಭಿ: ಪನ್ನಗೈರ್‌ವೃತಮ್. ಋಷಿನಾಂಚ ಸಹಶ್ರಾನಿಸ್ತತ್ರ ನಿತ್ಯಂ ಚತುರ್ದಶ ಯತ್ರ ದೇವಾ: ಸಮಾಗಮ್ಯ ವಾಸುಕಿಂ ಪನ್ನಗೋತಮಮ್. ಸವೈ ಪನ್ನಗರಾಜಾನಾಮ ಅಭ್ಯಾಸಿಂಚನ ತಥಾ ವಿದಿ:. ಮಹಾಭಾರತ ಶಲ್ಯಪರ್ವ ಅಧ್ಯಾಯ 28.

22. ರಾಜವಾಡೆ ಲೇಖಸಂಗ್ರಹ ಭಾಗ –2, ಪುಟ 233.

ಆರ್ಯ ಭಾಷೇಚೆ ಅನಸ್ಥಾಂತರ ಆನಿ ನಾಮಾಂತರ

ಆರ್ಯ ಲೋಕ ಕೆನ್ನಾ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ತಾಂಕಾ ಆಪೂಣ ಏಕ ನವೇ ದೇಶಾಂತು ಯೆತ ಆಸಾಚಿ ಆಳಿ ಬಾಸ ಜಾಲೋನಾ. ಕಿಂವಾ ಆಪೂಣ ಏಕ ನವೋ ದೇಶ ಆಕ್ರಮಣ ಕರ್‍ಯಾ ಮ್ಹಣು ತಾನಿ ಸುರುವಾತೆ ಪಾಸೂನ ನಿಶ್ಚಯ ಕೆಲಿಲೆ ನಾಶಿಲೆ. ತ್ಯಾ ಜನಾಂಗಾಚೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಹೇ ಮಾವ್ ಜಾತೀನ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಸುರುವಾತೇಚೆ ಕ್ಷಣಾಂತು ನಿಸರ್ಗಾಚೆ ಪ್ರವೃತ್ತೀಕ ಲಾಗೂನ ಕೆಲಿಲೋ ಜಾಗೇಚೋ ಬದಲ್. ಹ್ಯಾ ಬದಲಾಂತು ತಾಂಗೆಲೋ ಸುರುವಾತೆ ಪಾಸೂನ ನಿರ್ಧಾರ ಕೆಲಿಲೆ ಧೋರಣ ನಾಶಿಲೆ. ಕೆನ್ನಾ ತೇ ಆಯ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ಆಪಣ್ಯಾಲೋಚೋ ಅಸಲೋ ಸುವಾಸ ಘೇವ್ನು ವಾರ್‍ಯಾ ವೈರಿ ತರಂಗತ ಆಯ್ಲೆ, ಉದಕಾ ವರೀ ವಾಂವತ್ ಆಯ್ಲೆ. ಆನಿ ಯೇತಾ ಯೆತಾ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಚೋ ಸುಗಂದ, ಭೌತನಾಚೋ ರಂಗ ಘೇವ್ನು ಆಯ್ಲೆ. ಆನಿ ಕೆನ್ನಾ ತೇ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ತಾಂಕಾ ದಿಸೂನ ಆಯ್ಲೆ ಕಿ ಹಾಂಗಾಬಿ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ತಸ್ಸಿ, ಆಪಣ್ಯಾಲೆಪೇಕ್ಷಾ ವೆಗಳಿ ಪ್ರತಿಭಾವಾನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಾಂದತ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮೀತು ಆಪಣ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಅನೇಕ ಜನಾಂಗ ಆಪಣ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಪೌರುಶತ್ವ, ಕರ್ತೃತ್ವ ಸಾಕಾರ ಕರಚಾಕ ಆಯ್ಲೆ ಆಸಾ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ನಿಗ್ರಿಟೋ, ಆಸ್ಟ್ರೀಕ ಕಿಂವಾ ದ್ರಾವಿಡ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವಾನಿ ಆಪ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಕರ್ತೃತ್ವ ಅನುಸಾರ ಹ್ಯಾ ಭೂಯೆಂತು ಸುಕಾಲ ಹಾಡಿಲೋ.

ಮನುಷ್ಯಾಕ ಜೀವನಾಂತ್ಲೋ ಬದಲ್ ಮಾನವತಾ, ಬದಲ್ ಜಾವ್ಚೆ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ ತೋ ಪ್ರತಿಕಾರ ಕರತಾ. ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಮೂಲ್ಯಾಂಕ ಶಾಶ್ವತಾಯ ದಿವಚಾಕ ತೋ ದಡಪಡತಾ, ಸಂಘರ್ಷ ಕರತಾ, ಜಗಡತಾ. ಆರ್ಯಾಂಕ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತಾಂತು ಯೆತಾನಾ ಸಂಘರ್ಷ ಕರಚೆ ಪಡ್ಲೆ, ಕಿತ್ಯಾಕ ತರ್ ತ್ಯಾ ವೇಳಾರ್ ಭಾರತಾಂತು ಆಶ್ಶಿಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತೀಕ ಆರ್ಯಾಲೆ ವಿಚಾರ ಅಮಾನ್ಯ ಆಶಿಲೆ, ಭಾಷಾ ಅಮಾನ್ಯ ಆಶಿಲಿ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ಅಮಾನ್ಯ ಆಶಿಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಘರ್ಷಾಂತು ಮಾನವಾಲೆ ಆಚಾರಾಂಚೋ ವಿಚಾರಾಂಚೋ ವಿಕಾಸ ಜಾತಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ ತರ್ ಸಂಘರ್ಷಾಂತು ಸಂಪರ್ಕ ಯೆತಾ, ಸಹವಾಸ ಯೆತಾ, ಸಂಬಂಧ ಯೆತಾ, ಆಜೂನ ನ ವಿಚಾರಲೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮನುಷ್ಯ ಮುಕಾರ ಯೆತಾಚಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಿಶ್ರಣಾನ ವಂಶಿಕ ಮಿಶ್ರಣ ಜಾತಾ ಆನಿ ಕಾಲಾನುಸಾರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಾಂಚೆ ಮಿಶ್ರಣ ಜಾತಾ, ಸಂಸ್ಕಾರ ಬದಲತಾ, ಮೂಲ್ಯ ಬದಲತಾಚಿ. ಭಾರತಾಂತ ಹೋ ಸಂಪರ್ಕ-ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲ. ಕ್ರಿಪೂ. 3000-2000 ವರ್ಷಾ ಪಯ್ಲೇಚಾನ ಜಾವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೊ ಆನಿ ತೋ ಶತಕಾನ ಶತಕ ಚಲತ ಉರ್ಲೊ.

ಹ್ಯಾ ಸಂಪರ್ಕಾಚೋ ಪರಿಣಾಮ ಮಳ್ಯಾರ್ ಭಾರತಾಂತು ಜೇ ಅನೇಕ ವಂಶ ಆಯ್ಲೆ-ಉದಾರಣ ಆರ್ಯ, ಅನಾರ್ಯ, ದಶ್ಯು, ದ್ರಾವಿಡ, ಕಿರಾತ, ಮ್ಲೇಛ, ಶಕ, ಯವನ, ಪಾರಸಿಕ, ಇಸ್ಲಾಮಿ, ಐರೋಪಿ ಇತ್ಯಾದಿ-ತ್ಯಾ ಸರ್ವಾನಿ ಆಪ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಭಾರತೀಯ ಜೀವನಾವೈರ್, ಭಾಷಾವೈರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವೈರ್ ಸೋಡೂನ ಘೆಲೆ.

ಕೆನ್ನಾ ಆಮ್ಹಿ ಭಾಷಾ ಪರಿವರ್ತನೇಚೋ ವಾ ಭಾಷಾ ವಿಕಾಸಾಚೋ ವಿಚಾರ

ರತಾಚಿ ತೆನ್ನಾ ತೋ ವಿಚಾರ ಹ್ಯಾ ಪಾರ್ಶ್ವಭೂಮಿ ವೈಲ್ಯಾನ ಕರಚೆ ಜರೂರ ಆಸ್ತಾ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಆನಿ ಪ್ರಾಕೃತ, ಪ್ರಾಕೃತಾವೈಲ್ಯಾನ ಆಯಚೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾಂಚೋ ಜೋ ಜನ್ಮ ಜಾಲಾ ತೋ ಜನ್ಮ ಕಾಲಾಚೆ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಾನ ಕಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ವಂಶಾಚೆ, ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಾಚೆ, ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತೀಚೆ ಆನಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಭಾಷಾಚೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಾನ, ಸಂಪರ್ಕಾನ ಜಾಲಾ ಹಾಜೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರಚೆ ಅಗತ್ಯ ಆಸಾ.

ಆಮ್ಹಿ ಪಳೈಲ್ಯಾ ಕಿ ಭಾರತಾಂತು ಕೀ ನಿಗ್ರಿಟೋ, ಆಸ್ಟ್ರಿಕ ಆನಿ ದ್ರಾವಿಡ ವಂಶಾಚೆ ಜನ ಆರ್ಯಾನಿ ಯೇವಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಹಾಂಗಾ ಸ್ಥಾಯಿಕ ಆಶಿಲೆ. ತಾನಿ ಹಾಂಗಾಚೆ ಜೀವನಾಂತು, ಧರ್ಮಾಂತು, ಸಂಸ್ಕೃತೀಂತು ಆನಿ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಾಂತು ಲಾಕ್ಷಣೀಕ ರೀತಿನ ಹಾತಭಾರ ದಿಲಿಲೋ. ನಾರಿಕೇಲ, ತಾಂಬೂಲ, ಹರಿದ್ರಾ, ಶೃಂಗವೇರ ಅಸಲೆ ಶಬ್ದ ಆತ್ಮಾ, ಶಿವಾ, ಶಕ್ತಿ, ಲಿಂಗ, ನಾಗಪೂಜಾ, ಯೋಗ ಅಸಲೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರ ಆರ್ಯೇತರಾಲೆ ಜೀವನಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಆರ್ಯ ವಿಚಾರ ಧಾರೇಂತು ಸರಳ ವಾಂವತ ಆಯ್ಲ್ಯಾಚಿ, ಇತ್ಲೀಚಿ ನಯ್ ತರ್ ಸಮರಸ ಆನಿ ಏಕ ಜೀವ ಜಾಲ್ಯಾಚಿ. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ಸಂಪರ್ಕ ಸಂಕ್ರಮಣ ಯಥಾಯೋಗ್ಯ ವಿಚಾರ ಕೆಲೆ ಉಪರಾಂತ ಪಿ.ಟಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರಾನಿ ಉದ್ಗಾರ ಕಾಡ್ಲೆ ಕಿ ಆರ್ಯ ಆನಿ ಆರ್ಯೇತರ ಹೇ ಭಿನ್ನ ವಂಶಾಚೆ ಆಶಿಲೆ ಶಿವ್ಯಾ ಭಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಾಚೆ ನಯ್ಹಿ.

ಹಾಜೇ ವೈಲ್ಯಾನ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡೇತ ಕಿ ಜೇ ಅನೇಕ ಮಾನವ ವಂಶ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ತ್ಯಾ ಮಾನವ ವಂಶಾಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತೀಚೆ ಪಾರಸ್ಪರೀಕ ಸಂಪರ್ಕಾನ ಆರ್ಯೋತ್ತರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜೇ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮ್ಹಣು ವಳಕೂಚಾಂತು ಆಯ್ಲಿ, ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲಿ, ಆರ್ಯಾಲೆ ವೈದಿಕ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂತು ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಜಾಲಿ ಆನಿ ತಾಂತುತ್ಲ್ಯಾನ ಕ್ರಮಶ: ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪ್ರಾಕೃತ ಅಪಬ್ರಂಶ ಆನಿ ಆತ್ತಾಚೆ ಪ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲ್ಯಾ. ಹಾಜೇ ಕಾರಣ ಭಾಷೇಂತು ವೆಗ್ಳೆ ವಂಶಾಚೆ, ವೆಗ್ಳೆ ಸಂಸ್ಕೃತೀಚೆ, ವೆಗ್ಳೆ ಭಾಷಾ ಉಲೋವ್ಚೆ ಲೋಕಾಲೆ ಏಕಮೇಕಾಂತು ಜಾವ್ಚೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮ್ಹಣು ಭಾಷಾ ತಜ್ಞ ಮನತಾಚಿ, ಹೇ ಭಾಷಾ ಭೇದ ವೇದಾಂಚೆ ಸಂಕಲನ ಜಾವ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಪಾಸೂನ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಲೆ. ಹೊನ್ಲೇಲೆ ಮತಾನ ಪುರಾತನ ಕಾಲಾ ಪಾಸೂನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೀ ಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಾಚೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲಿ, ಋಷಿಮುನೀಲಿ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲಿ. ಮಾಗಧಿ ಆನಿ ಶೌರಸೇನಿ ಹೇ ಜನಾಲಿ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ಆಶಿಲೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಿ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಮಾಗಧಿ ಆನಿ ಶೌರಸೇನಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ತೋಂಡಿ ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ಆಶಿಲೆ. ತಾಂಗೆಲೆ ಮತಾನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀ ಹೀ ಏಕ ವಿಶಿಷ್ಠ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ನಾಸ್ತಾನಾ ತೀ ಶೌರಸೇನೀಚೇಚ ಏಕ ಕಾವ್ಯಮಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಜಾವ್ನು ಅಸಾ. ಪೈಶಾಚಿ ಹೀ ಹ್ಯಾ ದೋನ ಮುಖೇಲ ಭಾಷಾಂತುಲಿ ಮದ್ಯಾವಸ್ತಾ ಆಸೂನ ತೀ ಏಕ ವಿಶಿಷ್ಠ ಜಮಾತೀಚಿ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ. ತಸ್ಸೆ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಪೈಸಾಚಿ ಹೋ ತುಚ್ಚತೇನ ವಾಪರಚಾಂತು ಯೇವಚೊ ಶಬ್ದ ಆಸಾ. ಪ್ರಾಚೀನ ವೈಯಾಕರಣೀನ ತೀ ಆರ್ಯಾವರ್ತಾಚೆ ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರದೇಶಾಚೆ ಆರ್ಯೇತರಾನಿ ಉಲೋವ್ಚಿ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಮಳ್ಯಾ: ಪಿಶಾಚ ದೇಶ ನಿಯತಮ್ ಪಿಶಾಚೀದ್ವಿತಯಂ ವಿದು:. ಪಿಶಾಚದೇಶಾಸ್ತು ವೃದ್ಧೈ ರುಕ್ತಾ:. ಪಾಂಡ್ಯಕೆ ಕೈವಾಲಿ ಕಸರಯಾನಪಾಲಕುಂತಲಾ: ಸುದೇಶ ಭೋಜ ಗಾಂಧಾರ ಹೈವ ಕನೋಜ ನಾಸ್ತತಾ. ಯೇತೆ ಪೈಶಾಚದೇಶಾ: ಸ್ತುತ್ಯದೇಶಸ್ಥದ್ಗುಣೋ ಭವೇತ.

ಹೊನ್ಲೇಲೆ ಮತಾನ ಪ್ರಾಗ್-ಇತಿಹಾಸ ಕಾಲಾ ಪಾಸೂನ ಮಾಗಧೀ ಹೀ ಬಹಿರ್‌ವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ಆರ್ಯಾಲಿ ತೋಂಡಿ ವಾ ವ್ಯವಹಾರಾಚಿ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲಿ. ಆನಿ ಏಕ ಸಮಯ ಮಾಗಧೀಚೋ ವಾಪರ ಸರ್ವ ಉತ್ತರ ಭಾರತಾಂತು ಪಸರಿಲೋ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಉಪರಾಂತ ಕೆನ್ನಾ ಅಂತರ ವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ಆರ್ಯಾನಿ ತಾಂಕಾ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತಾಂತುಲ್ಯಾನ ಹಾಕ್ಲಾಯ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ಮಾಗಧಿ ಭಾಷೇಚೋ ವಾಪರ್ ಪೂರ್ವ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕಾನ ಪಸರಲೋ. ತ್ಯಾ ಪೂರ್ವಿ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣಿ ಭಾಷಾ ಭೇದಾಂಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲೆ ನಂತರ ತೋ ಮಣತಾ ಕಿ ಪಶ್ಚಿಮೇಂತು ಮಾಗಧಿ ಪ್ರಾಕೃತಾಚೆ ಖೋಣಾ ಜರಿ ಕ್ವಚೀತ ಮೆಳ್ತಾಚಿ ತರಿ ಜಸೆ ಜಸೆ ಆಮ್ಹಿ ಪೂರ್ವೇಕ ಸರಕತಾಚಿ ತಶ್ಶಿ ತಶ್ಶಿ ತಾಂಚೀ ಸಂಖ್ಯಾ ವಾಡತ್ ವತಾ. ಆನಿ ಕೆನ್ನಾ ಶೌರಸೇನೇಚೆ ಪ್ರಭಾವ ಆರ್ಯಾವರ್ತಾಂತು ಆಶಿಲೋ ತೆನ್ನಾ ತ್ಯಾ ಶೌರಸೇನಿ ಭಾಷಾ ಭೇದ ಮಧ್ಯದೇಶ ವಾ ಅಂತರ ವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ದೇಶಾಂತು ದಿಸೂನ ಆಯ್ಲೆ.

ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೇರ ಸುನೀತಿಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ವಿಚಾರ ವ್ಯಕ್ತ ಕರತಾಚಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ಮತಾನ ಕೆನ್ನಾ ಆರ್ಯವಂಶ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ತಾಂಗೆಲೆ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂತು ತಾಂಗತಾಂಗೇಲೆ ವಂಶಿಕ ಫರಕ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಲೆ. ಸಾಧಾರಣತ: ಋ ಆನಿ ಲೃ ಹ್ಯಾ ಸ್ವರಾಂಚೆ ಉಚ್ಚಾರಾಂತು ಜಾವ್ನೊ ಫರಕ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೆ ಭಾಷೇಂತು ಫರಕ ಹಾಡತಾ. ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲೆ ಉಪರಾಂತ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ಪಶ್ಚಿಮೆಂತುಲೆ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂತು ಋ ಸ್ವರಾಚೋ ಉಪಯೋಗ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಲೃ ಸ್ವರ್ ಭಾಷೇಂತು ನಾ. ಮಧ್ಯದೇಶಾಂತುಲೆ ಭಾಷೇಂತು, ಜೇ ಸಂಸ್ಕೃತಾಚೆ ಲಾಗಿ ಆಸಾಚಿ, ತಾಂತೂತ ಋ ಆನಿ ಲೃ ಸ್ವರಾಂಚೋ ಉಚ್ಚಾರ ಜಾತಾ. ತಾಜೆ ಉಲಟ್ ಅತಿ ಪೂರ್ವೇಕ ಮಳ್ಯಾರ್ ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶಾಂತುಲೆ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂತು ಋ ಸ್ವರಾಚೋ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶ ಜಾತಾ ಆನಿ ಕೇವಲ ಲೃ ಸ್ವರಾಚೋ ಉಚ್ಚಾರ ಜಾತಾ.

ಸಾರಾಂಶ ಮಳ್ಯಾರ್ ವೈದಿಕ ಕಾಲಾಂತು ಉತ್ತರ ಭಾರತ, ಆರ್ಯವಂಶಾಚೇಚ ಪಣ ದೋನ ವಿಶಿಷ್ಠ ಘಟಾಂತುಲೆ ದೋನ ಭಾಷಿಕ ವಸನೂಕಿಂತು ವಿಭಾಜನ ಪಾವಿಲೋ. ಅತಿ ಪಶ್ಚಿಮೇಂತು ಮಳ್ಯಾರ್ ಜ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಕ ಉದೀಚ್ಯ ದೇಶ ಮಣತಾಚಿ ಥಯ್ ವೇದ ಸಂಕಲಿತ–ಸಂಪಾದಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲಿ ಭಾಷಾ ಮಳ್ಯಾರ್ ಚಂದಸಿ ಭಾಷಾ ವಾಪರಚಾಂತು ಯೆತಾಲಿ. ಹೀ ಭಾಷಾ ಸರ್ವ ಭಾರತಾಂತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಮಾನಚಾಂತು ಆಯ್ಲಿ. ಜೇ ಲೋಕ ಚಂದಸಿ ಸಮಜನಾಚಿ ಕಿಂವಾ ಕೊಣಾಲಿ ಭಾಷಾ ದುಸ್ರೀಚಿ ಆಶಿಲಿ ತಾಂಕಾ ಮೃದ್ವಾಚ: ಮ್ಹಣು ವೇದಾಂತು ಸಂಭೋದಿತ ಕರತಾಲೆ. ದೇಖಿಕ ಧನೋ ಶಿವ ಇಂದ್ರ ಮೃದ್ವಾಚ: ಸಪ್ತಯತ್ ಪುರ: ಶರ್ಮಶಾರದೀರ್ದತ್. ತ್ವಂ ಚಿದ್ ಅರ್ಣಂ ಮದುಪಂ ಶಯಣಮ್‌ಸ್ವಿನಮ್ ವವರಮ್ ಮಯಿ ಆದದ್ ಉಗ್ರ:. ಅಪಾದಮತ್ರ ಮಹತಾ ವದೇನ ನಿ ದುರ್ಯೋರ್ಣೇಣೆ ಆವೃಣ ಅವೃಣುಡ: ಮೃದುವಾಚಮ್. ಕೆನ್ನಾ ಇಂದ್ರಾನ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಹಿತಾಖಾತೇರ ತೇ ಸಾತ ಶರದಪುರಂ ನಷ್ಟ ಕೆಲಿ ತೆನ್ನಾಚಿ ತಾಣೆ ಮೃದ್ರಾಚ ವಾ ಅಶುದ್ಧ ಉಲೋವ್ಚೆ ತೇ ಜನಾಂಕ ವಶ ಕೆಲೆ.

ಹೊನ್ಲೆ ಆನಿ ಚಟರ್ಜಿಲೆ ಮತಾನುಸಾರ ಆರ್ಯ ಲೋಕಾಲಿ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿ: ತಾಂಗೆಲಿ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಂಗಡಾನುಸಾರ ದುಸ್ರಿ ದುಸ್ರಿ ಆಶಿಲಿ. ಹ್ಯಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಾಕ ನಿರುಕ್ತ ಆನಿ ಪಾಣಿನಿಲೆ ವ್ಯಾಕರಣಾಂತು ಪುರಾವೋ

ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಯ್ಯಾಸ್ಕ ನಿಗಮಾಂತಲಿ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಲೌಕಿಕ ಭಾಷೇಂತಲೋ ಫರಕ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಾಂತು ದಿತಾ. ದೇಖಿಕ ತೇಶಾಮೇತೆ ಚತ್ವಾರ ಉಪಮಾರ್ತೆ ಭವಂತೀತಿ. ಇವ ಇತಿ ಭಾಷಾಯಾಂಚ ಅನ್ವದ್ಯಯಾಂಚ ಅಗ್ನಿರಿವೇಂದ್ರ ಇವೇತಿ.–ತಾಂತು ಹೇ ಚಾರ ಉಪಮಾಚೆ ಖಾತೀರ ಆಸ್ತಾಚಿ. ಇವ ಹಾಜೋ ಅರ್ಥ ಭಾಷೇಂತು ಆನಿ ತ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ವೇದಾಂತು ಅಗ್ನಿ ಪ್ರಮಾಣೆ, ಇಂದ್ರ ಪ್ರಮಾಣೆ ಮ್ಹಣು ಜಾತ್ತಾ. ತಶ್ಶಿಚಿ ಅತಾಪಿ ಭಾಷಿಕೇಭ್ಯೋ ಧಾತುಭ್ಯೋ ನೈಗಮಾಃ ಕೃತೋ ಭಾಷ್ಯಂತೆ ದಮೂನಾಃ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾದಾ ಇತಿ. ಅತಾಪಿ ನೈಗಮೇಭ್ಯೋ ಭಾಷಿಕಾ ಉಷ್ಣಂ ಧೃತಮಿತಿ.

ಅತಾಪಿ ಪ್ರಕೃತಯ ಏಕೇಶು ಭಾಷ್ಯಂತೆ ವಿಕೃತಯ ಏಟೇಶು. ಶವತಿರ್ಗತಿಕರ್ಮಾ ಕಂಭೋಜೇಶೇವ ಭಾಷ್ಯತೆ ವಿಕಾರಮಸ್ಯ ಆರ್ಯೇಸು ಭಾಷಂತೆ ಶವ ಇತಿ. ದಾತೀರ್‌ಲವನಾರ್ಥೆ ಪ್ರಾಚೇಶು ದಾತ್ರ ಮುದಿಶ್ಚೇಸ್ಯು. ಥೋಡೆ ಧಾತು–ದಮುನಾಃ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾದಾ–ನಿಗಮಾಂತು ಆಸಾಚಿ ಜೇ ಭಾಷೇಂತ್ಲೆ ಧಾತು ಪಾಸೂನ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾಲೇಚಿ. ತ್ಯಾಚಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಭಾಷೇಂತು ಉಷ್ಣಂ, ಘೃತಂ ಹೇ ಶಬ್ದ ವೈದಿಕ ಭಾಷೇಂತ್ಲ್ಯಾನ ಆಯ್ಲ್ಯಾಚಿ. ಶವತಿ ಹೋ ಶಬ್ದವಚ್ಚೆ ಹ್ಯಾ ಅರ್ಥಾನ ಕಂಬೋಜಚೇ ಜನಾನಿ ವಾಪರಲ್ಯಾರ್ ತಾಜೆ ಮೂಲ ಶವ ಹೋ ಶಬ್ದ ಆರ್ಯ ಭಾಷೇಂತು ವೇಗ್ಗೆ ರಿತೀನ ವಾಪರಚಾಂತು ಯೆತಾ. ದಾತಿ ಹೋ ಶಬ್ದ ಕಾಪ್ಚೆ ಹ್ಯಾ ಅರ್ಥಾನ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಲೋಕಾನಿ ವಾಪರಲ್ಯಾರ್ ಥೋ ಶಬ್ದ ಉದೀಚ ದೇಶಾಂತ್ಲೆ ಲೋಕ ಧಾತ್ರಮ್–ಕೋ ಯತಿ ಮ್ಹಣು ವಾಪರತಾಚಿ. ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಶಬ್ದಾಚೆ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಗೆ ಅರ್ಥ ಪಳೋವ್ನು ಮಹಾಭಾಷ್ಯಾಂತು ಪಾಣಿನಿ ಮಣತಾ, ಭೂಯಾಂಶೋಪಶಬ್ದಾ:. ಅಲ್ಪಿಯಾಂ ಶಶಬ್ದಾ:. ಏಕೈಕಸ್ಯಾ ಹೀ ಶಬ್ದಸ್ಯ ಬಹವೋಪಬ್ರಂಶಾ:. –ಅಶುದ್ಧ ಶಬ್ದ ಅನೇಕಾಸ್ತಾಚಿ. ಶುದ್ಧ ಶಬ್ಧ ಥೋಡೆಚಿ ಕಾರಣ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಬ್ದಾಕ ಅನೇಕ ಅಪಬ್ರಂಶ ಆಸಾಚಿ. ದೇಖಿಕ ಗೌ ಹೇ ಶಬ್ದಾಕ ಅನೇಕ ಅಪಬ್ರಂಶ ಆಸಾಚಿ–ಗಾವಿ, ಗೋಣಿ, ಗೋತ, ಗೋಪೋತಲಿಕಾ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಹಾಜೆ ವೈಲ್ಯಾನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾತಾ ಕಿ ಹೀ ವೇದಾಂತಲಿ–ಚಂದಸಿ–ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮ್ಹಣು ವಾವುರ್ಲ್ಯಾರ್ ತಾಚ್ಚೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ರೂಪ, ಜೇ ಪ್ರಾಕೃತ ಮ್ಹಣು ನಾಮಾಂತರ ಜಾಲಿ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಂತು ವಾವುರತಾಲಿ. ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಗೆ ವಂಶಾಚೆ, ವೆಗ್ ವೆಗ್ಗೆ ಸಂಸ್ಕತೀಚೆ ಆನಿ ಭಾಷೇಚೆ ಲೋಕಾಂತು ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸರ್ಗ ಜಾವ್ಚಾಕ ಲಾಗಿಲ್ಯಾನ ಆರ್ಯ ಭಾಷೇಂತು ಜಾಗ್ಯಾನ ಜಾಗ್ಯಾರ ಫರಕ ದಿಸ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೊ. ವೈದಿಕ ಭಾಷೇಚಿ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಸುರುವಾತ ಜಾಲಿಲಿ ಬೃಷ್ಟತಾ ಕಿಂವಾ ಪರಿವರ್ತನಾಕ ಬಂಧನ ಘಾಲ್ಚಾಕ ಆರ್ಯಾನಿ ಭಾಷೇಕ ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ಚೌಕಟ್ ಬಸೊವ್ಚೆ ಠರಾಯ್ಲೆ. ಪಾಣಿನೀನ ಕ್ರಿಪೂ. ಪಾಂಚವೇ ಶತಕಾಂತು ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ಸುರುವಾತ ಕೆಲಿ. ಆನಿ ಭಾಷೇಕ ನಿಯಮಾಂಚಿ, ಶಿಷ್ಟತೇಚಿ, ಸಂಸ್ಕೃತೀಚಿ ಮರ್ಯಾದಾ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲಿ.

ಹ್ಯಾ ತರೇನ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೇಕ ಜರಿ ಬಂಧನ ಆನಿ ನಿಯಮಾಂಚಿ ಮರ್ಯಾದಾ ಘಾತಲಿ ತರಿ ತೋಂಡಿ ವ್ಯವಹಾರಾಂತ್ಲೆ ಭಾಷೇಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಪಾಸೂನ ಪರ್ಯಾಯ ನಾಶಿಲೋ. ಗೌತಮ ಬುದ್ಧಾಲೆ ಜಾಲಿಲೆ ಉದ್ಧಾ ಉಪರಾಂತ ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶಾಂತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಲಿ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ಅಸಿಲೆ ಪಾಲೀಕ ತಾಣೆ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಾಚಿ ಭಾಷಾ ಕೆಲಿ. ತಾಗೆಲಿ ಪ್ರವಚನ ಪ್ರಾಕೃತ ವಾ ಪಾಲಿ ಭಾಷೇಂತು ಜಾಲಿಲ್ಯಾನ ಪಾಲಿ ಹೀಚ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಾಚಿ ಭಾಷಾ ಜಾಲಿ. ಮಹಾವಂಶೋ ಹ್ಯಾ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಾಂತು

ಮಳ್ಳ್ಯಾರ್ ಪಿತಕತ್ತಯಪಾಲಿಂಚ ತಸ್ಮಾ ಅಟ್ಟಕತಂಚತಮ್. ಮುಖಪಾಟೇನ ಅನೇಸುಂ ಪುಬ್ಬೆ ಭಿಕ್ಕು ಮಹಾಮತಿ. ಹಾನಿ ದಿಸ್ವಾನ ಸತ್ತಾನಂ ತದಾ ಭಿಕ್ಕು ಸಮಾಗತಾ. ಚಿರಟಿತ್ವಂ ದಮಸ್ಯ ಪೋತಕೇಸು ಲಿಕಾಪಯು–ಪೂರ್ವಿ ಕಾಲಾಚೆ ಜಾಣತೆ ಭಿಕ್ಕುನಿ ತ್ರಿಪಿಟಿಕಾ ಆನಿ ತಾಂಚೆ ಅಟ್ಟಕತಾ ಥೋಂಡಿ ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ದವರಿಲಿ. ಜಾಲ್ಯಾರ ಉಪರಾಂತ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಜನಾಂಕ ಜಾವ್ಚಿ ಹಾನಿ ಪಳೋವ್ನು ತೇ ಭಿಕ್ಕು ಎಕ್ಟೆ ಜಮ್ಲೆ ಆನಿ ಧರ್ಮಾಚೆ ಶಾಶ್ವತಾಯ ದವರ್ಚ್ಯಾಕ ತಾಂಚೆ ಲೇಖನಾಂತು ಪರಿವರ್ತನ ಕೆಲೆ. ಆನಿ ಕೆನ್ನಾ ಸಾಮ್ರಾಟ ಅಶೋಕಾನ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಾಖಾತೀರ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಪಾಷಾಣ ಭರ್ಪಾ ಭಾರತ ಬರ್ ಪಸರಾಯ್ಲಿ ತೆನ್ನಾ ಸಮಜೂಯೇತ ಕಿ ಪಾಲಿ ಭಾಷೇಚೋ ಪ್ರಸಾರ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಾಕ ಲಾಗೂನ ಭಾರತಾಚೆ ಸರ್ವಬಾಜೂನ ವ್ಯವಹಾರಾಂತ ಆಶಿಲೋ.

ಆಜ ಭಾರತಾಂತು ಜೇ ಆರ್ಯ ಭಾರತೀಯ ಮ್ಹಣು ಭಾಷಾ ಆಸ್ಸೆ ತಾಂಚೋ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಭ್ಯಾಸ ಜರ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ತೇ ಸರ್ವ ಭಾಷಾ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಮೂಲ ಆರ್ಯ ಭಾಷೇಚೇಚಿ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಳೆ ಅವಸ್ಥಾಂತರಾಂತ್ಲ್ಯಾನ ಉತ್ಕ್ರಾಂತ ಜಾಲಿಲೆ ಶಾಖೋಪಶಾಖಾ ಆಸಾಚಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ಶಾಖಾ ವಿಭೇದಾಂತು ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಾಚೋ ಗುಣಧರ್ಮ ಉತರಲಾ ಹೇ ಜರಿ ಖರೇ ಆಸಾ ತರಿ ದೇಶಕಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನುಸಾರ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತು ದುಸ್ರೆ ಅನೇಕ ಗುಣಧರ್ಮಬೀ ಉತರ್ಲ್ಯಾಚಿ. ಅರ್ಥಾತ್ ಹೇ ಸರ್ವ ಗುಣಧರ್ಮ ಏಕತರೇಚೆ ಕಿಂವಾ ಪ್ರಮಾಣಾಂಚೆ ನಾಂಚಿ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಖಂಚೆಯಿ ಭಾಷೇಚೆ ಪರಿವರ್ತನ ಆನಿ ವಿಕಾಸ ಏಕ ನಿಶ್ಚಿತ ವಾ ನಿಯಮಿತ ಅಸ್ಲೆ ಗಣಿತ ಪದ್ಧತೀನ ಜಾಯ್ನಾ. ದೋನ ಭಾಷಾ ಏಕಮೇಕಾಂಕ ಲಾಗಿಂಚೆ ಅಶಿ ದಿಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ತೇ ದುಸ್ರೆ ದುಸ್ರೆ ಮಾರ್ಗಾಚಾನ ಆಯ್ಲೆ ಆಸೂ ಶಕ್ತಾಚಿ. ಉದಾರಣ–ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷಾ. ತರೀಸುದಾ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ಆರ್ಯ ಭಾಷೇಂತು ಏಕ ಅನಿರ್ವಿವಾದ ಅಸ್ಲೆ ಸೂತ ಆಸಾ.

ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ ಹೋ ವಿಚಾರ ಆಚಾರ್ಯ ವರರುಚೀಕ ಕ್ರಿಪೂ. ಪಯಲೆ ಶತಮಾನಾಂತುಚಿ ಆಯ್ಲೊ ತೆನ್ನಾ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾಂಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ತಾಣಿ ಹಾತಾಂತು ಘೆತ್ಲೋ. ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತು ವರರುಚೀನ ಚಾರ ಪ್ರಾಕೃತ ವಿಭೇದಾಂಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲೊ ಆನಿ ತಾಕಾ ಲಾಗೂನ ತಾಣಿ ಚಾರ ಭಾಷಾ ವಿಭೇದ ಮುಖಾರ ದವರ್ಲೆ. ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರಾಕೃತ ಕಿಂವಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ, ಶೌರಸೇನಿ, ಮಾಗದಿ ಆನಿ ಪೈಶಾಚಿ. ತಾಜೆ ಉಪರಾಂತ ಜೆ ಅನೇಕ ವೈಯಾಕರಣಿ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ತ್ಯಾ ಸರ್ವಾನಿ ಹೇ ಭಾಷಾವಿಭೇದಾಂಕ ಮಾನ್ಯತಾ ದಿಲಿ. ಮಾನಿಲಿ ಆಸಾ ಕಿ ಸಾಧಾರಣ ವರರುಚಿಲೆ ಕಾಲಾಪರ್ಯಂತ ಉತ್ತರ ಭಾರತಾಂತು ಆರ್ಯ ಭಾಷಾಂಚೋ ವ್ಯವಹಾರಾಚೋ ಪ್ರದೇಶ ನಿಶ್ಚಿತ ಅಶಿಲೋ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಮಾಗಧಿ ಹೀ ಅತಾಚೆ ಬಿಹಾರ ಪ್ರದೇಶಾಚಿ, ಶೌರಸೇನಿ ಹೀ ಮಥುರೇಚಿ ಆಸ ಪಾಸಚಿ ಆನಿ ಪೈಶಾಚಿ ಹೀ ಆರ್ಯಾವರ್ತಾಚೆ ಭಾಯರ್ ವ ಬಿತರ್ ಆರ್ಯೇತರಾನಿ ಉಲೋವ್ಚಿ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಮಾನಚಾಂತು ಆಯ್ಲೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಹೀ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರದೇಶಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ವರರುಚಿಲೇ ಏಕ ವಾಕ್ಯಾಚೋ ವಿಪರೀತ ಅರ್ಥ ಕರೂನ ಲೋಕಾನಿ ಮಾನ್ಯ ಕೆಲೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಹೋ ಶಬ್ದ ವರರುಚೀನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಗ್ರಂಥಾಂತು ಅಶೇರಿಕ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ತರೇನ ವಾಪರಿಲೋ ಆಸಾ, ಶೇಷಂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀವತ್ ಮ್ಹಣು. ಹ್ಯಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀ

ವಿಷಯ ಅನೇಕ ತರ್ಕ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರೆನಿ ಕಾಡಿಲೆ ಆಸಾಚಿ. ಹ್ಯಾ ವಿಷಯ ಪಯ್ಲೋ ಪ್ರತಿಕಾರ ಹೊನ್ಲೆ ಕಡೆಚಾನ ಆಯ್ಲೊ. ಹೊನ್ಲೆಲೆ ಮತಾನ ಭಾರತಾಂತು ಸಂಸ್ಕೃತಾ ಶಿವ್ಯಾ ದೋನಚಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೇನ ವಾವುರತಾಲೆ. ಆನಿ ತೇ ಮಳ್ಯಾರ್ ಶೌರಸೇನಿ ಆನಿ ಮಾಗಧಿ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀ ಪ್ರಾಕೃತ ಮ್ಹಣು ಜೇ ವಳಕೂಚಾಂತ ಯೆತಾ ತೀ ಏಕ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾಷಾ ನಾಸ್ತಾನಾ ಶೌರಸೇನಿಚೌಚಿ ಏಕ ಕಾವ್ಯಮಯ ಪ್ರಕಾರ ಮ್ಹಣು ತೋ ಮಾನತಾ. ಹೊನ್ಲೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಚೋ ಅಂತರಭಾವ ಶೌರಸೇನಿಂತು ಕಾಡತಾ. ಖರೇ ಪಳ್ಯೆಲ್ಯಾರ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀ ಹೀ ಸರ್ವಚ ಆರ್ಯಾ ವರ್ತಾಂತು ಕಾವ್ಯಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಮಹತ್ವ ಪಾವಿಲಿ ಆನಿ ಉಪಯೋಜನೆಂತು ಆಶಿಲಿ ಭಾಷಾ. ಭಾರತೀಯ ನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತು ಮಾನಿಲೆ ಆಸಾ ಕಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಾತ್ರಾಕ ಶೋಭತಾ ತಶ್ಶಿ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಪಾತ್ರಾನ ಭಾಷಾ ಉಲೋವ್ಕಾ. ಪರುಷಾಣಾಮ್ ನೀಚಾನಾಮ್ ಸಂಸ್ಕೃತಂ ಸಂಸ್ಕೃತಾತ್ಮಾನಾಮ್. ಶೌರಸೇನಿ ಪ್ರಯೋಕ್ತವ್ಯಾ ತಾದ್ರುಸಿನಾಮ್‌ಚ ಯೋಷಿತಾಂ. ಅಸಮೇವ ತು ಘಾತಾಸು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀ ಪ್ರಯೋಜಯೇತ. ಅತ್ರೋಕ್ತ ಮಾಗಧಿ ಭಾಷಾ ರಾಜಾಂತಪುರ ಚಾರಿಣಾಂ. ಚೆಟಾನಾಂ ರಾಜಪುತ್ರಾನಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಿನಾಂ ಚಂದ್ರಮಾಗಧಿ... ... ।.

ಹಾಜೆ ವೈಲ್ಯಾನ ಏಕ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಸಹಜಿಕ ಕಾಡೇತ ಕಿ ಹೇ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಕೃತ ವಿಭೇದ ಜರಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಾಗ್ಯಾಕ ಲಾಗೂನ ಥೋಡೆ ಜಾಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣಾನ ವಿಶಿಷ್ಠ ಆಸ್ಲೆತರಿ ಕಾಲಾನುಸಾರ ತೇಚಿ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಳೆ ಪ್ರಕಾರ ಮ್ಹಣು ವಾಙ್ಮಯಾಂತು ವಾಪರಚಾಂತು ಯೆತಾಲೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೀ ಶಿಷ್ಠ ವ ವರಿಷ್ಠ ವರ್ಗಾಚೆ ಲೋಕಾಲಿ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಮಾನಚಾಂತು ಆಯ್ಲಿ. ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀನ ಕಾವ್ಯ ಹೇ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಖಾಸ ಪ್ರಾಂಥ ಕೆಲೆ. ಮಾಗಧಿ ಆನಿ ಸೌರಸೇನಿ ಲೋಕಿಕ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ವಾವುರ್ಲೆ.

ಹೊನ್ಲೆಲೆ ಮತಾನ ಶೌರಸೇನಿ ಆನಿ ಮಾಗಧಿ ಹೇ ಮೂಲಾಂತು ಆರ್ಯ ಜಮಾತೀಚೆ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಆಶಿಲೆ ಆನಿ ತೇಚಿ ನಂತರ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ವಾಪರಚಾಂತು ಆಯ್ಲೆ. ಕೆನ್ನಾ ತೇ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷಾ ಜಾಲೆ ತೆನ್ನಾ ತಾಕ್ಕಾ ಅನುಸರೂನ ಮಾಗಧಿ ಅಪಬ್ರಂಶ ಆನಿ ಶೌರಸೇನಿ ಅಪಬ್ರಂಶ ವಾಸ್ತವ್ಯಾಂತು ಅಯ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ದೃಷ್ಟೀನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀ ಪ್ರಾಕೃತ ಕೆನ್ನಾಯಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀ ಅಪಬ್ರಂಶ ಹ್ಯಾ ನಾವಾನ ವಾವುರ್ಲಿ ನಾ. ತೀ ಕಾವ್ಯಾಚಿ ಭಾಷಾಚಿ ಜಾವ್ನು ಉರ್ಲಿ. ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾಕ ಪುರಾವೋ ಮ್ಹಣು ಹೊನ್ಲೆ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚೆ ವೈಯಾಖರಣೀನ ದಿಲಿಲಿ ಅಪಬ್ರಂಶಾಚಿ ಯಾದಿ ದಿತಾ. ಉದಾರಣೇಕ ಅಭೀರಿ, ಆವಂತಿ, ಗುರ್ಜರಿ, ಬಾಹಾಲಿಕಾ, ಶೌರಸೇನಿ, ಮಾಗಧಿ ವ ಪ್ರಾಚ್ಯ, ಓದ್ರಿ, ಗೌಡಿ, ದಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ವಾ ವೈದರ್ಭಿಕ ಆನಿ ಶೈಪಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂತ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಚೋ ಸಮಾವೇಶ ನಾ. ಹೊನ್ಲೆ ಹಾಜ್ಜೊ ಏಕಚಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡತಾ. ಆನಿ ತೋ ಮಳ್ಯಾರ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಹೀ ಕೆನ್ನಾಯಿ ಏಕ ಸಮಾಜಾಚಿ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ವಾವುರ್ಲಿ ನಾ. ಕಿಂವಾ ತೇ ನಾಂವ ಆತ್ತಾಚೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶಾಚೆ ಭೂಪ್ರದೇಶಾ ವೈಲ್ಯಾನ ಆಯ್ಲೆ ನಾ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾ ದೇಶಾಚೆ ಲೋಕಾಲಿ ಭಾಷಾ ತೀ ನಾಶಿಲಿ. ಕಿಂವಾ ಆತ್ತಾಚಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷಾ ಹೀ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಪಾಸೂನ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲಿ ನಾ. ಹೊನ್ಲೇಲೆ ಮತಾನ ವರರುಚೀನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀ ಹೋ ಶಬ್ದ ಜೋ ವಾಪರಲೋ ತೋ ಆತ್ತಾಚೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ನಯಿ ತರ್ ಗಂಗಾ ಯಮುನಾಚೆ ದೋ ಆಬ ಆನಿ ರಾಜಪುತಾನಾ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ಮಹಾನ ವಾ ಹೋಡ ಪ್ರದೇಶಾಚಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಾಚಿ ಭಾಷಾ ಅಶಿ ಗೌರವ ಪೂರ್ಣ ಉಲ್ಲೇಖ ಕರಚೆ ಉದ್ದೇಶಾನ.

ಹೊನ್ಲೇಲೆ ಹ್ಯಾ ಮತಾಕ ಭೀಮಸನ್ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಸಮ್ಮತಿ ದಿಲಿಲಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ಮತಾನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಹಾಂತು ನಾಂವ ಏಕ ಸೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಆನಿ ಕಾಯೀಚ ಸಾಮ್ಯ ನಾ. ವರರುಚೀನ ಹೋ ಶಬ್ದ ವಾಪರಿಲೆ ಪಾಸೂನ ಭಾಷಾ ಪರಿವರ್ತನೇಂತು ಜೋ ಗೊಂದಳ ಜಾಲ್ಲಾ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಮರಾಠಿ ಹೀ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಚಿ ನಂತರಚೀ ಅವಸ್ಥಾ ಮಣಚೆ ಯೋಗ್ಯ ನಯಿ.

ಹೊನ್ಲೇನ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾಂಚೆ ದೋನ ಘಟ ಕೆಲಿಲೆ ಆಸಾಚಿ. ಮಾಗಧಿ ಘಟ ಆನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಶೌರಸೇನಿ ಘಟ. ಮಾಗಧಿ ಘಟ ಹೋ ಬಹೀರವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೋ ಘಟ ಆಸೂನ ತಾಗೆಲೆ ಮತಾನ ತಿಗೆಲೆ ಪಾಸೂನ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲೆ ಆಯಜಚೆ ಭಾಷಾ ಮಳ್ಯಾರ್ ಪೂರ್ವ ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ, ಓರಿಯಾ, ಬಿಹಾರಿ, ಬಂಗಾಲಿ ಆನಿ ಆಸಾಮಿ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಶೌರಸೇನಿ ಘಟಾಂತುಲೆ ಭಾಷಾ ವಿಚಾರ ಸಾಮಾನ್ಯತ: ಏಕ ದೃಷ್ಟೀನ ಕೆಲಿಲೆ ಆಸಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ ತರ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಆನಿ ಶೌರಸೇನಿ ಹೇ ದೋನಿ ವಿಭೇದ ಕಾವ್ಯ ಆನಿ ಗದ್ಯಾಚೆ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ವಾಪರಜಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ಆಸಾಚಿ. ಹ್ಯಾ ಘಟಾಂತು ಮುಖ್ಯತ: ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾ ಆಸೂನ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಅಸಿಲೆ ಸಿಂಧಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಪಂಚಾಬಿ, ರಾಜಸ್ಥಾನಿ ಭಾಷಾ ಆಸಾಚಿ. ಮಾನಿಲೆ ಆಸಾಕಿ ಗುಜರಾತಿ ಆನಿ ರಾಜಸ್ತಾನಿ ಭಾಷೆ ವೈರ್ ಶೌರಸೇನಿಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಜೋ ಜಾಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣಾನ ಆಸಾ ತೋ ಮೂಲತ: ಶೌರಸೇನಿ ಭಾಷಿಕಾನಿ ಶೌರಾಷ್ಟ್ರಾಂತುಲೆ ದ್ವಾರಕೇಂತು ವಾಸ್ತವ್ಯ ಕೆಲಿಲೆ ಕಾರಣಾನ.

ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ಭಾಷಾ ವಿಭೇದಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಸ್ಥಾನ ಖೈಯ್ ಅಸಾ ವಾ ಕೋಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಹೀ ಖಂಚೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಘಟಾ ಪಾಸೂನ ಉದ್ಭಳ ಜಾಲಿ ಮಣೇತ ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತು ಆನಿ ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತು ಏಕ ಲಾಗ್ಗಿಚೋ ಅಸ್ಲೋ ಸಂಬಂಧ ಉರ್ತಾ. ಹೇ ನಿರ್ವಿವಾದ ಆಸಾ. ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಥೇಚೇಚಿ ಏಕ ಮುಖೇಲ ಅಂಗ ಮಳ್ಯಾರ್ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಥಾ. ಇತಿಹಾಸಾಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಸಮಾಜಾಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಿಲೆ ಭಾಷೇನ ಆಸಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಲೆ ಮೂಲ ಶೋದಿಲ್ಯಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಮೂಲ ಮೆಳ್ತಾ, ಹೇ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಸಹಜಿಕ ಆಸಾ.

ಆಮ್ಮಿ ಜಾಣತಾಚಿ ಕಿ ಕೊಂಕಣಾಂತುಲಿ ಆರ್ಯ ವಸನೂಕ ಹಿ ಭೃಗುವಂಶಾಚೆ ಪರಶುರಾಮಾನ ಹಾಡಿಲೆ ತ್ರಿಹೋತ್ರ ನಿವಾಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಾಸೂನ ಜಾಲಿ. ಆಮ್ಮಿ ಜಾಣತಾಚಿ ಕಿ ತ್ರಿಹೋತ್ರ ನಿವಾಸಿ ಹೇ ವಾಸಸ್ತವಿಕ ಸರಸ್ವತಿ ನಯೇಚೆ ಆಸ ಪಾಸ ಅಶಿಲೆ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತಾಂತುಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಆಶಿಲೆ. ಆಮ್ಮಿ ಹೇ ಬಿ ಜಾಣತಾಚಿ ಕಿ ಸರಸ್ವತಿ ನಯೇಚೆ ತೀರಾರಿ ಅಂತರ್ ವರ್ತುಲಾಂತ್ಲೆ ಆರ್ಯ ಆಸೂನ ತಾಂಗೆಲೋ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಬೃಗುವಂಶಾಚೆ ಲೋಕಾ ಬರೋಬರ ಅಶಿಲೋ. ತಾಂಗೆಲಿ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಶೌರಸೇನಿ ಆಶಿಲಿ. ಆನಿ ಜರ್ ಕೊಂಕಣೀ ಚೆ ಮೂಲ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ, ಶೌರಸೇನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಂತು ಸೊದ್ದೂನ ಕಾಡತಾಚಿ ತರ್ ತೇ ಹ್ಯಾ ತರೇಚೆ ಭಾಷಾ ಬಾಂಧವಾಲೆ ಸಹವಾಸಾ ಕಾರಣಾನ. ಮನ್ಹೋಚಿ ಕೆನ್ನಾ ಶಬ್ದ ಶಾಮ್ಯ ಆಶಿಲೆ ಮರಾಠಿ ಬರೋಬರ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೀಚೋ ಸಂಬಂಧ ಬಾಂದಚಾಚಿ ತೆನ್ನಾ ಶೌರಸೇನಿಚನ್ ಪ್ರಭಾವಿತ ಜಾಲಿಲೆ ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆ ಬರೋಬರಿ ಸಾಮ್ಯ ತಜ್ಞಾಂಕ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ.

ವರರುಚೀನ ಕೆನ್ನಾ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲೋ ತೆನ್ನಾ ತಾಣೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಾಕೃತ ವಿಭೇದಾಂಚೆ ಮೂಲ ದಾಖಯ್ಲೆ. ಉದಾರಣ–ಪೈಶಾಚಿ, ಪ್ರಕೃತಿ:, ಶೌರಸೇನಿ.

ಮಾಗಧಿ. ಪ್ರಕೃತಿ:. ಶೌರಸೇನಿ. ಶೌರಸೇನಿ. ಪ್ರಕೃತಿ: ಸಂಸ್ಕೃತಂ. ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಚೆ ವಾ ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಚೆ ಜಾತಾ ವರರುಚಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಮ್ಹಣು ಸಂಭೋದಿತಾ. ಮೂಲ ವರರುಚಿ ದಾಖೈನಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೇ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಆಸಾ ಮಣೇತ. ಕಿತ್ಯಾಕ ತರ್ ಹೇಮಚಂದ್ರ ಸೂರೀನ ಮಳ್ಯಾ, ಪ್ರಕೃತಿ: ಸಂಸ್ಕೃತಂ. ತತ್ರ ಭವಂ ತತ್ ಆಗತಂ ವಾ ಪ್ರಾಕೃತಂ ತ್ಯಾ ತರೇನ ಶೌರಸೇನಿ ಆನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಚೆ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಆನಿ ಮಾಗಧೀಚೆ ಮೂಲ ಶೌರಸೇನಿಂತು ಮೆಳ್ತಾ. ಹಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಶೌರಸೇನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಚೋ ಆಪ ಆಪಸಾಂತ್ಲೋ ಸಂಬಂಧ ಮಾಗಧಿಪೇಕ್ಷಾ ಜಾಸ್ತ ನಿಕಟ ಆಸಾ.

ಹಾಜೇ ವೈಲ್ಯಾನ ಏಕ ಅನುಮಾನ ಕಾಡೇತ ಕಿ ಶೌರಸೇನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಚೋ ಪ್ರದೇಶ ಉದೀಚ ದೇಶಾಚೆ ಲಾಗಿ ಆಸಿಲ್ಯಾನ ಆನಿ ವೇದ ಆನಿ ಆರ್ಯ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೇಚೆ ಸಂಕಲನ ಸರಸ್ವತಿ ನದೀಚೆ ಆಸ ಪಾಸ ಜಾಲಿಲ್ಯಾನ ತಾಂಚೇರ ಮೂಲ ಆರ್ಯಾಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೋ ಆನಿ ಭಾಷೇಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಜಾಸ್ತ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾತಾಲೋ. ತಾಜೆ ಉಲಟ್ ಮಾಗಧಿ ಭಾಷಾ ಉಲೈತಲ್ಯಾಲೋ ಪ್ರದೇಶ ಮೂಲ ಆರ್ಯ ವಸಾಹತಿ ಪಾಸೂನ ದೂರ ಆಶಿಲ್ಯಾನ ತ್ಯಾ ಭಾಷಿಕಾ ವೈರ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಕಮಿ ಆನಿ ಆರ್ಯೇತರ ಭಾಷಾಂಚೋ ಪ್ರಭಾವ ತ್ಯಾ ಮಾನಾನ್ ಜಾಸ್ತ ಜಾಲೋ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಮಾಗಧಿ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತ್ಲ್ಯಾನ ಉತ್ಕ್ರಾಂತ ಜಾಲಿಲೆ ಪೂರ್ವ ಹಿಂದಿ, ಬಿಹಾರಿ, ಬಂಗಾಲಿ, ಮರಾಠಿ ಆನಿ ಓರಿಯಾ ಭಾಷೇಂತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಜನ್ಯ ಶಬ್ದಾಪೇಕ್ಷಾ ಇತರ ಶಬ್ದ ಜಾಸ್ತ ಮಿಸಲಲೆ. ಹಾಜೋ ಏಕ ಮುಖೇಲ ಪರಿಣಾಮ ಮಳ್ಯಾರ್ ಹ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿವರ್ತನ ಜಾಲಿಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ತದ್ಭವ ಶಬ್ದಾಂಚೋ ಅಭಾವ. ಕೆನ್ನಾ ಹೇ ಭಾಷಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಧರ್ಮ ಪುನರುದ್ಧಾರಾನಂತರ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಚೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಪರತ್ ಆಯ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ಸಂಸ್ಕೃತಾ ಪಾಸೂನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅಸ್ಲೆ ತದ್ಭವ ಶಬ್ದ ತಾಂಗೆಲ ಭಾಷೇಂತು ನಾಶಿಲ್ಯಾನ್ ತಾಂಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ತತ್ಸಮ ಶಬ್ದಾಂಚೋ ವಾಪರ್ ಅನಿವಾರ್ಯ ಕರಚೋ ಪಡ್ಲೋ.

ಹಾಜಿ ಉಲಟ್ ಶೌರಸೇನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಘಟಾಂತುಲೆ ಭಾಷೇಂಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಚಿತ್ರ ವೆಗ್ಳೆ ದಿಸ್ತಾ. ಶೌರಸೇನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಭಾಷೇಂತು ಆನಿ ತಾಂಚೆ ಪಾಸೂನ ಉತ್ಕ್ರಾಂತ ಜಾಲಿಲೆ ಪಶ್ಚಿಮ, ಹಿಂದಿ, ರಾಜಸ್ಥಾನಿ, ಸಿಂಧಿ, ಗುಜರಾತಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ತದ್ಭವ ಉತರಾಂಚೋ ಅಪಾರ ಭಂಡಾರ ಆಸಾ. ತಾಜೆ ಕಾರಣ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮರಾಠಿಪೇಕ್ಷಾ ವೆಗ್ಳಿ ಆಸೂನ ಶೌರಸೇನಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಭಾಷಾಂಚೆ ಲಾಗಿ ಆಸಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಪರಿವರ್ತನ ಹೇ ಭಾಷಾ ವಿಕಾಸಾಚೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ನಿಯಮಾಂಕ ಲಾಗೂನ ಜಾಲಿಲೆ ಆಸಾ. ಖಂಚೆಯಿ ಭಾಷೇಚೆ ಸ್ವರೂಪ ತಿಗೆಲ್ಯಾಂತುಲೆ ಶಬ್ದ ಸಂಗ್ರಹ ವೈಲ್ಯಾನ ಕಳತಾ. ಕೊಂಕಣೀಚೆ ಶಬ್ಧ ಸಂಗ್ರಹಾಚಿ ಮಿಮಾಂಸ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ದಾಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತು ತತ್ಸಮ ಶಬ್ದಾಪೇಕ್ಷಾ ತದ್ಭವ ಶಬ್ದ ಜಾಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣಾನ ಜನ ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ಸಾಳತಾತ.

ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಮಾನಿಲೆ ಆಸಾ ಕಿ ಏಕ ಭಾಷೇಚೆ ಸ್ಕಂದ ಜರಿ ಏಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮೂಲ ಭಾಷೆ ಪಾಸೂನ ಜಲ್ಮಾಕ ಯೆತಾ ತರಿ ತಾಜೆ ವೈರ್ ಪ್ರಭಾವ ಅನೇಕ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂಚೋ ಆಸೂ ಶಕ್ತಾ. ಹೇ ಇತ್ಲೇಚಿ ಖರೆ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಹೊನ್ಲೆಲೆ ದ್ವಿರಾಗಮನ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕಿಂವಾ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂಚೆ ಮಾಗಧಿ ಶೌರಸೇನಿ ಹ್ಯಾ ಘಟಾಂತುಲೆ ವಿಭಾಜನ

ಸುನಿತಿಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾನ್ಯ ಕರನಾಚಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ಮತಾನ ಖರೆ ಭಾಷೇನ ಕೆನ್ನಾ ಆರ್ಯ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ಕೇವಲ ದೋನ ನಯಿ ತರ್ ಅನೇಕ ಘಟಾಂತು ತೇ ಆಯ್ಲೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಂಗಡಾಚಿ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಹೀ ವೆಗ್ಳಿ ಅಶಿ ಅಶಿಲಿ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಥೋಡೆ ಕಾಲ ಉಪರಾಂತ ಕೆನ್ನಾ ಋಗ್ವೇದಾಂಚೆ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪಾಂತು ಸಂಕಲನ ಜಾಲೆ ತೆನ್ನಾ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂತುಲಿ ಏಕ ಭಾಷಾ ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಮಾನಚಾಂತು ಆಯ್ಲಿ. ಆನಿ ತಿ ಆಮ್ಕಾ ಋಗ್ವೇದಾಂತುಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಹ್ಯಾ ರೂಪಾನ ದಿಸ್ತಾ. ಅಶಿ ಮಾನ ನಯ್ ಕಿ ಋಗ್ವೇದಿಕ ಭಾಷೇಂತು ಏಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಅಶಿಲೆ. ಖರೇ ಪಳೈಲ್ಯಾರ ತಾಂತು ಸರ್ವ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂತುಲೆ ಖುಣೋ ದಿಸ್ತಾಚಿ. ಆನಿ ಜರಿ ಪಂಜಾಬ ಚೇ ಪ್ರದೇಶಾಂತುಲೆ ಮಳ್ಯಾರ್ ಉದೀಚ್ ದೇಶಾಂತುಲೆ ಆರ್ಯಾಲಿ ಭಾಷಾಂಚಿ ವೇದಾಂಚಿ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಮಾನಚಾಂತು ಆಯ್ಲಿ ತರೀ ತ್ಯಾ ಭಾಷೆ ವೈರ್ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚೆ ಅನೇಕ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾಂಚೆ ಅವಶೇಷ ದಿಸ್ತಾಲೆ. ಇತ್ಲೇಕಿ ತ್ಯಾ ಸರ್ವ ಭಾಷೇಂತು ಫರಕಾಪೇಕ್ಷಾ ಸಾಮ್ಯಚಿ ಜಾಸ್ತ ದಿಸ್ತಾಲೆ. ತ್ಯಾ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಮೂಲ ದಿಸೂನ ಯೆವ್ಚೆ ಶೌರಸೇನಿಂತು ಮಾಗಧಿ ಭಾಷಾ ಭೇದಾಂಚೆ ಅವಶೇಷ ಬೀ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಚಿ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ಖಾತೀರ ಕೆನ್ನಾ ಆರ್ಯ ಭಾಷೇಂಚೆ ವಿಭಾಜನ ಭಾಷಾ ತಜ್ಞ ಕರತಾಚಿ ತೆನ್ನಾ ಹೇ ಮೂಲ ತತ್ವ ವಿಸರನಾಚಿ.

ಶೌರಸೇನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಪ್ರಾಕೃತಾ ಪಾಸೂನ ಕೆನ್ನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಮೂಲ ಸಾಂಗ್ತಾಚಿ ತೆನ್ನಾ ತ್ಯಾ ಭಾಷಾ ವಿಕಾಸಾಂತು ಮಾಗಧಿ, ಪಾಲಿ ಆನಿ ದುಸ್ರೆ ಭಾಷಾ ವಿಭೇದಾಂಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಲಕ್ಷಾಂತು ಘೇವ್ಚೆ ಜರೂರ ಆಸ್ಸ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಕಿತ್ಲೆ ತರೀ ಶಬ್ದ ಅಸಲೆ ಆಸಾಚಿ ಜೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಿಂವಾ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಘಟಾಂತುಲೆ ನಾಸ್ತಾನಾ, ತಾಂಚೆ ಮೂಲ ಮುಂಡಾರಿ ಕಿಂವಾ ಪ್ರೋಟೋ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾಡ್ ಆನಿ ಸುಮೇರಿಯನ್ ಭಾಷೇಂತುಲ್ಯಾನ ಆಯ್ಲ್ಯಾಚಿ. ಉದಾರಣ–ಪರಬ, ವಾಟಾರೋ, ದಾಲೋ, ಮುಸುಡ, ದೋಳೋ ಇತ್ಯಾದಿ.

ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಭಾಷಾ ಮುಖ್ಯತಃ ಉಲೋವಚಾಂತು ಯೆತಾ. ಜೀ ಉಲೋವ್ಚಾಂತು ಯೆತಾ ತಿಕಾಚಿ ಭಾಷಾ ಹೇ ನಾಂವ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಜರ ಭಾಷೇಚೆ ಮೂಲ ಸೊದಚೆ ಅಸಾ ತರ್ ತೇ ಮನುಷ್ಯಾಲೆ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂತು ಸೊದಕಾ. ಹೇ ಸಹಜಿಕ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂತು ಸತತ ಜೀವಂತ ಪಣ ಆಸ್ತಾ, ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೇಂತು ನಹಿ. ಖರೇ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ತೋಂಡ ಹೇ ಏಕ ಯಂತ್ರಾಭಾಷೇನ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಯಂತ್ರಾಂತುಲ್ಯಾನ್ ವ್ಯಕ್ತ ಜಾವ್ಚಿ ಧ್ವನಿರೂಪ ಭಾಷಾ ಕೆನ್ನಾ ಅಕ್ಷರಾಂತು ಪ್ರತಿರೂಪ ಪಾವ್ತಾ ತೆನ್ನಾ ಭಾಷೇಚೆ ಜೀವಂತಪಣಾಕ ಮರ್ಯಾದಿತ ರೂಪ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾತಾ. ಗತಿರೂಪ ಅಸ್ಚೆ ಭಾಷೇಕ ಸ್ಥಿತಿರೂಪ ಅವಸ್ಥಾ ಮೆಳ್ತಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಸ್ತಾರಾನ ನಾಶಿಲ್ಯಾನ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೇಚಿ ಸ್ಥಿರತಾ ತಿಕಾ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲಿ ನಾ, ಕೃತ್ರಿಮ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾಷಾ ಸಂಪದ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲಿನಾ. ಸ್ಥಾನ, ಜಾತಿ ಆನಿ ಕಾಲ ಹಾಂಕಾ ಲಾಗೂನ ಫರಕ ತಾಂತು ದಿಸೂನ ಆಯ್ಲೆ. ಸಮಾಜಾಚೆ, ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಾಚೆ ಗುಣಧರ್ಮ ಕೊಂಕಣಿಂತು ರುತೂನ ಬಸ್ಲ್ಯಾಚಿ. ಹ್ಯಾ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬದಲಾಂಚೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಆಜೂನ ಮೂಲ ಸ್ಕಂದಾಚೆ ಚಿನ್ನ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಆಸಾಚಿ ಹೇ ತ್ಯಾ ಬಾಷೇಚೆ ವೈಶಿಷ್ಟ ಮ್ಹಣು ಮಾನಕಾ.

ಇತಿಹಾಸ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಆನಿ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹ್ಯಾ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮಾಚೆ ೂಪಸಂಪದೇಂತು ಕೊಂಕಣೀಚೆ ಭವಿತವ್ಯ ಆಸಾ. ತಾಜೆ ಆತ್ಮಸಾತ ಕರಚೆ ವಾ ನಾ ರಚೆ ಹೇ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೆ ಹಾತಾಂತು ಆಸಾ, ಇತಲೆ ನಯ್.

ಟೀಪ :

. This circumstance, ... A Grammer of the Eastern Hindi, ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ 17–18.

. S.K. Chatterjee - ....

Comparative Grammer of Modern Indo - Aryan Languages, I.P. 34.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಸ್ವರೂಪ ದರ್ಶನ

ಸಾಮಾನ್ಯತ: ಆರ್ಯ ಭಾಷೇಚೆ ಇತಿಹಾಸಾಚೆ ಸಮಾಲೋಚನೇಂತು ಆತ್ತಾಚೆ ಭಾಷೇಚೆ ಉಗಮ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ತಾಜೆ ಉಪರಾಂತ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಂತ್ಲ್ಯಾನ ಜಾಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣು ಮಾನಚೆ ಆಸ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ ಹೀ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಖಂಚೆ ಪದ್ಧತೀನ ಜಾಲಿ? ಭಾಷೇಚೆ ನಾಮಾಂತರ ಜಾವ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಜೇ ಅವಸ್ಥಾಂತರ ಜಾತ್ತಾ ತಾಜೇ ಸ್ವರೂಪ ಕಶಿ ಆಸ್ತಾ? ಭಾಷಾ ಸಾಧಾರಣ ಖಂಚೆ ನಿಯಮಾಂಕ ಅನುಸರೂನ ಬದಲತಾ? ಹಾಜೋ ಆತ್ತಾ ವಿಚಾರ ಕರ್ರ್ಯಾ.

ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತ್ಲ್ಯಾನ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ವಿಷಯು ಅನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನಿ ಪ್ರತಿಕೂಲ ವಿಚಾರ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲಿಲೆ ಆಸಾಚಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಆನಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಂಚೋ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ಜೋ ಮೂಲ ಭೇದ ದಿಸ್ತಾ ತೋ ಉಚ್ಚಾರಾಚೋ ಆಸಾ. ಉದಾರಣ–ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಖಯ್ ಶ ಆಸಾ ಥಯ್ ಪ್ರಾಕೃತಾಂತು ಸ ಆಸಾ. ಖಯ್ ಸ ಆಸಾ ಥಯ್ ಹ ಆನಿ ಖಯ್ ಯ ಅಸ್ತಾ ಥಯ್ ಜ ಅಸ್ತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ತೇ ಮಾನತಾಚಿ ಕಿ ಹ್ಯಾ ದೋನ ಭಾಷೇಂಚೆ ಮೂಲ ಏಕಚಿ ಆಸೂನ ವೆಗ್ಳೆ ಪಣ ದಿಸ್ಚೆ ಕೇವಲ ಸ್ಥಳ, ಕಾಲ ಆನಿ ಉಚ್ಚಾರ ಲಾಗೂನ.

ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಪ್ರಾಕೃತ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಚೋ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಾಂಚೆ ಮೂಲ ಧಾತು ಏಕಚಿ ಆಸಾಚಿ. ಪ್ರಾಕೃತ ಹೀ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಲಿ ಭಾಷಾ ಅಶಿಲ್ಯಾನ ತಿಕಾ ಸರಳ ಸಂವೇದನಾಚಿ ಸಂಜೀವನಿ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾತಾ ಆಸ್ತಾ. ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ದೇಶ ಕಾಲಾಕ ಲಾಗೂನ ತೀ ಖಯ್ ಖಯ್ ಪಸರ್ಲೆ ಥಯ್ ಥಯ್ ತೀ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಘೇವ್ನು ವಾವುರಲಿ. ಕೆನ್ನಾ ಋಷಿಮುನೀನಿ ಹೀ ಭಾಷಾ ಯಜ್ಞಾ ಖಾತೀರ ಆನಿ ತಾಜೆ ಉಪರಾಂತ ವೇದಾಂಚೆ ಸಂಕಲನ ಕರಚೆ ಉದ್ದೇಶಾನ ವಾಪರಲಿ ತೆನ್ನಾ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಕ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪ ದಿವಚೆ ಜರೂರ ಪಡ್ಲೆ. ತಿಕ್ಕಾ ನಿಯಮ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕಾರಾಂಚೆ ಬಂಧನ ಘಾಲ್ಚೆ ಪಡ್ಲೆ. ಸರ್ವ ಬಾಜೂನ ಅನಿರ್ಬಂಧ ವಾವುರ್ಚೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಜಿ ಮೂಲ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ರೂಪ ದಾಖಯತಾಲಿ–ಸಂಸ್ಕಾರ ದೀವ್ನು ತಿಗೆಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕರಣ ಕೆಲೆ. ವಾಸ್ತವಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೇ ನಾವಾಚೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಸಂಸ್ಕಾರ ದಿಲಿಲೆ ಸಂಭೋದನ ಕರ್ತಾ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೋಕಾಲೆ ಭಾಷೇಂತು ಆನಿ ಉಚ್ಚ ಲೋಕಾಲೆ ಉಲೋವ್ಚೆ ಆನಿ ಬರೋವ್ಚೆ ಭಾಷೇಂತು ಜೋ ಫರಕ ದಿಸ್ತಾ ತೋ ಚಿ ಫರಕ, ಪ್ರಾಕೃತ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಂತು ದಿಸ್ತಾ. ವಾಸ್ತವಿಕ ಮಾನಿಲೆ ಆಸಾ ಕಿ ಶಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಂಚೆ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನ ಕೆನ್ನಾಯಿ ಲೋಕಾಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂತು ಆಸ್ತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಆಮ್ಹಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡೇತ ಕಿ ಆರ್ಯಾನಿ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಾ ಪರ್ಯಂತ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ವಾವುರತಾಲೆ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೇ ತಾಜೆ ಪೂರ್ಣತ್ವಾಚೆ ರೂಪ ಆಶಿಲೆ.

ಅನೇಕ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಂತ್ಲ್ಯಾನ ಏಕ ಪ್ರಮಾಣ ಭಾಷಾ ಜೇ ನಿಯಮಾಂಕ ಅನುಕೂಲ ಆಸ್ತಾ, ಆಸ್ಚಾಕ ಜಾಯ್ ಹೇ ಆರ್ಯಾಂಕ ಅತಿ ಪೂರ್ವಿಕ ಕಾಲಾ ಪಾಸೂನ ದಿಸ್ತಾಲೆ.

ಬೌದ್ಧ ಮತಾಚೆ ಭಿಕ್ಷುತಿ ಮತಾನ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ಹೀ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಆಸೂನ ತೀ ಭಾಷಾ ದೇವ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂರ್ವಿ ಕಾಲಾಂತು ಉಲೈತಾಲೆ.

ತೀ ಆನಿ ಅಸಲೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ದೇಶ ಕಾಲಾಕ ಲಾಗೂನ ಅನೇಕ ಜಾಲಿಲ್ಯಾನ ಏಕ ಸ್ಪಷ್ಟ, ಸುವಾಚ್ಯ ಭಾಷೇಚಿ ಗರಜ್ ಆರ್ಯಾಂಕ ವೇದಕಾಲಾಂತುಚಿ ಲಾಗ್ಲಿ ಹೇ ವಿಷಯ ವೇದಾಂತು ಹೇ ತರೇನ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸಾ ವಾಕ್ ಹೇ ತರೇನ ಅಸ್ಪೃಷ್ಟ ಆನಿ ಅಸಂಬದ್ಧ ಜಾಲಿಲ್ಯಾನ ದೇವ ಇಂದ್ರಾಕ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕರತಾಚಿ ಕಿ ತಾಣೆ ವಾಕ್ ಹೀ ಶುದ್ದ ಆನಿ ಸರಳ ಕರಚಾಕ ಜಾಯ್. ತೀ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಆಯ್ಕೂನು ಇಂದ್ರ ವಾಣಿ ಶುದ್ಧ ಕರತಾ. ತ್ಯಾಚಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಋಷಿಮುನೀಭಿ ವಾಣಿ ಯಜ್ಞಾಖಾತೀರ ಭಾಷಾ ಶುದ್ಧ ಕರತಾಚಿ. ಯಜ್ಞೇನ ವಾಚ: ಪದವೀ ಯಮಾಯನ್ ತಾವನ್ವಾವಿಂದನ್‌ಋಷಿಶು ಪ್ರವಿಷ್ಟಾಂ. ತಾಮಭ್ರೂತ್ಯಾ ಪೆದದು ಪುರತ್ರಾ ತಾಂ ಸಪ್ತ ರೇಬಾ ಅಭೀಷಂ ನವಂತೆ. ಯಜ್ಞಾನ ವಾಣಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ದಿಲಿ. ಋಷಿಂತು ಪ್ರವಿಷ್ಠ ಜಾಲಿಲೆ ತಿಕಾ ಸಾತ ರುಚಾಕಾರಾನಿ ನವೀನ ರೂಪ ದಿಲೆ.

ಋಗ್ವೇದ ಹೇಚಿ ಸರ್ವಾಂಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಆಂಮ್ಕಾ ವಾರಸ ಮೆಳಿಳೆ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸಿಲ್ಯಾನ ಆನಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಅನೇಕ ಶತಮಾನಾ ಉಪರಾಂತ ಬೌದ್ಧ ಕಾಲಾಂತು ವಾಪರಚಾಂತು ಆಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಏಕ ಸ್ಥೈರ್ಯ ಆನಿ ಶಿಷ್ಠಮಾನ್ಯತಾ ಮೆಳ್ಳಿ ಆನಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಗೌಣತ್ವ ಆಯ್ಲೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಾಕ ವೇದ ಭಾಷಾ, ದೇವ ಭಾಷಾ, ಗೀರ್ವಾನ ಭಾಷ ಮ್ಹಣು ನಾಂವ ಲೌಕಿಕ ಮೆಳ್ಳೆ, ಆನಿ ಕಾಲ ಸಮಯ ಉಪರಾಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಚಿ ಮೂಲ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಮಾನಚಾಂತು ಆಯ್ಲಿ. ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಕಿಂವಾ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಬೌದ್ಧ ಕಾಲಾಂತುಚಿ ಮಾನ್ಯತಾ ಮೆಳಿಲ್ಯಾನ ಕಾಲ ಸಮಯಾಕ ಲಾಗೂನ ತೀ ಸಂಸ್ಕೃತಾ ನಂತರಚಿ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಮಾನಚಾಂತು ಆಯ್ಲಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೀ ವೇದಾಚಿ, ದೇವಾಚಿ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಹೀ ಲೌಕಿಕ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ವೈಯಾಕರಣೀನಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಲಿ ಮ್ಹಣು ಪೂರ್ವ ಪರಂಪರೇಕ ಅನುಸರೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಆಮಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೋ ಪಾಸೂನ ನಯ್ ಥರ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೇ ಮೂಲ ಮಣಚೆ ಮತಾನ ಸುರುವಾತ ಕರ್ಯಾ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೀ ಪ್ರತ್ಯೇಹಿ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ. ಹ್ಯೇ ಭಾಷೇಂತು ನಾಮ ವಿಭಕ್ತಿ ಆನಿ ಅಖ್ಯಾತ ವಿಭಕ್ತೀಚಿ ವಿಪುಲತಾ ಆಸಾ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಚೆ ವಾಖ್ಯಾಂತು ಶಬ್ದಾಂಚೆ ಸ್ಥಾನ ಮಹತ್ವಾಚೆ ನಾ. ವಾಖ್ಯಾಂತು ಶಬ್ದ ಖಂಯಿ ದವರ್ಲ್ಯಾಯಿ ತ್ಯಾ ಶಬ್ದಾಚೆ ಪ್ರತ್ಯೇಹಿ ರೂಪಾಕ ಲಾಗೂನ್ ತ್ಯಾ ಶಬ್ದಾಚೋ ಅರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾತ್ತಾ. ತಾಜೇ ಉಲಟ್ ಅಪ್ರತ್ಯೆಯಿ ಭಾಷೇಂತು ವಾಖ್ಯಾಂಚೆ ರಚನೇಕ ಮಹತ್ವ ಉಕ್ತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಏಕ ಸ್ಥೈರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲಿಲೆ ಆಸಾ.

ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಜೇ ಸ್ಥೈರ್ಯತಾ ಜಲ್ಮತಾ ಆಸಾ ತೀ ದೋನ ಕಾರಣಾನ ಸಡಲ ಜಾಲಿ. ಸಾಧಾರಣತ: ಭಾಷಾ ಉಲೈತಾಲ್ಯಾಲಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಳ್ಯಾರ್ ಭಾಷಾ ಸುಲಭ ವಾ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ರೀತೀನ ಉಲೌಚಾಂತು ಯೆತಾ. ದುಸ್ರೆ ಕಾರಣ ಮಳ್ಯಾರ್ ಆರ್ಯೇತರ ಆನಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಭಾಷೆ ಬರೋಬರ ಆಯ್ಲೋ ಆರ್ಯಾಲೋ ಸಂಬಂಧ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಾಂತು ಶಬ್ದೋಚಾರ ಕರತಾನಾ ಯೋವಚೋ ಅಳಸ್ ವಾ ಥೋಡೆ ಜಾಸ್ತ ತರೇಚಿ ವಿಶಿಷ್ಠ ಶಾರೀರಿಕ ಅಸಮರ್ಥತಾ ಅಶಿಲಿ. ತಸ್ಸೀಚಿ ಭಾಷೇಂತುಲೆ ಮೂಲ ಶಬ್ದ ಕಿಂವಾ ಧಾತು ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗಚೆ ಪ್ರತ್ಯಯಿ ಸಂಬಂಧೀಚೆ ಅಜ್ಞಾನ. ಆರ್ಯಾಲೋ ಸಂಬಂಧ

ಕಶಿ ಆರ್ಯೇತರಾ ಬರೋಬರ ರೋಜಚೋ ಆನಿ ಲಾಗಿಚೋ ಅಸ್ಸಿ ಜಾಲೋ ತಸ್ಸೆ ಜೇ ಅನೇಕ ಪರಿಣಾಮ ಸಮಾಜಾ ವೈರ್ ಜಾಲೆ ತಾಂತು ಭಾಷಾ ಪರಿವರ್ತನ ಹೇ ಏಕ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಪರಿವರ್ತನ ಮಣೇತ. ಆರ್ಯಾಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಸಾವಕಾಶ ಪದಭ್ರಷ್ಟ ಜಾವ್ಚಿ ಪ್ರಕಿಯಾ ಸುರುವಾತ ಜಾಲಿ.

ಉದಾರಣ ಧರ್ಮ ಹ್ಯಾ ಶಬ್ದಾಚೋ ಧಮ್ಮ ಮ್ಹೊಣು ಆನಿ ಭಕ್ತ ಹೇ ಶಬ್ದಾಚೋ ಭತ್ತ ಮ್ಹೊಣು ಜಾವಚೋ ಉಚ್ಚಾರ. ಧರ್ಮ ಆನಿ ಭಕ್ತ ಹ್ಯಾ ಶಬ್ದಾಂತು ಮೂಲ ಶಬ್ದ ಧರ್ ಆನಿ ಭಕ್ ಆಸೂನ ಮ ಆನಿ ತ ಹೇ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯ ಆಸಾಚಿ. ಹಾಜೇ ಜಾಣ ಲೋಕಾಂಕ ಕದಾಚಿತ ನಾ ಅಶಿಲ್ಯಾನ ಮೂಲ ಶಬ್ದಾಂತುಲೆ ರ ಆನಿ ಕ ಹಾಂಚೆ ಉಚ್ಚಾರ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾಲೆ ಆನಿ ಕಾಲ ಸಮಯಾ ಉಪರಾಂತ ತೇ ನಾಶಜಾಲೆ. ಆನಿ ಪರಿಣಾಮತಃ ಮ ಆನಿ ತ ಹೇ ಪ್ರತ್ಯಯ ಆಘಾತಯುಕ್ತ ಮಳ್ಯಾರ್ ದ್ವಿತ್ವ ಜಾಲೆ.

ಉದಾರಣ :– ಧರ್ಮ – ಧಮ್ಮ – ಧರ್ + ಮ – ಧ + ರ್ಮ – ಧ – ರ್ಮ – ಧಮ್ಮ

ಭಕ್ತ – ಭತ್ತ – ಭಕ್ +ತ – ಭ +ಕ್ತ – ಭ–ಕತ್ – ಭತ್ತ

ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಗೆ ಮಾನವವಂಶಾಚೆ ಮಿಶ್ರಣಾಚೋ ಹೋ ವೈರ್‌ವೈರಚೋ ಪರಿಣಾಮ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೀ ಕಾರಣ ಕೆನ್ನಾ ಭಾಷೇಂತು ಮಿಸಳತಾಚಿ ತೆನ್ನಾ ಭಾಷೇಚಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಬಿಗಡೋವ್ಚಕ ಜಾಸ್ತ ಸಮಯ ಲಾಗಚೋನಾ. ತ್ಯಾ ಕಾರಣಾನ್ ಕಶಿ ಕಶಿ ಆರ್ಯ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ವಸನೂಕ್ಯೋ ಪೂರ್ವ ದಿಸ್ಸೇನ್ ಪಸರಾವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೆ ತಸ್ಸೆ ನವೇ ನವೇ ಆರ್ಯೇತರ ಪಂಗಡಾಂಚೆ ಪ್ರಭಾವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ವೈರ್ ಪಡಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೆ. ಭಾಷಿಕ ದೃಷ್ಟೀನ ಹೋ ಫರಕ ಉದೀಚ್ಯ, ಮಧ್ಯ ಆನಿ ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶಾಂತುಲೆ ಭಾಷೇಂತು ದಿಸೂನ ಆಯ್ಲೊ.

ಉದಾರಣ – ಕೃತ (ಉದೀಚ್ಯ) ಕಿತ್, ಕತ್ (ಮಧ್ಯ ದೇಶಿಯ) ಕಟ (ಪ್ರಾಚ್ಯ)

ಅತ (ಉದೀಚ್ಯ) ಅತ್ (ಮಧ್ಯ ದೇಶಿಯ) ಅಟ್ಟ (ಪ್ರಾಚ್ಯ)

ಹೋ ಫರಕ ವಿಶೇಷತಃ ಋ ಆನಿ ಲ್ಟೃ ಹಾಂಚೆ ಉಚ್ಚಾರಾಂತು ಆನಿ ತೋ ಸುದಾ ಆರ್ಯೇತರಾಲೆ ಭಾಷಾ ಸಂಸರ್ಗತ ಜಾಲೋ ಹಾಂತು ಸಂಶಯನಾ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಂತುಲಿ ವರ್ಣಮಾಲಾ ಸಮೃದ್ಧ ಆಸಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇನ ತಾಂತುತಲೆ ಋ, ೠ, ಲ್ಟೃ, ಲ್ಟೄ, ಐ, ಔ, ಙ, ಞ, ಶ, ಷ, ವಿಸರ್ಗ, ಪ್ಲುತ ಆನಿ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಶಬ್ದಾಂಕ ಕಾಡ್ಲೆ. ವಿಸರ್ಗ ಆನಿ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಶಬ್ದ ಗೆಲಿಲೆ ಕಾರಣಾನ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪಾಂಚೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಕಮ್ಮಿ ಜಾಲಿ. ಸಂಯುಕ್ತ ವ್ಯಂಜನಾಂಚೆ ಉಚ್ಚಾರಾಂತುಲೆ ಏಕ ವ್ಯಂಜನಗಳನು ದುಸ್ರಾಂಚೆ ದ್ವಿತ್ವ ಜಾವ್ಚಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಸುರು ಜಾಲಿ. ರು, ಋ ಹಾಂಚೆ ನಂತರ ಯೇವ್ಚೆ ದಂತ್ಯ ವ್ಯಂಜನ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಜಾವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲಿ. ಹೋ ವೈರ್ ವೈರ್ ಜಾಲಿಲೋ ಉಚ್ಚಾರಾಚೋ ಬದಲ್. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಜೇಪೇಕ್ಷಾ ಜಾಸ್ತ ಸಕೋಲ ಮಳ್ಯಾರ್ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಆನಿ ಅಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯ ಹಾಂಚೆ ವೈರ್ ಬಿ ಪ್ರಾಕೃತಾನ ಘಾತಿಲೋ ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ಪ್ರಭಾವ.

ವಿಭಕ್ತೀಚಿ ಸಂಖ್ಯಾ ಸಂಬೋಧನ ಧರ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಆಟ ಆಸಾಚಿ. ಆನಿ ವಚನ ತೀನ ಆಸಾಚಿ. ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಂತು ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿವಚನ ಗಳಳೆ ಆನಿ ಏಕವಚನ ಆನಿ

ಏಹುವಚನ ಅಶ್ಶಿ ದೋನ ವಚನ ಉರಲಿ. ವಿಭಕ್ತೀಚೆ ಸಂಖ್ಯೇಂತು ಉಣೆ ಕೆಲೆ. ಚತುರ್ಥಿ ಕಮ್ಮಿ ಕರ್ನು ತಾಜೆ ಕಾರ್ಯ ಶಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತೀನ ಕೆಲೆ. ಸಾರಾಂಶ ಮಳ್ಯಾರ್ ರೂಪಾಂಚಿ ವಿವಿಧತಾ ಕಮ್ಮಿ ಜಾಲಿ. ಆನಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಏಕರೂಪತೇ ಕಡೇನ ಪಿರಚೆ ಪಡ್ಲೆ.

ಅಖ್ಯಾತ ವಿಭಕ್ತೀಚೆ ಬಾಬತೀನತುಬೀ ಹ್ಯಾಚಿ ತರೇಚಿ ಸುಲಭೀಕರಣಾ ಪದ್ದತ್ ವೃಷ್ಟೀಕ ಆಯಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಏಕ ವರ್ತಮಾನ, ತೀನ ಭೂತಕಾಲ ಆನಿ ದೋನ ಭವಿಷ್ಯ ಅಶ್ಶಿ ಸಹಾಕಾಲ ಅಸಿಲೆ, ಏಕ ಆಜ್ಞಾರ್ಥ, ಏಕ ವಿಧ್ಯರ್ಥ ಆನಿ ದೋನ ಸಂಖ್ಯೇತಾರ್ಥ ಅಶ್ಶಿ ಚಾರ ಅರ್ಥ ಅಶ್ಶಿಲೆ.

ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಕ್ರಿಯಾಪದ ರೂಪ ಏಕದಂ ಧಾ ಪ್ರಕಾರಾನ ತಯಾರ್ ಜಾತಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಧಾ ಪ್ರಕಾರಾಂತು ಪರತ್ ತೀನ ವಚನ ಆನಿ ತೀನ ಪುರುಷ ಹಾಂಚಿ ಭರ ಪಡತಾಲಿ. ಹಾಜೇ ಶಿವ್ಯಾ ಆತ್ಮನೇ ಪದ, ಪರಸ್ಮೈ ಪದ ಆನಿ ಧಾ ಗಣ ಹಾಂಚೆ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಗೆ ವಿಕಾರ ಮೂಲ ಧಾತು ವೈರ್ ಜಾತಾಲಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಆಖ್ಯಾತ ರೂಪಾಂಚಿ ವಿವಿಧತಾ ಜೀ ದಿಸ್ತಾ ತೀ ಹ್ಯಾಚಿ ಕಾರಣಾನ್.

ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಂತು ಹೇ ಸರ್ವ ಬದಲಲೇ. ಭೂತ ಕಾಲಾಚೆ ತೀನ ಪ್ರಕಾರ ಆನಿ ಭವಿಷ್ಯ ಕಾಲಾಚೆ ದೋನ ಪ್ರಕಾರ ವಚೂನ ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಏಕ ಏಕ ಪ್ರಕಾರ ಉರ್ಲೊ. ಭೂತಕಾಲಾಂತು ಆಖ್ಯಾತ ರೂಪ ವಾಪರಚೆ ಬದಲಾಕ ಕರ್ಮಣಿ ಭೂತಕಾಲ ವಾಚಕ ಧಾತು ಸಾದಿತಾಂಚೋ ವಾಪರ ಕರಚಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವಾಡಿ. ಸಂಖ್ಯೇತಾರ್ಥಾಚೆ ಜೇ ದೋನ ಪ್ರಕಾರ ಅಶಿಲೆ, ತಾಂತುತಲೋ ಏಕಚಿ ಉರ್ಲೊ. ಮಳ್ಯಾರ್ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೆ ಏಕೂಣ ಧಾ ಲಕಾರಾ ಪೈಕಿ ಫಕ್ತ ತೀನ ಕಾಲ ಆನಿ ತೀನ ಅರ್ಥ ಅಶ್ಶಿ ಸಹ ಲಕಾರ ಉರ್ಲೆ. ಅಖ್ಯಾತ ರೂಪ ಸಿದ್ದೀಚೆ ಬಾಬತೀಂತು ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಧಾತುಂಚೆ ಧಾ ಗಣ, ಪರಸ್ಮೈ ಪದ, ಆತ್ಮನೇ ಪದ ಇತ್ಯಾದೀಂಚೋ ಜೋ ವಿಚಾರ ಕರಚೋ ಪಡ್ತಾಲೋ ತೋ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಂತು ವರ್ಜ ಜಾಲೋ. ಇತ್ಲೇಂಚಿ ನಯ್ ತರ್ ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲ ರೂಪಾನ ಖಂಚೋಯಿ ಕಾಲ ಆನಿ ವಿಧ್ಯರ್ಥಿ ರೂಪಾನ ಖಂಚೋಯಿ ಅರ್ಥ ವ್ಯಕ್ತ ಜಾವ್ಹಾಕ ಲಾಗ್ಲೋ. ಸಾರಾಂಶ ಮಳ್ಯಾರ್, ಜೀ ಆಖ್ಯಾತ ರೂಪಾಂಚಿ ಸಮೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಭೂಷಣ ಜಶ್ಶಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ ತೀಚ ಮೂಲಾ ಸಕಟ್ ಬದಲಲಿ. ಧ್ವನಿ ಪರಿವರ್ತನೇನ ಜರ್ ತೆಗೆಲೆ ಬಾಯರ್‌ಚೇ ಉಚ್ಚಾರ ರೂಪ ಬದಲಲ್ಯಾರ್ ವಿಭಕ್ತಿ ಆನಿ ಅಖ್ಯಾತಾಂತು ಜಾಲಿಲೆ ಫರಕಾನ ಭಾಷೇಂತು ಬಿತರ್ ಭಾಯರಚೋ ಆನಿ ಮೂಲ ಭೂತ ಅಸ್ಲೋ ಬದಲ್ ಜಾಲೋ. ಹೋ ಬದಲ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಸೂನ ಜಾಲಿಲೋ ತರಿ ತೋ ಇತ್ಲೋ ಮೂಲ ಭೂತ ಆನಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಅಶಿಲೋ ಕಿ ತ್ಯಾ ಫರಕಾನ ದಿಸ್ಚೆ ತಿಗೆಲೆ ಫರಕಾನ ದಿಸ್ಚೆ ತಿಗೆಲೆ ರೂಪಾಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹ್ಯಾ ನಾವಾನ್ ಅಪೋವ್ಚೆ ಸಾಧ್ಯ ಜಾಲೆ ನಾ. ಮ್ಹಣು ಭಾಷೇಂಚೆ ಅವಸ್ಥಾಂತರಾ ಬರೋಬರ್ ನಾಮಾಂತರ ಬೀ ಜಾಲೆ. ಆನಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಹೇ ನಾಂವ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಕ ಪಡ್ಲೆ.

ದಿಲಿಲೆ ದೋನ ಭಾಷೇಂತುಲೋ ಪಾರಸ್ಪರಿಕ ಸಂಬಂಧ ಸಮಜಚೋ ಆಸ್ಲಾರ್ ತ್ಯಾ ದೋನ ಭಾಷೇಂತುಲೇ ನಾಮ ಪದಾಚೆ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪ ಆನಿ ಕ್ರಿಯಾಪದಾಚಿ ಕಾಲಾರ್ಥಕ ರೂಪ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಮಾಣ ಆಸಾಚಿ, ಶಿವ್ಯಾ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತುಲೆ ಶಬ್ದ ಬಂಡಾರ ನಯ್. ಕಿತ್ಯಾಕ ತರ್ ಏಕಚಿ ವರ್ಗಾಚೆ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಗೆ ಭಾಷೇಚೆ ಶಬ್ದ ಬಂಡಾರಾಂತುಲೆ ಅಧಿಕಾಂಶ ಶಬ್ದ ಏಕಚಿ ಮೂಲ ಶಬ್ದಾಚೆ ರೂಪಾಂತರ ಜಾವ್ನು ಅಶಿಲ್ಯಾನ್ ತೇ ಏಕಚಿ

ಕಿಂವಾ ಸಮಾನ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತ್ಯಾ ಶಬ್ದಾಂಚಿ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪ ಆನಿ ಆಖ್ಯಾತ ರೂಪ ಮಾತ್ರ ವೆಗ್ಳಿ ಉರ್ತಾಚಿ. ಗ್ರಿಯರ್ಸನ್ ಬಿಹಾರಿ ಆನಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೇಂಚೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣ ಕರತಾನಾ ಮಣತಾ ಕೀ ದೋನ ಭಾಷೇಂತುಲೆ ಉತಾರೆ ಸಾರಕಿ ಆಸ್ಸಾರ್ ಹೇ ಭಾಷಾ ಏಕ ಮಣಚೆ ಯೋಗ್ಯ ನಯ್. ತಾಂಚೆ ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ಬಾಂದಾವಳ ಏಕ ಆಸ್ಸಾರಿಯಿ ತೇ ಏಕ ಉರ್ಚಾ, ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ವೆಗ್ಗೆ ಮಣಚಾಕ ಜಾಯ್. ಭಾಷೇಚೆ ವೆಗ್ಳೆ ಪಣಾಚೆ ಲಕ್ಷಣ, ತೇ ಉಲ್ಯೆತಲ್ಯಾಂಕ ಏಕಮೇಕಾಂಕ ನಾಸಮಜಚೆ ವ್ಯೆರ್ ಆಧಾರನುನಾ. ತರ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀಕ ನದರೇನ ತಾಂಚೆ ವೆಗ್ಳೆ ಪಣ ಠರೌಚಾಕ ದುಸ್ರಿಚಿ ಬಲಿಷ್ಠ ಕಾರಣಾನ ಧ್ಯಾನಾಂತು ಘೇವ್ಚಾಕ ಜಾಯ್ತ. ಆನಿ ತಾಂತು ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ಬಾಂದಾವಳ ಹೇ ಪಯ್ಲೆ ಆನಿ ಮುಖೇಲ ಕಾರಣ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪಾಂತು ಆನಿ ಆಖ್ಯಾತ ರೂಪಾಂತು ಬದಲ್ ಜಾಲಿಲ್ಯಾನಾಚಿ ಮೂಲ ಭಾಷೇಕ ಘಾಂದಿಪಡ್ನು ನವೋ ಬೇಧ ವಾ ನವೀ ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಯೆತಾ.

ಮಾನಿಲೆ ಆಸಾಕಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಚೆ ನಾಮಾಂತರ ಕರಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಜಾವ್ಚೆ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಸಾಧಾರಣ ಕ್ರಿಪೂ. 600 ಚೆ ಸುಮಾರಾಕ ಜಾಲೆ. ಗೌತಮ ಬುದ್ಧಾನ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಾಚಿ ಭಾಷಾ ಕೆಲಿಲ್ಯಾನ ತಿಕಾ ಭಾಷೇಚೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಮೆಳ್ಳಿ. ಆನಿ ಕಾಲಾಂತರಾನ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಸ್ಥೈರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲೆ. ಬುದ್ಧ ದೇವಾಲೆ ಕಾಲಾ ನಂತರ ಆಚಾರ್ಯ ಪಾಣಿನಿಲೋ ಕಾಲ (ಸಾಧಾರಣ ಕ್ರಿ. ಪೂ. 5ವೇ ಶತಕ) ಆಯ್ಲೋ. ಕೆನ್ನಾ ಬೌದ್ಧ ಮತಾಚೆ ಪ್ರವಚನಾಂಕ ಲಾಗೂನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಚೆ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಂತು ವಾವುರ್ಚಾಕ ಲಾಗಿಲ್ಯಾನ್ ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಅಶುದ್ಧ ಜಾವ್ಚಾಕ ಲಾಗಿಲ್ಯಾನ ಪಾಣಿನೀಕ ಸಂಸ್ಕೃತಾಚೋ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚೋವ್ಚೆ ಪಡ್ಲೆ.

ಆಜ ಜರೀ ಆಂಮ್ಕಾ ಬುದ್ಧ ದೇವಾಲಿ ಪ್ರವಚನಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮೇಳ ನಾ ತರೀ ಸಾಮ್ರಾಟ್ ಅಶೋಕಾಲೆ ರಾಜ್ಯಾಂತು ಖಂಚೇ ತರೇಚಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಆಶಿಲಿ ಮ್ಹೊಣು ತಾಂಗೆಲೆ ಮಸ್ತ ಭರಪಾ ವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚಿ ಜನ ಭಾಷೇಚೆ ಜಾಣ ಜಾವ್ಚಾಕ ಆಮ್ಗಿ ಹ್ಯಾ ಮಸ್ತ ಭರಪಾಂಚೆ ದೋನ ಉತ್ತರೆ ದೀವ್ಯಾ. ಪಯ್ಲೆ ಭರಪ ಪಶ್ಚಿಮೇಂತು ಗುಜರಾತ ಪ್ರದೇಶಾಚೆ ಗಿರಿನಾರ ದೊಂಗ್ರಾರ ಆಸಾ. ದುಸ್ರೆ ಭರಪ ಪೂರ್ವೇಕ ಮೆರಟ ಗಾಂವಾಂತುಲೆ ಆಸೂನ ಆತ್ತಾ ತೇ ದಿಲ್ಲಿಂತು ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ದೋನ ಭರಪಾಂತುಲೆ ಭಾಷಾ ಬೇದ ಕಾಳಜಿ ಪೂರ್ವಕ ಲಕ್ಷಾಂತು ಗೇವ್ಚೆ ತಸ್ಸಲೆ ಆಸಾಚಿ.

1.ಇಯಮ್ ಧಮ್ಮಲಿಪಿ ದೇವಾನಂ ಪಿಯೇನ ಪಿಯದಸಿನಾಂ ರಾಯಾಂ ಲೇಕ್ಷಾಪಿತಾ: ಇದನ ಕಿಂಚಿ ಜೀವಂ ಅರಭಿತ್ಪಾ ಪ್ರಜೂಹಿತವ್ಯಂ. ನ ಚ ಸಮಾಜೋ ಕರ್ತವ್ಯೋ. ಬಹುಕಂ ದೋಸಂ ಸಮಾಜ್ಮಿ : ಪಸತಿ ದೇವಾನಂ ಪಿಯೋ ಪಿಯದಸಿ ರಾಜಾ. ಅಸ್ತಿಪಿತು ಏಕಚಾ ಸಾಧುಮತಾ ದೇವಾನಂ ಪಿಯಸ ಪಿಯದಸಿನೋ ರಾಯೋ, ಪುರಾ ಮಹಾನಸಮ್ಹಿ ದೇವಾನಂ ಪಿಯಸ ಪಿಸದಸಿನೋ ರಾಯೋ ಅನುದಿವಸಂ ಬಹುನಿ ಪ್ರಣಸತ ಸಹಸ್ರಾನಿ ಅರಬಿಸು ಸೂಪಾತಾಯ. ಸೇ ಆಜ ಯದಾ ಅಯಂ ಧಮ್ಮಲಿಪಿ ಲ್ಖಿತಾ ತಿ ಏವ ಪ್ರಾಣಾ ಆರಬಿರೆ ಸೂಪಾತಾಯ, ದೋ ಮೋರಾ ಏಕೋ ಮಗೋ, ಸೋಪಿ ಮಗೋ ನ ಧುವೋ, ಏತೆ ಪಿ ಪಾಣ ಪಚ್ಚಾ ನ ಅರಬಿರೆ.

2. ದೇವಾನಂ ಪಿಯೆ ಪಿಯದಸಿ ಲಾಜಾ ಹೇವಂ ಆಹಾಧಮ್ಮೆ ಸಾಧು ಕಿಯಂ ಚೂ ಧಮ್ಮೆ ತೀ? ಅಪಾಸಿನವೇ, ಬಹುಕಸಾನೆ, ದ್ರಯಾದಾನೆ, ಸಚೆ, ಸೋಚಯೆ, ಚಕ್ಖುದಾನೆ ಪಿ

:ಹುವಿದೆ ದಿನೆ ದುಪದ-ಚತುಪದೇಶು, ಫಕಿವಾಲೀಚಲೇಸು, ವಿವಿಧೇ ಮೇ ಅನುಗೇಹೆ ಟೆ, ಅಪಾನ ದಖಿನಾಯೇ ಅನ್ನಾನಿ ಪಿ ಚ ಮೇ ಬಹೂನಿ ಖಯಾನಾನಿ ಕಟಾನಿ, ಮೇತಾಯೆ ಮೇ ಅಟಾಯೆ ಈಯಂ ಧಮ್ಮಲಿಪಿ ಲಿಖಾಪಿತಾ. ಹೇವಂ ಅನುಪಟಿ ಪಜಂತು ಚಿಲತಿತಿಕಾ ಚ ಹೋತು ತಿ. ಏಚ ಹೇವಂ ಸಂಪಟಿ ಪಜಿಸತಿ ಸೇ ಸುಕಟ ಏಚತಿತಿ.

3. ಆಮ್ಹಿ ಏಕ ವಿಷಯ ಲಕ್ಷಾಂತು ಧರ್ಯಾ. ಆನಿ ತೋ ಮಳ್ಯಾರ್ ಹ್ಯಾ ಪಾಷಾಣ ಬರಪಾಂಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಆಮ್ಹಿ ಕರಚೆ ಕಾರಣ ಮಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಖಂಚೆ ತರೇನ ವಿಕಾಸ ಪಾವ್ಲಿ. ಆಮ್ಹಿ ಸಾಂಗಿಲೆ ಆಸಾ ಕಿ ಹ್ಯಾ ದೋನ ಬರಪಾಂತು ಪಯ್ಲೆ ಬರಪ ಪಶ್ಚಿಮೇಂತುಲೆ ಗುಜರಾತ ದೇಶಾಂತು ಮೆಳಿಲೆ ಆನಿ ದುಸ್ರೆ ಬರಪ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಾನ ಮೆರಟೇಂತು ಮೆಳಿಲೆ. ತ್ಯಾ ದೃಷ್ಟೀನ ಪಳೈಲೆ ತೆನ್ನಾ ಹ್ಯಾ ದೋನ ಬರಪಾಂತುಲೆ ಭಾಷಾ ವಿಭೇದ ಸ್ಪಷ್ಟ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಲೆ. ಪಯ್ಲೆ ಬರಪಾಂತು ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಅಕಾರಾಂತು ಆಶಿಲೆ ಧರ್ಮ, ಪ್ರಿಯ ವಗೈರೆ ಶಬ್ದ ಧಮ್ಮೋ, ಪಿಯೋ ಜಾತಾಚಿ. ಆನಿ ತೇಚಿ ಶಬ್ದ ದುಸ್ರೆ ಬರಪಾಂತು ಧಮ್ಮೆ, ಪಿಯೆ ವಗೈರೆ ಜಾತಾಚಿ. ತ್ಯಾಚಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ರಾಜಾ, ವಾ ರಾಯಾ ಹೇ ಪಯ್ಲೆ ಬರಪಾಂತುಲೆ ಶಬ್ದಾಂತುಲೆ ರ ಕಾರ ಲ ಕಾರ ಜಾತ್ತಾಚಿ ಆನಿ ತೇ ಲಾಜಾ, ವಾಲಿಚಲ ಜಾತ್ತಾಚಿ. ಮುಕಾರ ಸರ್ರು ಭೂತಕಾಲಿಕ ಕ್ರದಂತಾಂತುಲೆ ತ ಕಾರ ಟ ಕಾರ ಜಾತ್ತಾಚಿ. ಉದಾರಣ-ಅನುಗೃಹೋ ಕತೋ ಆಶಿಲೆ ಅನುಗಹೇ ಕಟೆ ಜಾತ್ತಾ. ಆನಿ ಸೂಕ್ತಂ ಆಶಿಲೆ ಸುಕಟಂ ಜಾತ್ತಾ.

ತ್ಯಾಚಿ ಪ್ರಕಾರ ಪಯ್ಲೆ ಬರಪಾಂತು ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೆ ಅ ಕಾರಾಂತ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ನಾಮ ಪದ ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಆಶಿಲೆ ವಿಶೇಷಣ ಓ ಕಾರಾಂತಾಂತು ರೂಪಾಂತರ ಜಾಲ್ಯಾಚಿ. ಉದಾರಣ-ಸಮಾಜೋಕತವ್ಯೋ ಏಕೋಮಗೋ ಸೋ ಪಿ ನ ದುವೋ ಇತ್ಯಾದಿ. ತಶ್ಶಿಚಿ ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗಾಚೆ ತತ್ ಹೋ ಶಬ್ದ ಸೇ ಮ್ಹಣು ರೂಪಾಂತರ ಜಾಲಾ. ಹೋ ಶಬ್ದ ಉಪರಾಂತ ಕೊಂಕಣೇಂತು ತೇ ಮ್ಹಣು ಪರಿವರ್ತನ ಪಾವ್ಲಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೀಚೆ ಜಾಲಿಲೆ ಅವಸ್ಥಾಂತರಾಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಜರ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಆಂಮ್ಕಾ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೆ ಅ ಕಾರಾಂತ ನಾಮಪದ ಓಕಾರಾಂತ ರೂಪಾನ ಕೊಂಕಣೇಂತು ಸಾಮಾನ್ಯತ: ಪರಿವರ್ತನ ಪಾವ್ಲ್ಯಾಚಿ. ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಪರಿವರ್ತನೇಚಿ ಪೂರ್ವಾವಸ್ಥಾ ಶೌರಸೇನಿ ಪ್ರಾಕೃತ ವಿಭೇದಾಂತು ಆಂಮ್ಕಾ ಮೆಳ್ತಾ ಶಿವ್ಯಾ ಮಾಗಧಿ ಪ್ರಾಕೃತ ವಿಭೇದಾಂತು ನಯ್. ಆಮ್ಹಿ ಜರ್ ಆತ್ತಾ ಹೊನ್ನೆಲೋ ಭಾಷಾ ವಿಭಾಗಾಂಚೋ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಜರ್ ಲಕ್ಷಾಂತು ಧರ್‍ಲೋ ತರ್ ದಿಸ್ಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನ್ ಪಶ್ಚಿಮೇಂತುಲೆ ಆನಿ ನೈರುತ್ಯ ಪ್ರದೇಶಾಂತುಲೆ ಭಾಷಾ ಹೇ ಶೌರಸೇನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಭಾಷೆ ಪಾಸೂನ ಉತ್ಪ್ಯಾಂತ ಜಾಲಿಲೆ ಭಾಷಾ ಆಸಾಚಿ ಆನಿ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಭಾಷಾ ಹೇ ಮಾಗಧಿ ಪಾಸೂನ ಸಂಬಂಧಿತ ಭಾಷಾ ಆಸಾಚಿ. ಹೀ ದೋನ ಪಾಷಾಣ ಬರಪ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂಚೆ ಮೂಲ ಭಾಷೇಚಿ ಲಕ್ಷಣ ಘೇವ್ನು ದ್ರಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ತಾಚಿ, ಹೇ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾತಾ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖಕಾಲೆ ಮತಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಹೀ ಶೌರಸೇನಿ ಘಟಾಂತುಲಿ ಭಾಷಾ ಆಸೂನ ತಿಗೆಲೆ ವಿಕಾಸಾಂತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಪ್ರಾಕೃತ-ಜೇ ಭಾಷಾ ಶೌರಸೇನಿಚಿ ಕಾವ್ಯಮಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ-ಸಹಭಾಗಿ ಆಸಾ. ತ್ಯಾ ವಿಚಾರಾಚೋ ಆತ್ತಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರ್ಯಾ. ಆನಿ ತೋ ಕರ್ತಾನಾ ಜರ್ ಆಮ್ಹಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾ ಪಾಸೂನ ಪ್ರಾಕೃತಾಂತು ರೂಪಾಂತರ

ಜಾವ್ಚಾಂತು ಕಿಂವಾ ಶೌರಸೇನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಂತು ರೂಪಾಂತರ ಜಾವ್ಚಾಂತು ಜೇ ಮುಖೇಲ ಸೂತ್ರ ಆಚರಣೇಂತು ಯತಾಚಿ, ತಾಂಚೋ ಜರ್ ವಿಚಾರ ಕೆಲೋ ತರ್ ಜಾಸ್ತ ಸಹಾಯ ಮೆಳತ್.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಾಂಕ ಪ್ರಾಕೃತ ರೂಪ ದಿವ್ಚೆ ಮುಖೇಲ ನಿಯಮ ಹ್ಯಾ ತರೇಚಿ ಅಸಾಚಿ.

1. ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೆ ಅಕಾರಾಂತ ನಾಮಪದ ಪ್ರಥಮ ವಿಭಕ್ತಿಚೇ ಏಕವಚನಾಂತು ವಿಸರ್ಗಾನ ಮೆಳತ್ ಆಸಿಲ್ಯಾನ ಕಿಂವಾ ಅಕಾರಾಂತ ಶಬ್ದಾಚೆ ಉಪರಾಂತ ವಿಸರ್ಗ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್ ತೋ ಮಾಗಶೀಚೆ ಅಕಾರ ಬರೋಬರ ಮೇಳ್ನು ಓ ಕಾರ ರೂಪ ಘೆತಾ. ಉದಾರಣ–ಗೊಟಕ್–ಗೊಟಕೋ–ಗೋಡೋ (ಕೊಂ),–ವಂಶ:–ವಂಶೋ–ವಾಂಶೋ (ಕೊಂಕಣಿ)

ಪುರುಷ – ಪುರಿಸೋ – ತತ್ – ತತೋ – ಅತ: – ಅತೋ ಇತ್ಯಾದಿ.

2. ಓಕಾರಾಂತ ಜಾಲಿಲೆ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ನಾಮ ಪದಾಚೆ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತೀಚೆ ಏಕವಚನ ಶಬ್ದ ಬಹುವಚನಾಂತು ಆಕಾರಾಂತ ವಾ ಏಕಾರಾಂತಾಂತು ಪರಿವರ್ತನ ಜಾತ್ತಾಚಿ,

ಉದಾರಣ – ಗೊಟಕಾ – ಗೊಟಕೆ – ಗೋಡೆ (ಕೊಂ), ವಂಶಾ – ವಂಶೆ – ವಾಂಶೆ (ಕೊಂ)

3. ಶಬ್ದಾಂತುಲೆ ಶ ಆನಿ ಷ ಹೇ ಸ ಜಾತಾಚಿ. ಉದಾರಣ – ಪುರುಷ – ಪುರಿಸೋ, ವಂಶ – ವಂಸೋ, ಕಶ್ಯಪ – ಕಸ್ಸಪೋ ,

4. ಪ್ರಥಮಾ ಆನಿ ದ್ವಿತಿಯಾ ವಿಭಕ್ತೀಚೆ ಬಹುವಚನಾಂತು ಸರ್ವ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಾಚೆ ನಾಮ ಪದಾ ಉಪರಾಂತ ಓ ಯೇವ್ನ ಮೆಳ್ತಾ. ಉದಾರಣ – ಮಾಲಾ – ಮಾಲಾವೋ, ನದ್ಯ – ನಜ್ಯೋ.

5. ತ್ಯ ಆಶಿಲೆ ಚ, ಆನಿ ದ್ಯ ಅಸಿಲೆ ಜ್ಯ ಜಾತಾ. ಉದಾರಣ – ಸತ್ಯ – ಸಚ್ಯ, ನದ್ಯ– ನಜ್ಯೋ, ಗದ್ಯ – ಗಜ್ಯ.

6. ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಾಂಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಧೀರ್ಘ ಸ್ವರ ಉರ್ಲೆರಿ ತೇ ಹ್ರಸ್ವ ಜಾತಾ. ಉದಾರಣ– ಪಾಂಡಿತ್ಯಂ – ಪಂಡಿಚ್ಯ ಆತ್ಮಾ – ಅತ್ಮಾ.

7. ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಾಂತು ವೆಗ್ಳೆ ವರ್ಗಾಚೆ ವ್ಯಂಜನ ಅಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತಾಂತುತಲೆ ಖಂಚೇತರಿ ಏಕ ವ್ಯಂಜನ ಲೋಪ ಜಾವ್ನು ಉರಿಲ್ಯಾತ್ ದ್ವಿತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾತಾ.

ಧರ್ಮ – ಧಮ್ಮೊ, ಆತ್ಮಾ – ಅತ್ಮಾ, ರಾತ್ರಿ – ರತ್ತಿ, ಶುಷ್ಕ – ಸುಕ್ಕಂ.

ಸಂಸ್ಕೃತಾ ಉಪರಾಂತ ಪಯ್ಲಾ ವಯ್ಲೆ ಅವಸ್ಥಾಂತರ ಜಾಲಿಲೆ ಮಾಗಧಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಚೆ ನಿಯಮಾಂಚೋ ಥೋಡೆ ಧ್ಯಾನ ದರ್ಸು ಆತಾ ತ್ಯಾ ನಿಯಮಾಂಚೆ ಪರಿಣಾಮ ಜಾಲಿಲೆ ಶೌರಸೇನಿ – ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭೇದಾಂಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರ್ಚೆ ಜರೂರ ಆಸಾ. ಥೋಡೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೂಪಾಂತರಾಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಹೇ ಪ್ರಕಾರ ನದ್ರೇಕ ಯೆತಾಲೆ. ಆಮ್ಮಿ ಧ್ಯಾನಾಂತು ಪಯ್ಲೇಚಿ ಘೆತ್ಲ್ಯಾಕಿ ಜಸ್ಸೆ ಮಾಗಧಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶಾಂತು ಮಳ್ಯಾರ್ ಆತ್ತಾಚೆ ಬಿಹಾರ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ವಾಪರಚ್ಯಾಂತು ಯೆತಾಲಿ ತ್ಯಾಚಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಶೌರಸೇನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಪ್ರಾಕೃತಾಚೋ ಉಪಯೋಗ ಮಧ್ಯ ದೇಶ ಆನಿ ಉದೀಚ

ೀಶಾಂತು ಜಾತಾಲೋ. ಶೌರಸೇನಿ ಪ್ರಾಕೃತಾಚೆ ಅವಶೇಷ ಗಿರಿನಾರಾಚೆ ಪ್ರದೇಶಾಂತುಲೆ ಶೋಕ ರಾಜಾಲೆ ಪಾಷಾಣ ಭರಪಾಂತು ಆಸಾಚಿ ಹೇ ಆಂಮ್ಮಿ ಧ್ಯಾನಾಂತು ಘೆತಿಲೆ ಸಾ. ಆನಿ ಥಂಯ್ ಬೌದ್ಧಾವತಾರಾಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಪಾಸೂನ ಅಂತರವರ್ತುಲಾಚೆ ಆರ್ಯಾಲಿ ಸ್ತಿ ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ತಾಂಗೇಲಿ ಶೌರಸೇನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಶಿಲಿ.

1. ಶಬ್ದಾಚೆ ಸುರುವಾತೀಕ ಆಶಿಲೆ ಪಣೂನ ಭಿನ್ನ ವರ್ಗಾಚೆ ವ್ಯಂಜನ ಸಹಿತ ಮೆಳತ ಾ ಅಸ್ತಾನ ವೆಗ್ಗೆ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಆಶಿಲೆ ತ ಕಾರ, ದ ಕಾರ ಜಾವ್ನು ರೂಪಾಂತರ ಜಾತಾಚಿ. ತ ಆನಿ ಠ ಹೇ ಡ ಆನಿ ಢ ಮಣ್ಣು ಬದಲತಾಚಿ. ಉದಾರಣ–ಗಚ್ಚತಿ–ಗಚ್ಚದಿ, ಪಠತಿ–ಪಡದಿ. ಗೊಟಕ–ಗೊಡವೋ.

2. ರ್ಯ ಆಶಿಲೆ ಯ್ಯ ವಾ ಜ್ಜ ಜಾತಾ. ಉದಾರಣ–ಆರ್ಯ–ಅಜ್ಜೋ, ಕಾರ್ಯಂ–ಕಜ್ಜಂ, ಆರ್ಯಪುತ್ರ – ಅಯ್ಯಪುತ್ತೋ.

3. ಅಧಿಕಾಂಶ ಶಬ್ದಾಂತುಲೆ ಕ, ಗ, ಚ, ಜ, ದ, ಪ, ಯ ಹೀ ವ್ಯಂಜನ ಲೋಪ ಜಾವ್ನು ತಾಂತುತಲೆ ಸ್ವರ ಮಾತ್ರ ಉರತಾಚಿ. ಹೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಚೆ ಮುಖೇಲ ಲಕ್ಷಣ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ. ಉದಾರಣ – ಗತ: – ಗದೋ – ಗವೋ ವಾ ಗಯೋ, ಸಾಗರ : – ಸಾಅರೋ, ವಚನಂ – ವಅರಣಂ.

4. ನ ಆಶಿಲೆ ಣ ಜಾತಾ. ಉದಾರಣ – ನಯನಂ – ಣಅಣಂ, ನಟ: – ಣಡೋ.

5. ತ ಅಸಿಲೆ ಹ ವಾ ಧ ಜಾತ್ತಾ. ಉದಾರಣ – ನಾತ – ಣಾಥೋ, ಕತಂ – ಕದಂ ವಾ ಕಹಂ.

6. ಏಕೇಕ ಪಟೆ ಭ ಅಸಿಲೆ ಹ ಜಾತ್ತಾ. ಉದಾರಣ – ಭವತಿ – ಹೋದಿ ವಾ ಭೋದಿ.

7. ಖ – ಘ – ಥ – ಧ –ಫ ಹಾಂಚೆ ಬದಲೀಕ ಹ ಯೆತಾ, ಉದಾರಣ – ನಖ – ಣಹ, ಮೇಘ – ಮೇಹ, ಬದೀರ – ಬಹಿರೋ, ನಬ – ಣಹ.

8. ಕ್ರಿಯೇಕ ಥಾ, ದೂಣ, ಕಿಂವಾ, ಯಿಯ ಲಾವ್ನು ಶೌರಸೇನಿಂತುಲೆ ಪೂರ್ವಕಾಲಿಕ ಕ್ರದಂತ ಸಿದ್ಧ ಜಾತಾ, ಉದಾರಣ – ಭೂ – ಭವಿಯ – ಭೊತ್ತಾ – ಭೋದೂಣ. ಪಠ ಹಾಜೆ ಕೃದಂತ ಪಡಿಯ – ಪಡಿದೂಣ – ಪಡಿತ್ತಾ.

9. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಂತು ಪೂರ್ವಕಾಲೀನ ಕೃದಂತ ಕ್ರಿಯೇಕ ಊಣ ಲಾವ್ನು ಸಿದ್ಧ ಜಾತಾ. ಉದಾರಣ – ಘೇವುಣ ಕಾವೂಣ, ಭೆತೂಣ.

10. ಶಬ್ದಾಂತುಲೆ ದ ಕಾರ ಏಕ ಏಕ ಪಟೇ ಲ ಕಾರ ಮಣ್ಣು ರೂಪಾಂತರ ಜಾತಾಚಿ. ಉದಾರಣ – ದೋಹದ: – ದೋಹಲೋ, ಆರ್ದ್ರಂ – ಓದದಂ – ಓಲ್ಲಂ.

ಹ್ಯಾ ನಿಯಮಾಂಚೋ ವಯ್ಲೆ ವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಜರಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲೋ ತರಿ ಆಂಮ್ಕಾ ದಿಸೂನ್ ಯೆತಾಕಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಪರಿವರ್ತನೇಂತು ಹ್ಯಾ ನಿಯಮಾಂಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಕಿತ್ಲೇ ಮೆರೇನ್ ಪಡ್ಲಾ. ಹ್ಯಾ ನಿಷ್ಕರ್ಷಾಚೋ ಜಾಸ್ತ ಪ್ರಭಾವ ತೆನ್ನಾ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾಯಾತ್ ತೆನ್ನಾ ಆಂಮ್ಮಿ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಚೆ ಥೋಡೆ ಉತಾರೆ ಪಳೈತಾಚಿ. ಸಾಮ್ರಾಟ ಅಶೋಕಾಲೆ ಪಾಷಾಣ ಭರಪಾಂತುಲೆ ಉತಾರೆ ಆಂಮ್ಮಿ ಪಳೈಲ್ಯಾಚಿ. ಆತ್ತಾ ಬುದ್ಧ

ದೇವಾಲಿ ಥೋಡಿ ವಚನ ಜೇ ಧಮ್ಮ ಪದ ಗ್ರಂಥಾಂತು ಆಂಮ್ಕಾ ಮೆಳ್ತಾಚಿ, ತೀ ಪಳೋವ್ಯಾ.

ನ ಹೀ ವೇರೇಣ ವೇರಾನಿ ಸಮ್ಮಂತೀದ ಕುದಾಚನಂ ೦

ಅವೇರೇನ ಚ ಸಮ್ಮಂತಿ ಏಸಧಮ್ಮೋ ಸನಾತನೋ ॥

ಇದ ಮೋದತಿ ಪೆಚ್ಚ ಮೋದತಿ ಕತಪುಂಜೋ ಅಭಯುತ್ತ ಮೋದತಿ ।

ಸೋ ಮೋದತಿ ಸೋ ಪಮೋದತಿ ದಿಸ್ವಾ ಕಮ್ಮವಿಸುದ್ಧಿಮತ್ತನೋ ॥

ಅಪ್ಪ ಮಾದೋ ಅಮತಪದಂ ಪಮಾದೋ ಮಚ್ಚನೋ ಪದಂ ।

ಅಪ್ಪಮತ್ತಾ ನ ಮಿಯಂತಿ ಯೇ ಪಮತ್ತಾ ಯೆತಾಮತಾ ॥

ಅರ್ಥ : ಹ್ಯಾ ಜಗಾಂತು ವೈರಾನ ವೈರ್ ಕೆನ್ನಾಯಿ ಶಾಂತ ಜಾಯ್ನಾ. ಅವೈರಾನ ತೇ ಶಾಂತ ಜಾತಾ. ಹೋಚಿ ತೋ ಸನಾತನ ಧರ್ಮ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾ. ಕೋಣೆ ಪುಣ್ಯ ಕೆಲ್ಯಾ ತೋ ಹೇ ಜಗಾಂತು ಆನಂದ ಪಾವ್ತಾ, ಪರಲೋಕಾಂತು ಆನಂದ ಪಾವ್ತಾ. ದೋನಿ ಲೋಕಾಂತು ಆನಂದ ಪಾವ್ತಾ. ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಶುದ್ದ ಕರ್ಮ ಪಳೋವ್ನು ತೋ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತ ಜಾತ್ತಾ. ಅಪ್ರಮಾದ ಮಳ್ಯಾರ್ ಸಾವಧಾನ ಅಸ್ಚೆ, ಹೇ ಅಮೃತತ್ವಾಚೆ ಸ್ಥಾನ. ಪ್ರಮಾದ ಮಳ್ಯಾರ್ ಬೇಸಾವದ ಆಸ್ಚೆ. ಹೇ ಮರಣಾಚೆ ಸ್ಥಾನ. ಜೋ ಕೋಣ ಅಪ್ರಮತ್ತ ಅಸ್ತಾ ತಾಕ್ಕಾ ಕೆನ್ನಾಯಿ ಮರಣ ನಾ. ಜೋ ಪ್ರಮತ್ತಾ ಆಸ್ತಾ ತೋ ಜೀವಂತ ಆಸೂನ ಮೆಲಿಲೆ ಸಮಾನ.

ವೈರ್ ದಿಲಿಲೆ ಉದಾರಣೇಂತು ಓಕಾರಾಂತ ಶಬ್ದ ಏಕಾರಾಂತ, ರ ಕಾರ ಆಶಿಲೆ ಲ ಕಾರ, ಆನಿ ತ ಕಾರ ಆಶಿಲೆ ಟ ಕಾರ ಜಾಲ್ಯಾಚಿ. ಹೇ ಸರ್ವ ಮಾಗಧೀಂತು ಜಾವಚೆ ಪರಿವರ್ತನೇಚೆ ನಿಯಮಾಂಕ ಅನುಸರುನ ಆಸಾಚಿ. ತ್ಯಾಚಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಧಮ್ಮೋ, ಪಮಾದೋ, ಸೋ ಹೇ ಶಬ್ದ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತೀಚೆ ಏಕವಚನ ಆಸೂನು ಓ ಕಾರಾಂತಾಂತು ರೂಪಾಂತರ ಜಾಲಿಲೆ ಆಸೂನ ತೇ ಪಯ್ಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಅ ಕಾರಾಂತ ಆಶಿಲೆ. ಹ್ಯಾ ನಿಯಮಾಂಕ ಅನುಸರೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತುಬಿ ಅ ಕಾರಾಂತ ಆಶಿಲೆ ಶಬ್ದ ಓಕಾರಾಂತ ಜಾತಾಚಿ ಹೇ ಲಕ್ಷಾಂತು ಘೇವ್ಕಾ. ಸೋ ಹ್ಯಾ ವಚನಾಂತುಲೋ ಹೋ ಶಬ್ದ ಕೊಂಕಣೀಂತು ತೋ ಮಣು ರೂಪಾಂತರ ಜಾಲಾ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ನಾಟಕಾಂತು ತೆನ್ನಾಚೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ವಾಪರತಾಲೆ. ತಾಂಚೆ ಥೋಡೆ ಉದಾರಣೆ ಆತ್ತಾ ಪಳೋವ್ಯಾ.

ಭಾಸಕವಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಸ್ವಪ್ನ ವಾಸವದತ್ತಾ ನಾಟಕಾಂತು ವಿದೂಷಕಾಲೆ ತೋಂಡಾಂತು ವಿಚಾರಾಯ್ತಾ, ಕಹಿಂ ವಾಸವದತ್ತಾ? ಹಾಜ್ಜೆ ಕೊಂಕಣಿ ರೂಪಾಂತರ ಕಂಯಿ ವಾಸವದತ್ತಾ? ವಾಸವದತ್ತಾ ಮಣತಾ ಗದಾಯೇಸಾ ಅಹೋ ಅಚ್ಚಾಯಿದಂ, ಅಯ್ಯಉತ್ತೋ ಪರಕೇರವೋ ಸಂವುತ್ತೋ. ಗೆಲಿಹಿ. ಅಯೋ, ಅಪ್ರಿಯ ಅಸ್ಲಿ ಘಟನಾ ಘಡ್ಲಿ. ಆರ್ಯಪುತ್ರ ಪರಕೋ ಜಾಲಾ. ಹ್ಯಾ ಉಲ್ಲೇಖಾಂತುಲೆ ಅಯ್ಯವುತ್ತೋ, ಪರಕೇರವೋ, ಸಂವುತ್ತೋ ಹೇ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತೀಚೆ ಏಕವಚನ ಪ್ರಯೋಗ ಜಾವ್ನು ಆಸೂನ ತೇ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಆರ್ಯಪುತ್ರ, ಪರಕೀಯ, ಸಂವೃತ್ತ ಮಣ್ಣು ಆಸಾಚಿ. ಶೌರಸೇನಿತು ತೇ ಸರ್ವ ಓ ಕಾರಾಂತಾಂತು ಪರಿವರ್ತನ ಪಾವ್ಲ್ಯಾಚಿ.

ಕ್ರಿ.ಶ.410 ತೇ 445 ಚೇ ಕಾಲಾಂತು ವಾಕಾಟಕ ವಂಶಾಚೋ ರಾಜಾ ದಾಮೋಧರ ಸೇನಾನ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಂತು ದಶಮುಹವಹೋ ನಾವಾಂಚೆ ಏಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕಾವ್ಯ ರಚ್ಯೆಲ್ಯಾ. ಥೋಡೆ ಜನ ತಾಕ್ಕಾ ಸೇತುಬಂಧ ಹ್ಯಾ ನಾವಾನ್ ಉಲ್ಲೇಖ ಕರತಾಚಿ. ಮಹಾಕವಿ ದಂಡೀನ ತಾಂತುಂತಲಿ ಭಾಷಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಮಣ್ಣು ಮಳ್ಯಾ. ತಾಂತುತಲೆ ಥೋಡೆ ಉತಾರೆ ಆತ್ತಾ ದಿವ್ಯಾ. ಕಾರಣ ಆಂಮ್ಗಿ ಪಳ್ಯೆಲ್ಯಾ ಕೀ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀ ಹೀ ಶೌರಸೇನಿ ಘಟಾಂತುಲೀಚಿ ಪಣೌನ ಕಾವ್ಯಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಣು ಮಾನಚಾಂತು ಆಯ್ಲಿ ಆಸಾ.

ವಾಚ್ಚ ಯಿ ಅ ಚಡುಲಕೇಸರಸಡುಜ್ಜಲಾಲೋಅವಾಣರ ಪರಿಕ್ಕಿತೋ ।

ಸರ್ವದಿಸಾ ಅಚಡಿಡಿಅವಲಅವಲಿತಗಿರಿಸಂಕುಲೋ ವ ಸಮುದ್ದೋ ॥

ಬೆತೂಣ ತುರಿಯಮುಕ್ಕೆ ಅಣುಲೋಮವಹಾವಿಏ ಶಿಲಾ ಸಂಘಾಯೆ ।

ಪಡಮಂ ಸಾಹೇತಿ ಪರಂ ಏಹಡಿಹ ವಾಣರಮಣೋಹರ ರಾಮಸರಾ ॥

ವೈರ್ ದಿಲಿಲೆ ಪದ್ಯಾಂತಲೆ ವಚ್ಚ ಯಿ ಬೆತೂಣ, ದಿಸಾವೋ ಹಿ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಆನಿ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಆಸಾಚಿ ಶಿವ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಲಿ ಬೈಣ ಮಣ್ಣು ಮಾನಚೆ ಮರಾಠೀಂತು ನಾ. ಸೇತುಬಂಧಾಚೆ ಭಾಷೇಂತು ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೆ ಭೂತಕಾಲಿಕ ಕೃದಂತ ತಾಂತುತಲೆ ಸರ್ವ ತಕಾರ ಲೋಪ ಜಾವ್ನು ಪುಲ್ಲಿಂಗ ರೂಪಾಂತು ಓಕಾರಾಂತ ಜಾವ್ನು ಪರಿವರ್ತನ ಜಾಲ್ಯಾಂಚಿ. ಆನಿ ಸರ್ವ ಅ ಕಾರಾಂತ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ನಾಮಪದ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತೀಚೆ ಏಕವಚನಾಂತು ಓಕಾರಾಂತ ಜಾತಾಚಿ. ಉದಾರಣ:– ಗತ – ಗವೋ. ಚಲಿತ: – ಚಲಿವೋ. ಪ್ರಜ್ವಲಿತ: – ಪಜ್ಜಲಿವೋ. ಹಾಜೆ ವೈಲ್ಯಾನ್ ಏಕ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾತಾಕಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲ್ಯಾನ್ ಪರಿವರ್ತನ ಪಾವಿಲ್ಲೆ ಅ ಕಾರಾಂತ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ನಾಮಪದ ಆಜೂನ ಕೊಂಕಣೀಂತು. ಓಕಾರಾಂತಾಂತು ವಾಪರಚಾಂತು ಯೆತಾಚಿ. ತ್ಯಾಚಿ ತರೇನ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೋ ಗತ: ಹೋ ಭೂತಕಾಲಿಕ ಕೃದಂತ ಪ್ರಾಕೃತಾಂತು ಗತೋ ಜಾವ್ನು ಶೌರಸೇನಿಂತು ಗದೋ ಜಾಲೋ. ತೋಚಿ ನಂತರ ಕೊಂಕಣೀಂತು ಗೆಲೋ ಜಾಲೋ. ತ್ಯಾಚಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೆ ಭೂತಕಾಲಿಕ ಕೃದಂತಾಚೆ ತ ಪ್ರತ್ಯಯ ಶೌರಸೇನಿಂತು ದ ಜಾತ್ತಾ, ಆನಿ ತೇ ಚಿ ನಂತರ ಕೊಂಕಣೀಂತು ಲ ಜಾತಾ. ಉದಾರಣ : –

ಸಂಸ್ಕೃತ	ಶೌರಸೇನಿ	ಕೊಂಕಣಿ
ಕೃತಂ	ಕಿದಂ	ಕೆಲೆ
ಮೃತಂ	ಮಿದಂ	ಮೆಲೆ
ಪುತ್ರ:	ಪುತೋ	ಪೂತು
ಗತ:	ಗದೋ	ಗೆಲೋ
ಭಾರ್ಯಾ	ಭಾರಿಯಾ	ಬಾಯ್ಲ
ಅಗತ:	ಆಅದೋ	ಆಯ್ಲೋ
ಗೊಟಕ ಅಗತ:	ಗೋಡಓ ಆಅದೋ	ಗೋಡೋ ಆಯ್ಲೋ

ಜಲ್ಮಾಕ ಯೇವ್ಚೆ ಹ್ಯಾ ಅರ್ಥಾಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೋ ಜನ ಹೋ ಧಾತು ಕೊಂಕಣೀಂತು ಜಾ ಮಣ್ಬು ರೂಪಾಂತರಾಚಾನ ಸರ್ವಕಾಲಾಚೆ ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯ, ಕೃತ ಪ್ರತ್ಯಯ ಧಾರಣ ಕರತಾಚಿ. ಉದಾರಣ : – ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲ – ಜಾಯ್, ಜಾತ್ತಾ, ಭೂತಕಾಲ – ಜಾಲೆ, ಪೂರ್ಣ ಭೂತಕಾಲ – ಜಾಲ್ಲೆ. ಪೂರ್ಣ ವರ್ತಮಾನ – ಜಾಲಾ. ಭೂತಕಾಲಿಕ ಕೃದಂತ – ಜಾಲೆಲೆ. ಅಭ್ಯಾಸಾರ್ಥಕ ಆನಿ ತಾತ್ಕಾಲಿ ಭೂತ – ಜಾತಾಲೆ. ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲ – ಜಾತಾಲೆ. ಸಂಭಾವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯ – ಜಾಯೀತ್. ಇತ್ಯಾದಿ. ತ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೋ ಅಸ ಧಾತು ಕೊಂಕಣೀಂತು ಅಸಾ. ಹ್ಯಾ ರೂಪಾನ ಚಾಪರಚಾಂತು ಯೆತಾ. ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೆ ಕಾಲಸೂಚಕ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲೆ ಇದಾನಿ, ತದಾನಿ, ಕದಾ ಹೇ ಕೊಂಕಣೀಂತು ಯೆದನಾ, ತದನಾ – ಕೆದನಾ – ಕಿಂವಾ – ಯೆನ್ನಾ – ತೆನ್ನಾ ವಾ ಕೆನ್ನಾ ಮಣ್ಬು ಪರಿವರ್ತನ ಜಾಲ್ಯಾಚಿ.

ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ಪುಂಡ್ಲೀಕ ಶಣ್ಯೆ ಹ್ಯಾ ವಿಷಯ ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಿತಾನಾ ಮಣತಾಚಿ ಭಾಷೇಂತುಲೋ ಸಂಬಂಧ ಆನಿ ಸಾಮ್ಯ ನಿರ್ಧಾರ ಕರತಾನಾ ತಾಂತುತಲಿ ಆಖ್ಯಾತ ರೂಪ ಆನಿ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನ ಜಾವ್ನು ಉರ್ತಾಚಿ ... ಕಂಚೆಯಿ ಏಕ ವರ್ಗಾಂತು ಆಶಿಲೆ ಅನೇಕ ಭಾಷೇಂತು ಮೂಲ ಕಿಂವಾ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷ್ಯಾ ಖಂಚಿ ಆನಿ ಏಕ ಭಾಷೇಕ ಅತ್ಯಂತ ಲಾಗ್ಗಿಚಿ ದುಸ್ರಿ ಭಾಷಾ ಖಂಚಿ ಮಣ್ಬು ಸೋದ್ನು ಕಾಡಚಾಂತು ಶಬ್ದಾಂತಲಿ ಶುದ್ಧ ರೂಪ, ಸರ್ವನಾಮ, ಸಂಖ್ಯಾ ವಾಚಕ, ಸಂಬಂಧಿಕಾಲಿ ನಾಂವ, ಅವಯವಾಂಚಿ ನಾಂವ, ರೋಜಚೆ ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ವಾಪರಚಾಂತು ಯೇವ್ಚೆ ವಸ್ತೂಂಚಿ ನಾಂವ ಅಖ್ಯಾತ ರೂಪ ಆನಿ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪ ಮುಖೇಲ ಪ್ರಮಾಣ ವ ಸಾಧನ ಠರತಾಚಿ. ಆನಿ ತೇ ವಾಪರಚಾಂತು ಯೇವ್ಚೆ ಶಬ್ದ ಕಿತ್ಲೆ ಮಟ್ಟಾಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇ ಲಾಗ್ಗಿ ಆಸಾಚಿ ತ್ಯಾ ಮಟ್ಟಾಕ ತೇ ಭಾಷಾ ಪ್ರಾಚೀನ ಆಸಾಚಿ ಮಣ್ಬು ಸಿದ್ಧ ಜಾತಾ. ಸಾಧಾರಣತ: ನಾಮ ಪದ ಇತ್ಯಾದಿ ಶಬ್ದ ಏಕ ಭಾಷೇಂತ್ಲ್ಯಾನ ದುಸ್ರೆ ಭಾಷೇಂತು ಮೆಳತ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ಅಖ್ಯಾತ ರೂಪ ಆನಿ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪ ತ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಮೆಳ್ನಾಚಿ. ತ್ಯಾ ಕಾರಣಾನ ಜರ್ ದೋನ ಭಾಷೇಂತು ಆಖ್ಯಾತ ರೂಪ ಆನಿ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪಾಂತು ಸಾದ್ರಶ್ಯ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್, ಪಯ್ಲೆ ತೇ ಭಾಷಾ ಜರಿ ಏಕ ಆಶಿಲೆ ತರಿ ಏಕ ದುಸ್ರೆ ಪಾಸೂನ ನಂತರ ಫಾಟ್ಟ ಪಡ್ನು ವೆಗ್ಳಿ ಜಾಲಿ ಮಣಕಾ.

ಮಾನಿಲೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಚೋ ಕಾಲ ಸಾಧಾರಣತ: ಕ್ರಿ.ಪೂ. 600 ತೇ ಕ್ರಿ.ಶ. 600 ಪರ್ಯಂತ ಪಸರಿಲೋ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತು ತೀ ಸ್ಥಿರ ಜಾಲಿ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪಾವ್ಲಿ. ಧರ್ಮಾಚೆ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ಕೌತುಕ ಸಾಂಗ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲಿ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೇ ಸರ್ವ ಜಾತಾ ಆಸ್ತಾನಾ ತೀ ಭಾಷಾ ದೃಷ್ಟೀನ ಬೃಷ್ಟ ಜಾತಾ ವತಾಲಿ. ಕಿತ್ಯಾಕ ತರ್ ಕ್ರಿ.ಶ.600 ಸುಮಾರಾಕ್ ಪರಕೇ ಭಾಷೇ ಬರೋಬರ್ ಪರತ್ ಭಾರತಿಯಾಂಕ ಸಂಘರ್ಷ ಕರಚೆ ಪಡ್ಲೆ. ಪಲ್ಲವ, ಶಕ, ಅಹಿರಾದಿ ಅನ್ಯಧರ್ಮಾಚೆ, ಅನ್ಯ ಭಾಷೇಚೆ ಮಾನವ ವಂಶ ಭಾರತಾಂತು ಪಂಜಾಬಚೇ ರಸ್ತ್ಯಾನ ಯೆವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೆ, ತಾನ್ನಿ ಥೋಡೆ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯಬೀ ಕೆಲೆ. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂಚೋ ಪರಿಣಾಮ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆ ವ್ಹೈರ್ ಪಡ್ನು ಭಾಷೇಚೆ ಪರತ್ ಅವಸ್ಥಾಂತರ ಜಾವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಸಂಸರ್ಗಾನ ಜೀ ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲಿ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಕ ಅಪಭ್ರಷ್ಟ, ಅಪಭ್ರಂಶ ಅಸ್ಲೆ ರೂಪ ಆಯ್ಲೆ. ಶಿಷ್ಠ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಿಕಾನಿ ಹ್ಯಾ ಭಾಷೇಕ ಅಪಭ್ರಂಶ ನಾಂವ ದಿಲೆ. ಅಪಭ್ರಂಶ ಭಾಷೇಚೋ ಕಾಲ ಸುಮಾರ ಕ್ರಿ.ಶ.600 ತೇ ಕ್ರಿ.ಶ.1000 ಪರ್ಯಂತ ಮಾನಿಲೋ

ಆಸ್ಸಾ. ಹ್ಯಾ ಕಾಲಾವದಿಂತು ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ಹ್ಯಾ ಅಪಭ್ರಂಶ ಭಾಷೇಂತು ಸ್ಥಾನಾಕ ಲಾಗೂನ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಜಾತಾಲೆ ಆನಿ ಕಾಲ ವಶ ಆಯ್ಚೆ ಭಾಷಾ ಮಳ್ಯಾರ್ ಮರಾಠಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಕೊಂಕಣಿ, ಬಂಗಾಲಿ, ಹಿಂದಿ ವಗ್ಯೆರೆ ದೇಶಿ ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲೆ.

ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಕಂಚೆಯಿ ಭಾಷೇಚೆ ಪಂಡಿತಿ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚೌಂಚಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ಕೀ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಚೆ ಮುಖಾವ್ಯೆಲೆ ಪರಿವರ್ತನ ಬಂಧ ಜಾತಾ ಮಣೇತ್. ಸಂಸ್ಕೃತಾಚೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಪಾಣೀನಿನ ರಚ್ಯೆಲೇ ಕೀ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಚಿ ವಾಡ್ ಬಂದ್ ಜಾಲಿ ಆನಿ ಲೋಕಾಲೆ ತೊಂಡಾರಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ಪಿರಚಾಕ್ ಲಾಗ್ಲಿ. ನಂತರ ಕೆನ್ನಾ ವರರುಚೀಲೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಪ್ರಕಾಶ ತಯಾರ ಜಾಲೆ ತೆನ್ನಾ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಚಿ ವಾಡ ಕಮ್ಮಿಜಾಲಿ ಆನಿ ಅಪಭ್ರಂಶ ಭಾಷೇಚೋ ಜಲ್ಮ ಜಾಲೋ. ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇನಿ ಕೆನ್ನಾ ಅಪಭ್ರಂಶ ಭಾಷೇಕ ಜಲ್ಮ ದಿಲೆ ತೆನ್ನಾ ಸ್ಥಾನ ಪರತ್ವೆ ಅಪಭ್ರಂಶ ಭಾಷಾ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಯೆ ಆಶಿಲೆ.

ಆಚಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧ ಹೇಮಚಂದ್ರ ಸೂರಿ ಹೋ ಜೈನ ವಿದ್ವಾಂಸ ಕ್ರಿ.ಶ.1011 ತೇ 1094 ಪರ್ಯಂತ ಗುಜರಾತ ಚೇ ಚಾಲುಕ್ಯ ರಾಜಾಂತು ನಿವಾಸ ಕರತಾಲೋ. ತಾಂಗೆಲೆ ಶಬ್ದಾನು ಶಾಸನ ಗೃಂಥಾಂತು ಪ್ರಾಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ ಆಸಾ. ಪ್ರಾಕೃತಾಚೆ ವಿಭೇದ ಜೇ ತಾಣೆ ದಿಲ್ಯಾಚಿ ತಾಂತು ಅಪಭ್ರಂಶ ಹೋ ವಿಭೇದ ಭೀ ದಿಲಿಲೋ ಆಸಾ. ಹೇಮಚಂದ್ರಾನ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಾಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ರಚನಾ ಕರತಾನಾ ಭಾರತಾಂತು ಹಿಂದಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಮರಾಠಿ, ಬಂಗಾಲಿ ವಗ್ಯೆರೆ ಭಾಷಾ, ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಆಶಿಲೆ ಹಾಂತು ಸಂದೇಹ ನಾ. ತ್ಯಾ ಕಾರಣಾನ ತಾಂಗೆಲೆ ಅಪಭ್ರಂಶ ವಿಭೇದಾಂತು ಭಾರತಾಂತು ತೆನ್ನಾ ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಆಶಿಲೆ ಜಾಸ್ತಾನ ಜಾಸ್ತ ಭಾಷೇಚೆ ಶಬ್ದ ದಿಲೆಲೆ ಆಸಾಚಿ. ಅಪಭ್ರಂಶ ವಿಭೇದಾಂತು ಥೋಡೆ ಜಾಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣಾನ ಕೊಂಕಣಿ ರೂಪ ಆಸ್ಸಾರಿಯಿ ತಾಂತುತಲೆ ಅಧಿಕಾಂಶ ಶಬ್ದ ಆನಿ ಪ್ರಯೋಗ ಹಿಂದಿ ಆನಿ ಗುಜರಾತಿ ಮೂಲಾಚೆ ಆಸಾಚಿ.

ಹೇಮಚಂದ್ರಾನ ದೇಶಿ ನಾಮಮಾಲಾ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂತುಬಿ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚೆ ಅನೇಕ ಭಾಷೇಚೆ ಶಬ್ದ ದಿಲ್ಯಾಚಿ. ಧ್ವನಿ ವಿಚಾರ ಆನಿ ರೂಪ ವಿಚಾರ ಜರಿ ಭಾಷೇಚೆ ಅಭ್ಯಾಸಾಂತುಲೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ ತರೀಯಿ ಭಾಷೇಚೆ ದೋನ ಅವಸ್ಥಾಂತುಲೆ ಶಬ್ದಾಂಚೆ ಸಾಮ್ಯಬೀ ತಿತ್ಲೆಂಚಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಅಸಾ.

ತ್ಯಾ ಕಾರಣಾನ ದೇಶಿ ನಾಮ ಮಾಲೆಂತು ದಿಲೆಲೆ ಅಪಭ್ರಂಶಾಚೆ ಥೋಡೆ ಶಬ್ದಾಂಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಯೋಗ್ಯ ಠರತ್. ಆನಿ ಕಿತೇಕ ಶಬ್ದ ಆಯ್ಜೆ ಕಿತ್ಲೆ ತರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಾ ಬರೋಬರ ಸಾಮ್ಯ ದಾಖೈತಾ.

ಸಂಸ್ಕೃತ	ಅಪಭ್ರಂಶ	ಕೊಂಕಣಿ
ಅಂಗಾರ	ಇಂಗಾಲ	ಇಂಗಾಲೋ
ಆರ್ದ್ರ	ಓಲ	ಒಲೆ
ಉದ್ಯಾಪನ	ಉಜ್ಜವನ	ಉಜ್ವಣ
ನಿರ್ವಾತಿ	ಣಿವಯಿ	ನಿವಯಿ
ಸ್ನಾನ	ಣಾನೀಹ	ನಾಟ್ಯೆ
ತೃಣ	ತಣ	ತಣ

ಸ್ಥನ	ಥಣ	ತಾಣ
ದರ್ಶಯ್	ದ ಕ್ಖವ	ದಾಖ್ಯೆ
ದೇವಕುಲ	ದೆವುಲ	ದೆವಳ
ದುಹಿತ್ರು	ದೂಯಿ	ಧೂವ್
ಪತಿ	ಪಯಿ	ಪೈ (ಉಪನಾಮ)
ಭಗನಿ	ಬಹಿನಿ	ಬೈಣಿ
ಭಾಷಾ	ಭಾಸ	ಭಾಸ
ಮೃದು	ಮಉ	ಮೊವ್
ವೃಕ್ಷ	ರುಕ್ಕ	ರೂಕು
ಶ್ವಾನ	ಸುಣ	ಸುಣೆ
	ಡೊಲೊ	ಡೊಳೊ
	ದೊಗ್ಗ	ದೊಗ್ಗ

ಅಪಭ್ರಂಶ ಭಾಷೇಚೆ ಮುಖ್ಯ ವಿಶೇಷ ಮಳ್ಯಾರ್, ಪುಲ್ಲಿಂಗ ನಪುಂಸಕ ಮಳ್ಳೆ ಭೇದ ನಾಸ್ತಾನಾ ಸರ್ವ ಅಕಾರಾಂತ ನಾಮಪದ ಆನಿ ವಿಶೇಷಣ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತೀಚೆ ಏಕವಚನಾಂತು ಉಕಾರಾಂತ ಜಾತ್ತಾಚಿ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೆ ಕೇವಲ ಅಕಾರಾಂತ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಶಬ್ದ ಉಕಾರಾಂತ ರೂಪಾಂತು ಪರಿವರ್ತನ ಜಾತಾಚಿ ತಶ್ಶಿ ಪಳ್ಳೈಲ್ಯಾರ್ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೆ ಸರ್ವ ಅಕಾರಾಂತ ನಾಮಪದ ಆನಿ ವಿಶೇಷಣ ಶೌರಸೇನಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಪ್ರಾಕೃತಾಂತು ಓ ಕಾರಾಂತ ಜಾವ್ನು ಅಪಭ್ರಂಶಾಂತು ಉ ಕಾರಾಂತಾಂತು ಪರಿವರ್ತನ ಜಾತಾಚಿ. ಹೀ ಪರಿವರ್ತನಾಚಿ ರೀತ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸರ್ವ ಶೌರಸೇನಿ ಪ್ರಾಕೃತೋತ್ಪನ್ನ ಭಾಷಾಂತು ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ಸಿಂದಿ ಭಾಷೇಂತು ಉದಾರಣಾನ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತ್ಲೆ ಅಕಾರಾಂತ ಉಕಾರಾಂತಾಂತು ಪರಿವರ್ತನ ಜಾತ್ತಾಚಿ – ರಾಮು, ಗೋವಿಂದು, ಗರು, ಚೋರು, ಸಿಂಹು, ಚೊಕರು, ನಾಚು, ಸುಣು ವಗ್ಯೆರೆ ವಗ್ಯೆರೆ. ಹಾಜ್ ವೈಲಾನ್ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡೇತಕಿ ಜೇ ನಿಯಮ ಶೌರಸೇನಿ ಪ್ರಾಕೃತೋತ್ಪನ್ನ ಭಾಷೇಕ ಲಾಗ್ತಾಚಿ ತೇಚಿ ನಿಯಮ

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಪರಿವರ್ತನೇಂತು ದಿಸೂನ ಯೆತಾಚಿ. ಹೇಮಚಂದ್ರಾಲೆ ಅಪಭ್ರಂಶ ವಿಭಾಗಾಂತು ನಿಯಮಾಚೆ ಉದಾರಣ ಮಣ್ಣು ಹೇ ಪದ್ಯಾಚೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಕೆಲಿಲೋ ಆಸಾ.

ಬಲ್ಲಾಹುವಾ ಜು ಮಾರಿಆ ಬಹಿಣಿ ಮಹಾರಾಕಂತು ।
ಲಾಜ್ಜೆಜಂತು ವಯ ಸಿಅಹು ಜಯಿ ಬಗ್ಗಾದರೂ ಏಂತು ॥
ಜಯಿ ಪುಚ್ಚ: ಧರವಡಡಾಯಿ ತೋ ವಡ್ಡಾ ಧರಂವೋಯಿ ।
ವಿಹಲಿಹ – ಜಣ – ಅಬ್ಬುದರಣು ಕಂತು ಕುಡಿರಹಿ ಜೋಇ ॥

ಏ ಸಹೋದರಿ, ಬರೆ ಜಾಲೇಕಿ ಮೆಗಿಲೋ ಕಾಂತ ಯುದ್ದಾಂತು ಮರಣ ಪಾವ್ಲೊ. ತೋ ಜರ್ ಹರ್ರು ಪರತ್ ಆಯ್ಲೋತರ್ ಸಕಿ ಕಾಡ್ಡಾನ ಅವಮರ್ಯಾದ

ಜಾತಾಲಿ. ಹೋಡ ಘರಾಂತ್ಲೆ ಲೋಕಾ ವಿಷಯ ಜರ್ ವಿಚಾರತಾ ತರ್ ಹೋಡ ಘರ ತಯ್ ಅಸಾ. ಕಷ್ಟಾಂತು ಆಶಿಲ್ಯಾಂಕ ಉದ್ದಾರ ಕರತಾಲೋ ಮೆಗೆಲೋ ಕಾಂತ ತರ್ ಹಾಂಗಾ ಕುಡೀಂತು ಆಸಾ.

ಹ್ಯಾ ದೋನ ಪದ್ಯಾಂತುಲೆ ಶಬ್ದಾಂಚೋ ವಿಚಾರ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ಹುವಾ, ಮರಿಳ, ಬಗ್ಗಾ ಹೇ ತೀನ ಭೂತಕಾಲಿಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಆಯ್ಯಾಂಚಿ. ತೇ ಅನುಕ್ರಮಾನ ಭೂತ: ಮರಿತ: ಆನಿ ಬಗ್ನ: ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೃದಂತಾಚಿ ರೂಪಾಂತರ ಆಸಾಚಿ. ತ್ಯಾಚಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಮೆಗೆಲೆ ಹ್ಯಾ ಅರ್ಥಾನ ಮಹಾರಾ ಹೇ ರೂಪ ಆಸಾ. ಕೊಂಕಣೀಂತು ಹೇ ಶಬ್ದ ಜಾಲೆ, ಮಾರಿಲೋ, ಬಂಗ್ಲೋ ಆನಿ ಮೆಗೆಲೋ ಮಣ್ಣು ರೂಪಾಂತರ ಜಾಲ್ಯಾಚಿ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಅಪಭ್ರಂಶಾಂತು ಸೋ, ಏಹೋ, ಸಾ, ಏಹ ಹೀ ಸರ್ವ ನಾಮ ಆಸಾಚಿ. ಕೊಂಕಣೀಂತು ಹೇ ಶಬ್ದ ತೋ, ಹೋ, ತೀ, ಹೀ ಮಣ್ಣು ಪರಿವರ್ತನ ಜಾಲ್ಯಾಚಿ. ಅಪಭ್ರಂಶಾಂತು ವಡ್ಡಾ ಆನಿ ಜೋಯಿ ಶಬ್ದ ಆಸಾಚಿ, ತೇ ಕೊಂಕಣೀಂತು ಹೋಡ ಆನಿ ಚೋಯಿ (ಪಳೈ) ಮಣ್ಣು ಆಸಾ.

ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತು ಏಕ ನಿಯಮು ಆಸಾ ಆನಿ ತೋ ಮಳ್ಯಾರ್ ಲ ಕಾರಾಚೆ ಮೂಲ ದ ವಾ ತ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ. ತ್ಯಾ ದೃಷ್ಟೀನ ಏಕ ಭಾಷೇಚೆ ಕ್ರಿಯಾ ಪದಾಚೆ ಅಂತಾಕ ತ ವಾ ದ ಆಸ್ಲಾರ್ ಆನಿ ದುಸ್ರೆ ಭಾಷೇಚೆ ಅಂತಾಕ ಲ ಆಸ್ಲಾರ್ ತೀ ನಂತರಚಿ ಭಾಷಾ ತ ವಾ ದ ಅಂತಾಕ ಆಶಿಲೆ ಭಾಷೆ ಪಾಸೂನ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಯಾ ಮಣ್ಣು ಸಿದ್ಧ ಜಾತಾ. ಆಮ್ಮಿ ಪಯ್ಲೇಚಿ ಪಳೈಲ್ಯಾಕಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತುಲೆ ಭೂತಕಾಲಿಕ ಕೃದಂತಾಂತುಲೆ ತ ಪ್ರತ್ಯಯ ನಂತರ ಶೌರಸೇನಿಂತು ದ ಜಾಲೆ. ಮಳ್ಯಾರ್ ಗತ: ಅಸಿಲೆ ಗದೋ ಜಾಲೆ, ಅಗತ ಅಸಿಲೆ ಅಗದೋ ಜಾಲೆ ಹೇ ದೋ ನಂತರ ಕೊಂಕಣೀಂತು ಲೋ ಜಾಲೆ. ದೋಹದೋ ಅಸಿಲೆ ದೊಹಲೋ, ಆರ್ದ್ರ ಅಸಿಲೆ ಆಲ್ಲೆ ಜಾಲೆ.

ಉದಾರಣ :

ಸಂಸ್ಕೃತ	ಶೌರಸೇನಿ	ಕೊಂಕಣಿ
ರಾಮ : ಆಗತ:	ರಾಮೋ ಆಗದೊ	ರಾಮಾ ಆಯ್ಲಾ
ರಾಮೇಣ ಕೃತಂ	ರಾಮೇಣ ಕಿದಂ	ರಾಮಾನ ಕೆಲೆ
ಸ:ಮೃತ:	ಸೋಮಿದೋ	ತೋ ಮೆಲೋ

ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ವಿಚಾರಾಂಚೆ ಆಖೇರಿಕ ಆಮಿ ಆತ್ತಾ ಸಾರಾಂಶ ರೂಪಾನ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡೇತ್. ಹೊನ್ಲೇನ ಕೆಲಿಲೆ ವಿಭಾಜನೇಕ ಅನುಸರೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ದೃಷ್ಟೀನ ಶೌರಸೇನಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಿ ಘಟಾಂತುಲಿ ಅಸೂನ ತಿಗೆಲೋ ವಿಕಾಸ ಅಂತರ್‌ಕುಲಾಂತುಲೆ ಆರ್ಯಾ ಪಾಸೂನ ಜಾಲಿಲೋ ಆಸಾ. ಭಾಷಾ ಘಟಾಂತು ತಿಗೆಲೆ ಸಹೋದರ ಮಳ್ಯಾರ್ ಗುಜರಾತಿ, ಸಿಂಧಿ ಆನಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಂದಿ. ಹ್ಯಾ ನಿಷ್ಕರ್ಷಾಕ ಆಧಾರ ಮಳ್ಯಾರ್ :

1. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಹಿ ಆರ್ಯಕುಲಾಂತುಲಿ ಭಾಷಾ ಆಸೂನ ತಿಗೆಲೆ ಕೊಂಕಣಾಂತು ಯೆವ್ಚೆ ಹೇ ಅಂತರ ಕುಲಾಂತುಲೆ ಆರ್ಯಾಂಕ ಲಾಗೂನ.

2. ಸರಸ್ವತಿ ನದೀಚೆ ತೀರಾ ವೈರ್ ಆಶಿಲೆ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವರ್ತಾಂತು ಅಂತರ್ ಕುಲಾಂತುಲೆ

ಆರ್ಯ ನಿವಾಸ ಕರತ್ ಆಸೂನ ತ್ಯಾ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜಾಂತು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ಜಮದಗ್ನಿ, ಪರಶುರಾಮ, ಸಾರಸ್ವತ ತಸ್ಸಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಆಶಿಲೆ. ಚಂದ್ರವಂಶಿ ಯದುಕುಲಾಚೆ ಆರ್ಯ ಹೇಚಿ ಅಂತರ್ ವರ್ತುಲಾಂತು ವಸಾಹತ್ ಕರ್ರು್ನ ಆಶಿಲೆ.

3. ಜಮದಗ್ನಿ ಪರಶುರಾಮ ಹೇ ಬೃಗುವಂಶಾಚೆ ಆಸೂನ ಹಾಂಗೆಲೋ ಲಾಗಿಚೋ ಸಂಬಂಧ ಪಶ್ಚಿಮ ಸಮುದ್ರಾಚೆ ಕರಾವಳಿ ಬರೋಬರ್ ಶತಕಾನ ಶತಕ್ ಆಶಿಲೋ. ಭೃಗುವಂಶಾಂಚೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಚಂದ್ರವಂಶಿ, ಯಯಾತಿ ಕುಲಾಚೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಲೆ ಪೌರೋಹಿತ್ ಕರತಾಲೆ.

4. ಪರಶುರಾಮಾನ ಹಯ್‌ಹಯಾಲೋ ನಿರ್ಮೂಲನ ಕೆಲೆ ನಂತರ ಉತ್ತರ ಭಾರತಾಚೋ ತ್ಯಾಗ ಕೆಲೋ ಆನಿ ನವೀನ್ ವಸಾಹತ ಕೊಂಕಣಾಂತು ಬಸ್ಲೆ . ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ತಾಣೆ ಅನೇಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲ ಬ್ರಹ್ಮಾ ವರ್ತಾಂತುಲ್ಯಾನ್ ಹಾಡ್ನು ಗೊಂಯಾಂತು ಬಸ್ಸೈಲಿ. ಮುಕಾರ ಸರ್ರು್ನ ಚಂದ್ರವಂಶಾಚೆ ಯದೂಲೆ ಪುತಾನಿ – ಹರಿತ್, ಪದ್ಮವರ್ಣ ಆನಿ ಸಾರಸಾನ್ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ರಾಜ್ಯ ವನವಾಸಿ, ಕೊಲ್ಲಾಪುರ, ಗೋಮಾಂತಕಾಚೆ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಬಸ್ಸೈಲಿ.

5. ಹ್ಯಾ ವಸಾಹತಿಂಕ ಲಾಗೂನು ಅಂತರ್ ಕುಲಾಂತಲಿ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಜೀ ಶೌರಸೇನಿ ಆಶಿಲಿ ತೀ ಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಾಂತು ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ಆಯ್ಲಿ. ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಕೊಂಕಣಾಚಿ ಭಾಷಾ ಶೌರಸೇನಿ ಪ್ರಾಕೃತೋತ್ಪನ್ನ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಬು ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡೇತ್.

ಟೀಪ್: –

1. The differentiation ....Survey of India, Vol. 1. pt. 1, pp. 23-24

2. ಬಸ್ತಿ ಪುಂಡ್ಲೀಕ ಶಣ್ಯೆ – ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಹಾಂಚೆ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಮರ್ಶ.

ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ರೂಪ ಸಂಪದ -1

ಕೆನ್ನಾ ಏಕ ಭಾಷೇಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ವಿಂಗಡ್ ಏಕ ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲಿ ಮಣ್ಬು ಮಣತಾಚಿ ತೆನ್ನಾ ತಾಜೋ ಅರ್ಥ ಹೋ ನಯ್ ಕೀ ಏಕ ಭಾಷಾ ಮರತಾ ಆನಿ ತೇ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ವಿಂಗಡ ಏಕ ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಯೆತಾ. ಖರೇ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ತಶ್ಶಿ ಜಾಯ್ನಾ, ಕಾಲ, ದೇಶ ಆನಿ ಜನಾಂಗಾಂಕ ಲಾಗೂನ ಕೆನ್ನಾ ನವೀ ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಯೆತಾ ತೆನ್ನಾ ಪೂರ್ವಿಲಿ ಭಾಷಾಬಿ ಥೋಡೆ ವೇಳ್ ಮೆರೇನ್ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪಾನ ವಾವುರತ ಆಸ್ತಾ. ಆನಿ ಕೆನ್ನಾ ಕಾಲ ಸಮಯಾ ಉಪರಾಂತ ನವೀನ ಭಾಷಾ ಲೋಕಾಲೆ ಜಿಬೇ ವೈರ್ ಗೋಳ್ನು ರೂಪ ಆನಿ ಆಕಾರ ಘೆತಾ, ಸಂಘಟಿತ ಜಾತ್ತಾ, ಸ್ಥೈರ್ಯ ಪಾವ್ತಾ ತೆನ್ನಾ ತಿಕಾ ಶಿಷ್ಟತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾತ್ತಾ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಚೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಂತು ಆನಿ ಪ್ರಾಕೃತಾಚೆ ಅಪಭ್ರಂಶಾಂತು ಪರಿವರ್ತನ ಜಾಲೆ ಉಪರಾಂತ ಸಾಧಾರಣತ: ಧಾವ್ವೆ ಶತಮಾನಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ರೂಪ ಆಮ್ಕಾ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಚಿ. ವಾಸ್ತವಿಕ ಹೇಚಿ ಸುಮಾರಾಕ ಆತ್ತಾಚೆ ಸರ್ವ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾಂಚೋ ಜಲ್ಮ ಜಾಲಿಲೋ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ಪಣ ಕೆನ್ನಾ ಭಾರತಾಂತ್ಲೆ ಇತರ ಸರ್ವ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆನಿ ರೂಪ ಸಂಪದೇನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜಾಲೆ ತೆನ್ನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತ್ರ ತ್ಯಾ ಶಿಷ್ಟ ರೂಪಾನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜಾಲಿನಾ. ಹಾಕ್ಕಾ ಕಾರಣ ಕಸಲಿ ಉರತ? ಹಾಜ್ಜೊ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ತೀ ಕಾರಣ ಭಾಷಾ ವಿಕಾಸಾಚಿ ನಾಸ್ತಾನಾ ಐತಿಹಾಸಿಕ ರಾಜಕೀಯ ರೂಪಾಚಿ ಆಸಾಚಿ.

ಖಂಚೆಯಿ ಏಕ ಭಾಷೇಚೋ ವಿಕಾಸ ಪರ್ವ ಜರ್ ನಿಯಾಳೂನ ಪಳೈಲೋ ತರ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ತಾಜ್ಜೆ ಉದರಗತೀಕ ಸಾಧಾರಣತ: ದೋನ ಮುಖೇಲ ಹಾತ ಧರಪಿ ಸಾಧನ ಮದತ್ ಕರತಾಚಿ. ಭಾಷಾ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಾಚಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಮಣ್ಬು ವಾಪರಚಾಂತು ಯೇವ್ಚಿ ಆನಿ ರಾಜ್ಯಾಂತು ರಾಜ ದರ್ಬಾರಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಬು ತೀ ವಾಪರಚಾಂತು ಯೇವ್ಚಿ. ಆರ್ಯ ಲೋಕಾನಿ ಭಾರತಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ಹಾಂಗಾ ಅನೇಕ ಭಾಷಾ ವಾವುರತಾಲೆ. ಪಣ ತ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂತಲಿ ಏಕ ಭಾಷಾ ವೇದಾಂಚಿ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಆಯ್ಲ್ಯಾನ್ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಕ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲೆ ಆನಿ ತೀ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಾ ಶಿಷ್ಟ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಬು ಮಾನ್ಯತೇಕ ಅರ್ಹ ಜಾಲಿ. ತಾಜೆ ಅಪರಾಂತ ಕೆನ್ನಾ ಬುದ್ಧ ದೇವಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಬು ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ತೆನ್ನಾ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಮಾನ್ಯತಾ ಮೆಳಿ ಆನಿ ತಾಂತೂನ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೆ. ಕೆನ್ನಾ ಸಾತವಾಹನ, ವಾಕಾಟಕ ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಜ ಘರಾಣ್ಯಾನಿ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ರಾಜದರ್ಬಾರಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಬು ಹೀ ಭಾಷಾ ಉಪಯೋಜನೇಂತು ಹಾಡ್ಲಿ ತೆನ್ನಾ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಕ ಸ್ಥೈರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲೆ. ಕೆನ್ನಾ ಕುಮಾರಿಲ ಭಟ್ಟ ಆನಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯಾನಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಾಚೋ ಜಾಗೊ ಹುಮಟಾವ್ನು ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಪರತ್ ಬಸೈಲೋ ತೆನ್ನಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಪರತ್ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮೆಳ್ಳಿ ರನ್ನ, ಪಂಪ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಂಕ ಲಾಗೂನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೇಚೋ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ – ನಾಮದೇವ – ಯಾದವಾಂಕ ಲಾಗೂನ್

ಮರಾಠಿಚೋ, ತುಳಸಿದಾಸ – ಮೀರಾ – ಸೂರದಾಸಾಂಕ ಲಾಗೂನ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೇಚೋ ವಿಕಾಸ ಜಾಲೋ.

ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಯೆತಾನಾ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ರೂಪ ಹೇ ತರೇನ ಘೇವ್ನು ತಿಗೆಲೋ ವಿಕಾಸ ಮಾತ್ರ ಜನ ಆನಿ ರಾಜ ಮಾನ್ಯತೇನ ಸ್ಫುರಣ ಪಾವ್ತಾ ಮಣೇತ್. ಇತಿಹಾಸ ನಿಯಾಳೂನ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ವಿಕಾಸಾ ನಂತರ ಮರಾಠಿ ಆನಿ ಕಾನಡಿ ಭಾಷೇಚೆ ವಿಕಾಸಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾನಿ ಜಾಸ್ತ ತತ್ಪರತಾ ದಾಖೈಲಿ ಆಸಾ. ಇತಿಹಾಸಾಚೆ ಕಾರಣಾಂಕ ಲಾಗೂನ ಹೀ ಸ್ಥಿತಿ ಆಯ್ಲಿ ಆನಿ ತೇ ಕಾರಣಾಂಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಆತ್ತಾ ಆಮ್ಕಾ ಕರಚೆ ಆಸಾ.

ಕೊಂಕಣಾಂತು ಆರ್ಯ ವಸನೂಕ ಅಡೇಚ ತೀನ ಹಜಾರ ವರ್ಷಾ ಪಯ್ಲೆ ಪಾಸೂನ ಜಾಲಿ. ಹೇ ವಸನೂಕಿಚೇ ದೋನ ಮುಖೇಲ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನ ಮಳ್ಯಾರ್ ಉತ್ತರ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲೆ ಸೋಪಾರಾ ಆನಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲೋ ಗೋಮಾಂತಕ ಪ್ರದೇಶ. ಬುದ್ಧ ದೇವಾಲೆ ಕಾಲಾಂತಬೀ ಹೀ ದೋನ ಸ್ಥಾನ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಾಚಾನ ಪ್ರಭಾವಿತ ಜಾಲಿಲಿ. ಗೊಯಾಂತು ಹಾಜಿ ದರ್ಶನೀಯ ಚಿನ್ನ ಲೊಟಲಿ, ರಿವಣ, ಹರವಲೆ, ಹರಮಲ, ರೆಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ದಿಸ್ತಾಚಿ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಗೊಯಾಂತು ಬೌದ್ಧ, ಹಿಂದು ಆನಿ ಜೈನ ಧರ್ಮಾಚೆ ರಾಜ ವಂಶ ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ತೇ ತೇ ಧರ್ಮಾಚೋ ಪ್ರಸಾರ ಚಲ್ತಾಲೋ. ಕದಂಬ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾದಿ ದ್ರಾವಿಡ ರಾಜ ಘರಾನಿ ಆನಿ ದೇವಗಿರಿ ಯಾದವ ಕುಲಾಂಕ ಲಾಗೂನ ಹಾಂಗಾ, ಕಾನಡಿ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಜಾಯ್ತೆ ಪ್ರಮಾಣಾನ ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಆಶಿಲೊ.

ವಿಂಗ ವಿಂಗಡ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತೀಚಾನ ಪ್ರಭಾವಿತ ಜಾವ್ನೆ ಸಮಾಜಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಕರ್ತೃತ್ವಾನ ಹಾತ್‌ಭಾರ ಲಾಯ್ಲೊ. ಡಾ. ಭಂಡಾರಕರಾಲೆ ಮತಾನ ಚೌತೆ ತೇ ದಾವೆ ಶೆಕಡ್ಯಾ ನಂತರ ಯಜ್ಞ ಯಾಗಾಚೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಆನಿ ಶ್ರೌತ್ರ ಸೂತ್ರಾಂಚೆ ವೈರ್ ಭಾಷಾ ಬರೋವ್ಚೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಕ ಸ್ವಾಮೀನ ಹೀ ಪ್ರತೀಷ್ಠಿತ ಸೌಜ್ಞಾ ದಿವ್ಚಾಂತು ಯೆತಾಲಿ. ಹೇ ಪರಂಪರೇಕ ಲಾಗೂನ ಗೊಯಾಂತ್ಲೆ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬೀ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತು ಸ್ವಾಮೀನ ಹೀ ಪದವಿ ಲಾಯ್ತಾಲೆ. ಹೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಿ ಯಜ್ಞ ಯಾಗ ಕೆಲಿಲ್ಯಾನ ತಾಂಕಾ ಭೂದಾನ ಕೆಲಿಲೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಶಿಲಾಲೇಖ ಆನಿ ತಾಂಬ್ಯಾ ಶಾಸಕೆಂತು ಮೆಳ್ತಾಚಿ. ಹಾಂತು ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲೋ ಅಂಕಡೋ ಜಾಯ್ತೆ ಪ್ರಮಾಣಾನ್ ಆಸಾ. ಉದಾರಣ ವೇದ ವೇದಾಂಗ ವಿದೂಷ ಸುಮತಿ ಸ್ವಾಮಿಲೋ ಪೂತ ಪ್ರಿಯಸ್ವಾಮಿ, ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಿ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮೀಲೋ ಪೂತ ಮಹೇಶ್ವರ, ವತ್ಸಗೋತ್ರಿ ರೇವಸ್ವಾಮಿ, ಭಾರದ್ವಾಜ ಗೋತ್ರಿ ದೇವಸ್ವಾಮಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ಶಿಲಾಹಾರ, ಸಾತವಾಹನ, ಕದಂಬ ಆನಿ ಯಾದವ ಕುಲಾಂತ್ಲೆ ರಾಜವಟಿಂತು ಹಾಂಗೆಲೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾನುನ್ ಜಾಲಾ.

ಉದಾರಣ : – ಶಕೆ 932 (ಸ.1010) ಚೇ ತಾಂಬ್ಯಾ ಪಾಟೇಂತು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಂಕಣಾಚೋ ಅಖೇರ ಚೋ ಶಿಲಾಹಾರ ರಟ್ಟ ರಾಜಾನ ಶಣಾವ್ಯೆ ನಾಗಮಯ್ಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲೋ ಪೂತ ಶಂಕಮಯ್ಯ ಹಾಕಾ ಏಕ ವೈಂಗಣ ಶೇತ್ ಆನಿ ಗೊಂಯಾಂತ್ಲೆ ಚಂದ್ರವಾಡಿಂತ್ಲೋ ಆವಡೆ ಗಾಂವಾಂಚೆ ಸಂಜ್ಞೇಯ ನಾವಾಂಚೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲೆ ನಾತೀಕ ಏಕ ಕುಳಾಗರ ದಾನ ದಿಲಿಲೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸಾ. ಶಕೆ 938 (ಸ.1016) ತು ಉತ್ತರ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲೆ ಶಿಲಾಹಾರ ರಾಜಾ ಅರಿಕೇಸರೀನ ಚಿತಪೈಯ ಜೋತಿಷಿಲೋ ಪೂತ ಜಮದಗ್ನಿ ಗೋತ್ರಿ ರಾಜಗುರು ತಿಕ್ಕ

ಪೈಯ ಹಾಕಾ ಚಾವಿನಾರ ಗಾಂವ ದಾನ ದಿಲಿಲೋ.

ಶಕೆ 960 (ಸ.1038) ತು ಗೊಯಾಂತ್ಲೋ ಚಂದ್ರಪುರಚೋ ರಾಜಾ ಗುಹಲ್ ದೇವಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಪ್ರಧಾನ ದೇವಣಿ ಶ್ರೀಯಮೆ, ದಾಂಪೈ, ಮಾಂವಪೈ, ಮಹಲ್, ಮಲ್ಲ ಪೈ ಹಾಂಗೆಲೆ ಸನ್ನಿಧೀಂತು ಭಟ್ಟ ನಾರಾಯಣಾಕ ಅಂತ್ರೋಜ ಮಾಲಾಂತ್ಲೆ ವೇರೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಆಶಿಲೆ ಸಾಹವೇ (ಅತ್ತಾಚೆ ಸಾವೆ) ಗಾಂವ ದಾನ ದಿಲೋ. ಹೇಚಿ ತರೇನ ಯಾದವ ಮಹಾ ಸಾಮಂತ ದುಸ್ರೆ ಬಿಲ್ಲಮಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಸನ್ 1000 ಚೇ ಶಾಸನಾಂತು 21 ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಕ ನಾಸಿಕ ಲಾಗ್ಗಿಚೋ ಗಾಂವ ದಿಲೋ. ತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲಿ ನಾಂವ ಮಹಲ್ ಪೈ, ಇಂದ ಪೈ, ದೇವ ಪೈ, ಅಲ್ಲ ಪೈ, ವಚ್ಚ ಪೈ, ವಿಕ್ಕ ಪೈ, ದಂದ ಪೈ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಶಿಲಿ.

ಶಕೆ 1194 (ಸ.1272) ತು ದೇವಗಿರಿ ರಾಮದೇವ ಯಾದವಾಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲೋ ಪ್ರತಿ ಹಸ್ತ ಗೌತಮಿ ಪುತ್ರ ಅಚ್ಚುತ ನಾಯಕಾನ (ಜೋ ಸ್ವತ: ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಆಶಿಲೋ) ಮುಂಬೈಯ್ಚೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಆಶಿಲೆ ಸಾಸ್ಟಿಂತ್ಲೋ ವಾಪೈ ಗಾಂವ್ ಜಾಮದಗ್ನ್ಯ ವತ್ಸಗೋತ್ರಿ, ಕೇತಲ ಪ್ರಭು, ವಿಷ್ಣು ಪ್ರಭುಲೋ ಪೂತ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರಭು ಆನಿ ಆವು ಪ್ರಭು ವಗೈರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಕ ದಾನ ದಿಲಿಲೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸಾ.

ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮಾಚೋ ವಿಕಾಸ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂತು ಪಂಢರಪುರಾಂತು ಜಾಲೋ. ದೇವಗಿರೀಚೆ ಯಾದವ ಕಾಲಖಂಡಾಂತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನ್ಯತಾ ಮೆಳಿಲ್ಯಾನ ಆನಿ ತೇಚಿ ಕಾಲಾಂತು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಆನಿ ನಾಮದೇವಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಗ್ರಂಥಾಂಚಿ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಣು ಮರಾಠಿ ಆಪಣಾಯಿಲ್ಯಾನ್ ತಿಗೆಲೆ ಉದರಗತೀಂತು ಭರ ಪಡ್ಲಿ ಆನಿ ತೇ ಭಾಷೇಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಮೆಳಿ. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಾಚೆ ಕಾಲಾ ಉಪರಾಂತ ಜೆ ವಿಕಸನಶೀಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಕ ಆಯ್ಲಿ ಹೀಚಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಂತು ದಿಸೂನ ಯೇವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ವಿಕಾಸಾಕ ಮಾತ್ರ ಅಸಲಿ ಉಪಯೋಗಿ ಕಿಂವಾ ಸಹಾಯಕ ಸಾಧನ ಮೆಳಿನಾಚಿ.

ತಾಜೆ ಉಲಟ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಚೆ ಸಲಗ ಆಶಿಲೆ ಕೊಂಕಣಾಂತು ಯಾದವ ರಾಜಾಲೋ ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ್ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಚೋ ವಾವರ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಲೋ. ಪಂಢರಪುರಾಚೆ ವಿಠ್ಠಲ ಸಂಪ್ರದಾಯೆಂತು ಗೊಂಯಚೆ ಆನಿ ಸಲಗ ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ಲೆ ಲೋಕಾಲೋ ಸಂಯೋಗ ಆಶಿಲೋ. ಯಾದವ ರಾಜದರ್ಭಾರಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೋ ಬಹುಮಾನಾಚೋ ಜಾಗೋ ತರ್ ಆಶಿಲೋಚಿ ಪಣ ಪಂಢರ ಪೂರಚೆ ದೇವಳಾಚೆ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಾಚೆ ಕಾರ್ಯಾಂತು ಜೀ ವರ್ಗಣಿ ಹೇಮಾಡ ಪಂತಾನ ಏಕ್ಟಾಯ್ ಕೆಲಿ ತಾಂತೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲಿ ನಾಂವಾ ಜಾಯ್ತೆ ಪ್ರಮಾಣಾನ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಚಿ. ಉದಾರಣ :- ಶ್ರೀಪತಿ ದಣ್ಣಾಯಕ, ಕೊಂಕಣ ಕೇಶವ ದೇವೆ, ಶೆಣವೈ, ಲಕ್ಮೀದೇವೆ, ಬಾಮಾರಸಾಚಾ ಶೆಣವೇ ಚಾಂದೇಹೆ, ದಲವಯಿ ಕುಮುರು ಪುತ್ರ, ಕೊಂಕಣ ಮದುಸೂಧನ, ಲಾಡ ಹರಿದೇವೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ನಾಮದೇವಾಲೆ ಗಾತೆಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸೂನ ತೋ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾ ಬರೋಬರ್ ಸಂಬಂಧಿತ ಆಸಿಲೋ ಆಶಿ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಾಲೆ ಗ್ರಂಥಾಂತು ಜೇ ಅನೇಕ ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದ ಆನಿ ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಚಿ ತಾಜೆ ಕಾರಣ ಬೀ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೋ ಥೋಡೆ ಜಾಸ್ತ ಆಶಿಲೋ ಪ್ರಭಾವ ಮಣೇತ. ಜರಿ ಸ್ವತ:

ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಕೊಂಕಣಿ ನಾಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ತಾಂಗೆಲೆ ವೈರ್ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರೀಚೆ ಲೇಖನ ಕಾರ್ಯ ಕರಪಿ ಸಚಿದಾನಂದ ಬಾಬಾ (ಜೋ ಕೊಂಕಣಿ ಮನೀಷ್ ಆಸೂ ಶಕ್ತಾ) ಹಾಗೆಂಲೋ ಪ್ರಭಾವ ಪಡಿಲೋ ಆಸ್ಚೆ ಶಕ್ಯ ಆಸಾ. ಜಶಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರಾ ಆನಿ ಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ಲಾಗೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಮನುಷ್ಯಾಲೆ ಮನಾವೈರ್ ಮರಾಠಿಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಪಡ್ಲೋ. ತಶೆಚಿ ರಾಜಧರ್ಬಾರಾಂಚೆ ವ್ಯವಹಾರಾಕ ಲಾಗೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಮನುಷ್ಯಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ವ್ಯವಹಾರಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಣು ರಾಜದರ್ಭಾರಾನ ಆಪಣಾಯಿಲಿ ಭಾಷಾ (ತೀ ಮರಾಠಿ ಆಸೂ ವಾ ಕಾನಡಿ ಅಸು) ಸ್ವೀಕಾರ್ಲಿ.

ತಶಿ ಪಳ್ಯೆಲ್ಯಾರ್ ಇತರ ಭಾಷಿಕ ರಾಜಾನಿ ಕೊಂಕಣ ಪ್ರದೇಶ ಆಕ್ರಮಣ ಕೆಲಿಲ್ಯಾನ ತೇ ತೇ ರಾಜಾಲೆ ದರ್ಭಾರಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಮನುಷ್ಯಾನ ಪಾಠಾ ಪ್ರಧಾನ, ಮುಖೇಲ ಭಂಡಾರಿ, ರಾಜಗುರು, ಜೋತಿಷಿ ಮಣ್ಣು ಲೌಕಿಕಾನ, ಅಭಿಮಾನಾನ ಆನಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೇನ ವರ್ಚಸ್ವ ಗಾಜಯಲೆ. ಉದಾರಣ :- ಮಹಾಸಾಮಂತಾದಿಪತಿ ಶಿಲಾಹಾರ ಪಯ್ಲೆ ಅಪರಾಜಿತಾಲೋ (ಸ.996) ಪಾಠಾ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಗಲಮಯ್ಯ ಆಸೂನ ತಾಗೆಲೋ ಪೂತ ಅನ್ನ ಪೈಯ ತಾಗೆಲೋ ಪ್ರತಿಹಸ್ತಕ ಆಶಿಲೋ. ಸಿಹ ಪೈಯ ಹೋ ಪ್ರಧಾನ ಮಣ್ಣು ಶೋಭಲೋ. ಸ 1060 ತು ಚಿತ್ತ ರಾಜಾಲೋ ಪಾಠಾ ಪ್ರಧಾನ ಮಣ್ಣು ಶಿವ ಪೈಯ, ಸ 1081 ತು ಅನಂತ ದೇವ ವಾ ಅನಂತ ಪಾಲ ಹಾಗೆಲೋ ಪಾಠಾ ಪ್ರಧಾನ ಮಣ್ಣು ರುದ್ರ ಪೈಯ ಸ 1128 ತು ಅನಂತ ದೇವಾಲೋ ಪೂತ ದುಸ್ರೋ ಅಪರಾಜಿತಾಲೋ ಪಾಠಾ ಪ್ರಧಾನ ಮಣ್ಣು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪೈಯ ಪ್ರಭು ಆಸೂನ ತಾಜೆ ಉಪರಾಂತ ಹರಿಪಾಲ ದೇವರಾಜಾಲೆ (ಸ.1150) ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳಾಂತು ವೆಸೂ ಪಡವಳ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪ್ರಭು, ವಾಸುಗಿ ನಾಯಕ ಆಶಿಲೆ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ರಾಜಾಲೋ ಪ್ರಧಾನ ಮಣ್ಣು ಪ್ರಭಾಕರ ನಾಯಕ ಆನಿ ಅನಂತ ಪೈ ಪ್ರಭು ನಾಂವ ಪಾವ್ಲೆ.

ಹಾಜೆ ಉಲಟ್ ದೂರ ದೇವಗಿರೀಚೆ ಯಾಧವ ರಾಜವಟೀಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೋ ವರ್ಚಸ್ವಿ ಲಾಕ್ಷಣಿಕ ರೀತೀನ ಆಶಿಲೋ. ಗೌತಮಿ ಪುತ್ರ ಅಚ್ಚುತ ನಾಯಕಾನ ಉತ್ತರ ಕೊಂಕಣಾಂತು ಕಾರಭಾರ ಸಂಬಾಳಾಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಹೇಮಾದ್ರಿ ವಾ ಹೇಮಾಡ ಪಂತಾನ ರಾಜ ಪಾಠಣಾಚೋ ಕಾರಭಾರ ಪಳ್ಯೆಲೋ. ತಾಣೆ ರಾಜಕಾರಭಾರಾಂತು ಹಾಡಿಲೆ ಸುಧಾರಣೇಕ ಶೆಣವಾಯಿ ಪದ್ಧತ್ ಮಣತಾಲೆ. ಹೀ ಪದ್ದತ್ ನ ಕೇವಲ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂತು ತರ್ ಗೊಯಾಂತುಬಿ ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಆಶಿಲಿ.

ಖಿದ್ದ ಗೋಯಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೋ ವರ್ಚಸ್ವ ಕದಂಬಾದಿ ರಾಜ್ಯಾಂತು ಪ್ರಾಭಲ್ಯಾನ ಆಶಿಲೋ. ಸ.1038 ಚೇ ತಾಂಬ್ಯಾ ಪಾಠಾಚೆ ವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ದಿಸ್ತಾಕಿ ಕದಂಬ ರಾಜಾ ದುಸ್ರೋ ಗುಹಲ್ ದೇವಾಲೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂಡಳಾಂತು ಶಿರಿಯಾ ಪೈಯ, ದಾಂಪೈ, ಜಾವ್ ಪೈ, ಮಹಲ್ಲ, ಕಲ ಪೈ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಶಿಲೆ. ದುಸ್ರೋ ಜಯಕೇಶಿಲೆ (ಸ.1104 –1147) ಕಾಲಾಂತು ಗೊಂಯಚೆ ರಾಜ್ಯಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೋ ವರ್ಚಸ್ವ ವಾಡ್ಲೋ. ತಾಗೆಲೆ ಪ್ರಧಾನಾಲೆ ನಾಂವ ಶ್ರೀಕರಣದ ಮಾಳಪೈಯ ನಾಯಕಾ ಚೆಣ್ಣ ಗೋವಿ ಪೈಯ ನಾಯಕನ ಮಣ್ಣು ಮಳ್ಯಾ. ಜಯಕೇಶಿಲೋ ಪೂತ ಶಿವಚಿತ್ತ ಪೆರಮಾಡಿಲೇ (ಸ. 1146 – 1187) ರಾಜ ದರ್ಭಾರಾಂತು ಬಾಬಣ ನಾವಾಂಚೋ ದಂಡನಾಥ ಆಶಿಲೋ. ಬಾಬಣ ಆನಿ ದಂಣಾಯಕ ಹೀ ಸಾರಸ್ವತ ನಾಂವಾ ಆಜೂನ ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಆಸಾಚಿ.

ಕದಂಬಾಲೆ ಉಪರಾಂತ ವಿಜಯ ನಗರ ರಾಜ ದರ್ಭಾರಾಂತು ಮಾಯಿ

ಣಾಯ್ ವಾಗ್ಲೆ (ಸ.1350 –1379) ಹೋ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲೋ ಕಾರಭಾರಿ ಆಸೂನ ಂತರಚೆ ವಸಂತ ಮಾಧವ ರಾಯ್ ಆನಿ ತಾಗೆಲೋ ಪೂತ ವೀರ ಬಾಚಣ್ಣಾ ಆನಿ ಖಿಲ್ಲಪ್ಪಾ ವಡೆಯರ್ ಹೇ ಸ್ವತ: ಕ ಗೋವಾ ಪುರವರಾದೀಶ್ವರ ಮಣ್ಣು ಘೇವ್ನಾಂತು ಭಿಮಾನ ಲೆಕ್ತಾಲೆ.

ಕೆನ್ನಾ ಶಿವಾಜೀನ ಕೊಂಕಣಾವ್ಯೆರ್ ಸವಾರಿ ಕಾಡ್ಲಿ ತೆನ್ನಾ ತಾಜ್ಜೆ ಪಯ್ಲೆ ಪಾಸೂನ ಮರಾಠಿ ಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯಾನ ಪ್ರಭಾವಿತ ಜಾಲಿಲೆ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತ್ಲೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ/ಕ್ರಿಸ್ತಿ ರಾಜವಟೀನ ತ್ರಾಸಿಲೆ, ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾನ ತಾಕ್ಕಾ ಆವಕಾರ ದಿಲೋ. ಮರಾಠಾ ರಾಜ್ಯಾಂತು ಕಿತ್ಲೆ ತರಿ ವರ್ಷ ತುಕ್ಕಾ ಶಣ್ಯೆ, ನಾರಾಯಣ ವಿಠ್ಠಲ ಶಣ್ಯೆ, ದುಮೆ, ಪಿತಾಂಬರ ಶಣ್ಯೆ, ನರೋರಾಮ ಮಂತ್ರಿ, ರಾಮಚಂದ್ರ ಮಲ್ಲಾರ್ ಸುಕಟಣಕರ್ ಅಸಲೆ ಅನೇಕ ಗೊಂಯ್ಕಾರಾನಿ ಸೇವಾ ಕೆಲಿ . ಆನಿ ಹೇ ತರೇನ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾಲೆ ವರೀಷ್ಠ ವರ್ಗಾಚೋ ಸಂಬಂಧ ಮರಾಠಿ ಸಮಾಜ ಆನಿ ಭಾಷೇ ಬರೋಬರ ಆಯ್ಲೋ.

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲೆ ಕೆಳದಿ ರಾಜ ದರ್ಭಾರಾಂತು ತರ್ ಸಾರಸ್ವತಾನಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯ ಸ್ಥಾನ ಸರ್ವವಿಭಾಗಾಂತು ಮೆಳ್ಳೆಲೆ. ಹೇ ರಾಜೇ ಸ್ವತ: ಉಚ್ಚ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ಜ್ಞಾನೋಪಸಾಧನೇಂತು ಸಾಧಕ ನಾಶಿಲೆ ತರಿ ತಾಣಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಜ್ಞಾನಿ ಆನಿ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯಾನ ನಿಪೂಣ ಆಶಿಲೆ ಲೋಕಾಂಕ ಉತ್ತೇಜನ ದಿಲಿಲೆ. ಹೇ ಉತ್ತೇಜನೇಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಜನ ಪಾವ್ಲೆ. ರಂಗಯ್ಯಾ ಅಮಲಾಡಿ ಹೋ ಸಂಗೀತ ಶಿರೋಮಣಿ ಆಸ್ಲಾರ್ ಶಾಂತಯ್ಯಾ, ವೆಂಕಟಯ್ಯಾ ಹೇ ಸಾರಂಗಿ ವಾದ್ಯ ವಾಜೋವ್ನಾಂತು ನಿಪುಣ ಆಶಿಲೆ. ಕಾಗಲ್‌ಚೋ ನಾರಾಣಪ್ಪಾ, ಮಣಿಕೆರೆ ತಿಮ್ಮಯ್ಯಾ, ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯಾ ಧಾರೇಶ್ವರ, ಚಂದಾವರ ನಾಣಯ್ಯಾ, ನಾರಾಯಣಪ್ಪ ನಾಡಕರ್ಣಿ, ವಿಠ್ಠಲ ಶಣ್ಯೆ, ರಾಮಾ ಪೈ, ಗಣೇಶ ಮಲ್ಯ, ರಾಮಚಂದ್ರ ಮಲ್ಯಾ, ಮಾಳಪ್ಪಾ ನಾಯಕ ಅಸಲಿ ಅನೇಕ ನಾಂವ ಆಂಮ್ಕಾ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಮಾಜಾಂತು ಆನಿ ರಾಜಕಾರಣಾಂತು ವಾವುರ್ಚಿ ದಿಸ್ತಾಚಿ.

ಹೇ ತರೇನ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಆನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರಣಾಂಕ ಲಾಗ್ನೂನ್ ಪರಭಾಷೀಯ ಸಮಾಜಾಚೆ ಪ್ರಭಾವಾಸಕಲ ಜಾಸ್ತ ಕಾಲ ನಂತರ ಆಯ್ಲೋ. ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜ ಜಾಣತೋ, ಜ್ಞಾನಾನ ಭರಿಲೋ ಸಮಾಜ ಆಶಿಲ್ಯಾನ್ ತೋ ಸಮಾಜ ಆಪಣ್ಯಾನ ಆಶಿಲೋ ವಾತಾವರಣಾಚೆ ಸಹಾಯಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಕರ್ತುತ್ವ ಗಾಜೈತಾಲೋ. ಆನಿ ತಾಂಕಾ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ವಿಚಾರ, ಕರ್ತುತ್ವ ನಿಸ್ತಾರಾವಚಾಕ ಭಾಷೀಚಿ ಗರಜ್ ಬಾಸತಾಲಿ. ರಾಜಮಾನತಾ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲಿಲಿ ಮರಾಠಿ ವಾ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ತಾಣೆ ಉಪಯೋಜನೇಂತು ಹಾಡ್ಲಿ. ಸ್ವತ: ಚಿ ಮಾಯ್ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ನಯಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ ಉತ್ತೇಜನ ದಿವ್ಚೋ ರಾಜಾ ಮೆಳೋನಾ. ವಾಸ್ತವಿಕ ಭಾಷಾ ಹೀ ಏಕ ಮಾಧ್ಯಮ ರೂಪಿ ಸಾಧನ ಆಸಾ. ಮನುಷ್ಯಾಲಿ ಸಹಜ್ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಆಸ್ತಾಕಿ ಜೀ ಭಾಷಾ ರಾಜಾ ಮಾನ್ಯ ಕರ್ತಾ ತೀ ಭಾಷಾ ತೋ ಆಪಣ್ಯಾಯಿತಾ. ತೆನ್ನಾ ತೀ ಭಾಷಾ ಮರಾಠಿ ಆಸೋ, ಕನ್ನಡ ಆಸೋ, ಪೋರ್ತುಗೀಸ್ ಆಸೋ ವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಆಸೋ. ತಾಕ್ಕಾ ಭೇದ ದಿಸೂನ ಯೇನಾ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಇತಿಹಾಸಾಚೋ ಹೋ ಪ್ರಭಾವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾವ್ಯೆರ್ ಆಜೂನ ಇತ್ಲೋ ರುತೂನ ಬಸ್ಲೋ ಕಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮನೀಷ ಆಜೂನ ಕೊಂಕಣೀಂತು ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಆಸ್ಮಿತಾಯ ವ್ಯಕ್ತ ಕರ್ಚೋ ವಿಚಾರ ಕರನಾ. ಹಾಜೆ ತಾಕ್ಕಾ ದುಃಖ ನಾ. ಹೋ ಏಕ ಅಸಲೋ ಸಮಾಜ ಜೋ ವಿಚಾರಾನಿ, ಆಚಾರಾನಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತೀನ ಏಕ ಆಸಾ,

ಮಣೂನ ಕೆನ್ನಾ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ವಿಚಾರ ತೋ ವ್ಯಕ್ತ ಕರತಾ ತೆನ್ನಾ ತೋ ವಿಂಗ ವಿಂಗಡ ಮಾಧ್ಯಮ ವಾಪರತಾ, ಭಾಷಾ ವಾಪರತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ನಾವಾನ ಜರಿ ತೋ ಸಮಾಜ ಆಜ ಏಕ ಮಣತಾಚಿ ತರಿ ತೋ ಸಮಾಜ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ವ್ಯಕ್ತ ಸ್ವರೂಪಾಂತು ಭಿನ್ನ ಜಾಲೋ, ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ್ ತೋ ಆಪ ಆಪಸಾ ಪಾಸೂನ ದೂರ ವಚತ ಆಸಾ. ಹೋ ದು:ಖಾಚೋ ವಿಷಯ ಆಸಾ.

ವಿಚಾರ, ಮತ, ಅನುಭವ ವ್ಯಕ್ತ ಕರಚೆ ಸಾಧನ ವಿಂಗವಿಂಗಡ ಜಾಲಿಲ್ಯಾನ ಏಕ ಸಮಾಜಾಂತು ಜಿ ಏಕತಾ ಯೇವ್ಕಾ ತೀ ಯೆತಾನಾಸ್ತಾನ ಆಜ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಸ್ವತ:ಚೆ ಭಾವ ಬಯಿಣ್ಯಾ ಪಾಸೂನ ಅಪರಿಚಿತ ಜಾಲೋ. ಕೇರಳಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಮನೀಷ, ಮಂಗಳೂರಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಮನೀಷ, ಗೋಯಾಂತ್ಲೆ, ಸಾವಂತ ವಾಡೀಂತ್ಲೆ, ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಭಾವಾಂಕ ವಳಕನಾ. ತೀಚಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗೊಯಕಾರಾ ವಿಷಯ ಜಾಲ್ಯಾ. ತೇ ಇತ್ಲೀಚಿ ಜಾಣತಾಚಿಕಿ ಕೇರಳಾಂತು, ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೋಚೆ ಲೋಕ ಆಸಾಚಿ, ಪಣನ ಜೇ ಕಾಯ್ ತೇ ವಿಚಾರ ಕರತಾಚಿ, ಜೇ ಕಾಯ್ ತೇ ಅಚರಣೇಂತು ಹಾಡತಾಚಿ ತಾಂಚೆ ವಿಷಯ ಗೊಂಯಕಾರ ಕಾಯಬಿ ಜಾಣನಾಚಿ.

ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಕ ಏಕ ಪಟೆ ಗುಜರಾತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಉದ್ಘಾಟನ ಕರಚಾಕ ಅಪ್ಪೈಯ್ಲೆ. ತೇ ಸಮ್ಮೇಳನಾಚೋ ಮುಖೇಲ ಉದ್ದೇಶ ಮಳ್ಯಾರ್ ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷಾ ಜೇ ಪ್ರಭಾವಿ ನಾಂ ತೀ ಖಂಚೇ ತರೇನ ಪ್ರಭಾವಿತ ಕರಚಿ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಮಣಾಲೆ, ಭಾಷಾ ಹೇ ಏಕ ಕೇವಲ ಮಾಧ್ಯಮ. ಭಾಷಾ ಪ್ರಭಾವಿತ ಆಸನಾ. ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಭಾವಿ ಆಸ್ತಾ. ತೋ ಜರ್ ಪ್ರಭಾವಿ ಆಸ್ತಾ, ಕರ್ತುತ್ವ ವಾನ್ ಆಸ್ತಾ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಆಸ್ತಾ ತರ್ ತಾಂಗೇಲಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಭಾವಿತ ಜಾತಾ. ಹೇ ಆಮಿ ಕೊಂಕಣ್ಯಾನಿ ಜಾಣಚಾಕ ಜಾಯ್. ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾನಿ ಆತ್ಮಸಾತ್ ಕರಚಾಕ ಜಾಯ್.

ಆಶಿ ಜರಿ ಹೇ ತರೇನ ಕೊಂಕಣಿ ಮನುಷ್ಯಾನ ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರಣಾಂಕ ಲಾಗೂನ್ ತೇ ತೇ ಪ್ರದೇಶಾಚಿ ಭಾಷಾ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ, ವ್ಯವಹಾರಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಣು ವಾಪರಲಿ ತರಿ ಪಣ ಕೆನ್ನಾ ತೋ ಭಾವನಾವಶ ಜಾತಾ ತೆನ್ನಾ ತೋ ಮಾಯ್ ಭಾಷಾ ವಾಪರತಾ.

ಅಸಲೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಆನಿ ವಿರಳ ಕ್ಷಣ ಸೋದಿಲ್ಯಾನಾಚಿ ಕದಾಚಿತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನ ಸೋದಚೆ ಸಾಧ್ಯ ಜಾಯತ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ರಾತ್ರ ಕಾಳೋಕಾಚಿ ಅಸಾ, ಆನಿ ಅಬಾಳಾಂತು ಆಶಿಲಿ ನಕ್ಷತ್ರ ಕೇವಲ ಸಂಖ್ಯೇತಾಕ ಆಸಾಚಿ. ತಾಂಚೋ ಆಧಾರ ಘೇವ್ನೂಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ಜಲ್ಮ ಕಾಲ ಸೋದ್ಯಾ.

ನವೇ ಭಾಷೇಕ ಜಲ್ಮ ದಿವ್ನು ಭೂತ ಕಾಲಾಂತು ವಿಲೀನ ಜಾಲಿಲೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಅಪಭ್ರಂಶಾ ಪರಸ ವಿಂಗಡ ಆನಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೇ ರೂಪಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ವಯ್ಲೆ ಧಾವೇ ಶತಮಾನಾಂತು ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ಕಾಲ ಹಜಾರ ವರ್ಷಾಂಚೋ ಮಣೇತ್. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಖಂಚೇ ಭಾಷೇಚೋ ಕಾಲ ಖಂಡ ವಿಲಗ ಆನಿ ಸಲಗ ನಾಅಸ್ತಾನಾ ಏಕಮೇಕಾಂತು ಮಿಸಳೀಲೋ ಆಸ್ತಾ. ಪೂರ್ವ ಕಾಲಾಚೆ ಭಾಷೇಚೆ ಅವಶೇಷ ಆನಿ ಸಲಗ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ಲೆ ಭಾಷೇಚೆ ಪ್ರಭಾವಿ ಆನಿ ಸೂಚಕ ಶಬ್ದ ರೂಪ ತೇ ಭಾಷೇಚೆ ಜಲ್ಮ ಕಾಲಾಂತು ಆನಿ ವಿಕಾಸಾಂತು ದಿಸೂನ ಯೆತಾಚಿ. ತಾಕ್ಕಾ

ಾಗೂನ ಏಕ ಭಾಷೇಚೋ ಜಲ್ಮ ಕಾಲ, ತಿಗೆಲೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ ವಾ ಸ್ವತಂತ್ರಾಯ ನಿಶ್ಚಯ ರತಾನಾ ವಿಂಗ ವಿಂಗಡ ಭಾಷೇಚೋ ಶಬ್ದ ವಾ ವಾಕ್‌ಪ್ರಚಾರ ಆಶಿಲ್ಯಾನ ತೀ ಭಾಷಾ ತಂತ್ರ ನಾ ಮಣಚೆ ಉಚಿತ ನಯ್. ಹೇ ತರೇಚೆ ಪ್ರಭಾವ ದಿಸೂನ ಆಯ್ಲ್ಯಾನ್ ತೇ ಾಷೇಚೆ ವಿಕಸನಶೀಲ ಪ್ರವೃತ್ತೀಚೆ ಜಾಣ ಆಂಮ್ಕಾ ಮೆಳತಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ವಳಗಾಚೆ ಶಬ್ದ ಆನಿ ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ವಯ್ಲೆ ಆಂಮ್ಕಾ ವಣ ಬೆಳಗೋಳಾಚೆ ಗೋಮಟೇಶ್ವರಾಲೆ ಪಾಯಾ ಸಕಲ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಚಿ 'ಶ್ರೀ ಾಮುಂಡರಾಜೆ ಕರವೀಯಲೆ' ಗೊಂಯಚೆ ಕದಂಬಾಲೆ ಜೈನ ಧರ್ಮಿ ಪ್ರಚಾರಾಕ ಾಗ್ಲೂನ ಆತಾಚೆ ಗೊಂಯ್, ಮಂಗಳೂರ ಆನಿ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲಾಂತು ಜೈನ ಧರ್ಮಾ ಚಾರಾಂತು ಆಶಿಲೋ. ಜೈನ ಬಸ್ತ್ಯೊ, ಕಾರ್ಕಳಾಂತ್ಲೆ ತರೇಚೆ ಜಿನ ವಿಗ್ರಹ ಜಾಗ್ಯಾನ್ ಾಗ್ಯಾರ್ ದಿಸ್ತಾಲಿ. ಕದಂಬ ರಾಜಾಂತು ಆನಿ ಗಂಗ ರಾಜಾಲೆ ಗಂಗವಾಡೀಂತು ನಿಕಟ ್ಯವಹಾರ ಆಶಿಲೋ. ಆನಿ ಗೊಮಟೇಶ್ವರಾಲೆ ಮೂರ್ತಿ ಉಬರಾಯಲೆ ಉಪರಾಂತ ೊಂಯಾ ಆನಿ ತಾಜೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ಲೆ ಭಾವಿಕ ಲೋಕಾಲಿ ದರ್ಶನೇಚೇನ ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗೊಳಾಕ ಭೇಟ ಜಾತಾ ಅಸ್ತಾಲಿ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಜೀ ನಾಂವ ಶ್ರವಣ ಬೆಳಗೋಳಾಂತ್ಲೆ ಆವಾರಾಂತು ದಿಸೂನ ಯೆತಾಚಿ ತಾಂತೂನ ಕಿತ್ಲಿ ತರೀ ನಾಂವ ಕಾರವಾರ/ಗೊಂಯೇಚೆ ಯಾತ್ರಿಕಾಲಿ ಆಸಾಚಿ.

ತರ್ಕಾಕ ಲಾಗೂನ ಮಾನೇತ ಕಿ ಅಸಲೆ ಯಾತ್ರಿಕಾಲೆ ಖಾತೀರ ಹೋ ಶಿಲಾಲೇಖ ಕೊತ್ರಾಯಿಲೋ ಉರತ. ಶಿಲಾಲೇಖಾಂತ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಿ ಮಣ್ಬು ಕೊಣಾಕಯಿ ಸಂದೇಹ ಆಸ್ಚಾಕ ಪಾವ್‌ನಾ. ಆಜ ಬೀ ಕೊಂಕಣೀತು ಹೇ ತರೇಚೆ ಪ್ರಯೋಜಕ ವಾಕ್ಯ ರಚೋವ್ಚಾಂತು ಯೆತಾಚಿ. ಉದಾರಣ :– ಖಾವ್ಯೆಲೆ, ಕರ್‍ಯೆಲೆ, ಪಿವ್ಯೆಲೆ, ಹಾಡ್ಯೆಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಹೀ ಮರಾಠಿಚಿ ಪ್ರಾಂಥಿಕ ಬೋಲಿ ಮಣ್ಬು ಮಾನಿಲ್ಯಾನ್ ಹೋ ಶಿಲಾಲೇಖ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಚೋ ಸಮಜ ಆಜಮೆರೇನ ಜಾತಾ ಅಸಾ.

ಇತಿಹಾಸಾಚೆ ಅಂಧಕಾರಾಂತು ದುಸ್ರೆ ಜೇ ಶಿಲಾಲೇಖ ತತ್ಕಾಲೀನ ಭಾಷೇಚೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಾ ವೈರ್ ಪ್ರಕಾಶ ಘಾಲತಾಚೆ ತೇ ಪಳೋವ್ಯಾ. ಶಿಲಾಹಾರ ಪಯ್ಲೋ ಅಪರಾಜಿತ ಜಾಕಾ ಕೇಶಿದೇವ ಹೇ ಬಿ ನಾವ ಆಶಿಲೆ, ಹಾಂಗೆಲೆ ಶಕೆ 934 ಸ 1012 ಚೆ ಅಕ್ಷಿ ತಾಲೂಕಾ ಅಲಿಭಾಗೇಂತು ಮೆಳಿಲೆ ಶಿಲಾಲೇಖಾಂತು ಬೈರ್ಜು ಶೆಣವೈನ ದಿಲಿಲೆ ಆಜ್ಞೆ ವಿಷಯ ನಮೂದ ಆಸಾ. ತೋ ಹೇ ತರೇನ ಆಸಾ !

1. ಗೀ ಸುಸ ಸಂತು । ಸ್ವಸ್ತಿ ಓಂ । ಪಸಿಮಸಾ
2. ಮುದ್ರಾದಿಪತಿ । ಸ್ತ್ರೀ ಕೊಂಕಣ ಚಕ್ರಿ
3. ವರ್ತಿ: ಸ್ತ್ರೀ ಕೇಸಿದೇವರಾಯ ಮಹಾಪ್ರದಾ.
4. ನ ಬಯರ್ಜು: ಶೆಣುವಿ ತಸಮೀನಿ ಕಾಲೆ
5. ಪ್ರವತಮನೆ ಶಕು: ಸಂವತು 934 ಪ್ರದಾ
6. ಏ ಸಂವಸರೇ ಅಧಿಕು ದಿವೇಶುಕ್ರೆ ಬೌ
7. ಲೂ ಬಯರ್ಜುವೇ ತತ: ಬೋಡಣ ತತ ನಡ
8. ಕುವಲಿ ಅಧೋಯರ್ಯು ಪ್ರದಾಲು ಮಸಲಸು
9. ಮಿಚಿ ವಳಣ ಲನಯಾ ಕಚಲೀಜ

ಹೇ ಅಪರಾಜಿತ ವಾ ಕೇಸಿದೇವಾಲೆ ರಾಜದರ್ಬಾರಾಂತು ವಾಸ ಪೈ, ವಾರ್ದೀಯ ಪೈ ಅಸಲೆ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪ್ರಧಾನ ಮಣ್ಣು ಅಸೂನು ಬೈರ್ಜು ಶೆಣಾಯಿ – ಶೇಣವಿ ಹೋ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಸುಯೇತ. ಹೇ ಲೇಖಾಂತ್ಲೆ ಶಬ್ದ ಶೇಣವಿ, ಬೊಡಣಾ – ವೋಡಣ, ಕುವಲಿ – ಕುವಳ, ಕಾಲವಣ – ವಹಣ – ಆಣ ವಗೈರೆ ಶುದ್ಧ ಕೊಂಕಣಿ ರೂಪಾಚಿ ಆಸಾಚಿ. ಭೈರವ, ಬೇತಾಳ ಹೇ ಗೊಂಯಚೆ ಮೂಲ ದೈವತ ಆಸೂನ ಆಜೂನ ತಾಂಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಗೊಂಯಚೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನಾಂತು ಆಸಾ.

ಹಾಜೆ ಉಪರಾಂತ ಕೊಂಕಣೀಚೆ ರೂಪದರ್ಶನ ಆಂಮ್ಕಾ ಶಕೆ 1109 ಜೋ–ಸ. 1187 ಪರಳ, ಮುಂಬೈಚೆ ಶಿಲಾಲೇಖಾಂತು ಜಾತಾ. ಹ್ಯಾ ಲೇಖಾಚಿ ಭಾಷಾ ಪೂರ್ಣ ಪಣಾನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಸೂನ ಅಖೇರಚಿ ದೋನ ವಾಖ್ಯ ಮಾತ್ರ ಕೊಂಕಣೇಂತು ಆಸಾಚಿ. ಅತ ತು ಜೋ ಕೋಣುಹುವಿ ಯೇ ಶಾಸನ ಲೋಪಿ ತೇಚಾ ವೈದ್ಯನಾಥ ದೇವಾಚಿ ಭಾಲ ಸಕುಟುಂಬಿ ಆಪಡೆ. ತೇಹಾಚಿ ಮಾಯ್ ಘಾಡವೇ ಇವಿಜೇ. ಹೋ ಶಿಲಾಲೇಖ ಉತ್ತರ ಕೊಂಕಣಾಂತು ಶಿಲಾಹಾರ ರಾಜಾ ದುಸ್ರೋ ಅಪರಾಜಿತಾಲೋ ಮಂತ್ರಿ ಅನಂತ ಪೈ ಪ್ರಭು ಕಡೇಚಾನ ಕೊತ್ರಾವಚಾಂತು ಆಯ್ಲೋ. ಹೇ ಲೇಖಾಚೆ ಲೇಖಾಂಕನ ಕರ್ತಾನಾ ವೈದ್ಯನಾಥ ದೇವಾಚಿ ಭಾಲ ಸಕುಟುಂಬಿ ಆಪಡೆ ಮಣ್ಣು ತೋಡೆ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಕರತಾಚಿ. ತೀ ಚೂಕ ಆಸಾ. ಯೋಗ್ಯ ಭಾಲ ಸಕುಟುಂಬಿ ಆಪಡೆ ಅಸ್ಚಾಕ ಜಾಯ್. ಕಾರಣ ಶಾಪವಚನ ಸರ್ವ ಕುಟುಂಬಾಕ ಆಪುಡತಾ. ಆಪುಡ ಹೋ ಶಬ್ದ ಕೊಂಕಣೀತು ವಿಶೀಷ್ಠ ಆಸೂನ ತೋ ಕೊಂಕಣಿ ನಾ ಜಾಣತಾಲ್ಯಾಂಕ ಸಮಜ ಪಡಚೋನಾ. ಹೋ ಸರ್ವ ಲೇಖ ಜರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಬರ್ರೈಲೋ ತರೀ ಕೆನ್ನಾ ಭಾವನಾವಶ ಜಾವ್ನು ಶಾಪವಾಕ್ಯ ಉಲೋವಚೆ ಆಯ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ಮಾಯ ಭಾಷಾ ತೋಂಡಾಂತು ಯೆವ್ಕಾ, ಹೇ ಸಹಜಿಕ. ಅನಂತ ಪೈ ಪ್ರಭು ಹೋ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಮನುಷ್ಯ ಹೇ ಸಾಂಗಚೆ ಅವಶ್ಯಕ ನಾ. ತಾಜೆ ಉಪರಾಂತ ಆಂಮ್ಕಾ ಗೊಂಯಾಂತ್ಲೆ ಪೋಂಡಾ ಗಾಂವಾಂತ್ಲೊ ಶಕೆ 1221 ಚೇ ತಾಂಬ್ಯಾ ಪಾಟೀಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ದರ್ಶನ ಜಾತಾ.

1. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ 1221 ವರ್ಷಾ ವರ್ತಮಾನ ಸಾವರಿ ಸಂವದರ ಶ್ರಾವಣ ಬಹು.
2. ಳ ಅಷ್ಟಮಿ ಸೋಮವಾರಿ ತಿಮ್ಮಂತರಿ ಧರ್ಮಾದಮಿ ಮರಿಕು ಬೌದುರು ರಾಜಾ ಕರೀತ ಅಸಾ.
3. ತಾ ಅಗ್ರಾಹಾರ ಖಾಡೇ ಗ್ರಾಮೇ ವಾರಾತು ಶ್ರೀ ಗಣನಾಥ ದೇವಾಚಾ ದೇವಳಿ ಬೈ
4. ಸಿಕ್ರೇ ನಗರ ಸಮಸ್ತ ಮಳಲೇಯಾಚ ವಿವರು ಗೋವೆ ನಗರ ಪೈಕಿ ಶೇಟಿಯಾ
5. ನಾಗಶೇಟಿ ಜಣು, ತತಾ ನಗರ ಪಸಿಕಿ ಗೋಮಶೇಟಿ ಜಣು ತತಾ ಬೈರಶೇಟಿ ಜಣು
6. ತತಾ ಕಾಯಿಶೇಟಿ ಜಣು ತತಾ ಲಕುಶೇಟಿ ಜಣು ಯವಂ ಗೋವೆಚೆ ನಗರಾಚೆ ನಿನಮಿ.
7. ಜಣ ಪಾಂಚ ನಾರ್ವೆ ನಗರ ಪಸಿಕಿ ಶೇಟಿಯಾ ವಿಠಲ ಶೇಟಿ ಜಣು. ತತಾ ನಗರ ಪೈ
8. ಕಿಂ ಸಾತ ಶೇಟಿ ಜಣು, ತತಾ ಸೋಮ ಶೇಟಿ ಜಣು. ತತಾ ವಜರಶೇಟಿ ಜಣು ಯ

ವಂ ನಾರವೇ ನಗರಾಚೇನಿ ನಿಮಿತೆ ಜಣ 4 ಚವಗ ಯವ ಸಮಸ್ತ ಆಮ್ಹಿ ನಗರಾನ

1. ವೇರೇ ಕಾರಾಸಿ ಅಂತ್ರುಜೆ ಬಿತರಿ ಅಗ್ರಾರವೇರೆ ಗ್ರಾಮೇ ಲಕಶೇಟಿ ಶಿವಾ ಚಾಂದಶೇಟಿ

. ಶಿವಾ ಇಸರ ಶೇಟಿಸಿ ಯವ ಜಣ 3 ತೀ ವರ್ಗಾಸಿ ಲಘು ನುಡಿ ತಲಾದಾನೇ ಮಾನ್ಯ

2. ಚಾವಿ ನರುತಂ ತುಮಿ ಆಮ್ಚೆ ಜಾತಿ ಸಮದಾಚಾ ಕಾರ್ಯೇಯಾಸಿ ಉಪಗಾ ಆಲೇತ ಕ.

3. ವಣ ಕಾರ್ಯ ಮಣಾಲ ತರಿ ಆಮಾಸಿ ಆನಿ ಸೋನಾರಾಸಿ ಸವಾದಾ ವೋವುಲು.

4. ಹಣಮಾರಿ ಜಾಲೆ ಸಂವದಿ ತುಮ್ಹಿ ವೇರೇಕಾರ ಆಮ್ಚೇಯ ವಾಣಿಯಾಚಾ ಸಮಯಾಚೆ.

5. ಸಮ್ಮಧಿ ವಿದಿಸಿ ತುಮ್ಹಿ ವಾಣಿ ಸಮಯಾಸಿ ಯೇವ್ನ ಬಾನು ಸಮೇಚಾ ರಾಖಿಲಾ ಸಮ್ಮಧಿ ಅ.

6. ಮೀ ನಗರಾ ದೋಸಿಜಾನಿ ತುಮಾಸಿ ಆಮಿದೋಸಿ ಜಾ ನಗರಾತು ಜಾತೀತು ಕಾರ್ಯ ವಿಹಾಸೀಪ್ರ

17. ಸವ್ರೋತುಮಾಸಿ ಆಮಿ ದಾನ ಮಾನ ಲುಗಡಿ ಬಿಡಾ ಗಂಧ ಆಖೇತ ದಿದಲೆ ಸುಮಂದಿ.

18. ದೀ ಭೂಸಿತಾ ತತಾಹಿ ಮಾನೆ ಭೂಸಿತಾ ಯಣೇ ಪ್ರಮಾಣೆ ಪ್ರಭು ಪಾಯಿಲೆ ಮಾನೇನವಾ.

19. ನಗರ ಪೈಕಿ ಭೋಗಾವೆ ದುಸ್ರೇ ಮಾನೆ ನಾರ್ವೇ ನಗರ ಪೈಕಿ ಭೋಗಾವೆ.

20. ತಿಸರೇ ಮಾನೇ ತುಮ್ಹಿ ಆಮಾ ಓಪರಿ ಭೋಗಾವೆ ಆಮಾ ದೋ ವರ್ಗಾಸಿಚ್ಯಾ ನಗರಾಸಿ.

21. ಸಲುವೇರೆಂತು ಕಾಮಾನುಪದೆ ತಿತುಕಾ ವೇರೇಕಾರಾಂಸಿ ಭೋಗವಾವಾ ತುಮ್ಚಾ ಜಾತಪ್ರಂ.

22. ಚಾತಾನ ಯಣೇಚಿ ಪದೇತಿ ಭೋಗಾವೆ ಆಮ್ಹಿ ವಾ ಆಮ್ಚಾ ಜಾತ ಪರಜಾತಾನ ಯವಚಂದ್ರ

23. ಕ ಪಾಳಾವಾ ಲಿಹಿಲೇ ಪ್ರಮಾಣೆ ತುಮ್ಹಿ ವಾ ತುಮ್ಚಾ ಜಾತ ಪರಜಾತಾನ ಯವಚಂದ್ರ

24. ಪಳಾವೇ ಲಿಹಿಲೇ ಪ್ರಮಾಣೆ ತುಮ್ಹಿ ವಾ ತುಮಚಾ ಜಾತ ಪರಜಾತಾನ ಯವಚಂದ್ರ ಭೋಗಾವೆ.

25. ವೇ ಮಣ್ಣುನ ದಿದಿಲಾ ದಾನ ಮಾನೇಚ ಶಾಸನಪಟು ಹೋಯ ಭಾಷೇಸಾಕಿ ಅಗ್ರಾಹಾರಕಟ.

26. ಲಗ್ರಾಮೆ ನಗರಪೈಕಿ ವಿಠಲ ಶೇಟಿ ಜಣು ತತಾ ಗ್ರಾಮೆ ಖೇತಶೇಟಿ ಜಣು ಅಗ್ರಹಾರ.

27. ರಂ ಬಂದವಾಡಾ ಗ್ರಾಮೆ ಬಾಳ ಶೇಟಿ ಜಣು, ಪಾರಿಕರು ವಿಠಲ ಶೇಟಿ ಜಣು ತತಾ.

28. ಗ್ರಾಮೇ ಶಾಂತಶೇಟಿ ಜಣು ಯವ ಸಾಕಿ ಜಣ 5 ಲಿಹಿತ ಶೆಣವಿ ಕುಲ, ತಲೀ ಹೇ

ಗ್ರಾಮೇ ಸಾರಾಂತು ಆಹೇ ತಾ ಮಾಂಗಶೆಣವಿ ಸ್ವಸ್ತಿ ದೋಪ ನಗರಾಚೆ ದೋಪ.

29. ಶ್ರೀ ಗೋವೇನಾಥ ದೇವು ನಾರ್ವೇ ನಗರಾಚೆ ದೋಸ ಶ್ರೀ ಶಪಥನಾಥಾ ದೇವ್ ಸಾಕಿ ದೋ ಶ್ರೀ ಕ

30. ಕಪಿಲೇಶ್ವರು ದೇವು ಶ್ರೀ ಕಪಿಲೇಶವರು ದೇವು ಶ್ರೀ ನಾಗನಾಥ ದೇವು, ಶ್ರೀ ಗಣನಾಥ ದೇವು.

31. ಶ್ರೀ ನಾಗನಾಥ ದೇವು ...

ಹೋ ಲೇಖ ಕೊಂಕಣಾಚೆ ಕುಲಾಗಾರ ಗೊಯಾಂತ್ಲೋ ಅಶಿಲ್ಯಾನ ಹಾಂತು ಕೊಂಕಣೀಚೆ ಜಾಯ್ತೆ ಶಬ್ದ ರೂಪ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಚಿ. ಸ 1299 ಚೆ ಹೇ ಲೇಖಾವ್ಯೆರ ಯಾದವಾಲೆ ರಾಜದರ್ಭಾರಾಂತು ಸ್ವೀಕೃತ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಥೋಡೆ ಜಾಸ್ತ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ತರೀ ಪುಣ ಲೇಖಾಚಿ ಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಿ ಹಾಂತು ಸಂಶಯು ಯೇನಾ.

ಹೇ ಶಿಲಾಲೇಖಾ ನಂತರ ಸ್ಪಷ್ಟ ರಿತೀನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಕೊಂಕಣಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಣು ಪೈಲಾವ್ಯೆಲೆ ನಾಮದೇವಾಲೆ ಗಾತೇಂತು ಆಂಮ್ಕಾ ಮೆಳ್ತಾ. ನಾಮದೇವ ಮುಖಾರ ಸರ್‍ನು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ನಮೂನೋಬಿ ದಿತಾಚಿ. ಹೇ ಸಮಯಾರಿ ಆಮಿ ಲಕ್ಷಾಂತು ದವರಕಾಕೀ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಆನಿ ನಾಮದೇವ ಸಮಕಾಲೀನ ಆಸೂನ ತಾಂಗೆಲೋ ಸಂಬಂಧ ದೇವಗಿರೀಚೆ ಯಾದವಾಲೆ ಕಾಲಾಂತು ಆಶಿಲೋ. ದೇವಗಿರೀಚೆ ರಾಜ್ಯಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೌಚೆ ಲೋಕ ಜಾಯ್ತೆ ಪ್ರಮಾಣಾನ ಪ್ರಭಾವಿತ ಆಸ್ತಾಲೆ. ತಾಂಗೆಲೋ ಸಂಬಂಧ ಆಯಿಲ್ಯಾನ ನಾಮದೇವಾಕ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚಿ ತೋಂಡ ವಳಕ ಆಶ್ಚೆ ಶಕ್ಯ ಆಸಾ. ನಾಮದೇವ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1270 – 1350) ಮಣತಾಚಿ .

ಗೋವಳನಿ ಠಕವೀಲ್ಯಾ । ಏಕ ಏಕ ಸಂಗತೀನೆ

ಮರಾಠಿ ಕಾನಡಿಯಾ । ಏಕ ಮುಸಲ್ಮಾನಿ

ಕೊಂಕಣಿ ಗುಜರಾತಿ ।

ಅಶಾಪಾಚ ಜಣಿ ಗೌಳಣಿ ಠಕವೀಲ್ಯಾ ।

ಹಾಜೆ ವೈಲ್ಯಾನ ಏಕ ನಿಶ್ಚಯ ಜಾತಾ ಕೀ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ನಾಮದೇವಾಲೆ ಕಾಲಾಂತು ಮರಾಠಿ ಆನಿ ಕಾನಡಿ ಕಸಿ ವಿಂಗಡ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಣು ಮಾನಚಾಂತು ಯೆತಾಲಿ ತಸೀಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಗುಜರಾತಿ ಬೀ ಮರಾಠಿ ಪರಸ್ ವಿಂಗಡ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಣು ಮಾನಚಾಂತು ಯೆತಾಲಿ. ಇತ್ಲೇಚಿ ನಯ್ ತರ್ ತೀ ಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಆಸಿಲಿ. ಮುಕಾರ ಸರ್‍ನು ನಾಮದೇವ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ನಮೂನೋ ದಿತಾ.

ಪಾವಗಾ ದಾತಾರಾ । ಪಾವಗಾ ದಾತಾರಾ ।

ತು ನಂದಾಚೋ ಜಿಲೋ । ಮಾಕಾ ಪಡಕೋ ದಿ ।

ಮಿ ಹಿವಾನ ಮೆಲೋ । ಘೇ ಮಾಜೋ ಕೊಯ್ತೋ ।

ದೇವಾ ಪಾಯಾ ಪಡ್ಲೋ ।

ಹೇ ಲೇಖಾಂತ್ಲೆ ಕೊಂಕಣೀಚೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಬ್ದ ಪ್ರಕಾರ ಲಕ್ಷಾಂತು ಘೇವ್ಚೆ ತಸೆ ಅಸಾಚಿ. ಉದಾರಣ :- ನಂದಾಚೋ, ಮಾಕಾ, ಪಡಕೋ, ಮೆಲೋ, ಮಾಜೋ, ಕೊಯ್ತೋ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಹೇ ತರೇನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಏಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆನಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಬು ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ನಾಮದೇವಾಲೆ ಕಾಲಾಂತು ಆಸ್ತಾನಾ ತಾಜೋ ವಿಕಾಸ ತ್ಯಾ ವ ಮುಖಾವ್ಯೆಲೆ ಕಾಲಾಂತು ಕಂಚೇ ಕಾರಣಾನಿ ನಾಜಾಲಿಲೋ ಉರತ? ಸೋಳಾಚೆ ಶತಮಾನಾಂತು ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಮಿಶನಿರೀನಿ ತೀ ಭಾಷಾ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಬು ವಾಪರಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜಾನ ಕಿತ್ಯಾಕ ತೀ ವಾಪರಲಿ ನಾ? ತಸ್ಸೆ ಪಳ್ಯೆಲ್ಯಾರ್ ಗ್ರಂಥ ರಚನಾ ಹೀ ಏಕ ಭಾಷೇಚೆ ವಿಕಾಸಾಚಿ ಪಾಯರಿ ದಾಖ್ಯೆತಾ. ಆನಿ ಏಕ ಆದರಣೀಯ ಗ್ರಂಥ ಭಾಷೇಂತು ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾವ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತು ತೋಡಿ ಜಾಸ್ತ ಗ್ರಂಥ ಜಾತಾ ಉರತಾ. ಭಾವನಾ ಪ್ರಧಾನ ಲೋಕ ವಾಙ್ಮಯ ಅಸೂ ಶಕ್ತಾ. ವಾಸ್ತವಿಕ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತ್ಲೆ ಅರ್ವಾಚೀನ ಭಾಷೇಂತು ಗ್ರಂಥ ನಿರ್ಮಿತಿ ವಿರಳ ಅಸಿಲಿ. ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಂತ ಬೀ ಮುಕಂದರಾ ಜಾನ ಅಪಣ್ಯಾಲೋ ವಿವೇಕ ಸಿಂಧು ಸನ್ 1189 ತು ಬರ್ಯೆಲೆ ಉಪರಾಂತ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರಿ ಸನ್ 1290 ತು ಆಯ್ಲಿ. ಮಹಾನುಭಾವಾಂಜಲೆ ಲೀಲಾ ಚರಿತ್ರ ಸನ್ 1190 ತು ಆಯ್ಯಾರ್ ನಾಮದೇವಾಲಿ ಗಾತಾ ಸನ್ 1297 ತು ಆಯ್ಲಿ.

ಕೊಂಕಣಿಂತ್ಲೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಸ್ಲೆ ಸ್ವರೂಪ ದರ್ಶನ ಆನಿ ಶಬ್ದಾಂಚಿ ಉಪಾಯ ಯೋಜನಾ ಆಮ್ಕಾ ಸನ್ 1413 ಚೇ ನಾಗನಾಥ ದೇವ್ಳ, ಬಾಂದಿವೇಡ, ಗೊಂಯಚೆ ಶಿಲಾಲೇಖಾಂತು ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ಗಾಂವಾ ಬಿತರಿ ತಾಂಬಿಯೇ, ಕರೂನು, ಘೇವ್ನು, ತಿಳೇಲ ತೇಲ, ನಾರ್ಲೇಲ್ ತೇಲ, ಮೆಜೂನು, ದೇವ್ನು, ವಡೆ, ಗಾರಿಯಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಶಬ್ದ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಚಿ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚೆ ಭಾಷಿಕ ಪ್ರಭಾವಾಕ ಲಾಗೂನ ಶಿಲಾಲೇಖಾ ವೈರ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಚಿ ಚಟಾ ದಿಸೂನ ಆಯ್ಯಾರ್ ತಾಂತೂನ ಆಶ್ಚರ್ಯ ನಾ.

1. ಶ್ರೀ ಗಣಾಧಿ ಪತಯೇ ನಮ:। ನಮಸ್ತುಂಗ ಶಿರಸ್ಚುಂಬಿ ಚಂದ್ರಭಾಮರ ಚಾರವೇ ॥ ತ್ರೇಲೋಕ್ಯಂ ನಗರಾರಂಭ ಮೂಲ ಸ್ಥಂಭಾಯ ಸಂಭವೇ ॥
2. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕು 1335 ವರಿಷಂ ಅಧ್ಯ ಮಹಾರಾಜಾದಿ ರಾಜ ಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀ ವೀರ ಪ್ರತಾಪ ದೇವರಾಯ ಮಹಾರಾಯ.
3. ವಿಜಯ ನಗರಿ ಸುಖ ಸತ್ಕತಾ: ಕ್ರೀಡಾ ವಿನೋದೆ ಸಕಲ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾಲಿತ ಅಸತೆ ಕಾಳಿಂ ತ್ಯಾಚಾ ಪ್ರತಿಹಸ್ತು ಗೋ.
4. ವೇ ಸಿಂಹಾಸನಿ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮ ವಿಚಾರ ಪಚು ನಂಜಣ ಗೋಸಾವಿ ರಾಜ್ಯ ಕರಿತೇ ಕಾಲಿ ವಿಜಯಸಂವತ್ಸರ ಪುಷ್ಯ ಬ 30 ರ
5. ವವ್ ಅರ್ಧೋದಯ ಪುಣ್ಯಕಾಲಿ ಕುಕ್ಕಳಿ ಗ್ರಾಮೇ ಪರಶು ಶೆಣವಾಯಾ ಸುತು ಮಾಯಿ ಶೆಣೆವ್ಯೆಯಾಸಿ ಬಂದೇವಾಡ ಗ್ರಾಮೆ.
6. ಗ್ರಾಮ ಪುರುಷು ರಾಮನಾಯಕು । ನಾಗಣ ನಾಯಕು । ರಾಮಪ್ರಭು ಮಾಗೇಪ್ರಭು। ಹೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಜ ಸಹಿತ ಸಮ.
7. ದ ಗ್ರಾಮಿಚೇನಿ ದತ್ತ: ಧರ್ಮಶಾಸನಾಚಿ ಭಾಸ ಏಸಿ ಆಮ್ಚಾ ಗಾಂವಾ ಬಿತರ್

ಗಾಂವಾ ಬಿತರಿ ಶ್ರೀ ನಾಗನಾಥ ದೇವಾ ಸನಿದಿ ಗೋಪಾಳ ಭಟ

8. ನಾವೆ ವೇದ ಖಂಡಿಕೇಚೆ ಕುಲಾಗ್ರ ಪ್ರಾಕ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿಸಿ ಅಖಂಡ ಜೋತಿಷಿ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿವರ್ಷ.

9. ತೇಲಾಭಾರಾ ತಾಂಬಿಯೇ ವೆಗ್ಳೆ ಕರೂನು ತ್ಯಾ ಉಪರಿ ಗೋಪಾಲ ಭಟಾನಾ ದಾವೇ ಟಾ 2 ತತಾ ಸೂತು ಕೇಶವ ಭಟಾ ಮಳೋ ಕು.

10. ಲಾಗ್ರ ಕಟುವಾಣ ಟಾ 6 ಪೈಕಿ ಕಾರ್ತೀಕ 2 ವಾದೆ ದ್ಯಾ ವಾ ಟಾ। ಉತ ಉಬಾಯೇಜಿ ಟಾ ಕ 3 ಸಮಂದೆ ತತಾ ಮಾಯಿ ಶೆಣವಯ್ಯಾ.

11. ಹ ಶ್ರೀ ಗ್ರಾಮಾನ್‌ರೋಖಡೆ ಠಾ 20 ಘೇವ್ನ ತ್ಯಾಚಾ ಕುಲಾಗ್ರಾ ವರೀ ಅಚಂದ್ರಾರ್ಕ ಪರ್ಯಂತ ಸಹಿರಣ್ಯೋಧಕ ದಾನ ಧಾರಾ.

12. ಪೂರ್ವಕ ಕರೂನು ಸರ್ವ ನಮಸ್ಯ ಸರ್ವ ಭಾದಾ ವಿವರ್ಜಿತ ಕರೂನು ದಿದಲೆ ತತಾ ಮಾಯ್ ಶೆಣವಾಯಿ ಅಪೂಲಿಯೇ ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕ.

13. ಶ್ರೀ ನಾಗನಾಥ ದೇವಾಸಿ ವರ್ಷ । ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಾರ್ತಿಕ ಪುನವೆ ದೀಪಮಾಲಾ ಜಳೂಚಿಯೇ ಭಾಷೆ ಅಚಂದ್ರಾರ್ಕಪ.

14. ಯತ ತತಾ ಗೋಪಾಲ ಭಟಾನಾ ತತಾ ಪುನವೇಚಾ ದಿಸಿ ಪರ್ವತಾಚಾ ತಾಂಬ್ಯಾ ಏಕಾಪ್ರತಿ ಸೊಳಸಿಯಾ 17 ಲೇಖಿ.

15. ತೆಲಾ ತಾಂಬಿಯೇ ತಿನೆ ಸಂಬಂಧ ಸೋಳಾಸ್ಯಾ 51 ತಿಳೇಲ ನಾಹೀ ತರಿ ನಾರ್ಲೇಲ ಅಥವಾ ತೂಪ ಬೆಜೂನು ದೇವಳಿ ಗ್ಯಾ.

16. ವೇ ತತಾ ದೀಪ ಮಾಲೇಸಿ ಪಣತಿಯಾ 400 ವಾತೀಸಿ ಲಾಗ್ ತೆತುಕೆ ಸೂತ ಯೆತುಕೆ ಗೋಪಾಲ ಭಟಾನ ದೇವ್ನು ದೀಪಮಾ. ಪು.61

17. ಳ ಕಾವಿ ಶ್ರೀ ನಾಗನಾಥ ದೇವಾಸಿ ರಾತ್ರಿ ಮಹಾಸ್ನಾನ ಗಂಧ ದೂಪ ದೀಪ ಉಪಹಾರ ತಂದೂಳಾ ಚೌತ 2 ತುಪ ಸೋಳ..... ಇತ್ಯಾದಿ.

ಆಮಿ ವೈರ್ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾ ಕೀ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾ ವೈರ್ ಪಂಢರ ಪೂರಚೆ ವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯಾನ ಆನಿ ತಾಕಾ ಲಾಗೂನ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಂತ್ಲೆ ಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯಾನ್ ಜಬರ್‌ದಸ್ತ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಭಾವ ಗಾಲಿಲೋ. ಘರೋಗರ್ ತಾಜೋ ಪ್ರಭಾವ ಅಜೂನ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಮರಾಠಿ ಗ್ರಂಥಾತಸಲಿ ಗ್ರಂಥ ನಿರ್ಮಿತಿ ಜಾಲಿ ನಾ . ವಾಸ್ತವಿಕ ಜಸೆ ಪಯ್ಲೆ ಕಾಲಾಂತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಾಂಚಿ ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇವಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೇಂತು ಜಾತಾ ಮಣ್ಬು ಮಾನಚಾಂತು ಯೆತಾಲೆ ತೇಚಿ ತರೇನ ಪಂದ್ರಾವೇ ಸೋಳಾವೆ ಶತಮಾನಾಂತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಾಂಚಿ ನಿರ್ಮಿತಿ ಮರಾಠಿ ಅಭಂಗ ಸ್ವರೂಪಾಂತೂಚಿ ಜಾವೂ ಶಕ್ತಾ ಮಣ್ಬು ಏಕ ಚೂಕೀಚಿ ಕಲ್ಪನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾಂತು ವಾವುರತಾಲಿ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಜೀ ಕಾಯ್ ಗ್ರಂಥ ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾ ಕಡೆಚಾನ ಜಾಲಿ ತೀ ಸರ್ವ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಂತುಚಿ ಜಾಲಿ ಶಿವ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ನಯಿ. ಮರಾಠಿ ಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯಾನ ಪ್ರಭಾವಿತ ಜಾಲಿಲೋ ಅಸಲೋಚಿ ಏಕ ನವೋ ಕ್ರಿಸ್ತೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಫಾದರ ಸ್ಟೀಪನಾಕ ಸೋಳಾವೆ ಶೆಕಡ್ಯಾಂತು ಮಣತಾಕಿ ಜೇ ದೌತ್ರೀನ ಪುಸ್ತಕ ತೋ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಬರೈತಾ ತೀ ಯೋಗ್ಯ ನಾಸ್ತಾನಾ ತೀ ಮರಾಠೀಂತು

ಅಸ್ಕಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ್ ತರ್ ಸರ್ವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥ ಮರಾಠೀಂತು ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಸಾಚಿ ತೋ ಮಣತಾ,

ಪಣಹೇ ದೌತ್ರಿನಿ ಪಾಂಚೋನಿ ಅನಾ । ಕಾಹಿ ಏಕ ಅಗಳೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣ ।

ಜರೀ ಆಮಾ ಕರವಿತೇ ಪಾಠಣ । ತರೀ ಹೋತೆ ಚಾಂಗ ।

ಜೈಸೇ ತೇ ಆ ತೇ ಆ ದೀಪಾವತಿ । ದೇಶಪರಿಚಿ ಪುರಾಣೆ ಹೋತಿ ।

ತೈಸೀ ಪುಸ್ತಕೇ ಕಾ ನ ಮೆಳತಿ । ಅಮ್ಹಾ ದೇಸಿ ।

ಹಾ ಮೋಟಾ ಅಭಿಪ್ರಾವೋ ಜ ಮಣೆ । ತುಮಿ ತರಿ ವಾರಿಲಿ ಮಾಗಿಲಿ ಪುರಾಣೆ ।

ತರೀ ಪ್ರತಿ ಪುಸ್ತಕೇ ಆಮಾಕಾರಣೆ । ಕೈಸಿ ನ ಕರಿತಿ ತುಮಿ ।

ಯಾ ಪಾಸೋನಯಾ ಜೇ ಅತಾ । ಜೈತಿಯಾಂಚಾ ಪುರಾಣ ಕಥಾ ।

ನವೇಆ ಕ್ರಿಸ್ತಾವಾಂಚ್ಯಾಚಿತಾ ಆಟವತಿ ದೇಖಾ ।

ಜರಿ ಮರಾಠಿಯೇ ಭಾಷೇಚಿ ಕಾಹಿ । ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣೇ ಹೋತಿ ಆಮಾಠಾಯಿ।

ತರೀ ಲೋಕಾಚಾ ಮನೋರಥು ಪೈ ಪೂರ್ಣ ಹೋತಾ ॥

ಹೀ ಉತ್ರ ಫಾದರ್ ಸ್ಟಿಪನಾಕ ಮನವಲಿ. ಆನಿ ತಾಕಾ ಲಾಗೂನ ತಾಣೆ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪುರಾಣ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಂತು ರಚ್ಯೆಲೆ ಪಣ ಸ್ಟಿಫನಾಲೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಿಸ್ತ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರ ಕರಚೆ ಆಶಿಲೆ. ಆನಿ ಗೊಂಯ್ ತಾಗೆಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನ ಆಶಿಲೆ ಮಣ್ಹು ತಾಣೆ ಕಿತೇ ಕೆಲ್ಲೆ? ಹೇ ಆ ಪುರಾಣಾಚ ಪಳೂ ಬಹುತಾ ಜನಾಸಿ ಸುಪಳೂ ಹೋವುಸಿ, ಕಾಯೇ ಕೇಲೆ, ಮಗಿಲೆ ಆ ಕಬೇ ಸ್ವರಾಂಚಿ ಬಹುತೇಕೆ ಔಚಡೆ ಉತಾರೆ ಸಾಂಡೂನು ಸಾಂಪುಚಿ ಕವೇ ಸ್ವರಾಂಚಿಯೇ ರಿತು ಪ್ರಮಾಣೇ ಆನಿ ಏಕೇ ಸೋಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಚೆ ಭಾಷೇಚೆ (ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚಿ) ಉತರೇಠಾಯಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಕರೂನು ಕವಿತ್ವಾ ಸೋಪೆ ಕೆಲೆ.

ಸಂದರ್ಭ ಅವಶೇಷಾ ವ್ಯೆಲ್ಯಾನ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ಮಿಶನರೀನಿ ಕೊಂಕಣೀಂತು ಪಯ್ಲ್ಯಾಚಯ್ಲೆ ಪುಸ್ತಕ ದೌತ್ರೀನ 1556 ಚೇ ಸುಮಾರಾಕ ಬರ್ಯೆಲೆ. ತಾಜೆ ಪಯ್ಲಿ ಕೊಂಕಣೀಂತು ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾತಾ ಆಸ್ಕಾ. ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೇ ಭಾಷೇಂತು ದೌತ್ರೀನ ತಯಾರ್ ಕರಚಿ ಜರೂರಿಯಾತ್ ಮಿಶನರೀಕ ಬುನ ನಾಸಿಲಿ. ಕದಾಚಿತ್ ಗೊಂಯಚೆ ಲೋಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ರಿತೀನ ವಾಪರತಾಲೆ, ಆನಿ ಹೀ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕ ತಾಂಗೆಲೆ ನದ್ರೇಕ ಆಯ್ಲಿ ಅಸೂಯೇತ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ತ್ಯಾಚಿ ಭಾಷೇಂತು ತೇ ತಾಂಗೇಲಿ ಪೈಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಬರ್ಯೆತಾಲೆ. ಪ್ರೊಹಿಸೆಂಟ್ ದ ಲಾಗೂನ ಹೋ ಗೊಂಯಚಾನ 15 ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 1530 ತು ಪೋರ್ತುಗಾಲಚೆ ರಾಜಾಕ ಬರ್ಯೆಯಿಲೆ ಪತ್ರಾಂತು ಮಣತಾ. ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಧರ್ಮಾಂತು ಆಯಿಲೆ ಲೋಕಾಲೆ ಕಾಳಜಾಂತು ಹೇ ಧರ್ಮಾಚಿ ತತ್ವ ಜಾಸ್ತನ ಜಾಸ್ತ ಬಿಂಬಿತ ಕರಚಾಕ ಆನಿ ತಾಂಕಾ ಮುಖಾವ್ಯೆಲೇ ಕಾಮಾ ಖಾತೀರ ತಯಾರ ಕರಚೆ ಜರೂರ ಆಸಾ. ಹೇ ಕಾಮಾ ಖಾತೀರ ಹಾಂವೆ ಸ್ಥಾನಿಕ ಭಾಷೇಂತು (ಮಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು) ಜಾಲಿಲೆ ತಿತ್ಲೆ ಬೆಗೀನ ನಿಷ್ಣಾತ ಜಾವ್ನೋ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರತ್ ಆಸಾ. ಮಣುನುಜಿ ಮಾಕ್ಕಾ ತೇ ಭಾಷೇಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಉತ್ತಮ ರೀತೀನ ಶಿಕೌಚಾಕ ಯೆತಾ.

ಗೊಂಯಚೋ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚೋ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಸಮಾಜ ಮಳ್ಯಾರ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಸಾರಸ್ವತ

ಸಮಾಜ ಆಶಿಲ್ಲೋ ಪಾಂತು ಮೋಸ ಮತ ನಾಚಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿರಕ್ಷರ ಲೋಕಾಂಕ ಧರ್ಮಾಂತರ ಕರತಾನಾ ಹ್ಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲೋ ವಿರೋಧ ಮಿಶನರೀಂಕ ಸಹನ ಜಾಯ್ನಾ ಜಾಯ್ನಾಶಿಲೊ. ಮಣ್ಣುನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜಾಚೋ ವರ್ಚಸ್ವ ಕಮ್ಮಿ ಕರಚಾಕ ತಾಂಗೇಲಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೋ ನಾಶ ಕರಚೋ ಉದ್ದೇಶ ಆಶಿಲೋ. ಗೊಂಯಚೋ ಪಯ್ಲೋ ಬಿಷಪ್ ದೋ ಜುವಾಂವ್-ದ ಅಲ್ಬುಕರ್ಕ ಹಾಣೆ ಪೋರ್ತುಗಾಲಚೆ ರಾಜಾಕ ಬರ್ರೈಲೆ ಪತ್ರಾಂತು ತೋ ಏಕ ಹಿಂದೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲೆ ಘರಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಹೇ ತರೇನ ಪುಸ್ತಕ ಜಪ್ತ ಕೆಲಿಲೋ ವೃತ್ತಾಂತ ದಿತಾ. ಹಾಂಕಾ ಲಾಗೂನ ತೇ ಕಾಲಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ವಾ ಇತರ ದೇಶಿ ಭಾಷೇಂತ್ಲೆ ಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹ ದವರ್ಚ್ಯಾಂತು ಬಯ ಆಶಿಲೆ.

ವಿಕರ ಪಾದ್ರಿ ಮೆಗೆಲ ವಾಜ್1545 ತು ಬರ್ರೈಲೆ ಏಕ ಪತ್ರಾಂತು ಮಣತಾ ಶೇಣವಿ ನಾವಾಂಚೆ ಜೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಆಶಾಚಿ ತೇ ಸ್ವತ: ತರ್ ಧರ್ಮಾಂತರ ಜಾಯ್ನಾಚಿ ಪಣ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ ಬೀ ಜಾವ್ಚಾಕ ದೀ ನಾಚಿ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ತೇ ಕ್ರಿಸ್ತೀ ಧರ್ಮಾಚೆ ಕಟ್ಟಾವೈರಿ ಆಶಿಲ್ಯಾನ ತಾಂಕಾ ಜಾಲಿಲೆ ತಿತ್ಲೆ ಬೇಗಿನ ಗೊಂಯಚಾನ ಬಾಯರ್ ಘಾಲ್ಕಾ.

ಹೇ ತರೇಚೆ ಪೋರ್ತುಗೀಸ್ ಮಿಶನರಿನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಾಶ ಕೆಲಿಲೆ ವಿಷಯ ಡಾ.ಗೇರಸನ್ ಮಣ್ಣುತಾ ಪೋರ್ತುಗೀಸಾನಿ ಗೊಂಯ ಆಕ್ರಮಣ ಕರಚೆ ಪಯ್ಲಿ ಥಂಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ದೇಶಿ ಭಾಷೇಂತು ಬರೆಶೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗಡಿಲೆ ಆಶಿ ಮಣತಾಚಿ. ಪೋರ್ತುಗೀಸಾನಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ ಧರ್ಮ ರಿಗೋವಚೋ ನೇಮ ದರ್ಲ್ಲೋ ಆನಿ ಮಾಗಸೇಚಿ ಹಾತ ಬರಪಾಂತು ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜನೇಚೋ ಧರ್ಮ ಭರಲಾ ಮಣಚೆ ಸಮಜೂತೀನ ತೀ ಜಳ್ನು ಕಾಡ್ಲಿ. ಪಾದ್ರೀನಿ ಕೆನ್ನಾ ದೇವಳಾ ಜಳ್ನು ಕಾಡ್ಲಿ ತೆನ್ನಾಚಿ ಹೀ ಪೊರನಿ ಪುಸ್ತಕ ನಾಶ ಜಾಲಿ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಆಜ ತಾಂಚೋ ಅವಶೇಷ ದಿಸೂನ ಯೇನಾ. ತಾಣೆ ತೀ ಭಾಷಾ ಬೀ ನಾಶ ಕರಚೆ ಹಾವೇಸಾನ ಏಕ ವಟಹುಕುಂ ಕಾಡ್ಲೋ ಆನಿ 1684 ಪಾಸೂನ ದೇಶಿ ವ್ಯವಹಾರ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಮನಾ ಕೆಲೋ.

ಜೇ ಲೋಕ ಕ್ರಿಸ್ತೀ ಧರ್ಮಾಚೆ ಉದರ ಗತೀಕ ಹಾತಭಾರ ಲಾಯನಾಶಿಲೆ ತಾಂಕಾ ಗೊಂಯ ಸೋಡ್ನು ಭಾಯರಚೆ ದೇಶಾಂತು ವಚ್ಚೆ ಪಡ್ಲೆ. ಹೇ ತರೇನ ಜೇ ಗೊಂಯಕಾರ ಬಾಯರ್ ಸರ್ಲೆ ತಾಂತೂನ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾಸ್ತ ಅಸ್ಚೆ ಸಾಹಜಿಕ ಆಶಿಲೆ. ಫಿಲೀಪ ಸಾಸೇತಿ ನಾವಾಚೋ ಏಕ ಇಟಾಲಿ ದೇಶಾಚೋ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ 9 ನವೆಂಬರ್ 1585 ಚೇ ಪತ್ರಾಂತು ಮಣತಾ, ಗೊಂಯ ಹೇ ಪೂರ್ವಿಲೇ ಕಾಲಾ ಪಾಸೂನ ವಿದ್ಯೇಚೆ ಕುಲಾಗಾರ ಮಣ್ಣು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಶಿಲ್ಯಾನ ಹಾಂಗಾಚೆ ಹಿಂದೂ ಲೋಕಾ ಪೈಕಿ ಜಾಸ್ತ ಕರನು ಉಚ್ಛ ವರ್ಣಾಂಚೆ ಲೋಕ ವಿದ್ಯಾ ಪಾರಂಗತ ಆಸ್ಚೆ ಸಹಜಿಕ ಆಸಾ. ಪಣ ತೇ ಲೋಕ ಆತಾ ದುಸ್ರೇ ದೇಶಾಂತು ವಸಣೂಕ ಕರಚಾಕ ಫೆಲಿಲ್ಯಾನ ಗೊಂಯಚೆ ಸೌಂದರ್ಯ, ತಾಂತುತಲಿ ಶ್ರೀಮಂತಿ ಆನಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂಕ ಅವಕಳ ಆಯ್ಲ್ಯಾ.

ಹೇ ಲೋಕ ಹೋ ಪ್ರದೇಶ ಸೋಡ್ನು ವಿಂಗಡ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ರಾವ್ಚಾಕ ವಚ್ಚೆ ಕಾರಣ ಮಳ್ಯಾರ್ ತಾಂಚೇರಿ ಕರಚಾಂತು ಆಯ್ಲಿ ಧರ್ಮಾಂತರಾಚಿ ಶಕ್ತಿ ಆನಿ ತಾಂಗೇಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕರಚಿ ಆನಿ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂಚಿ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚಾಕ ಘಾತ್ಲೇಲಿ ಬಂದನ ಆಸಾಚಿ.

ಹೇ ತರೇಸ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಜಾವ್ಚಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ಘರಾಣ್ಯಾಂತು ಕೊಚೀನ ಬಾಜೂನ ಗೆಲೀಲೆ ಕಂಯಿತರ ತಿನಸೇ ಕುಟುಂಬ ಆಶಿಲಿ. ಹ್ಯಾ ಕುಟುಂಬಾಂತ ಏಕ ಕುಟುಂಬ ಕಾಮತ ಹೇ ಉಪನಾಮ ಧಾರಣ ಕರತ ಆಸೂನ ತಾಣೆ ಕೋಚಿ ಪಾಸೂನ ಸುಮಾರ

ಮೋನ ಕೊಸಾವ್ಯೆರ ಆಶಿಲೆ ಆಂಡಿಕ್ಕಡವ ಗಾವಾಂತು ಅಪಣ್ಯಾಲಿ ವಸಾಹತ ಬಸ್ಯೆಲಿ. ತಾಣೆ ಯೆತಾನಾ ಜೇ ಬಾಗ್ರಾಚೆ ಮೊಹರ್ಯೋ ಹಾಡಿಲೆ ತೇ ವಾಂವ್ಹಾಕ ದೊನಸೆ ಮಜೂರ ಲಾಗ್ಲೆ ಮಣ್ಹು ದಂತ ಕಥಾ ಆಸಾ. ದುಸ್ರೋ ಏಕ ಘರಾಣ್ಯಾಚೋ ಮನೀಷ ಮಳ್ಯಾರ್ ಸೈ ನಾವಾಚೋ ಗ್ರಹಸ್ಥ. ತಾಣೆ ಕೋಚಿ ಪಾಸೂನ ಬಾರಾ ಕೊಸಾವ್ಯೆರ್ ಅಸಿಲೆ ಬಾರಾಪಳ್ಳಿ ಗಾವಾಂತು ವಸಣೂಕ ಬಸ್ಯೆಲಿ. ಮಾಳಪ್ಪೈ, ಬಾಬ ಪ್ರಭು ಅಸಲಿ ಅನೇಕ ನಾವ ಆಂಮ್ಕಾ ತ್ಯಾ ಘರಾಣ್ಯಾಂತು ಮೆಳ್ತಾಚಿ. ಹೇ ಲೋಕಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾ ಬರೋಬರ್ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷಾ ಆನಿ ರೀತ ರಿವಾಜ ಬೀ ವೆಲಿ. ಮೈಸೂರ ಚೋ ಟಿಪು ಸುಲ್ತಾನಾಕ ಇಂಗ್ಲೀಷಾನಿ ಹರೈಲೇ ನಂತರ ತಾಂಗೆಲೋ ಏಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಜೋನ ಲೆಡನ್ ಕೇರಳಾಂತು ಪ್ರವಾಸ ಕರತಾಲೋ. ತೆನ್ನಾ ತಾಕಾ ಥಂಯ್ ನಿವಾಸ ಕರಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲಿ ಭೇಟ ಜಾತಾ. ತಾಂಚೆ ವಿಷಯ ತೋ ಮಣತಾ, ಕೊಂಕಣಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂತ್ಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರಸ್ ಸಾಮ್ಯೆ ವೆಗ್ಳೆ ಆಸಾಚಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಬೀ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆ ನಂತರ ಸಾಮ್ಕಿ ವೆಗಳಿ. ಹೇ ಭಾಷೇಂತು ಭಾಗವತ ಲಿಂಗ ಪುರಾಣ, ರಾಮಾಯಣ, ಭಾರತ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಷಾಂತರ ಕೆಲಿಲೆ ಆಸೂನ ಹೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಕಡೇನ ಅಸಲೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥ ಆಸಾಚಿ. ಉದಾರಣೇಕ :– ವೀರಭದ್ರ ಚರಿತ, ಪರಶುರಾಮ ಚರಿತ ಇತ್ಯಾದಿ ... ... ಗ್ರಿಯರ್ಸನಾನ ಸಂಭೋದಿಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಗ್ರಂಥ ಹೀಚಿ ಅಸ್ಚಿ ಸಾಧ್ಯ ಆಸಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಂಚೋ ಅವಶೇಷ ಆಜ ಕೇರಳಾಂತ ನಾಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತಾಜಿ ಕಾರಣ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ವಿಷಯ ಆಶಿಲಿ ಅನಾಸಕ್ತಿ ಮಣೇತ್. ಕಿತೇ ಉರೋ ಆಜ ಥೋಡಿ ತರಿ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ಲೆ ಉತಾರೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ರೂಪಾನ ಆಂಮ್ಕಾ ಪೋರ್ತುಗಾಲಚೆ ಬ್ರಾಗ್ ಶಾರಾಂತ್ಲೆ ಮ್ಯೂಸಿಯಂಮಾಂತು ಮೆಳಚೆ ಕೃಷ್ಣದಾಸ ಶಾಮಾಲೆ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಮೆಳತಾ. ಹೋ ಕೃಷ್ಣದಾಸ ಶಾಮಾ ಗೊಂಯಾಂತ್ಲೆ ಶಾಷ್ಟಿಚೋ ಆಸೂನ ತಾಣೆ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಂತ ಭೀ ಗ್ರಂಥ ರಚನಾ ಕೆಲಿಲಿ ಆಸಾ. ತಾಗೆಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತ್ಲೆ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹಾಚೋ ನಮೂನೋ ಮಣ್ಹು ಉತಾರೆ ಸಕಲ ದಿವೇತ.

ಭೀಷ್ಮು ಮಂತ್ರಯಾ ಪ್ರಧಾನ ಲಾಗ್ಗಿ ಉಲ್ಯೆಲೋ ಆಮ್ಚಾ ಬಾಪಾಕ ಅಸ್ತ್ರ ಯೇವಿಣ ಜೇವಾಕ ಸುಖ ನಾ, ಮಹಾಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತು, ತರಿ ಅತ್ತಾ ತವ ಏಕಿ ಕನ್ಯಾ ತುತರ್ಚಿ ಜೋಡಿನ ಮಣೂನು ಅಪುಲ್ಯಾ ರಾಜಾಂತ್ಲೋ ಘೋಡೆ–ಹಸ್ತಿ, ರಥ–ಪಾಯದಳ ಚತುರಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯಾ ಸಹಿತ ಬಾಯರ್ ಪಡ್ಲೋ. ಇತುಕ್ಯಾ ಮಾರ್ಗಾವರಿ ವೆತಾ ಏಕಾ ಸಮುದ್ರಾಚೆ ತಾರಿ ಸುಗಂಧು ಪರಿಮಳ ಯೇವ ಲಾಗ್ಲೋ. ತ್ಯಾ ಪರಿಮಳಾಚ್ಯಾ ಲಬ್ಧಾನ ರಾವ ವ ಸಮೇಸ್ತ ಸಾಹಿನಿ ವೆಡ್ಲೆ.

ತವರಾಯಾನ ಪ್ರಧಾನಾ ಪಾಸಿ ವಿಚಾರಿಲೆ: ಕಸ್ತೂರಿ ಚಂದನ ಸಾರಿಕೋ ಪರಿಮಳು ಜೋ ಯೆತಾ ತೋ ಖಂಯಚೋ? ತೇ ಉತಾರ ಆಯ್ಕುನು ಪ್ರಧಾನಾನ ಅಪುಲ್ಯಾ ಸೇವಕಾಂಕ ನಿರೂಪ ದಿಲೋ ಕೋಣಿ ಕಡೆ ಕೋಣ ದೇವಸ್ಥಾನ ಅಸಾ, ಖಂಯ್ ಪರೋವ ಸುಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾಂಚೋ ಠಾವ ಅಸಾ? ತರೀ ತುಮಿ ಠಾಯ ಘಾಲೂನು ವೇಗಿ ಯಾ. ತೇ ಉತಾರ ಆಯ್ಕುನು ಸೇವಕ ದಾಂವತ ಘೆಲೆ ತೇ ಸಮುದ್ರಾ ತೀರಿ ಸೋದು ಲಾಗ್ಲೆ. ಸೋದಿತಾ ಸೋದಿತಾ ತ್ಯಾ ಸಮುದ್ರಾಚ್ಯಾ ತೇವಾವರಿ ಏಕು ನೆವಾಡು ಮಣಚೆ ತೀರಿ ತಾರಿ ಉತರತಲೋ–ತಾಚೇ ತಿ ಕನ್ಯಾ ಮಹಾಸ್ವರೂಪಿ ಸುಂದರಿ, ತ್ಯಾ ಸೇವಕಾನಿ ದೇಖಿಲಿ. ತೀಚೆ ಅಂಗಿಚೋ ಸುಗಂಧು, ಪರಿಮಳು ತ್ಯಾ ಪರಿಮಳಾಚ್ಯಾ

ಲಬ್ಧಾಕ ಬೌವರಾಂಚೋ ರಣ ಜುಣಕಾರು ಅಂತ್ರೋ ಕೋಜಿತಿ. ತಾವಳಿ ತೇ ಸೇವಕಾನಿ ದೇಕೂನು ತಿಚೇ ಲಾಗಿ ವಿಚಾರಿಲೆ – ತು ಕೊಣಾಚಿ ಕನ್ಯಾ? ಹೇ ಸರ್ವ ವರ್ತಮಾನ ಅಮ್ಕಾ ಸಾಂಗ.

ತಾವಳಿ ತೀ ತಾಂಚೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಉಲವ ಲಾಗ್ಲಿ, ಮಜೋ ಬಾಪು ಖಾರ್ವೊ್ೕ, ಹಾಂವ ತಾಚಿ ಕನ್ಯಾ. ಪಯ್ಲೇ ಮಜೆ ನಾಂವ ಮಚಗಂಧ ಏಕೂ ಗಾಂವ ಬರಿ ಮಜೆ ಅಂಗೀಚಿ ಪೋರಟನಿ – ಜೈಸಿ ಮಸಳೇಕ ಹಿಂವಸಾಣಿ ಯೆತಾ – ತೈಸಿ ಯೆತಾಲಿ. ತಾವಳಿ ಹ್ಯಾ ಮಾರ್ಗಾನ ಏಕು ರೂಸಿ ಪರಸ್ಪರು ಮಳ್ಳೋ ತಾರಿ ಉತಾರ್ರು ವಚೂಕ ಆಯ್ಲ್ಯಾಲೋ. ತಾವಳಿ ಮಜೋ ಬಾಪು ಖಾರ್ವೊ್ೕ ಅರಣ್ಯಾಂತು ಫೆಲಿಲೋ. ಹಾಂವ ಏಕ್ಲೀಚಿ ತೇ ತಾರಿ ಲಾಗ್ಗಿ .... ಲಾಗೂಲಿ. ಮಾಕ್ಕಾ ದೆಖೂನ ತೋ ರಸೆಸ್ಸೊರೊ ವೆಗ್ಗಿ ಫಲತಡಿ ಥಾಣ ಮೋಣ್ಣು ......ಲಾಗ್ಯೆ. ತಾವಳಿ ಹಾಂವೆ ಮಳ್ಳೆ ಮಜೋ ಬಾಪು ಯೇನು ಉತಾರೀತ. ಹಾಂವ ಕನ್ಯಾ – ಕೈಸೆ ಹೋಡೆ ಉತಾರು?

ತಾವಳಿ ಏಕಾಂತುವಾಸು ದೇಖೂನು ತೋ ರೂಸಿ ಅಪಣ್ಯಾಕ ಭೋಗು ಲಾಗ್ಲೋ. ತಾವಳಿ ಹಾಂವ್ ಬಯಭೀತ ಹೋವ್ನು ಲಾಜಿಲಿ. ತಾವಳಿ ತೋ ರೂಸಿ ಬೋಲು ಲಾಗ್ಲೋ. ವೇಗಿ ತು ಮಕ್ಕಾ ಭೋಗ ದಿಸಿ ತರಿ ಬರೇ. ನಾತರಿ ತುಕ್ಕಾ ಸ್ತ್ರಾಪುಣು ಬಸ್ಮ ಕರೀನ. ತೇ ಉತಾರ ಆಯ್ಕುನು ಹಾಂವೆ ತಾಚೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಬೋಲಿಲೆ ಹಾಂವ ಕನ್ಯಾ, ಬೋಗು ದಿವಕ ನೇಣ ತಾವಳಿ ತಾಣೆ ಮಳೆ ತುಕ್ಕಾ ಬರಬೀ ಪಂದ್ರಾ ಹೋ ಸೋಳಾ ಬರಸಾಚಿ ಸುವಾಸೀನ ಕರೀನ.

ತಾವಳಿ ಹಾಂವೆ ಮಳೆ ದಿಸಾಚೋ ಬೋಗು ದೀವ ನಯೆ. ಸಮೇಸ್ತ ದೇವ ಚಂದ್ರ, ಸುರಿಯಾ, ಸಮುದ್ರ, ಉರಕೆ, ವಾವತಾರ ದೇಖತಾಚಿ. ಹಾಂವ ತುಕಾ ಕೈಸೆ ಭೋಗು ದೀವ್? ತಾವಳಿ ತಾಣೆ ಮಳೆ, ತು ಬೀವ ನಾಕಾ. ತ್ಯಾ ಸಮೇಸ್ತಾಂಚಿ ದೃಷ್ಟಿ ಆಮ್ಗಿ ಭೋಗು ಕರತಾನಾ ಪಡನಾಸಿ ಹಾಂವ್ ಕರೀನ ಮಣೂನು ಆಟಾ ದಿಸಾಂಕ ಕಮಂಡಲಿಯಾಚೆ ಉದಕ ಕಾಡೂನು ಉಡ್ಯೆಲೆ. ತ್ಯಾ ಉದಕಾನ ಹಿವಾರ ಜಾವ್ನು ಅಂದಕಾರ ಪಡ್ಲೋ. ಮನುಷ್ಯಾಕ ಮನುಷ್ಯ ದೇಖಿ ನಯೆ ಜಾಲೆ. ಮಗ ತೋ ರುಸಿ ಜೇ ತಪ ಕೆಲಲೆ ಇತುಕೇಯೆ ವಚೂನು ನಾಗಾವಲೋ .

ಐಸೆಹೇ ಮಾಗಿಲೆ ವರ್ತಮಾನ ತ್ಯಾ ಪ್ರಧಾನಾಚ್ಯಾ ಸೇವಕಾಲಾಗಿ ಸುಗಂಧೇನ ಸಾಂಗಿಲೆ ತೇ ಆಯ್ಕುನು ತೇ ಅಪಲ್ಯಾ ಸ್ವಾಮ್ಯಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಯೇವ್ನು ಸಾಂಗಿಲೆ. ತೇ ಸರ್ವ ವರ್ತಮಾನ ಆಯ್ಕುನು ರಾವ್ ಪ್ರಧಾನಾಂಸಿ ಘೇವ್ನು ತೇ ಸುಗಂಧೇ ಲಾಗ್ಗಿ ಯೇವ್ನು ಸಮುದ್ರಾಚೆ ತೀರಿ ಬೈಸಲೋ. ತಿಯಾ ಬಾಪಾ ಖಾರುವ್ಯಾಕ ಆಪೋವ್ಕ ದಾಡಿಲೋ ––––

ಕೆನ್ನಾ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಆರ್ವಾಚೀನ ಭಾಷೇಂತ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪದ್ಯ ರೂಪಾನ ಅವತರ್ಲೆ ಕೊಂಕಣೀಂತ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತ ಕರ್ರು ಗದ್ಯಾಂತು ಜಾಲೆ. ಕೆನ್ನಾ ಹೀ ಪ್ರತಾ ಪೈಲಾ ವಯ್ಲೆ ಮಿಸನರೀಂಕ ದಿಸ್ಲಿ ತೆನ್ನಾ ತೀಚಿ ಪ್ರತಾ ತಾಣಿ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಪ್ರಚಾರಾಖಾತೀರ ವಾಪರಲಿ. ಥಾಮಸ್ ಸ್ಟಿಪನ್‌ಸನಾನ ಕೆನ್ನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಅಪಣ್ಯಾಲಿ ಗ್ರಂಥ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲೆ ತೆನ್ನಾ ತಾಣೆ ಗದ್ಯ ವಾಪರಲೆ. ಆನಿ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪುರಾಣಾಕ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚೆ ಮರಾಠಿ ರೂಢೀಕ ಲಾಗ್ಗೂನ್ ಪದ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ವಾಪರಲೋ. ಕೊಂಕಣಿಂತ್ಲೆ ತೋಡೆ ಉತಾರ್ಲೆ ಉದಾರಣಾರ್ಥ ಪಳೋವ್ಯಾ.

ಸಾಂತಾಕುಸಾಚಿ ಕುರು ಸಾಂತಾಕ್ರುಸಾಚಿಯೆ ಕುರುವೇನ, ಸೋಡಯ ಅಮ್ಕಾ ?ರಮೇಶ್ವರ ಆಮ್ಚಾ ದೃಷ್ಟಾಂತ್ಲೆ ಬಾಪಾಚೆ ನಾಂವಿ. ಆನಿ ಪುತ್ರಾಚೆ, ಆನಿ ಸ್ಪಿರಿತಾ ಸಾಂತಾಚೆ ?ಮೆ ಜೆಜೂಸ್.

ಆಮ್ಚಾ ಬಾಪಾ, ಆಮ್ಚಾ ಬಾಪಾ ತು ಸ್ವರ್ಗಿ ಅಸಸಿ. ತುಜೇ ನಾವ್ ತೋರ ಜಾವ್. ?ಜೇ ರಾಜೆ ಅಮ್ಕಾ ಯೇವ್. ಜುಜಿ ಕೋಸಿ ಜೈಸಿ ವೈಕುಂತಾ ಜಾತಾ, ತೈಸೀಚಿ ?ಂಸಾರಾಂತು ಜಾವ್. ಆಮ್ಚೋ ದೀಸ್ ಪಡ್ತೋ ಗ್ರಾಸೋ ಆಜಿ ಅಮ್ಕಾ ದೀ. ಆನಿ ಆಮ್ಬಿ ?ಾತಕಾ ಬಗಸಿ. ಜೈಸೆ ಆಮ್ಬಿ ಆಮ್ಚೇರಿ ಚುಕ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಬಗಸಿತಾವ್, ಆನಿ ಅಮ್ಕಾ ಠಾಳನಿಯೆ ?ಡೂ ದೀವ್ ನಾಕಾ. ಪಣ ಜೇ ಕಾಯ್ ಆಮ್ಚೇರಿ ವಾಯಟ್ ವಿಘ್ನ ಯೆತಾ, ತೇ ?ವಾರಿ ಆಮೆ ಜೆಜೂಸ್.

ಶರಣ ಯೆತಾವ್ ಶರಣ ಯೆತಾವ್ ತುಕಾ ರಾಣ್ಯೆ, ಕಾಕುಲತೀಚೆ ಮಾತೆ, ತು ಆಮ್ಚಾ ಜೀವಾಚೆ ಅಮೃತ, ತು ಆಮ್ಬಿ ಬರವಸಿ, ತುಕಾ ಶರಣ ಯೆತಾವ್. ಆಮ್ಬಿ ಪರದೇಶಿ ಪರದೇಶಿಯಾ ಯೇವ್ಬಿ ಬಾಲಕಾ ಹ್ಯಾ ದುಖಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಡಾಂತು ಅಸ್ತಾ ಹಾಸ್ಕಾರ–ಹುಸ್ಕಾರ ಸೊಡೂಣು, ರುದನ ಕರೂನು ತುಕಾ ಕುಲಾಹಾಲು ಕರಿತಾವ್. ತರೀ ತು ಆಮ್ಬಿ ಸಕಾಯ, ತೇ ತುಜೆ ಕಣಿವಳ ಡೋಲೆ ಆಮ್ಚೆ ವರಿ ಪರ್ತಿಗೆ ಮಾಯೆ, ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಪರದೇಶಾ ಉಪರಾಂತೆ ತುಜೆ ಕುಸೀಚೆ ಸುಫಲ ಫಲ ಜೇಜೂಸ್ ಆಮ್ಕಾ ದಾಖೈ. ಏ ಶಾಂತಿ, ಏ ಕಣಿವಾಳಿ. ಏ ದುಲೇಬಿ. ಸದಾ ಅಂಕುವಾರಿ ಮಾರಿಯೆ, ಸದಾ ಪರಸ್ಪರಾಚೆ ಮಾತೆ.

ಸತೇ ಮಾನಿತಾ :– ಸತೇಮಾನಿತಾ ಪರಮೇಶ್ವರಾ ಬಾಪಾ ಸರ್ವ ಹುಕುಂದಾರಾ ಸ್ವರ್ಗೀಚಾ ವಾ ಪ್ರತುಮಿಚ್ಯಾ ರಚನಾರಾಕ್. ಆನಿ ಜೇಜು ಕ್ರಿಸ್ತಾ ತಾಚ್ಯಾ ಪುತ್ರಾ, ಏಕಾಚಿ ಆಮ್ಚಾ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಕ, ಜೋ ಸ್ಪಿರಿತಾ ಸಾಂತಾ ಬರೋವ್ನು ಗರ್ಭಿ ಸಂಬವಲೋ ಅಂಕುವಾರಿ ಮಾರಿಯೇಚೆ ಕುಸೀಚೋ ಜಲ್ಮಾಲೋ .. .. .. ಕ್ರುಸಾವರಿ ಜೊಡಿಲೋ ಮೆಲೋ ಆನಿ ನಿರವೇಽಿಲೋ. ಲಿಂಬಾ ಡೆವಿಲೋ, ತಿಸಚ್ಯಾ ದಿವಸ್ ಪುಣತಿ ಜೀವಂತು ಜಾಲೋ. ಸ್ವರ್ಗಿ ಚಡಲೋ. ಸರ್ವ ಹುಕುಂದಾರಾ ಪರಮೇಶ್ವರಾ, ಬಾಪಾಚೆ ಉಜುವಿಯೇ ಹಾತಿ ಬೈಸಲಾ. ಥಯ್ ಠಾವಣು ಜೇಚ್ಯಾ ಜೇಚ್ಯಾ ಮೆಲಿಲ್ಯಾಂಕ ಮನುಸುಬಿ ಕರೂಕ್ ಯೆತಾಲೋ. ಸತೇ ಮಾನಿತಾ ಸ್ಪಿರಿತಾ ಸಾಂತಾಕ, ಸಾಂತ ಇಂಗ್ರೇಜ್ ಕೆಥೋಲಿಕ, ಭಕ್ತಾಂಚೋ ಏಕ್ತಾರೋ ಪಾತಕಾಂಚೆ ಬಗಸಣೆ ಕುಡೀಚೆ ರೆಜುರೇಯೆಸಾಂವ್, ಆನಿ ಅಖಂಡಿತ ಜೀಣೆ, ಆಮ್ಚೆ ಜೇಜೂಸ್.

ಹೇ ತರೇನ ಫಾದರ್ ಸ್ಟಿಫನಾನ ಕ್ರಿಸ್ತ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಾರ್ತ ಕೊಂಕಣೀಚೋ ಉಪಯೋಗ ಕರಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಸಂತ ಜೇವಿಯಾರಾಲೆ ಆದೇಶಾನುಸಾರ ಕ್ರಿಸ್ತ ಧರ್ಮಾಚೋ ಪ್ರಸಾರ ತಾಜೆ ಪಯ್ಲೆ ಪಾಸೂನ ಕೊಂಕಣೀಂತು ಜಾತಾಲೋ. ಸಂತ ಜೇವಿಯರ್ ಸ್ವತ: ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಪ್ರವಚನ ಗೊಂಯಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಕರತಾಲೋ. ಹೇ ರೀತೀನ ಉತ್ತೇಜನ ಮೆಳಿಲ್ಯಾನ ಪಯ್ಲಾವೈಲೇ ಕ್ರಿಸ್ತಿ ದೌತ್ರಿನಾಚೆ ಭಾಷಾಂತರ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು 1556 ತು ಕೆಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹಾಜೋ ಲೇಖಕ ಮಾತ್ರ ಕೋಣ ಆಸು ಶಕತ ಮಣ್ಬು ಆತ್ತಾ ಸಾಂಗ್ಚೆ ಕಠಿಣ ಜಾಲ್ಯಾ. ಸ್ವತ: ಸ್ಟಿಫನಾಲೆ ದೌತ್ರೀನ ತಾಣೆ ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕ 1622 ತು ಗೊಂಯಾಂತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೆಲೆ. ತಾಜೆ ಉಪರಾಂತ ತಾಣೆ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಆರ್ತಿ ದ ಲಿಂಗ್ವಾ ಕಾನಾರಿ ಮಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚಯ್ಲೆ. ಹಾಜಿ ಪೈಲಿ ಆವೃತ್ತಿ ಗೊಂಯಚೆ ರಾಯತೂರಚೆ

ಸೇಂಟ ಇಗ್ನೇಸಿಸ್ ಕಾಲೇಜಾಂತು 1640 ತು ಉಜ್ವಾಡಾಕ ಆಯಿ. ಸ್ಟಿಫನಾನ ಬರೈಲೆ ಹ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಂತು ನಂತರ ಪಾದ್ರಿ ದಿಯಾಗು ರಿಬೈರು ಇತ್ಯಾದಿನಿ ಬರ್ ಘಾಲ್ಲಿ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ನೂನ್ ಹ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಂತು ಸ್ಟಿಫನಾಲೋ ಹಾತ್ ಕಿತ್ಲೋ ಆನಿ ದುಸ್ರ್ಯಾಲೋ ಹಾತ್ ಕಿತ್ಲೋ ಆಸಾ ಮಣ್ಚು ಸಾಂಗಚೆ ಆತಾ ಕಠೀಣ ಆಸಾ. ತಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಭಾಷೇಚೆ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚೋವ್ಚೆ ಹೇ ಭಾಷೇಚೆ ವಿಕಾಸಾಚೆ ದೃಷ್ಟೀನ ಏಕ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಪಾಯರಿ ಆಸಾ. ಭಾರತೀಯ ಆಧುನಿಕ ಭಾಷಾಂಚೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಬರೋವ್ಚೆ ಕಾರ್ಯ ಮಿಸನರಿಯಾನಿ ಕೆಲೆ ಹಾಂತು ಸಂಶಯ ನಾ. ಪಯ್ಲೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಬರೋವ್ಚಾಂತು ಯೇವ್ಚೆ ಶ್ರೇಯ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ ಮೆಳಕಾ ಹೀ ಅಭಿಮಾನಾಚಿ ಗಜಾಲ್ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ.

ಸ್ಟಿಫನಾಲೆ ದೌತ್ರಿನಾಂತು ಬರಗಾಲಚೆ ಆನಿ ವ್ಯಾಕಾರಣಾಂತು ಮದತ್ ಕರಚೆ ತ್ಯಾ ರಿಬೈರುನ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೀ ರಚೈಲ್ಯಾಂಚಿ. ಹಾಣೆ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಏಕ ಕೋಶ 1626 ತು ರಚೈಲೋ. ಹ್ಯಾ ಕೋಶಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಂತ್ಲೆ ವೆಗ್ ವೆಗ್ಳೆ ಶ್ಯೆಲಿಂತ್ಲೆ ಶಬ್ದ ಆಸೂನ ತೋ ಕೋಶ ಸುವಾಚ್ಯ ಆನಿ ಸುಂದರ ಅಕ್ಷರಾಂತು ಬರೈಲೋ ಆಸಾ. ಸದ್ಯಾ ಹೋ ಕೋಶ ಗೊಂಯಾಂತ್ಲೆ ಸರಕಾರಿ ವಾಚನಾಲಯಾಂತು ಆಸಾ.

ರಿಬೈರುಲೋ ದುಸ್ರೋ ಮಹತ್ವಾಚೋ ಗ್ರಂಥ ಮಳ್ಯಾರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಚೆ ದೌತ್ರಿನಿಚೋ ಅರ್ಥು ಆಸೂನ ತಾಜಿ ಪೈಲಿ ಉತ್ರಾ ಬಹುಮಹತ್ವಾಚಿ ಆಸಾಚಿ. ತಾಜೋ ಉತಾರು ದಿಲ್ಯಾರ್ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾಯತ್. ಹೇ ಕಾರ್ತಿಲೀಚೆ ಆರಂಭಿ ಮಕ್ಕಾ ಮನಾ ಆಯ್ಲಾ. ನವ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾವಾಂಕ ಪಣ ಬಹುಕರೂನು ಕೊಂಕಣಿ ಹಾಂಕಾ ಸಮಾಜಾವಂಚಾಕ ಕಿಂ ತಾಂತು ಜೇ ಲಿಹಿಲಾ, ತೇ ವಾಚಿತಲ್ಯಾಂಕ, ಹೋವು ವಾಚಿಲಲೆ ಆಯ್ಕತಾಚಿ ಹೇ ನಾಂವ ವೈಕುಂಠ ನಾವಾಡಿಲಲ್ಯಾ ವಾಗ್ತಾ, ತೇ ಆನಿ ಕಾಯ್ ನೋಯ್ ಬಗರ್ ಜಾ ಅಸ್ತಾನಾಂತು ಸತ್ಯವಂತು ಪರಮೇಶ್ವರು ಅಸಾ, ವಾ ಅಪುಲ್ಯಾ ಭಕ್ತಾಂಕ ಸದ್ಯುಷ್ಟ ಪ್ರಗಡತಾ, ತೇಚಿ ಸದೈವ ಆಸ್ತಾನ ಕಳತಾ. ತೇಣೆ ಪ್ರಮಾಣಿ ಪಾದ್ರಿ ನೌಸಾಚ್ಯಾ ವರಸಾಂಬಾಂತು ಜೇ ಮಳಾ, ಮಣಜೆ ತುಜಿ ಕೋಸಿ ಜೈಸಿ ವೈಕುಂಠಾ ಜಾತಾ, ತೈಸೀಚಿ ಸಂವಸಾರಾಂತು ಜಾವು ಮಣ್ಚು ಮಣತಾಚಿ. ತಾವಳಿ ತೇಚಿ ಆಸ್ತಾನ, ವಾ ಕೇವಲ ವೈಕುಂಠ ಕಳತಾ. ಫಿರೆಂಗೆ ಭಾಷೇನ ಆಮ್ಚಿ ತಾಕ್ಕಾ ಪರಾಯಿಜು ಮಣತಾವು. ಹೇ ಜಾಣಾಪಜಾಣ ಹಾಂವೆ ಆದಿ ಕೆಲಾ, ಕಿತ್ಯಾ ಕೊಂಕಣೆ ಮನುಷ್ಯ ಜೇ ಅಸಾತಿ, ತೆವಯಿ, ಅಪುಲ್ಯಾ ಲಾರಿಕಾ ದೇವಾ ದೇವಸ್ಥಾನಾಂಚೆ ಸುಹಾತೇಕ ವೈಕುಂಠ ಮಣತಾತಿ.

ರಿಬೈರುಲೆ ಲೇಖನಾಂತು ಕಲ್ಪನೇಚೆ ವೈಭವ ಅಚೂಕ ದಿಸ್ತಾ. ಉದಾರಣ :– ಜೇಣೇ ಪ್ರಮಾಣಿ ಏಕ ಘರ ಬಾಂದೂಚೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಪೈಲಿ ಬುನ್ಯಾದಿ ಘೇವಿ, ಮಾಗೇರಿ ವಣತಿ ಉಬಾರುಚ್ಯೋ, ಸೆವಟಿ ಸಿಂಪ್ಚೆ, ಪಣ ಹೇ ಇತೂಕ ಕರಚಾಕ ಕಾರಾಗಿರಾ ಇಕಾಚಿ ಕಾಯಿ ಏಕಾ ಆಯ್ದಾನಾ ಜಾಯ್, ತೇಣೇಚಿ ಪ್ರಮಾಣಿ ಆಮ್ಚಾ ಆತ್ಮಾಂತು ಸಗುಣಾಚೆ ಘರ ಬಾಂದುಚ್ಯಾಕ ಭಾವಾರ್ತು ಜಾವೋ, ತೋ ಬುನ್ಯಾದಿ ಮಣ್ಚು ಭರವಸೋ ಜಾವೋ, ತೋ ವಣತಿ, ಕಾರಿದಾದಿ ಜಾಯಿ ತಿ ಸೇಜ ಮೋಣು. ಆಯ್ದನಾಯಿ ಜಾಯಿ, ತೀ ಮಣಜೆ ಶಾಂತ ಸಾಕ್ರಾಮೇತ.

ಕೋಣು ಏಕ ಏಕಾ ಅಸ್ಯಾಂತು ಅಪಣ್ಯಾಕ ಪಳೈತಾ ತಾವಳಿ ತೈಸೇಚಿ ಅಪುಲ್ಯಾ ಸಾರಿಕ್ಯಾಚೆ ಏಕ ರೂಪ ನಿಪುಜೈತಾ, ಆನಿ ಐಸ್ಯಾ ಪರಿ ತಾಚೆ ಸಾರಿಕೆ, ಕೀ ತಾಕ್ಕಾ, ವಾ ರೂಪಾಕ ಖಾಯಿ ಅಂತರ ದೃಷ್ಟಿ ಪಡ ನಾ ಏಣೆ ಪ್ರಮಾಣಿ ತುವೆ ಮನಾ ಹಾಡೂಚೆ ಕೀ

ರಮೇಶ್ವರಾನಾ ಅಪುಲಿಯೆ ದೇವಮತಿಚಾ ದೊಳ್ಯಾನ ಅಪುಲ್ಯಾ ದೇವ ಪಣಾಚ್ಯಾ ಸ್ಯಾಂತು ಅಪಣ್ಯಾಕ ಪಳ್ಯೆಲ್ಯಾನ, ಅಪಣ್ಯಾ ಸಾರಿಕೆ ಏಕ ಸ್ವರೂಪ ನಿಪಜ್ಯೆಲೆ. ತವ ತ್ಯಾ ರೂಪಾಕ ಪರಮೇಶ್ವರಾನಾ ಆಪುಲೆ ಸಗ್ಗೆ ತತ್ವಾ, ಸಗ್ಗೆ ದೇವ ಪುಣ ದಿಲಾ ದೇಖೊನು, ೀ ದೇವ ಸ್ವರೂಪ ಪರಮೇಶ್ವರಾಚಿ ನಿಜುಪುತ್ರ

ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಧರ್ಮಾಚೆ ಹ್ಯಾ ಪರಂಪರೇಂತ್ಲೋ ಅಭಿಮಾನಾಸ್ಪದ ವಾರ್ಷೋೀ ಮಳ್ಯಾರ್ ಾದ್ರಿ ಮಿಗೇಲ್ – ದ – ಅಲಮ್ಯೆದ್(1607–1687) ಹಾಗೆಲೆ ಪುಸ್ತಕ ವನಮಾಲಾಚೋ ುಳೋ ರಸರ್ವಾತ ಸುಂದರ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಏಕ ಆಕರ್ಷಕ ಕೃತಿ ುಣೇತ. ಹಾಂತು ಸೇಂಟ ಮೇರಿ, ಜೀಸಸ್, ಸೇಂಟ ಫೀಟರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂತಾಲೆ ಿಷಯ ಕಥನ ಆಸೂನ ಹೀ ಪ್ರವಚನ ರಸಾಳ ಆನಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಕ ಆಸಾಚಿ. ಾಂತುತ್ಲೆ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಭಾಷೇಚೆ ದೋನ ಉದಾರಣ ದಿವೇತ.

ಹೋ ಸ್ವಾಮಿ ತರೀ ನಿರ್ಮಳು, ನಿತಳು, ನಿಷ್ಕಳಂಕು ಆರುಸೋ, ಆಖಂಡಿತಿ ದಿಪ್ತೀಚಿ ಪ್ರಭಾ, ಕಾಂತಿ ವಾ ಸ್ವರೂಪಾಯಿ, ಮುಕ್ತಿರಚಾ ಪ್ರಜ್ಞಳಿತಿ, ವಾ ದೀಪಪಂಜಿ ದಿವಟಿ, ಅನಾದಸಿಗಾ

(ದೋನ ಪುಟ ಪೋರ್ತುಗೀಸ್)

ದೇವ ಭಾಪಾಚೆ ತತ್ವಾದಿಕ ಸ್ವರೂಪ, ಹ್ಯಾ ಸ್ವಾಮಿಯಾ ಠಾಯಿ ಆಮ್ಹಿ ಬಹುನೇಕ ಪಳೋವ್ಚೆ, ವಾ ದೇಖೊಚೆ ಅಸಾ.

ಹಿಯೇ ವೇಳಿ ಸಮಗ್ರಿ ಪಕ್ಯಜಾತಿ ಸವಣ್ಯಾನಿ ಆಪುಲೆ ಮಾಯೇನ ವರ್ಜಿಲೆ, ಸಮಸ್ತಿ ಮೋನು ಜಾತಿ ಅಪುಲಿಯೇ ಕಡೆ ಭೋಗಿಚಿ ರಾವಿಲಿ, ರುಕಾ ರುಕಸ್ಥಳಾಂಚೆ ಏಕ ಪಾನ ಮುಖ್ಯ ಹಾಲನಾಸ್ಥಾ ಸರ್ವ ತಂಡ ಪಡ್ಲೆ, ಜರಿ, ವಾಳಾ, ನಯಿಚಾ ಉದಕಾಚೆ ನಾದ ತಾಂಬ್ಲೆ. ವಾರ್ಯಾನ ಅಪುಲ್ಯಾ ಜಡಾಮೊಡಾಚೋ ಫರ್ಜರು ಅಡ್ವಾನು ದರ್ಲ್ಲೋ ! ಸರ್ವಾಯಿ ಅಪುಲಿಯೆ ರಿತುಚೆ ಬ್ರಹ್ಮಣ ಕಳೂನು, ಸ್ವಸ್ತ ಸಾವಕಾಸ ಹೋವುಣು ವರ್ತಾಲಿ ಜೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತಾನ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲೆ ಕ್ಷಣಾಕ ಜೀ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೆತ್ಲಹ್ಯಾಮಾಂತು ಅಸಿಲಿ ತಜೆ ವರ್ಣನ ಹಾಜೆ ಪೇಕ್ಷಾ ದುಸ್ರೆ ಕಂಚೇತರೇನ ಕರುಯೇತ? ಮಧ್ಯಾಹ್ನಿ ರಾತ್ರೀಚಿ ಗಡಿ ದಿವಸಾಚ್ಯಾ ದೋ ಪ್ರಹಾರಾಂಚ್ಯಾ ದೀಪ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶಾ ಹೋವುನು ಆದಿ ಕತಾರಿ ತೇಜ ಪುಂಜಿ ಜಾಲಿ. ಜಾವ್ಹಿ ಸಮಸ್ತಿ ರಚನಾವಸ್ತು, ಮೋಹನ ದರ್ನು ಸ್ವಸ್ತ ಸಾವಕಾಸ ತಂಡಿ ರಾತ್ರೀಚಿ ವೇಳ ಭೋಗೂನು ಅಸಿಲ್ಯೋತಿ, ತಾವಳಿ ಅಂಕುವಾರೀಚೆ ಅಂತಸ್ಕರಣೀಚೋ ಏಕು ದೇವಾಚೋ ಪುತ್ರು ಹ್ಯಾ ನವ್ಯಾ ಸಂವತ್ಸರಾಂತು ಜಲ್ಮಾಲೋ ವಾ ನಿಪಜಲೋ.

ದೇವಾನ ಮನುಷ್ಯಾಲೆ ರೂಪಾಂತು ಜಲ್ಮ ಘೇವ್ನು ಯೆವ್ಕಾ ಹೇಚಿ ಪಾದ್ರಿ ಅಲಮ್ಯೆದಾಕ ಏಕ ಆಶ್ಚರ್ಯಾಚಿ ಖಬರ್ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ. ತೋ ಮಣತಾ, ಸಂವತ್ಸರಾಚೋ ಆಕಾರು ದೇಖೊನು, ಹಾಂವ್ ಅಜಪ್ ಜಾಯ್ನಾ, ಆನಿ ಪ್ರತುಮಿಚೆ ಸ್ಥಾಪನ, ವಾ ದುಡಾಯಿ, ಇತುಲ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಾಧಿಕ ಸ್ವರ್ಗಾನಿ ಮದೆ ಘಾಲ್ನು ವೇಡಿಲಿ ಅಸ್ತಾ, ಸ್ಥಿರೀ ಅಸಿಲ್ಯಾನ ಅತೋಜ ಪಾವ್ನಾ, ಆನಿ ಏಕ ದಿವಸ ಸರ್ನು ಆನಿ ಏಕ ದಿವಸ ಲಾಗೂನು ವೇಳಾ ಕಾಲಾಕ ಪಲಟೂ ಜಾವ್ನು ತೇ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾ ಮಧ್ಯೆ ಏಕೇಕಿ ವಸ್ತು ಸುಕ್ತಾತಿ. ಏಕೇಕಿ ಪಾಲೇವ್ನು ಲವಲವಿನಿ ಜಾತ್ಯಾತಿ, ಏಕಿ ಮರ್ತಾತಿ, ಹೇರಿಜಿತಾತಿ, ಹ್ಯಾ ಇತ್ಯಾತುಲೇಚಿ ಮಾಕಾ ಖಾಯ್ಚೆ ನವಲ ದಿಸ್ಸಾ. ಏಕಚಿ ಏಕಿ ಅಂಕುವಾರೀಚಿ ಖುಷಿ ದೇವು ಸಮವುಲೇಲೋ ದೇಖೂನು

ಹಾಂವ ವಿಸ್ಮಿತ ಜಾವ್ನು ಪಡ್ತಾ. ಸರ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತು ದೇವು ಏಕಿ ಯೇದಿಹೆ ಲಾಹಾನಿ, ವಾ ಆಸೇರಿ ಸುವಾತಾಂತ ಅವೇಳತು ಲಾಲೇಲೋ ದೇಖೂನು ಮಾಕಾ ವಿಪರೀತ ನಾವಲ್ ದಿಸ್ತಾ. ದೇವ ಸದ್ದಾನ ರಕ್ತ ಮಾಂಸ ಘೆತ್ಲೆಲೆ ದೇಖಿಲ್ಯಾ ನಿಮಿತ್ತಿ ಮಾಕ್ಕಾ ಅಭೀಷ್ಟ ವಾಡ್ತಾ. ದೇವು ನಿರಾಕಾರು ಆತ್ಮತತ್ವು ಜಾವ್ನು, ತಾಣೆ ಕೋಣಿ ಪ್ರಮಾಣಿ ದೇಹಾದಿಖಿ ವೇಸಪಣಿ ಘೆತ್ಲಿ ಮಣ್ಹು ಮಾಕ್ಕಾ ತೋಕ ಪಡ್ಲಾ.

ದೇವ ಮಾತಾ ಮೇರಿಲೆ ಪ್ರತಿ ಜೇ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ರಿಬೈರುನ ಬರೈಲ್ಯಾ ತೀ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೇಚಾ ದರ್ತಿ ವೈರ್ ಅಸಾ. ನಮೋ ಸ್ವಾಮಿಣಿ ಮರಿಯೇ, ಕೃಪಾ ಭರೀತಿ, ನಮೋ ಅಂಕುವಾರಿ ಸಮಸ್ತಿ ಸ್ತ್ರಿಯಾ ಹೋವುನು ಮಹಾ ಪವಿತ್ರಿ, ನಮೋ ತೇಜ ಪುಂಜ ನಕ್ಷತ್ರಾ, ಜಾ ಬರೋವ್ನು ಸತ್ಯ ಸುರಿಯು ಕ್ರಿಸ್ತು ಆಮ್ಚೋ ತಾರಕೋ ಜಲ್ಮಾಲೋ. ನಮೋ ದೀಪ್ತಿ ಭರಿತೆ ಅಂಕುವಾರಿ ವಾ ಮಾಯೆ ನಮೋ ತು ಆಚರಿಯೇಣಪಿ ಸರ್ವಯಿ ರಚನೇಚೋ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಸವಲಿಸಿ : ನಮೋ ತು ಸಂವತ್ಸರಾಚೆ ಸೋಸ್ತ, ಸುಖಿ ಸಂತೋಷು, ವಾ ಪ್ರಣಾಮು ತು ಬೊಡುವ್ಯಾಚಿ ತುಸ್ತಿ, ಪ್ರಾಪೆತಾಂಚೆ ಗಾಯನ, ತು ಭಕ್ತಾಂಚೋ ಮುಕುಟೋ, ಸ್ವರ್ಗೀಚೋ ಸುಂಗಾರೋ, ತು ಸಗ್ಳಿಯೆ ಪತುಮೀಚೆ ಅಚರಿಯೆ:ನಮೋ ದುಖಿಯಾಂಚೆ ಬುಜಾವಿಣಿ, ಸುಖಾ ಸಂತೋಷಾಚ್ಯಾ ಮುಕ್ತಿ ಸ್ಥಳಾ ನಮೋ ಜಿನಿಚ್ಯಾ ರುಕ್ಯಾ, ತು ಭಾವಾರ್ಥೀಚೆ ಕೋಟ : ವ್ಯಾದಿಸ್ತಾ ರೋಗಿಯಾಂಚೋ ಪ್ರಣಾಮೋ ನಮೋ ಪರಮಗತೀಚೆ ಪೇಂಟೆತು ಭರವಸ್ಯಾಂಚೋ ಸೇವ್ಲು ಆಮ್ಚಾ ಸವಯಿ ಬರವ್ಯಾಚಿ ಸಿಮ್ : ನಮೋ ಕೃಪೇಚೆ ಜರಿ ತು ಕಷ್ಟಾ ಆಕಾಂತ, ದುಮಾಳ್ಯಾ ಪಡ್ಲ್ಯಾಚೋ ತು ಪಾಪಿಯಾಂಚೋ ದಿರು ತು ಪಾಪಿಯಾಂಚಿ ಸಾರಿತಿನಿ ಆಮ್ಹಾ ಸಮಸ್ತಾಯಿ ಖಾತೀರ ದೇವಾಕ ವಿನತಿ ಕರಿ, ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಪರದೇಶಾಂತು ಜಿತ್ಲ್ಯಾ ಪರದೇಶಿಯಾಂಚಿ ಅಟವ ಸಾಂಡುನಾಕಾಸಿ.

ಪಾದ್ರಿ ಆಲ್ಫೈದಾಲೆ ಉಪರಾಂತ ಆಯ್ಲೋ ಜೆಜೂಯಿತ್ ಮಳ್ಯಾರ್ ಅಂಥೋನಿಯೋ – ದ – ಸಾಲದಾಂಜ ತಾಣೆ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೇಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲಿಲೋ ಆಸೂನ್ ತಾಗೆಲೋ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ವ್ಯಾಸಂಗ ಸದೃಢ ಅಸಿಲೋ. ಪಾದುವಾ ಮಳಲ್ಯಾ ಸಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಾಂತು ಆಂಥೋನೀಚಿ ಜೀವಿತ್ವ ಕಥಾ ಹ್ಯಾ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಗ್ರಂಥಾಚೆ ಸುರುವಾತೀಕಚಿ ತೋ ಭಾರತೀಯ ಲೇಖಿನ ಶೈಲಿ ರೀತೀನ ಸಾಂತು ಆಂಥೋನೇಕ ನಮಸ್ಕಾರ ಕರ್ತಾ ಆನಿ ಗ್ರಂಥ ಬರೋವ್ಚೊ ಆಶಯ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಗ್ರಂಥ ಜೇ ಬರೋತಾತಿ, ತೇ ಕೋಣುಯಿತರಿ ಏಕು ಮಹಾತೋರು–ವೀರು, ಸುಗ್ರಮಿ ಕುಳಿಯೇಚೋ ಕೀರ್ತಿವಂತು ಯೇಷಗುಣಿ, ನಾವಾಡುಗೋ ಪಳೈತಾತಿ. ಆಪಣೆ ಕೆಲೆಲೋ ಗ್ರಂಥು, ನಾಕಾ ಬೆಟವಕ್, ವಾ ತಾಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾ ಕಾಲ ಕರೂಕ. ಹ್ಯಾ ದೃಷ್ಟೀನ ಲೇಖಿಕಾಕ ಸಾಂತು ಆಂಥೋನಿ ಪೇಕ್ಷಾ ದುಸ್ರೋ ಮಹಾ ಉತ್ತಮು ಏಷಾದಿಕು ದುಸ್ರೋ ದಿಸೂನ ಯೆನಾ. ಸಾಂತು ಆಂಥೋನಿ ಹೋ ಮಹಾ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷಾಂಚೋ ಪುತ್ರು ... ಸರ್ವಯೀಗುಣ ಸಂಪೂರ್ಣು, ಭತ್ತೀಸ್ ಲೇಖಣಿಕು, ಮಹಾಕೀರ್ತಿವಂತು, ಭಕ್ತಿವಂಚಳ ಗರ್ಜವಂತಾಚೋ ಸಾರತಿ, ಅಸಾ. ಮುಕಾರ ಸರ್ರು ಸಾಂತೋ ಅಂಥೋನಿ ವಿಷಯ ಲೇಖಿಕ ಮಣತಾ, ಸಮಸ್ತ ಪರಮೇಶ್ವರಾಚೆ ಭಕ್ತ ಮನುಷಾ ಠಾಯಿ ಕಾಕುಳತಿ ಸಾರ ಜಾವ್ನು ಅಸಾತಿಹೋಯಿ, ಸತ್ಯ ಮನುಷ್ಯಾ ಖಾತೀರ ಪರಮೇಶ್ವರಾಕ ವಿನಂತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕರೀತಾತಿ ಹೋಯಿ, ಪಣ ದಯಾಳು ಭಕ್ತು ಸಾಂತು ಆಂಥೋನಿಯೋ ಜೈಸೋ ಮನುಷ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಸುಮರಣಾಕ,

ಕೆ ಆಕಾಂತಾಕ ವೇಗಿ ಪಾವ್ತಾ, ತೈಸೋ ಕೋಣು ಪಾವ್ನಾ. ಆಕಾಂತಿ ವಾ ಜುಗಾಂತಕಾಲಿ ಣಾಕ ಉಪೇಕಿ ನಾ, ತಾಚೆ ಸುಮರಣ ಕರಿತ ಖೇವಿ, ತೈಸೋಚಿ ತೋ ಪಾವ್ತಾ, ಆಮ್ಜಿ ನಾಸಿವತಾ ಸಂಸಾರಾಂತು ಆಸಂವ ತವಪರಿಯೇತ್ರಂ ಗರ್ಜಾಂತುಚಿ ಆಸವ್ ಗರ್ಜನಾಸಿ ಣಾಕ ನಾ, ಆಮ್ಜಿ ಗರ್ಜ ಠಾಳಿಸೋ, ಆಮ್ಚೆ ಗರ್ಜೆ ಬೊಬೇಕ ಪಾವಸೋ, ಆಮ್ಚಾ ಯಾರ್ಾಕ ಉಭೋ ರಾವಸೋ, ಮಜತಿವಾರೋ ಸಾರತಿ ಜಾವ್ನೋ, ಸಾಂತು ಆಂಥೋನಿ ರಿಕೋ ದಯಾಳು ಶಾಖಾರಿ ಸೊದಿಲ್ಯಾರಿ ಸಗಳ್ಯಾ ವಿಶ್ವಾಂತು ಆನಿ ಏಕು ಕೋಣು ಳ್ಳಾ, ಹೇ ಸತ್ಯ ಸತ್ಯ ಮಣ್ಬು, ಸರ್ವಯಿ ಲೋಕಾಕ ದಾಖೋವ್ಚಾಕ ಹೋ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಪರೀತಾ ಆಶ್ಚರ್ಯಾಚೋ ಗ್ರಂಥು ಬರ್ಯೆಲಾ. ತೋ ವಾಚಲ್ಯಾರಿ ಆಂದಳಯಾಕ ೂಳೆ, ಮೆಲೆಲ್ಯಾಂಕ ಜೀವದಾನ, ಮುಖ್ಯಾಂಕ ಜೀಬ, ಬಳಲಿಖೇಚ್ಯಾಂಕ ಬಲಾಯ ಣಾಮು, ಬೈಣ್ಯಾಂಕ ಆಯ್ಕಣೆ, ತೊಂಟ್ಯಾ ಪ್ರಾಗ್ಲ್ಯಾಂಕ ಹಾತ್‌ಪಾಯ್, ಆಖಾಂತಲ್ಯಾಂಕ ಜತಿ ಆಧಾರೋ ಸಾಂತು ಆಂಥೋನಿಚಾ ಪುಣ್ಯಾನ್ ಮೆಳ್ಳೋ, ಸವಿಸ್ತರ ದೃಷ್ಟಿ ಡ್ಲನಾ.

ಹೋ ಗ್ರಂಥ ಬರೋವ್ಚಾಂತು ಸಾಲದಾಂಜಚೋ ಜೋ ಹೇತು ಆಶಿಲೋ ತೋ ಣಣೆ ಪರತ್ ಪರತ್ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಗ್ರಂಥಾಂತು ಸಾಂಗಿಲೋ ಅಸಾ. ತೋ ಮಣತಾ ಹ್ಯಾ ಘುಪಳಾ ಭಕ್ತಾಚೆ ಸುಮರಣ ಚಿಂತನ ಗರ್ಜೇಚೆ ವೇಳೆ ಕರಿತಲ್ಯಾಂಕ ಧೀರು ಜಾವಕ, ವಾ ಸರ್ವಯೀ ಲೋಕಾಂಕ, ತಸ್ಲೆ ಉಪಕಾರ ಲಾಗೂಚ್ಯಾಂಕ ಹೋ ಗ್ರಂಥು ಭಕ್ತಾಚ್ಯಾ ಧರ್ಮಾನ ಸಂಪಾದಿಲಾ. ಕಿವಾ ಹೋ ಮಹಾ ಕೃಪಾಳು ಭಕ್ತು ಸಾಂತು ಅಂಥೋನಿಯೋ ಅಪುಲಿ ಭಕ್ತಿ ಸೇವಾ ಕರಿತಲ್ಯಾಂಕ ಮಾಯೆ ಬಾಪಾಪಾಸಿ ಆದೀಕ ಮೊಗಾಳ್ ಜಾವ್ನು ಸಾಬಾರಾ ಪ್ರಕಾರಿ ರಾಕೂನು ಸಂಬಾಳಿತ ತಚೆವೆಳೆ ಮರಣ ಚುಕೈತ.

ಭಾಷಾ ಶೈಲೀಚೆ ನದ್ರೇನ ಸಾಲ್ದಾನ ಜಾಲೆ ಲೇಖಾನ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ತಾಂತು ವರ್ಣನ, ಅಲಂಕಾರ, ಉಪಮಾ ದೃಷ್ಟಾಂತಾಚೆ ಅನೇಕ ನಮೂನೆ ಆಮ್ಕಾ ಕಿತ್ಲೆ ಸರಳ ಆನಿ ರಸಾಳ ಅಸಾಚಿ ಹೇ ಲಕ್ಷಾಂತುಯೇತಾ. ಉದಾರಣ ದಿವ್ಚಾಕ ತೋಡೆ ಉತ್ರೆ ಪಳೋವ್ಯಾ

ಭಕ್ತಾ ಸಾಂತು ಆಂಥೋನಿಚಾ ಪುಣ್ಯಾನ ಪರಮೇಶ್ವರಾನಾ ಏಕು ಬುರ್ಗೊ ಜೋ ಬುಡುನ ಮೆಲಾಲೋ, ತಾಕಾ ಜೇಬೋ ಕೆಲೋ.

ಜ್ಯಾ ಮುಸ್ತೇರಾಂತು ಸಾಂತು ಆಂಥೋನಿಚಿ ಕುಡಿ ನಿಕೋಪಿಲಾಲಿ, ತ್ಯಾ ಮುಸ್ತೇರಾ ಅಸಗಡಿ.

ಏಕಿ ವಿದವಿ ಬಾಯ್ಲೇಚೆ ಘರ ಆಸಿಲೆ, ತಿಯೆ ವಿದವಿ ಗೇರಿ ಏಕೂಚಿ ಪುತ್ರು ದೋಂತಿ ವರ್ಷಾಂಚೋ ಅಸಿಲೋ, ತಾಚಿ ಮಾಯ್ ಏಕಿ ದಿವಸಿ ಸಾಂತು ಅಂಥೋನಿಚೆ ಸುಮರಣ ಚಿಂತನ ಕರೂಕ, ಆಪುಲೋ ಬುರ್ಗೋ ಧಾರಾ ನಿದಾವನ ಇಗ್ರಜೇಡೆ ವಂಚೂಕ ಗೆಲಿ, ವಂಚೂಚೆಪುಡೆ ಗರೀಚೆ ಎರ್ಡ್ಜಾರಿಕ್ ತಿಣೆ ಏಕಾ ಬಾಣಾಂತು ಉದಕ್ ಭರೂನ ದವರಿಲೆ. ಆನಿ ಯೋ ಸರ್ವ ಗರೀಚೆ ಸ್ವಸ್ತಾವನ್ ಇಗ್ರಿಜೇಡೆ ಗೆಲಿ. ಇಗ್ರಜಾಂತು ಆಸ್ತಾನಾ, ಬಹುವೇಳು ತಿಕಾ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾ ಪಾವ್ಸಾವತ್ ಘಾರಾಂತು ನಿದ್ಯೆಲೆಲೊ ಬುರ್ಗೋ ಜಾಗವನ ಉಬಠಟಲೋ ಘಾರಾಂತು ಖೆಲೂಕ ಫೆಲೋ. ಉದ್ಕಾನ ಭರಲ್ಯೆಲ್ಯಾ ಬಾಣಾಲಾಗ್ಧಿ ಪಾವ್ತಾಚೆ, ಭಿತರೀ ಜರಿ ಪಳ್ಯೆ, ತರೀ ಉದ್ಕಾಂತು ಅಪುಲ್ಯಾ ಸ್ವರೂಪಾಂಚೋ ಬುರ್ಗೋ ಅಸಿಲೇಲೋ ದೇಖಿಲೋ. ದೇಖತಚಿ ತ್ಯಾ ನೇಣರಾ ಬುರ್ಗ್ಯಾಕ್ ಉದ್ಕಾಂತು ಆನಿ ಏಕು ಚೆಡೋ

ಆಸಸೋ ದಿಸೂನು, ಉದ್ಕಾಂತು ತಾಣೆ ಉಡಿ ಘಾಲಿ. ಬಾಣ ವಡ ಆನಿ ತಾಂತು ಸಾಬಾರ ಉದಕ ಅಸಿಲ್ಯಾ ಪಾಸಾವತ, ತ್ಯಾ ಉದ್ಕಾಂತು ತೋ ಬುರ್ಗೋ ಬುಡೂನ ಮೆಲೊ. ತಾಚಿ ಅವ್ವೆ ಇಗ್ರಜೆ ಠವುಣು ಘಾರಾ ಯೆತಾಚಿ ಜೀಏಕಡೆ ಅಪುಲೋ ಚಡೋ ನಿದ್ಯಾಲಲೋ ಥಯ್ ಸಮುಕಿಚಿ ತಾಕಿತೀನ ವಚೂನು ಜರಿ ಪಳೆ ತರಿ ತಯ್ ಆಪುಲೋ ಚಡೋ ನಾಸಿಲೋ ಮಣ್ಣು ಕಳವಳಲಿ. ತಾಚಿಯೇ ಸೊದಿಕ ಉತಾವಿಳಿ ಜಾವ್ನು ಸಗ್ಗೆ ಘರ ದುಂಡಾಳೂನು ಉದ್ಕಾಚ್ಯಾ ಬಾಣಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಪಾವಿ. ತಾಂತೂ ಜರಿ ಪಳೆ ಪರಿ ಆಪುಲೋ ಚಡೋ ಬುಡೂನ ಮೆಲೆಲೊ ದೇಖಿಲೋ. ದೇಖ್ತಾಚಿ ಕುಲ್ಲಾಳು ಜೋ ಕೆಲೋ ತೋ ಸಾಂಗ್ತಾ ನಯೆ ಅಪಳೆ ಮಾತೆ ಭೂಮಿಕ ಅಳಾವುನು ಕಪಾಲ ಪೆಟಿಲೇ, ಮಾತ್ಯಾಚೆ ಕೇಸ್ ಹುಮ್ಪಾವೂನು ನಾಕ್ಟಾನಿ ಸಗ್ಗೆ ತೋಂಡ ವಿದಾರಿಲೆ, ರುದನ ಆನಿ ಕುಲ್ಲಾಳು ಬಹೂಚಿ ಕರು ಲಾಗ್ಲಿ. ತಿಚೆ ಬೊಬೇಕ ಸೆಜಾರಿ ಲೋಕ ಪಾವ್ಲೋ. ಲೋಕಾ ಸಂಗಾತಿ ಮುಸ್ತೇರಾಚೆ ಪಾದ್ರಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾವ್ಲೆ. ಸಮೇಸ್ತ ತಿಕಾ ಬುಜಾಯಿತಿ, ಸಂಭೋಕಿತಿ ಪಣ ತ್ತಿಚಾಣ ದು:ಖ ಸಂಭಾವನಾ ಜಾವ್ನು, ಬಹುಚಿ ಪ್ರಕಾರಿ ಸಾಂತು ಅಂಥೋನಿಕ ಉಲೋದಿ, ದೇವಾಚ್ಯಾ ಭಕ್ತಾ ತು ಮಕಾ ಪಾವ್. ಸಾಭಾರಾ ಪ್ರಕಾರಿ ಭಕ್ತಾಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿತಾಲಿ. ತೀ ಬಾಪುಡಿ ಜಾವುಳಿ ಸಾಂತು ಆಂಥೋಮಿಚೆ ಸುಮರಣ ಕರೂಕ ಇಂಗ್ರಜೆಡೆ ಘೆಲಲಿ, ಆನಿ ಘೆಲ್ಯಾ ಪಾಸಾವತ ತಿಚೂ ಬುರ್ಗೋ ಬುಡನ ಮೆಲೋ. ತಾವಳಿ ತೀಚ್ಯಾ ಆಖಾಂತಾಕ ಪಾವನಾಸ್ತಾನ ಸಾಂತು ಅಂಥೋನಿಯೋ ಖೈಸೋ ರಾವ್ತಾಲೊ ಆಸಿಲೋ? ಖಿಣಭರಿ ರಾವಿಲೋ ನಾ. ತೈಸೋಚಿ ತಿಕಾ ಪಾವ್ಲೋ. ಕಿತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಸಮೇಸ್ತಾ ಲೋಕಾ ಹುಜೀರ್ ತಿಯೆ ಬಾಯ್ಲೋಚೋ ಬುರ್ಗೋ ಜೊ ಮೆಲಿಲೋ ತೋ ಜೀವೋ ಜಾವ್ನು ಅಪುಲಿಯೇ ಮಾಯೇ ಹುಜೀರ್ ಉಬಠಾಲೋ. ಆಣಿ ಬೊಬೇಕ ಆಯ್ಲ ಲ್ಯಾ ಇತುಲ್ಯಾ ಲೋಕಾ ಹುಜೀರ್ ಸಂತೋಸಾಚಿಯೋ ಉಡುಕಿಯೋ ದಿವು ಲಾಗ್ಲೋ ತೇ ವಿಪರೀತ ದೇಖೂನು ತಾಚಿಯೇ ಆವಯಿಕ ಆನಿ ಬೊಬೇಕ ಆಯ್ಲಲ್ಯಾ ಲೋಕಾಕ ಜೋ ಆನಂದು ಬೋಗಲೋ ತ್ಯಾ ಆನಂದಾಕ ಮಿತಿನಾ.

ಪ್ರತಿಭಾವಾನ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ವಾಚಕಾಲೆ ಮನ ಆಕರ್ಷಣ ಕರಚಾಕ ವರ್ಣನ ಆನಿ ಅಲಂಕಾರಾಚೋ ಉಪಯೋಗ ಕರ್ತಾ. ಸಾಲ್ದಾಂಜಾನ ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂತಲ್ಯಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಕೌಸಲ್ಯ ದಾಖಲ್ಯಾ. ಉದಾರಣ

ದು:ಖಿ ಆವ್ವೆ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಪುತಾಲೆ ಮರಣಾನ ತ್ರಸ್ತ ಜಾಲಿಲ್ಯಾನ ದೇವಾಕ ಸಾಂಗ್ತಾ, ದೇವಾಚಾ ಭಕ್ತಾ, ಮಾಜ್ಯಾ ಆಖಾಂತಾಕ ತೂ ಪಾವ್. ಹಾಂವ್ ದುರ್ಬಲಿ ಮಾತಾರಿ, ಯುಕುಚಿ ಪುತ್ರು ಮಾಕಾ ಆಸಿಲಲೋ. ತೋಚಿ ಮಾತಿ ಪಡೂನು ತೋ ಮೆಲೋ. ತೋಚಿ ಮಾಕ್ಕಾ ಪೋಷಿತಾಲೋ. ತೋ ಮಜೆ ಮೀತಾರ ಪ್ರಾಯೇಚೋ ಠೆಂಕಣೋ, ಮಜೋ ವಿಸೌ ಮಜೋ ಮಾನೋ, ಮಜೆ ಸರ್ವ ಭರವೆ ಜಾವ್ನು ಆಸಿಲೋ. ತಾಚೆ ರಹಿತ ಮಜಾನ ಸಂಸಾರಾಂತು ದಿಸ್ ಕಾಡೋವ್ ನಾಂತಿ. ಸಾಲ್ದಾಂಜಾಲಿ ಕಲ್ಪನಾ ಶಕ್ತಿ ಇತಲಿ ತರಲ ಆಸಿಲಿ ಕಿ ತಾಜೋ ಉಪಯೋಗ ಮದೂನ ತೋ ಕರ್ತಾಲೋ. ಉದಾರಣ:

ಜೈಸೇ ಸುರ್ಯೋ ಉದೈವ್ ಜಾತಾಚಿ ಅಂದಾರು ಚೆದೂನು ಉಜ್ವಾಡು ಜಾತಾ, ತೈಸೇಚಿ ಸಾಂತು ಆಂಥೋನಿಚಿ ಉತ್ರಾ ಕಿರಣಾ ಮಣಿಕೆ ತಾಚ್ಯಾ ಮನಾಂತು ಭೇದೂನು ಪಾಪಾಚೋ ಅಂಧಕಾರು, ಜೋ ತಾಂಚ್ಯಾ ಮನಾಂತು ಆಸಿಲೋ, ತೋ ಚೇದೂನು ಮುಕ್ತಿಚೋ ಉಜ್ವಾಡು ಜಾವು ಲಾಗ್ಲೋ. ತ್ಯಾ ಉಜ್ವಾಡಾನ ತಾಂಚೆ ಮನ ಪಾಲಟ್ಲೆ.

ಜೈಸೇ ಪಳ್ಯೆಯಾ ಕುಡಿಕ್ ಸೀರ, ತೇಣೇಚಿ ಪ್ರಮಾಣೆ ಆತ್ಮ್ಯಾಕ ಪೇಭಾವಾರ್ತು
ಬರೇ ಅಸಿಲ್ಯಾರಿ ಸರ್ವಾಂಗ ವಾ ಸರ್ವಾಂಗಾಚಿ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಬರಿ ಅಸತಿ. ಸಿರಾಕ
ಯುನಾಸು, ಓ ದು:ಖಿ ವೇದಾನ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸರ್ವಾಂಗಾಖಾಯಿ ಜಾತಾ.

ರಾಯಾನಾ ದಾಡಿಲಲೇ ದ್ರವ್ಯ, ಟಿಕಾ ಮಾಣಿಕಾ ತಾಂಕಾ ಚೆಟ್ಟೈಲಿ. ತೀ ದೇಖತ
ಪ ಸರ್ಪು ದೇಖಿಲ್ಯಾರಿ ಜೈಸೋ ಮನುಷ್ಯು ಪಳತಾ, ಆನಿ ಬೋಬ ಕರಿತಾ, ತೈಸಾಚಿ
ಂತು ಆಂಥೋನಿಯೋ ತ್ಯಾ ರಾಯಾಚಾ ಸೇವಕಾರಿ ಮಹಾ ಕೋಪಾರೂಢ ಜಾವ್ನು
ಣು ಲಾಗ್ಲೋ

ಉಜ್ಜಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಲಾಕುಡಾಚಿ ಬಲ ಜೈಸೇ ಚಾಲನಾ, ತೈಸೇಚಿ ಸಾಂತು ಆಂಥೋನಿ
ಡೆ ಸೈತಾನಾಚಿ ತಂತ್ರಾ ಖಾಯ್ ಚಲನಾತಿ.

ಅಪುಲ್ಯಾ ಪಿಲಾಂಕ ಜೈಸಿ ಪಕಿಣಿ ಜೈಸೇ ಸಂಬಾಳಿತಾ, ತೈಸೋ ಆಮ್ಚೊ ಸುಪಳು
ಕ್ತೋ ಅಪುಲ್ಯಾ ಸೇವಕಾಂಕ ಸಂಭಾಳುನು ತಾಂಚೋ ಆಧಾರು ಕರಿತಾ.

ವಾಗು ದೇಖಿಲ್ಯಾರಿ ಜೈಸಿ ಗೊರುವಾ ಪೋರ್ಟಾನಿಕಾಚಿ ಪಳತಾತಿ, ತೈಸೇಚಿ
ಗ್ನಿಕೊಂಡಾಂತ್ಲೆ ವಾಗ್, ಸೈತಾನ ಸಾಂತು ಆಂಥೋನಿಚೆ ನಾವ್ ಆಯ್ಕತಾಚಿ ಪಳತಾತಿ.

ಏಸೋ ಸುರ್ಯು ಉದೇವ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸ್ವಜನು, ಆನಿ ದುರ್ಜನು ಪಳೇನಾ,
ಗರ್ ಸಾಮಕೋಚಿ ಯೇವ್ನು ಸಮೇಸ್ತಾವರಿ ಸಾರಿಕೋಚಿ ಪಡ್ತಾ, ತೈಸಾಚಿ ಭಕ್ತು
ಸಾಂತು ಆಂಥೋನಿಯೋ ಸಮೇಸ್ತಾವರಿ ಕಾಕುಳ ತಿಸಾರೋ ಜಾವ್ನು, ದಯೇಮಾಯೇನ
ಸರ್ವಾಯಿ ಲೋಕಾಕ ಮಜತಿ ಕರತಾ.

ಗರುಡು ದೇಖಿಲ್ಯಾರಿ ಜೈಸೇ ಸರ್ಪಾಚೆ ಬಲ ಮೋಡತಾ, ತೈಸೇಚಿ ಸಾಂತು
ಆಂಥೋನಿಚೋ ಸಾಂಬಾಳು ಮೆಳಿಲ್ಯಾರಿ ಸರ್ವಾಯಿ ಯಾದಿಚೆ ಬಲ ಮೊಡತಾ.

ಹೇ ತರೇನ ಕೆನ್ನಾ ಗೋಯಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತು ಭರ್ ಪಡತಾಲಿ ತೆನ್ನಾ ದೂರ ಕೇರಳಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೇಚಿ ರಿತೀನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಬಾಳುನು ದವರ್ಚಾಂತು ಸಹಭಾಗ ಆಶಿಲೆ. ಚೌದಾವೇ ಶತಕಾ ಪಾಸೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಆನಿ ವಾಡವೀಕೇಚೆ ಹಾವೇಸಾನ ದಕ್ಷಿಣೇಂತ್ಲೆ ಸರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ ವೈರ್ ಪಸರಿಲೆ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾನಿ ಕೇರಳ ಆನಿ ಮಲಬಾರಾಂತು ಇತ್ಲೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೇನ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆನಿ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಭಾಗ ಘೆತಿಲೋ ಕಿ ತಾಂಗೆಲೋ ವರ್ಚಸ್ವ ನ ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಣು ತರ್ ರಾಜಕೀಯ ವರ್ತುಲಾಂತಬೀ (ಉದಾರಣ:- ಉಚ್ಚ ಪೋರ್ತುಗೀಜಾಲೆ ಬರೋಬರಚೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧಾಂತು) ಮುತ್ಸದ್ದಿ, ರಾಜದೂತ ಮಣ್ಣು ಲಾಕ್ಷಣೀಕ ರಿತೀನ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಲೋ. ಪೈಲೇ ಪೈಲೆ ಹಾಂಗೆಲೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಜರಿ ವ್ಯಾಪಾರೆಚ ಆರ್ಥಿಕ ಆನಿ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಾನಿ ಜಾಲೆ ತರಿ ನಂತರ ಪೋರ್ತುಗೀಜಾಲೆ ಕಾಲವಟೀಂತು ಧರ್ಮ ಲಾಗೂನ ಅನೇಕ ಹಿಂದು ಕುಲ ಗೋಂಯ ಸೊಡುನು ಕೇರಳಾಂತು ವಾಸ್ತವ್ಯ ಕರ್ತಾಲೆ.

ಹೀ ಸರ್ವ ಕುಲ ಕೆನ್ನಾ ದೇಶಾಂತರ ಜಾಲಿ ತೆನ್ನಾ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಧರ್ಮಾ ಬರೋಬರ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷಾ, ರೀತ ರಿವಾಜ ಬೀ ಘೇವ್ನು ಘೆಲೆ, ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಆಯ್ಚೆ ಕೊಚ್ಚೀನ ತು ಆಶಿಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೋ ಸಂಬಂಧ ಆಜೂನ ಅನೇಕ ಶತಮಾನ ಉಪರಾಂತಬೀ

ಗೊಂಯ ಆನಿ ಆಸಪಾಸಚೆ ಪ್ರದೇಶಾ ಬರೋಬರ ಆಸಾ.

(ಏಕ ಪುಟ ಪೋರ್ತುಗೀಜ)

ಹಾಕಾ ಏಕ ಮುಖೇಲ ಕಾರಣ ಮಳ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೆ ಆಧ್ಯ ಕುಲದೈವತಾ ಆಜೂನ ಗೊಂಯಚೆ ಮಂಗೇಶಿ, ಶಾಂತಾದುರ್ಗಾ, ರಾಮನಾಥಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಆನಿ ತಾಂಗೇಲಿ ಮಾಯ ಭಾಷಾ ಕೊಂಕಣಿ ಮಣ್ಣು ಮಾನಿಲೆ ಆಸಾಚಿ. ಡಾ. ಕತ್ರೆ ಹಾಣೆ ಏಕ ಪಿಧಾನ ಕೆಲಿಲೆ ಆಸಾ ಕಿ ಪೋರ್ತುಗೀಸ ಮಿಷನರಿಯಾನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕರಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಗೊಂಯಾಂತು ಕಿಂವಾ ಗೊಂಯ ಭಾಯರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಶಿ ಕಾಯಿ ದಿಸೂನ ಆಯ್ಲೆ ನಾ. ಹಾಕಾ ಅನೇಕ ಕಾರಣ ಆಸಾಚಿ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಮುಖೇಲ ಕಾರಣ ಹೇ ದುಸ್ರೆ ತಿಸ್ರೆ ಕಾಯ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಂತು ಆಪಣ್ಯಾನ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಜಾಲಿಲೆ ಉಪರಾಂತ ದಿಸೂನ ಯೇವ್ಚೋ ಭಾಷೆ ಸಂಬಂಧ ಆಳಸ. ತರೀಪಣ ಪೋರ್ತುಗೀಸಾನಿ ಗೊಂಯಾಂತು ಆಕ್ರಮಣ ಕರ್ಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಗೊಂಯಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಸಾರಸ್ವತ ನಾಅಶಿಲಿ ಮಣಚೆ ಧಾಡಸ್ ಮಾತ್ರ ಯೋಗ್ಯ ಇತ್ಲೇಚಿ ನಯಿ. ತರ್ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತೀಕ ಲಾಗ್ಗೂನ್ ನಾ ಮಣಕಾ. ಕೆನ್ನಾ ಗೊಂಯಕಾರ ಧರ್ಮಚಳಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನ್ ಕೊಚ್ಚೀಕ ಗೆಲೆ ತೆನ್ನಾ ಗೊಯಾಂತು ಆಶಿಲೆ ಅನೇಕ ಗೃಂಥ ತೇ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಬರೋಬರ ಘೇವ್ನು ಘೆಲಿಲೆ. ತೀ ಗ್ರಂಥ ಅನೇಕ ಶತಮಾನ ನಂತರ ತಾಂಗೇಲಿ ವಾರಸ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲೆ ಇತ್ಲೇಚಿ ನಯ್ ತರ್ ಯಾ ಸಂಬಂಧಾನ ತಾಂಕಾ ಅಭಿಮಾನ ಆಸ್ತಾಲೋ. ಕೆನ್ನಾ ಜಾನ್ ಲ್ಯಾಡನ್ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನಾಲೆ ಪರಾಭವ ಉಪರಾಂತ ಕೇರಳಾಂತು ಪ್ರವಾಸ ಕರ್ತಾಲೋ ತೆನ್ನಾ ತಾಕ್ಕಾ ಕೊಂಕಣಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬರೋಬರ ಸಹವಾಸ ಯೆತಾ. ಯಾ ವೇಳಾರ ತಾಕ್ಕಾ ತೇ ಲೋಕ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಭಾಷೇ ಸಂಬಂಧಿ ಮಾಹಿತಿ ದಿತಾಚಿ ಇತ್ಲೇಚಿ ನಯ್ ತರ್ ತೇ ಭಾಷೇಂತು ಬರೈಲಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥ ದಾಖ್ಯೆತಾಚಿ. ಭಾಗವತ, ಲಿಂಗಪುರಾಣ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ವೀರಭದ್ರ ಚರಿತ, ಪರಶುರಾಮ ಚರಿತ್ರ ಅಸಲೆ ಅನೇಕ ಗೃಂಥಾಂಚೋ ಉಲ್ಲೇಖ ಲೇಡನಾಲೆ ಪ್ರವಾಸ ವರ್ಣನೇಂತು ಆಂಮ್ಕಾ ಮೆಳತಾ. ಹೇ ನಿಸಂಶಯ ಆಸಾಕಿ ಹೀ ಸರ್ವ ಗ್ರಂಥ ಕೇರಳಾಂತು ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾಲಿಲಿ ನಾಸ್ತಾನಾ ಕೊಂಕಣ್ಯಾನಿ ಮೂಲ ಗೊಂಯಚಾನ ದೇಶಾಂತರಾಚೆ ಸಮಯಾರಿ ಹಾಡಿಲಿ. ಹೀಚೆ ತೀ ಗ್ರಂಥ ಜೇ ವಿಷಯ ಗ್ರಿಯರ್ಸನ್ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಲಿಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ ಸರ್ವೇ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾಂತು ಉಲ್ಲೇಖ ಕರತಾ.

ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತು ಆಪ ಅಪಸಾಂತ್ಲೆ ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ಕೇರಳಾಂತ್ಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಭೀ ವಾಪರತಾಲೆ ಆಶ್ಶಿ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ಕ್ರಿ.ಶ.1678 ತು ಕೇರಳಚೆ ತೇಗ ವೈದ್ಯಾನಿ ಕೋಚಿಚೆ ಉಚ್ಚ ಸುಬೇದಾರ ಹ್ಯಾನ್ರಿಕ್ಯೂಸ್ ಪೋನವೀಡ ಆಂಡ್ರಿಕಿ ಪಾಂಡ್ರೆ ಹಾಗೆಲೆ ಆಜ್ಞೆ ವೈಲ್ಯಾನ್ ಮಲಬಾರಾಂತ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಗಾಯಿತ ಹೋ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದಿತ ಕರ್ನು ದಿಲೋ. ಹಾಜೆ ವಿಷಯ ಜೇ ಶಿಫಾರಸ್ಸ ಪತ್ರ ತಾಣಿ ದಿಲಿಲೆ ಆಸಾ ತೇ ಕೊಂಕಣೀಂತು ಅಸೂನ ಭಾರತಾಂತು ಮುದ್ರಿತ ಜಾಲಿಲೋ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೇಚೋ ಪಯ್ಲೋ ಲೇಖ ಹೋಚಿ ಆಶಿಲೋ ಮಣೇತ. ತೋ ಲೇಖ ಹೇ ತರೇನ ಆಸಾ.

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ 1517 ರಾಕ್ಷಸ ಸಂವತ್ಸರ ಚೈತ್ರ ಬಹುಳ 10 ಕೋಚಿ ರಾಜಪಾಟಣಿ ಬೈಸೀಕೆ ರಂಗಭಟ ತತಾ ವಿನಾಯಕ ಪಂಡಿತ, ಆಪೂ ಭಟ, ತೇಗ ವೈದ್ಯ

ಣಿ ಕೋಚಿಚಾ ಕುಮದೋರ ಆಂಡ್ರಿಕಿ ಪಾಂಡ್ರೆ ತ್ಯಾಚಾ ನಿರೋಪಾನ ಹ್ಯಾ ಮಲಬಾರ ಶಾಂತು ಅಸಿಲೆ ಔಷದ ಮಾತ್ರ ವೃಕ್ಷಾವಲಿ ಜಾಡಖಂಡ ವಳಕತಲ್ಯಾ ಮನುಷ್ಯಾಕ ಹಾಸಾರೋ ದೇವ್ನು ತೇ ತೇ ಗಾವಾಂತು ಪೆಟೋವ್ನು ತೀ ತೀ ವಕದ ಆಣೂನ ತ್ಯಾ ಜಾಡಾಚೇ ಫುಲ ಫೂಲ ಪಾನ ಬೀಜ ಸಮಸ್ತ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಋತುಕಾಲಾವರಿ ಸಂಪಾದೂನ ತೀ ಚಿತಾರಿಲಿ. ತ್ಯಾ ಉಪರಾಂತ ಆಮಿ ಆಮಗೆಲ್ಯಾ ವೈದ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಚ್ಯಾ ನಿಘಂಟಾ ಮಾಣಿ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಔಷಧಾಚೆ ಗುಣ ವಾ ಅನುಭವಾನ ಜೋ ಜೋ ಗುಣ ಆಮಕಾ ಕೈಲೋ ತೋ ವಾ ತ್ಯಾ ವಕದಾಚಿ ನಾಂವ ಪಳೋವ್ನು ಆಜಿ ದೋನ ವರ್ಷ ಸಕಾಳಿ ಂಜೆ ಆಮ್ಹಿ ಲಾಗ್ಗಿ ರಾವೂನು ಹಾ ಲಿವ್ರು ಸಂಪಾದೂನ ದಿಲಾ. ತೇ. ಹೇ ಸತ್ಯ ಮಣ್ಣು ನಾಣೂಚೆ ಜಾಯಿದ್ ಮಣ್ಣು ನಾಗರ ಬರಪಾನ ಹೇ ಬರೋವ್ನು ದಿಲಾ ಶ್ರೀ ರಂಗ ಟ್ಟ ಶ್ರೀ ವಿನಾಯಕ ಪಂಡಿತ ಆಪುಚೆ ವೋಪ.

ಹ್ಯಾ ಲೇಖಾವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಹಿ ದೋನ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಕಾಡೂ ಶಕ್ತಾಚಿ. ಪಯ್ಲೋ ಷ್ಕರ್ಷ ಮಳ್ಯಾರ್ ಜೇ ಗೊಂಯಕಾರ ದೇಶಾಂತರಾ ಕಾರಣಾನ ಕೇರಳ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ವಾಸ ಕರ್ತಾಲೆ ತೇ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಮಾಯ ಭಾಷಾ ಜಾವ್ನು ಆಶಿಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ವಾಪರತಾಲೆ. ದುಸ್ರೋ ನಿಷ್ಕರ್ಷ: ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಭಾಷೇ ಖಾತೀರ ಸಹಜ ರೀತೀನ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರತಾಲೆ. ಆನಿ ರೋಮನ ಲಿಪೀಚೋ ಜೋ ವಾಪರ ಜೆಸೂವಿಟಾನಿ ಗೊಂಯಾಂತು ಕೆಲೋ ತೋ ತಾಂಗೆಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾರಣಾಂಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ಕೆಲೋ. ಉದಾರಣ : – ಆಮ್ಹಿ ಜಾಣತಾಚೇಕಿ ಜೆಸೂವಿಟಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಲೇಖನ ದೇವನಾಗರೀಂತು ಕರ್ಚೋ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೆಲಿಲೋ. ಸ್ವತ: ಸ್ಟಿಫನನ ಸಾಸಷ್ಟ ಗೊಂಯಚಾನ ಜೆಜೂವಿತ ಪಂತಾಚೆ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ವಶೀಷ್ಠಾಕ 5 ಡಿಸೆಂಬರ 1608 ತು ದಾಡಿಲೆ ಪತ್ರಾಂತು ದೇಶಿ ಭಾಷೇಂತು ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಿಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೇಶಿ ಲಿಪೀಂತಚಿ ಚಾಪ್ಟಿ ಇಚ್ಛಾ ವ್ಯಕ್ತ ಕೆಲಿಲಿ. ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಗೊನ್ಸಾಲ್‌ವೀಸ್ ಹ್ಯಾ ಮನುಷ್ಯಾನ ಕಾನಾರಿ (ಕೊಂಕಣಿ) ಭಾಷೇಚೆ ಲಿಪೀಚೆ ಪನ್ನಾಸ ಏಕ ಟೈಪ್ ತಯಾರ ಕೆಲಿಲೆ ಮಣ್ಣು ಫಾದರ್ ಶೂರ ಹೆಮರ್ ಮಣತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಥೋಡೇಚಿ ಕಾಲ ಉಪರಾಂತ ಗೊನ್ಸಾಲ್‌ವೀಸ ಮರಣ ಪಾವಿಲ್ಯಾನ ತೇ ಕಾಮ ಮುಖಾರ ಸರ್ಲೇನಾ. ತಾಜೆ ಉಲಟ ಲಿಪಿ ಆನಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರ ಹಾಂತು ಆಶಿಲೋ ಲಾಗ್ಗಿಚೋ ಸಂಬಂಧ ಮಿಷನರಿ ಜಾಣತಾಲೆ. ಡೇವಿಡ್ ಡಿರಿಂಜರ್ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಪುಸ್ತಕ ದಿ ಅಲ್ಫಾಬೆಟ್ ಹಾಂತು ಮಣತಾ ಕೀ ಜಶ್ಶಿ ಧ್ವಜಾ ಬರೋಬರ ವ್ಯಾಪಾರ ವೊತಾ ತಶ್ಶಿ ಧರ್ಮಪ್ರಸಾರಾ ಬರೋಬರ ಲಿಪಿ ವೊತಾ . ಹೀ ಗಜಾಲ್ ಅರೇಬಿಕ ಲಿಪಿ ವಿಷಯ ಜಿತಿಲಿ ಖರೇ ಅಸಾ ತಿತ್ಲೇಚಿ ಖರಿ ರೋಮನ್ ಲಿಪಿ ವಿಷಯ ಆಸಾ.

ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಜೆಸುವಿಟಾನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ಖಾತೀರ ರೋಮಿ ಲಿಪೀಚೋ ವಾಪರ್ ಜೋ ಕೆಲೋ ತಾಜೆ ಮಾಕ್ಸಿ ಆಶಿಲೋ ತಾಂಗೆಲೋ ಆಶಯ ಬೀ ತಾಣಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕೆಲೋ. ಮೊನಿಯರ್ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ ಮಣತಾಕಿ ರೋಮಿ ಲಿಪಿ ವಾಪರಿಲ್ಯಾನಾ ತೋ ಸಮಾಜ ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರ ಸಕಲ ಯೆತಾ ಜೋ ಸಮಾಜ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಯೇವ್ಚು ನಾ. ಇಂಗ್ಲೀಷ ವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾಷಾ ಶಿಕಿಲ್ಯಾನ ತಾಂಗೆಲೋ ವಿಚಾರ ಬೀ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತು ಜಾತಾ ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ತಾಂಗೇಲಿ ವೈಚಾರಿಕ ಪದ್ಧತ ಬೀ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜಾಯತ. ಮುಕಾರ ಸರ್ರು ತೇ ಮಾನತಾಲೆ ಕೀ ಕೆನ್ನಾ ಹಿಂದೂ ಆನಿ ಇಸ್ಲಾಮಿ ಗ್ರಂಥ

ಕಾಲಾಕ ಲಾಗೂನ ನಾಶ ಪಾವ್ತಾಲಿ ತೆನ್ನಾ ಮುದ್ರಿತ ಜಾಲಿಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಗ್ರಂಥ ಶಾಶ್ವತ ಉರ್ತಾಲಿ.

ತಾಜೆ ಉಪರಾಂತ ಕೆನ್ನಾ ಮುದ್ರಣ ಕಲಾ ಭಾರತಾಂತು ಸರ್ವ ಲಿಪಿಂತು ಆಯ್ಲಿ ತೆನ್ನಾ ಬೀ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತು ಯೆತ ನಾ ಅಸ್ತಾನ ರೋಮಿಂತಚಿ ಯೆವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲಿ. ಆನಿ ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲ ಪ್ರೆಸ್ಸಾನ ಜೇ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೆಲಿ ತೀ ಬೀ ತ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಚೆ ಲಿಪಿಂತು ಕೆಲಿ ಶಿವ್ಯಾ ದೇವನಾಗರಿಂತು ನಯ್. ಹೇ ಸರ್ವ ಕಾರಣಾಕ ಲಾಗ್ಲೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜೇ ಕ್ರಿಸ್ತ ಬಾಂಧವಾನಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲೆ ಏಕ ನಯ್ ತರ್ ತೀನ ಚಾರ ಲಿಪಿಂತು ಯೆವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲಿ. ಆನಿ ಕಾಲಾಂತರಾನ ಭಾಷೇಕ ಜೇ ಏಕ ಸ್ಥೈರ್ಯ ವ ಸುಸಂಗತ ಚೌಕಟ ತಯಾರ ಜಾವ್ಚಾಕ ಜರೂರ ಆಶಿಲಿ ತೀ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾತಾನಾಸ್ತಾನ ಭಾಷಾ ಅನಿರ್ಭಂದ ಜಾಲಿ.

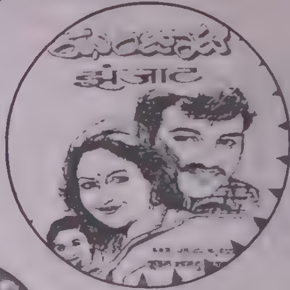
RG. Bhandarkar- ----------------------------

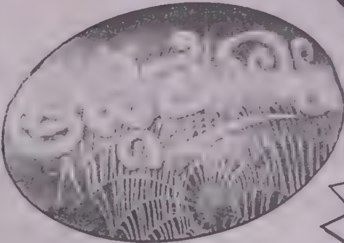
21.A.K. Priolkar - ------------------- Vol. XXV, Part 2, September 1956 P 123.

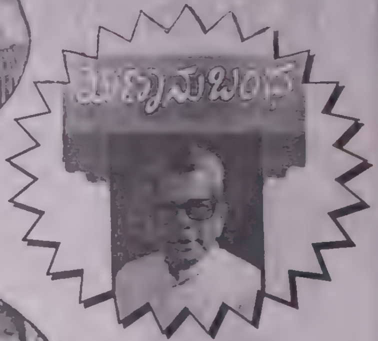
22. ಡಾ. ವಿ. ವಾ. ಪ್ರಭುದೇಸಾಯಿ – ಸತ್ರಾವ್ಯಾ ಶತಕಾಂತೀಲ ಗೋಮಂತಕಿ ಬೋಲಿ, ಪುಟ – 71

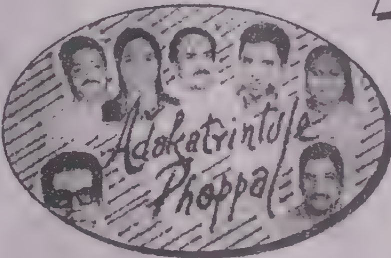
23. It has been said -------------------- David Divinger, The Alphabet, P. 301

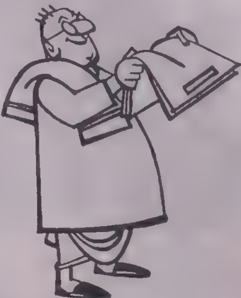

Adakatrintule
Phoppal

ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ರೂಪ ಸಂಪದಾ -2

ಹೇ ತರೇನ ಜಸೇ ರೋಮಿ ಆನಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪೀಚೆ ಸಹಾಯಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಸ್ತ್ರಿ ಧರ್ಮಪ್ರಸಾರಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಣು ವಾಪರಚಾಂತು ಯೆತಾಲಿ ತೆನ್ನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಾಷಾ ಉಲೌಚೋ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಮಾತ್ರ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ, ಮಾಯ ಭಾಷೇಕ ವಿಸರೀಲೆ ಆನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಪಾಸೂನ ಬ್ರಷ್ಟ ಜಾಲಿಲೋ. ಗೊಂಯಚೆ ಹಿಂದೂಲೆ ಮನಾವೈರ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಸತ್ತೇಚೋ, ರಾಜಕಾರಣಾಚೋ ಆನಿ ಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಪಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಆನಿ ಕೇರಳಾಂತ್ಲೆ ಹಿಂದೂಲೆ ಮನಾವೈರ್ ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಮಲಯಾಳಂ ಸಮಾಜಾಚೋ ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಾನ ಪಡ್ಲೋ. ಆನಿ ತಾಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ್ ಕಾಲಾಂತರಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಲೆ ಮಾನಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಆನಿ ಭಾಷಿಕ ಜೀವನ ಉದ್ವಸ್ತ ಜಾಲೆ. ಧನ, ದೌಲತ್, ಬೋಗ ಆನಿ ವಡವೀಕೇಚೆ ಹಾವೇಸಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಮನೀಷ ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ನಿಜ ಧರ್ಮ ಆನಿ ಕರ್ತವ್ಯ ವಿಸರಲೋ. ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಆತ್ಮಾ ಪಾಸೂನ ಪರಕೋ ಜಾಲೋ. ಇತಿಹಾಸಾಚೆ ರಾಜಕಾರಣ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಭಾವಾಂಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ತೋ ಸ್ವತ:ಚಿ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಸರಲೋ. ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಮೂಲ್ಯ ಅನಿ ಅಸ್ಮಿತಾಯ ಚಿಕಲಾಚೆ ಪೊಂಡಾಂತು ಗಾಲ್ಯಾಕ ಬೀ ತೋ ಮಾಕಸಿ ಮುಖಾರ ಪಳೇನಾಸ್ತಾಲೋ ಜಾಲೋ. ಪರಕೀ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆ ಪಾಯ ಸ್ಥಿರ ಆನಿ ಸುದೃಡ ಕರಚಾಕ ಆನಿ ವಾಡೋವ್ಚಾಕ ಕೊಂಕಣಿ ಮನುಷ್ಯಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ತನ-ಮನ ಪಣಾಕ ಲಾಯ್ಲೆ. ಗರ್ಭಶ್ರೀಮಂತ ಆಶಿಲೆ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಅವಯಿಕ ಗರೀಬ ಆನಿ ಲಾಚಾರ ದವರ್ರು ಮಾಂವಸಿಲೆ ಘರ ಸಜೋವ್ಚಾಂತು ತಾಣಿ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಆನಿ ಕತೃತ್ವ ವಾಪರಕಾ ಹೇ ಖರೇಚಿ ಲಜ್ಜಾಸ್ಪದ ಆನಿ ನಿಂದಾಸ್ಪದ ಆಸಾ. ವಶಿಷ್ಠ ಆನಿ ಜಾಣತೆ ಕೆನ್ನಾ ಹೇ ತರೇನ ಕರ್ತವ್ಯ ವಿಮುಖ ಜಾತಾಚಿ ತೆನ್ನಾ ಜನತಾ ದಿಗ್ಮೂಢ ಜಾತಾ. ಆನಿ ಸಮಾಜಾಚಿ ಗಡಿ ಸಡಲ ಜಾತಾ. ಅಸಲೆ ಸಮಯಾರಿ, ಅಸಲೆ ಬಿಕಟ ಆನಿ ವಿಸ್ಕಲಿತ ಜಾಲಿಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಂತು ಮನ ಶಾಂತ ದವರ್ರು, ಭಾಷಾ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಘಟಿತ ಕರ್ರು ಕೋಣೆತರಿ ಸಾವರ್ಲ್ಲಿ ಆನಿ ಮುಖಾವೈಲೆ ಪಿಡೀಚೆ ಉತ್ಕರ್ಷಕ ಪೋಷಕ ಅಸಲಿ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಆನಿ ಮನೋಭೂಮಿಕಾ ಕೋಣೆತರಿ ಆಯುಷ್ಯ ಬರ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಜೀಣೆ ಖರ್ಚೂನ ನಿರ್ಮಾಣ ಜರ್ ಕೆಲಿ ತರ್ ತ್ಯಾ ಮಹಾಪುರುಷಾಲಿ ಮಹಾನತಾ ಕಿತ್ಲಿ ವರ್ಣನ ಕರಚಿ.

ಅಸಲಿ ತೀ ಏಕ ಮಹಾನ್ ವಿಭೂತಿ - ಶಣೈ ಗೊಂಯ್‌ಬಾಬ-ಗೊಂಯಚೆ ಪುಣ್ಯ ಭೂಯೇಂತು ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲೆ. ಕೆನ್ನಾ ವಶಿಷ್ಠ ಆನಿ ಜಾಣತೋ ಮಣ್ಣು ಸಮಜಚೋ ವರ್ಗ ಲಾಚಾರ ಜಾವ್ನು ಪರಕಿ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಚಾಲಿ ರೀತಿ ಸ್ವೀಕಾರಚಾಂತು ಧನ್ಯ ಮಾನತಾಲೋ ತೆನ್ನಾ, ಜುಲ್ಮೆಕ ಬಳಿ ಪಡತ್ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಪ್ರಲೋಭನಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನ್ ಮಾತೆ ಸಕಲ್‌ಕರತ್‌ನಾಸ್ತಾನ, ವಿರೋಧಾಕ ನಮ್ರತೇನ ತೋಂಡ ದಿವ್ನು ತಮೋಯುಗಾಂತಬಿ ಸ್ವಭಾಷಾ ಆನಿ ಸ್ವಸಂಸ್ಕೃತೀಚಿ ಖರೆ ಜ್ಯೋತಿ ತಾಣೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿತ ಕೆಲಿ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಜನತೇಚೆ ಸ್ವಧರ್ಮ ರಿಕೌನು ದವರ್ಚೆ ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯ ತ್ಯಾ ಶಣೈ ಗೊಂಯಬಾಬಾನಿ ಕೆಲೆ.

ಶಣ್ಯೈ ಗೊಂಯಬಾಬ ಹೋ ಯುಗಪುರುಷ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ. ಕವಿ ರ.ವಿ.ಪಂಡಿತಾಃ ಮಳಿಲೆ ವರೀ

ಆಮ್ಹಿ ಅಸಲೆ
ಮೋನ ಜಾತ
ತುಕಾ ಲಾಗ್ನೂನ್
ಫುಲತ ಘೆಲೆ ...
ಪಾವ್ಲಾರ ತುಜ್ಯಾ
ಚಲ್ತಾ ಚಲ್ತಾ
ನಕಳತಾ
ಮನೀಷ ಜಾಲೆ.

ಶಣ್ಯೈ ಗೊಂಯಬಾಬಾಲೆ ವಿಷಯ ಶ್ರೀ ಕಾಶಿನಾಥ ನಾಯಕ ಮಣತಾಚಿ

ಸಿಟೂಕ ಬುದ್ದಿಚೋ, ಲಾಂಬ ವಿಚಾರಾಂಚೋ,
ಘಟ್ಟ ಕಾಳಜಾಚೋ, ಊಂಚ ಹಾವೆಸಾಂಚೋ,
ಬುದ್ದ, ಬಳಗೆ ಖರ್ಜೂನ ಲಾವ್ನು ಜೀಣ
ಅಜಸ್ತ್ರಾಂಚೋ ತಾಣೆ ತಯಾರ ಕೆಲೋ ಬಾಣ.
ಜಾಲಿ ತಾಂಡಿ ಪಳೋವಕ ಹೀ ! ಲೋಕಾಂಚಿ –
ರಾಂಗ ಲಾಗ್ಲಿ, ಜಸಿ ಖಾಯ್ ತೀ ಮುಯಾಂಚಿ.
ಲೋಕ ವಡ್ಲೆ ! ವಳಕತಾ ತಾಂಕಾ ಕೋಣ?
ಬೋಟಾ ಘಾಲಿ ತೋಂಡಾತ ಅಜಪಾನ.
ಮಾಗೀರ ಉಟ್ಲೋ ತೋ ಘೇವ್ನು ಚಂದ್ರಜ್ಯೋತ,
ಲಾವ್ನು ಸೊಡ್ಲೋ ತಾಣೆ ಬಾಣ ಅಂತ್ರಾಳಾಂತ
ನವಲತೆನ್ನಾ ಆಯ್ಕತ, ಅಜಾಪಾಂಚೆ –
ಓತ ಪಡ್ಲೆ ಜಮನೀರ ವಿಚಿತ್ರಾಂಚೆ !
ವೈರ್ ಘೆಲೋ ಉಜ್ವಾಡ – ಲೋಳ ಕರ
ಸರ್ಗ ದಿಸ್ಲೋ ಮನುಷ್ಯಾಂಕ ಧರ್ತರೇರ !
ನಯ್ ಅಜಾಪ, ದೀಪಕವಲಿ ಜಿವಾವಳ
ವಾಟ ಚುಕ್ಲಿ ಆಪಲಿ ಗಿರಾವಳ !
ತಾಳ್ಯೋ ತೆನ್ನಾ ಕೋಶೇನ ಕೋಣೆ ಚಾರ –
ದಿವನ, ಘಾಲೆ ಹಾಡೂನ ಗಳ್ಯಾಂತಹಾರ
ಕೋಣೆ ಜೊಡ್ಲೆ ತಾಕ್ಕಾ ಹಾತ್ ಭಾವಾರ್ತಾನ
ಪಿಸೋ – ಬಡಬಡ್ಲೆ ಕೋಣ ಮತ್ಸರಾನ.
ಗೋಡ ಹಾಸ್ಲೋ, ಪಳೋವನ ಚೊಯೋವಸೀನ
ಮಾನ ಭಾಗಯ್ಲಿ ತಸ್ಸಿ ನಮ್ರತೇನ
ಜಡ ಜಾಲೆ ಮನ, ಹೂಂಗೀತ ಪುಲಾಹಾರ –

ಘರಾ ಗೆಲೋ , ಉದಾಸ ಬಾಣಕಾರ !

ಕೊಂಕಣಿ ವಿಷಯ ಶಣ್ಯೈ ಗೊಂಯಬಾಬಾಲಿ, ಇತ್ಲಿ ಸೇವಾ ಜಾಲಿ ಕಿ ಕವಿ ಮನೋಹರ ಸರದೇಸಾಯ ಮಣ್ಣು ಶಕ್ಲೋ ಕಿ –

ಆಜ ಆಮ್ಹಿ ಜಾಲೆ ಗಿರೇಸ್ತ, ಅತಾ ಕಿತ್ಯಾಕ ಮಾಗಚಿ ಭೀಕ ?
ತುಜೆ ಕೃಪೇನ ಪೌರಷಾಂತ ಆಮ್ಚ್ಯಾ, ನಖೇತ್ರಾಂಚೆ ಆಯ್ಲೆ ಪೀಕ ...
ಶಣ್ಯೈ, ತುವೆ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬಾಟಾಂತ ಉಲವಕ್ ಲಾಯ್ಲೆ ಜಾಡಾ ರುಕಾ,
ದೋಳ್ಯಾ ತುವೆ ಪಿಯೆವನ ಘೆತ್ಲಿ ಗೊಂಯಚಿ ದುಖಾ, ಆಮ್ಚಿ ದುಖಾ.
ಹೇ ತರೇನ ಶಣ್ಯೈ ಗೊಂಯಬಾಬ ಕೊಂಕಣಾಚೆ ಭೂಯೆಂವಯರ ಆಯ್ಲೋ ಆನಿ ತೆನ್ನಾಚಾನ ಕೊಂಕಣೀಚೆ
ರೂಪರಂಗ ಸಾಮಕೆ ಬದಲಲೆ. ಹರದತ್ತ ಕಾಂಡೆ ಪಾರಕರ ಮಣತಾ,
ಶಿಲಾ ಜಾವ್ನು ಪಡಿಲಿ ಆವಯ ಭಾಸ
ತೀ ಲಾಮ ಉಮಾಸ ಪುಸಪಿ – ತೂಂಚ ಪಯ್ಲೋ ಪುಣ್ಯ ಪುರುಷ
ತುಜ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ಸಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ ಗಸಾಗಸ ಚವಲಿ ಪುಲ್ಲಿ
ತಿ ಲಿಖಾನಿ ನಯ್, ಜಾಧವಾ ಕಾಂಡೀಚ – ನವ್ಯಾ ನಿರ್ಮಾಣಾಚಿ
ಆನಿ ತುಜಿ ಜೇಣ?
ತೀ ತರ ಜಾಲಿ ಕಾಣಿ – ಮಹಾತ್ಮಾಚಿ !

ಹ್ಯಾ ಅಲೌಖಿಕ ವ್ಯಕ್ತೀನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಭೂಯೆಂಚೇರ, ಭಾಸೆಚೇರ, ಮಾತೆಚೆ ಕಣಕಣಾವ್ಯೆರ ಇತ್ಲೋ ಘಾಡ ಪ್ರೇಮ ಕೆಲೋ ಕಿ ತಾಗೆಲಿ ಉತ್ರಾ ಸತ್ಯಾಕ ಲಾಗ್ಲೂನ ನಾಅಸ್ಲ್ಯಾರ ಅಹಂಕಾರಾಚಿ ಉತ್ರ – ಅವಾಜ ಸೇ ದಿಸ್ತಾಲೆ. ಸ್ವತ: ಗೊಂಯಬಾಬ ಮಣತಾಲೆ, ಮಜಾ ಆನಿ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಮನಾಚಿ ಪಟವಾಣ ಕರೂಕ ಹಾಂವೆ ತುಮ್ಕಾ ನಾಕಾ ಜಾಲ್ಯೋ ಪಟಾಸಿ ಸಾಂಗೂಕ ನಾತ. ಮಜೇದರ ಏಕ್ಲಿ ಮಣನಿ ತುಮ್ಹಿ ತುಮ್ಚೆ ಬುದ್ದೀಚೆ ಸಾಣೀರ ಘಾಸೂನ ಮಳ್ಯಾತ್ ಆನಿ ಕಸಾಕ ಲಾಗ್ಲ್ಯಾರ್ ಘೆಯಾತ. ಕೊಂಕಣೀಚಿ ವಡವೀಕ ಕೊಂಕಣ್ಯಾಂಕ ದಾಖೋವ್ಚಾಕ ತಾಣಿ ಅಡೇಚ ಹಜಾರ ವರ್ಷಾಚೋ ಇತಿಹಾಸ ದಾವಳಲೋ ಆನಿ ತಾಂತುತ್ಲ್ಯಾನ್ ಏಕಾಪರಸ್ ಏಕ ಮೋಲಾಧಿಕ ರತ್ನ ತ್ಯಾ ಸಾಗರಾಂತ್ಲ್ಯಾನ ಕಾಡ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಕಾಮಾ ಖಾತೀರ ತೋ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕ, ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತ, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಜಾಲೋ. ಕೊಂಕಣೀಚೋ ವಿಕಾಸ ಆನಿ ಪ್ರಸಾರ ಚಾರಿ ಬಾಜೂನ ಕರ್ಚೆ ಖಾತೀರ ತಾಣಿ ಚಾರ ತಪಾ ತಾಪಸ್ಯ ಕೆಲೆ, ಜಾಕಾ ಲಾಗ್ಲೂನ ಆಜ ತಾಕಾ ಕೋಣ ಸತ್ಪುರುಷ ಮಣತಾ, ಕೋಣ ಮಹಾಪುರುಷ ಮಣತಾ, ಕೋಣ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯ ಮಣತಾ ಆನಿ ಕೋಣ ಪಿಸೋಬಿ ಮಣತಾ.

ಯಶ್ವಂತ ಪಾಲೇಕರ ಮಣತಾ,

ಬುದ್ದತುಜಿ	ವಜನಾವರಿ	ವೋತತಾನಾ
ತರಸಾದೀಚಾ	ಕಳಕಳತ	ಲೋಕಾನಮಳ್ಣೆ
ಧಾರೇವರಿ	ವಾಂವತಾನ	ಪಿಸೋಶಣ್ಯೈ
ಚಾರಿ ದಿಕಾನ	ಜೇಬತುಜಿ	ಶಣ್ಯೈ ಪಿಸೋ !
ದ್ರುವತಾನಾ,	ಪಾವಸಾವರಿ	ಕರಡಾವರಿ

ಲಿಖಾನ ಜೇ ತು	ಉತದಾರ	ಜಳತಾ ಕಸೋ !
ಜಳೂನ ಜಳೂನ	ಮಂಟಾಲೇತೆ	ಮಸಣವಟೇತ
ಜಾಬನ ಗೋಬರ	ಪಿಸೇತುಕಾ	ಗೋಬ್ರಾ ಪೋಂದಾ
ಖಂಯ ವತಾಲೋ	ವಾರ್‍ಯಾ ವಾಂಗ್ಡಾ	ಹುಯೇಲ್ ಮಾರೀತ್
ಕೋಣಾ ಖಬರ್	ವಾಂವತ್‌ಗೆಲೆ	ಖಾಬಾರ ಜಾಲೆ.

ಜಾಲ್ಯಾರ್ ವಡವೀಖೇಚೆ ಹಾವೇಸ ನಾಸಿಲೆ ಹ್ಯಾ ಮನುಷ್ಯಾಕ ಕೇವಲ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಮುಖಾರ ಆಶಿಲೆ ಆನಿ ತೇ ತೋ ಕರತ್ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಜೀಣ ಜಗತಾಲೋ.

ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯಬಾಬ ಹೋ ಶಕ ಕರತಾ ಆಶಿಲೋ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ್ ತಾಗೆಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ನಕೇವಲ ಹಾಲೀಚೆ ಕ್ಷಣಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ಆಸ್ತಾಲಿ ತರ್ ಇತಿಪಾಸಾಚೆ ವಾಯುಮಂಡಲಾಂತು ಚಾರೀ ದಿಸೇನ ಪಿರತಾಲಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಬ್ದ ಹಾಕ್ಕಾ ಸಾಕ್ಷ ದಿತಾಚೆ. ಉದಾರಣ :- ಆಮ್ಹಿ ಪಕ್ತ ಅತ್ತಾಚೋ ಕಾಲ - ಅತ್ತಾಚೆ ಘಟಕಾಚ - ಪಳೈತಾತ. ಆಜ ಆಮ್ಹಿ ಸಗ್ಗೇ ತರೇನ ಕಾಂಕಣವಾಳ ಜಾಲ್ಯಾತ. ದೇಖೂನ ಆಮ್ಗೇಲೆ ಭಾಗ್ಯವಂತ ಪೂರ್ವಜ್ಯೂಯ ತಸೇಚ ಅಸಿಲೆ ಅಸೆ ಆಮ್ಕಾ ದಿಸ್ತಾ. ಆಮ್ಹಿ ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲಾವೇಳ್ಯಾನ ಭೂತಕಾಲ ಪಾರಕ್ತಾತ. ಆಜ ರಾಜಕಾರಣ, ಧರ್ಮಕಾರಣ ಆನಿ ಭಾಷಾಕಾರಣ ಹಾಂತೂನ ಆಮ್ಹಿ ಸೂತ ಕೀ ಜಾಲ್ಯಾತ. ಆಮ್ಹಿ ಪೆಲ್ಯಾನ ರಾವ್ನು, ಕೋಣಾಕ ಆಪಡ ನಾಸ್ತಾನಾ, ಹರ ಲೋಕ ಕಿತೆ ಕರತಾತ ತೇ ಮೋನ್ಯಾನಿ ಪಳೈತಾತ. ಆಮ್ಹಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಬಂದೇಪಣಾಂತ ವಾವರತಾತ. ಹೇ ಭಾಷೇನ ಆಮ್ಗಲೆ ಕರ್ತುತ್ವಿ ಪೂರ್ವಜ್ಯೂಯ ಆಮ್ಚೆ ಸಾರಕೇಚ ಸೂತಕಿ ಆನಿ ಬಂದೇ ಆಸ್ಲೆ ಅಸೆ ತಾಂಗೆಲೆ ಚಿತ್ರ ಆಮ್ಚೆ ಸಾಮಕಾರ ಉಬೇ ರಾವತಾ. ಆಮ್ಕಾ ಊಂಚ ಹಾವೇಸಾಚೆ ದೇಖ ಮೆಳನಾ. ಆಮ್ಗಲೋ ಜೀಬ ಕಸಲ್ಯಾಚ ಸಾತ್ವಿಕ ಉಂಬ್ಬ್ಯಾನಿ ಪುರಪುರನಾ. ನಿಖಟ್ಯಾ ಬಂದೇ ಪಣಾಂತೂಚ ದೀಸ ಕಾಡೂಕ ಆಮ್ಹಿ ಜಲ್ಮಾ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ ಆನಿ ಸಾಸನಾಂಚಿ ಸಾಸನಾ ಆಮ್ಕಾ ಅಸೇಚ ತರೇನ ಆಸೂಕ ಜಾಯ್, ಆಸಿ ಸಾಪ ಉಣಾಕ ಆನಿ ಹೀನ ಭಾವನಾ ಆಮ್ಚಿ ಮನಾಚಿ ಜಾಲ್ಯಾ. ಹೀ ಅಸಲಿ ಭಾವನಾ ಜಾವಕ ನಾಅಸಿಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಆಮ್ಹಿ ನಿಜಾಚೇಚ ಹುಷಾರ್ ಆನಿ ಬುದವಂತ ಕೊಂಕಣೆ ಆಜ ಸಗಳ್ಯಾ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಾಚೆ ರಾಜಕಾರಣ, ಧರ್ಮಕಾರಣ ಆನಿ ಭಾಷಾ ಕಾರಣ ಹಾಂತೂತ ಮುಖಾವೈಲೆ ಮಾಲಗಡೆ ಚತುರ ಏರೇಕಾರ ಜಾವ್ನು, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಾಚೆ ಭಾಗ್ಯವಂತ ತಾರೂ ಕೆನ್ನಾಚ ಖಂಯ್‌ಚೇ ಬಾಟೇಕ ಲಾಗೂಕ ದೀನಾಸ್ತಾನಾ ಸುಸಂಗೀತ, ಸಾಯ ಸಂಗೀತ ಆನಿ ಹುಸ್ಕಾ ಮೆಕಳೇ ಚಲೈತಾಲೆ ಅಸ್ಲೆ. ಪಣೂನ ಬಗ್ಗೆ ಆಮ್ಹಿ. ಆಮ್ಹಿ ಆಮ್ಗಲ್ಯಾ ಉಜಲ ಭೂತಕಾಲಾಚೆ ಸುಂದರ ಭೂತ ಬಿಸಲ್ಲೆ. ಆಮ್ಹಿ ತೇ ಪೈಸ ಹಾಡೂನ ಘಾಲೆ ಆನಿ ಆಜ ಸಗ್ಗೆ ತರೇನ ಕರ್ಮಕಟ್ಟಟೆ, ಬಿಕಾಡೆ ಜಾಲೆ. ಆಜೂನ ಹಾಂವ ಮಗೆಲ್ಯಾ ಅಸ್ತಪಂತ ಆನಿ ಉಮೇದಿಬ್ಯಾ ತರಣ್ಯಾ ದಾಖಟ್ಯಾಬ್ಯಾ ಬುರ್ಗ್ಯಾಂಕ ಆಗ್ರೋಕರೂನ ಆಡೂನ ಸಾಂಗ್ತಾ ಕೀ ಎನ್ನಾದರ ತೇ ಭೂತ ಉಪಕಾರ ಕರ್‍ನು ಸೋದ್ನು ಕಾಡಾತ ಆನಿ ತುಮ್ಕಾ ಕಾಂಟ್ಯಾರ್ ಬಸ್ಯಾತ. ತುಮ್ಹಿ ತುಮ್ಗಲೋ ಪುವಿಲೋ ಭಾಗ್ಯಾಚೋ ಇತಿಹಾಸ ಬಾರಕಾಯೇನಾ ಬಿಸ್ಕೂನ ಪಳೇಯಾತ ಆನಿ ತೇ ಭಾಷೇನ, ತುಮ್ಹಿ ತುಮ್ಚಿ ಆತ್ತಾಚೆ ಆನಿ ಪುಡಚೆ ಕಾಲ ತಾರಾಯತ. ತುಮ್ಕಾ ಧಂಗ ನಾಸಪಾನ, ಹಿಂದಸುರೇಪಣಾನ, ಆಳಸಾಯೇನ ಆನಿ ಘಾಲೇ ಪಣಾನ ಜೇ ಪರಕೇ ಸುಭಾರತಿ ಲೋಕ ತುಮ್ಕಾ ಘರಾಂತ ರಿಗೂನ ತುಮ್ಕಾ ಹಡ್ಯಾರ್ ಬಸ್ಲ್ಯಾತ ಆನಿ

ರನಿಪಣ ಚಲ್ಯೆತಾತ ತಾಂಗೆಲೋ ಪತಾಸೀಚೋ ತಡುಕಿ ಇತಿಹಾಸ ತುಮ್ಹಿ ಉಷ್ಟಾವ ನಾಕಾತ. ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಮೆಂದೂನ ತುಮ್ಹಿ ಯೇವ್ನು ನಾಕಾತ. ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಪೋಸ್ಯಾನ ತುಮ್ಹಿ ಉದಕ ಪಿವು ನಾಕಾತ. ತಾಂಕಾ ತುಮ್ಹಿ ಕೊಂಕಣಾಚ್ಯಾ ಆಡ್ಯಾಬಾಯರ್ ಬೆಗೀನ ಧಾಂವುಡಾಯಾತ ಆನಿ ತುಮ್ಗೆಲೆ ನಿಜಾಚೆ ತೇಜಿಷ್ಠ ಆನಿ ಓಜಿಸ್ವ ಬುದ್ದೀನ ಯೆವ್ಜಾತ ಆನಿ ವಾವುರಾತ. ಮುಂಟಕಿ ತುಮ್ಹಿ ಬರ್‍ಯಾಕ ಪಾವ್ತಾಲೆ.

ತೇ ಸಾತ್ವಿಕ ಸಂತಾಪಾನ ಮುಖಾರ ಸರ್‍ನು ಘೋಷ ಕರತಾಚಿ, ಆಮ್ಗೆಲೆ ಭಾಷೇಚೆ ಕುಳಾರ ವೇದಾಚ್ಯಾ ಕುಲವಂತ, ಗಿರೇಸ್ತ, ನಾವಾದಿಕ ಆನಿ ಲೌಖಿಕವಂತ ಘರಣ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಅಸಾ ಮಣಪಾಚೆ ಗಣಗಣೀಲ ದೀಸ್ತಾ. ತ್ಯಾ ಖಾತೀರ ಆಮ್ಕಾ ಕೊಂಕಣ್ಯಾಂಕ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಭಾಷೇಚೋ ಮೋಟೋ ಅಭಿಮಾನ ದಿಸೂಕ ಪಾವೋ. ಆಮ್ಹಿ ಕೊಂಕಣೇ ಬಾಬತ್ ಕುಲಾ ನಯತ್. ಆಮ್ಕಾ ಪರಕ್ಯಾ ಭಾಷ್ಯಾಚ್ಯಾ ಲೋಕಿಕಾರ ವಾಚಪಾಚಿ ಗರಜನಾ. ಹ್ಯೋ ಭಾಷ್ಯೋ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯೋ ಆವಯ್ ಭಾಷ್ಯೋ ನಯತ್. ದೇಖೂನ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಭಾಗ್ಯವಂತ ಆವೈಚೆ ಮಾಂಡೇರ ಬಸೂಯಾ ಆನಿ ಮಾತೆ ವೈರ್ ಉಬಾರೂನ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾ ಕಡೇನ ಪಳೋವ್ಯಾ.

ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯಬಾಬ್ ಕೇವಲ ರಾಜಕಾರಣ ವಾವುರಪಿ ನಯ್ ತರ್ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಕರ್ಮಾ ವಿಷಯ ಖೋಲ ಜಾಣಕಾರ ಆಸಿಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ನೂನ ಲೋಕಾಂಕ ಕೇವಲ ಉಪದೇಶ ಆನಿ ವ್ಯಾಕ್ಯಾನ ದೀವ್ನು ತೇ ಗಪ್ ಉರ್ಲೆ ನಾಚಿ. ಅಪಣ್ಯಾಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉತ್ರ ಪುರಾವ್ಯಾ ಸಹಿತ ಸಿದ್ಧ ಕರ್‍ನು ದಾಖೈತಾಲೆ. ತೇ ಮಣತಾಲೆ, ಮಜಾ ಆನಿ ತುಮ್ಯಾ ಮನಾಚಿ ಪಟವಣ ಕರೂಕ ಹಾಂವೆ ತುಮ್ಕಾ ನಾಕಾ ಜಾಲ್ಯೋ ಪಟಾಸಿ ಸಾಂಗೂಕನಾತ. ಮಜೇ ದರ್ ಏಕ್ಲಿ ಮಣ್ಣಿ ತುಮಿ ತುಮ್ಚೆ ಬುದ್ದೀಚೆ ಸಾಣೀರ ಘಾಸೂನ ಪಳಯಾತ ಆನಿ ಕಸಾಕ ಲಾಗ್ನ್ಯಾರ ಘೆಯಾತ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲಿ ಮಹಾನತಾಯ ದಾಖೌನು ದಿವ್ಚಾಕ ತಾಣಿ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಭಾಷಾಂಚೋ ಆನಿ ಗೃಂಥಾಂಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರ್‍ನು ಕೊಂಕಣೀಚಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ಬಾಂದಾವಳ ಬಾಂದ್ಲಿ. ಕೊಂಕಣೀಚೆ ನಾದಶಾಸ್ತ್ರ ತಾರಾಯ್ಲೆ. ಗೋಮಂತೋಪನಿಷದ್ ಬರೋವ್ನು ಸಿದ್ಧ ಕೆಲೆ ಕೀ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಸರಳ ಭಾಷೇಂತು ಗಂಭೀರ ವಿಷಯ ಬೀ ಬರೋವ್ಚೆ ಸಾಧ್ಯ ಅಸಾ. ಭಗವದ್‌ಗೀತೆಚೆ ರಹಸ್ಯ ಸಹಜತಾಯೇನ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಉತ್ರ್ಯಾಲೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೋ ಇತಿಹಾಸ ಸಾಂಗ್ಚಾಕ ಗೊಂಯಕಾರಾಲಿ ಗೊಂಯಭಾಯ್ಲಿ ವಸಣೂಕ ದಾಖೈಲಿ. ಅನೇಕ ವಿಷಯಾಂಚೇರಿ ತಾಣಿ ಪುಸ್ತಕ ಬರ್‍ಯೈಲಿ ಆನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಂಕಣೀಚೆ ಸುಪ್ತ ಸಾಗರಾಂತ್ಲೆ ಮೋತಿ ಅಸಿಲೆ. ಉದಾರಣ :-

ಆವೈಕ ಉಪಾಸಿ, ರಡತ ಘರಾಬಾಯರ್ ದಾಂವಡಾವನ ಪರಕೇಕ ಲಾಗ್ಹಿ ಕರಚೆ ಆನಿ ತಿಕಾ ಪ್ರೋಳ್ಯಾಂಚೆ ಜವಣ ಘಾಲ್ಚೆ ಅಸೆ ಧಡ ಮೆಂದೂಚೋ ಸಂವಸಾರಾಂತ್ಲೋ ಕೋಣೂಚ ಮನೀಷ ಸಾಂಗತ ಅಸೆ ಮಾಕಾ ದಿಸ್ನಾ. ಅಸಾನಸಿ ತಸೇ ಕೋಣೂ ಮಾಕಾ ಸಾಂಗೂಕ ಯೆತಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಚಿ ತಕ್ಲಿ ತಾರ್‍ಯಾರ ನಾ ಅಸೆ ಸಮಜೂನ ತಾಚೇ ಕಡೇನ ವಾದ ಘಾಲ್ಚೆ ಭಾಷೇಕ ದೋನೂ ಹಾರಿ ಅಪಣಾಕೂಚ ಅಸೆ ಮಣೂನ ಹಾಂವ ಒಗೋ ರಾವ್ನಾ. ಅಖೇರೇಕ ಮರಾಠಿ ವಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲಿ ದುಸ್ರಿ ಕಸಲಿ ಪರಕಿ ಭಾಷ ಕಿತ್ಲಿ ಕಪಲ ಪೋಡನಿ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಮಹಾಸಪ್ತಮಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಚಿ ಆವಯ ಭಾಷ ಜಾಯ ಸಾರಕಿ ನಾಸೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋಚ ಜಯಜಯಕಾರ ಜಾತಾಲೋ

ಮಣಪಾಚೆ ಬೌನ ಬೌನ ಸಾಂಗೂನ ಮಾಜಿ ಲಿಖಣಿ ಹಾಂವ ಮಜೆ ಆವಯ್ ಭಾಷೇಚಿ ದುಸ್ರೆ ಸೇವಕ ಲಾವಕ ಚಲ್ಲೋ.

ಘಾರಿಯಾ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ವಿದ್ಯೇಕ ಗಣಗಣೀತ ಉಜ್ವಾಡಾಚಿ ನೀಂದ ಮಂತಾಲೋ, ಫ್ರಾನ್ಸೇಸ್ ಭಾಷೇಂತು ತಾಣಿ ತಿಕಾ ಸೊಮೇಲ ಲೂಯ್ಡಿಡೆ ಹೇ ನಾಂವ ದಿಲಾ. ಇಂದ್ರಿಯಾಂಕ ಜೆ ಗಿಣ್ಯಾನ ಜಾಗೇ ಪಣಾಂತ ಜಾಯ್ನಾ ತೇ ಗಿಣ್ಯಾನ ತಾಂಕಾ ನಿಂದೇತ ಜಾತಾ ಮಣಪಾಚೆ ತೋ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಪ್ರಯೋಗಾನಿ ಸಿದ್ಧ ಕರ್‍ನು ದಾಖೈತಾಲೋ. ತಾಣೆ ಪಾಂಚ ಹಜಾರಾ ವ್ಹೈರ್ ಮನಷ್ಯಾಂಕ ಹೀ ಅಸಲಿ ನೀಂದ ಲಾಗಸಿ ಕೆಲಿ. ಹೇ ಗಣಗಣೀತ ನಿಂದೇತ ಆಸ್ತಾನಾ ತೋ ತಾಂಕಾ ಭಾಂಯ್ಚೆ ನಿಕಟೆ ಉದಕ ನಿಂಬಾಚ್ಯಾ ರೋಸಾ ಭಾಷೇನ ಲಾಗಸೆ ಕರತಾಲೋ. 1719 ತು ತಾಣೆ ಗಣಗಣೀತ ನಿಂದೇಚೆ ಕಾರಣ ನಾಂವಾಚೆ ಏಕ ಪುಸ್ತಕ ಉಜ್ವಾಡಾ ಹಾಡ್ಲೆ. ಹಾಂತೂನ ತಾಣೆ ಸಿದ್ಧ ಕೆಲೆ ಕೀ ತೀ ನೀಂದ ಲಾಗ್ಲೂಕ ಚುಂಬಕಿ ವಾಳಾಚಿ ವಾ ಪ್ರಯೋಗ ಕರತಲ್ಯಾಚೆ ಇತ್ಸೇಚಿ ಗರಜನಾತಿ, ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಮನಷ್ಯಾಚೆ ಖಾಸಾ ಸುಲೇಸೇಚೇರ್ ಅಸಾ--- ತೋ ಕೊಣ್ಯೆ ಮನಷ್ಯಾ ಕಡೇನ ಏಕ ಉತ್ರ ಉಲೇ ನಾಸ್ತಾನಾ ತಾಗೆಲೆ ಭಾವನೇನ ತಾಗೆಲೋ ಹಾತ ವಾ ಪಾಯ ಜೈಚೆ ಥೈ ದರಿಲ್ಯಾ ವರಿ ಕರತಾಲೋ. ಹ್ಯೋ ಕರಣ್ಯೋ ಖರೇ ಪಣಾ ನಿಶಿ ಪ್ರಯೋಗ, ಕರ್ತಲ್ಯಾಚಾ ಬಳಗ್ಯಾನ ಘಡನಾತ. ತ್ಯೋ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಮನಷ್ಯಾಚೆ ಭಾವನೇನ ಗಟ್ಟಾತ. ಜಸಿ ಜ್ಯಾಚಿ ಭಾವನಾ ತಸೋ ತೋ ಜಾತಾ. ಅಸೆ ಜೇ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾನ ಭಗವದ್ ಗೀತೇಂತ ಮಳಾ ತೇ ಇಲ್ಲೇಯ ಲಟಕೆ ನಯ್. ಮನ ಮನಷ್ಯಾಕ ಬಾಂದೂನ ಘಾಲ್ತಾ ಆನಿ ಮನೂಚ ಮನಷ್ಯಾಕ ಮೆಕ್ಲೇಯ ಕರತಾ ಹೇಚ ಖರೆ. ರಾಜವಾಕ ಸೊರೋಪ ಸಮಜೂನ ಮನೀಷ ಅಂಗ ಕಟ್ಟಾ ಆನಿ ಜೋರ ಯೇವ್ನು ಮರತಾ ಹೇ ಲಟಕೆ ನಯ್. ಅಪೂಣ ಮರತಲೊ ಅಸೋ ವಾಯಟ ಕಾರಾಚೋ ಸಮಜ ಜಾಯತ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಕಾ ವಕದ ಪಾರನಾ ಆನಿ ತೋ ಕರ್‍ಯಾಚೇಚ ಮರತಾ. ತಸೀಚ ಅಪೂನ ಬರೋ ಜಾತಾಲೋ ಅಸೊ ಸಮಜ ಜಾಯತ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೋ ನಿಕಟ್ಯಾ ಉದಕಾನ ಬರೋ ಜಾತಾ ಮಣಪಾಚೋ ಜಾಯತ್ಯಾ ವಯಜಾಂಕ ಅನುಭವ ಅಸಾ. ಹಾಜೆ ವೈಲ್ಯಾನ ಮನಷ್ಯಾಚಾ ಮನಾಚೇರ ಸಗ್ಗೆ ಆಧಾರನು ಅಸಾ ಹಾಂತೂನ ದುಬಾವ ನಾ. ತಾಚ್ಚಾ ಮನಾಕ ಜಸಿ ಸುಲೂಸ ಮೆಳತಾ, ತಸ್ಸಿ ತಾಚಿ ಭಾವನಾ ಜಾವ್ನು, ತಸ್ಸೆ ತಸ್ಸೆ ಪರಿಣಾಮ ಘಟ್ಟಾತ ಹೋ ಗಡಗಂಜ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪಾರಿಯಾನ ಉಕತಾಡಾ ಹಾಡ್ಲೋ ಹಾಂತೂತಚ ತಾಚ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಕ ಸದಾಚೆ ಮಹತ್ವ ಅಸಾ. ಹೋ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕೆನ್ನಾಚ ಲಟಕೋ ಜಾಯಸೋ ನಾ. ಘಾರಿಯಾ ಪಾಟ್ಯಾನ ಬೂಲ ವಿದ್ಯೇಚ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ ಸಗಳ್ಯಾಂತ ಪಯ್ಲೋ ಪಾಠ ಆನಿ ಪಯ್ಲೆ ತೀ ಕಲೇಚೋ ಮಾನ ದಿಲಾ.

ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯಬಾಬಾಲೆ ಹೇ ಏಕ ವ್ಯಾಕರಣಿ ವಿವೇಚನ ಪಳಯಾಚಿ. ಹೋ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಹರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾಂತ್ಲೋ – ಓಕಾರ ಖಂಚಾನ ಆಯ್ಲೋ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಃ ಕುಸಾವ್ಹೆಯ್ಲ್ಯಾನ ತೋ ಆಯ್ಲೋ ಆಶ್ಶಿ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂಚೆ ಮತ್ ಆಸಾ. ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಕಾಯ್ ಉತ್ರಾಂಕ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಕಃ ಲಾವಂಚಿ ಚಾಲ ಆಸಾ . ಪರಂತ ತಿತಲ್ಯಾನ ತಾಚ್ಯೋ ಅರ್ಥ ಬದಲ ನಾ. ದೇಖಿಕ, ಅಭಿ – ಅಭೀಕ – ಕಾವಳಗೋರು – ಯಾವ – ಯಾವಕಃ – ಜಂಬಾಚೋ ರೊಟಕೋ, – ಘಟ – ಘಟಕಃ– ಬುಡಕುಳೋ – ಬ್ರಮರ – ಬ್ರಮರಃ – ಮೊವಾಮೂಸ. ಪರಂತ ಕಃ ಕೂಸ ಲಾಯನಾಸ್ತಾನಾಯ

ಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಅ: ನ ಸೊಂಪಿಲ್ಯಾ ಪರುಶಲಿಂಗಿ ಉತ್ರಾಂತು ಅ: ಚೋ ಓ ಜಾತಾ. ಅ: ್ಯಾ ಫುಡೆ ಅ ವಾ ಮೋವ ವ್ಯಂಜನ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ ವಿಸರ್ಗಾಚೋ ಊ ಜಾವ್ನು ತೋ ದಲ್ಯಾ ಅ ತ ಮೆಳೂನ ಓ ಜಾತಾ. ದೇಖಿಕ – ಮಾಧವ: ಜಯತಿ–ಮಾಧವೋ ಯತಿ.

ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯಬಾಬಾನಿ ಗೀತೆಚೆ ಭಾಷಾಂತರ ಕೆಲಿಲೋ ಉದಾರಣ : ಕೊಣಾಚ ಬಾಚೋ ದ್ವೇಷ ಕರಿನಾ ಜಾಲ್ಲೋ, ಸಗ್ಳ್ಯಾಂಚೋ ಇಷ್ಟ ತಸ್ಸೋ ಕಾಕಳೂತ ಅಸಿಲೋ, ಜೆ ಪಣಾಚಿ ಓಡ ನಾಸಿಲೋ, ಸುಖ ದು:ಖ ಸಾರಕೀ ಲೇಖತಾಲೋ, ದುಸ್ರ್ಯಾಂಚೋ ನ್ಹಾ್ಯ ಸೋಸ್ತಾಲೋ,

ಸದಾ ದಾದೋಸಿ, ಯೋಗ ಬುದ್ದೀನ ಚಲ್ತಾಲೋ, ಇಂದ್ರೀಯಾ ಆಳಾಬಂದಾ ಡಿಲೋ, ಘಟ ನಿಶ್ಚಯಾಚೋ, ಮನ ಆನಿ ಬುದ್ದಿ ಮಕ್ಕಾ ಅರ್ಪಿಲ್ಲೋ, ಅಸೋ ್ಯೋ ಮಜೋ ಭಕ್ತ ತೋ ಮಜೋ ಅಪೂರ್ವಾಯೇಚೋ.

ಜಾಕಾ ಪಳೋವ್ನು ಲೋಕ ಕಾಂವ್ಚೆನಾತ ಆನಿ ಲೋಕಾಂಕ ಪಳೋವ್ನು ತೋ ಕಾಂವ್ಚೆನಾ, ಜಾಯ ಜಾಲ್ಲೆ ಮೆಳೂನ ತೋ ಬುರ್ಕುಟನಾ, ದುಸ್ರ್ಯಾಚೆ ಬರೇ ಪಳೋವ್ನು ಜಾಕಾ ದುಸ್ವಾಸ ರಿಗ್ನಾ, ಭಯ ಆನಿ ಉಬಗಣ ಹಾಂಚೆ ಪಾಸೂನ ಜೋ ಮೆಕಳೋ, ತೋ ಮಜೋ ಅಪೂರ್ವಾಯೇಚೋ.

ಆಸ್ತಾ ನಾಸಿಲೋ, ಕುಡೀನ ಆನಿ ಮನಾನ ನಿರ್ಮಲ, ಆಳಸಾಯ ನಾಸಿಲೋ, ಬರೇ ವೈಟ್ ಲಾಗ್ನೂ ಘೆನಾ ಜಾಲೋ, ದುಸ್ರ್ಯಾನ ಪಿಡಲ್ಯಾರ ಕಷ್ಟಿ ಜಾಯ್ನಾ ಜಾಲ್ಲೋ, ಪಳಾಚೆ ಆಸ್ತೇನ ಕಸಲೀಯ. ಕರಣಿ ಕರೀನಾ ಜಾಲ್ಲೋ, ಅಸೊ ಜೋ ಮಜೋ ಭಕ್ತ ತೋ ಮಜೋ ಅಪೂರ್ವಾಯೇಚೋ.

ಜಾಯ ಜಲ್ಲೆ ಮೆಳೂನ ಜೋ ಬುರಕುಟನಾ, ನಾಕಾ ಜಾಲ್ಲೆ ಮೆಳೂನ ಜೋ ಉಬಗ ನಾ, ಆಸಿಲೆ ಹೊಗ್ಡಾ ವಲ್ಯಾರ್ ಜೋ ಖೇದ ಕರಿನಾ, ನಾಅಸಿಲೆ ಮೆಳಪಾಚಿ ಜೋ ಬಾಂದಸಾ ದರಿನಾ, ಜಾಣೆ ಬರೇ ಆನಿ ವೈಟ್ ಸೋಡ್ಲೆ ಅಸೋ ಜೋ ಭಕ್ತಿವಂತ ಮನಿಷ ತೋ ಮಜೋ ಅಪೂರ್ವಾಯೇಚೋ.

ಶತ್ರು ಆನಿ ಇಷ್ಟ, ಹಾಂಕಾ ಸಾರಕೋ, ತಸ್ಸೇಚ ಮಾನ ಅಪಮಾನ, ತಂಡ – ಹೂನ, ಸುಖ –ದು:ಖ, ಹಾಂತೂನ ಸಾರಕೋ, ಕಸಲೀಯ ಓಡ ನಾ ಅಸಿಲೊ,

ನಿಂದಾ ಆನಿ ತೋಕಣಾಯ ಜಕಾ ಸಾರಕಿ, ತೋಂಡ ಸುವಾದೀನ ಅಸಿಲೊ, ಜೇ ಕಿತೆ ಮೆಳತಾ ತಿತ್ಲ್ಯಾನ ದಾದೋಸಿ, ಘರದಾರಾಚಿ ಓಡನಾಸಿಲೋ, ತೀರ ಬುದ್ದಿಚೋ, ಅಸೋ ಜೋ ಭಕ್ತಿವಂತ ಮನೀಷ ತೋ ಮಜೋ ಅಪೂರ್ವಾಯೇಚೋ.

ಏೋಡಚೆಲೆ ಹೊಡ್ಲೆ ವಸ್ತಿ ಭಾಷೇನ ಮಾಕ್ಕಾ ಲೇಖೂನ ಆನಿ ಮಜೇರ ಪಾತ ಯೇವ್ನು ಮರಣಾ ತಸೂನ ಮೆಕ್ಲೋ ಜಾವಪಾಚೋ ಹೋ ಪವಿತ್ರ ಉಪಾಯ ಹಾಂವೆ ಸಾಂಗಿಲೆ ಭಾಷೇನ ಜೇ ಚಲೈತಾತ್ ತೇ ಭಕ್ತ ಮಜೆ ಚಡ ಅಪೂರ್ವಾಯೇಚೆ.

ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯಬಾಬಾಕ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉಲೋಪ ವಿಚಾರ ಕರ್ನು ಮನಪೂರ್ವಕ ಕರಚೆ ಆಶಿಲ್ಯಾನ ತಾಂಗೇಲಿ ಲೇಖನಿ ಜಿತಲಿ ಪ್ರಭಾವಿ ತಿತ್ಲೀಚಿ ಭಾವಪೂರ್ಣ ಆಸ್ತಾಲಿ. ಉದಾರಣ :– ತಾಣಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಂಕ ದಿಲಿಲೋ ಉಪದೇಶ. ತೇ ಮಣತಾಚಿ, ಬರಪ

ಶಿಕಿಲ್ಯಾಂಚೆ ಜ್ಞಾನ ಮಳ್ಯಾರ್ ಛಾಪಿಲ್ಲೆ ಜ್ಞಾನ. ತೇ ಕೇಸರಿ ಥ ಸೆರೋಲ್ಲಾದಮ್ ಥ ನಾ
ಜಾಲ್ಯಾರ್ ದುಸ್ರಾ್ಯ ಕಸಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತ ಬರಿಲೆ ಆಸ್ತಾ. ಬರಪ ಶಿಕೂಂಕ ನಾಅಸಿಲ್ಯಾ
ಭಾಷೇನ ತೇ ಜರೀಚೆ ತಾಜೆ ತಾಜೆ ಜ್ಞಾನ ಪಿಯೇನಾಥ. ತಾಂಕಾ ತಿತ್ಲಿ ಪುರಸದೂಚ
ಮೆಳ್ನಾ. ಸಮುದ್ರ ಕಿತ್ಯಾಕ ಗಾಜತಾ, ನಯೋ ಕಿತ್ಯಾಕ ದಾಂವತಾತ, ದೊಂಗರ್ ಕಿತ್ಯ
ಮಣತಾತ, ಜಾಡಾ ಕಿತ್ಯಾಕ ದೋಲತಾತ, ಪುಲಾ ಕಿತ್ಯಾಕ ಹಾಸ್ತಾತ, ಸುಖಿಣೆ ಕಿ
ಗಾತಾತ, ಸಾವದಾಂ ಕಸ್ಸಿ ನಾಚತಾತ, ಹೇ ತೇ ನಿಕಾಲೂಸ ಧ್ಯಾನಾಂತ ಘೇನಾತ. ಇತ್ಲೆ
ಜಾವ್ನು ತೇ ಬರಪಾಕ್ಷರಿ ತೇ ಬರಪಾಕ್ಷರಿ. ವಿದ್ವಾನ ತೇ ವಿದ್ವಾನ, ಜ್ಞಾನಿ ತೇ ಜ್ಞಾನಿ. ಕರ್ರೊ
ಜ್ಞಾನಿ ಪಡ್ಲೋ ಏಕೇಕ ಋಸೀಕ. ತೋ ಅಸೂನ ನಾಸೂನ ಸಾರಕೋಚ. ತೋ ವಿದ್ವಾ
ನಯ್. ತಾಕಾ ಕೋಣ ವಿಚಾರಿನಾತ. ತಾಂಚ್ಯಾ ಹಿಸಪಾನ ಕೂಬಸೆ ಬರಪ ಶಿಕ್ತಾ
ತೇಚ ವಿದ್ವಾನ. ಹೋ ಕಸ ಲಾವಾಕ್ ಘೆಲ್ಯಾರ್ ಋಗ್ವೇದಾಂತ್ಲೆ, ಮುಸ್ತಿತಲೆ ಸಗ್ಗೆ ಮೋ
ಮೋಟೆ ಋಷಿ ಅವಿದ್ವಾನಾ ಬಿತರ್ ಜಮಾ ಜಾತಾಲೆ. ಯೇವ್ಹೂನ ಪಳೇಳ್ಯಾರ್ ತೇ
ಋಷಿ ಕಸಲೆ ಪುಸ್ತಕಾ ವಾಜ್ತಾಲೇತ? ಖಂಯಚೋ ಶಾಲಾನಿ ಶಿಕ್ತಾಲೇತ ? ಋಗ್ವೇದಾಂತ್ಲಿ
ಹಜಾರಾ ವೈರ್ ಜೇ ಸ್ತೋತ್ರಾ ಅಸಾತ್ ತೀ ತಾಣೀಚ ಪಯ್ಲಿ ವಯ್ಲಿ ಗಡೈಲೀತ. ತೇಚ
ತಾಂಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಕವಿತ. ತೇಂಚ ತಾಂಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಪುಸ್ತಕ. ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಸಾರಂತ್ಲೆ ಪಯ್ಲೆ
ಮಳ್ಯಾರ್ ಚಿಂತಾನಾ. ತಾಂಚೆ ಮುಸ್ತೀಂತ ಶಿಲೇಟಿ ನಾಅಸಿಲ್ಯೋ. ಫೋಲಿ ನಾಅಸಿಲ್ಯೋ
ಆನಿ ಪಳನೇರ್ ದೂಳ ಘಾಲೂನ ಬೋಜಾ ಜರೋವಚಿ ಚಾಲ ನಾಅಸಿಲಿ ಬೋಳ
ತೇ ನಕಲ ಅಸ್ಲೆ. ತೇ ಪಕತ್ ಕವಿತ ಗಡೈತಾಲೆ. ಆನಿ ಆಯ್ಕೂನ ಪಾಠ ಕರ್ತಾಲೆ
ದೇಖೂನ ತಾಂಗೆಲೆ ವಿದ್ಯೇಕ ಶೃತಿ ಮಳ್ಯಾರ್ ಆಯಕಪ್ ಹೇ ನಾಂವ ಪಡ್ಲಾ. ಮಿತ್ರ
ವರುಣ, ಇಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು, ಸವಿತ್ರು, ಸೋಮ, ಅಶ್ವಿನ, ಉಷಾ, ಅಧಿತಿ, ಸರಸ್ವತಿ
ಹ್ಯಾ ಅನಿ ಹೇರ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ನಿಜಾಚಿ ನಿರ್ಮಾಣಿ ಗಾಜೈಣ್ಯಾ ದೇವತಾಂಕ ತಾಣಿ ಅಪ್ಲಾ
ರುಚಾನಿ, ಸೂಕ್ತಾನಿ, ಮಂತ್ರಾನಿ ಹೊರಾಯ್ಲ್ಯಾತ್. ತಾಂತೂತ್ಲೆ ಕವಿತ ಪಳೋವ್ನು ಮಾಟ
ಹೊಡ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಾ ಗೊಳ್ಳೈಲ್ಯಾ ವಿದ್ವಾನಾಂಚೇಯ ಮತಿ ಗುಲ್ ಜಾತಾ. ಕೀನ ಬರ ಹ
ಬೂಂಯಿ ಸೊಡೂನ ತೇ ಅಂತ್ರಾಳಾಂತ ಪೇಯತಾತ. ಇತ್ಲೇ ಹೇ ವಿದ್ಯೇಚೆ ಬಳಗ
ತ್ಯಾ ಪರೀಕ್ಷಾ ದಿವಕ ನಾಅಸಿಲ್ಯಾ ಋಷೀಕ ಕೈಸೂನ ಆಯ್ಲೆ ? ... ... ಪೂರ್ವಿಲೆ ಋಷಿ
ಪುಸ್ತಕ ವಾಜತಾಲೇತ. ಹಾಕಾ ದೋನೂಚ ಪಾನಾ ಅಸಾತ. ವಯರ್ ಮಳಬ ಆನಿ
ಸಕಲ್ ದರ್ತರಿ. ಹೀ ದೋನ ಪಾನಾ ಬೊವನ ಬೊವನ ಬಾರಕಾಯೇನ ವಾಚೂನ
ಆನಿ ಗೊಳೋನು ಋಗ್ವೇದಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಆಮ್ಚಾ ಜಾಂಟಿಲ್ಯಾಂಕ ಋಷಿ ಹೀ ಪದವಿ ಮೆಳ್ಳಿ

ಹೇ ತರೇನ ಶಣೈ ಗೊಂಯಬಾಬಾನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾರಸ್ವತಾಂಕ ಸಂಜೀವನೀಚ ಮಂತ್ರ ದಿವ್ನ ಮಾಜಾ ಘರಾಂತು ದೂಳಿಂತು ಅಲಕ್ಷ ಜಾಲಿಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಆವಯಕ ಜವಣ – ಓಕದಾ ದೀವ್ನು ನವೀ ವಸ್ತ್ರ ಆನಿ ನವೀ ಪೋಷಾಕಾನ ಸಜೋವ್ನು ಸಮಾಜಾಚ ಮುಖಾರ ಪರತ್ ಹಾಡ್ಲೆ. ಘೋರ ಅರಣ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಅಂದಕಾರಾಂತು ವಾಟ ಚುಕಿಲ ಬಾವಾ ಬೈಣ್ಯಾಂಕ ಸರಳ ಮಾರ್ಗ ದಾಖೈಲೋ.

ಶಣೈನ ರೋವಿಲೆ ಬೀಯ ಪೊರಸಾಂತು ಅಂಕುರ ಪಾವ್ಲೆ, ಆನಿ ಏಕಾ ಬಿಯಾಚ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಝಾಡ ಕೊಂಕಣಾಂತು ಉಗವಲೆ. ಅನೇಕ ಲೇಖಕ, ಕವಿ ಆಪ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಕರ್ತುತ್ವಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಪ್ರತಿಭಾ ಕೊಂಕಣಿ ಆವಯಲೆ ಮುಖಾರ ದವರ್ಚ್ಯಾ ಲಾಗ್ಲೆ. ಅಸಲೆ ಅನೇಕ ಲೋಕಾ ಪೈಕಿ ತೋಡೆ ಜನಾಲಿ ತೋಂಡ ವಳಕ ಕರ್ರು ದಿವ್ಯೇತ

ಕಾಶಿನಾಥ ಶ್ರೀಧರ ನಾಯಕ ಜೇ ಭಯಾ ಭಾವ ಹ್ಯಾ ನಾವಾನ ಕವಿತ ಬರ್ರೈತಾಲೆ. ಹೇ ಶಣ್ಯೆ ಗೊಂಯಬಾಬಾಲೆ ಖಾಸ ಸಹಕಾರಿ ಆಸೂನ ಹಾಂಗೆಲೆ ವಿಷಯ ಸ್ವತ: ಗೊಂಯಬಾಬಾನಿ ಮಳಿಲೆ ಆಸಾ. ಮರಾಠಿಚೋ ಇತ್ಲೋ ಕುಂಡೋ ಮೋಗ ಜಯ್ ಚಲ್ತಾ ತಂಯ್ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಆವಯ ಭಾಷೇಕ ಜೇಬ ದರೂನ ರಾಬಕ ಕಠಿಣ ಸೇ ದಿಸೂನ ಮನ ಉಬಗತಾ. ಪರಂತ ಅಸಾ ಹೇ ವೆಳ್ಯಾರ್. ಕಾಶಿನಾಥ ಬಾಬಾಸಾರಕೋ ಅಪ್ಲೆ ಪಣಾಚಿ ವಳಕ ಆನಿ ಅಭಿಮಾನ ಅಸಿಲೋ ಎಕ್ಲೋಯ್ ಗೊಂಯಕಾರ. ಮಜೇ ಪಾಠೀಕ ಪಾತ ಲಾವ್ನು ಮಕ್ಕಾ ದಿಗಿ ದಿವುಕ ಉಬೋ ರಾವಿಲೋ ಪಳೋವ್ನು ಮಜಾ ಶಿರತ್ರಾಂತ ನವೋ ನೆಟ್ ರಿಗತಾ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಸೇವೆಕ ಉಮೇದಿನ ವಾವುರೂಂಕ ಮಾಕಾ ಪುರಪುರೋ ಚಟ್ಟಾ ..... ಮಜಾ ಧ್ಯಾನಾ ಮನಾತ ನಾಅಸ್ತಾನಾ. ಮಜಾ ಮೋಟ್ಯಾ ಭಾಗ್ಯಾನ, ಕಾಶಿನಾಥ ಬಾಬಾ ಸಾರಕೆ ಮಜ್ಯಾ ಧರ್ಮಾಚೆ ಮನೀಷ ಆಗಂತುಕ. ಮಜ್ಯಾ ಹಾತಾಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ ಆನಿ ತೋ ತೂ ಆಸಾ ಮಣಪಾಚಿ ವಳಕ ಮಾಕ್ಕಾ ಮೆಳ್ಳಿ.

ಕಾಶಿನಾಥ ನಾಯಕಾನಿ ಗೆಲಿಲೆ ಪನ್ನಾಸ್ ಏಕ ವರ್ಷಾಂತು ಕವಿತ ಬರ್ರೈಲಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ಪದಾಂಚೋ ಪಯ್ಲೋ ಜೆಲೋ ಸಾಡ್ಯಾವೈಲಿ ಪುಲಾ ರೂಪಾನ ನದ್ರೇಕ ಆಯ್ಲೋ. ತಾಂತೂಕ್ತಿ ಹೀ ಕವಿತ ಪಳಯಾ :

ವಾಟ ಪಳ್ಯೆತಾ, ದು:ಖಾ ಗಳ್ಯೆತಾ, ದೋಳೆ ಗೆಲೆ ಸುಕೂನ !
ಅತಾ ಯೆತಾ, ಮಾಗಿರ ಯೆತಾ
ಮಣೂನ ಬಸೂನ ಕಾಡ್ಲಿ ರಾತ
ದಿವ್ಲೇಂತ್ಲಿ ಪಾಂಚವಿ ವಾತ – ಗೆಲಿ ಪಳ್ಯೆ ಜಳೂನ.
ಪಾರ್ರ್ಯಾ ಪಾರಾ ಬೆಗಿನ ಉಟೂನ
ಮೊಗ್ರೇಚೆ ಕಳೆ ಖುಟೂನ
ಶೋಭಿತಹಾರ ಕಾಡ್ಲೋ ಗುತೂನ – ಗೆಲೋ ಪಳ್ಯೆ ಸುಕೂನ !
ವಾರ್ರ್ಯಾನ ದಿಸ್ತಾ ವಾಜಲೆ ಧಾರ
ಮಣೂನ ಗೆಲೆ ಘೇವ್ನು ಹಾರ
ಪಾರವ್ಯಾಚೆ ಜೋಡೆ ಮುಕಾರ – ಜೇಬ ಗೆಲೋ ಸುಕೂನ !
ಅತಾ ಧೀರ ದರೂ ನಜೋ
ಏಕ ದ್ಯಾಸ್ತ ಲಾಗ್ಲೋ ತುಜೋ
ಸಾಂಬಾಳ ತೋಲ ಸುಟ್ಲೋ ಮಜೋ – ಧರ ಆತಾ ಜಿಕೂನ !

ಭಯಾ ಬಾವಾಲೆ ಕಾವ್ಯಾಂತು ಜಸೇ ಭಾವ ದಿಸ್ತಾ ತಸೇ ಜಾಗ್ಯಾನ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಾಚೋ ಗಂಧ ಯೆತಾ, ದೇಶ ಭಕ್ತಿ ಆನಿ ಲಾಗೋಣಿಚೋ ಚಂದ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ಭಾ.ಬ. ಬೋರಕರ ಹೇ ಮರಾಠಿಂತ್ಲೆ ನಾಮವಂತ ಕವಿ. ತಾಣಿ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಕವಿತ ಕರಚಾಕ ಘೆತ್ಲೆ ಕೀ ತೇ ಮಣತಾಚಿ, ಭಾವ ಅನಾವರ ಜಾವ್ನು ಪ್ರಾಣಾಕ ಕಂಪ ಬರ್ತಾ ತೆನ್ನಾ ಉತ್ರಾಂಚ ದುಂಗ್ರಾ ಜಾತಾತ. ಆನಿ ತಾಂಚೀಚ ಪಾಯಜಣ ಕರೂನ ಕವಿತಾರತಿ ಪಾವ್ಲಿ ಮಾರೂಕ ಲಾಗ್ಲಿ ಮಣಕೂಚ ಶೃಂಗಾರ, ವೀರ, ವತ್ಸಲ, ಭಕ್ತಿ, ಹಾಸ್ಯ

ಬೀ ರಸ ಗುಮೂಕ ಲಾಗೂನ ರೇವ, ತೋಡೋ ವೇಳ ಜಾಯ್ನಾ, ಅಮೃತಾನ ಓಲಿ ಕರತಾ. ತಾಂಗೆಲೆ ನಿಲೇ ಸವಣೆ ಹೇ ಗೀತ ಪಳೋವ್ಯಾ. ತೇ ಮಣತಾಚಿ

ನಿಳೇ ನಿಳೇ ಸವಣೆ ಏಕ
ಸಕಾಳಚ್ಯಾ ಗೋ ಪಾರಾ !
ಬಾಂಗ್ರಾಚಿ ಗುಂಗ್ರಾ ಬಾಂದೂನ
ಆಯ್ಲೆ ಮಾಜ್ಯಾ ಧಾರಾ ॥ 1 ॥
ಸವಣೆ ಗಾಯತ ಆಲೆ ತಸೆ
ಜಾಡಾ ಪೇಡಾ ಲಾಗ್ಲೆ ಪಿಸ್ಸೆ ।
ಕೊಮರಿಯೋ ಅಂಕ್ರಿಯೋ ಪುಟೂನ ಮಜೆ
ಪೊರಸು ಆಯಲೆ ಚವರಾ ॥
ನಿಳೇ ನಿಳೇ ಸವಣೆ ಏಕ
ಆಯ್ಲೆ ಮಜ್ಯಾ ಧಾರಾ ॥ 2 ॥
ಮೋವಾನ ಬುಲ್ಲೆ ಪುಲಾ – ಗೆಲೆ ।
ಹರಯಾಳೇಕ ಪುಟ್ಲೆ ದೋಳೆ ।
ಅಕಸ್ಮಾತ ಅಮೃತಾಚೆ
ಗೀತ ಸುಚಲೆ ಬೋವರಾ ॥
ನಿಳೇ ನಿಳೇ ಸವಣೆ ಏಕ
ಆಯ್ಲೆ ಮಜ್ಯಾ ಧಾರಾ ॥ 3 ॥
ಸವಣೆ ಜಿವಾ ಬಿಡೂನ ಗೆಲೆ ।
ಹಾವಯ ಜಾಲೆ ಘಾಡ ನಿಳೆ
ದಿಷ್ಟಾವ್ಯಾನ ಬೆಟ್ಲೆ ಹಾಂವ್
ಮಜ್ಯಾ ರಾಜ ಕುವರಾ ॥
ನಿಳೇ ನಿಳೇ ಸವಣೆ ಏಕ
ಆಯ್ಲೆ ಮಜ್ಯಾ ಧಾರಾ ॥ 4 ॥

ಜಶಿ ಶಣ್ಯೈ ಗೊಂಯ ಬಾಬಾನಿ ಆಪ್ಲೆ ಅನೇಕ ಗೃಂಥಾಂತ್ಲ್ಯಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚಿ ಸ್ವತ:ಚಿ ಶಕ್ತಿ ದಾಖ್ಯೆಲಿ ತ್ಯಾಚಿ ತರೇನ ಬೋರಕರಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಗೀತಾಂತ್ಲ್ಯಾನ ಭಾವಗೀತಾ, ನಾಟ್ಯಗೀತಾ, ಸಂಗೀತಿಕಾ, ಭೂಪಾಲಿ ರಚೌಚಿ ಶಕ್ತಿ ಉಗಡ ಕೆಲಿ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಂಗೆಲೋ ಹೋ ನಾದತಾಲಾಚೋ ಸೂರ ತಾಂಗೆಲೆ ನಂತರಚೇ ಕವಿನಿ ಜಾಯ್ತೆ ಪ್ರಮಾಣಾನ ಧರ್‍ಲೋ ನಾ. ಮನೋಹರ ಸರದೇಸಾಯಿನೆ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಭಾಷಾ ಸಾದಿ ಸೋಪಿ ಕೆಲಿ. ಹೋ ತಾಂಗೆಲೋ ಪ್ರಭಾವ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ಲೆ ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕವಿ ವೈರ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ಮನೋಹರ ರಾಯಾಂಕ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಚುಟುಕುಲ್ಯಾಂತು ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಕವಿತ್ವ ಆನಿ ಲೋಕಾಲೆ ಜೀವನಾಂತ್ಲೆ ಉಮಾಳೆ ದಾಖವಚೆ ಆಸಾ. ತಾಂಗೆಲೆ ಹೇ ಥೋಡೆ ಪ್ರಕಟ ವಿಚಾರ ಪಳಯಾ :

ಸೋಂಪ್ಲಾ ದೀಸ ತರಿಯ ಕಶಿ
ಜಮೀನ ಅಸಿ ಹೂನ ಅಸಾ ?

ಸೂರ್ಯಾಚ್ಯಾ ಮೊಗಾಚಿ
ಅಜೂನ ತಿಕಾ ಯಾದ ಅಸಾ.

* * *

ಕಿನಾ ಕಿನಾಕ
ಜೀವಿತ ಮಜೆ ಶರತ ವೆತಾ
ಕಿನಾ ಕಿನಾಕ
ಜೀವಿತ ಮಜೆ ಭರತ ವೆತಾ

* * *

ಸಪನಾಂತ ತಿಜ್ಯೋ ಫೇವ್ನ ಉಮೋ
ಕುಶಲಕಾಯೇತ ಬುಡ್ಲೋ ಹಾಂವ
ಏಕೂಚ ಮಾತ ಕಂತ ಮನಾಕ
ಬಿಚಾಲೇ ನಾ
ತಿಚೆ ನಾಂವ.

* * *

ಹ್ಯಾ ಪರಂಪರೇಚೆ ರ.ವಿ. ಪಂಡಿತಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಕವಿತೇಕ ಚಂದಾ ಬಂದಾಂತ್ಲ್ಯಾನ ಾಪ ಮೋಕಳೀ ಕೆಲಿ. ತೆ ತಾಳ ತಂತ್ರ ಮಾನನಾಚಿ. ಆಯ್ಲೆ ತಶಿ ಗಾಯ್ಲೆ ಉತರ್ಲೆ ೀ ರೂಪ ದರ್ತಾಲೆ, ಮಜೆ ಉತರ ಗಾವಡ್ಯಾಂಚೆ ಅಸಿ ತಾಂಗೆಲಿ ಗಜಾಲ. ಪಂಡಿತಾಲೆ ವಿತ ವಾಚೂನ ಬಾ.ಬ.ಬೋರಕರ ಮಣತಾಚಿ ಪಂಡಿತಾಂಚಿ ಹೀ ಮುಲ್ಕಾ ವೆಗ್ಳಿ ವಿತಾ ಹಾಂವೆ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಥಮ ಆಯ್ಕಲಿ ತೆನ್ನಾ ತೋಡೋ ವೇಳ ಮಾಕಾ ಾನಾಂತ ಪಡಿಲ್ಯಾ ವರಿ ಜಾಲೆ. ಪೂಣ ಆಯ್ಕತಾ ಆಯ್ಕತಾ ಮಾಕಾ ತಿಜ್ಯಾ ಪ್ರಾಣಾಚಿ ಾಟ ಮೆಳಿ ಆನಿ ತಿಜೇರ ಆಯ್ಲೆ ಭಾರಾಚೆ ವಾರೆ ಮಕಾಯ ಅಪಡೂನ ಗೆಲೆ. ಮಜಿ ಮನೋ ಮನ ಖಾತರಿ ಜಾಲಿ ಕಿ ಹೀ ವಾಣಿ ಮುಲ್ಯಾಚಿ. ಪಂಡಿತಾಲಿ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರತಿಭಾ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಪಾವಡ್ಯಾಚಿ. ಉದಾರಣ :-

ಚಿಂಚೆಚೆ ಪಾನ
ಏಕ ಪಾನ
ಆನಿ, ಪಾನಾಂತ
ಪರತೀಯ ಪಾನಾ
ಲಾನ ಲಾನ ಲಾನ
ಲಾನ ಲಾನ
ಪೂರ್ಣ ಕುಡಕೆ ನಯ್ . . .
ಅಖಂಡ
ಆನಿ
ಸಗಳೆ ಪಾನ ?
ಮಳ್ಯಾರ್ ಅಖಂಡ

ಮಳ್ಯಾರ ವಿಖಂಡ
ತಸೇ ಮಜೆ ಮನ.
ಏಕಾಚ ಮನಾಂತ
ಬಿತಲೆ ಬಿತರ್
ಅನೀಕ ಕೂಬ ಮನಾ.
ಲಾನ ಲಾನ ಲಾನ
ತರೇಕ ತರೇಚಿ . . .
ಆನಿ
ಸಗಳೆ ಮನ ?
ಮಳ್ಯಾರ ಅಖಂಡ
ಮಳ್ಯಾರ ವಿಖಂಡ
ಅಸೇ ಚಿಂಚೆಚೆ ಪಾನ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಬರೊವ್ಚೆ ಕವಿ, ಉದಾರಣ : ಪಾಂಡುರಂಗ ಭಾಂಗಿ, ನಾಗೇಶ ಕರ್ಮಾಲಿ, ಶಂಕರ ರಮಣಿ, ರಮೇಶ ವೆಳೂಸಕರ, ಶಾಂತಾರಾಮ ವಾಳವಾಳಕರ್ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವಾಚೇರ ಹ್ಯಾ ಪ್ರತಿಭಾವಾನ ಕವಿಲೋ ಪ್ರಭಾವ ಜಬರದಸ್ತ ಬಸ್ಲಾ ಹಾಂತು ಸಂಶಯನಾ. ತಾಕಾ ಲಾಗೂನಆಜ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಸುಯೇ ಪಾಸೂನ ಮುಯೇ ವರ್ಕಿ ಸರ್ವ ವಿಷಯಾಂಚೇರಿ ಕವಿತ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಚಿ.

ಆಯಚೆ ಗೊಂಯಾಂತು ಕೊಂಕಣಿಂತ್ಲೆ ಗದ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೋ ಫುಡಾಕಾರ ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೆಕಾರಾನಿ ಘೆತಿಲೋ ಆಸಾ. ತಾಂಗೆಲೆ ಲೇಖನ ಶೈಲಿಂತು ನ ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಪ್ರತಿಭಾ ಆಸಾ ತರ್ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಜಾಗ್ಯಾನ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾತಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಆನಿ ಹೋಡ ವಿಚಾರಾಚ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೊವ್ಚೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಸಾ, ಹೇ ತಾಂಗೆಲೆ ಲೇಖನಾನ ಸಿದ್ಧ ಜಾತಾ. ತಾಂಗೆಲೆ ಸಂಗಾತಿ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ಲೆ ದೋನ ಉತ್ರೆ ದಿವ್ನ ಹೇ ದಾಖೋವೇತ. ಮಜಿ ಮಾಕಾ ಸಾರಕಿ ವಳಕ ಕೆನ್ನಾ ಪಡ್ತಾ, ಸಾಂಗೂ, ಹಾಂವ ಸ್ವಸ್ತ ಬಸೂನ ರಾವ್ತಾ, ಕಿತೇಚ ಕರಿನಾ ಆನಿ ಮಜ್ಯಾ ಮಾಕಾಚ ನಿಯಾಳೂನ ಪಳೈತಾ ತೆನ್ನಾ. ತೆನ್ನಾ ಮಾಕಾ ಜೀವ ಖಾವಕ ಯೆತಾ. ಏಕ್ಲೋ ಏಕ್ಲೋ ದಿಸ್ತಾ. ರಿತೇ ರಿತೇ ದಿಸ್ತಾ ಆನಿ ಹಾಂವ – ವಾಜೇತಾ, ನಿರ್ಖೇತಾ, ಪಣಪಣತಾ, ಕಂತೀಜಾತಾ... ಮಜೇ ಕರೇಲೆ ರೂಪ ಪಳೋಪಾಚೋ. ಹೋಚ ಮಜೋ ಹಾರಸೋ. ಆತ್ರ ಪೈಸಲ್ಯಾನ ಸಾರಕೆ ದಿಸನಾ. ಲಾಗ್ಗಿಚಾನೂಯ ಸಾರಕೆ ದಿಸ್ನಾ, ಅಮ್ಕಾ್ಯಚ ಏಕಾ ಅಂತಾರಾರ ರಾವ್ನು ಪಳೈಲ್ಯಾರೂಚ ತೇ ಸಾರಕೆ ದಿಸ್ತಾ. ಜೀವಿತಾಚೇಯ ಅಸೇಚ. ಜೇ ಮಾಯ ಯೇವ್ಪಿತಾತ ತಾಂಕಾ ಜೀವಿತ ಕಿತೇ ಸಮಜನಾ. ಜೇ ಚಡ ಯೇವ್ಪಿತಾತ ತಾಂಕಾ ಕಳನಾ. ಏಕಾ ಅಂತರಾರ ರಾವ್ನು ಯೇವ್ಪಿಲ್ಯಾರೂಚ ಜೀವಿತಾಚೋ ಅರ್ಥ ಸಮಜತಾಲೋ. ಏಕ ಕಥಾ ವಾಚಿಲಿ. ಜಿಬ್ರಾನಾಚಿ ಜಾಬ ಯೆತಾ. ಸುಂದರ ಆನಿ ಕುರೂಪ ಹ್ಯೋ ದೋಗಿ ಬೈಣಿ ಏಕ ಕೆಫೆ ಖಯ್ ನಾವಪಾಕ ದರಿಯಾ ವೇಳೆರ ಘೆಲ್ಯೋ, ಆಪ ಆಪ್ಲಿ ಲುಗಟಾ ದೋಗ್ಯಾನಿ ವೇಳೆರ್ ದವಲ್ಲಿ ಆನಿ ದೋಗಿ ಉದಕಾಂತ ದೆವಲ್ಯೋ. ಮದೀಂಚ ಕುರುಪಾಕ ಕಿತೆ ಯೇವ್ಜಲೆ, ಕೋಣ ಜಾಣಾ. ತೇ ಅವಚಿತ ಉದ್ಕಾಂತಲ್ಯಾನ ಬಾಯರ ಆಯಲೆ ಆನಿ

ದರಾಚಿ ಲುಗಟಾ ನೆಸೂನ್ ಬೆಗಿ ಬೆಗಿನ್ ತಂಯಚೆ ಪಸಾರ ಜಾಲೆ. ಸುಂದರ ವೈರ್ ವ್ನು ಪಳೈತಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ವೇಳೆರ್ ಆಪ್ಲಿ ಲುಗಟಾನಾತ. ಕುರೂಪ ನೆಸೂನ್ ಘೆಲಾ, ಕರ್ತಲೆ? ನಾಗಡೆ ರಾವತಾಲೆ ? ಬಾವಡ್ಯಾಕ ಕುರುಪಾಂಚಿ ಲುಗಟಾ ನೆಸೂನ್ ವಚ್ಚೆ ಸ್ತೆ. ದೊಗಾಯ್ ಖಯ್ ಏಕಮೇಕಾಂಕ ಆಜೂನ ಮೆಳೂಂಕ ಪಾವುಂಕ ನಾತ. ಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ್ ಖಂಯ ಲೋಗ ಗೊಂದಲ ಕರ್ತಾತ. ಸುಂದರಾಕ ಕುರೂಪ ಕಶಾತ ಆನಿ ಕುರುಪಾಂಕ ಸುಂದರ ಮಾನತಾತ. ತರೀ ಬರೆ, ಸಂಸಾರಾಂತ ಕಾಯ ಣ ಅಸಾತ ಕಿ ಜೇ ಲುಗಟಾ ಪಳೋವ್ನು ಪಟವನಾತ. ಲುಗಟಾ ಕೊಣಾಯ್ಯಿ ಗಾಲಿ ನೂ ಸುಂದರ ಕಂಯಚೆ ಆನಿ ಕುರುಪ ಕಂಯಚೆ ಹೇ ತೇ ಜಿಸ್ತ ವಳ್ಖೂನ ಕಾಡ್ತಾತ.

ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೆಕಾರಾ ಶಿವ್ಯಾ ದುಸ್ರೆ ಗದ್ಯ ಲೇಖಕ ಮಳ್ಯಾರ್ ಶ್ರೀಪಾದ ದೇಸಾಯ, ೩.ನಾ.ನಾಯಕ, ಅ.ನಾ.ಮಾಂಬ್ರೊ, ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ ದೇಸಾಯ, ಪುಂಡ್ಲೀಕ ನಾಯಕ, ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕೇಣಿ ವಗ್ಯೆರೆ ಲೇಖಕಾನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ಹಾತ ಬಾರ ದಿಲಿಲೋ ಸಾ.

ಭಿಸಾವೆ ಶತಮಾನಾಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜರಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೇನ ಗೊಂಯಾಂತು ಪ್ರಕಟ ಜಾಲಿಲೆ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ ತರಿ ಪೂಣ ತಾಚ್ಯೋ ವಾವರ ಕಾರವಾರ ಆನಿ ಮಂಗಳೂರ ಪ್ರದೇಶಾಂತಬಿ ಜಾಲಿಲೋ ಆಸಾ. ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲಾಚೆ ಸಂತ ಸಹಜಾನಂದ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಮಾಶ್ರಮ ಸ್ವಾಮಿ ಹಾಣಿ ಭಕ್ತಿಪರ ಗೀತಾ ರಚೈಲ್ಯಾರ ಪಂಡಿತ ಮಂಗೇಶರಾವ ತೇಲಂಗಾನಿ ಭಗವತ್‌ಗೀತಾ ಸಾರ ಕೊಂಕಣಿಂತು ದಿಲೊ. ವೆಂಕಟರಾವಾಲೆ ವಿವೇಕ ರತ್ನಾಕರ ಆನಿ ಗುಲ್ವಾಡಿ ಹರಿಶಂಕರಾಲೆ ಹರಿಕೀರ್ತನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಾಚೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಾಂತು ಆಯ್ಲೆ. ನಾಟಕ ಬರೋವ್ಚಾಂತು ಬೈಂದೂರ ದೇವರಾಯ ಐಗಳ, ದೊಂಗರಕೇರಿ ಉಮಾನಾಥ, ತಲಂಗೇರಿ ವೆಂಕಟರಾವ, ಮಂಜುನಾಥ ಪ್ರಭು, ಆನಿ ಪುಡಾಕಾರ ಘೆತ್ಲೋ. ನಾಗೇಶ ಸೋಂದೆ ಹಾಣಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾವ್ಯೆಲೋ ಪ್ರೇಮ ಕೌಂಡಿನ್ಯ ಹೇ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಚಲೋವ್ಚಾಂತು ಆನಿ ತತ್ವಜ್ಞಾನಾ ವೈಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಬರೋವ್ಚಾಂತು ವ್ಯಕ್ತ ಕೆಲಿಲೋ ಆಸಾ. ಶಿವರಾಮಾಶ್ರಮ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಲೆ ಹೇ ಪದ ಪಳಯಾ.

ದೊಂಗೋ ಆಯ್ಲೊ ದೊಂಗೋ । ಸಂಸಾರ ನಾಕಾ ಬೊಂಗೋ ।
ದೊಳ್ಯಾ ದಿಸ್ತಾ ಹಾತಾ ಮೆಳ್ನಾ । ನಯ್ ಮಣ್ಣು ಕೋಣ ಸಾಂಗೋ ॥
ಗೊಂಗ್ಯಾ ಹಾತಾಂತು ಸುಡಿಯೋ । ಸೊಬ್ಬಾರ ಕರ್ತಾ ಮೊಡಿಯೋ ।
ಬಸಿಲೆ ಕಡ್ಯೋ ಅಪೂಣ ಹಾಲ್ನಾ । ಬೊಂತಾ ಗುಡಿಯಾ ಗುಡಿಯೋ ॥ 1 ॥
ಮುಗಾ ಯೇದೆ ಮಾತೆ । ಮಳಬಾ ಯೇದೆ ಸಾತೆ ।
ಪಾಯ ಕಾಯನಾತ ಗಾಂವ ಬರ ಬೊಂವತಾ।ಚಾರಮುರ ಕರ್ತಾ ಜೋತೆ॥2॥
ಚೌಚಾ ಗೆಲ್ಯಾರ ಬೊಲೋ । ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕರ್ತಾ ಗೊಳೋ ।
ಸಾನ ಪರಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಬಾರಿ । ಕಾಜಳಾ ಪಕ್ಷಿ ಕಾಳೋ ॥ 3 ॥
ಶಾಸ್ವಾ ಯೆದೋ ದೊಳೋ । ಕೇಸಾ ಸಪೂರ ಗಳೋ ।
ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಮೊಡೌನು । ನಿಡ್ಲಾರ ಕೆಲಾ ತಿಳೋ ॥ 4 ॥
ಅಂಗಾಕ ನಾನಾ ರಂಗು । ಚೌಚಾಕ ಬಾರಿ ಚಾಂಗು ।
ಚೊಯ್ತಾ ಚೊಯ್ತಾ ಮನಾಂತ ಯೆತಾ । ಹಾಜೋಚ ಕರ್ಕಾ ಸಂಗು ॥ 5 ॥

ನಾಗೇಶ ಸೊಂದೆ ಹಾಂಗೆಲೆ ಏಕ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ಲೊ ಹೋ ಉತ್ರೋ ಪಳಯಾ.

ಮಾನವಾಲೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನಾಂತು ದೇವ ಕೆನ್ನಾ ಆನಿ ಖಂಯ್ ಜನ್ಮ ಘೆತಾ ಮಣ್ಣು ವಿಚಾರ ಕರ್ಚೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಂತು ಏಕ ವಿಲಕ್ಷಣ ಆಕರ್ಷಣ ಅಸಾ. ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸರ್ವಧರ್ಮಾಚೆ ಮೂಲ ತತ್ವ ಜಾವ್ನು ಅಸಾ, ಕೀ ಪರಮಾತ್ಮ ಸದಾ ಸರ್ವದಾ ಅನಾದಿ ಕಾಲಾ ಪಾಸೂನ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಂತು ಅಸೂನ ಅನಂತ ಕಾಲಾ ಪರ್ಯಂತ ತೋ ಉರ್ಚೋ ಅಸಾ. ತಾಜಿ ಶಿವ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ ವಿಶ್ವಾಚೋ ವ್ಯಾಪ ನಾ, ಗತಿ ನಾ, ಅಂತ ನಾ. ತೋಚಿ ಸರ್ವಾಂಚೋ ಪ್ರಾರಂಭ, ಮಾಧ್ಯಮ ಆನಿ ಸಮಾಪ್ತ ಜಾವ್ನು ಅಸಾ. ತೋಚಿ ಕರ್ತಾ, ಕಾರಣ ಆನಿ ಕತೃತ್ವ ಅಸಾ. . . ಸ್ಥಳ, ಕಾಲ ಆನಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನುಸಾರ ದೇವಾಲೋ ಜನ್ಮ ಜಾಲಿಲೋ ಅಸಾ, ವಿಕಾಸ ಜಾಲಿಲೋ ಆಸಾ, ಮರಣ ಆಯ್ಲೆ ಆಸಾ . ಕಾಲಚೆ ದೇವ ತೇ ಆಜಚೆ ಕೇವಲ ಸ್ವಪ್ನಾಂತ್ಲೆ ಸಂದರ್ಭ ಜಾವ್ನು ಉರ್ಲೆ . . . ಮಾನವ ದೇವಾಂಕ ಜನ್ಮಾಕ ಹಾಡತಾ. ಕಾರಣ ತಾಜ್ಜೆ ಜರೂರ್ಯಾತ ಮಾನವಾಕ ಬಾಸತಾ . . . ಮಾನವಾಲೆ ಮಾನಸ ದೇವಾಕ ಜನ್ಮ ದಿತಾ, ದೇವಾಲೆ ಕತೃತ್ವ ಜಾಗೃತಾ, ಆನಿ ದೇವಾಲೆ ಅವನತೀಕ, ಮರಣಾಕ ಸುದಾ ಕಾರಣೀಭೂತ ಜಾತಾ. ಏಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಾನ ಪಳೈಲ್ಯಾರ ದೇವಾಲೆ ಮರಣಚಿ ಮಾನವಾಲೆ ವಿಕಾಸಾಕ ಸ್ಫುರಣ ದಿತಾ ಮಣ್ಹೇತ. ಮೂರ್ತಿಕಾರಕ ಆನಿ ಮೂರ್ತಿ ಭಂಜಕ ಹೇ ದೊಗಯಿ ಮಾನವಿ ಜೀವನಾಚೆ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಘಟಕ ಜಾವ್ನು ಅಸಾಚಿ. ಸತ್ಯ ಶೋಧನೇಚೆ ಮಾರ್ಗಾರಿ ದೇವರೂಪಿ ರೂಪಕ ಪಾಯಾಂತ್ಲೆ ಸಾಂಕ್ಲಿ ಜಾವ ನಯ್. ಕಾರಣ ಸ್ಥಿರ ಪ್ರತಿಭಾ, ಸ್ಥಿರ ದೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿರ ವಿಚಾರ ಆನಿ ಸ್ಥಿರ ನಿಷ್ಠೆಂತು ಕತೃತ್ವ ನಾ, ಶ್ರೇಯ ನಾ. ಹೀ ಮಾನವಾಲೆ ವಿಕಾಸಶೀಲ ಚೈತನೇಕ, ಭಾವನೇಕ, ಪ್ರವೃತೀಕ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಬನ್ಯೆತಾಚಿ, ದುರ್ಬಲ ಬನ್ಯೆತಾಚಿ.

ಈಶ್ವರಾ ಬರೋಬರ ಜೀಬ ಏಕರೂಪ ಜಾತಾ ಹೇ ವೇದಕಾಲಾ ಪಾಸೂನ ಮಾನಚಾಂತು ಆಯ್ಲೆ ಏಕ ವಿಧಾನ ಜಾವ್ನ ಅಸಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹೀ ಅವಸ್ಥಾ ಅಸಲಿ ಏಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪ್ರತೀತ ಆಸ್ತಾ ಕಿ ತಾಜೆ ವರ್ಣನ ಲೋಕಾಂಕ ಸಮಜಾವ್ಚಾಕ ತಾಂಗೇಲೇಚಿ ಲೌಖಿಕ ಶಬ್ದಾಂತು ಕರ್ಚೆ ಪಡ್ತಾ. ಶಿವ್ಯೆ. ಶಬ್ದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯ ಸಾಂಗ್ಚಾಕ ಅಸಮರ್ಥ ಆಸಿಲ್ಯಾನ ಶಬ್ದಾನಿ ಕೆಲಿಲೆ ವಕ್ತವ್ಯ ಕೊಣಾಕ ಉದ್ದೇಶೂನ ಕೆಲಿಲೆ ಅಸಾ ಹೇ ಜಾಣುಚೆ ಅವಶ್ಯಕ ಆಸ್ತಾ. ನಾಅಸ್ಲ್ಯಾರಿ ಕವಿ ಕೆನ್ನಾ ಜೀವ ಪರಮಾತ್ಮ್ಯಾಲೋ ಸಂಬಂಧ ಪತಿ –ಪತ್ನಿ ಕಿಂವಾ ಪ್ರಿಯಕರ–ಪ್ರೆಯಸಿಲೆ ಸಂಬಂಧಾಚೆ ನಾತೆ ಜುಳವೂನ ಸಂಪುಷ್ಟಾಂತು ಹಾಡ್ತಾಚಿ ತೆನ್ನಾ ಮಾನವಾಲೆ ಮನಾಂತು ಮಧುರ ಭಕ್ತಿ ಜಾಗೃತ ಜಾವ್ಚಿ ಸೋಡ್ನು ಪ್ರೇಮಾ ತಸಲೆ ಶುಚಿತಮ ಭಾವನೇಕ ಕಾಮಾಶಕ್ತೀಚೋ ದುರ್ಗಂದ ಯೆತಾ.

ಯಶ್ವಂತ ಪಾಲೇಕರ ಬೀ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತಲೋ ಏಕ ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರೇಮಿ. ಕವಿತ, ಹೇ ಜರಿ ತಾಗೆಲೆ ಖಾಸ ಪ್ರಾಂಥ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ ತರಿ ಪುಣ ತಾಣೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ಪತ್ರಕಾರ ಮಣ್ಣು ಥೊಡೋ ಜಾಸ್ತ ವಾವರ ಕೆಲಿಲೋ ಆಸಾ. ಕೊಂಕಣ ಭಾರತಿ ಹೇ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ತೋ ಕಾಡ್ತಾ. ತಾಗೆಲೆ ಲೇಖನಾಚೋ ಏಕ ಉತ್ರೋ ತಾಗೆಲೆ ಜೀಣೆ ವಿಷಯ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಗೊಂಯಚಾ ದಕ್ಷಿಣೇಕ ಆನಿ ಆಗ್ನೇಯ ವಾಟರಾರ ಜೋ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾಚೋ ಪ್ರದೇಶ ಆಸಾ ತಾಕ್ಕಾ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೋ ವಾ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೋ ಮಣತಾತ. ತ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತು ಸಗ್ಳೆ ಮೆಳೂನ ಇಕ್ರಾ ತಾಲೂಕೆ ಆಸಾತ . . . ಕನ್ನಡ ಉಲೋವಪಿ ಚಡ

ಯಶ್ವಂತ ಪಾಲೇಕರ ಬೀ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತಲೋ ಏಕ ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರೇಮಿ. ಕವಿತ, ಹೇ ಪರಿ ತಾಗೆಲೆ ಖಾಸ ಪ್ರಾಂಥ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ ತರಿ ಪುಣ ತಾಣೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ಪತ್ರಕಾರ ಮಣ್ಹು ಥೊಡೋ ಜಾಸ್ತ ವಾವರ ಕೆಲಿಲೋ ಆಸಾ. ಕೊಂಕಣ ಭಾರತಿ ಹೇ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ತೋ ಕಾಡ್ತಾ. ತಾಗೆಲೆ ಲೇಖನಾಚೋ ಏಕ ಉತ್ರೋ ತಾಗೆಲೆ ಜೇಣೆ ವಿಷಯ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಗೊಂಯಚಾ ದಕ್ಷಿಣೇಕ ಆನಿ ಆಗ್ನೇಯ ವಾಟರಾರ ಜೋ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾಚೋ ಪ್ರದೇಶ ಆಸಾ ತಾಕ್ಕಾ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೋ ವಾ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೋ ಮಣತಾತ. ತ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತು ಸಗ್ಳೆ ಮೆಳೂನ ಇಕ್ರಾ ತಾಲೂಕೆ ಆಸಾತ . . . ಕನ್ನಡ ಉಲೋವಪಿ ಚಡ ಆಸಾತ ಪೂಣ ಗೊಂಯಾಕ ಲಾಗ್ಹೂನ ಆಸ್ಲ್ಯೇಲ್ಯಾ ಕಾರವಾರ , ಸುಪಾ , ಹಳಿಯಾಳ ಹೇ ತಾಲೂಕ್ಯಾನಿ ಆನಿ ತಾಂಕಾ ಲಾಗ್ಹೂನ ಆಸ್ಲೇಲ್ಯಾ ಅಂಕೋಲಾ ಆನಿ ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕ್ಯಾಂತ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೋವಪಿ ಲೋಕ ಚಡ ಅಸಾತ . . . ಹೋ ಪ್ರದೇಶ ಭೌಗೋಲಿಕ ನದ್ರೇನ ಗೊಂಯಚೋ ಸಲಗ ಪ್ರದೇಶ.

ತಾಂಚೋ ದೇವ ಗೊಂಯಾತುಚ ಆಸ್ತಾತ. ತಾಂಚಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ಸವ, ಪರಬ ಗೊಂಯಚಾ ಪರಸ ವೆಗಳೆ ನಾತ. ದಕ್ಷಿಣ ಗೋಮಾಂತಕಾಚ್ಯಾ ಲೋಕಾವಾಂಗ್ತಾ ತಾಂಚೋ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧ ಪೊರ್ತುಗೀಸ ಕಾಲಾಂತು ತಿಗೂನ ರಾವ್ಲೋ. ಗೊಂಯಚಾ ಜಾಯ್ತಾ ಜಾಣಾಂಚಿ ಅಂಕೋಲೆಚಿ ಆರ್ಯಾದುರ್ಗಾ ಕುಲದೇವತಾ. ಶಾಂತಾದುರ್ಗಾ ಮಂಗೇಶ, ರಾಮನಾಥ, ದಾಮೋದರ, ನರಸಿಂಹ ಹ್ಯಾಂಚಿ ಶಾಸಾಯುಚಿ. ಅಂಕೋಲಾ, ಕಾರವಾರ, ಸುಪಾ, ಹಳಿಯಾಳ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ಮೆರೇನ ಪಾತಳಲ್ಯಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಹೂನ ಗೊಂಯಚಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೀನ ಅನಾದಿ ಕಾಲಾ ಪಾಸೂನ ಆಜಮೆರೇನ ಸಂಬಾಳೂನ ಉಲ್ಯಾ... ವಯ್ಲೋ ಭಾಗ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಭಾಷಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ನದರೇನ ಗೊಂಯಚೋ ಏ ಕ ಸಂದ ಭಾಗ ಅಸ್ತಾನಯ್ ಹೇ ಬಾಗಾಚೋ ಇತಿಹಾಸ ವಾತ್ರ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಳೋ ಗಡ್ಲೋ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ಗೊಂಯಚೋ ಕಾಸೆಲೋ ಭಾಗ ಭಾಯ್ಲೋ ಪ್ರದೇಶ ಜಾವ್ನು ಹೇ ಆಮ್ಚೆ ಕರೇಲೆ ದುರ್ದೈವ ಮಣೂಕ ಜಾಯ್.

ಪೋರ್ತುಗೀಸ ಭಾರತಾತ ಆಯ್ಲೇನಂತರ ಹೋ ಅಖೋ ಭಾಗ ಚಡ ಕಮಿ ಪ್ರಮಾಣಾಂತು ಏಕೂಚ ಇತಿಹಾಸ ಗಡ್ಯೆತ ಉರ್ಲೋ. ಪುಣ ಪೋರ್ತುಗೀಸಾನ ಕಾಯ ಭಾಗ ಜಿಕೂಣ ಘೆತ್ಲೋ ಆನಿ ತೆನ್ನಾ ಸೂನ ಹೇ ದೋನೋ ವಿಭಾಗ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಳೋ ಇತಿಹಾಸ ಗಡೋಪಾಕ ಲಾಗ್ಲೆ. ದೋನೋ ವಿಭಾಗಾಚೆ ಸಂಬಂಧ ತಾಕಾ ಲಾಗ್ಹೂನ ಉಣೆ ಉಣೆ ಜಾಯತ ಗೆಲೆ. ಪೊರ್ತುಗೀಜಾಂಚಿ ಜುಜಪಾಚಿ ತಾಂಕಾ ಜರ ಚಡ ಆಶಿಲಿ ಜಾತಾಲಿ ತರ್ ತೇ ಕಾರವಾರ, ಸುಪಾ, ಹಳಿಯಾಳ ಬೀ ಹೇರ ಭಾಗ ಜಿಕೂಣ ಘೆತ್ತೆ ಜಾವೆ. ಆನಿ ತಾಕಾ ಲಾಗ್ಹೂನ ಹೋ ಸಗ್ಳೋ ಪ್ರದೇಶ ಏಕೂಚ ಇತಿಹಾಸ ಆಜ ಮೆರೇನ ಗಡ್ಯೆತ ಅಸೂಯೆತಾಲೋ. ಪುಣ ನಿಯತೀನ ಗಡ್ಯೆಲೆ ನಾ. ತಾಕಾ ಲಾಗ್ಹೂನ ಏಕ ಸಂಧ ಗೊಂಯ ವಿಗಟಿತ ಜಾಲೆ, ಪೋರ್ತುಗೀಜಾಂಚೆ ದುರ್ಬಲತಾಯ ಆಂಮ್ಕಾ ಬಾಧ್ಲಿ ! ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಂತು ಕೊಂಕಣಿಂತು ನಾಟಕಲೆಂತು ಹಾಸ್ಯ ನಾಟಕಾನ ಕೊಂಕಣಿಚೆರಿ ಮೋಗ

ವಾಡೆಲೊ ಮ್ಹಳೆರಿ ಶ್ರೀ ಹೊಸಾಡ ಬಾಬುಟಿ ನಾಯಕ ಹಾನ್ನಿ ಪನ್ನಾಸ ಲಾಂಬ ಆನಿ 25 ಸಾನ್ನ ನಾಟಕ ಬರೋನು ನಾಮಾಂಕಿತ ಜಾಲ್ಲೆ. ಪಣ ಏಕ್ಕSS ಪುಸ್ತಕ ಛಾಪಿಲ್ಲೆ ನಾಶ್ಲಿ ತಾವ್ವಳಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗಾಂತುಲೊ ಕೂಡ್ಲ ಆನಂದು ಶಾನಭಾಗ ತಾಂಗೆಲಿ "ಋಣಾನುಭಂದ" ನಾಟಕ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪಾನ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಹಾಳ್ಳೆ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ವಿಕಾಸ ಹೋ ಕಾಲಾಕ ಆನಿ ದೇಶಾಕ ಲಾಗ್ಹೂನ ಜಾಲಿಲೋ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಪರಂಪರೇಂತು ಇತಿಹಾಸ ಆನಿ ಧರ್ಮಾಚೋ ಹಾತಭಾರ ಜಾಯಿತೆ ಪ್ರಮಾಣಾನ ಲಾಗಿಲೋ ಆಸಾ. ಹಾಜೋ ಪ್ರಭಾವ ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಜಾಸ್ತ ಸಕೋಲ ದಿಸೂನ ಆಯ್ಲೊ. ಪಯ್ಲೆ ಪಯ್ಲೆ ಮಂಗಳೂರಚೋ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ ಸಂಘ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಧರ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ಗೊಂಯ ಬಾಜೂನ ನಿಯಾಳತಾಳೋ ತರಿ 19ವ್ಯಾ ಶತಕಾಚೆ ಆಖೇರಿಕ ತಾಣಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಸ್ವತ:ಚೆ ಅಸಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚೌಚಾಂತು ಸುರುಕೆಲೆ. ಆನಿ ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲ ಛಾಪಖಾನು 1882ತು ಸುರು ಜಾಲೋ ಕಿ ಹ್ಯಾ ವಾವರಾಕ ಜಾಸ್ತ ಪುಷ್ಟಿ ಮೆಳ್ಳಿ. ಹ್ಯಾ ಛಾಪಖಾನ್ಯಾಂತು ಜಾಸ್ತ ಕರ್‍ನು ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಕ ಪುಸ್ತಕ ಛಾಪಚ್ಯಾಂತು ಆಯ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ ಸಂಜೀವನಿ ಮೆಳ್ಳಿ ಫಾದರ ಆಂಜೆಲೋ ಮಾಫೈಲೆ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಂಕಣಿ ರಾಣಾಂತನಲೋ ಶೋಭಿತ ಸುಂದರ ತಾಳೋ ಹ್ಯಾಚಿ ಛಾಪಖಾನ್ಯಾಂತು ಉಜ್ವಾಡಾಕ ಆಯ್ಲೋ. 1883ತು ಬಾಸಲ್ ಮಿಶನಾನ ಫಾದರ ಮಾಫೈಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಆನಿ ಕೋಶ ಉಜ್ವಾಡಾಕ ಹಾಡ್ಲೋ. 1912 ತು ಕೊಂಕಣಿ ದಿವೆ ಹೇ ಪತ್ರಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾತಾ ಪಾಸೂನ ಮಂಗಳೂರಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಿ ಬಾಂಧವಾಲೆ ಉತ್ಸಾಹಕ ಮಹಾಪೂರ ಆಯ್ಲೆ. ಹಾಜೆ ಸಕಲ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಲೋಕಾ ಮುಕಾರ ಆಯ್ಲೆ. ಉದಾರಣ:- ಲೂವಿಸ್ ಮಸ್ಕರನಾಸ, ಟ್ಟೈತಾನ ಲೋಬೋ, ವಿಲಿಯಂ ಸಿಕ್ವೇರಾ, ಗ್ರೆಗೋರ ಮ್ಯಾನೇಜಿಸ್, ಜೆಂ. ಎಂ. ರೊಡ್ರಿಗ್ಸ್, ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ನರೋನ್ಹಾ ವಗೈರೆ. ಲೂವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆನಾಸಾಲೋ ದುಬ್ಲ್ಯಾ ಭಾವ, ಜುಂಜೇ ಮಚಾದಾಲೋ ಸಾಮಾಜೀಚೋ ದಿವೋ, ಜೆ.ಎಲ್.ಡಿಸೋಜಾಲ ಉಜ್ವಾಡ, ಜಾಕಿ ಸಂತಾನ ಅಲ್ವಾರಿಸಾಲೆ ಮಿತ್ರ, ರೈಮಂಡ್ ಮಿರಾಂಡಾಲೋ ಕಥಾ- ಜೆಲೋ. ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ಡಿಸೋಜಾಲೆ ಕಣಸ್ ಹೀ ಸರ್ವ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಸಾಚಿ. ತ್ಯಾಚಿ ತರೇನ ಜೆ. ಬಿ. ಮೋರಾಯಿಸ್, ಛಾ. ಪ್ರಾ. ಡಿಕೋಸ್ತಾ, ವೈಟ್ ಪ್ರಭುದಾಸ ಅನೇಕ ಕವಿ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ವಾವುರಾತಾಚಿ. ಹ್ಯಾ ಕವನಾಂಚೆ ಉದಾರಣ ಮಣ್ಣು ಹೇ ಉತ್ರೇ ದಿವೇತ.

ಮಣೀಷ ಮಣಚೆ ಕಿತೆ ಸಾಂಗ್ಲಾತ ಮಕಾ
ಮಾತ್ಯೇಚೆ ಏಕ ಘರ ತೇ
ಧನಿ ಆಸ್ತಾ ಶೋಭಿತ ದಿಸ್ತಾ
ನಾತರ ಬೆಷ್ಟೆ ರಿತೆ
ಪರ್ಗಾವಾಂತ್ಲೋ ಏಕ ಜಣ ಆತ್ಮೋ ಸುಂದರ
ಜಾತಚ ಆಪ್ಲೆ ಸ್ಥವಣ
ಸಾಂಡತಾ ತೇ ಘರ, ಅಬ್ಲೆ ಮೂಟಬರ
ಕುಸಡ ಕಿಡಿಯಾ ಪರ್ವಾಣ

– ಲೂಯಿಸ್ ಮಸ್ಕರನಾಸ್

ಮಿಣಕಿ ನೆಖೇತ್ರಾ ಚೊಯತಾ ಲೋಗೋ
ಕಣಕಿ ಮಳ್ಯಾಂತ ಬಸುನಸೋ
ಚಂದ ದಿಷ್ಟುಲಾ ಲಾಯ್ತಾಲೋಗೋ
ಮಂದಮಂದ ಮಾಕಾ ಹಾಸೂನಸೋ
ಆಜ ತರ ಮಕ್ಕಾ ನವಲ ದಿಸಿಲೆ
ಮೋಗ ಕರೂಕ ತುಜೋ ಲಿಪುನಸೋ.
ರಾತಿಚ್ಯಾ ತಲಾಂತ ಪುಟ್ಟಾಲೋಗೋ
ಮತೀಚ್ಯಾ ಸಳಾಂಕ ಕಾಪುನಸೋ
ಖಿಣಖಿಣಾಕ ಏಕ ದೋಳೋ ಮುಂಗೋ
ಮನಾಂತ್ಲಿ ಗುಪಿತಾ ಮಾಪುನಸೋ
ಮತಿಂತ್ಲೆ ನವಲ ವಿರ್ಲೇಸೆ ದಿಸಿಲೆ
ಮೋಗ ಕರೂಕ ತುಜೋ ಲಿಪುನಸೋ.
ಕಣಕೇಚಿ ವೋಲಿ ವೋಡ್ಲಿ ಮುಂಗೋ
ಮಿಣಕ್ಯಾ ನಖೇತ್ರಾಂಕ ದಾಂಪೂನಸೋ
ವಾರ್ಯಾನ ವಿಮಾನಾ ಸೋಡ್ಲಿಮುಂಗೋ
ಆತ್ಮೋ ಉಟ್ಲೋ ಕಾಂಪುನಸೋ
ವಿರ್ಲೇಲೆ ನವಲ ಜಿರಲೇಸೆ ದಿಸಿಲೆ
ಮೋಗ ಕರೂಂಕ ತುಜೋ ಲಿಪುನಸೋ.
ನೆಖೇತ್ರಾಂಕ ಬಿರ್ಮೋತ ದಿಸ್ಲಿ ನಾಂಗೋ
ರಡತಾಲೋ ಮನಿ ಜಾಪುನ ಅಸೋ
ಮಾಕಾ ಕಿತ್ಯಾಕ ವಾಟ ಸುಚಲಿ ನಾಂಗೋ
ದೋ ಮಜೆ ದೋಳ್ಹೆ ದಾಂಪೂನಸೋ
ಜಿರಲೆಲೆ ನವಲ ಉರೇತ ಅಸಿಲೆ
ಮೋಗ ಕರೂಂಕ ತುಜೋ ಲಿಪೂನಸೋ

ಮಂಗಳೂರ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಕ್ರಿಸ್ತ ಬಾಂಧವಾತಿತಲಿ ಹಿಂದೂನಿ ಕೊಂಕಣೀಚಿ ಸೇವಾ ನಾ ಕೆಲಿ ತರಿ ಅದೂನ ಮದೂನ ಕೊಂಕಣೀಚಿ ಸೇವಾ ಜಾತಾ ಆಸ್ತಾಲಿ. 1912 ತು ಬೋಲಂತಿನ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಭೂನ ಚಂದ್ರಹಾಸ ಆನಿ ಪ್ರಲ್ಹಾದ ಚರಿತ ಹೀ ನಾಟಕ ಪ್ರಗಟಾಯ್ಲಿ. ಕುಂಬ್ಳೆ ನರಸಿಂಹ ನಾಯಕಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಸಾವಿತ್ರಿ ನಾಟಕ 1922 ತು ಪ್ರಕಾಶಾಂತು ಹಾಡ್ಲೆ. ಪಯ್ಲೆ ಸಾರಸ್ವತ ಹ್ಯಾ ಸತಾಳ್ಯಾಚೋ ಉಪಸಂಪಾದಕ ಆನಿ ನಂತರ ಪಂಚಕಾದಾಯ ಹೇ ಮಯ್ನಾಳ್ಯಾಚೋ ಪ್ರಕಾಶಕ ಆನಿ ಸಂಪಾದಕ ಮಣ್ಣು ಬಂಟವಾಳ ಬಾಳಿಗಾನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚಿ ಉದರಗತೀಕ ಹಾತಭಾರ ದಿಲೋ. ಗೀತಾ ಸಂಚಯ ಭಜನಾಂಚೋ ಸಂಗ್ರಹ ಆನಿ ಸಂತ ತುಕಾರಾಮ, ಪಾದುಕಾ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಹೀ ನಾಟಕ ತಾನಿ ಬರ್ಯೆಲೆ ಅಸಾಚಿ.

ದೂರ ಕೇರಳಾಂತು ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮಲ್ಯಾನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚೋವ್ಚಾಂತು ಹಾತಭಾರ ದಿಲೋ. ತಾಂಚೆ ಶಿವ್ಯಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಅಮೂಲಕಾ ಶಣೈ, ರಾಮಚಂದ್ರ ಶಣೈ, ನಾರಾಯಣ ನರಸಿಂಹ ಪೈ, ಜಿ. ಕಮಲ ಮಲ್ಲ, ನಾರಾಯಣ ಮಲ್ಯ, ವೇದವತಿ ಶಣೈ, ಅನಂತ ಶರ್ಮಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಕೆ. ಅನಂತ ಭಟ್ಟ ಇತ್ಯಾದಿನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚ್ಚೈಲೆ ಅಸಾಚಿ.

ಹೀ ಜಾಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಕಾಣಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತ್ಲ್ಯಾನ ಜನ್ಮ ಘೇವ್ನು, ಪ್ರಾಕೃತಾಚಿ ಸಂಜೀವಿನಿ ಪಿವ್ನು, ಕೊಂಕಣಿ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲೆ ಲೋಕಾಲೆ ಜೀಬೆ ವೈರ್ ಆನಿ ಜನಜೀವನಾಂತು ಸರಳ ಪಣೂನ ಪಡತ ಉಟತ ಸಮರಸ ಜಾಲಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಭಾಗಾತರೇನ ಗರ್ಜನ ಕರನಾ, ಮೇಘಾತರೇನ ಗಡಗಡನಾ. ತೀ ನಯೇ ತರೇನ ಸಳಸಳತಾ, ವಾರ್ಯಾ ಭಾಷೇನ ಮಂದ ಸ್ಪರ್ಷ ಕರ್ತಾ, ಕೋಕಿಲೆ ತರೇನ ಗೀತ ಗಾಯತಾ - ಕಿಂಚಿತ, ಸಾವಕಾಸ, ಜಾಗ್ಯಾನ ಜಾಗ್ಯಾರ. ಹ್ಯಾ ಕೋಕಿಲೇಚೋ ರಂಗ ನಾ ಕಾಳೋ. ತೀ ಅನೇಕ ರಂಗಾಚಿ ಜಾಲ್ಯಾ. ಮಣ್ಹೂನ ತಿಗೆಲಿ ವಳಕ ತಿಕಾಚಿ ಮೆಳ್ನಾ. ಹೇ ಕಿತ್ಯಾಕ ? ಕಿತ್ಯಾಕ ತರ, ತಿಣೆ ಅಪಣ್ಯಾಲೋ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅಸಲೋ ರಂಗ ಸೋಡ್ನು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರಂಗ, ವಿಚಾರ ಕೆಲೆ ಶಿವ್ಯಾ ಸ್ವತಹಾಚೆ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಅಂಗಾಂಕ ಡಬಡಬಲ್ಯಾಚಿ. ಆಜ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ದೇವನಾಗರಿತು, ರೋಮಿಂತು, ಕನ್ನಡ, ಮಲಯಾಲಂ ಆನಿ ಉರ್ದು ಲಿಪಿಂತು ಬರೋವ್ಚಾಂತು ಯೆತಾ. ತಾಕಾ ಲಾಗ್ಹೂನ ಭಾಷೇಂತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಸೂನ ಆಜ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ ವಾರಸ ನಾಸಿಲೆ ಜನಾತರೇನ ಏಕಮೇಕಾ ಪಾಸೂನ ದೂರ ಅಸಾಚಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ಲೆ ಕೊಂಕಣ್ಯಾಲೆ ಅವಿಷ್ಕಾರ ದುಸ್ರೆ ಪ್ರದೇಶಾಚೆ ಕೊಂಕಣ್ಯಾ ಪಾಸೂನ ವಿಲಗ ಜಾಲ್ಯಾ. ಹೀ ಅಹಿತಕಾರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಾಶ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ ಏಕಚಿ ಉಪಾಯ ಅಸಾ ಆನಿ ತೋ ಮಳ್ಯಾರ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚೋವ್ಚಾಕ ಕೊಂಕಣೀಚಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅಸಲಿ ದೇವನಾಗರಿ ಸರ್ವಾನಿ ಅಪಣಾವುಕಾ. ತಾಂತೂತಚಿ ಅಸಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಶ್ರೇಯ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾಚೋ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಉತ್ಕರ್ಷ.

ಟೀಪಾ :-

1. ವಜ್ರ ಲಿಖಣಿ, ಪ್ರಸ್ತಾವನೇಂತ್ಲಿ ಪಯ್ಲಿ ಪಾನಾ.
2. ಶಣೈ ಗೊಂಯಬಾಬ - ಎನ್ ವೇಳಾರ, ವಜ್ರಲಿಖಣಿ ಪುಟ 243
3. -
4. ರಾ.ನಾ.ನಾಯಕ - ಶಣೈ ಗೊಂಯಬಾಬ - ಚರಿತ್ರ, ಪುಟ 61.
5. ಶಣೈ ಗೊಂಯಬಾಬ - ಆಬೆ ಪಾರ್ಯಾ, ಪುಟ 16 - 18.
6. ಶಣೈ ಗೊಂಯಬಾಬ- ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ಬಾಂದಾವಳ, ಪುಟ 9 -11.
7. ಶಣೈ ಗೊಂಯಬಾಬ - ಶ್ರೀ ಭಗವಂತಾಲೆ ಗೀತ 12 ಪುಟ 13-20
8. ರಾ.ನಾ. ನಾಯಕ - ಶಣೈ ಗೊಂಯಬಾಬ - ಚರಿತ್ರ, ಪುಟ 103
9. ರಾ.ನಾ.ನಾಯಕ - ಶಣೈ ಗೊಂಯಬಾಬ - ಚರಿತ್ರ, ಪುಟ 60

ಭಾಷೇಚೆ ಭವಿತವ್ಯ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜ

ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣ ಕೆನ್ನಾ ಭಾಷಾ ಅವಸ್ಥಾಂತರ ಪಾವ್ನು ಜಲ್ಮಾಂಕ ಯೆತಾ, ತೆನ್ನಾ ಭಾಷೇಚೆ ವಿಕಾಸಾಕ ಜರೂರ ಆಶಿಲೆ, ಪೋಷಕ ಆಶಿಲೆ ಸಾಧನ ಉಪಯೋಜನೆತು ಆಸ್ತಾಚಿ. ತಾಜೆ ಉಪರಾಂತ ಕಾಲಾಂತರಾನ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಕ ಸ್ಥೈರ್ಯ ಯೆತಾ, ಶಿಷ್ಟತ್ವ ಯೆತಾ ಆನಿ ತೀ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಣು ಉಪಯೋಜನೇಂತು ಯೆತಾ. ತಾಕಾ ಲಾಗ್ಘೂನ ಏಕ ಸಮಾಜ ಸಲಗ ಜಾತಾ, ಸಂಘಟನ ಪಾವತಾ, ಐಕ್ಯ ಪಾವತಾ. ಭಾಷಾ, ಸಮಾಜಾಂತಲೆ ಸರ್ವ ಜನಾಕ – ಧರ್ಮ, ಜಾತ ವಾ ವರ್ಗ ಬಾಜೂನ ಧರಕಾವನು – ಏಕತ್ರ ಹಾಡತಾ. ತಾಕಾ ಲಾಗ್ಘೂನ ಏಕ ಸಮಾಜ, ದೇಶ, ಆಪುಲಕೀಚೆ ವಿಚಾರಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಜೀವನ ಪುಲಯತಾ.

ಭಾಷಾ ಜರ ಸಮಾಜಾಚ್ಯೆ ಐಕ್ಯ ಸಾಧಚೆ ಸಾಧನ ಜಾವ್ನೆ ಆಸಾ ತರ್ ತೀ ಭಾಷಾ ಸಮೃದ್ಧ ಜಾವ್ಚಾಕ ಪೋಷಕ ಅಸಲೆ ವಾತಾವರಣ ಆಸ್ಚಾಕ ಜಾಯ್. ತಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ ಭಾಷಾ ವಿಕಾಸಾಂತು ಆಜಮೆರೇನ ದೋನ ಮುಖೇಲ ಕಾರಣ ಮುಖಾರ ಸರ್‍ನು ಪಾವರತ ಆಸಾಚಿ. ತೀ ಮಳ್ಯಾರ್ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಕ ರಾಜ ಮಾನ್ಯತಾ ಆಸಚಿ ಕಿಂವಾ ಏಕ ಮಹಾನ ವ್ಯಕ್ತೀನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ವಿಚಾರ ಉಕ್ತೆ ಕರಚೆ ಖಾತೀರ ತೀ ಭಾಷಾ ವಾಪರಚಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಜರಿ ದಾವೆ ಶತಮಾನಾಂತು ಜಲ್ಮ ಪಾವ್ಲಿ, ತರಿ ತಿಜೋ ಜಾಯ್ ತ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣಾನ ವಿಕಾಸ ಜಾಲೋ ನಾ. ಹಾಜೆ ಕಾರಣ ಮಳ್ಯಾರ್ ತಿಕಾ ಕೆನ್ನಾಯಿ ರಾಜ ಮಾನ್ಯತಾ ಮೆಳಿನಾ ಕಿಂವಾ ತೀ ರಾಜ ದರ್ಭಾರಾಚಿ ಭಾಷಾ ಜಾಲಿ ನಾ. ಅನೇಕ ಕಾರಣಾಂಕ ಲಾಗ್ಘೂನ ಕಿತೇಕ ಶತಮಾನಾ ಪರ್ಯಂತ ತೀ ಭಾಷಾ ಪ್ರತಿಭಾವಾನ ವ್ಯಕ್ತಿನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಣು ವಾಪರಲಿ ನಾ. ಸೊಳಾವೆ ಶತಕಾಂತು ಜೇಸುಪೀಟ ಪಾದ್ರಿನಿ ವಾಪರಚೆ ಪಯ್ಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಣು ವಾಪರಚಾಂತು ಯೆವ್ನೆ ಕ್ವಚಿತ ಆಶಿ ಆಂಮ್ಕಾ ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ತರೀ ಸುದಾ ಜರ ಆಜ ಮೆರೇನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಜೀವಂತ ಆಸೂನ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಕತೃತ್ವ ಜಾಗಯತಾ ತರ್ ತಾಜೆ ಕಾರಣ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತು ಮೂಲತ: ಆಶಿಲೆ ಅನುಸಂಗಿಕ ಸಜೀವತ್ವ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ. ಆನಿ ತಾಕಾ ಲಾಗ್ಘೂನ ಏಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮುಖಾರ ದವರೇತ ಕಿ ಭಾಷೇಚೆ ವಿಕಾಸಾಕ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪಾಚೆ ಮಹತ್ವ ಜಿತ್ಲೆ ಆಸ್ತಾ, ತಿತ್ಲೇಚಿ ಮಹತ್ವ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಕ ಬೀ ಆಸ್ತಾ.

ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂತು ಜರ್ ಇತ್ಲೆ ಚೈತನ್ಯ ಆಸಾ ತರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೋ ವಿಕಾಸ ಕಿತ್ಯಾಕ ಜಾಲೋ ನಾ ? ಕೆನ್ನಾ ವೆಗ್ ವೆಗ್ಳೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಜಲ್ಮಕಾಲಾ ಪಾಸೂನ ಆಜ ಮೆರೇನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಜಾವಚ್ಯಾಂತು, ಪ್ರತಿಭಾವಾನ ಜಾವ್ಚಾಂತು ಸಫಲ ಜಾಲೆ ತರ್ ತಾಂಚೆ ಇತ್ಲೀಚಿ ಪುರಾತನ ಆಶಿಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಕಿತ್ಯಾಕ ವಿಕಾಸ

ಪಾವ್ಲಿ ನಾ ? ಮೂಳಾ ಪಾಳಾ ಖಣೂನ ಖಣೂನ ತೀ ಆಜೂನ ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ಆತ್ಮೋ ಕಿತ್ಯಾಕ ಶೋಧನ ಅಸಾ ?

ವಿಚಾರ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಹ್ಯಾ ದೈವದುರ್ವಿಲಾಸಾಕ ಆಮ್ಹಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮನಿಷಚಿ ಕಾರಣ ಜಾವ್ನು ಆಸಾಚಿ. ತಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಮನೀಷ ಹೋ ಜಾತೀನ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ, ಕಷ್ಟಾಳೂ, ಕತೃತ್ವವಾನ್ ಆನಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಆಸಾ. ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಬುದ್ಧಿಚೋ ಕಸ ಲಾವ್ಚಾಕ ಸಾತ ಸಮುದ್ರಾ ಪೆಲ್‌ತಡೇನ ವಚ್ಚೆ ಧಾಡಸ್ ತೋ ಕರ್ತಾ ಆನಿ ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಯಾ. ವಾಸ್ತವಿಕ ತಾಣೆ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಕತೃತ್ವ ಸಾಫಲ್ಯ ಕರಚಾಕ, ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಾ ಪೂರಿ ಕರ್ಚಾಕ ಅನೇಕ ದೇಶ ಪಾರ ಕೆಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ತೋ ಆಜ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂತು, ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಆನಿ ಕೇರಳಾಂತು ಏಕ ಮಹತ್ವಾಚೋ ಅಂಗ ಜಾವ್ನು ವಾವುರತಾ. ಜಸೇ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೇಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ತಾಣೆ ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಮಾಯ ಭೂಂಯಿಸೋಡ್ಲಿ ತಸ್ಸೇ ಧರ್ಮಚಳಾಂಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ಬೀ ಮಾಂಯ ಭೂಂಯೆಚೋ ತ್ಯಾಗ ತಾಕ್ಕಾ ಕರ್ಚೋ ಪಡ್ಲೋ.

ಕೆನ್ನಾ ನವೋದೇಶ ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ತೆನ್ನಾ ತೋ ಪ್ರದೇಶ ಜಸೇ ಖಾಯ್ ಆಪಣ್ಯಾಲೇಚಿ ದೇಶ ಮಣ್ಣು ತಾಣೆ ಆಪಣಾಯಲೋ, ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಮೂಲ ಆರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತೀಕ ಮಾನ ದಿವ್ನು ಆಪಣ್ಯಾನ ಅಪಣಾಯಲಿ ಭೂಂಯಿ, ತೀಚಿ ಪುಣ್ಯ ಭೂಂಯಿ, ಕರ್ಮಭೂಂಯಿ ಮಣ್ಣು ತಾಣೆ ಮಾನಲೋ ಆನಿ ತ್ಯಾ ದೇಶಾಚಿ, ತ್ಯಾ ದೇಶಾಚೆ ಭಾಷೇಚಿ ಸೇವಾ ತನ ಮನಾನ ಕೆಲಿ. ಮಾನವ ಜಸೇ ಸಮಾಜಾಚೋ, ಯುಗಾಚೋ ಪ್ರವರ್ತಕ ಆಸ್ತಾ ತೇಚಿ ತರೇನ ತೋ ತ್ಯಾ ಸಮಾಜಾಚೋ, ಯುಗಾಚೋ ಅಂಕಿತ ಕಿಂವಾ ಅಧೀನ ಬೀ ಆಸ್ತಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚಿ ಹೇ ದೈವ ದುರ್ವಿಲಾಸ ಆಸಾ ಕೀ ಜಸೇ ಜಸೇ ಕೊಂಕಣಿ ಮನೀಷ ಪರಭಾಷೇಚೋ ಆನಿ ಪರ ಸಮಾಜಾಚೋ ಯುಗ ಪ್ರವರ್ತಕ ಮಣ್ಣು ಲಕ್ಷಣವಂತ ಜಾಲೋ ತಸೇ ತಸೇ ತೋ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಚೋ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತೀಚೋ ಆದೀನ ಆನಿ ಅಂಕಿತ ಬೀ ಜಾಲೋ. ಆನಿ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಮೂಲ ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷಾ ಆನಿ ಅಸ್ಮಿತಾಯೆ ಪಾಸೂನ ದೂರ ಜಾಲೋ, ಪರಾವೃತ್ತ ಜಾಲೋ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗೂನ ತಾಗೆಲೆ ಮನಾಂತು, ಜೀವನಾಂತು ಅನೇಕ ಅಯೋಗ್ಯ, ಅನಾವಶ್ಯಕ, ಅಯತಾರ್ಥ ಕಲ್ಪನಾ ವಿಚಾರ ಆಯ್ಲೆ. ಆನಿ ಕಾಲಾಂತರಾನ ತೋ ಆಪಣ್ಯಾಲೇಚಿ ಅಸೆ ಅಸಿಲೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ, ಸಮಾಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆನಿ ಅಸ್ಮಿತಾಯ ವಿಸರಲೋ. ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ಆತ್ಮೋ ತೋ ವಿಸರಲೋ.

ಮನಿಷ ಕೆನ್ನಾ ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ಆತ್ಮೋ ವಿಸರತಾ ತೆನ್ನಾ ತೋ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಮೂಲ್ಯಾ ಪಾಸೂನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಾಸೂನ, ಧರ್ಮಾ ಪಾಸೂನ ವಿಮುಖ ಜಾತಾ. ಆಪಣ್ಯಾಲಿ ಮೂಲ್ಯ, ಆಪಣ್ಯಾಲೋ ಧರ್ಮ ಆನಿ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಕರ್ತೃತ್ವ ಸೆಜಾರಚೆ ಭೂಯೆಂತು ಸಾಫಲ್ಯ ಕರಚೆ ಸ್ವಪ್ನ ತೋ ಪಳೈತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕಾಲಿ ಕರ್ಮಭೂಂಯಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಾಲೆ ಕರ್ಮಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಾಲೆ ಧರ್ಮಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ಆಸ್ತಾ. ಸೆಜಾರಚೆ ಧರ್ಮಾಂತು ಕಿತ್ಲೇ ಆಕರ್ಷಕ ದಿಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ತಾಂತು ಶ್ರೇಯ ನಿಶ್ಚಯಾನ ಆಸನಾ. ಭಗವದ್‌ಗೀತೆಂತು ಮಳ್ಯಾ ಶ್ರೇಯಾನಸ್ವ ಧರ್ಮೋ ವಿಗುಣಃ ಪರಧರ್ಮಾತ್ಸವನು ಷ್ಠಿತಾತ । ಸ್ವಭಾವನಿಯಲಂ

ರ್ಮ ಕುರ್ವನಾಪ್ನೋತಿ ಕಿಲ್ಬಿಷಂ. ಸಹಜಂ ಕರ್ಮ ಕೌಂತೇಯ ಸದೋಶಮಪಿ ನ ತ್ಯಜೇತ. । ಸುಗಮ ಅಸೇ ದಿಸ್ಚೆ ಪರಧರ್ಮಾಪೇಕ್ಷಾ ಗುಣಹೀನ ಅಸೇ ದಿಸ್ಚೋ ಸ್ವಧರ್ಮ ಆಚರಚಾಂತು ಜಾಸ್ತ ಶ್ರೇಯ ಆಸಾ. ಸ್ವಭಾವಾನುಸಾರ ಕೆಲಿಲೆ ಕ್ರಿಯೆಪಾಸೂನ ಪಾಪ ಕೆನ್ನಾಯಿ ಯೇವ್ಚನಾ. ಹೇ ಕುಂತಿಪುತ್ರ, ಕರ್ಮಸದೋಷ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿಯಿ ತೇ ಸೋಡ್ಚೆ ನಯ್.

ಮಣ್ಣು ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅಸ್ಲೆ ಕರ್ಮಭೂಯೆಂತು, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅಸ್ಲೆ ಸಮಾಜಾಂತು, ಮಾಯ ಭಾಷೇಂತು ವಾವುರು ಕರನಾಸ್ತಾನ ಅನ್ಯ ದೇಶಾಂತು, ಅನ್ಯ ಸಮಾಜಾಂತು ವಾ ಭಾಷೇಂತು ಕಿತ್ಲೆ ಲಾಕ್ಷಣಿಕ ರಿತೀನ ಕಾರ್ಯ ಕೆಲ್ಯಾರಿಯಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮನಿಷ ತ್ಯಾ ಸಮಾಜಾಚೋ ಅಂಗ ವಾ ಏಕ ಜೀವ ವಾ ಸಮರಸ ಕೆನ್ನಾಯಿ ಜಾಲೋನಾ, ಜಾವ್ನೋನಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ಕರ್ತುತ್ವಾನ, ಕಷ್ಟಾಳೂ, ಜ್ಞಾನಾಚೋ ಸಾಗರ ಆಸೂನ ಬೀ ಕೊಂಕಣಿ ಮನಿಷ ಗೊಂದಲೇಳೆ ಮನಸ್ಥಿತಿಂತು ಆಜ ದಿಸ್ತಾ . ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂತು, ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಕಿಂವಾ ಕೇರಳಾಂತು ತಾಣೆ ಕಿತ್ಲೆ ವರ್ಕಿ ಸಕೋಲ ಸೇವಾ ಕೆಲ್ಯಾರಿಯಿ ತೋ ತಾಂಗೆಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಾಂತು ಆಜೂನ ಪರಕೋಸೋ ಆಸಾ. ಹೇ ಜಿತ್ಲೇ ಸತ್ಯ ಆಸಾ ತಿತ್ಲೇಚಿ ದುರ್ದೈವ ಜಾವ್ನು ಅಸಾ.

ಖರೇ ಪಳ್ಯೆಲ್ಯಾರ ಸ್ವದೇಶ, ಸ್ವಭಾಷಾ ಆನಿ ಸ್ವಧರ್ಮ ಅಪಣ್ಯಾಲ್ಯಾನ್ ಮನುಷ್ಯಾಕ ಸಂಕುಚಿತ ವೃತ್ತೀಚೋ ದೋಷ ಲಾಗ್ಗೂ ಪಡನಾ. ತಾಜೇ ಉಲಟ್ ಸ್ವದೇಶ, ಸ್ವಭಾಷಾ, ಸ್ವಧರ್ಮ ಅಪಣ್ಯಾಲ್ಯಾನ ಕತ್ತುತ್ವಾಕ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಾಚೋ ಸುಗಂಧ ಯೆತಾ. ಸ್ವತ:ಚೇ ಘರಾಂತು ಸ್ವತ:ಚೇ ಹಾತಾನಿ ಪುಲ್ಯೆಲೆ ಏಕ ಫುಲಾಕ ಸೆಜಾರಚೆ ಭಾಗೇಂತು ಪುಲ್ಯೆಲೆ ಸಹಸ್ರ ಫುಲಾಪೇಕ್ಷಾ ನಿಶ್ಚಯಾನ ಜಾಸ್ತ ಸುಗಂಧ ಆಸ್ತಾ. ಮಣ್ಣೂನ ಕೆನ್ನಾ ಕೊಂಕಣೀಚೋ ಜಾಣತೋ ಆನಿ ವರಿಷ್ಟ ಸಮಾಜ ದುಸ್ರಿ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತೀಚೆ ಇಮಾರತ ಉಭಾರಚಾಕ ಆನಿ ಸದೃಡ ಕರಚಾಕ ದಡಪಡತಾಲೋ ಆನಿ ಸ್ವತ ಧನ್ಯ ಮಾನತಾಲೋ ತೆನ್ನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾಕ ದೋಳ್ಯಾಂತು ಅಂಜನ ಘಾಲ್ನು ತಿಗೇಲೆ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪ ದಾಕೋವ್ಚಾಕ ಮಾಧವ ಶ್ಯಾನಭಾಗ ಆನಿ ಶಣೈ ಗೊಂಯಬಾಬ ತಸಲೆ ಮಹಾನ ವಿಭೂತಿ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲೆ. ತಾಣಿ ನಮ್ರತೇನ ಆನಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಾನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಅಂತಸ್ಕರಣಾಂತು ಆಸಿಲೆ ಫುಲಾಕ ಜತನ ಕೆಲೆ, ತಾಕ್ಕಾ ಆಕಾರ ದಿಲೋ, ತೇ ಪುಲ್ಯೆಲೆ ಆನಿ ತಾಜೋ ಸುವಾಸ ಚಾರಿ ದಿಕಾನ ಪಸರಾಯಲೋ. ಹ್ಯಾ ತಪಶ್ಚರ್ಯೆಚೋ ಪರಿಣಾಮ ಮಳ್ಯಾರ ಆಜ ಕೊಂಕಣಿ ಮನೀಷ ಅಭಿಮಾನಾನ ಮಾನ ತಾಟ ಕರ್ನು ಕೊಂಕಣೀಚೆ ವಿಕಾಸಾಕ ಪ್ರವೃತ್ತ ಜಾಲಾ. ಮುಂಬೈ ಪಾಸೂನ ಕೇರಳ ವರ್ಕಿ ಪಾತಲೇಳೆ ಸಮಾಜಾಂತು ಸ್ವತಂತ್ರತಾಯೇಕ ಪೋಷಕ ಅಸಲಿ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಆಜ ಜಾಗಿ ಜಾಲ್ಯಾ.

ಪುಣ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಜಾಗಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ತಿ ಸಫಲತೇಂತು ಹಾಡ್ಚಾಕ ಜರೂರ ಆಸ್ಚಿ ದಿಷ್ಠಿ, ಸಂಕಲ್ಪ ವಾ ಯೋಜನಾ ಮಾತ್ರ ಅಜೂನ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿನ ಮಾನ್ಯತಾ ದಿಲಿಲ್ಯಾನ ತೀ ಭಾಷಾ ಕುಲೀನ ಆನಿ ಶಿಷ್ಟ ಜಾಯನಾ. ಭಾರತಾಚೆ ಶಾಸನಾಂತು ಸ್ಥಾನ ಮೆಳ್ಯೆಲ್ಯಾನ ಮಾತ್ರ ಕೊಂಕಣೀಕ ಶ್ರೇಯ ಮೆಳನಾ. ಭಾಷಾ ಕುಲೀನ, ಶಿಷ್ಟ ಆನಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಣ್ಣು ಮಾನಾದಿಕ ತೆನ್ನಾ ಜಾಯತ ಕೆನ್ನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ

ಕೇರಳ ಪಾಸೂನ ಮುಂಬೈ ಮೆರೇನ ಪಸರಿಲೆ ಮೋತಿ ಏಕಟಾ ಜಾಯತ. ಆನಿ ತಾಜೋ ಏಕ ಸುಂದರ ಹಾರ ತಯಾರ ಜಾಯತ. ಹೇ ಪಸರಿಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೋತಿ ಜಾತೀನ ಸುಂದರ ಆನಿ ಕತ್ರುತ್ವಾನ ಲಕ್ಷಣವಂತ ಆನಿ ಮೋಲಾಧಿಕ ಅಸಿಲ್ಯಾನ ಹೀ ಮೋತಿ ಕುಲೀನ ಆನಿ ತೀ ಅಶಿಷ್ಟ ಮಣ್ಣು ಮಾನಚಾಂತು ಬುದವಂತ ಪಣ ನಾ.

ಆಜ ವಿಂಗಡ ವಿಂಗಡ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ವಾವುರಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಏಕ ರೂಪ ನಾ, ಹೇ ಸರ್ವ ಜಾಣತಾಚಿ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹಾಜಿ ಕಾರಣ ಇತಿಹಾಸಾಚೆ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಂತು ಪಳೈನಾಸ್ತಾನಾ ತಾಂಚೋ ಉಗಮ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತು ಪಳೋವ್ಚೆ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ಆಸಾ. ಕಾರಣ ಕೆನ್ನಾ ಮನೀಷ ಭಾಷಾ ಉಲೈತಾ ತೆನ್ನಾ ತೋ ವ್ಯಾಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರಾಚೋ, ನಿಯಮಾಂಚೋ ವಿಚಾರ ಕರನಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ ತರ್ ಕೆನ್ನಾ ವಿಂಗಡ ವಿಂಗಡ ಭಾಷಾ ಉಲೋವ್ಚೆ ಸಮಾಜ ಲಾಗ್ಗಿ ಯೆತಾಚಿ ಕಿಂವಾ ಏಕ ಸಮಾಜಾಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೋ ಕಿಂವಾ ಸಂಸ್ಕೃತೀಚೋ ಪ್ರಭಾವ ದುಸ್ರೆ ಸಮಾಜಾ ವೈರ್ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಾನ ಪಡತಾ ತೆನ್ನಾ ತ್ಯಾ ದೋನ ಭಾಷಾ ಸಮಾಜಾಂತು ದಿವ್ಚೆ ಘೆವ್ಚೆ ಅಟಲ ಆಸ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೇ ದಿವ್ಚೆ ಘೆವ್ಚೆ ಮರ್ಯಾದೀತ ಆಸ್ತಾ. ಉದಾರಣ :- ಆಜ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಂತು ಇಂಗ್ಲೀಷ, ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ, ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಾಂಚೋ ಉಪಯೋಗ ಸರಳ ಜಾತಾ, ಪಣೂನ ಹೀ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಶಬ್ದಾಂಚಿ ಜಾತಾ, ಉಚ್ಚಾರಾಂಚಿ ವಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಂತ್ಲೆ ಶಬ್ದರೂಪಾಂಚಿ ನಯ್. ಆನಿ ಜಾಲಿತರ್ ತೀ ಥೋಡೀಚಿ ಪ್ರಮಾಣಾಂತು ಜಾತಾ.

ಶತಮಾನಾ ಪಾಸೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೋ ಸಂಬಂಧ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಆನಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷಿಕಾ ಬರೋಬರ ಆಯ್ಲೊ. ತಾಂತೂತ ಗೊಂಯಕಾರಾಲೋ ಸಂಬಂಧ ಮರಾಠಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬರೋಬರ ಜಾಸ್ತ ಲಾಗ್ಗಿಚೋ ಆನಿ ಜಾಸ್ತ ಸಮಯಾ ಮೆರೇನ ಆಯ್ಲೊ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ಹ್ಯಾ ದೋನ ಸಮಾಜಾಂತು ಭಾಷಿಕ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಬರೋಚ ಆಸಿಲೋ. ತ್ಯಾಚಿ ಭಾಷೇನ ಜಸೆ ಗೊಂಯಚೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜಾಚೋ ಸಂಬಂಧ ಮರಾಠಿ ಬರೋಬರ ಆಯ್ಲೊ ತಸೇ ಗೊಂಯಚೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾವಾಲೋ ಸಂಬಂಧ 16 ವೇ ಶತಕಾ ಉಪರಾಂತ ಪೋರ್ತುಗೀಸ ಭಾಷಿಕಾ ಬರೋಬರ ಜಾಸ್ತ ಲಾಗ್ಗಿಚೋ ಆಯ್ಲೊ. ಹಾಜೋ ಜೀವಂತ ಪರಿಣಾಮ ಮಳ್ಯಾರ್ ಆಜ ಜಸೆ ಗೊಂಯಚೆ ಹಿಂದೂ ಕೊಂಕಣ್ಯಾಲೆ ಭಾಷೇವೈರ್ ಮರಾಠೀಚೋ ಪ್ರಭಾವ ದಿಸ್ತಾ ತಶ್ಶಿ ಗೊಂಯಚೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾವಾಂಲೆ ಭಾಷೇವೈರ್ ಪೋರ್ತುಗೀಸ ಭಾಷೇಚೋ ದಿಸ್ತಾ, ಹಾಜೋ ವಿಚಾರ ಕರತಾನಾ ಆಮ್ಹಿ ಏಕ ಕ್ಷಣ ಆಮಗೆಲೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಾಂತು 16 ವೇ ಶತಕಾಂತು ಗೊಂಯಾಂತು ಜಸುಇಟ್ ಮಿಶನರೀಂಚಿ ಬರೈಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಹಾಡ್ಯಾ. ತೆನ್ನಾ ಆಮ್ಕಾ ದಿಸೂನ ಯೆತಾಕಿ ಆಜ ಗೊಂಯಾಂತು ಜೇ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಹಿಂದೂ ಕಿಂವಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ ಉಲೈತಾಚಿ ವಾ ಬರೈತಾಚಿ ತೀ ಕೊಂಕಣಿ 16 ವೇ ಶತಕಾಂತ್ಲೆ ಮೂಲ ಕೊಂಕಣೀಚೆ ಸ್ವರೂಪಾ ಪಾಸೂನ, ಅವಿಷ್ಕಾರಾ ಪಾಸೂನ ಕಿತ್ಲಿ ದೂರ ಘೆಲ್ಯಾ.

ಹೇ ತರೇನ ವಿಚಾರ ಕರಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಭವಿತವ್ಯಾಚೆ ದೃಷ್ಟೀನ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಾಚೆ ಆಸಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ ತರ್ ಗೊಂಯ ಹೇ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಕುಲಾಗರ

ಆಸಾ. ತ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ತೀ ಭಾಷಾ ಜಶಿ ವಿಕಾಸ ಪಾವ್ತಾಲಿ ತಾಂತು ಸರ್ವ ಕೊಂಕಣ್ಯಾಂಕ ಕಾಳಜಿ ಆಸಾ. ಗೊಂಯ ಮಳ್ಯಾರ್ ಕೇವಲ ತೋ ಪ್ರದೇಶ ನಯ್ ಜೋ ಪೋರ್ತುಗೀಸಾನಿ ಬಲಾತ್ಕಾರಾನ ಆಕ್ರಮಣ ಕೆಲೋ ಕಿಂವಾ ತೋ ಪ್ರದೇಶ ನಯ್ ಜೋ ಆಜ ಗೊಂಯ ಮಣ್ಹು ವಳಕೂಚಾಂತು ಯೆತಾ, ತರ್ ಗೊಂಯ ಮಳ್ಯಾರ್ ತೋ ವಿಶಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಜೋ ಸಲಗ ಆಸೂನ ಗೊಂಯಚೆ ಆಸ್ಮಿತಾಯೇಕ ಚಿಕಟೂನ ಶತಕಾನ ಶತಕ ಆಸಾ. ಕಣ್ಯೆ ಗೊಂಯಬಾಬ ಮಣತಾಚಿ, ತುರ್ತಾಕ ಪೋರ್ತುಗೀಜಾಂಚೆ ಸತ್ತೇತಲಾ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ಲಿ ಜಿತಲಿ ಭೂಂಯಿ ಅಡಾವ್ನಾ ತಿತ್ಲೇಚ ಗೊಂಯ ಮಣಪಾಚೋ ಸಮಜ ಜಾಲಾ. ಹೇ ಗೊಂಯ ಉತ್ತರೇಕ ತೇರೆ ಕೋಲ ಸಾಕೂನ ದಕ್ಷಿಣೇಕ ಮಾಜಾಳಿ, ಮುಡಗೇರಿ ಮೆರೇನ 60 ಮೈಲ ಲಾಂಬ ಅಸೂನ ಪೂರ್ವೇಕ ದೂದ ಸಾಗರಾ ಸಾಕೂನ ಪಶ್ಚಿಮೇಕ ಹಿಂದಿ ಮಾಳ ಸಮುದ್ರಾ ಮೆರೇನ 30 ಮೈಲ ರುಂದ ಅಸಾ ಆನಿ ತಾಚೆ ಸಗಳೆ ಭೂಂಯ ಮಾಪ 1060 ಚೌಕಣೆ ಮೈಲ ಅಸಾ (ವಜ್ರಲೇಖಣಿ ಪುಟ 26) ಗೊಂಯಚೋ ಆವಾಟ ಹೇ ತರೇನ ಆಜು ಬಾಜೂಚೆ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಪಸರಿಲ್ಯಾನ ಗೊಂಯಚೋ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಉದರಗತೀಚೋ ವಿಚಾರ ಮರ್ಯಾದಿತ ವಾ ಸಂಕೂಚಿತ ಭಾವಾನ ಕರಚೆ ಯೋಗ್ಯ ಜಾವ್ಚೆ ನಾ. ಆನಿ ತಸೇ ಜರ್ ಕರಚಾಂತು ಯೆತಾ ತರ್ ತೋ ವಿಕಾಸ ಅಪರಿಪೂರ್ಣ ಅಸುಸಂಗತ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೆ ಮೂಲ್ಯಾಂಕ, ಅಸ್ಮಿತಾಯೇಕ, ಆಶಾ ಆಕಾಂಕ್ಷೇಕ ಲಾಗೂನ ಜಾವ್ಚೋ ನಾ.

ಭಾಷೇಚೋ ವಿಕಾಸ ಭಾಷೇಚೆ ಉಗಮಾ ಪಾಸೂನ ವೆಗಳೋ ಜಾವ್ಚೋ ನಾ. ತಸ್ಸೇ ಪಳೈಲ್ಯಾರ ಭಾಷೇಚೆ ಉಗಮ ಲೋಕಾಲೆ ಜೀಬೆ ವೈರ್ ಅಸ್ತಾ. ಭಾಷಾ ಮಳ್ಯಾರ್ ತೀ, ಜೇ ಮೂಲಾಂತು ಉಲೋವ್ಚಾಂತು ಯೆತಾ. ಭಾಷಾ ಮಳ್ಯಾರ್ ಉಲೋವ್ಚೆ. ಜೇ ಉಲೋವ್ಚಾಂತು ಯೆತಾ ತಿಕಾಚಿ ಭಾಷಾಮಣತಾಚಿ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ಜರ್ ಖಂಯ್ ಭಾಷೇಚೆ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪ ದಿಸ್ತಾತರ್ ತೇ ತಿಜೆ ತೋಂಡಿ ರೂಪಾಂತು. ಹ್ಯಾ ತೋಂಡಿ ರೂಪಾಚೆ ಪ್ರತಿರೂಪ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚೆ ಲೇಖನಾಂತು ದಿಸೂನ ಯೆತಾ. ಮಣ್ಹೂನ ಭಾಷೇಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ, ಏಕ ವಿಶಿಷ್ಠ ಪ್ರದೇಶಾಚೆ ತೋಂಡಿ ಶೈಲಿಚೋ ಆಧಾರ ಘೇವ್ನು ಜಾಯ್ನಾ ತರ್ ವಿಂಗಡ ವಿಂಗಡ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ಲೆ ತೋಂಡಿ ಪ್ರಕಾರಾಂಚೋ ಆನಿ ತಾಜೆ ಪ್ರತಿರೂಪ ಜೇ ಕಾಲ ಸಮಯಾಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ಗಾಬಾರ್ಯಾಂತು ಅಸ್ತಾ, ತಾಂಚೋ ಸಕೋಲ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರ್ನು ಕರಚೋ ಆಸ್ತಾ. ಆನಿ ಹೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೇನ ಮರ್ಯಾದಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಜಾವ್ಚೋ ನಾಅಸ್ತಾನ ವಿಶಾಲ, ಔದಾರ್ಯ ಆನಿ ಉದಾರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಾನ ಅಭ್ಯಾಸಿಲ್ಯಾನ ಸಫಲ ಜಾಯತ್.

ತಶ್ಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಸರ್ವ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣಕಾರ ಭಾಷೇಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ತಿಜೆ ತೋಂಡಿ ರೂಪಾಂಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರ್ನುಚೆ ಸಾಧತಾಚಿ. ವ್ಯಾಕರಣಾಚಾರ್ಯ ಪಾಣಿನೀನ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯಿ ಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ತತ್ಕಾಲಾಂತು ರೂಢಿಂತು ಅಸಿಲೆ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಕಾರಾಂಚೋ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರ್ನು. ಪಾಣಿನಿ ಪಯ್ಲೆ ಯಾಸ್ಕಾರಾಚಾರ್ಯಾನಿ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ನಿರುಕ್ತಾಂತು ಮಳ್ಯಾ, ಅತಾಪಿ ಭಾಷಿಕೇಬ್ಯೋ

ದಾತುಬ್ಯೋ ನೈಗಮಾ : ಕೃತೋ ಭಾಷ್ಯಂತೆ ದಮುನಾ: ಕ್ಷೇತ್ರಸಾಧಾ ಇತಿ। ಅಥಾಪಿ ನೈಗಮೆಬ್ಯೋ ಭಾಷಿಕಾ ಉಷ್ಣಂ ಗೃತಮಿತಿ। – ತೋಡೆ ವೈದಿಕ ದಾತು ಆಸಾಚಿ - ಉದಾರಣ :– ದಮುನಾ: ಆನಿ ಕ್ಷೆತ್ರಸಾಧಾ – ಕೊಣಾಲೆ ಮೂಲ ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಂತು ಮೆಳ್ತಾ. ತಸೀಚಿ ಭಾಷೇಂತ್ಲೆ ತೋಡೆ ದಾತು ಉದಾರಣ :– ಉಷ್ಣ ಗೃತಂ – ವೈದಿಕ ಶಬ್ದಾತ್ಲ್ಯಾಂನ ಆಯ್ಲ್ಯಾಚಿ. ಹಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ಅನೇಕ ಶತಕಾ ನಂತರಚೋ ವ್ಯಾಕರಣಕಾರ ಪತಂಜಲಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಮಹಾಭಾಷ್ಯಾಂತು ಮಣತಾ, ಭೂಂಯಾಸೋ ಪಸಬ್ದಾ ಅಲ್ಪಿಯಾಸೋ ಶಬ್ದಾ : ಏಕೈಕಸ್ಯ ಹೀ ಶಬ್ದಸ್ಯ ಬಹವೋಪಬ್ರಂಶ: ॥ ಹೇಮಚಂದ್ರಾನ ಕೆನ್ನಾ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಪ್ರಾಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚ್ಯೆಲೆ ತೆನ್ನಾ ಲೋಕಾತ ಇತಿ ವರ್ತತೆ ವಾ ಲೋಕಾತ ಅವಗಂತವ್ಯ: ಅಸಿ ವ್ಯಾಕ್ಯಾ ಕರನು ತಯಾರ ಕೆಲೆ. ವ್ಯಾಕರಣ ಕಾರಾನಿ ಹೇ ತರೇನ ವಿಚಾರ ಕರಚೆ ಕಾರಣ ಮಳ್ಯಾರ್ ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಸ್ಥಾನಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನ, ಜಾತಿಕ ಲಾಗ್ಗೂನ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಾಂಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ಬದಲತ ಅಸ್ತಾ. ತಸ್ಸೇ ಪಳೈಲ್ಯಾರ ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಯೆತಾ ತೀ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ಪ್ರಕೃತಿ – ಪ್ರತ್ಯೆಯಾದಿ ರೂಪ ಘೇವ್ನುಚಿ ಯೆತಾ, ಉಲೈಲ್ಯಾಂತ್ಲೋ ಸ್ವಭಾವ, ತಾಂಗೆಲಿ ರೀತ ರಿವಾಜ, ತಾಂಗೆಲಿ ವಾಗಣೂಕ, ತಾಂಗೆಲೋ ಏಕಂದರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದರ್ಜೋ ಅಸಲೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣ ಭಾಷೇಚೆ ರೂಪ ಘಡೈತಾಚಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷೇಕ ಹೇ ತರೇಚೆ ಮಾನಸ ಶಾಸ್ತ್ರ ಆನಿ ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಸ್ತಾ. ತಾಂಚೋ ವಿಚಾರ ಜರ್ ಆಮ್ಹಿ ಕೆಲೋ ನಾ ತರ್ ಭಾಷೇಚೆ ವಿಕಾಸಾಕ ಏಕ ವಿಕೃತ ರೂಪ ಯೆತಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಆಜ ವರ್ಕಿ ಜೀವಂತ ಆಸಾ ತಿ ಕಾಯ್ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ನಯ್, ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾನ್ಯತಾ ಮೆಳಿಲಿ ಮಣ್ಣು ನಯ್, ಕಿಂವಾ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತು ಪ್ರತಿಭಾವಾನ ವ್ಯಕ್ತಿನ ಅಪಣ್ಯಾಲೆ ವಿಚಾರ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲೆ ಮಣ್ಣು ನಯ್. ತೀ ಭಾಷಾ ಜೀವಂತ ಉರ್ಲಿ ತೀ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತು ಆಶಿಲೆ ಮೂಲಗಾಮಿ ಸಂಜೀವಿನೀಕ ಲಾಗ್ಗೂನ. ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತು ಸ್ಥಳ, ಕಾಲ, ಜಾತಿ ಆನಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪಾತಳೀಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ಅನೇಕ ಭೇದ ಮಿಶ್ರಣ ಜಾಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ತ್ಯಾ ಭಾಷೇಂತು ಜೇ ಶಬ್ದ ಬಾಂಡಾರ ಆಸಾ ತೇ ಅನೇಕ ಶಿಷ್ಟ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಣು ಮಾನಚೆ ಭಾಷೇಂತು ನಾ. ಜೇ ತದ್ಬವ ಉತ್ರಾಂಚೆ ಭರ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಆಸಾ ತೀ ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ ವಗ್ಯೆರೆ ಭಾಷೇಂತು ಮೆಳಚಿ ನಾ.

ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ಆಜ ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಆಶಿಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಂತು ಕಂಚಿ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿ ಅಮ್ಹಿ ಪ್ರಮಾಣ ಶೈಲಿ ಮಣ್ಣು ಸ್ವೀಕಾರಕಾ ಹೇ ವಿಚಾರ ಕರ್ತಾನಾ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಪ್ರಮಾಣ ಭಾಷೇಂತು ಆಸ್ಚೆ ಶಕ್ಯ ವಾ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಲಕ್ಷಾಂತು ಘೇವ್ಕಾ. ಭಾಷಾ ವಿಕಾಸಾಂತು ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಚೆ ಆನಿ ಲೇಖಿ ಭಾಷೇಚೆ ದೋನ ವಿಂಗಡ ಪಣ ಸಮಾಂತರ ಆಶಿ ದೋನ ಪ್ರವಾಹ ವಾಂವ್ಚೆ ಆಂಮ್ಕಾ ದಿಸ್ತಾಚಿ. ಹೇ ತರೇನ ತೇ ಸಮಾಂತರ ವಾವತ್ ಆಶಿಲ್ಯಾನ ಆನಿ ತೇ ಏಕಚಿ ನಯೆಚೆ ದೋನ ಪ್ರವಾಹ ಆಶಿಲ್ಯಾನ ತ್ಯಾ ದೋನ ಪ್ರವಾಹಾಂಚೆ ಉದಾಕ ಏಕಮೇಕಾಂತು ಮಿಸಳಚೆ ಜಸೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಸಾ ತಶಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಆನಿ ಯೋಗ್ಯ ಬೀ ಆಸಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೇ ದೋನ ಪ್ರವಾಹ ಏಕಮೇಕಾಂಕ ಪೂರಕ ಆಸ್ಲಾರಿಯಿ ತಾಂಚೆ ವಿಂಗಡ ವಿಂಗಡ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮಾತ್ರ ನಾಶ ಜಾಯ್ನಾ ವಾ ಜಾವ್ಚೆ ಬೀ ನಾ. ತಶಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರ್ ತೋಂಡಿ

ಭಾಷಾ ಪ್ರವಾಹ ಹೋ ಪಡ್ಲೋ ಆಸೂನ ತಾಜೋ ಪ್ರಭಾವ ಲೇಖಿ ರೂಪಾ ವೈರ್ ಜಾಸ್ತ ಸಕೋಲ ಜಾವ್ಚೆ ಸಹಜಿಕ ಆಸ್ತಾ ಆನಿ ತ್ಯಾ ರೀತಿನ ಆಸ್ಚಾಂತು ದೋಗಾಂಚೆ ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ಮಾಯ್ ಕೊಂಕಣೀಚೆ ಹಿತಾಚೆ ಆಸಾ.

ಹೇ ದೋಗಾಂತು ಅಭೇದ ಮಾನೂನ ತೋ ಬೇಧ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾಂತು ಹಾಡ್ಚಾಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರಚೆ ಮಳ್ಯಾರ್ ಭಾಷೇಂತ್ಲೆ ಜೀವಂತ ಪಣ ಆನಿ ಮೂಲ ವೈಶಿಷ್ಠ್ಯ ನಷ್ಟ ಕರ್ಚೆ ತಶಿ ಆಸಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಳ್ಯಾರ್ ಹೇ ತರೇಚಿ ಆಸಾ ಆನಿ ತೀ ತೇಚಿ ತರೇನ ಬರೋವ್ಚಾಕ ಜಾಯ್, ಆನಿ ತೇ ತರೇನ ಬರ್ರೈಲ್ಯಾನಚಿ ತೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಾತಾ ಮಣಚೆ ಭಾಷೇಚೆ ವಾಡೀಕ ಶಿಷ್ಠಾಚಾರಾಚೆ ಬಂಧನ ಘಾಲ್ಚೆ ತಸೇ ಆಸಾ.

ತೋಂಡಿ ಆನಿ ಲೇಖಿ ಭಾಷೇಚೋ ಸಂಬಂಧ ಜರ್ ಹೇ ತರೇಚೋ ಆಸಾ ತರ್ ಶುದ್ಧ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಅಶುದ್ಧ ಭಾಷಾ ಮಣ್ಭು ಖಂಚೋ ಮಾನಚಿ? ಹಾಂಗಾ ಶುದ್ಧ ಮಳ್ಯಾರ್ ಶಿಷ್ಠ ಸಮ್ಮತ, ಭ್ರಾಂತಿಕ, ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾನ್ಯ ಆಸೂನ ಅಶುದ್ಧ ಮಳ್ಯಾರ್ ಆಜೂನ ಶಿಷ್ಠ ಮಾನ್ಯತಾ ನಾ ಮೆಳಿಲಿ ಕೇವಲ ತೋಂಡಿ ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ವಾವುರಚಿ ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ಗ್ರಂಥಗತ ನಾ ಜಾಲಿಲಿ, ವ್ಯಾಕರಣ ಮಾನ್ಯತಾ ನಾ ಮೆಳಿಲಿ. ಆಜ ವರ್ಕಿ ಅನೇಕ ಕಾರಣಾಂಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ ಶಿಷ್ಠ ವಾ ಶುದ್ಧ ರೂಪ ಮೆಳ್ಳೇ ನಾ. ತೀ ಆಜೂನ ಅಶುದ್ಧ ರೂಪಾಂತೂಚಿ ವಾವರತ ಆಸಾ. ಜೇ ಗ್ರಂಥಿತ ರೂಪ ಆಮ್ಕಾ ಆಜ ದಿಸ್ತಾ ತೇ ಬಿ ಥೋಡೆ ಜಾಸ್ತ ತರೇನ ಅಶುದ್ಧ ರೂಪಚೇ ಅಸಾ. ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಜೇ ರೂಪ ಆಜ ಅಶುದ್ಧ ಆಶಿ ದಿಸ್ತಾ ತೇಚಿ ರೂಪ ಪಾಲ್ಯಾ ಶುದ್ಧ ರೂಪ ಘೇವು ಶಕ್ತಾ. ಜಗಾಚೆ ಸರ್ವ ಭಾಷಾಂಚೋ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಕಾ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಸಾ. ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತು ಅಶುದ್ಧ ಅಸೆ ಜೇ ರೂಪ ಆಶಿಲೆ ತೇಂಚಿ ರೂಪ ಕಾಲಾಂತರಾನ ಶುದ್ಧ ಪ್ರಾಕೃತ ರೂಪ ಜಾಲೆ ಆನಿ ತಾಜೆ ವ್ಯಾಕರಣ ವರರುಚಿ ಹೇಮಚಂದ್ರಾನಿ ರಚ್ಯೆಲೆ. ಉಪರಾಂತ ತಿಕಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಆನಿ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲೆ. ಪ್ರಯೋಗ ಶರಣ : ವೈಯಾಕರಣ : ಮಣ್ಭು ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಅಸಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ಜೇ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರೀತೀನ, ಪರಸ್ಪರ ಸಂಯೋಗಾನ, ಜನಮಾನಸಾಕ ಪಟಿಲ್ಯಾನ ಭಾಷಾ ವ್ಯವಹಾರಾಂತು ವಾಪರಚಾಕ ಯೆತಾಚಿ ತೇಚಿ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಷ್ಠ ಮಣ್ಭು ಮಾನಚಾಂತು ಯೆತಾಲೆ, ಶಿವ್ಯಾ ಪ್ರಥಮ ನಿಶ್ಚಿತ ಧೋರಣೇನ ಅಪಣ್ಯಾಯಿಲೆ ಪ್ರಕಾರ ನಯ್.

ಹೇ ತರೇಚೆ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರವೃತ್ತೀಚೆ ಪ್ರಭಾವ ಭಾಷೆ ವೈರ್ ಪಡತ ಆಶಿಲ್ಯಾನ ಕೋಣೆಯಿ ಹೀ ರೀತ ಶಿಷ್ಠ ಆನಿ ತೀ ರೀತ ಅಶಿಷ್ಠ ಮಣ್ಭು ಆಗ್ರಹ ದರ್ಚೆ ಮಳ್ಯಾರ್ ಭಾಷೇಚೆ ಸಹಜ ವಿಕಾಸಾಕ ಆತಂಕ ಹಾಡ್ಚೆ ತಶಿ ಆಸಾ. ಭಾಷಾ ದೂಷಣಾಚೆ ಜೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಜ ಆಂಮ್ಕಾ ಏಕಮೇಕಾಲೆ ಶೈಲಿಂತು ದಿಸ್ತಾಚಿ ತೇ ಪ್ರಕಾರ ಜರ್ ಆಮ್ಮಿ ಥೋಡೆ ಜಾಸ್ತ ಔದಾರ್ಯಾನ, ಆಧರಾನ, ಸಹನಶೀಲತೇನ ಸ್ವೀಕಾರ್ಲ್ಯಾರಿ ಆಜ ಅಪಭ್ರಷ್ಟ, ವಿಕೃತ, ಅಶುದ್ಧ, ವಿಸಂಗತ ಅಶಿ ದಿಸ್ಚೆ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣ ಭಾಷೇಂತು ದೂದ – ಸಾಕ್ರೇಚೆ ಭಾಷೇನ ಏಕರೂಪ ಜಾತಾಲೆ. ಭಾಷೇಚೆ ವಿಕಾಸ ಕಾರ್ಯಾಂತು ಹೀ ವೃತ್ತಿ ಉಪಕಾರಾಚಿ, ಪ್ರಯೋಜನಾಚಿ, ಸಾಫಲ್ಯಾಚಿ ಠರತಾಲಿ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೈಲಿಂತ್ಲೆ ಬಳಣ, ಭೇದ, ವಾಕ್‌ಪ್ರಕಾರ, ಶಬ್ದ ರೂಪಾಂಚೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮಾನಿಲ್ಯಾನ ಆಪ ಅಪಸಾಂತು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ, ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸ, ಔದಾರ್ಯ, ಸನ್ಮಾನ ಜಾಗೆ ಜಾತಾಲೆ ಆನಿ ಕಾಲಾಂತರಾನ ಭಾಷೇಕ ಏಕರೂಪ, ಪ್ರಮಾಣ ರೂಪ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾತಾಲೆ. ಹೇ ತರೇಚೆ ಸಂಬಂಧಾನ ಆನಿ ತಾಂಚೆ

ಪ್ರಕ್ರಿಯೇನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಅಧಿಕಾನ ಅಧಿಕ ಸಮೃದ್ಧ ಆನಿ ಗಿರೇಸ್ತ ಜಾತಾಲಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಂತು ಹೇ ತರೇನ ಸಹಯೋಗಾಚಿ, ಸಹಕಾರ್ಯಾಚಿ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಜಾಗಿ ಜಾವ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ಅಸ್ಮಿತಾಯೇಚೋ ಸುಕಾಲ ಫಲಾಕ ಯೆತಾಲೋ.

ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ನಿವಾಸ ಕರಚೆ ಆನಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಜಾತಿ ಧರ್ಮಾಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಂತು ಜರ್ ಹೇ ತರೇನ ಸಹವಾಸ ಆನಿ ಸಹಯೋಗ ಯೇವ್ಚೋ ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ ಸುಸಂಗತ ಆನಿ ಪ್ರಮಾಣ ರೂಪ ಯೇವ್ಚೆ ಆಸಾ ತರ್ ತ್ಯಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೇಕ ಉಪಕಾರಕ, ಪೋಷಕ ಆನಿಪುರಸ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಾಧನ ಆಸ್ಚಾಕಜಾಯ್.

ಆಜ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಂತು ಸರ್ವತರೇಚೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಪಲಬ್ಧ ಆಸೂನ ಬೀ ತೇ ನಾಶಿಲ್ಯಾ ಸಾರಕ್ಯಾ ಆಸಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ ತರ್ ತೇ ಸರ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಂಗಡ ವಿಂಗಡ ಲಿಪಿಂತು ಬರೋವ್ಚಾಂತು ಆನಿ ಛಾಪಚಾಂತು ಯೆತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ಜೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತು ಬರೈಲ್ಯಾ ತೇ ಹರ್‌ಲೋಕಾಂಕ ಸಮಜ ನಾ. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೊಂಯಚೆ ಭಾವಾಂಕಮೆಳ್ನಾ. ಹಾಕ್ಕಾಲಾಗ್ಗೂನ ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಸಾಗರಾಂತು ಅನೇಕ ಸಾಂಸಾನ ದ್ವೀಪ ನಿರ್ಮಾಣಜಾಲ್ಯಾಚಿ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜ ಏಕಮೇಕಾಪಾಸೂನ ದೂರಜಾಲಾ.

ಹೀ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಜರ್ ನಾಶ ಕರ್ರು ಸಮಾಜಾಂತು ಸುಸಂಗತ ಪಣ್ಣ ಹಾಡ್ಚೋ ಆಸಾ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮೂಲ್ಯಾಂಚೆ ಅಸ್ಮಿತಾಯೇಚೆ ಸಂಘಟನ ಕರ್ಚೆ ಆಸಾ ತರ್ ಸರ್ವ ಕೊಂಕಣ್ಯಾನಿ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಲೇಖನಾಚಿ ಲಿಪಿ ಏಕಚಿ ವಾಪರಕಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಲಿಪಿ ದೇವನಾಗರಿ ಜಾವ್ನು ಆಸಾ. ಹಾಂತು ದುಬಾಬ ನಾ. ರೋಮಿ ವಾ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ದೇಶ ಕಾಲಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ವಾಪರಚಾಂತು ಆಯ್ಲೋ. ಆಜ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೇಚೆ ಪ್ರಸಾರಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ಭಾರತಾಂತ್ಲೆ ನವೀ ಪೀಡಿ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಶಿಖತ ಆಸಾ. ಮಣ್ಣು ಜರ್ ವಿಂಗಡ ವಿಂಗಡ ತೋಂಡಿ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಂತ್ಲೆ ಲೇಖನ ಕಾರ್ಯ ಜರ್ ಹ್ಯಾ ಏಕಮೇವ ಲಿಪಿಂತು ಕೆಲೆ ತರ್ ವಿಂಗಡ ವಿಂಗಡ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಂಥಿಯಾಂಕ ಸಮಜತಾಲೆ ಆನಿ ತಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನ ಜೇ ಪ್ರಮಾಣ ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಯೆತಾಲಿ ತೀ ಸರ್ವ ಜನ ಮಾನಸಾನ ಆಪಣಾಯಿಲಿ ಭಾಷಾ ಜಾತಾಲಿ. ಹೀ ಪ್ರಮಾಣ ಭಾಷಾ ನಿಸರ್ಗಾಕ ಅನುಸರೂನ, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ರೂಪಾನ, ಪ್ರೇಮ ಭಾವಾನ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರೀತೀನ ಐಕ್ಯಾಚಿ ನಿಶಾನ ಜಾತಾಲಿ.

ಕಾಲಾಂತರಾನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಅವಸ್ಥಾಂತರಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನ ತೀ ಪ್ರಮಾಣ ಭಾಷಾ ಜಲ್ಮಾಕ ಆಯ್ಲ್ಯಾನ ಸರ್ವಾಂಕ ಮಾನ್ಯ ಜಾತಾಲಿ. ತಾಂತೂನ ಕಾವ್ಯ – ಪ್ರಭಂದಾಚಿ ರಚನಾ ಜಾತಾಲಿ. ತೀ ಭಾಷಾ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಸಾಂಗ್ತಾಲಿ. ತೀ ಪ್ರಮಾಣ ಭಾಷಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ಅಸ್ಮಿತಾಯೇಚಿ ಸಾಕಾರ ಪ್ರತಿರೂಪ ಠರತಾಲಿ. ಅಸಲೆ ಸುಕಾಲಾಂತು ತೋಂಡಿ ಭಾಷೇಚೆ ವಿಂಗಡ ವಿಂಗಡ ಶೈಲಿಂಚೆ ಸಹವಾಸಾನ ಲೇಖಿ ಭಾಷಾಬೀ ಸುಸಂಗತ ರೂಪಾನ ಏಕಚಿ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಸಮಾಂತರ ಪಣೂನ್ ಅಗ್ದಿ ಲಾಗ್ಗಿಚೆ ಪ್ರವಾಹ ರೂಪಾನ ವಾಂವತಾಲಿ. ದೋನ ಸ್ವತಂತ್ರ ತರಿಯಿ ನಿಕಟ ಅಶಿ ಆಶಿಲೆ ಗಂಗಾ – ಯಮುನೇಚೆ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಾನಾ ವೈರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚೆ ಪುಣ್ಯ ಪದ, ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸ್ಥಾಪಿತ ಜಾತಾಲೆ.

ಮುಕಾವ್ಯೆಲಿಂ ಸಾಂಗ್ಲೆ

✍ ಕೂಡ್ಲ ಆನಂದು ಶಾನಭಾಗ

ಭಾರತಾಂತು 1991 ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟೂ 3372ಭಾಷಾ ಆಸ್ಸಾ ಚಿ. ತೆಜ್ಜಪೈಕಿ 576 ಭಾಷಾ ವರ್ಗಿಕೃತ ಜಾಲ್ಲಿ ಚಿ. 1796ಭಾಷಾ ಅಜ್ಜುನೂ ವರ್ಗಿಕೃತ ಜಾಲ್ನಾ ಚಿ. 2001 ಜನಗಣತಿಂತು ಭಾರತಾಚಿ ಭಾಷೇಚಿ ಸಂಖ್ಯಾ ಚಡ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ನಾ. ಹಂ! ತ್ತವರ್ಕಿ ತುಂಮಿ ಕೊಂಕಣಿಚೋ ಗ್ರೇಸ್ತಕಾಯ್ ವಾತ್ಲಿ. ತುಂಮ್ಕಾ ಕಿತ್ಲೋ ಅಭಿಮಾನ ಪ್ಲೋ. ಕೊಂಕಣ ಭಾಷಿಕ ಕೆನ್ನಾ ಹಟಿ, ಧರಿಲೆ ಕಾಮ ಕೆನ್ನಾ ಸೊಡ್ನಾ ಚಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಾಕ್ಕೇಕ ವಿಷಾದ ಆಸ್ಸಾ. ಕಿತ್ಕಿ ಮ್ಹಳೇರಿ ಹಾಂವೆ ಮಸ್ತಿತ್ಲೇ ಕೊಂಕಣಿಚೇ ಚಳವ್ಳಿ ಷಯಾಂತು ಉರೊ ನಾಂವೇ ಪುಢಾರಪಣ ವಿಷಯಾಚೇರಿ ಉರೊ. ತಾಂತು ಆಂಮ್ಗೆಲೇ ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಚೆ ವಾಂಟೊ ಕಿತ್ಲೋ ಮ್ಹಳಿಲೊ ವಿಷಯ ಮಸ್ತ ಗೌಣ, ಕಿಂವಾ ಕಮ್ಮಿ ಆನಿ ಪರೇ ವಿಷಯಾಂತು ಭೂತಕನ್ನಡಿವ್ವೆರಿ ಪಳ್ಳೆಲ್ಯಾವಾರಿ ಹೋಡ ಕರ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಲ್ಲಾ.

ತೆಂ ಕಿತ್ತೇ ಆಸ್ಲ್ಯಾಂರಿ ಕಾಮ ಕೆಲ್ಲಿಲೆ ಖಂಯಿವತ್ತಾ? ಕಸನ್ಕಿ ಮ್ಹಣತಾ ನ್ಹೈ ಕಾಮ ರ್ಬ್ಯಾಕ್ ಹೊಡ್ಲಭಾವ್ ಆನಿ ಫಾಯ್ದೆ ಘೆಂವ್ಚ್ಯಾಕ ಧಾಕ್ಲೋ ಭಾವ ಖಂಯಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಶ್ವಸಮ್ಮೇಳನ ಜಾಲ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ವೇಳ್ಯಾರಿ ಕಿತ್ಲಕೀ ಲೇಖನ ಹೋಡ ಹೋಡ ಹಫ್ತಾಳಿ, ಸುಂಹಿನ್ಯಾಳಿಂತು ಆಯ್ಲೆ. ಜಾಲ್ಕೇರಿ ಅಖಿಲಭಾರತ ಮಟ್ಟಾರಿ ಸಂಘಟನಕೋರ್ನು ವಾವರ್ ಾಡ್ನು ಅಖಿಲಭಾರತ ಕೊಂಕಣಿ ಪೈಲೇ ಅಧಿವೇಶನ 8-7-1939ಂತು ಆಂಮ್ಗೇಲೆ ಜಿಲ್ಯಾಂತು ಕಾರವಾರಂತು ಕೆಲ್ಲಿಲೆ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ದಿ॥ ಮಾಧವ ಮಂಜುನಾಥ ಶಾನಭಾಗ ಕುಮಟಾ ಹಾಂಕ ವಿಸರ್ಲೆ. ಮಾಕ್ಕಾ ಹೇಂ ಸಹನ ಕರ್ಚೆಕ ಜಾಲ್ಲಿಲೇ ನಾ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ಕನ್ನಡ ಹಫ್ತಾಳಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕಾಕ ಹಾಂವೆ ಪ್ರಶ್ನಕರ್ನು ಬರೈನಾಪಡೇನ ವಿಷಾಧ ವ್ಯಕ್ತ ಕರ್ನು ನಂತರ್ಲೆ ಪತ್ರಿಕಾಂತು ಮಾಧವ ಮಾಮಾಲೆ ಬದಲ ಹಾಂವ್ ಬರೈಲ್ಲೆ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲಿಲೆ ಏಕ ಸಮಾಧಾನೆಂಚಿ ವಿಷಯ. ಅಸ್ಸಲ ಅವಘಡ ನಂತರ ಘಟ್ಟ್ಯಾಕ್ ನಾಮೋಣು ವಿಶ್ವಸಮ್ಮೆಳನಾವೇಳಾರಿ ಯಾದಿಸ್ತಿಕಾ ಪತ್ರಿಕ್ಯಾಂತು ಮಾಧವ ಮಾಮಾಲ ಬದಲ ಲೇಖನ ಘಾಲ್ಚ್ಯಾಕ ಜೋ ಪರಿಶ್ರಮ ಮಿತ್ರ ದಿ॥ ರಮಾಕಾಂತ ಜಿ. ಶಾನಭಾಗ, ಹೊನ್ನಾವರ ಹಾನ್ನಿ ಘೇತಿಲ್ಲೊ ತೆಂ ವಿಸರ್ಚೆ ನ್ಹೈ.

ಕೋಣ ಮ್ಹಣೊ ಆಂಮ್ಕ, ತಾಂಗೆಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಂತುಲೇನ ಇತ್ಲ ಪತ್ರಿಕಾ ಹುಜ್ವಾಡಾಯೆತ್ತಾ, ತಿತ್ಲೇ ಪುಸ್ತಕೆ ಹುಜ್ವಾಡಾಯೆತ್ತಾ. ವಾದ ಕರ್ಚೆಕ ಗೆಲ್ಯಾರಿ, ಕೊಂಬೊ ಪೈಯ್ಲೋ ಕಿ, ತಾಂತಿ ಪೈಯ್ಲೋ ಮ್ಹಣಲೋ ವಾದ ಜಾತ್ತಾ. ತರಿ ಮೆಗ್ಗೆಲ್ಲೆ ಮನಾಂತು ದಿಸ್ಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾಣಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯಾಂತು ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೊಚಿ ತಂಕ್ಷಿ ಆಸ್ತಾನಾ ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ ಸೊಂದೆ ಮಾಮಾನ ಬರೈಲ್ಲೆ ನಂತರ್ಲೋ ಕೊಂಕಣಿ ಇತಿಹಾಸ ಮುಖ್ಯ ಜಾಂವ್ನು ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಯಾಂತು ಆನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಾಂವ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂತು, ಪರರಾಜ್ಯಾಂತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜಾಂವ್ನ ಟಿಪ್ಪಣಿ ರೂಪಾಣ ಹೇಂಚಿ ಪುಸ್ತಕಾಂತು ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಬರೊವ್ನೆನಾ ವ್ಹೊಣು ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಸೊಂದೆ ಮಾಮಾಲಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೊ ದವರಿಲ್ಲೊ, ತಾಂನ್ನಿ ಯೋಗ್ಯ ಆಸ್ಸಾ ವ್ಹಣು ಪುಷ್ಟಿ ದಿಲ್ಲಿ. ತಕ್ಷಿ ಜಾವ್ನು ಹೇ ಏಕ ಸಾನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಗ್ಗೆಲೆ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾ.

ತಾವ್ವಳಿ ಹಾಂವೆ ಸಾಂಗ್ಲೆ ದಿವಂಗತ ಮಾಧವ ಮಂಜುನಾಥ ಶಾನಭಾಗ ಹಾನ್ನಿಕುಮ್ಸಟಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೊಕಾಲ್ಲೆ ತೊಣ್ಣಾಂತು ಮಾಧವ ಮಾಮ ಮ್ಹಣು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾಲ್ಲೆ. ಕುಮ್ಟಾ ತಾಲೂಕಾ ಹೆರವಟ್ಟಾಂತು 1889ಂತು ಮಧ್ಯಮ ಕುಟುಂಬಾಂತು ಹಾಂಗೆಲೆ ಜನನ ಜಾಲ್ಲೆ. ಲಾನವಯಾರಿ ಬಾಪ್ಪುಸು ಅಂತಲ್ಲೊ. ಅಶ್ಶಿಜಾವ್ನು ಮಾವ್ಲೋ ಸಾಂತಪ್ಪೆಲ್ಯಾಗಿ ಗೋಕರ್ಣಾಂತು ಹಾಂಗೆಲೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾಲ್ಲೆ. ಫರ್ಗ್ಯುಸನ್ ಕಾಲೇಜ ಪುಣಾಂತು ಕಾಲೇಜಾ ಡಿಗ್ರಿ ಘೆತಿಲ್ಲೆ ಹಾಂನಿ ನಾಮಾಂಕಿತ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಭಂಡಾರಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾಂತು ರಿಡರ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ನಂತರ ಕಾನೂನು ಪದವಿ ಆನಿ ಸ್ನಾತಕೊತ್ತರ ಪದವಿ ಜೋಡ್ನು ಕಾರವಾರಾಂತು ವಕೀಲಿವೃತ್ತಿ ಪ್ರಾರಂಭಕೆಲ್ಲೋ. ಗರೀಬಾಲ್ಯಾಗಿ ದಂಬ್ದಿಭಿ ಫೇನಾಶಿ ವಕಾಲತ ಕರ್ಚೆ ಮಾಧವ ಮಾಮಾಕ ಆಜವರಿ ಲೋಕು ಸ್ಮರಣ ಕರ್ತಾಚಿ. ಮಧ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಸಮಿತಿಂತು ಸಕ್ರೀಯಜಾಂವ್ನ ಕಾಮಕೆಲ್ಲಿಲೆ ಹಾನ್ನಿ ಥೊಡೆವರ್ಷ ಸಿಂಡಿಕೇಟ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ದೇಶಕ ಜಾವ್ನ ಆಂಸ್ಸಿಲ್ಲೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಮೋಗಿ ಮಾಧವ ಮಾಮಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಂಕ ಸಂಘಟನಕರ್ಚೆ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೆಲ್ಲೊ. ಆಂನಿ ಅನ್ಯಭಾಶಿಕಾಲಿ ಟೀಕಾಸ್ತ್ರ ಸವಾಲಮ್ಹಣ ಘೇವ್ನು ಕೊಂಕಣಿಚಿರಿ ಮಮಕಾರ ಜಾಗೃತ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ ಧಿಕ್ಷಾ ಘೆತ್ಲಿ. ಕಿತ್ಲಿಕಿ ಲೋಕಾನ್ ಹಾಕ್ಕಾ ಕೊಂಕಣಿಚೋ ಪಿಸ್ಸೊ ಮ್ಹಣು ಆಪೈಲ್ಲೆ ಕಾನ್ನಾಫೆನಾಶಿ ಕೊಂಕಣಿಚೋ ಭಾಂಗೋ ವಾಜೋನು ನಿದ್ದೆ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಭಾಶಿಕಾಂಕು ಜಾಗ್ಗೋನು ಮಾಯ್‌ಭಾಷೇಚೊ ಉದ್ಧಾರಾಕ ಘೊಳ್ತಾಮ್ಹಣು ಆಣಘಾಲ್ಲಿ. ಮಾಧವ ಮಾಮು ಕೋಟಿಕೆಕ್ಲೋ ನೈ ಏಕ ಯುಗಾಂತ ಜನ್ಮಘೆವ್ಲೊ ಮಹಾನ್ ಪುರುಷ. 8-7-1939ಂತು ಕಾರವಾರಾಂತ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷತ್ ಸ್ಥಾಪನ ಕೊರ್ನು ಪೈಲೆ ಅಧಿವೇಷನ್ ಘಡೊವ್ನು ಕೊಂಕಣಿಚೋ ಅಧ್ಯಾಯಾಚಿ ಸುರುವಾತ ಕೆಲ್ಲಿ. ತಾಂಗೆಲ ಕಾರ್ಯ ಪಳೋನು ವಿಧಿಕ ಅಸೂಯಾ ಆಯ್ಲಿಕಿ ಕೋಣೆನ ತ್ಯಾ ನಿಮಿತ್ತ ತಾಣ್ಣ 1952ಂತು ತಾಂಗೆಲೇ 63ವರ್ಷಾಚೆರಿ ಅಂತರ್ಲೆ. ಏಕ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆ ಆಯುಷ್ಯ ಸಾರ್ಥಕ ಜಾಲ್ಲಿಲೆ ತಾಂಗೆಲೆ ಕಾರ್ಯಾನ ಮಾಪ್ಪಾ. ಖಾಲಿ ಆಯುರ್ಮಾನಾನ ನೈ. ಅಶ್ಶಿ ಜಾವ್ನು ಮಾಧವ ಮಾಮ ಕೊಂಕಣಿ ಜನಾಲಿ ಹೃದಯಾಂತ ರಾಬುನ ಮುಖಾವ್ಲೆಲೆ ಅಧಿವೇಶನಾಕ ಪ್ರೇರಣಾತ್ಮಕ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಜಾವ್ನು ಶಾಶ್ವತವುರ್ಲ್ಯಾಚಿ . ಮಾಧವ ಮಾಮಾನ ಪೆಟೈಲ್ಲ್ಯ ಕೊಂಕಣಿ ಜ್ಯೋತಿನ ಆಜಿ ಲಕ್ಸೋಪಲಕ್ಷ ಕೊಂಕಣಿ ಜ್ಯೋತಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಜಾವ್ನು ಜಳತಆಸ್ಸಾಚಿ.

ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷತ್
ಆತ್ತಂವರ್ಕಿ ಜಾಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನಂ

ಸ್ಥಾಪನಾ ಆನಿ ಪಯಲೆ ಅಧಿವೇಶನ್ : ಕಾರವಾರ : 8-9 ಜುಲೈ 1939
ಪರಿಷದೆಚೆ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಆನಿ ಪಯಲೆ ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಮಾಧವ ಮಂಜುನಾಥ (ಶಣೈ) ಶಾನಭಾಗ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಂಡುರಂಗ ಪ್ರಭು

ದುಸರೇ ಅಧಿವೇಶನ : ಉಡುಪಿ : 31 ಡಿಸೆಂಬರ 1940
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಡಾ। ಟಿ. ಎಂ. ಎ. ಪೈ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಜೆರೊಮ ಸಾಲ್ಡಾನಾ

ತಿಸರೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಮುಂಬಯಿ : 4-5 ಏಪ್ರಿಲ್ 1942
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ವಾಮನ ರಘುನಾಥ ವರ್ದೆ ವಾಲಾವಲೀಕಾರ ವೂರ್ಫ್ ಶಣೈ ಗೊಂಯಬಾಬ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಪ್ರೊ. ಆರ್ಮಂದ ಮಿನೆಜಿಸ

ಚೌತೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಮುಂಬಯಿ : 1949
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ರೆವರೆಂಡ್ ಡಾ। ಎಚ್. ಒ. ಮಾಸ್ಕಾರೆನ್ಹಾಸ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಡಾ। ಎಮ್. ಯು. ಮಾಸ್ಕಾರೆನ್ಹಾಸ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಸ್ವಾಮಿ ಆನಂದಾಶ್ರಮಜಿ (ಚಿತ್ರಾಪುರ ಮಠಾಚೆ ಸ್ವಾಮಿ)

ಪಾಂಚವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಮುಂಬಯಿ : 23-24 ಫೆಬ್ರುವರಿ 1943
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಗವಂತ ಬೊರಕಾರ ವೂರ್ಫ್ ಬಾಕಿಬಾಬ ಬೊರಕಾರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಡಾ। ಮಾರಿಯಾನ ಸಾಲ್ಡಾನ್ಯ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ವ್ಹಾಲೆರಿಯಾನ ಕಾರ್ಡಿನಲ ಗ್ರಾಸಿಯಶ, ಮುಂಬಯಚೆ ಆರ್ಚಬಿಶಪ

ಸಂವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಮುಂಬಯಿ : 27-28 ಏಪ್ರಿಲ್ 1947
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾರಾಯಣ ನಾಯಕ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಡಾ। ಸುಮಿತ್ರ ಮಂಗೇಶ ಕತ್ರೆ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಆಚಾರ್ಯ ಕಾಕಾಸಾಹೇಬ ಕಾಲೇಲಕರ

ಸಾತವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಕಾರವಾರ : 1960
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಸ್. ಕಾಮತ, ವಕೀಲ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಡಾ। ಬಿ. ಎಮ್. ಸಾಲೇತೊರೆ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀ ದ್ವಾರಕನಾಥ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮಿ (ಪರ್ತಗಾಳ ಮಠಾಚೆ ಸ್ವಾಮಿ)

ಆಟವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಮಡಗಾವ (ಗೊಂಯ್) : 26 ಮೇ 1962
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರ ಕೆಳೆಕಾರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಡಾ। ಮನೋಹರಾಯ ಸರದೇಸಾಯ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀಮತಿ ವ್ಹಾಯೊಲೆಟ ಆಲ್ವಾ (ರಾಜ್ಯಸಭೆಚ್ಯೊ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ)

ಣವ್ವೇ ಅಧಿವೇಶನ : ಮುಂಬಯಿ : 29-30 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ 1968
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಮೊಸಿನ್ಯೊರ ಆಯರಿಶ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಬಾಕಿಬಾಬ ಬೊರಕಾರ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀ ವಸಂತರಾವ ನಾಯಕ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಚೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ)

ಧಾವೆ ಅಧೀವೇಶನ : ಪಣಜಿ (ಗೋಂಯ) : 8-10 ಫೆಬ್ರವರಿ 1974
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಅನಂತ ನರಸಿಂಹ ನಾಯಕ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಪೈ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಡಾ। ಸುನಿತಿಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿ (ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ)

ಇಕರಾವೆ ಅಧೀವೇಶನ : ಮಂಗಳೂರ : 21-22 ಫೆಬ್ರವರಿ 1976
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಪೈ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕೆಣಿ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಶನ, (ಮಂಗಳೂರ) ಚೆ ಸ್ವಾಮಿಜಿ

ಬಾರವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಕೊಚ್ಚಿನ : 11-12 ಫೆಬ್ರವರಿ 1978
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಡಾ। ಜೆ.ಎ. ಭಟ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರ ಕೆಳೆಕಾರ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀ ಎ.ಕೆ. ಎಂಟನಿ (ಕೆರಳಾಚೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ)

ತೆರಾವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಮುಂಬಯಿ : 12-13 ಎಪ್ರಿಲ್ 1980
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಜೆ. ಮಾರ್ತಿರಿಶ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಎನ್. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮಲ್ಲ್ಯ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಗ ರಾಣೆ (ಗೋಂಯಾಚೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ)

ಚೌದಾವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಪಣಜಿ (ಗೋಂಯ) : 27-28 ಫೆಬ್ರವರಿ 1982
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಉದಯ ಭೆಂಬ್ರೆ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ವ್ಹಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಾಲ್ಡಾನಾ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಡಾ। ಉಮಾಶಂಕರ ಜೋಷಿ (ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ)

ಪಂದರಾವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಬೆಂಗಳೂರ : 11-12-13 ಮೇ 1984
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಎಮ್. ಯು. ಕುಡುರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ ಸೋಂದೆ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ (ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲ)

ಸೊಳಾವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಕೊಚ್ಚಿನ್ : 24-25 ಮೇ 1986
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಎನ್. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಮಲ್ಲಯಾ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಉದಯ ಭೆಂಬ್ರೆ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀಮತಿ ಎಮ್. ಕಮಲಮ್ಮ (ಕೆರಲಾಚೆ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿ)

ಸತ್ರಾವ್ವೇ ಅಧಿವೇಶನ : ಮಣಿಪಾಲ : 24-25 ಮೇ 1989
ಯೆವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಟಿ. ರಮೇಶ ಯು. ಪೈ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಮಾಧವ ವಿಠ್ಠಲ ಕಾಮತ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀ ಫಾಲ್ಯೆರೊ (ಕೆಂದ್ರೀಯ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿ)

ಠರಾವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ರಾಮನಾಥ (ಗೋಂಯ) : 14-15-16 ಡಿಸೆಂಬರ 1990
ಸ್ವಾಗತ/ಯಿವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಮಾಣಿಕರಾವ ಗಾವಣೇಕಾರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಪ್ರೊ. ಆರ್. ಕೆ. ರಾವ್, ಕೇರಳ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಡಾ। ಜುರ್ಝು ಪರೆರಾ
ಕೊಣಿಸಾವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಮಡಗಾವ : 16-17 ಜನೆವರಿ 1993
ಯಿವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ದತ್ತರಾಜ ವಾ. ಸಾಲಗಾಂವಕಾರ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮೊರಾಯಸ, ಮುಂಬಯಿ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀ ರವಿ ನಾಯಕ (ಗೋಂಯಾಚೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ)
ಸಾವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಶಿರಸಿ 11-12 ಫೆಬ್ರವರಿ 1995
ಯಿವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಡಾ॥ ವ್ಹಿ. ಎಸ್. ಸೋಂದೆ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಡಾ। ಕಾಶಿನಾಥ ಮಹಾಲೆ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀ ಆರ್. ವ್ಹಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಉಧ್ಯಮಮಂತ್ರಿ)
ಏಕವಿಸಾವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಮುಂಬಯಿ 18-19 ಜನೆವರಿ 1997
ಯಿವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಎಸ್. ಎಫ್. ಎಕ್ಸ. ಪೆರ್ಯೆರಾ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಡಾ। ವಿಲ್ಯಮ ಮಾಡತಾ
ಬಾವಿಸಾವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಬೆಂಗಳೂರ 15-16 ಆನಿ 17 ಜನೇವರಿ 1999
ಯಿವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ (ಚಂದ್ರಾ) ಪೈ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಪುಂಡಲಿಕ ನಾರಾಯಣ ನಾಯಕ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀ ಉಮೇಶ ಕತ್ತಿ (ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿ)
ತ್ರೆವಿಸಾವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಮಂಗಳೂರ 20 ಆನಿ 21 ಎಪ್ರಿಲ್ 2002
ಯಿವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ರೆ. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಡಾ। ತಾನಾಜಿ ಹರ್ಲೇಕರ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀ ರಾಮನಾಥ ರಾಯ (ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ನುಸ್ತೆಮಾರಿ ಮಂತ್ರಿ)
ಚೊವ್ವಿಸಾವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಕೊಝಿಕೊಡ, ಕೇರಳ 13ತೆ 15 ಫೆಬ್ರುವರಿ 2004
ಯಿವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುರೇಂದ್ರರಾವ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀ ಓ. ರಾಜಗೋಪಾಲ
ಪಂಚ್ವಿಸಾವೆ ಅಧಿವೇಶನ : ಪಣಜಿ - ಗೋವಾ 7-9 ಫೆಬ್ರುವರಿ 2006
ಯಿವಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಡಾ॥ ತಾನಾಜಿ ಹಳರ್ನ್ಕರ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಶ್ರೀ ಪಾವ್ಲ ಮೋರಾಯಿಸ್
ಉದ್ಘಾಟಕ : ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ಜಮೀರ್, ಗೋಂಯ್ಚೆ ಮುಖೇಲಮಂತ್ರಿ

1987ಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಗೋವಾಚಿ ರಾಜ್ಯಭಾಷಾ ಜಾಲ್ಲಿ. 1976ಂತು ಡಾ॥ ಸುನಿತ್‌ಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆಶ್ಶಿಲ್‌ತೆನ್ನಾ ಕೊಂಕಣಿಕ ಅಕಾಡೆಮಿಚಿ ಮಾನ್ಯತಾ ಮೆಳ್ಳಿ. 20-8-1992ಂತು ಸಂವಿಧಾನಾಚೆ 8ವೊಳಾರಿಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಮೇಳಾವಟಿಜಾಲ್ಲಿ ಆನಿ ನೋಟಾಚರಿ ಮೊಲ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಛಾಪಿಲ್ಲೀ ಆಮ್ಮಿ ಪಳೈತಾಚಿ. 1992ಂತು ಬೆಂಗಳೂರು ಚಲ್ಲ್ಯಾಂ ಏಕ ಜಾಥಾ ಕಾಳಿ ಆನಿ ತಕ್ಕಾ ಶಿರ್ಸಿಚಾನ ಪ್ರಕಾಶ ಬಳ್ಳೂರ್, ದಯಾನಂದ ಚಾಂಪೆ, ಪ್ರಮೋದ ಕಾಮತ, ಹಾರೂಗಾರ ಗೆಲಿಲ್ಲೆ. ಆನಿ ತೆನ್ನಾ ಗವರ್ನರಾಕ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾಕ ಖಾಲಿ 11 ಲೋಕಾಂಕ ವೊಚ್ಯಾ ದಿಲ್ಲೆ. ಆನಿ ತೆನ್ನಾಚೆ ಗವರ್ನರ ಶ್ರೀ ಖುರ್ಷಿದ್ ಅಲಾಂ ಖಾನಾಂಕ್ ಮೇಳ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ ಮನವಿ ಸಮರ್ಪಣ ಕರ್ಚ್ಯಾಂತು ಹಾಂವು ಏಕ್ಲೊ. ನಂತರ ಚಲ್ಲಿಲ್ಲೈ ಸಭೆಕ ಉಲ್ಲೈಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಭದ್ರಗಿರಿ ಅಚ್ಚುತ್‌ದಾಸ ಮಾಮಾನ ಮ್ಹಳಿಲೆ ಆಮ್ಕಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಾಕ್ಕಾ, ಕಿತ್ಯಾಕಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಜರಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಜಾಲಿ, ಹೆಕ್ಕಡೆ ಆಂಮ್ಮಿ ತೆಕ್ಕಾಡೆ ತುಂಮ್ಮಿ ಜಾತ್ತಲೆ ಮ್ಹಳಿಲೆ ತೆಂ ಆಜಿ ಖರೇ ಜಾಲಿಲ್ಲೆ ದಿಸೂನಯೆತ್ತಾ. ಕಾರಣ ಖರೇ ಮಾಯೆಭಾಷೆಚೊ ಮೋಗ ಆಶ್ಶಿಲ್ಲೊ ಮಾಧವಮಾಮಾ ತಸ್ಸಲೋ ತೋ ಮೊಗೂ ತಾಂಗಿಲೆ ವಾಕ್ಷಿ ಗೆಲ್ಲೊ. ಆನಿ, ಡೋಂಗಿ ಮೋಗ ದಾಕೈತ್ತಾಲೆ ಚಡಾವತಜಾಮ್ನ, ಕೊಂಕಣಿಚೆರಿ ಮೋಗ ಜಡಜಾವ್ನ ಬಸ್ಲಾ. ಆನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಚೆ ಭೂತ ಆಂಗಾಂತಘುಸ್ಲಾ. ಆತ್ತಾಂಚೆ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಸಮೀಕ್ಷ ಕೆಲ್ಲಿಲ್ಯಾಪ್ರಕಾರ 31 ಜಾತಿಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲೈತಾಲೇ ಆಸ್ಸಾಚಿ ಮ್ಹೊಣು ಆಮ್ಕಾ ಹೊಡಪಣ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಕಿತ್ತೆ? ತೀನ ತ್ಯಾರಾ ನವ್ ಅಟ್ರಾ ಜಾವ್ನೆನಾಶ್ಶಿ ಸಂಘಟಿತ ಜಾಂವ್ಚೆ ಆಜ ಅವಶ್ಯ ಆಸ್ಸಾ. ನಾತರಿ ಸರಕಾರಾಕಡೀನ ಮೇಳ್ಚೆ ಸವಲತ್ತು ಪೂರಾ ಕಾಣಘೇವ್ನ ವರಮೇಳ್ಳೊ, ಶೇಣ್ಯೂನಗೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹಳಿಲ್ಯಾವ್ಹಾರಿ ಜಾಯ್ತ ಮ್ಹೊಣ ಕೊಣಾಕ ದೀಸ್ತಾ ವೈನವೇ?

ತರೀ ಜಾಸ್ತೇನ ಕೊಂಕಣಿಭಾಷಿಕ ಆಶ್ಶೆ ಗೋವಾ, ಕೇರಳಾನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಕಿತ್ಲೆ ಪತ್ರ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಆಯ್ಲೆಮ್ಹಳಾರಿ ಕೇರಳಾಂತು 1923 ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮೈನಾಂತು ಸಾರಸ್ವತ ಭೋಧಿನಿ ಮಳ್ಳೈ ಮಳ್ಯಾಳಿ ಭಾಷೆಂತು ಪತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭ ಕೋರ್ನು ತಾಂತು ಗೋಮಂತಕಿಚೋ ವಿಭಾಗಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗಪಣ ಶುರು ಕೊರ್ನು 1931ಂತು ಸಾರಸ್ವತ ಮಿತ್ರ, 1942ಂತು ಸಾರಸ್ವತ ಭೂಷಣಂ ಪತ್ರ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಆಯ್ಲೆ. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಕನ್ನಡಾನ ಪೈಲೆ ಪತ್ರ 1-7-1843ಂತು ಮಂಗ್ಳೂರು ಸಮಾಚಾರ ಹರ್ಮನ್ ಮೊಂಗ್ಲಿಂಗ್ ಹಾನ್ನಿ ಮಂಗ್ಳೂರಾಂತ ಪ್ರಾರಂಭ ಕೆಲ್ಲೊ. 1924ಂತು ಸಾರಸ್ವತಮ್ಹಳೆ ಪತ್ರ 2-11-1925ಂತು ಹೇಮಂತ ಸಂಕ್ಯಾ ಸಾರಸ್ವತ ಪತ್ರ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕಾ ವಿ. ಎಸ್. ಕಾಮತ ಆನಿ ಮೂಲ್ಕಿ ಶ್ರೀ ವಾಮನ ಕುಡ್ವಾ ಸಂಪಾದಕತ್ವಾರಿ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲೆ. 1941ಂತು ಸಾರಸ್ವತ ಕೊಂಕಣಿ ಹಪ್ತಾಳೆ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಕುಡ್ವಾನ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲೆ. 1940ಂತು ಕಾರವಾರಂತು ಎಸ್. ಬಿ. ನಾಡಕರ್ಣಿ ಸಂಪಾದಕತ್ವಾರಿ ನವಯುಗ, 1947 ಹುಜ್ವಾಡ ಆನಿ ಸರ್ವೋದಯ, 1950ಂತು ಕುಮ್ಟಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಕಿನಾರಾ ಪತ್ರ ಆಂಶ್ಶಿಲ್ಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸ್ಸಾ. ಭಟ್ಕಳಾಂತು ನಕ್ಷೆ ಏ ನವಾಯತ ಪಂದ್ರಾಳ ಉರ್ದು ಲಿಪಿಂತು ಆಜವರ್ಕಿ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಯೆತ್ತಾಆಸ್ಸಾ. ಮಂಗ್ಳೂರಾಂತು 1884ಂತು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚೆ ಪ್ರಥಮ ಪುಸ್ತಕ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ದೊತೊರ್ನಿಚೋ ಕಾತೇಕಿಜ್ಮ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲೊ. ತಾಜ್ಜೆ ನಂತರ 20-25 ಧಾರ್ಮಿಕ ಪುಸ್ತಕ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಆಯ್ಲಿಂ. 1912ಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಪೈಲೆ ಪತ್ರ ಕೊಂಕಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಫಾದರ್ ಲೂಯಿಸ್ ಮಸ್ಕರಿನಾಸ್

ಸಂಪಾದಕತ್ವರಿ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲೆ. ನಂತರ 1938ಂತು ತೇಂಚಿ ಪತ್ರ, ದಿರ್ವೆಂ ಮ್ಹೊಣು ಬದಲ್ಲೆ. ಜುಲೈ 1927ಂತು ಮಂಗ್ಳೂರು ಪತ್ರ, ಕೆಥೋಲಿಕಾಚಿ ಮುಖಪತ್ರ, 1912ಂತು ಪವಿತ್ರ, ಕಾಳ್ಜಾಚೋ ಆಂಜ, 10-4-1937ಂತು ಸವೂಜಿಚೋ ದಿವೋ ಜೆ.ಬಿ. ಮಚಾಡೋ ಸಂಪಾದಕತ್ವಾರಿ, ಡಿಸೆಂಬರ್ 1938 ರಾಕ್ಣೊ ಬಿಶಪ್ ವಿತೋರಿ ಫರ್ನಾಂಡೋ ಸಂಪಾದಕತ್ವಾರಿ ಮಂಗ್ಳೂರಾಂತು ಹುಜ್ವಾಡಾಂತು ಆಯ್ಲಿ. ಮಣಿಪಾಲಚಿ ಪಂಚಕಾದಾಯಿ ಮಿತ್ರ, ದಿವೋ ಕುಟಾಮ, ಝುಲ್ಲೋ, ಪತ್ರಿಕಾ ಮಸ್ತ ಪ್ರಚಾರಾಂತು ಆಸ್ಸಾಚಿ. 2-2-1989ಂತು ರೋಮ ಲಿಪಿಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರ, ಉದೆಂತಿಚಿ ಸಾಳಕ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಜೂಜೆ ಬ್ರೂನೋ ದೇಸೂರ್ಝ್ ಗೋಂಯ್ಕಾರಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ಹ್ಯಾಣ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲೆ. 1915ಂತು ಧರಮ್ಮೈನ್ಯಾಂಚಿ ರೋಟಿ ಫಾದರ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ರೋಚೊ ಸಂಪಾದಕತ್ವಾರಿ ತಸ್ಸಿಂಚಿ 1919ಂತು ಆವೆಮರಿಯಾ ಗೋವಾ ಮೇಲ್ ಪೊಪ್ಯೂಲರ್ ಮೆಗ್ಜಿನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಾನ ಡಾ॥ ವಾಸ್ಕೋಡಿಗಾವಾ ಆನಿ ಎಸ್.ಎಕ್ಸ್, ಅಪಾನ್ಸೋ ಸಂಪಾದಕತ್ವಾರಿ ಗೋವಾಂತು ಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲಿ. 1936 - 1950ವರ್ಕಿ ತುಜೆ ಮ್ಯಾಗ್ಜಿನ್ ಆಮ್ಚೊ ಸಂಸಾರ, ಗೊಂಯ್ಕಾರಾಚಿ ಈಸ್ಟ್, ಗೋಮಾಂತಕ ಜಾಸ್ಮಿನ್ ಫುಲ್ಲಾ, ಪ್ರಜೆಚೋ ಉಲ್ಲಾಸ, ಗೋವಾ, ಚಾಬೂಕ್, ಗೋಲ್ಡನ್ ಗೋವಾ, ಕೊಂಕಣಟೈಮ್ಸ್, ಸಂತೋಷ, ಗೋಮಾಂತ, ಆಯ್ತಾರಾಚೋ ವಾಚಪ್ ತಂಕ್ತಿಂಚಿ ಕರಾಚಿಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಜರ್ನಲ್ ಪೂಣೆಂತು ಹೇ ನೇಮಾಳಿ ಥೊಡೋ ಕಾಳ ಚಲ್ನು ಬಂದ ಪಂಳ್ಳೆ. ತರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಂಚಿ ವ್ಹಾಳೊ ಅಂಕ್ಸಿ ಆಸ್ಸಾ.

1889 ಉದೇಂತೇಚಿ ಸಾಳಾಕ್

ಸಂ. - ಎಡ್ವರ್ಡಜೋಸ್ ಬ್ರೂನೊ ಡಿಸೊಜ

1912 ಕೊಂಕಣಿ ದಿರ್ವೆಂ - ವಂಗಳೂರು - ಸಂ. ಲೂಯಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಸ್ (1887-1961)

1923 ಸಾರಸ್ವತ, ಮಂಗಳೂರು, - ಸಂ. ವಿ. ಎಸ್. ಕುಡ್ವ

1923 ಸಾರಸ್ವತ ಬೋಧಿನಿ (ಕೇರಳ)

1934 ನವೇಂ ಗೋಯೆಲ ಸಂ. ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಯಕ್

1838 ರಾಕ್ಣೊ, ವಾವ್ರಾತ್ಯಾಂಚೊ ಇಸ್ಟ್, ಉದಾಚೆಂ ನಕ್ಷತ್ರ್, ದೊನ್ ಮಾಹೋಯಿನಾಚಿ ರೊಟ್ಟಿ

1940 ನವಯುಗ, ಕಾರವಾರ, ಸಂ. ಎಸ್. ಡಿ. ನಾಡಕರ್ಣಿ

1947 ಉಸ್‌ವಾರ್‌ಹ್, ಕಾರವಾರ

1950 ಕೊಂಕಣಿ ಕಿನಾರಾ, ಕುಮಟಾ

1950 ಪಯ್ನಾರಿ - ಮುಂಬಯಿ

1952 ಸಾದ್ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಮುಂಬಯಿ

1953 ಮಿತ್ರ್

1954 ಸಾಳಕ್

1954 ವೊರ್ಜೆಚೊ ಆವಾಜ್ ಸಂ.-ಬಿ.ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್

1955 ಸಾಳಕ್ (ಹಪ್ತಾಳೆ) ಮುಂಬಯಿ

ವಿದ್ಯಾ (ವಾರ್ಷಿಕ)

ಕೊಂಕಣಿ (ಪಾಕ್ಷಿಕ) ಸಂ. ಮನೋಹರ್ ಸರ್‌ದೇಸಾಯಿ

1956 ಝುಲೊ

1958 ಕಾಣಿಕ್, ಉಜ್ವಡ್, ಅವ್ಚೆ ಕೊಂಕಣ್, ಜಾಗ್-ವುಗ್, ಕೊಂಕಣ್ ವಾಯ್ಜ್

1962 ತ್ರಿವೇಣಿ (ಸಂ.- ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಕೇಣಿ)

1964 ಪರ್ಮಳ್ (ವಾರ್ಷಿಕ) ಸಂ. - ಸುಹಾಸ್ ದಲಾಲ್

1965 ಅಂಕುರ್ (ವಾರ್ಷಿಕ) ಸಂ. - ಅಮೃತ್ ಕಾಸ್ ಸರ್

ಸಾರಸ್ವತವಾಣಿ ಕಣ್ಣಾನೂರು ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜ

1966 ಪಂಚ್ಕದಾಯಿ (ಸಂ. ಬಿ. ವಿ. ಬಾಳಿಗ)

1969 ಮಾ ಗೋಯೆಂ, ನವೇಂ ಗೋವೆಂ (ಸಂ.-ಗುರುನಾಥ ಕೇಳೇಕರ್)

ಕೊಂಕಣ ಭಾರತಿ (ಸಂ.-ಯಶವಂತ ಪಾಲೇಕರ್)

1972 ಪುನವ್ (ಸಂ.- ಸುರೇಶ ಕಾಕೋಡ್ಕರ್)

1974 ಕೌಂಡ..ಊ (ಸಂ. ನಾಗೇಶ ಸೋಂದೆ)

1973 ಕೊಂಕಣಿ (ವಾರ್ಷಿಕ)

- ಗೋವಾ (ವಾರ್ಷಿಕ)

1974 ಜಾಗ್ (ವಾರ್ಷಿಕ - ಸಂ. ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೇಕರ್)

- ಕೊಂಕಣಿ ವಿಕಾಸ (ಸಂ. ಎನ್.ಪಿ.ಮಲ್ಯ)

(ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಚಾರ ಸಭಾ, ಕೇರಳ)

- ಕೊಂಕಣ್ ಜನತಾ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) (ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಸಮಾಜ)

1976 ಮಾರುತಿ (ಚೆರ್ಡುವಾಲಿ ಪತ್ರಿಕಾ) (ಸಂ.- ಕುಮುದಿನಿ ಕೇಳೇಕರ್)

1978 ಕೊಂಕಣ್‌ಟೈಮ್ಸ್ (ವಾರ್ಷಿಕ) (ಸಂ. ತುಕಾರಾಮ್ ಆರ್. ಶೇಟ್)

1979 ಕುಲಾಗರ್ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಸಂ. ಪ್ರಕಾಶ ಥಾಲಿನಾರಾಯಣ ವಾಟೊಲಕರ್

1980 ಚಿತ್ರಾಂಗಿ (ಮಹಿಳಾಪತ್ರಿಕಾ) ಸಂ. ಹೇಮಾ ಪಿ. ನಾಯಕ್

1980 ಕೊಂಕಣೇಶಂ ಕುಲ್ (ಪಂದ್ರಾಳೆ) ಸಂ. ಆನಂದ ಮಂಗೇಶ್ ನಾಯಕ್

ಅಮ್ಚಿಮಾಯ್

ಗೋಮಾಂತ ಭಾರತೀ

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾರತಿ

ಸಂ. - ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕೇಣಿ

ಮಿತ್ರ್ (ಹಪ್ತಾಳೆ, ಮಂಗಳೂರು)

ದಿವೊ (ಹಪ್ತಾಳೆ) ಮುಂಬಯಿ ಸಂ. ಜೆ. ಬಿ. ಮೊರಾಯಿಸ್

ಭಿಂಗಾರಿ (ತ್ರೈಮಾಸಿಕ)

ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತು ಹುಜ್ವಾಡಾಪಿವ್ಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕಾ

ರಾಕ್ಣೊ (ಹಪ್ತಾಳೆ) ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು

ಸಂ. ಫಾ|| ಸಾಮ್ಯುವೆಲ್ ಸಿಕ್ವೇರಾ

ಉದೆವ್ (ಹಪ್ತಾಳೆ) ಆನಂದರಾವ್ ಕಂಪೌಂಡ್, ಸಾಯಿರಾಂ ಗ್ಯಾರೇಜ್ ಮುಕಾರ್, ಅಳಿಕೆ, ಮಂಗಳೂರು - 3. ಸಂ. ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಎಂ. ಡಿಸೋಜ

ಕಾಣಿಕ್ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಸಾಂತಾಕ್ರೂಜ್‌ಪ್ರೆಸ್, ಕುಲಶೇಖರ, ಮಂಗಳೂರು - 5, ಸಂ.

ವಿಲ್ ರಸ್ಕಿಣ
ಂಚ್ಯದಾಯಿ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ಹೌಸ್, ಮಣಿಪಾಲ - 876119
೦. ಬಿ. ದಾಮೋದರ ಪ್ರಭು
ಝಲೊ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಮಿತ್ರಮಂದಿರ, ವಾಮಂಜೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಸಂ. - ಡೊಲ್ಫಿ
ಸೋಜೊ
ವಕ್ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಅಸಿಸಿ ಪ್ರೆಸ್, ಮಂಗಳೂರು - ಸಂ. - ರೆ. ಫಾ. ರೋಶನ್
ಾಪುಚಿನ್
ಅಮ್ಚಿವಾಯ್ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು, ಸಂ. ಜೆ. ಬಿ.
ಲ್ಡಾನಾ
ಉಮಾಳೊ - (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಜೆಪ್ಪು, ಮಂಗಳೂರು, ಸಂ. - ವಿಲ್ಫಿ ರೆಬಿಂಬಸ್
ಆಂಜ್ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು, ಸಂ. ರೆ.ಫಾ. ರೊಕಿ ಡೇಸಾ
ಜೆಜುರಾಯ್ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಫಾತಿಮಾ ರಿಟ್ರೀಟ್ ಹೌಸ್, ಜೆಪ್ಪು, ಮಂಗಳೂರು. ಸಂ.
ರೆ.ಫಾ. ಜೆ.ಬಿ.ಪ್ರಭು
ಆಮ್ಚೊ ಯುವಕ್ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು
ಅಮರ್‌ಕೊಂಕಣ (ಷಣ್ಮಾಸಿಕ) ಸಂತ ಅಲೋಸಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜು, ಮಂಗಳೂರು
ಸಂ. ಎಡ್ವಿನ್. ಜೆ. ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ
ಪಯ್ಣಾರಿ (ಹಪ್ತ್ಯಾಳೆ) ಪೊ.ಬಾ.ನಂ. 6261, ಜಾಕೊಬ್‌ಸರ್ಕಲ್, ಮುಂಬಯಿ.
ಸಂ. ನೆಲ್ಲಿ ಡಿಕೋಸ್ತ
ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರಭಾ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ. ಸಂ. ಸುರೇಶ ಅರಗೋಡು
ಜೈಕೊಂಕಣ ಕುಂದಾಪುರ ಯು ಎಸ್. ಶೆಣೈ
ಕುರೋವ್ (ಮಹಿನ್ಯಾಳೆ) ಪುನವ್ ಪ್ರಕಾಶನ್, ವಿಕಾಸ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ವಾಮಂಜೂರ್, ಮಂಗಳೂರು, ಸಂ. ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ

ಕೊಂಕಣಿಂಚಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ

1. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ (ಸ್ಥಾಪನ- ಜುಲೈ 8, 1939) ಸ್ಥಾಪಕ - ದಿ॥ ಮಾಧವ ಮಂಜುನಾಥ ಶಾನಭಾಗ - 1887-1950)
2. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಲ, ಮುಂಬಯಿ (ಸ್ಥಾಪನ - ಎಪ್ರಿಲ್ 5, 1950)
3. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಚಾರ ಸಭಾ, ಕೇರಳ (1966)
4. ಥಾಮಸ್ ಸ್ಟೀಫನ್ಸ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ, ಮಿರಾಮಾರ್, ಗೋವಾ
5. ಕೊಂಕಣಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೇಂದ್ರ, ಗೋವಾ
6. ಗೋವಾ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಸರ್ಕಿಟ್‌ಹೌಸ್,ಪೋ.ನಂ.3284, ಪಣಜಿ, ಗೋವಾ
7. ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗ, ಗೋವಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ (Taleigao Plateau) ಗೋವಾ
8. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಲ, ಮಡಗಾಂವ್
9. ಕೇರಳ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ (ಸ್ಥಾಪನ -1980), ಗೋಕುಲ, ಬೇತಾಳದೇವಸ್ಥಾನಾ ಲಾಗ್ಗಿ, ಪಶ್ಚಿಮ ನಾಡಾಪಲ್ಲುರುತಿ, ಕೊಚ್ಚಿ - 682 006
10. ಕೊಂಕಣಿ ಕಲಾಪರಿಶೀಲನ ಕೇಂದ್ರ, ಕೇರಳ.
11. ಡಾ॥ ಟಿ.ಎಂ.ಎ.ಪೈ, ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಮಣಿಪಾಲ

12. ಕೊಂಕಣಿ ಪೀಠ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ, ಉಡುಪಿ
13. ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗ, ಲಿಸ್ಬನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಪೋರ್ಚುಗಲ್
14. ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗ, ಕಾರ್ನೆಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಅಮೇರಿಕ
15. ಕೊಂಕಣಿ ಕೇಂದ್ರ, ಲುವಿಸ್ ಕಾಲೇಜು

ಕೊಂಕಣಿ ಆಕಾಶವಾಣಿ

1945 ಗೋವಾ ಆಕಾಶವಾಣಿ
1952 ಮುಂಬಯಿ ಆಕಾಶವಾಣಿ
1955 ಲಿಸ್ಬನ್ ರೇಡಿಯೊ, ಪೋರ್ಚುಗಲ್
1965 ಧಾರವಾಡ ಆಕಾಶವಾಣಿ
1976 ಮಂಗಳೂರು ಆಕಾಶವಾಣಿ
ಕಾರವಾರ ಆಕಾಶವಾಣಿ
ತ್ರಿಚೂರ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ
ತಿರುವನಂತಪುರ ಆಕಾಶವಾಣಿ
ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ ಆಕಾಶವಾಣಿ

ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಮೂಮೂಲೇ ಕೊಂಕಣಿ ಗ್ರಂಥ ಹ್ಯಾ ತುಂವ್ಮ್ಯಾ ಉಡುಪಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಾಚೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಾಂತು ಲಾಬ್ತಾ.

೧. ಬರಿ ಖಬೊರ್ (1972 ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಬೈಬಲ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಮುಂಬಯಿ)
೨. ಮಾಲತಿ (1913 - ಮಕರಂದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ವೊಹಿನ್)
೩. ಕೃಷ್ಣಾಚೊ ಪಾಟ್ಲಾವ್ (1925 - ಫಾ. ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮ್ಯೆನ್‌ಜಾನ್- ಕೊಡಿಯಾಲ್, ಬೈಲ್‌ಪ್ರೆಸ್, ಮಂಗಳೂರು)
೪. ಎಕಾವರಸ್ ಏಕ್ ಹಾತಿ (1956 - ಆಚಾರ್ಯರಾಮಚಂದ್ರ, ಶಂಕರ್ ನಾಯಕ್, - ಗೋಮಾಂತಕ್ ಛಾಪಖಾನೆ, ಗಿರಗಂವ್, ಮುಂಬಯಿ)
೫. ಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಥಾನ (1909 - ಜಂಬಾವಳಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಶೆಣೈ)
೬. ಕಾಬೂಲಿ ದ್ರಾಕ್ಷಾನ್ (1940- ಬಾಲ ಮುಕುಂದ್ ಕೇಶವ ಆಚಾರ್ಯ - ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷದ್, ಕಾರವಾರ)
೭. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆ ಜೈತ್ (1930 - ಶೆಣೈ ಗೋಂಯ್‌ಬಾಬ್, ಗೋಮಾಂತಕ ಛಾಪಖಾನೆ, ಮುಂಬಯಿ)
೮. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮೊ ರಾಮಕಮ್ತಿ (1939 - ಶೆಣೈ ಗೋಂಯ್‌ಬಾಬ್)
೯. ಪ್ರವಾಸ್ಥ (1935 - ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಸಂಘ, ಗಿರ್‌ಗಾಂವ್, ಮುಂಬಯಿ)
೧೦. ಚಮತ್ಕಾರಿಕ್ ಗೋಷ್ಠಿ (1777-ನಾರೋ ಅಪ್ಪಾಚಿ ಗೋಡ್‌ಬೋಲೆ)
೧೧. ಯೆವ್ಕಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಸ್ಲೆ ಉಲೊವಾಪ್ (1942 - ಶೆಣೈ ಗೋಂಯ್‌ಬಾಬ್, ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್, ಗಿರ್‌ಗಾಂವ್, ಮುಂಬಯಿ)
೧೨. ಮಹಾಹನ್ ಮಾಲಾ (1910 ಪೋಟೋ ಪುಸ್ತಕ)
೧೩. ಅಬ್ಬೆ ಘರಿಯಾ (1941 ಶೆಣೈ ಗೋಂಯ್‌ಬಾಬ್)
೧೪. ಮಹಾತ್ಮಾ (1955 - ರವೀಂದ್ರ, ಕೇಳೇಕರ್)

ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಾವಳಿ

೧. ಫಾ॥ ಐಂಜೆಲೊ ಸವೆರಿಯೊ ಮಾಫಿನಿ (1844-1899)
ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಾವಳಿ (1882)

2. ಸಬಾಸ್ಟಿನೊ ಡಲ್‌ಗಾಡೊ (1855-1922)
ಕೊಂಕಣಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಶಬ್ದಾವಳಿ (1893)
ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ - ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಾವಳಿ (1905)

೩. ಫಾ॥ ಡಯಾಗೊ ರೆಬಿರೊ - ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಾವಳಿ

೪. ಇನಾಸಿಯೊ ಕ್ಸೆವಿಯರ್ ಡಿಸೊಜಾ - ಕೊಂಕಣಿ -ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್

೫. ಪಾ॥ ಕ್ರಿಸೆಂಡೊ ಮೊಂತೆರೊ - ಕೊಂಕಣಿ-ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್

೬. ಸಿಲ್ವೆಸ್ಟರ್ ಮೆನೆಜಸ್ - ಕೊಂಕಣಿ - ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಬ್ದಾವಳಿ

೭. ಬಿ. ಎಕ್ಸ್.ಫುರ್ಬಾಡೊ - ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಾವಳಿ

೮. ಫಾ॥ ಎಲ್. ಎ. ರೊಡ್ರಿಗಸ್, ಫಾ॥ ಹಿಲಾರಿಯೊ ಡಿ. ಆಗುಯ್ಯರ್ - ಇಂಗ್ಲೀಷ್-ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಾವಳಿ (1986)

೯. ಶ್ರೀಪಾದ ರಘುನಾಥ ದೇಸಾಯಿ - ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಕೋಶ್ ಕೊಂಕಣಿ-ಕೊಂಕಣಿ, ಕೋಶ-ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ) ಭಾಗ-೧ (1980), ಭಾಗ ೨ ಆತ್ತು ೩ (1983), ಭಾಗ - ೪ (1990)

೧೦. Dr. L. Suneeta Bai - Konkani Dictionary - 1987 (Over 10,000 words with meanings in Hindi, Malayalam and English) Publishers - Cochin University of Science and Technology. Rs. 200/-

11. Dr. P. B. Janardhan - Konkani Dhatu Kosh (1991)

೧೨. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಾವಳಿ, 2007 ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ.

- ಗ್ರಂಥಮಣಿ - ಕೊಂಕಣಿಭಾಷೆ-ಸಾಹಿತ್ಯ, (ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ, ಉಡುಪಿ)

1994ಂತು ಎಂ. ವಿರಪ್ಪಮೋಯ್ಲಿ ಆಡಳಿತಾವಧಿಂತು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 21-4-1991ಂತು ಸುರುವಾತ್ ಜಾಲ್ಲಿ. ಆನಿ 1995-96ಂತುಲೇನ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಧಾನ ಪ್ರಾರಂಭ ಜಾಲೊ. ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನ ಜಾಲ್ಲೇನ ಕೊಂಕಣಿಕ ಸಂಜೀವೀನಿ ಮೆಳಿಲ್ಯಾವರಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ವರ್ಷಾಕ/2.50ಲಕ್ಷ ಸರಕಾರ ಅನುಧಾನ ದಿತ್ತಾ. ತಾಜ್ಯಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕಾಂಕ, ಪುಸ್ತಕ ಹುಜ್ವಾಡಾಯೆವ್ಹಾಕ ಯುವ ಲೇಖಕಾಂಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ದಿವ್ಚ್ಯಾಕ ವಿಂಗವಿಂಗಡ ಸ್ಥರಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಂಡೊನು ಹಾಣು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಮೃದ್ಧ ಕರ್ಚಾಕ ಸಾರ್ಥಕಾಚೆ ಪರಿಶ್ರಮು ಘೆತ್ತಆಸಾ. ಆಜವರ್ಕಿ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿನ 100ಕೀ ವರ್ಯ ಸಂಶೋಧಾತ್ಮಕ ಸಂಗ್ರಹಯೋಗ್ಯ ಪುಸ್ತಕ, ಸಿ.ಡಿ., ವಿಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಹುಡ್ವಾಜಾ ಹಾಳ್ಳೆಂಚಿ. ತಶ್ಶಿಂಚಿ ಮಣಿಪಾಲಚೆ ಡಾ॥ ಟಿ.ಎಂ.ಎ.ಫೌಂಡೇಶನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಕ ದರವರ್ಷ ಪುರಸ್ಕಾರಪಣ ದಿತಾಸ್ಸಾ. ಪೈಲೆ ಸಾಂಗಿಲೇವಾರಿ ಕೇಂದ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಪರ್ಯಂತ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತುಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಕ ಪುರಸ್ಕಾರ ದಿತ್ತಾಸ್ಸಾ. ತರಿ ಆಜವರಂತ

ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ ಪುರಸ್ಕೃತಾಲೊ ಯಾದಿ ಆಸ್ಸಿ ಆಸ್ಸಾ.

ಶ್ರೀ ಡೋಲ್ಫಿ ಎಫ್. ಲೋಬೊ, ಮಂಗಳೂರು, ✆ - 0824 - 22262058

ಶ್ರೀ ವಿಕ್ಟರ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್, ಮಂಗಳೂರು, ✆ - 0824 - 2214822

ಶ್ರೀ ಕೋಟ ನರಸಿಂಹ ಪೈ , ಬೆಂಗಳೂರು, ✆ - 080-26562004

ಶ್ರೀ ಮೇಲ್ವಿನ್ ಪೆರಿಸ್, ಮಂಗಳೂರು, ✆ - 0824 - 2221810 9243301810

ಶ್ರೀ ಅನಂತ ಯಶವಂತ್ ಭಟ್, ಶೃಂಗೇರಿ, ✆ - 08265-250372

ಶ್ರೀ ಹೆರಿ ಡಿಸೋಜ, ಮಂಗಳೂರು, ✆ - 2214172, 9845085571

ಶ್ರೀ ಲಿಯೊ ಜಾನ್ ಡಿಸೋಜ, ಮಂಗಳೂರು, ✆ - 2211292

ಫಾ|| ವಿ. ಎಸ್. ಮೆನೇಜಿಸ್, ಕಾರ್ಕಳ, ✆ - 08258 - 712263

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಶಾನಭಾಗ, ಕುಂದಾಪುರ, ✆ - 233396

ಶ್ರೀ ಕ್ಲೋಡ್ ಡಿಸೋಜಾ, ಮಂಗಳೂರು, ✆ - 0824 - 2218360

ಶ್ರೀಮತಿ ಐರಿನ್ ಕಾಸ್ತಾಲಿನೊ, ಮಂಗಳೂರು, ✆ - 0824 - 2455245

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕಾಮತ, ಶಿರಾಲಿ, ✆ - 08385 - 558080

ಶ್ರೀ ವಿಲ್ಸನ್ ಆಲ್ವೇರಾ, ಕುಂದಾಪುರ, ಪಡುಕೋಣೆ, ✆ - 08254 - 43312

ಶ್ರೀ ಲೂವಿನೆಟ್ಟೊ, ಮಂಗಳೂರು, ✆ - 0824 - 2415436

ಶ್ರೀ ಪರಶುರಾಮ ಗಿರಗೋಲಿ ಸಿದ್ದಿ, ಹಾಸಣಗಿ, ತಾ. ಯಲ್ಲಾಪುರ

ಶ್ರೀ ಶಾಂತಾರಾಮ ಬಾಳಿಗಾ, ಮಣಿಪಾಲ ✆ 0820 - 2543823

ಶ್ರೀ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ. ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ, ಮಂಗಳೂರು, ✆ - 0824 - 2432413

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುರಾಧಾ ಧಾರೇಶ್ವರ, ಧಾರವಾಡ, ✆ - 0836 - 2442618

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಪೈ, ಮಣಿಪಾಲ, ✆ 0820 - 2570344

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾರಾಯಣ ಖಾರ್ವಿ, ಮಣೂರು, ಉಡುಪಿ, ✆ - 0820- 2564806

ಶ್ರೀ ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ಸಾಲ್ಡಾನಾ, ಮಂಗಳೂರು, ✆ - 0824 - 2213266

ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೆಗೊ, ಮಂಗಳೂರು, ✆ - 0824 - 2275204

ಶ್ರೀ ಎಡ್ವಿನ್ ಸಿ. ನೆಟ್ಟೊ, ಮಂಗಳೂರು, ✆ - 0824 - 2415436

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕಾಮತ, ಬೆಂಗಳೂರು, ✆ - 9845994663

ಶ್ರೀ ಥೋನ್ಸೆ ವಾಮನ ಪೈ, ಹಂದ್ರಾಣಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ✆ - 2561157

ಕೇಂದ್ರ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತ

ಇಸ್ವಿ	ಪುಸ್ತಕಾನಾಂವ್	ಲೇಖಕ
1977	ಹಿಮಾಲಯಾಂತ	- ರವೀಂದ್ರ, ಕೆಳೆಕಾರ

78 ಮೊನ್ನಿಪುನೊ - ಬಿ. ಕೆ. ಸುಖಟನ್ಕರ್
79 ದೊರ್ಯಾಗಾಜೆತಾ - ಆರ್. ವಿ. ಪಂಡಿತ
80 ಪಿಸೊಳಿ - ಡಾ॥ ಮನೋಹರರಾವ್ ಸರದೇಸಾಯಿ
981 ಸಾಸಾಯಿ - ಬಿ. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್
982 ಖಬರಿ - ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಸರದೇಸಾಯಿ
983 ಕಾರ್ಮೆಲಿನ್ - ದಾಮೋದರ್‌ಮಾಂವ್ಜೊ
984 ಚೌರಂಗ್ - ಪುಂಡಲೀಕ ನಾಯಕ
985 ಭೀತರ್ಲ್ಲೋ ತುಫಾನ್ - ಜೆ. ಬಿ. ಮೋರಾಯಿಸ್
986 ಹಾಂವ್ ಮನಿಶ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ್ - ಪ್ರಕಾಶ ದಾಮೋದರ ಪಡಗಾಂವ್ಕರ್
987 ಪಣಜಿ ಆತಾ ಮಾಥಾರಿ ಜಾಲ್ಲಿ - ಅರವಿಂದ ಎಸ್. ಮಾಂಬ್ರೋ
988 ವ್ಹಕಲ್‌ಪಾವ್ಣಿ - ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕೇಣಿ
989 ಸೊಸ್ಯಾಚೆ ಕಾನ್ - ಸಿ. ಎಫ್.ಡಿ. ಕೋಸ್ತಾ
990 ಸಾವುಲ್ಗೊರಿ - ರಮೇಶ ಬಿ. ವೇಳುಸ್ಕಾರ್
991 ಸಫನ್‌ಪುಲ್ಲಾ - ಮೀನಾ ಕಾಕೋಡ್ಕರ್
992 ವಂಶಕುಳಾಚೆ ದೇಣೆ - ನಾಗೇಶ ಕರ್ಮಲಿ
993 ತರಂಗಾಂ - ಮಾಬ್ಲೇಶ್ವರ ಸೈಲ್
994 ಅಂತರ್ಯಾಮಿ - ಗೋಕುಲದಾಸ ಪ್ರಭು
995 ಗೋಮಾಂಚಲ ತೆ ಹಿಮಾಚಲ - ದೀಲೀಪ ಬೋರ್ಕರ್
1996 ನೀಳೆನಿಳೆ ಬ್ರಹ್ಮ - ಶಂಕರ ರಾಮಾಣಿ
1997 ಭೂಂಯಿಚಾಫಿಂ - ಶೀಲಾ ಕೊಳಂಬ್ಕರ್
1998 ಅಶಿಂ ಅಶಿಂ ಲ್ಹಾರಾಂ - ಜೋನ್ ಬಾಪ್ಟಿಸ್ಟ್ ಸಿಕ್ವೇರಾ
1999 ಅಂತರನಾದ - ಶರಚ್ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈ
2000 ಚಾಂಪೇಲ್ಲಿ ಸಾಂಜ್ - ಪಾಂಡುರಂಗ ಭಾಂಗಿ
2001 ಯಮನ್ - ಮಾಧವ ಬೋರ್ಕರ್
2002 ಚೋಗದಂಡ್ - ಹೇಮಾ ನಾಯಕ
2003 ಪರೀಘ - ಶಶಿಕಾಂತ ಸೀತಾರಾವ್
2004 ಅಥಾಂಗ್ - ಜಯಂತಿ ನಾಯಕ
2005 ಬಾಂಗರ್‌ಸಾಳ್ - ಎನ್. ಶಿವದಾಸ

ಟಿ.ಎಂ.ಎ. ಪೈ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಪುಸ್ತಕ ಪುರಸ್ಕಾರ್

ವರ್ಸ	ಪುಸ್ತಕಾನಾಂವ್	ಲಿಪಿ	ಲೇಖಕ
1985	ತು ಬರೋ ಜಾ	ಕನ್ನಡ	ಎ.ಟಿ. ಲೊಬೋ, ಮಂಗಳೂರು
1986	ಸಂತ ಪುರಂದರದಾಸ	ದೇವನಾಗರಿ	ಎನ್.ಡಿ.ಸೋಂದೆ, ಮುಂಬೈ
1987	ಲಿಪ್ಪೆಲಿಂ ದಿರ್ವೆ	ಕನ್ನಡ	ಜೆ.ಎಸ್.ಆಲ್ವಾರಿಸ್, ಮಂಗಳೂರು
1988	ಕಲ್ಜಾಂಚೆ ಉಮ್ಮಾಳೆ	ದೇವನಾಗರಿ	ಜೆ.ಬಿ.ಸಿಕ್ವೇರಾ, ಮುಂಬಯಿ
1990	ಬಿಂಬಾ ಪಡಬಿಂಬ	ದೇವನಾಗರಿ	ಚಂದ್ರಕಾಂತಕಿಣಿ, ಗೋವಾ
1991	ಸಫನಪುಲಾ	ದೇವನಾಗರಿ	ಮೀನಾ ಕಾಕೊಡ್ಕರ್, ಕರಗೋವಾ
1991	ಈಗರ್ಜೆಂತ್ ಕೂಸ್	ಕನ್ನಡ	ಎಲ್. ಎ. ಕುಟಿನೋ, ಮಂಗಳೂರು
1992	ವಿಂಚೂನ್‌ಕಾಡ್ಲೆಲಿ ಫೊಜ್ಜಾ	ಕನ್ನಡ	ಎಡ್ವಿನ್‌ಜೆ.ಎಫ್.ಡಿಸೋಜಾ, ಮಂಗಳೂರು

1993 ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ದೇವನಾಗರಿ ಕೆ.ಗೋಕುಲದಾಸ ಪ್ರಭು, ಉಡುಪಿ
1994 ವಿವೇಕಾನಂದಪುರಾಮಂತ ದೇವನಾಗರಿ-ಸುಮೇಧಾ ದಾಮೋದರ ಕಾಮತ, ಗೋವಾ
1996 ಅಂಜನಿ ದೇವನಾಗರಿ ಎಚ್. ರತ್ನಾಕರ ರಾವ್
1997 ಕಾಲಿ ಗಂಗಾ ದೇವನಾಗರಿ ಮಾಬ್ಲೇಶ್ವರ ಸೈಲ್, ಗೋವಾ
ವಿಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ
ಹೋವ್ಯೊ ಕನ್ನಡ ಕೂಡ್ಲ ಆನಂದು ಶಾನಭಾಗ, ಶಿರಸಿ
ಡೊಂಗ್ರಾ್ರವೈಲ್ಯೆ ಮನ್ಯಾಂ ದೇವನಾಗರಿ ಡಾ॥ ಎಸ್.ಎಸ್. ಘಡ್ಕೆ, ಮಡಗಾಂವ್ ಗೋವಾ
ಕಾಂಡೇಲಂ ದೇವನಾಗರಿ ದೇವಿದಾಸ ಕದಂ, ಕಾರವಾರ
ಕೊಂಕಣಿ ಬಾಶೇಂಚೆ ಅಧ್ಯಾಪನ ದೇವನಾಗರಿ ವಸಂತ ಡಿ. ಲಾವಂಡೆ, ಗೋವಾ
ಭೂಮಿ ವೈಕುಂಠ ಕನ್ನಡ ಡಾ॥ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜರತ್, ಮಂಗಳೂರು
ಇರೀಕ್ ಸೊರ್ಯಿಕ್ ಕನ್ನಡ ಲಾನ್ಸಿ ಪಿಂಟೋ ನಾಯಕ,. ಮಂಗಳೂರು
1998 ಭೋಗದಂಡ ದೇವನಾಗರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮಾ ನಾಯಕ, ಗೋವಾ
ವಿಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ - ರಘುವಂಶ ದೇವನಾಗರಿ ಪಿ.ವಾಮನ ಪ್ರಭು, ಕಾರ್ಕಳ
ಕರ್ತುವಿ ಕನ್ಯಾ ದೇವನಾಗರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಕುಂಕೊಳಿಕರ, ಗೋವಾ
ನಿರ್ಮೊಣಿಂ ಕನ್ನಡ ಡಾ॥ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜರತ್, ಮಂಗಳೂರು
ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಚಿ ಮನಶಾಸ್ತಿರ ಕನ್ನಡ ಸ್ವಾಮಿ ಸುಪ್ರಿಯಾ ಪೈ, ಹಳಿಯಾಳ
1999 ತತ್ಾಗ್ಥ್ ದೇವನಾಗರಿ ರವೀಂದ್ರ ಕೇಳೇಕರ, ಗೋವಾ
ವಿಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ - ವೃಕ್ಷ ಪ್ರಶ್ನಾ ದೇವನಾಗರಿ ದಿಲೀಪ ಬೋರ್ಕರ್, ಗೋವಾ
ಚಿಪ್ರುಟಂ ಕನ್ನಡ ಲ್ಯಾನ್ಸಿಸ್ ಎಸ್. ಡಿಸೋಜಾ, ಪಾಲಡ್ಕಾ
2000 ಜಾರ್ಜಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಏಕ ಸಾಹಸಿ ಜೇಣ್ ಕನ್ನಡ ಜೆ.ಬಿ.ಮೊರಾಯಸ್, ಮುಂಬಯಿ
ವಿಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ - ಅಂತರ್ನಾದ ದೇವನಾಗರಿ ಶರಶ್ಚಂದ್ರ ಶೆಣೈ, ಕೊಚ್ಚಿ
ಯಮನ ದೇವನಾಗರಿ ಮಾಧವ ಬೋರ್ಕರ್, ಗೋವಾ
2001 ವಿಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ - ನಿಮಂಜನ ದೇವನಾಗರಿ ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಆರ್. ವಸಂತ ಮೊನಿ, ಕೇರಳ
ದೇಸಾಂತರ ಥಾವ್ನ ಬಂಧಡೇಕ್ ಕನ್ನಡ ಡಾ॥ ಫಿಯೂಸ್ ಎಫ್. ಪಿಂಟೊ, ಮಂಗಳೂರು
ಶಕ್ತಿಪಥ ದೇವನಾಗರಿ ಅವಧೂತ ವೈ ಕೂಡಟಾಕರ, ಫೊಂಡಾ, ಗೋವಾ
2002 ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ ಕಾಣ್ಯೋ ದೇವನಾಗರಿಮಿಸ್ ಜಯಂತಿ ನಾಯಕ, ಗೋವಾ
ವಿಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ - ಮಹಾರುಕ್ ದೇವನಾಗರಿ ಎನ್. ಶಿವದಾಸ, ಗೋವಾ
ಕೊಂಕಣ್ಯಾಲಿ ಕಾವಿ ಕಲಾ ಕನ್ನಡ ಡಾ॥ ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಕಾಮತ, ಹೊನ್ನಾವರ
2003 ಕೊಂಕಣಿ ಚಳುವಳಿ ಕನ್ನಡ ಪಾವ್ಲ ಮೊರಾಯಿಸ್, ಮಂಗಳೂರು
ವಿಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ - ಇಂಗಾಳಾಂತ್ಲೋ ಇರೊ ದೇವನಾಗರಿ ಯಶವಂತ ಪಿ. ಶೆಣ್ವಿ, ಮಡಗಾಂವ್, ಗೋವಾ
2004 ವಿಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ
ಮ್ಹಣ ಶನ್ವಾರ್ ದೇವನಾಗರಿ ನಾರಾಯಣ ಎಲ್. ಅದರ್ಕರ್, ವಾಸ್ಕೊ
ಡೊಂಗ್ರೇಂಚೆ ಆವಂಡಿ ದೇವನಾಗರಿ ಬಾಲಚಂದ್ರ ಗಾಂವಕರ್, ಫೋಂಡಾ, ಗೋವಾ

:ರತ್‌ಪರತ್ ಕನ್ನಡ ಜಾರ್ಜ್ ಪಿಂಟೊ
:005 ವಾಂವ್ಟಿಂ ನ್ಹೈ ಕಲ್ಲಾಂಚಿ ದೇವನಾಗರಿ ಪ್ರಕಾಶ ಡಿ. ಪಡಗಾಂವ್ಕರ್, ಐಕೋಲ
ು಼ಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ
:ನ್ಯಾದಾನ ದೇವನಾಗರಿ ಜಯಂತಿ ಕುಂಕೊಳಿಕರ, ಮಾರ್ಶೆಲ್, ಗೋವಾ
:006 ಪೋಕೋ ದೇವನಾಗರಿ ಎನ್. ಡಿ. ಬೋರ್ಕರ್, ವೇಲಾ, ಗೋವಾ
ು಼ಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ
ಕೊಂಕಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂಜರಿ ದೇವನಾಗರಿ ಪ್ರೊ.ಪ್ರಿಯದರ್ಶನಿ ತಡ್ಕೋಡ್ಕರ್, ಪಿಸ್ವಾಡಿ, ಗೋವಾ
ತಪಸ್ವಿನಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಧ್ಯಾ ಆರ್. ಶಿವಗೂರ್, ಮಂಗಳೂರು

21-4-1994ಂತುಲೇನ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆನಿ ಸಾಂದೆ ಅಕ್ಷಿ ಆಸ್ಲಾಚಿ

1994ಂತು ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಜಾವ್ನು ಚಟುವಟಿಕಾ 1-4-1996ಂತು ಸುರ್ವಾತ ಜಾಲ್ಲಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆ
ಅತ್ತವರ್ಕಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ

ಶ್ರೀ ಹೊಸಾಡ ಬಾಬುಟಿ ನಾಯಕ್, ಹೊಸಾಡ

ಶ್ರೀ ಭದ್ರಗಿರಿ ಅಚ್ಯುತದಾಸ್ ಜೀ 080-23382898, 23351898
1188, ವಿಶ್ವಜ್ಯೋತಿ - 6ನೇ ಬ್ಲಾಕ್
ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 10

ಶ್ರೀ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಪೈ 08254-234033, 230433
ಖಾರ್ವಿಕೆರೆ ರಸ್ತೆ, ಹೆಮ್ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯ ಹತ್ತಿರ,
ಕುಂದಾಪುರ - 576201

ಶ್ರೀ ಸಿರಿಲ್ ಜೆ. ವೇಗಸ್ 2435259
ಸಾಳಕ್ ಪ್ರಕಾಶನ್, ಮೀರಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಬಳ,
ಕಪಿತಾನಿಯೊ ಸ್ಕೂಲ್ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು - 2

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಶೇಟ್
ಸನ್/ಆಫ್ ಸುಬ್ರಾಯ ಶೇಟ್
ಹಾರ್ಸಿಕಟ್ಟೆ, ಸಿದ್ದಾಪುರ ತಾಲೂಕ, ಉ.ಕ.

ಶ್ರೀ ಜೆರಿ ಕುಲಶೇಖರ 2230649, 2221649
'ಕೊರ್ಡೆಲ್ ಹೌಸ್' ಶಕ್ತಿನಗರ, ಮಂಗಳೂರು - 16

ಶ್ರೀ ಹೆರಂಜಾಲ ಗಜಾನನ ರಾವ್ 0836-2468903
ಎ-165, ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿ, 5ನೇ ರಸ್ತೆ, 9324589954
ತೇಜಸ್ವಿ ನಗರ, ಧಾರವಾಡ-580002

ಶ್ರೀ ಜೋಕಿಂ ಪಿರೇರಾ 2218812
ಗುಮ್ಟಾಂ ಕಲಾವಿದರು, ಸಂಗೀತ ಸಾಗರ,
ಡೋ. ನಂ. 2-11-868, ನೋಡಾ,
ಬಿಜೈ, ಮಂಗಳೂರು - 4

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಪ್ರಭು 2223720
ಪ್ರಭು ಕುಸುಮ್, ಜ್ಯುಪಿಟರ್ ಅಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನ ಬಳ
ಕದ್ರಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು - 2

ಡಾ। ವಿಲಿಯಂ ದ ಸಿಲ್ವಾ
ಕೇ/ಆಫ್. ಸೆವ್ರಿನ್ ಪೀಟರ್ಸ್, ಬಾಲಿಕಾಶ್ರಮ ರಸ್ತೆ
ಕಂಕನಾಡಿ ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು-575002

ಪುತ್ತೂರು ನರಸಿಂಹ ನಾಯಕ್ 080-6694195
476ನೇ ಎ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, 2ನೇ ಬ್ಲಾಕ್,
3ನೇ ಪೇಸ್, ಬನಶಂಕರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-560085

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ನಾರಾಯಣ ಮಹಾಲೆ 08388-20369
ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ, ಬಡಗೇರಿ(ರಿ),
ಪೋಸ್ಟ್, ಅಲಗೇರಿ, ಅಂಕೋಲ - 581214

ಶ್ರೀ ಲೂವಿ ನೆಟ್ಟೊ 2415436
ಸಂತ ಜೋಸೆಫರ ನಗರ, ಜೆಪ್ಪು, ಮಂಗಳೂರು - 2

ಶ್ರೀ ಪರಶುರಾಮ ಗಿರಗೋಲಿ ಸಿದ್ಧಿ
ದೊಡ್ಡ ಬಯ್ಲ್ ಮಾದನಸರ, ಹಾಸಣಗಿ ತಪ್ಪಾಲ್,
ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು - 581359 ಉ.ಕ.

ಶ್ರೀ ಶಾಂತರಾಮ ಬಾಳಿಗಾ 2573823
ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೋದ್ಧಾರ ಟ್ರಸ್ಟ್
ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಹೌಸ್, ಮಣಿಪಾಲ-576104

ಶ್ರೀ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿ ಸೋಜ 2432413
ಪೌಂಟೆನ್ ಹೆಡ್, ಹೈಲ್ಯಾಂಡ್, ಮಂಗಳೂರು - 2

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುರಾಧ ಧಾರೇಶ್ವರ 0836-2442618
ಕುಲದೇವತಾ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ನೆಲ ಅಂತಸ್ತು-2
ಮಾಳಮಡಿ, ಧಾರವಾಡ - 580007

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಪೈ 2570344(ಮ), 2571762 (ಕ)
ನಂ. 3, ಅನಂತ ನಗರ, ಮಣಿಪಾಲ-576104

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾರಾಯಣ ಖಾರ್ವಿ 9845633863 (ಮೊ)
ಸುಲೋಚನ, ಅಂಚೆ ಮಣೂರು
ಮಣೂರು-576221, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ಶ್ರೀ ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ಸಲ್ಡಾನ್ಹಾ 2213266
ಜೋಸ್‌ಪಿನ್, ಕೊಟ್ಟಾರ ಕ್ರಾಸ್,
ಬಿಜೈ ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು - 4

ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ, 2275204
ಆವೇ ಮರಿಯ, ವೀರನಗರ,
ಪಡೀಲ್ ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು-575007.

ಶ್ರೀ ಎಡ್ವಿನ್ ಸಿ. ನೆಟ್ಟೊ 2415436
ಸಂತ ಜೋಸೆಫರ ನಗರ
ಜೆಪ್ಪು, ಮಂಗಳೂರು-2

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕಾಮತ್, 9845994663
ಸ್ವರಸಪ್ತಕ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಲಯ(ರಿ) 23340337(080)
ನಂ.91, ರಘುರಾಮ, ಮೊದಲನೆ ಮಹಡಿ,
14ನೇ ಎ ಕ್ರಾಸ್, ಕ್ಲೂನಿ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಹಿಂದುಗಡೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-3.

ಶ್ರೀ ತೋನ್ಸೆ ವಾಮನ ಪೈ, 2561157
ಹಂದಾಡಿ ಗ್ರಾಮ, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ - 576213

ಶ್ರೀ ಡೊಲ್ಫಿ ಎಫ್. ಲೋಬೊ 22262058
ಮಿತ್ರ ಮಂದಿರ್, ವಾಮಂಜೂರು ಚರ್ಚಿನ ಹತ್ತಿರ
ವಾಮಂಜೂರು, ಮಂಗಳೂರು-575028.

ಶ್ರೀ ವಿಕ್ಟರ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್ 2214822
ಸಂತೋಷ ಗೃಹ, ಕಲಾಯಿ, ಕಂಡೆಟ್ಟು
ಜಿಕ್ಕರ್ನಕಟ್ಟೆ, ಕುಲಶೇಕರ, ಮಂಗಳೂರು-5

ಶ್ರೀ ಕೋಟ ನರಸಿಂಹ ಪೈ 080-26562004
7:6 ನೇತ್ರಾವತಿ ನಿಲಯ,
13ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ (ಮುಂದುವರಿಕೆ)
ಬೆಂಗಳೂರು - 560027

ಶ್ರೀ ಮೆಲ್ವಿನ್ ಪೆರಿಸ್ 2221810
'ಸಂಗೀತ ಘರ್', ಪಂಡೀಲ್ ಪೋಸ್ಟ್, 9243301810
ಮಂಗಳೂರು-575007

ಶ್ರೀ ಅನಂತ ಯಶವಂತ ಭಟ್ 08265-250372
ಆರ್.ಕೆ. ಆಶ್ರಮ, ಸಿ. ಎ. ದೇವಸ್ಥಾನ,
ಭಾರತಿ ರಸ್ತೆ, ಶೃಂಗೇರಿ-577139

ಶ್ರೀ ಹೆರಿ ಡಿ ಸೋಜ 2214172, 9845085571 (ಮೊ)
ಗೀತ ಸಂಗೀತ ವಿಹಾರ, 5ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ,
ಬಿಜೈ ಹೊಸರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು-4

ಶ್ರೀ ಲಿಯೊ ಜಾನ್ ಡಿಸೋಜ 2211292
ಹೋಮ್ ಕಂಡೆಟ್ಟು, ಮಂಗಳೂರು-5.

ಫಾ। ವಿ.ವಿ. ಮಿನೇಜಸ್ 08258-712263
ಸಂತ ಡೊಮಿನಿಕ್ ಚರ್ಚ್
ಕುದುರೆಮುಖ ಹೈವೇ ರಸ್ತೆ, ಕಾರ್ಕಳ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಶಾನುಭಾಗ್ 233396, 231419
ನಂ. 388, ವಾರಡೊ ನಂ.2,
ಸತ್ಯಸಾಯಿ ಮಂದಿರ ಬಳ, ಕುಂದಾಪುರ-576201

ಶ್ರೀ ಕ್ಲೋಡ್ ಡಿಸೋಜ 2218360
ಡಿಸೋಜ ವಿಲ್ಲಾ, ಬೆಥನಿ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಹತ್ತಿರ,
ಲೋವರ್ ಬೆಂದೂರ್, ಮಂಗಳೂರು-2

ಶ್ರೀಮತಿ ಐರಿನ್ ಕಾಸ್ತಲಿನೊ 2455245
ಬಾಳಗಾ ಸ್ಟೋರ್‌ನ ಬಳ, ಬಿಜೈ, ಮಂಗಳೂರು-4

ಶ್ರೀ ಎ.ಜಿ. ಕಾಮತ್ 08385-558080
ಮಹಾಲೆ ಕಂಪೌಂಡ್, ವೆಂಕಟೇಶ ನಗರ,
ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರ, ಕೊಂಕಣ ಕೇರಿ, ಶಿರಾಲಿ-581354

ಶ್ರೀ ವಿಲ್ಸನ್ ಒಲಿವಿರಾ 08254-43312
ಒಲಿವೆರಾ ವಿಲ್ಲಾ, ನಾಡ ಪೋಸ್ಟ್,
ಪಡುಕೋಣೆ, ಕುಂದಾಪುರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು
ಪುಸ್ತಕ ಪುರಸ್ಕಾರ ವಿಜೇತಾಂಲಿ ಯಾದಿ

1995-97ಂಚೆ ವಿಜೇತ

1. ನಾಲಿಸಾಯ್	ಕಾದಂಬರಿ	ಸ್ಟೀವನ್ ಅಗೇರಾ
2. ಬೆತ್ಲೆಹೆಮ್	ಸಣ್ಣಕತೆ	ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ. ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ
3. ಯೇಗೊ ಬಾಯೆ	ಕವನ	ಆ್ಯನ್ಸಿ ಪಾಲಡ್ಕ, ಮೂಡಬಿದ್ರೆ
4. ತಾ ತಾ ತಿಂಗಣ	ಜಾನಪದ	ಸಂತೋಷ ಕುಮಾರ್ ಗುಲ್ವಾಡಿ
5. ಆಯ್ರಿಕ್ ಸಯ್ರಿಕ್	ನಾಟಕ	ಲ್ಯಾನ್ಸಿ ಪಿಂಟೊ ನಾಯಕ್
6. ಸುಂಗಟಾಂ	ಭಾಷಾಂತರ	ವಿಲಿಯಂ ಡಿಸಿಲ್ವ

998-99, 99-2000, 2000-2001ಂಚೆ ವಿಜೇತ

. ಜಾತಿ ಭಾಯ್ಲೆ ಕಾಜಾರ್ ಕಾದಂಬರಿ ವಿಕ್ಟರ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್, ಮಂಗಳೂರು
.. ದುಕಾಂ ಸಣ್ಣಕತೆ ಜೆಮ್ಮಾ ಪಡೀಲ್, ಮಂಗಳೂರು
. ಪಾಲ್ಗುಣಚೊ ವ್ಹಾಳೊ ಕವನ ಎಲ್ಕೆರ್ ತಾಕೊಡೆ
. ಪರತ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ನಾಟಕ ಎಡ್ಡಿ ಸಿಕ್ವೇರಾ

2001-2002ಂಚೆ ವಿಜೇತ

1. ಶಿರಾಪ್ ಕಾದಂಬರಿ ಸ್ಟೇನ್‌ರೊ ಅಜೆಕಾರ್
2. ತೀನ್ ತಿಯಾತ್ರ್ ನಾಟಕ್ ಮಿರ್‌ಮ್ಯಾಕ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು
3. ರುಷ್ಣಿಂ ಸಣ್ಣಕಥೆ ಕಿಶೂ ಬಾರ್ಕುರ್

2003ಂಚೆ ವಿಜೇತ

1. ಪುತ್ತು ಶೇಟಿಚ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಸಣ್ಣಕಥೆ ಲ್ಯಾನ್ಸಿ ಪಾಲಡ್ಕ
2. ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ವಿಮರ್‍ಸೊ ಲೇಖನ ಸ್ಟೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್, ಮಂಗ್ಳೂರು

2004ಂಚೆ ವಿಜೇತ

1. ಪಿಂತುರಾಂ ಕವನ ಫಾ। ಆಲ್ವಿ ಕಾರ್ಮೆಲಿತ್
2. ಭಾಂಗಾರಾಚಿ ಮಾಸ್ಳಿ ಸಣ್ಣಕಥೆ ಜೆ. ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ

2005ಂಚೆ ವಿಜೇತ

1. ತಪಸ್ವಿನಿ ಭಾಷಾಂತರ ಸಂಧ್ಯಾ ಶೇವಗೂರ್
2. ಆಜ್ ಕವನ ಸುವರ್ಣ ಗಾಡ, ಹೊನ್ನಾವರ
3. ಚಂದ್ರ ರೇಖಾ ಕಾದಂಬರಿ ಮನು ಬಾಹ್ಕೆನ್

ವಿಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ ವಿಜೇತರು

ಕವಿತಾ ಪಾಠ್ ಭಾಗ್ - 1 ವಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್, ಅಜೆಕಾರ್

2006ಂಚೆ ವಿಜೇತ

1. ತಾಂಬ್ಡಿ ಮಿರ್ಸಾಂಗ್ ಸಣ್ಣಕತೆ ಸ್ಟೇನ್ ಅಗೇರಾ, ಮುಲ್ಕಿ
2. ದರ್ಬಾರಾಂತ್ಲಿ ಪಿಂಗ್ಣೊಣ್ ಕವನ ವಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್, ಅಜೆಕಾರ್
3. ಕಾನುನ್ ದರ್ಶನ್ ಅಧ್ಯಯನ ಕೃತಿ ಶಿರ್ತಾಡಿ ವಿಲಿಯಂ ಪಿಂಟೊ

ವಿಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ

1. ಸಲ್ವಣೆಚಿ ಜೇಕ್ ಭಾಷಾಂತರ ಶ್ರೀಮತಿ ಜೂಡಿ ಪಿಂಟೊ, ಮಂಗಳೂರು
2. ಬಾಲರವಿ ಮಕ್ಕಳಕತೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಅರುಣಾ ಶಾನ್‌ಭಾಗ್
3. ಸುಖಾ ದುಖಾಚಿಂ ಪಾನಾಂ
ಪುಣ್ ಮೊಗಾಚಿಂ ಕವನ ಒಲಿವೆರಾ ಫ್ಲಾವಿಯಾ

ಉ. ಕ. ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ

ತರಿ ಹಾಂವೆ ಪೈಲೆ ಸಾಂಗಿಲ್ಲೈವಾರಿ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಜಿಲ್ಲೆಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ವ್ಹಾಳು ಖಂಕ್ಷಿ ವ್ಹಾಂವ್ಲಾಮಣು ಪಳೊಂವ್ಯಾ.

ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಂತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಚಿ ರತ್ನಾಗಿರಿ ಧರ್ನು ಗೋವಾ, ಉ.ಕ., ದ.ಕ. ಕೇರಳಾವರ್ಕಿ ಭೂಭಾಗ ಕೊಂಕಣ ಹೆ ಭಾಗಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಉಲ್ಲೈತಾಲೆ ಮಸ್ತ ಆಸ್ಸಾಚಿ. 18 ಜಾತಿಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲ್ಲೈತಾಚಿ. ಪರಶುರಾಮಾನ ಸೃಷ್ಟಿಕೆಲಿಲ್ಲೆ ಸಪ್ತ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಕೊಂಕಣಭೀ ಏಕ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಏಕ ಧರ್ಮಾ ನಾ ಜಾತಿಕ ಸಿಮೀತ ಜಾಂವ್ನ ನಾ. ಪರಂತು ಮಕ್ಕ ನದರಿಂತು ಆಯಿಲ್ಲೆವಾರಿ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತು ಖಂಯೀ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ಆನಿ ಸಭಾ ಆಸ್ಸಾ ಮಲ್ಯಾರಿ ಕೊಂಕಣ್ಯಾಲೆ ನ್ಹವೇ (ಜಿ.ಎಸ್.ಬಿ.) ಮಣ್ತಾಚಿ. ಕಾರಣ ಇತ್ಲೇಂಚಿ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಂತು ಜಿ.ಎಸ್.ಬಿ.ಕ ದೊರ್ಕೆ ಮಣ್ತಾಚಿ. ಆನಿ ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಮಣ್ತಾಚಿ. ಅಂಕಿ ಜಾಂವ್ನ ಭಾಷೆಕ ಲೋಕ ಸಂಕುಚಿತ ಜಾವ್ನ ಕೊಂಕಣಿ ಮ್ಹಳೇಕಿ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಲೇ (ಜಿ.ಎಸ್.ಬಿ.) ಮ್ಹೊಣು ರೂಢಿಂತು ಯೆವ್ನ ಗೆಲ್ಲೆ. ತರಿ ಅತ್ತಾತ್ತ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥಾನ ಪಳೆತಾಚಿ. ಹೇ ಏಕ ಸಂತೋಷಾ ಖಬರ. ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಂತು ತಾಂತು ವಿಶೇಷ ಜಾಂವ್ನ ಗೋವಾಂತು ಸರ್ವಧರ್ಮಾಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲ್ಲೈತಾಚಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕು ಪ್ರಗತಿಪರ ಆನಿ ಸಾಹಸಿ. ದೇಶವಿದೇಶಾಂತು ವೊಚುನು ತಂಚೆ ಜನಾಲೆ ಭಾಷಾ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೇವನ ಆಪ್ಣನು ಘೆತ್ಲ್ಯಾಚಿ. ರಾಷ್ಟ್ರಾಚೆ ಅಭಿವೃದ್ದಿಕ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಲಿ ದೇಣಗಾ ಚೇಡ. ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಸಮಾಜಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥಾ ಚಲ್ಯೆತ ಆಸ್ಸಾಂಚಿ. ದೇಶಾಚೆ 4 ಹೋಡ ಬ್ಯಾಂಕ ಸ್ಥಾಪಕ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ. ರಾಜಕೀಯಾಂತುಪಣ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕು ಗೋವಾ ಮಾತ್ರ ನಯಿ ಸರ್ವ ಕಡೀನ ಪಳೋಚಾಕ ಮೇಳ್ತಾಚಿ. ಹ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೆ ಅಭಿಮಾನಕ ಆರ್ಶಿವಾರಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜಾವ್ನ ಆಸ್ಸಾ.

ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬದಲ ಸಾಂಕಾಜಾಲಾರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಬದಲ ಏಕ ದೊನ ಮಹತ್ವಾಂಚೆ ವಿಷಯ ಸಾಂಕಾಜಾಲಾರಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು 25 ಲಾಕಾಚೆ ಚಡ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಆಸ್ಸಾಚಿ. ಕೊಂಕಣಿ, ಬಂಗಾಳಿ, ಆಸ್ಸಾಮಿ ಅನ್ಯಭಾಷಾವಾರಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾಷಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಮೂಲ ಬದಲ ತುಂಮಿ ಪೈಲೆ ವಾತ್ಲೆ. ಹಾಲಿ ನಿದರ್ಶನ ಮ್ಹಳೇರಿ ಗೋಮಟೇಶ್ವರಾಲೆ ಪಾಯಾಮುಳಾಂತು ಚಾವುಂಡರಾಯಾನ ಕೊರವಿಲ್ಲೆ ಮ್ಹೊಣು ಬರೈಲ್ಲೆ ಆಸ್ಸಾ. ಹೆ ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಪ್ರಾಚೀನತಾ ಬದಲ ಸೂಚನಾ ದಿತ್ತಾ ಮ್ಹಣು. ಅಂಕಣಕಾರ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕಾಮತ ಮಾಮಾನ ಸಾಂಗಿಲ್ಲೆ. ಅಲ್ತಾನ ಹೊಸದಿಗಂತ ಪತ್ರಿಕೆಂತು ಏಕ್ಲೇನ ಚಾವುಂಡರಾಯ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಆಶಿಲ್ಲೊ ಆನಿ ತಾಣೆ ಆಪಣ್ಯಾಲೆ ಆವೈಲೆ ಅಭಿಲಾಷಾ ಪೂರ್ತಿ ಕರ್ಚ್ಯಾಕ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರಾಲಿ ಮೂರ್ತಿ ಕರೈಲಿ ಆನಿ ತೀ ಮೂರ್ತಿ ಪಳೊವ್ನ ತಾಗ್ಗೆಲೆ ಆವೈನ ಕಿತ್ಲೊ ಗೊಮಟೋ ಆಸ್ಸಾರೆ ಮ್ಹಣು ಉದ್ಗಾರ ಕಾಳ್ಳೊ. ಮ್ಹಣೂಚಿ ಗೋಮಟೇಶ್ವರ ಮ್ಹಣ ನಾಮಕರಣ ಕೆಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣ ವಾದ ಕೆಲ್ಲಾ. ಕಸ್ಸಲೊ ಆಂವಾಕ್ಕಾ ಅಭಿಮಾನ! ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು 20-1-1994ಂತು ಸ್ಥಾಪಣ

ಲನಂತರ ಕೊಂಕಣಿಕ ಸಂಜೀವಿನಿ ಮೆಳ್ಳಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ತೇ ಖಾಯಿಂ ಫಾಲ್ಸ ಜಾಶೀ ನಾ.
ಾಡೆಮಿ ಆಜವರ್ಕಿ ಜಾಲ್ಲೆ ಸಾಂದೆ ಅಶ್ಶಿ ಆಸ್ಸಾಚಿ.

1994-95 ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆನಿ ಸಾಂದೆ

ಿ ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾನ - ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	
ೀವರ್ ಸದನ, ಕದ್ರಿ ವ್ಯಾಲಿ,	
್ರಿ, ಮಂಗಳೂರು - 575004	
ೀ ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳಿಗ - ಸದಸ್ಯರು	
ಜಾರ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪೈ ಕಂಪೌಂಡ್,	
ಣ್ಣಗುಡ್ಡೆ, ಮಂಗಳೂರು - 575003	2457847
ೀ ಸಂತೋಷ್ ಕುಮಾರ್ ಗುಲ್ವಾಡಿ - ಸದಸ್ಯರು	
01, ಎವರೆಸ್ಟ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ 2ನೇ ಮಹಡಿ	
ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ (9 ಮತ್ತು 11ನೇ ಕ್ರಾಸ್ ಮಧ್ಯೆ)	
ಲ್ಲೇಶ್ವರಮ್, ಬೆಂಗಳೂರು - 3.	080-27832418
್ರೊ. ವಿಲಿಯಂ ಮಾಡ್ತಾ - ಸದಸ್ಯರು	
ಸ್ಥಾಂಜಲಿ, 19, ನಿರ್ಮಲ ನಗರ	
2 / ಬಿ ಕ್ರಾಸ್ ರಸ್ತೆ, ಧಾರವಾಡ - 3	0836-2749026
ಶ್ರೀ ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊ - ಸದಸ್ಯರು	
್ರೊಸ್ಪೆರೊ, ಸೆಮಿನರಿ ವ್ಯೂ,	0824-2419236(ಮ),
ಂಕನಾಡಿ ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು-575002	2230489 (ಕಲಾಂಗಣ್)
ಶ್ರೀ ನಾ. ಡಿ ಸೋಜ - ಸದಸ್ಯರು	
ನಂ. 15-14 ನೆಹರು ನಗರ	08183-327240(ಮ)
2ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಸಾಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ	2492017 (ಮಂಗಳೂರು)
ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಖಾರ್ವಿ - ಸದಸ್ಯರು	
ಸುಲೋಚನ, ಮಣೂರು ಅಂಚೆ,	98456 33863 (ಮೊ),
ಮಣೂರು, ಉಡುಪಿ	0820-2564806 (ಕ)
ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ - ಸದಸ್ಯರು	
ಪಟ್ಲಚಿಲ್ ಎಡಪದವು ಗ್ರಾಮ	
ಅಂಚೆ ಶಿಬ್ರಿಕೆರೆ, ಮಂಗಳೂರು - 574164	2426143
ಶ್ರೀ ಮಿಂಗೇಲ ಅಂತೋನಿ ಸಿದ್ದಿ - ಸದಸ್ಯರು	
ಹಳೇಬೈಲ್ ಮನೆ, ಲಾಲ್‌ಗುಳಿ ಹಳ್ಳಿ,	08419-22235, (ಪಿ.ಪಿ.)
ಕೊಡ್ಸ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ - 581359 ಉ.ಕ.	21675 (ಪಿ.ಪಿ.)
ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಸಾಯಿಲ್ - ಸದಸ್ಯರು	
ದತ್ತ ಸ್ಮೃತಿ ಕೇಜೇಬಾಗ್ ಅಂಗಡಿ	
ಕಾರವಾರ - 581360.	
ಶ್ರೀ ರೊನಾಲ್ಡ್ ಕುಲಾಸೊ - ಸದಸ್ಯರು	
31, ಹಾಲಿವುಡ್ ಟೌನ್, ಸಾದಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕ	080-2847766 (ಕ),
ಬೆಂಗಳೂರು - 562110	98450 33665 (ಮೊ)

1996-1998ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆನಿ ಸಾಂದೆ

ಶ್ರೀ ಎರಿಕ್ ಒಝಾರಿಯೊ
ಪ್ರೊಸ್ಪೆರೊ, ಸೆಮಿನರಿ ವ್ಯೂ,
ಕಂಕನಾಡಿ ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು - 575002 2230489, 2439236

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ
ಪಟ್ಲಬೆಲ್ ಎಡಪದವು ಗ್ರಾಮ
ಅಂಚೆ ಶಿಬ್ರಿಕೆರೆ, ಮಂಗಳೂರು - 574164 2426143

ಶ್ರೀ ಅರುಣ್ ಎಸ್. ಉಭಯಕರ್,
ಗೋವರ್ಧನ, ಮಲ್ಲಾಪುರ, ವಯಾ ಕುಮಟಾ, ಉ.ಕ. 08387-287622

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳಿಗ
ಮಿಜಾರ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪೈ ಕಂಪೌಂಡ್,
ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡೆ, ಮಂಗಳೂರು - 575003 2457847

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ವರ್ಣೇಕರ್
ವಿದ್ಯಾನಗರ, ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಉ.ಕ. ಶಿರಸಿ - 581402

ಶ್ರೀ ಜೀವನ ದಾಸ್ ಖಾರ್ವಿ
ಬೆಂಗ್ರೆ, ಮಂಗಳೂರು - 575001 245595 (ಪಿ.ಪಿ.)

ಶ್ರೀ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ
ಬಸ್ತಿ ಗಾರ್ಡನ್, 232655
ತುಂಬೆ - 574170 ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕ 9341136565 (ಮೊ)

ಶ್ರೀ ಎಲ್.ವಿ. ಅಂದ್ರಾದೆ 080 - 23527991

ಶ್ರೀಮತಿ ಲತಾ ಯು. ಪೈ.
ಎಫ್-4, ಸಿಂದು ಅಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್, 2ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ,
2ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಎಸ್.ವಿ.ಜಿ. ನಗರ, ಮೂಡಲಪಾಳ್ಯ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 72 080-3389414

ಶ್ರೀ ಎ.ವಿ. ರೇಗೊ
ರೇಗೊ ಆಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ನಂ. 10, 2ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ
ಮತ್ತೀಕೆರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 54 98450 44150 (ಮೊ)

ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ್ ಕುಮಾರ್ ಗುಲ್ವಾಡಿ
201, ಎವರೆಸ್ಟ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ 2ನೇ ಮಹಡಿ
8ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ (9 ಮತ್ತು 11ನೇ ಕ್ರಾಸ್ ಮಧ್ಯೆ)
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಮ್, ಬೆಂಗಳೂರು - 3. 080-27832418

ಶ್ರೀ ರೊನಾಲ್ಡ್ ಕುಲಾಸೊ
31, ಹಾಲಿವುಡ್ ಟೌನ್, ಸಾದಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕು 080-2847766 (ಕ)
ಬೆಂಗಳೂರು - 562110 98450 33665 (ಮೊ)

~ ವಿಲಿಯಂ ಮಾಡ್ತಾ
:,ಂಜಲಿ, 19, ನಿರ್ಮಲ ನಗರ
./ ಬಿ ಕ್ರಾಸ್ ರಸ್ತೆ, ಧಾರವಾಡ - 3 | 0836-2749026

1998-2001 ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆನಿ ಸಾಂದೆ

ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ ಶೆಣೈ	
ಗಾರ್ಡನ್ ತುಂಬೆ - 574170	232655
ಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು, ದ.ಕ.	9341136565 (ಮೊ)
ನಾರಾಯಣ ಖಾರ್ವಿ	
ೋಚನ, ವಣೂರು ಅಂಚೆ,	98456 33863 (ಮೊ),
ಣೂರು, ಉಡುಪಿ	0820 - 2564806 (ಕ)
ನಾ.ಡಿ. ಸೋಜ	
. 15-14 ನೆಹರು ನಗರ	08183-327240 (ಮ)
ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಸಾಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ	2492017 (ಮಂಗಳೂರು)
ೀಮತಿ ವಸಂತಿ ಆರ್. ನಾಯಕ್	
೦. ಬಿ.4, ಆರತಿ ಪ್ಲೇಸ್,	2493290
ಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು - 1.	5516127
್ರೀ ಮಾಧವ ಪೈ	
್ರೀನಿವಾಸ, ಡಿ.ವಿ. ಎಸ್. ಶಾಲೆಯ ಹತ್ತಿರ	
ನೋಭ ನಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ - 577204	0818 - 542822
ಾ। ಸಾಮ್ಯುಲ್ ಸಿಕ್ವೇರಾ	
ರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷರ ನಿಲಯ,	2440524
ಕೊಡಿಯಾಲ್ ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು - 3	98450 81560 (ಮೊ)
ಶ್ರೀ ತಾರಾನಾಥ ಭಕ್ತ	
ನವರಂಗ ಸ್ಟೇಷನರಿ ಮಾರ್ಟ್	
ಕೋರ್ಟ್ ರಸ್ತೆ, ಕಾಸರಗೋಡು - 6711231	954994-2221309
ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ ಎಸ್. ವರ್ಣೇಕರ್	
ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಸಾ ಟೀಚರ್ ಕಾಲೊನಿ	08382-265490 (ಕ),
ಎನ್.ಹೆಚ್. ಎ. - 17, ಸದಾಶಿವಗಡ, ಕಾರವಾರ	277035 (ಮ)
ಶ್ರೀ ವಿಜಯ ಗೌಡ	
ತೆಂಕ ಎಡಪದವು ಗ್ರಾಮ	2256173 (ಮ)
ಶಿಬ್ರಿಕೆರೆ ಗ್ರಾಮ, ಮಂಗಳೂರು - 574164	94483 00251

ಡಾ। ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್	
ನಂ. 798, 11ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, 6ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ,	080-6676753 (ಮ)
ಹನುಮಂತ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560019	6624606 (ಕ)
ಶ್ರೀ ಜುಬೇರ ಮುಸಬಾ	
ಮುಸಬಾ ನಿಲಯ, ಸುಲ್ತಾನ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್,	
ಭಟ್ಕಳ - ಉ.ಕ.	080-2276468
ಶ್ರೀ ಮಿಂಗೇಲ ಅಂತೋನಿ ಸಿದ್ಧಿ	
ಹಳೇಬೈಲ್ ಮನೆ, ಲಾಲ್‌ಗುಳಿ ಹಳ್ಳಿ,	08419-22235 (ಪಿ.ಪಿ.)
ಕೂಡ್ಸ್ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ - 581359 ಉ.ಕ.	21675 (ಪಿ.ಪಿ.)
ಶ್ರೀ ಪೌಲ್ ಮೊರಾಸ್	
ಪ್ರದೀಪ್, ಕೊಟ್ಟಾರ ಕ್ರಾಸ್	
ವಯಾ ಕಾಪಿಕಾಡ್, ಮಂಗಳೂರು - 4.	2213837
ಡಾ। ಶಿವರಾಮ ಕಾಮತ್	
ಡಾ. ಎ.ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ ಕಾಲೇಜು,	08386-223345 (ಮ)
ಕುಮಟಾ, ಉ.ಕ.	222067 (ಕಾಲೇಜ್)

2001-2004 ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆನಿ ಸಾಂದೆ

ಮೊ. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ	
ಸಂತ ಅಂತೋನಿ ಆಶ್ರಮ,	2418065 (ಮ)
ಜೆಪ್ಪು, ಮಂಗಳೂರು - 575002	
ಶ್ರೀ ಯು. ಎಸ್. ಶೆಣೈ	94481 20765 (ಮೊ)
ಕುಂದಪ್ರಭಾ ಪ್ರಕಾಶನ	08254-2720765 (ಕ)
ಎನ್. ಆರ್. ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಕುಂದಾಪುರ - 576201	08254-2761165 (ಮ
ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವ ಶಾನುಭಾಗ್	
ಗುರುಪ್ರಸಾದ್, ಟಿ. ಎಸ್. ಎಸ್. ರಸ್ತೆ,	08384-435344 (ಮ)
ಜಯನಗರ, ಶಿರಸಿ - 581 402	94487 56277 (ಮೊ)
ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪು ಗೌಡ	
ಸನ್ ಆಫ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಗೌಡ, ಕನೋರಿ ಹೌಸ್	
ಎಡಪದವು, ಶಿಬ್ರಿಕೆರೆ ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು	
ಶ್ರೀ ಶಾಂತಾರಾಮ ಸಿದ್ದಿ	
ಪುರ್ಲೆ ಮನೆ, ಹಿತ್ಲಳ್ಳಿ	08419-22235 (ಪಿ.ಪಿ.)
ಯಲ್ಲಾಪುರ - 581347	08419-455851 (ಪಿ.ಪಿ.

..ಮತಿ ಗ್ಲೇಡಿಸ್ ರೇಗೊ

..ಮರಿಯ, ವೀರನಗರ 2275204 (ಮ)

..ಲ್ ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು - 7 2426143 (ಕ)

.. ವಿಲ್ಫಿ ರೆಬಿಂಬಸ್

..ಲಿನ್ ರಸ್ತೆ, ಸಂತ ಜೋಸೆಫ್ ರಸ್ತೆ

..ಪ್ಪು, ಮಂಗಳೂರು - 2 2418031 (ಮ)

.. ಎಂ. ಎ. ರಹಿಮಾನ್

.. 14, ಜಾಮಿಯಾ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, 2455558 (ಮ)

..ಟ್ಕಳ, ಉ.ಕ. 2456227 (ಕ)

.. ಕುಸುಮಾ ವಿ. ಪೈ.

.. 4 ಎ, ವಿನೋಭ ಡಿ ರಸ್ತೆ

..ದ್ಯಾಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿ 0821-2302685 (ಮ)

ಜಯಶ್ರೀಪುರ, ಮೈಸೂರು - 570016 94480 49685 (ಮೊ)

..ವೀಣ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್

..0, ಪ್ರಜೂನ್, ಜೆ. ಎಂ. ಪಾಳ್ಯ, 8ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ 080 - 5242168 (ಮ)

..ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ತಿಪ್ಪೆಸಾಂದ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560075

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ ಮೆಸ್ತಾ

..ಕಳೇಮಠ, ಮಂಕಿ, ಉ.ಕ. ಹೊನ್ನಾವರ 08387-257194 (ಮ)

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಶೇಟ್

..ಭಾಗೀರಥಿ ಕೃಪಾ, ವೀರಭದ್ರಗಲ್ಲಿ, ಶಿರಸಿ, ಉ.ಕ. 08384-228221

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್,

ಕುಮುದ, ಡೋರ್ ನಂ. 5-84/20(3),

ಕೊಂಚಾಡಿ, ಪದವಿನಂಗಡಿ, 9880293617 (ಮೊ)

ಪ್ರಸನ್ನ ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿ, ಮಂಗಳೂರು - 8 2224591 (ಮ)

2005-2008 ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆನಿ ಸಾಂದೆ

ಶ್ರೀ ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊ

ಫ್ರೊಸ್ಪೆರೊ, ಸೆಮಿನರಿ ವ್ಯೂ, 0824-2419236 (ಮ),

ಕಂಕನಾಡಿ ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು - 575002 2230489 (ಕಲಾಂಗಣ್)

ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಆಳ್ವ 0820-2559666 (ಮ)

ನಿಖಿತಾ, ಪಡುಬೆಳ್ಳೆ ಗ್ರಾಮ

ಅಂಚೆ : ಕುಂಜಾರುಗಿರಿ

ಕೂಡ್ಲ ಆನಂದು ಶಾನಭಾಗ	08384 - 22377 (ಮ)
ಸ್ನೇಹಾ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ನಾಡಿಗ್‌ಗಲ್ಲಿ	9448525782 (ಮೊಬೈಲ್)
ಶಿರಸಿ - 581401 (ಉ.ಕ.)	
ಪ್ರೊ. ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನೊರೊನ್ಹಾ	0821-2510386
1063, 9ನೇ ಮೇನ್, 3ನೇ ಹಂತ	
ಗೋಕುಲಮ್, ಮೈಸೂರು - 570002	
ಪುತ್ತೂರು ನರಸಿಂಹ ನಾಯಕ್	080-26694195
476ನೇ ಎ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, 2ನೇ ಬ್ಲಾಕ್,	9448288447
3ನೇ ಫೇಸ್, ಬನಶಂಕರಿ 3ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು	
ಗೇಬ್ರಿಯಲ್ ವಾಜ್	080-25550000 (ಕ)
ಎಮ್.ಎಫ್. 2/6, ನಂದಿನಿ ಲೇಔಟ್	9448363773
ಬಿ-ಬ್ಲಾಕ್, ಬೆಂಗಳೂರು	080-23493773 (ಮ)
ಜಿ. ಗಯಾಸುದ್ದೀನ್	9845065653
ಸ್ಟೀಲ್ ಹೌಸ್, ಜಿ.ಎಂ. ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ	2427322, 2423653
ಬಂದರ, ಮಂಗಳೂರು - 1	0824-2214653
ಉಷಾರಾಣಿ	9342711236
ವನಿತಾನಂದ ಕಟ್ಟಡ, ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ	08382-265755
ಸದಾಶಿವಗಡ, ಕಾರವಾರ	
ಚರಣಕುಮಾರ (ರಾಗ್‌ದೇವ್)	0824 -2445204
402, ಗೆಲಕ್ಸಿ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್,	9449564376
ಆರ್ಯಸಮಾಜ ರಸ್ತೆ, ಬಲ್ಮಠ, ಮಂಗಳೂರು	
ಶಾಂತಾರಾಮ ನಾಯಕ	0820-2588308
ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ, ಸ.ಪ್ರೌ.ಶಾಲೆ, ಪೆರ್ವಾಜೆ	08258-235034
ತಾ. ಕಾರ್ಕಳ, ಜಿ. ಉಡುಪಿ	
ಕೇಶವ ತಾಂಡೇಲ	08387-246018
ಕೆಳಗಿನೂರು, ಕಾಸರಕೋಡ, ಹೊನ್ನಾವರ	9242182742
ದೀಪಾಲಿ ಖಂಬದಕೋಣೆ	0824-2494526
604,6ನೇ ಮಹಡಿ, ದೀಪಾ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ	9880544178
ಬಿ.ಜಿ.ಕಾಲೇಜ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು -3	
ವಿಕ್ಟರ್ ಮಥಾಯಸ್	9845209374
ಆಶೀರ್ವಾದ್, ಬಂಗ್ಲೆಗುಡ್ಡೆ	
ಕುಕ್ಕುಂದೂರ್, ತಾ. ಕಾರ್ಕಳ - 576117	

ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೊ ಕೊಂಕಣಿಚೇ ಕುಳಾರ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟಾರಿ ಪಯಿಲ್ಲೆ ಅಧಿವೇಶನ ಕಾರವಾರಾಂತ್ಮ ಚಲ್ಲೆ ಆನಿ ತಾಜ್ಕೊ ಗುರುಕಾರ ದಿ॥ ಮಾಧವ ಮಂಜುನಾಥ ಶಾನಭಾಗ ಮ್ಹಳಿಲೆ ತುಂಮ್ಕಾ ಇತ್ಲೆಂತು ಕಳಿತ ಜಾಲ್ಲೆಂ.

ಕೊಂಕಣಿಕ ಏಕ ರೂಪ (ಯೂನಿಫಾರ್ಮಿಟಿ ಇನ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೆಜ್) ಕಾರ್ಯಾಗಾರ 1993 ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿನ ಆಂಮ್ಗೆಲ ದೇಶಾಂತುಲೆ ವಿಂಗವಿಂಗಡ ಪ್ರದೇಶಾಚಾನ ವಿಂಚಿಲೆ 13 ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖಕಾಂತು ಹಾಂವು ಏಕ್ಲೊ. ಹೆಂ ಸಾಂಕ್ಷಿಕ ಹಾಂವು ಅಭಿಮಾನ ಪಾವ್ತಾ.

ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಯಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಕನ್ನಡ ದೂದ-ಸಾಕ್ರಿವಾರಿ ಮೇಳ್ನು ಆಸ್ಸಾ. ಕೊಂಕಣಿ, ಕನ್ನಡ ಸಂಬಂಧ ಖಾಲಿ ಲಿಪಿ ಮಾತ್ರ ನಯಿ, ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಬಹುತೇಕ ಶಬ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಾನ ಮೀಳಿತ ಜಾಂವ್ನು ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿ. ಕನ್ನಡಾಚೆ ಆದ್ಗತ್ಯೊ ಕೊಂಕಣಿತು ಮ್ಹಳಾವಟ ಜಾಂವ್ನು ಆಸ್ಸಾಚಿ. ಜಾಲೆರಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ದಷ್ಟ-ಪುಷ್ಟ ಜಾವ್ನೆಕ ಹೋಡ ವಾಂಟೊ ದಿಲ್ಲಾ. ಹಾಂತು ಜಿಲ್ಲೆಚೆ ಪ್ರಮುಖ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾಚಿ ದಿ॥ ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ, ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ, ದಿ॥ ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ, ಶ್ರೀ ಜಯಂತ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ಆನಿ ಆದಿ. ಹಾನ್ನಿ ಕನ್ನಡಾಕ ದೇಣಗೇನ ನಷ್ಟ ಕಾಯ್ಕಿನಾ ಕಿತ್ಯಾಕಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಶ್ರೀ ಸಂತೋಷ ಕುಮಾರ ಗುಲ್ವಾಡಿನ ಮ್ಹಳಿಲಾವಾರಿ ಒಂದು ಸಮೃದ್ಧ ಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ರುಚಿಕರ ಊಟವಿದ್ದಂತೆ, ತಮಿಳರ ಸಂಬಾರು, ತೆಲುಗರ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿ, ಕೊಂಕಣಿಗರ ಸುಕ್ಕೆ, ತುಳುವರ ಕೊದ್ದೆಲುಗಳಿದ್ದರೇನೇ ಊಟ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ.

ದಿ॥ ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿನ ತಾಂಗೆಲೆ ಪ್ರಾಯೆಚೆ ವೇಳಾರಿ ಬರೈಲ್ಲಿ ಮೊಗಾರೆ ಕವನ, ಚುಟುಕು ಆನಿ ದಿ॥ ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿನ ಬರೈಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಭಾವಗೀತ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾಚಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ಆಜ್ಜಿನ ಸಂಸ್ಕಾರಾನ ಕೊಂಕಣಿಕ ಬರೋಚೆ ತಕ್ಷಿ ಚಾಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣು ದಿ॥ ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿನು ಬರೈಲ್ಲೆ ದಿನಕರಾಲಿ ಕವನ ಮೂಲ ದೇವನಾಗರ ಲಿಪಿಚ್ಯಾನ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಕ ಲಿಪ್ಯಂತರ ಹಾಂವೆ ಕೆಲ್ಲೆ ಆನಿ ಸ್ವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ವರ್ಷ ಆಚರಣ ಸಂದರ್ಭಾರಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿನು ಹುಜ್ವಾಡಾ ಹಾಳ್ಳೆ. ಹಾಂತು ಆಕ್ಷಿಲೆ 26 ಕವನಾಂತು ತಾಜಾತನ ಆಸ್ಸಾ. ದಿ॥ ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ಆನಿಕ್ಯೊ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿ. ಹಾನ್ನಿ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಬರೈಲ್ಲೆ 30 ಭಾಷಣ, 15 ಕವನ ಆಕಾಶವಾಣಿಂತು ಪ್ರಸಾರ ಜಾಲೆಂಚಿ. ಹಾಂಗೆಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷತ್ತಾನ 28-12-1995ಂತು ಹುಜ್ವಾಡಾ ಹಾಳ್ಳೆ. ಹಾಂಗೆಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ದೇಣಗಾ ಥೋಡಿ ಜಾಲ್ಲೇರಿ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಲೇಖಕಾಂಕು ದಿಲಿಲ್ಲೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಮಸ್ತ. ಶಿರಸಿಚೆ ಹಾಲಿ ಮುಂಬಯಿ ನಿವಾಸಿ ಜಾಂವ್ನು ಆಶ್ಚೆ ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ ದತ್ತಾತ್ರಯ ಸೋಂದೆ ಶಿರಸಿಚೆ ದೇವನಾಗರಿಂತು ಮಸ್ತ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕ ಹಾನ್ನಿ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಹಾಳ್ಯಾಂ. 1986ಂತು ಹಾನ್ನಿ ಬರೈಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕ ಪುರಂದರ ದಾಸಾಕ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲ್ಯಾ.

ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯ ಜಾಂವ್ನು ಆಶ್ಚಿಲೆ ಶ್ರೀ ಶಾ.ಮಂ. ಕೃಷ್ಣರಾವ ತೆನ್ನಾ ಗೋವಾ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿ ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಳುವಳಿಚೆ ಗುರಕಾರ ಜಾಂವ್ನು ಆಸ್ಸಾಚಿ. 1988ಂತು ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷತ್ ಸ್ಥಾಪನ್ಯಾಕ ಪಯಿಲೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಹಾಂಗೆಲೆ. ಆನಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನಾನ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಸೋಂದೆ, ಶ್ರೀ ರಾಜೇಂದ್ರ, ಕಿಮಾನೆಕರ,

ಡಾ॥ ದಿ॥ ಎಲ್. ಎಚ್. ಪೈ, ಮಹನೀಯಾನ ಮೆಗ್ಗೇಲೆ ಆಶಕ ಉತ್ತೇಜನ ದಿಲಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರಾನ 14-5-1989ಂತು ಡಾ॥ ಎಲ್. ಎಚ್. ಪೈ. ಅಧ್ಯಕ್ಷತೇರಿ ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷತ್ ಸ್ಥಾಪನ ಜಾಂವ್ನು ತಾಂಗೆಲೆ ಪುಡಾರಿಪಣಾರಿ ತೇಚ್ ವರ್ಷ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಘಡ್ಲೆ. ತೆನ್ನಾಚೆನ ಶ್ರೀ ಶಾ.ಮಂ. ಕೃಷ್ಣರಾಯಾನ ಶಿರಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಮ್ಹಣು ಮಾನುನಘೇವ್ನು ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥಾ, ಸಮ್ಮೇಳನ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ತಾವ್ವತಾವ್ವಳಿ ಚಲೋನು ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಲಿ ಸಂಘಟನೆಂತು ಪೂರ್ತಿ ಮೇಳೊನಘೇವ್ನು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಲೇಖಕಾಂಕ ಸೃಜನಶೀಲತಾ ಆನಿ ಘಾಟಿರಿ ಮಾರ್ನು ಉತ್ತೇಜನ ದಿತ್ತಾ ಆಸ್ಸಾಚಿ.

ಹೆಂ ಏಕ ಜಿಲ್ಯಾಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಲೋ ಯೋಗ ಮ್ಹಣೇತ. ಜಿಲ್ಯಾಂತು ಹೊನ್ನಾವರಾಂತು ನಾಟಕ ಆಸ್ಸಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಥಂಯೀ ಮಸ್ತಲೋಕಾಲೆ ಭೀಡ. ಹಾಂವು ಕಾಲೇಜ ಶಿಕ್ತಾನಾ ಪಾಂಚ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕಾಂಕ ಅವ್ಕಾಶ ದಿಲ್ಯಾರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಏಕ ನಾಟಕಾಕ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ದಿತ್ತಾಲಿ. ಜಾಲೆರೀ ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕಾಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಟಕ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮೇಳ್ತಾಲೊ. ತೀ ಪರಂಪರಾ ಆಜ ಪರ್ಯಂತ ಚಲ್ನು ಆಯ್ಲೆ. ಆನಿ ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಮೋಗ ಕಶ್ಶಿಂ ಉರ್ತಾ ಮ್ಹಳಿಲ್ಯಾಕ ಏಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉದಾಹರಣ ಮ್ಹಣೇತ. ಅಸ್ಸಲೆ ವಾತಾವರಣ ಜಿಲ್ಯಾಂತು ಬಾಕಿಕಡೇನ ತಿತ್ಲೆಂ ನಾ. ಆನಿ ತೆಂ ಆತ್ತ ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷತ್ತಾಚಿ ಘಾಟೆಂಬೊ ಆನಿ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನಾನ ಸಾಧ್ಯ ಜಾಲ್ಯಾಂ. ಜಿಲ್ಯಾಂತುಲೆ ಅಗ್ದಿ ಪುರಾತನ ಶಿರಸಿಚಿ ಪಂಡಿತ ಜನರಲ್ ಲೈಬ್ರರಿಂತು ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗ ಉರ್ನು ತಾಂತು ದೇಡಹಜಾರಾಚಿ ವೈರ ಪುಸ್ತಕ ಸಂಗ್ರಹ ಆಸ್ಸಾ. ಹೆಂ ಲೈಬ್ರರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷತ್ತಾಚೋ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಜಾವ್ನು ಡಾ॥ ವಿ. ಎಸ್. ಸೋಂದೆ ಮಾಮಾಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಾಡೋಚಾಕ ಸಾರ್ಥಕತೆಚಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಜಾಂವ್ನು ಆಸ್ಸಾ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟಾಚಿ ಪೈಲೆ ಅಧಿವೇಶನ 8-7-1939ಂತು ಕಾರವಾರಾಂತು ಜಾಲ್ಲಿಲೆ ನಂತರ ಕೊಂಕಣಿಚಿ ಚಟುವಟಿಕಾ ಸಾನ್ನಪಾಂವ್ಲ ಘಾಲ್ತಾನಾ, ಜಿಲ್ಯಾಂತು ತಾಲೂಕಾ ಮಟ್ಟಾ ಸಂಘಟನ ಕರ್ನು ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಾನ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕೊಂಕಣಿ ವಿಸಾವೇ ಅಧಿವೇಶನ ಫೆಬ್ರುವರಿ 11 ಆನಿ 12, 1995ಂತು ಶಿರಸಿಂತು ಭಾರೀ ಹೋಡ ಪ್ರಮಾಣಾರಿ ಚಲೋನು ಕೊಂಕಣಿ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಿಮೋಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಇದೊಂದು ಸಿದ್ಧತೆ ಮ್ಹಣು ಪ್ರತಿ ಏಕ ದಿಸಾಳಿ ಪತ್ರಿಕೆಂತು ಆಯಿಲ್ಲೆ ಶಾಭಾಷಗಿರಿಕ ಏಕ ಸಾಕ್ಷಿ ಜಾಂವ್ನು ಆಸ್ಸಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ರಂಗ ಮಂಚಾಕ ಆನಿಕ ನಾಂವ ಮ್ಹಳಾರಿ ದಿ॥ ಹೊಸಾಡ ಬಾಬುಟಿ ನಾಯಕ. ನಾಟಕ ಬರೋಚೆ ಧರ್ನು ರಂಗಮಂಚಾರಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕರಪರ್ಯಂತ ಥಕನಾಶಿಲ್ಲೊ ರಂಗ ಕಲಾವಿದ. ಹಾಂಗೆಲೆ ಆಡಕಾತ್ರಿಂತುಲೆ ಪೊಪ್ಪಳ, ನಾಟಕಾಕ ಟಿ.ಎಂ.ಎ. ಫೌಂಡೇಶನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮೇಳಿಲಿ ಕೊಂಕಣಿಕ ಮೇಳಿಲ್ಲೊ ಏಕ ಗೌರವ. ಮೆಗ್ಗೆಲೆ ನಿರ್ದೇಶನಾಂಚೆರಿ ಹೆಂಚಿ ನಾಟಕ ವಿಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವಿಸಾವೆ ಅಧಿವೇಶನಾವೇಳಾರಿ ಮೊಕ್ಕಿಕ್‌ಕೆಲ್ಲೆ. ತೆನ್ನಾ ಘಟಾ ಘಟ್ ಖರ್ಚ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹಾಂಗೆಲೆ ನಾಟಕಾಂತುಲೆ ಪ್ರಾಸಬದ್ಧ ಉತ್ರಾಂಕ ಖಾಲಿ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಜಿಲ್ಯಂತು ಮಾತ್ರ ನಯಿ ಬೊಂಬಯಿ, ದಾವಣಗೆರಿ, ಬೆಳಗಾಂವ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಸುದಾಂ ಲೋಕ ಚಕಿತ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹಾಂಗೆಲೆ ಬರೊಬರಿ ನಾಟಕಾಂತು ಪಾತ್ರ ಕರ್ಚೆ ಮಾಕ್ಕಾಸುಧಾನ ಖುಷಿ ಮೇಳ್ತಾಲಿ. 150ಕೀ ಚಡ ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ ಬರ್ಯೆಲ್ಲೆ ಹಾಂಗೆಲೆ ನಾಟಕ ಏಕ ಭೀ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪಾನ ಪ್ರಕಟ

ಾಯ್ಲಾತಿ ತಾವ್ವಳಿ ತಾಂಗೆಲೆ ಗರ್ಡಿಂತು ಪಳಗಲ್ಲೆ ಮಾಕ್ಕಾ ಏಕ ಗುರುಕಾಣಿಕಾ ರೂಪಾನ ಾಂಗೆಲೆ ನಾಟಕಾ ಪುಸ್ತಾಕ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಹಾಡ್ಕಾ ಮ್ಹಣು ಮನೋಇಚ್ಛಾ ಜಾಲ್ಲಿ. ಆನಿ ಾಂವೆ 1993ಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟ ಕರ್ತಲ್ಯಾಂಕ ಉಮೇದಿ ದಿವ್ಚಾಕ ಸ್ನೇಹಾ ಬ್ಲಿಕೇಶನ ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲ್ಲಿ. ಹಾಜ್ಜಿ ಖಾಲಿ ಬಾಬುಟಿ ನಾಯಕ ಮಾಮಾಲೆ ಋಣಾನುಬಂಧ ಆನಿ ರಾಮಪ್ರಭುಲಿ ಏಜೆನ್ಸಿ ನಾಟಕ ಮಾರ್ಚ್ 1998ಂತು ಹುಜ್ವಾಡಾ ಹಾಳ್ಳೆ. ತಶೀಂಚಿ ಎಪ್ರಿಲ್ 1993ಂತು ಮಗ್ಗೆಲೆ ರೇಡಿಯೊ ನಾಟಕ ಸಂಕಲನ ಘುಂಜಾಟ, ಹೋವ್ರ್ಯೋ, ನವೆಂಬರ್ 1996ಂತು ಮಾರ್ಚ್ 2002ಂತು ಆದ್ಗತ್ಯೊ ಣ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಹಾಳ್ಳೆ. ಆನಿ ಹೋವ್ರ್ಯೋ ಪುಸ್ತಕಾಕ ಡಾ|| ಟಿ.ಎಂ.ಎ. ಪೈ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಶೇಷ ಪುರಸ್ಕಾರ ಜೊಡ್ಲೊ. ಕೊಂಕಣಿಚೊ ಇತಿಹಾಸ ಸ್ನೇಹಾ ಪ್ರಕಾಶನಾಚಿ ಪಾಂಚ್ವೆ ಪುಸ್ತಕ ಜಾಂವ್ನು ಆಸಾ. ಸರ್ವಪುಸ್ತಕಾಂಕ ಐ.ಎಸ್.ಬಿ.ಎನ್. ನಂ. ಲಾಬ್ಲೆ. ಮೆಗ್ಗೆಲೆ ನಾಟಕ ಹಾಂವ ಏಕ ನಾಟಕ ಕೆಳ್ಳ್ಯೊ ಧಾರವಾಡ ಆಕಾಶವಾಣಿನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮ್ಹಣು ಮಾನುನುಘೇವ್ನು ಇತರೆ ಭಾಷೆಂತು ಭಾಷಾಂತರ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹೊಸಾಡ ಬಾಬುಟಿ ನಾಯಕ ಹಾಣ್ಣೆ ಆರ್ತಾನ 24-7-2007ಂತು ಅಂತರ್ಲೆ. ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ರಂಗಭೂಮಿಕ ಏಕ ಹೊಡ ನಷ್ಟ.

ಹೊನ್ನಾವರಚೆ ವೆ|| ಮೂ|| ಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮಾ ಆನಿ ದಿ|| ಕೆ. ಎನ್. ರಾವ್ ದಾಂಡೇಲಿ ಹಾಂಗೆಲೆ ಮಸ್ತಿತ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಗೀತ ಆಕಾಶವಾಣಿಂತು ಪ್ರಸಾರ ಜಾಲ್ಲೆಂಚಿ. ಚುಟುಕು ಬ್ರಹ್ಮ ದಿ|| ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿಲೆ ಸಮಾನಜಾವ್ನು ರಾಬಿಲ್ಲೆ ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ಶಿಬಾಡ, ಕುಮಟಾ ಹಾಂಗೆಲೆ ಚುಟುಕು ಆಕಾಶವಾಣಿಂತು ಪ್ರಸಾರ ಜಾಲೆಂಚಿ ಆನಿ ಪುಸ್ತಕ ಪಣ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಆಯ್ಲೆ. ಕುಮಟಾಚೆ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಜೆ. ಕಾಮತ, ಶ್ರೀ ಅರುಣ ಉಭಯಕರ, ಡಾ|| ಶಿವರಾಮ ಕಾಮತ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಶಿವಾನಂದರಾವ್, ದಿ|| ಎಲ್. ವಿ. ಪೈ. ಆಕಾಶವಾಣಿಂತು ಕಲಾವಿದ ಜಾವ್ನು ನಾಮಾಂಕಿತ ಆಸ್ಸಾಚಿ. ಬಾಡಾಚೆ ಸೀತಾರಾಮ ನಾಯಕ ಕೊಂಕಣಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕ ಘೊಳಿಲ್ಲೆ. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಕಾಗಾಲ, ಶ್ರೀಮತಿ ಶೋಭಾ ರಾವ್ ಹಾನ್ನಿ ಕವಿ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸಾಚಿ. ಕುಮಟಾಚೆನ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಯೆವ್ಚೆ ದರ್ಶನ ಜಿಲ್ಲೆಂತುಲೆ ಏಕಚ ಏಕ ಪತ್ರಿಕಾ ಆಸ್ಸಾ. ಹೊನ್ನಾವರಚೆ ಸರ್ವಶ್ರೀ ನಂದು ಹೆಗಡೆ, ಕಾಶಿನಾಥ ಪೈ, ವಸಂತ ಕೆ. ಕಾಮತ, ಪ್ರಮೋದ ಕೆ. ಕಾಮತ, ಜಿ. ಯು. ಭಟ್ಟ, ಆರ್. ಎಸ್. ಕಾಮತ, ಜೆ. ವಿ. ನಾಯಕ, ಜೆ. ವಿ. ನಾಯಕ, ಎಸ್. ಎನ್. ಭಂಡಾರಿ, ದಿ|| ಗೋವಿಂದ ರಾಯ ಮಹಾಲೆ, ಸಿ. ಎಚ್. ಪೈ, ವಸಂತ ಪ್ರಭು ಶಿಕಾರ, ಜಿ. ಎಸ್. ಪೈ, ಶ್ರೀಮತಿ ಶೈಲಾ ಚಂದಾವರಕರ, ಸಿ. ಪಿ. ಪ್ರಭು, ಪುರುಶೋತ್ತಮ ಭಟ್ಟ, ವಸಂತ ಶಾನಭಾಗ, ರಾಘವ ಪೈ, ವಿಶ್ವನಾಥ ಪೈ, ಸಂಜೀವ ಶಾನಭಾಗ, ವಿಶ್ವನಾಥ ನಾಯಕ, ಗಜಾನನ ಶಾನಭಾಗ, ಶ್ರೀಮತಿ ಮುಕ್ತಾ ಕಾಮತ, ಶಾರದಾ ಆನಿ ವರದಾ ಶಾನಭಾಗ, ಗೋಪು ಜೆ. ಶಾನಭಾಗ, ರಂಗರಾಯ ಕಾಮತ ಲಾದ್ರು, ಎಂ. ರೊಡ್ರಗಿಸ್, ಆಲ್ಲು ವಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಎಂ. ಸಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಜೆ. ಸಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಪಿ. ಸಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಎವರೆಸ್ಟ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಎಸ್. ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್, ಪಾವ್ಲು ಗೊನ್ಸಾಲ್ವಿಸ್, ಕು|| ಸಂತಾನ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್ ವಗೈರೆ ಶಿರಸಿಚೆ ಸುಧಾಕರ ಆನಿ ಸುರೇಶ ಪೈ ಕಾಗಾಲ, ಮದನ ನಾಯಕ, ರತನ ಬಾಳೂರು, ಗಜಾನನ

ನಾಯಕ, ಅನಂತ ಪೈ, ದಿ॥ ದೇವರಾಯ ನಾಯಕ, ಸುಧೀರ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ನಾಯಕ, ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಸರಕೋಡ, ಡಾ॥ ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಭಟ್ಟ, ಆರ್. ಎನ್. ಕೆರೆಕರ, ಮೋಹನ ಮಿಠಾಯಿ, ಹೇಮಂತ ಆನಿ ಜಯಂತ ಮೆಣಸಿ, ದಿ॥ ಜನಾರ್ಧನ ನಾಯಕ, ದಿನಕರ ಆನಿ ಕಿಶೋರ ನಾಯಕ, ಪುತ್ತು ಪೈ, ಅನಿಲ ಅನಿ ಅಮಿತ ಪ್ರಭು, ದಯಾನಂದ ಚಾಂಪೆ, ಸದು ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಸದಾನಂದ ಶೇಟ, ದಿ॥ ಪಿ. ರಮಾನಾಥ ಪ್ರಭು, ಮಾಧವ ನಾಯಕ ಮಂಜುಗುಣಿಕರ, ಸತೀಶ ಆನಿ ಪ್ರಕಾಶ ಬಳಕೂರ, ರಾಜೇಶ ಪೈ, ಪ್ರಿತಮ ಬಾರಕೂರ, ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಭಾ ಬಾಳೂರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ನೇಹಾ ಶಾನಭಾಗ, ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಭಾ ನಾಯಕ, ರಾಮದಾಸ ಕುಮಟಾಕರ, ವಿನಾಯಕ ಶಿರಸಿಕರ, ಸದಾನಂದ ಕಾಂತು. ಬ್ಲೇಜ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್, ಎ. ಬಿ. ನರೋನಾ, ಜೆನ್ನಿ ನರೋನಾ, ಟಿಟ್ಮಸ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್, ಸಾಂತೊಲಿನ್ ಗೋನ್ಸಾಲ್ವಿಸ್, ಮಾಗ್ದಾಲಿನ್ ಸಿಕ್ವೇರಾ. ಶಿರಾಲಿಚೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಶೋಭಾ ಅಶೋಕ ಕಾಮತ, ಶೈಲಾ ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಪ್ರಭು, ಪದ್ಮಾ ರಘುವೀರ ಭಟ್ಟ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನರಸಿಂಹ ಮಹಾಲೆ, ಆಶಾ ಗೋಕುಲದಾಸ ಪ್ರಭು, ಕುಮಾರಿ ಶ್ವೇತಾ ಸುಂದರ ಕಿಣಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರಿ ಪದ್ಮನಾಭ ಭಟ್ಟ, ಶೀಲಾ ಮಹಾಲೆ, ನೂತನ ಪ್ರಭು, ಗೀತಾ ಮಹಾಲೆ, ಕುಮಾರಿ ಮಮತಾ ಪಿ. ಭಟ್ಟ, ಪದ್ಮನಾಭ ಎಸ್. ಭಟ್ಟ, ಶಾಂತಕೃಷ್ಣ ಪಿ. ಭಟ್ಟ, ಕುಮಾರಿ ವಿನುತಾ ನಾಗೇಶ ಶಾನಭಾಗ, ಶ್ರೀಮತಿ ರಕ್ಷಾ ರವೀಂದ್ರ ಪ್ರಭು, ಸರ್ವಶ್ರೀ ಸಚಿನ್ ಷರಾಪ್, ಮಂಜುನಾಥ ಕಾಮತ, ರಾಮನಾಥ ಶಾನಭಾಗ, ಅಜಯಪ್ರಭು, ರಾಜಾರಾಮ ಆಚಾರ್ಯ, ಸಂದೀಪ ಭಟ್ಟ, ಪ್ರಸನ್ನ ಪ್ರಭು, ಭಟ್ಕಳ್ಚೆ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಾ ಉದಯ ಪ್ರಭು, ಲತಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪೈ, ರಜನಿ ಮಂಜುನಾಥ ಪ್ರಭು, ಸುಜಾತ ಕಾಮ್ಕರ್, ಗಾಯತ್ರಿ ಭಟ್ಟ, ನಂದಾ ನಾಯಕ, ಜಯಂತಿ ಪ್ರಭು, ರಾಜಾರಾಮ ಪ್ರಭು, ವಿಜಯ ನಾಯಕ, ನಿಖಿತಾ ಎಸ್. ಭಟ್ಟ, ವಿದ್ಯಾ ಎ. ಪೈ, ಭಾರತಿ ನಾಯಕ, ಪ್ರತಿಭಾ ನಾಗೇಶ ಬಾಳೇರಿ, ಪುಷ್ಪಾ ಎಂ. ಪೈ, ಅಖಿಲಾ ಯು. ಭಟ್ಟ, ಜ್ಯೋತಿ ನಾಯಕ, ಕು॥ ವಿಜಯಾ ನಾಯಕ, ಅಂಕಿತಾ ನಾಯಕ, ಸ್ವಾತಿ ಪಾಳ, ಅನುಷಾ ಪ್ರಭು ಸರ್ವಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಎಂ. ಪ್ರಭು, ಉದಯ ಆರ್. ಪೈ, ಸುರೇಶ ಜಿ. ಕಾಮತ, ಸತೀಶ ಎಂ. ಪೈ, ಅನಂತ ಎನ್. ಪೈ, ಕೇಶವ ಡಿ. ಪುರಾಣಿಕ, ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಎ. ಭಟ್ಟ, ನಿತ್ಯಾನಂದ ಎಂ. ಪ್ರಭು, ರಾಮದಾಸ ಕಾಮತ, ಉಮೇಶ ಎ. ಪೈ, ಗಿರಿಧರ ನಾಯಕ, ಪ್ರಸನ್ನ ನಾಯಕ, ಶ್ರೀಧರ ಕಾಮತ, ವಿನೋದ ಭಟ್ಟ, ಕಾರವಾರಚೆ ಉದಯಕಾಂತ ಅಣ್ವೇಕರ, ಶೇಖರ ರೇವಣಕರ, ವಿಲಾಸ ರೇವಣಕರ, ಉದಯಕಾಂತ ಎಂ. ಅಣ್ವೇಕರ, ಶೇಖರ ರೇವಣಕರ, ವಿಲಾಸ ರೇವಣಕರ, ಮಾರುತಿ ಬಾಡ್ಕರ್ ಕಡವಾಡ, ಕಾಶಿನಾಥ ನಾಯಕ ಹಳಗಾ, ಮಾರುತಿ ಬಾಡ್ಕರ, ಸಂದೀಪ ಶೆಟ್ಟಿ, ಚಂದ್ರಹಾಸ ಪಾವುಸ್ಕರ ಸುಂಕೇರಿ, ಅಶೋಕ ರೇವಣಕರ, ಗುರುನಾಥ ಅಣ್ವೇಕರ, ವಿಷ್ಣು ಕಲ್ಗುಟ್ಕರ್ ಅಸ್ನೋಟಿ, ಸದಾನಂದ ಭಟ್ಟ ಸಿದ್ದಾಪುರ್ಚೆ ಮೋಹನ ಭಂಡಾರಕರ, ಬಿಳಗಿ, ರಾಜು ತೇಲಂಗ, ಎಂ. ಪಿ. ಭಟ್ಟ, ಮದನ ಶಾಮಯನ್, ಬಿ. ಎಂ. ಪೈ, ಸುರೇಶ ಗುತ್ತಿಕರ, ವಿನಾಯಕ ಮಹಾಲೆ, ಕುಮಟಾಂತು ಗಿರೀಶ ನಾಯಕ, ಗಜಾನನ ಪಂಡಿತ ಗಣಪತಿ ಬಾಳಗಿ, ಅರವಿಂದ ಬಾಳಗಿ, ಅಚ್ಚುತ್ ನಾಯಕ, ರಮಾಕಾಂತ ಆನಿ ಜಗದೀಶ ಬಲ್ಲಾಳ, ಜನಾರ್ಧನ ಭಟ್ಟ, ಸುನೀಲ ಪ್ರಭು, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಆನಿ ಮುಕುಂದ ಹೆಗಡೆಕರ,

ವಿಷ್ಣು ಹೆಗಡೆಕರ, ದಿ॥ ಸಂತೋಷ ಭಟ್ಟ, ಶ್ರೀಮತಿ ವೀಣಾ ಭಟ್ಟ ಅಂಕೋಲಾಚೆ ವಸಂತ ಮಹಾಲೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಭಟ್ಟ, ಶೋಭಾ ಮುಜಮ್ದಾರ್, ಆಶಾ ಕುಂಜಿ, ಕಮಲಾ ಕಾಮತ, ಮುಕ್ತಾ ನಾಯಕ, ರಾಮನಾಥ ಶೆಣ್ವಿ, ದಿ॥ ವೆಂಕಟದಾಸ ಕಾಮತ, ಉಮೇಶ ಪೈ, ಲಲಿತಾ ನಾಯಕ, ಲಲಿತಾ ಹೆಗಡೆ, ಜಯಂತಿ ಹೆಗಡೆ, ಬಿಂದು ಹೆಗಡೆ, ಮಂಗಲಾ ಹೆಗಡೆ, ಶೈಲಾ ಹೆಗಡೆ, ಹೇರಾ ಭಟ್ಟ, ಜಯಶ್ರೀ ಭಟ್ಟ, ಸುಮನ ಭಟ್ಟ, ಸುನಂದ ಭಟ್ಟ, ಸುಶೀಲಾ ಭಟ್ಟ, ಅರುಣ ಪಂಡಿತ, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ, ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ಟ, ಮಧುಕರ ಭಟ್ಟ, ಭವನ ರಾಯ್ಕರ್, ಮೋಹನ ಭಟ್ಟ, ಯಲ್ಲಾಪುರ್ಚೆ ಎನ್ನಿ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಸುಚೇತಾ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಜೇರಿ ಡಿಸೋಜಾ, ಮೇರಿ ಡಿಸೋಜಾ, ದಿ॥ ಪ್ರಕಾಶ ಶಾನಭಾಗ, ದಿ॥ ವಾಸುದೇವ ಹೆಗಡೆ, ಸುರೇಶ ಪೈ, ಕಲ್ಯಾಣಕರ, ಮೋಹನ ಬಸರೂರು, ಪ್ರಭಾಕರ ಕೂಡ್ಲೆ, ಮೋಹನ ಕೂಡ್ಲೆ, ಶಾರದಾ ಕಲಭಾಗ, ಪುರುಶೋತ್ತಮ ಮಾಳಸೇಟ, ಪದ್ಮನಾಭ ಶಾನಭಾಗ, ಮಹೇಶ ನಾಯಕ, ರವಿ ಶಾನಭಾಗ, ವಿವೇಕ ಶಾನಭಾಗ, ಶಿವಾನಂದ ನಾಯಕ, ವತ್ಸಲಾ ನಾಯಕ, ಅರುಂಧತಿ ಕಾಮತ, ಮಧುಮತಿ ನಾಯಕ, ರವಿ ಬಲವಂತ ಭಟ್ಟ, ಸಂತೋಷ ಶಾನಭಾಗ, ಗೌರೀಶ ಪ್ರಭು, ಸುರೇಶ ಶಾನಭಾಗ, ಉಲ್ಲಾಸ ಮಹಾಲೆ, ನರೇಂದ್ರ ಭಟ್ಟ, ಆನಂದು ಶಾನಭಾಗ, ಸದಾನಂದ ಶಾನಭಾಗ, ಕೃಷ್ಣಾ ಪೈ, ಪ್ರೊ॥ ಡಿ. ವಿ. ಶಾನಭಾಗ, ಮಂಚಿಕೇರಿಚೆ ಫಾಯದೆ ಆನಿ ಶೇಟ ಕುಟುಂಬ ಕೊಂಕಣ ರಂಗಭೂಮಿಂತು ಪಳ್ಗಲ್ಲೆ. ತಶ್ಶಿಂಚಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಿಕ ಜಾವ್ನು ಕೊಂಕಣಿಂತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಬರೋನು ರಂಗ ಭೂಮಿರಿ ಹಾಣ್ಣು ಮಸ್ತಿತ್ಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಕೆಲಿಲ್ಲೆ ಪ್ರೊ॥ ಆನಂದ ಎಲ್. ಹೆಗಡೆ ಹಾಂಗೆಲೋ ಯೋಗದಾನ ಅಮೂಲ್ಯ ಆಸ್ಸಾ. ಪಳೈಲ್ವಿ..... ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಂತು ಕಶ್ಶಿಂ ಆಸ್ಸಾ ಮಾಯ್‌ಭಾಷೆಚೋ ಮೋಗು !

ಶಿರಸಿಚೆ ಅನಿಲ ಪೈಯಾಲೆ ದೋನ ನಾಟಕ ಆನಿ ದೋನ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತು ಪ್ರಕಟ ಜಾಲೆಂಚಿ. ವಾಸುದೇವ ಶಾನಭಾಗ ರೇಡಿಯೊ ಕಲಾಕಾರ ಹಾಂಗೆಲೆ ಭಾವಸಂಗಮ - ಕವನ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲೆಂಚಿ. ಶ್ರೀ ರಮೇಶ ಶೇಟ (ಆರ್ಯಮ್) ಆನಿ ದಿ॥ ಮಾರುತಿ ನಾಯಕ ದೇವನಳ್ಳಿ ಹಾಂಗೆಲೆ ಮಸ್ತಿಲ್ತಿ ಚುಟುಕು ಕವನ ಆಕಾಶವಾಣಿಂತು ಪ್ರಸಾರ ಜಾಲ್ಲೆಚಿ. ಬಂಕಿಕೊಡ್ಲ ದಿ॥ ಶಿವರಾಮ ಸ್ವಾಮಿ ಬರ್ರೈಲ್ಲಿ ಕವನಾಂಕ ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುರಾಧಾ ಧಾರೇಶ್ವರಾನ ರಾಗ ಸಂಯೋಜನ ಕರ್ನು ಆಕಾಶವಾಣಿಂತು ಪ್ರಸಾರ ಜಾಲ್ಲೆಂಚಿ. ಅಂಕೋಲಾಚೆ ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಿ. ಕಾಮತ ರಂಗಕೃತಿಂತು ಪಳ್ಗಲ್ಲೆ, ಹಾಂಗೆಲೆ ಮೊಗ ಮೊಗಾರೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತು ಹುಜ್ವಾಡಾ ಆಯ್ಲೆ. ಹಳಿಯಾಳ್ಚೆ ದಿ॥ ಫಾ॥ ಸುಪ್ರಿಯಾ ಪೈ ಕೊಂಕಣಿ ಬದಲ ಅಧಿಕಾರಾನ ಉಲ್ಲೈತಾಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ವಕ್ತಾರ ಮ್ಹಣೇತ. ಹಾಂಗೆಲೆ ಶಂಬರ್ರಾಕಿ ಚಡ ಕೃತ್ಯೊ ಕನ್ನಡ ರೋಮನ ಆನಿ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತು ಪ್ರಕಟ ಚಾಲ್ಲೆಂಚಿ. ಏಕ್ಕಂಬಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ನಾಯಕ ಹಾಂಗೆಲೆ ಕವನ ಆಕಾಶವಾಣಿಂತು ಪ್ರಸಾರ ಜಾಲ್ಲೆ. ಕಾರವಾರ್ಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಚಿಂತಕ ದಿ॥ ದೀಪಕ ಗಾಂವ್ಕರ, ಸರ್ವಶ್ರೀ ಎಲ್. ವಿ. ಅಂದ್ರಾದೆ ಮಾಜಾಳಿಚೆ ಮಾಬ್ಲೇಶ್ವರ ಸೈಲ, ಶ್ರೀಮತಿ ಉಷಾರಾಣಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಆಶಾ ಪಾಲನಕರ, ಶ್ರೀ ರಾಮನಾಥ ದಾಮೋದರ ಶಾನಭಾಗ

ಪ್ರಮುಖ ಜಾವ್ನ ಆಸ್ಸಾಚೆ. ಸಿದ್ದಾಪುರ್ಚೆ ಸರ್ವಶ್ರೀ ಕೆ. ಎ. ಭಟ್ಟ, ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಪೈ ಮಂಜ್ಜೈನ್, ಮಾರುತಿ ಬೆಟ್ಗೇರಿ, ಹಾರ್ಸಿಕಟ್ಟಾ ವಿಶ್ವನಾಥ ಶೇಟ, ನಾಗೇಶ ಪೈ ಕೊಂಕಣ ಕಲಾಕಾರಂಕ ಓಟ್ಟು ಕೊರ್ನು ಮಸ್ತಿತ್ಲೆ ನಾಟಕ ರಂಗಮಂಚಾರ ಹಾಳ್ಳೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯೆಂತು ಶಿರಸಿಚೆ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಕಲಾಮಂಡಳಾಕ 1993ಂತು ಏಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ. ಶಿರಸಿ ಆನಿ ಹೊನ್ನಾವರ ಕೈಸ್ತ ಭಾಂದವ 1977ಂತುಲೇನ ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕರತ ಕೊಂಕಣಿ ರಂಗ ಭೂಮಿ ಅಜ್ಜುನು ಜೀವಂತ ದವರ್ಲೆಂತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜಾವ್ನ ಆಸ್ಸಾಚೆ. ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷತ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ॥ ವಿ. ಎಸ್. ಸೋಂದೆನ ಕುಮಟಾ ಕೊಂಕಣ ಟ್ರಸ್ಟಾಕ ದಿ॥ ಮಾಧವ ಮಂಜುನಾಥ ಶಾನಭಾಗ ನಾವಾನ ತಶ್ಶಿಂಚೆ, ದಿ॥ ಹೊಸಾಡ ಬಾಬುಟಿ ನಾಯಕ ನಾವಾನ ಶರಾವತಿ ಸ್ಕೂಲಾಕ ಆನಿ ಹೊನ್ನಾವರ ನ್ಯೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಸ್ಕೂಲಾಕ ಧಾ-ಧಾ ಹಜಾರ ಪರಿಷತ್ತಾ ತರ್ಪಿನ ದಿವ್ನ ತಾಜ್ಜ ವಾಡ್ಡೀನ ದರವರ್ಷಾಕ ಚಲ್ಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಟಕ/ ನಟಾಂಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದಿವತಶ್ಶಿ ಆಧಾರ ದಿಲ್ಲಾ.

ಅತ್ತಂ ಕೊಂಕಣಿ ವಿದೇಶಾಂತು ಪಾಂವ್ಲ ದವರ್ತಾಶ್ಶಿಲೆ. ಆತ್ತಂ ಅಮೇರಿಕಾ ಕರೇನ್ ಆನಿ ಪೋರ್ತುಗೀಸ್ ಲಿಸ್ಬನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ ಸುರುವಾತ ಜಾವ್ನ ಜಾಯ್ತೆತಿಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ಜಾಲ್ಲಿ. ದುಬೈಕಾರ ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿ ಕೊರ್ನು ನಾಮಾಂಕಿತ ನಾಟಕಕಾರ ಶ್ರೀ ಪ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ ಹಾಂಗೆಲೆ ಪುಡಾರಪಣಾರಿ ದರವರ್ಷ ಮುಂಬೈಂತು ಆಟ-ಧಾ ನಾಟಕ ಪ್ರಯೋಗ ಕೊರ್ನು ತಶೀಂಚೆ ಮುಂಬೈಂಚೆ ಕೊಂಕಣಿ ಕಲಾಸಂಗಮ ಸರ್ವಶ್ರೀ ಉಲ್ಲಾಸ ಕಾಮತ, ಆರ್. ಡಿ. ಕಾಮತ, ಕಮಲಾಕ್ಷ ಶರಾಫ್, ಡಾ॥ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶೆಣೈ ಹಾಂಗೆಲೆ ಪುಡಾರಪಣಾರಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತಭರ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೊರ್ನು ಕೊಂಕಣಿಚಿರಿ ಲೋಕಾಂಕ ಮೋಗ ವಾಡೈಲಾ. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು 2007 ಧರ್ನು ಶಾಲೆಂತು ಸವ್ವೆ ಕ್ಲಾಸಾಂಸಾನ ಕೊಂಕಣಿ ಐಚ್ಛಿಕ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಪಾಠ ಘೆಂವ್ಚೆಕ ಅವಕಾಶ ದಿಲ್ಲಾ. 1995 ಡಿಸೆಂಬರ್ 16-22, ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಭಾರಿ ಝೋರಾನಿ ಕೊಂಕಣಿ ವಿಶ್ವಸಮ್ಮೇಳನ ಘಡ್ಲೆ. ಆತ್ತ ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಏರಿಕ್ ಓಜಾರಿಯೊನ್ ತ್ಯಾ ವೇಳಾರಿ 18000 ಕೀ ಚಡ ಭೌಂಡಿ ಕಾಡ್ನ ಕೊಂಕಣಿಚೋ ಸಂದೇಶ ದಿವ್ನ ಲೋಕಾಂಕ ಮಾಯ ಭಾಷೆಬದಲ ಜಾಗೃತ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ.

ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಕಿತೆಂ ?

ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಚಲೊನು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಂಕ ಉಮೇದಿ ದಿತ್ತಲೆ ಗೋವಾನಂತರ ಚಡ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಆಸ್ಸಾಚಿ. ಸಗ್ಳೆ ಭಾರತಾಂತು 50 ಲಾಕಾಕಿ ಚಡ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಆಸ್ಲಾರಿ 25ಲಾಕಾಕಿ ಚಡ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ ಆಸ್ಸಾಚಿ. ಸಂವಿಧಾನಾಚೆ 350ಎ, 350ಬಿ ಆನಿ 29, 30 ವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಂಕಣಿ ಮ್ಹಣೂ ನ್ಹೆ ಭಾಷ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತಾಕ ಪ್ರತಿ ಏಕ ಸವಲತ್ತ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ, ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಭಾಷಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿನ ಉಪಕಾರ ಆನಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ದಿವ್ಕಾ ಮ್ಹಣು ಆಸ್ಸಾ. ಹ್ಯಾ ದೃಷ್ಟಿನ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಸ್ಕೂಲಾಂತು ಶಿಕ್ಚೆಕ ಸರಕಾರಾನ ಅನುಕೂಲ ಕೊರ್ನು ದಿಲ್ಯಾಂ. ತ್ಯಾ ಬದಲ ಹಾಂವ ಸರಕಾರಾಕ ಅಭಿನಂದ ಕರ್ತಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷಾ ಕನ್ನಡ ಮ್ಹಣು ಮಾನ್ಯತಾ ದಿತ್ತಚಿ, ತಾಜ್ಜೆ ಒಟ್ಟೂ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಭಾಸ. ಕೊಂಕಣಿ ಭೀ ವಾಡ್ಕಾ ಮ್ಹಳಿಲೊ ಉದ್ದೇಶ ಹೀ ಸರಕಾರಲೋ ಆಸ್ಸಾ. ತಶ್ಶಿಂಚಿ ಖಂಚೆ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತು 15% ಚಡ ಏಕ ಭಾಷಾ ಉಲೈತಲೆ ಆಸ್ಲಾರಿ ತೀ ಜಿಲ್ಲಾ ತ್ಯಾ ಭಾಷೆಚಿ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಮ್ಹಣು ಘೋಷಣಕರ್ಕಾ ಮ್ಹಳಿಲ್ಲೊ ವಿಷಯ 1996ಂತು ಬೆಳಗಾಂವಾಂಕ ಆಯಿಲ್ಲೆತೆನ್ನಾ ಹಾಂವ ಆನಿ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ ಶೇಟ ಕೇಂದ್ರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಆಯೋಗಾಚಿ ಕಮೀಶನರ್ ಶ್ರೀ ಹರ್ಬಜನ್ ಸಿಂಗ್ ದೇವಲಾಕ ಮೇಳಿಲ್ಲೆ ತಾವ್ವಳಿ ತಾನ್ನಿ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆ. 1981 ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ 33%ಕೀ ಚಡ ಉ.ಕ. ಆನಿ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಆಸ್ಸಾಚಿ. ತ್ಯಾ ನಿಮಿತ್ತ ದೊನ ಜಿಲ್ಲೊ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಮ್ಹಣು ಮಾನ್ಯ ಕರ್ಕಾಮ್ಹಣು ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷತ್ತಾನ ಶ್ರೀ ಹರಭಜನ್ ಸಿಂಗ್ ದೇವಾಲಾಗಿ ಮಾಗ್ಣಿ ದವರ್ಲಿ. ಆನಿ ತಾನ್ನಿ ಸುಧಾನ ಹಾಕ್ಕಾ ಸಹಮತ ವ್ಯಕ್ತ ಕೆಲ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ಬದಲ ಆನಿ ಪರ್ತುನು ಆಮ್ಮಿ ಏಕ್ವಟ ಜಾವ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಹಾಡ್ಚೊ ಗರ್ಜಚೊ ಆಸ್ಸಾ. ಜರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರದೇಶ ಮ್ಹಣ ಜರಿಜಾಯ್ತು, ತ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಂತು ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತು ಲೇಖಕಾಂಕ, ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಪ್ರತಿಏಕ ಸವಲತ್ತ ಮೇಳ್ತಲೆ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ಸವಲತ್ತ ಆಂಮ್ಕಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಂಕ ಘೆವ್ಚೆ ಗರ್ಜಚೆ ಆಸ್ಸಾ. ಆಂಮ್ಮಿ ಕೊಂಕಣಿ ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಚೆ ಹೊರ್ತು ದೂರ್ತ ದೃಷ್ಟಿ ನಾ. ಆಶ್ಶಿ ಜಾವ್ನು ಆಜಿ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಭಾಷೆ ಒಟ್ಟೂ ಅನ್ಯಭಾಷಾಭಿ ಪ್ರೇಮಾನ ವಾಡ್ಡೈಲಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಂತು ಭಾಷಾ ವೈವಿಧ್ಯ ಆಸ್ಸಾ ಹೆಂ ಕಾಂಯಿ ಕೊಂಕಣಿಕ ನವೀನ ನ್ಹಂ. ಇಂಗ್ಲೀಷ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷಾ ಜಾಲ್ಲೆರಿ ತಾಂತು ಉಚ್ಚಾರಾಂತು ವೈವಿಧ್ಯತಾ ನಾವೆ ? ಅಸ್ಸಲೆ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಉತ್ರಾನ ಆಂಮ್ಮಿ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ ಅಧೈರ್ಯ ಪಾವ್ಚೆನಾ. ಖಂಚೇ ಭಾಷಾ 2-3 ಲಿಪಿಂತು ಬರೋವ್ಚೆ ಜಾಯ್ನ್ನಾ ಜಾಲ್ಲೆರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಆಮಿ ದೇವನಾಗರಿ, ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಮಳಿಯಾಳ ಲಿಪಿಂತು ಬರ್ರೈತಾಚಿ. ತ್ಯಾ

ಅನ್ಯಭಾಷಿಕಾಂಕ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಎಚ್.ಆರ್.ಡಿ.ಡಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಹಾಡ್ತಲ್ಯಾಂಕ್ ಪಾರಿಂಬೊ ದಿತ್ತಾ, ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹುಜ್ವಾಡಾ ಆಯ್ಲೆ ಪುಸ್ತಕ ವಿ.ಸಿ.ಡಿ. ಆನಿ ವಿಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ರೂ. 2000-00ಚೆ ಘೇವ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ದೀತಆಸ್ಸಾ. ಆಜ ಆಂಮ್ಮಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಜಾತಿ ಮತ ವಿಸರ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಮ್ಹಳ್ಳಿಲ ಏಕ ಮಾಡಾಂತ ಯೆವ್ಯಾ. ಅನ್ಯ ಭಾಷಾ ಪ್ರವಾಹ ಬರಬರ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ತಾಂಗೆಲಿ ಭಾಷಾ ವಾಡೊವ್ಚೆ ಸ್ವಾರ್ಥಿಕಾಂಯಿ ನ್ಹಯಿ. ಆಂಮ್ಮಿ ಅಕ್ರಮಣಕಾರಿ ನ್ಹಯಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾನಚಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಂಮೃದ್ಧ ಕೆಲ್ಲಿ.

ಆಟ್ವೆವಳಾರಿಂತ ಕೊಂಕಣಿ ಮೇಳ್ಳೆಲ್ಯಾನ ತಾಜ್ಜ ಪರಿಣಾಮ ಜಾಂವ್ನು ಮಸ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಕೊಂಕಣಿಚಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಜಾಲ್ಲೆ. ಅಸ್ಸಲೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಆನಿ ಉತ್ತೇಜನ ಕಾಣಘೆವ್ಚೇಕ ಘಾವ ಜಾಲಿಲ್ಲೆ ಜನ ಅಜ್ಜೂನ ಆಂಮ್ಗೆಂತು ಮುಕಾರ ಆಯಿಲ್ಲನಾ ಮ್ಹಣು ಮಕ್ಕಾ ದಿಸ್ತಾ, ಮಂಗಳೂರಾಂತು ದೋನ ವರ್ಷಾಂಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಪಿ.ಜಿ. ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಜಾಲ್ಲಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಲಾರಿ ಕಿತ್ ಮೇಳ್ತಾ ? ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಪ್ರಶ್ನೋ ಸಹಜ ಖಂಚೇ ವಿದ್ಯಾ ಪೋಟ ಭರ್ಚೆಕ ಘಾವ ನ್ಹಯಿ ಜಾಲ್ಲೆರಿ ಮುಲ್ಯಾಂತು ಪಡ್ತಾ. ಜಾಲ್ಲೆರಿ ಆಜ ಕೊಂಕಣಿ ಪೋಟಭರ್ನಘೆಂವ್ಚೆ ಅವಸ್ತೇಕ ಆಯ್ಲೆ. ಯು.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ.ನ ಚಲೊವ್ಚೆ ವೆಗ್ಗೆ ವೆಗ್ಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಂತು ಏಕ ವಿಷಯ ಮ್ಹಣು ಕೊಂಕಣಿಕ ಆಸ್ಪದ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾ. ಆಟ್ವೆವಳಾರಿಂತುಲೆ ಖಂಚೇ ಲಿಪಿ ಹಾಕ್ಕಾ ವಾಪೋರಿತ ಆತ್ತಾ ಕೊಂಕಣಿ ಕಹಿ ರೀಗ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾ, ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಬರೈತಾಲೆ ಕೊಣ? ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ ತ್ಯಾಂ ಪೇಪರ ಬರೈಲ್ಯಾರಿ ಸಮಗ್ರ ಪರೀಕ್ಷೇಂತು ಚಡ ಅಂಕ ಘೆವ್ಚೆಕ ಜಾಯ್ತ ಕಿತ್ಯಾಕ? ಕೊಂಕಣಿ ಪೇಪರ ವಾಚೊವ್ಚ್ಯಾಕ ಕೊಂಕಣಿ ಮನಿಷ ಆಸ್ತಾಲೆ. ಹಜಾರ ಹಜಾರ ಲೋಕಾನಿ ಕನ್ನಡ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಮಳಿಯಾಳಂ, ಹಿಂದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಷೆಂತು ಪೇಪರ ಬರೈತಾನ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಯುವಕಾನ ತಾಂಚೆ ಮಧ್ಯೆ ಒಚೂನ ತಾಂಚೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಾಳು ಜಾಂವ್ನು ಉಂಚಯವ್ಚಿ ಪೇಕ್ಷಾ ಕಿತ್ಲಿಕಿ ಸರಳ ಆನಿ ಸಲೀಸ ಜಾವ್ನು ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಭಾಷೆಂತು ಬರೈಲ್ಯಾರಿ ವಿಜಯ ಪಾವೇತ. ಹಾಕ್ಕಾ ಏಕ ನಿಶ್ಚಯ ಆನಿ ಉಮೇದ ದಿಂವ್ಚೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಉಭಿರಾಬೋವ್ಚಿ ಆಜಿ ಪಣ ಏಕ ಗರ್ಜೆಚೋ ವಿಷಯ. ಅಶ್ಶಿ ಪೋಟ ಭರ್ಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೊಂಕಣಿ ವೈಲ್ಯಾನ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾವ್ಕಾ ತರ ಗೋಯಾಂತುಲ್ಯಾನ ಭಾಯ್ರಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ ಪಾಂವ್ಲ ಕಾಡ್ಕಾ.

ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾಚೆ ಲೋಕಾಲೆ (ಜಿ.ಎಸ್.ಬಿ. ಆನಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್) ಆಡಳಿತ್ಯಾಂತು ಆಜ 275 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಳ ಆಸ್ಸಾಚಿ. ಆನಿ ಅಜಮಾಸ 7000 ಚರ್ಡುಂವ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಘೆತ್ತಾಚಿ. ದುರ್ದೈವ ಕಿತ್ತೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ತೀಂ ಪೂರಾ ಕೊಂಕಣಿಕಿಂತಾ ವೇಗ್ಗ ಭಾಷೋ ಶಿಕೈತಾಚಿ. ಅಸ್ಸಲೆ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷ್ಯೇನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಪೈಲೆಂತುಲೇನ ಪ್ರಾರಂಭ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ದೂರವ್ಯಾಪಕ ಏಕ ಪರಿಣಾಮ ಸಮಸ್ತ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜಾಂಕ ಜಾಯ್ತ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾಲೆ ಭವಿಷ್ಯ ಭದ್ರ ಕರ್ಚಾಕ ತಾಜ್ಜೆನ ಶಕ್ಯ ಜಾತ್ತಾಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾಲ್ಲರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾನ ಏಕ ಲಕ್ಷಾಂತು ಧರ್ವನ್ರಘೆವ್ಕಾಕಿ ಆಮಿ ಏಕ ಲಿಪಿ

ವಾಪರೊ. ತಿ ದೇವನಾಗರಿ ತೆಜ್ಞ್ಯಾನ ವೇಗ್ಳೆ ವೇಗ್ಳೆ ಪ್ರದೇಶ ಲೋಕಾಂಕ ವಿಂಗ ವಿಂಗಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೇಖಕ ಪರಿಚಯ ಜಾತ್ತಾಲೆ. ವಾಕ್ಕಾ ದೇವನಾಗರಿ ಯೇನಾ ಮ್ಹಣು ಮಾತ್ಯಾವೈಲ್ಯಾನ ಮುಸ್ಕು ಘಾಲ್ನು ಕನ್ನಡ ಆನಿ ರೋಮನ ಲಿಪಿಂಚೆ ಸ್ಟ್ರೇಚರ್ ಘೇಂವ್ನು ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಲೋಕ ಆಳಂಗ ರಾಬ್ಲೇಚಿ. ಹ್ಯಾಂ ಏಕ ವ್ಯರ್ಥ ವಿಲಾಪ ಜಾತ್ತಾ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಹಿಂದಿಕ ಮಾನ್ಯತಾ ಮೇಳ್ನು 60ವರ್ಷ ಜಾಲ್ಲೆ. ಧಾವ್ವೆ ಪರ್ಯಂತ ಶಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಯುವಕಾಂಕ ಹಿಂದಿ ಶಿಕ್ಕಿಲೆಂಚ ಉರ್ತಾಲೆ. ತಾಜ್ಜೆಚ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಕೊಂಕಣಿ ವಾಪರ್ಚ್ಯಾಕ ಸಾಂಗ್ಲೇರಿ ತಿ ತಾಂಕಾ ಕಂಶ್ಯಿ ಕಳ್ನಾಶಿ ರಾಬ್ತಾಲಿಂ ? ಹಿಂದಿ ಖಂಡಾಂತು ಕಿತ್ಲಿಕಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮನ್ಶ್ಯಾಲಿ ಕಥಾ, ಕವನ, ಲೇಖನ ಯೇತ್ತಾ. ಹಿಂದಿನ ಆನಿ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿನ ! ತಾಂಕ ಪ್ರತಿಭಾ ನಾ? ಕೊಂಕಣಿ ಬರೋವ್ಚ್ಯಾಕ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ ಯೇನಾ ? ದಿವ್ಸಾಚೊ ಕಾಳೊಕ ಕರಚೆ ಹೀ ಸಂವಯ್ ಆಮ್ಕಿ ಕೆನ್ನಾ ಸೋಡ್ತಾಲೆ. ಪ್ರಯತ್ನಾನ ಸರ್ವ ಸಾಧ್ಯ ನವೆಂ.....!

ಕೊಂಕಣಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಜಾಂವ್ಚೆಕ ಆಮ್ಕಿ ಆಜ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದವರ್ನ ಘೆಂವ್ಕಾ ಆಮ್ಕಾ ಬಾಪ್ಪಾ ವಿಸೋರ್ನು ಮಮ್ಮಿ ಡ್ಯಾಡಿ ಮಸ್ತ ರೂಢಿಂತ ಆಸ್ಸಾ. ಇಂಗ್ಲೀಷ ಏಕ ಗೌರವ ಮ್ಹಣ ಲೆಕ್ಲ್ಯಾಚಿ. ಗಾಯಿ ಘರಾಬಾಗ್ಲಾಂತು ಯೆಮ್ನು ಆವ್ಮ್ಕಾ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಆನಿ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಚಡ್ಯಾಂವ ಮಮ್ಮಿ ಮ್ಹಣ್ತ್ಯಾಚಿ. ಅಶ್ಶಿಂ ಆಂಮ್ಕಿ ಗಾಯ್ಚೆಕಿ ಕನಿಷ್ಠ ಜಾಲ್ಲೆಚಿ. ಅಶ್ಶಿಂ ಮುಕಾರಿ ಸರ್ಲ್ಯಾರಿ ಗಾಯ್ಕ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಿಕೊವ್ಕಾ ಪಡತ. ತ್ಯಾ ದಿಕೂನ ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಘರಾಂತುಲೇನ ಸುರುವಾತ ಜಾವ್ಕಾ. ತಾಜ್ಜೆನಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯ. ಕೊಂಕಣಿಂತು ಮಸ್ತಿತ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಹುಜ್ವಾಡಾಕ ಯೆವ್ಕಾ, ಕೊಂಕಣಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸ್ಥಾಪನ ಜಾಲ್ಲಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸ್ಕೂಲಾಂತು ಸುರ್ವಾತ ಜಾಲ್ಲಿ. ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಜಾಲೆ. ತ್ಯಾ ನಿಮಿತ್ತ ಬಾಕಿ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಲೋಕಾಂಕ ಕಸಲ ಸವಲತ್ತ ಮೆಳ್ತಾಕಿ ತ್ಯಾಂ ಸರ್ವ ಸವಲತ್ತ ಆಂಮ್ಕಾ ಮೆಳ್ತಾಚೆ. ತಾಜ್ಜೆ ಪೂರ್ತಿ ಸವಲತ್ತ ಜರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾನ ಘೇತ್ತ ಕೊಂಕಣಿಕ ಆನಿ ಕಸ್ಸನೆ. ಜಾಯಿ?

ಹೊಡ-ಹೊಡ ಮುಂಬಯಿ ತಸ್ಸಲೆ ಗಾವಾಂತ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲ್ಲೋವ್ಚೊ ಹಜಾರೋ ಲೋಕ ಆಸ್ಲ್ಯಾರಿ ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯ ನಾ. ತಸ್ಸಲೆ ಕಡೀನ ಮ್ಹಣು ನಯಿ, ಪ್ರತಿ ಏಕ ಗಾವಾಂತ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಘಟನೆಚೊ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥಾ ಸ್ಥಾಪನ ಕರ್ಕಾ. ಆನಿ ಅತ್ತಾಂತ್ರ ಜಾಯ್ತ ಆಸ್ಸಾ. ಹ್ಯಾಂ ಏಕ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೇಕ ತಾಜ್ಜೆ ಇತಿಹಾಸಾಂತ ಗ್ರಾಣವೋಚುನ ಬರೋ ವೇಳ ಆಯ್ಲಾ ಮ್ಹಣು ಲೆಕ್ತಾ. ದಿ॥ ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿನ ಏಕ ಕಡಿನ ಮ್ಹಳ್ಯಾ

ಕೊಂಕಣಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡಿ
ಒಂದು ಗೂಡಿದವು ಎರಡು ಜೀವನಾಡಿ
ಎರಡು ಪಕಳೆಯ ಹೂವು ಮಿಡಿಯಾಗಿ ಕಾಯಿ
ಕಾಯಿ ಹಣ್ಣಾದೊಡನೆ ಜೀವನ ಮಿಠಾಯಿ

ತೆನ್ನಾಪಣ ತಾಣ್ಣೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ನಮ್ಮ ಮುದ್ದಿನ ಕೊಂಕಣಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಿತ್ತಿದರೆ ಬಂಗಾರವನ್ನೇ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಜಾಲ್ಯಾರಿ

ಆತ್ತ ಕೊಂಕಣಿ ಜಮೀನಿಂತು ಬರಗಾಲ ನಾ. ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ಭಾಂಗರ ಬರಪೂರ ಪಿಂಕ್ಲೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ ಮಾಯಭಾಷೆಚಿರ್ ಮೋಗಾರ ಪಳ್ಯಾಚಿ. ಆಂಕ್ಷಿ ಸರ್ವಕಣ್ಬೇನ ಶ್ರೀ ರಕ್ಷಾ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲ್ಯಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಮುಕಾವ್ಯೆಲೆ ದಿಸಾಂತು ಬಾಕಿ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ಸ್ಪರ್ಧಾ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಂತು ಕಾಂಯಿೀ ಅನುಮಾನ ನಾ. ಕೊಂಕಣಿಕ ಮುಕಾರಿ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯ ಆಸ್ಸಾ. ಶತಮಾನಥರ್ನು ಹಿಂಸಾ ಅನುಭವಿಶಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮುಕಾರ ಯಂವ್ಚೆ ದಿಸಾಂತು ವಾಡ್ತಲ್ಲಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚಿ ಭಿತವ್ಯೆಲ್ಲೆ ಶಕ್ತೀನ ತ್ಯಾಂ ಕೋಣಾಕ ನಾಶ ಕರ್ಚೆಕ ಜಾಲ್ಲೊನಾ. ಸುವರ್ಾತಿಚಿ ಮಾಧವ ಮಾಮಾಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಚಳುವಳಿ ಆಜ ಆಂವ್ಗಾ ಬಳವಳ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಕೊಂಕಣಿ ಅನಿಕ ಮಸ್ತಿತ್ಲೆ ಚೇತನ ಆಸ್ಸಾ. ಜೀವ ಆಸ್ಸಾ. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಆಸ್ಸಾ. ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಭಾಷಾ ನಿಸ್ತೇಜ ಕಾಂಯಿ ನಯಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕಾನ ಭಾರತಾಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಿಲ್ಲಿಲಿ ದೇಣಿಗಾ ಅನ್ಯಭಾಷಿಕಾನ ಗುತರ್ುಕರ್ಕಾ. ತಶ್ಶಿಂ ಆಜ ಆಮ್ಮಿ ಪಾಂವ್ಲ ದವರ್ಕಾ. ಕೊಂಕಣಿಕ ಖಾಲಿ ಭವಿಷ್ಯ ನಯಿ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯ ಆಸ್ಸಾ. ಆತ್ತಾ ಆನಿ ಗಪ್ಪ ಬಸ್ಚ್ಯಾ ನಾ.

ಕರ್ಯಾಂ ಆಂಮ್ಮಿ ಸೇವಾ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತೇಚಿ
ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾಂಕ ಸುಭಿಕ್ಷ ದವರ್ತಲಿ ತೀಚಿ

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕಾನೂ ಯುಗಯುಗಾಂತ ಪರ್ಯಂತ ಕರ್ಯಾಂ
ಆಂಮ್ಮಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತೇಕ ಜಯ ಜಯ. ಕೊಂಕಣಿ ಕಾಲು
ಆಯ್ಲಾ ಕೊಂಕಣಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ನ ಜಾವ್ಪೋ.

ಜೈ ಕೊಂಕಣಿ

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಪುರಾತನ ಭಾಷಾ ಮ್ಹಣು ಆಂಮ್ಮಿ ಸಾಂಗತ ಆಯ್ಲೆಚಿ. ಜೋ ಪರ್ಯಂತ ಆಂಮ್ಗೆಲ್ಯಾಗಿ ಆಧಾರ ನಾ, ಸಾಮಗ್ರಿ ನಾ ಜಾಲ್ಲೆರಿ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಉತ್ರಾಂಚೆ ಮೊಲ ದೆಂವ್ತಾ. ಆಂಮ್ಗೆಲ್ಯಾಂತು ಕಾಯಿಲೋಕಾಂಕ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೆ ಇತಿಹಾಸ ಆಸ್ಸಾ, ವ್ಯಾಕರಣ ಆಸ್ಸಾ ಮ್ಹಣು ಗೊತ್ತೂ ನಾ! ಅಶ್ಶಿಂ ಜಾವ್ನು ಅಜ್ಞಾನ ವಾಡತ ಗೆಲ್ಯಾ. ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ನಂತರ ಮಾಯಿಭಾಷೆಚೆ ದಾಕ್ಲೊ ಉರ್ನಾತರ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ತಿತ್ಲೆ ನತದೃಷ್ಟ ಹೇ ಜಗಾಂತು ದುಸ್ರೆ ಉರ್ಚೆನಾಂಚಿ. ಕಿತ್ಯಾಕಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಹಿ ಸರ್ವತೋಪರಿ ವಿಕಸಿತ ಜಾಯ್ತ ಆಸ್ಸಾ. ತ್ಯಾ ದೇಕುನೂಚಿ ಸಮಾಜಾಚೆ ಆನಿ ಭಾಷೆಚೆ ಭೂತಕಾಲಾಚೆ ಜ್ಞಾನ ಘೇವ್ಚೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯ ಆಸ್ಸಾ.

ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ ಸೊಂದೆ ಮುಂಬೈ, ಹಾನ್ನಿ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಂತು ಬರೈಲ್ಲೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಚೋ ಇತಿಹಾಸ ಪುಸ್ತಕಾಚೆ ಉಕ್ತಾವಣ ೧೯೮೧ ವರ್ಷ ಜಾಲ್ಲೆ. ತೆಂ ಪುಸ್ತಕ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತು ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ತಶ್ಶೀಂಚಿ ತಾಜ್ಜೆ ನಂತರ್ಲೆ ಪಾಂವ್ಲ ಕಶ್ಶಿಂ ಘಾಲ್ಲೆ ಮ್ಹಳಿಲೆ ಘೋಡೆಬಿತ್ತರ ಜಾವ್ನು ತುಂಮ್ಕಾ ಜಾಣೂಕ ಕರ್ಚೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಾಂದೊ ಶ್ರೀ ಕೂಡ್ಲ ಆನಂದು ಶಾನಭಾಗಾನ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ. ಕಾಲಾಚೋ ಓಘ ಜಾಣೂನು ಮನುಷ್ಯಾನ ಆಪ್ಣೆಲೆ ಪಾವ್ಲಾಂತು ಬದಲ ಕರ್ಚೆ ಅವಶ್ಯ ಆಸ್ಸಾ. ಅಶ್ಶಿಂ ಜರ ಕೆಲ್ನಾಂ ಕಾಲಾಚೆ ಪ್ರವಾಹಾಕ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಜೀವನ ವ್ಹಾವ್ನು ವತ್ತಲೆ. ತ್ಯಾ ದೃಷ್ಟಿನ ಕೊಂಕಣಿಚೆ ಕುಳಾರ ಆಂಮ್ಗೆಲೆ ಉ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಂತು ಸ್ನೇಹಾ ಪ್ರಕಾಶನಾಚೆ ಪಾಂಚ್ವೆ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪಾರಿ ಹೆಂ ಕೊಂಕಣಿಚೋ ಇತಿಹಾಸ.

ಹೆಂ ವಾತ್ಲ್ಯಾರಿ ತುಂಮ್ಮಿ ಚಕಿತ ಜಾತ್ತಲೆ ಕಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಇತಿಹಾಸ ಇತ್ಲೊ ಹೋಡ, ಕೊಂಕಣಿ ಕಿತ್ಲೆಂ ಹೆಂ ಗೋಡ. ತುಂಮ್ಕಾ ಕಶ್ಶಿಂ ದಿಸ್ಲೆ? ಹ್ಯಾಂ ವಿಷಯಾಂತು ದಯ ಕೊರ್ನು ತುಂಮ್ಗೆಲೋ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರೈತಾನವೆ?

– ಸ್ನೇಹಾ ಶಾನಭಾಗ
P.G.Dip. [Konkani]
ಪ್ರಕಾಶಕಿ

SADGURU GRAPHICS, SIRSI © 99164 08038